

DIV. INS.
U.S. NATL. MUS.

Contents.

**

van der Wulp's papers from Tijdschrift voor Entomologie.

****

Page of this volume	Vol. of Tijdsch.	and page of Tijdsch.	Year	Title
1	x	1-37	1867	Eenige noordamerikaansche Diptera.
42	x	80-86	1867	Nog iets over noord-americaansche Diptera.
49	xiii	1-11	1870	Opmerkingen omtrent uitlandische Asiliden.
63	xiii	13, 14	1870	Psilopus flexus Lw.
65	~~xix~~	1-7	1876	Opmerkingen betreffende eenige exotische Dipt.
73	xxi	1-2	1878	Iets over Bibio anglicus Lw.
75	xxi	3-7	1878	Aanteekeningen omtrent Diplocampta paradoxa Jaen en verwante Soorten.
81	xxi	8-11	1878	Twee nieuwe Tipuliden van Sumatra.
89	xxiii	1-42	1880	Eenige Diptera van nederlandsch Indie.
91	xxiv	141-168	1881	Amerikaansche Diptera no. 1.
96	xxv	77-136	1882	Amerikaansche Diptera no. 2.
103	xxvi	1-60	1883	Amerikaansche Diptera no. 3.
108	xxvii	1-3	1884	Nalezing over amerikaansche Diptera.
113	xxviii	79-88	1885	Eenige uitlandsche Nemocera.
118	xxviii	1-4	1885	Eene merkwaardige Javaansche Tachinine.
123	xxxviii	163	1895	Naschrift tot het Stuk "Eene merkwaardige Jäv. Tach."
128	xxviii	189-200	1885	Langwerpige Dexinen-Vormen.
133	xxviii	213-233	1885	Over eenige uitlandsche Ortalinen.
138	xxviii	217-228	1885	Oost-indische Psilopus-Soorten.
143	xxix	95-114	1886	Aanteekeningen betreffende Oost-ind. Psilopus-Soorten.
148	xxx	166, 167	1887	Boletina silacea.
153	xxx	168-172	1887	Nog iets over langwerpige Dexinen.

THE WINDY CITY

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

376	xxx	173, 174	1887	Sarcophagula.
378	xxx	175-180	1887	Aanteekeningen betreffende Javaansche Diptera.
387	xxx1	359-376	1888	Nieuwe Argentijnsche Diptera.
407	xxxiv	193-217	1891	Enige uitlandsche Diptera
433	xxxv	183- ~~185~~	1892	Diagnoses of New Mexican Muscidae.
441	xxxvi	<i>Javan. Fa. Minnen</i>		
479	xxxviii	1-14	1895	Enige Javaansche Diptera.
493	xxxix	188	1896	Iets over de geographische verspreiding van het Genus Siphona Meig.
495	x1	181-198	1897	Aanteekeningen betreffende Oostindische Diptera.- Diopsis.
513	xli	115-157	1898	Same. Asilidae
555	xli	205-223	1898	Same. Ortalinae.

1	1888	1888	1888
2	1888	1888	1888
3	1888	1888	1888
4	1888	1888	1888
5	1888	1888	1888
6	1888	1888	1888
7	1888	1888	1888
8	1888	1888	1888
9	1888	1888	1888
10	1888	1888	1888
11	1888	1888	1888
12	1888	1888	1888
13	1888	1888	1888
14	1888	1888	1888
15	1888	1888	1888
16	1888	1888	1888
17	1888	1888	1888
18	1888	1888	1888
19	1888	1888	1888
20	1888	1888	1888
21	1888	1888	1888
22	1888	1888	1888
23	1888	1888	1888
24	1888	1888	1888
25	1888	1888	1888
26	1888	1888	1888
27	1888	1888	1888
28	1888	1888	1888
29	1888	1888	1888
30	1888	1888	1888
31	1888	1888	1888
32	1888	1888	1888
33	1888	1888	1888
34	1888	1888	1888
35	1888	1888	1888
36	1888	1888	1888
37	1888	1888	1888
38	1888	1888	1888
39	1888	1888	1888
40	1888	1888	1888
41	1888	1888	1888
42	1888	1888	1888
43	1888	1888	1888
44	1888	1888	1888
45	1888	1888	1888
46	1888	1888	1888
47	1888	1888	1888
48	1888	1888	1888
49	1888	1888	1888
50	1888	1888	1888

22.

F. M. van der Wulp,
Eenige Noord-Amerikaansche
Diptera.

1867.

531
N 96
Ent.

EENIGE NOORD-AMERICAANSCH E DIPTERA,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

In den laatsten tijd hebben de Noord-Americaansche Diptera, na die van ons eigen werelddeel, bijzonder de aandacht getrokken van velen, die zich met de studie dezer insecten-orde bezig houden, en het laat zich aanzien dat binnen betrekkelijk weinig jaren, de fauna van Noord-America, wat de tweeveugeligen betreft, bijna even goed bekend zal zijn als die van Europa.

De aanleiding hiertoe is vooral geweest, dat de Baron van Osten-Sacken, die zich reeds sints lang als uitnemend dipteroloog had doen kennen, in zijne betrekking van Secretaris der Russische legatie te Washington, een geruimen tijd aldaar heeft doorgebracht en zich die gelegenheid heeft ten nutte gemaakt, om er eene rijke en uitmuntende verzameling van Diptera bijeen te brengen, terwijl professor Löw te Meseritz begonnen is, de massa der daarin vervatte soorten, te gelijk met een aantal anderen, die reeds vroeger uit Noord-America waren overgebracht, op de hem eigene, meesterlijke wijze uiteen te zetten en te beschrijven.

Eene kleine verzameling van Noord-Americaansche Diptera, door den heer Thure Kumlien met insecten van andere orden uit Wisconsin aan het Leydsche museum toegezonden, werd dan ook met groote belangstelling door den zoo ijverigen en verdienstelijken Conservator bij die inrigting, Dr. Snellen van Vollenhoven, ontvangen, die mij welwillend in de gelegenheid stelde deze voorwerpen te onderzoeken en met de bestaande beschrijvingen te vergelijken.

Ofschoon het aantal der daarin voorkomende soorten niet zeer groot was, — ongeveer een honderdtal, — vond ik daarin al dadelijk bevestigd, dat de fauna van Noord-America ten aanzien der tweevleugeligen, van die van Europa niet zoo sterk verschilt als men zou verwachten van twee werelddeelen door den breeden oceaen van een gescheiden; niet alleen dat de vormen over het algemeen eene opmerkelijke overeenkomst aanbieden, maar zelfs verscheidene bij ons gewone soorten zijn ook daar aanwezig. Onder de soorten, die ik onderzocht, vond ik de volgende, die ook bij ons voorkomen:

- Chironomus riparius*, Meig.
- » *aprilinus*, Meig.
- » *chloris*, Meig.
- » *pedellus*, Linn.
- » *viridis*, Macq.
- Tanyptus monilis*, Linn.
- Coenomyia ferruginea*, Latr.
- Nemotelus nigrinus*, Fall.
- Tabanus bromius*, Linn.
- Syritta pipiens*, Linn.
- Melanostoma mellina*, Linn.
- Gastrophilus Equi*, Fabr.
- Gymnosoma rotundata*, Linn.
- Lucilia Caesar*, Linn.
- Sapromyza longipennis*, Fabr.
- » *lupulina*, Fabr.
- » *notata*, Fall.
- Olfersia Ardeae*, Macq.

Zooveel ik heb kunnen nagaan, was het, behalve alleen van *Syritta pipiens*, *Gastrophilus Equi*, *Gymnosoma rotundata* en *Lucilia Caesar*, van de overige hier opgenoemde soorten niet bekend, dat zij ook in Noord-America worden gevonden.

Daarentegen waren onder de overigen betrekkelijk slechts weinig soorten, die ik naar reeds bestaande beschrijvingen kon bestemmen, en wel:

Bibio fuscipennis, Macq. Dipt. exot. I. 1. 87. 5.

- Bibio hirtus*, Löw, Berl. Ent. Zeitschrift 1864. 51. 2.
Beris lata, Walk. List. Brit. mus. I. 127¹.
Stratiomyia quadrigemina, Löw, Berl. Ent. Zeitschr. 1865. 129. 4.
Odontomyia pilimana, Löw, l. c. 146. 27.
Chrysops obsoletus, Wied. Aussercur. Zweifl. I. 211. 25.
Erax stylatus, Fabr. Wied. l. c. I. 462. 57. pl. 6. f. 6.
Bombilius (Sparnopolius, Löw) fulvus, Wied. l. c. I. 547. 27.
Anthrax Pluto, Wied. l. c. I. 261. 41.
Leptis mystaceu, Macq. Dipt. exot. II. 1. 50. 1.
Eristalis transversus, Wied. Aussercur. Zweifl. II. 188. 51.
Psilopus Siphon, Say, Löw, Monograph. Dipt. North-Amer.
 II. 247. 2.
Psilopus scobinator, Löw, l. c. 268. 41.
Chrysotus discolor, Löw, l. c. 182. 9.
Saucropus superbiens, Löw, l. c. 227. 5.
Dolichopus scoparius, Löw, l. c. 70. 58².
 " *bifRACTUS*, Löw, l. c. 55. 24.
Tetanocera plebeia, Löw, l. c. I. 120. 41.
 " *plumosa*, Löw, l. c. I. 121. 42.
 " *flavescens*, Löw, l. c. I. 115. 5.

¹ Deze soort onderscheidt zich, behalve door breederen vorm, ook vooral door het ongedoornde schildje, en zal waarschijnlijk tot een nieuw geslacht aanleiding geven.

² Van *Dol. scoparius*, die door Löw naar een enkel ♂ is beschreven, heb ik niet alleen een ♂, maar ook een ♀ in de bezending van den heer Kumlien gevonden. Het ♂ is ongelukkig niet zoo gaaf, dat ik in staat zou zijn Löw's beschrijving, die ten opzichte der geslachtsdeelen, om gelijke reden onvolledig moet blijven, geheel aan te vullen; alleen kan ik er bijvoegen, dat het hypopygium glanzig zwart is, met flauwen metaalgans en van onderen met eenige witte bestuiving; de lamellen zijn van dezelfde gele kleur als de pooten, groot, aan het uiteinde van boven hoekig, van onderen afgerond; de bovenzijde is als omgevouwen en heeft aan den binnenkant eene uiterst korte, zwarte beharing; daarentegen is aan de buitenzijde geene bewimpeling met borstels aanwezig, althans deze bevindt zich bij het exemplaar, dat ik voor oogen heb en dat blijkbaar geleden heeft, aan geen der beide lamellen. De voorheupen hebben, behalve de zwarte beharing, waar Löw van spreekt, ook eene duidelijke witte bestuiving. Het ♀ heeft het aangezicht breeder, zilverachtig grijs, met het onderste derdeel iets vooruitstekend en van boven met eene flauwe langsgroeve; de pooten zijn eenvoudig; aan al de tarsen zijn de vier laatste leden zwartbruin, aan de voortarsen gaat die kleur ook nog tot de spits van het eerste lid over; in het niet verdonkerd zijn van de spits-der achterscheenen en alle overige kenmerken komt het zoodanig met het ♂ overeen, dat er geen twijfel overblijft, of het wel tot deze soort moet gebragt worden.

Sapromyza compedita, Löw, Dipt. Amer. Septentr. indigena, Centuria 1ma. 41. 76.

Calobata antennipes, Say, Wiedemann, Aussereur. Zweifl. II. 346. 25.

Chlorops trivialis, Löw, Berl. Ent. Zeitschrift, 1865. 47. 87.

Olfersia americana, Leach. Wiedem. I. c. II. 606. 1.

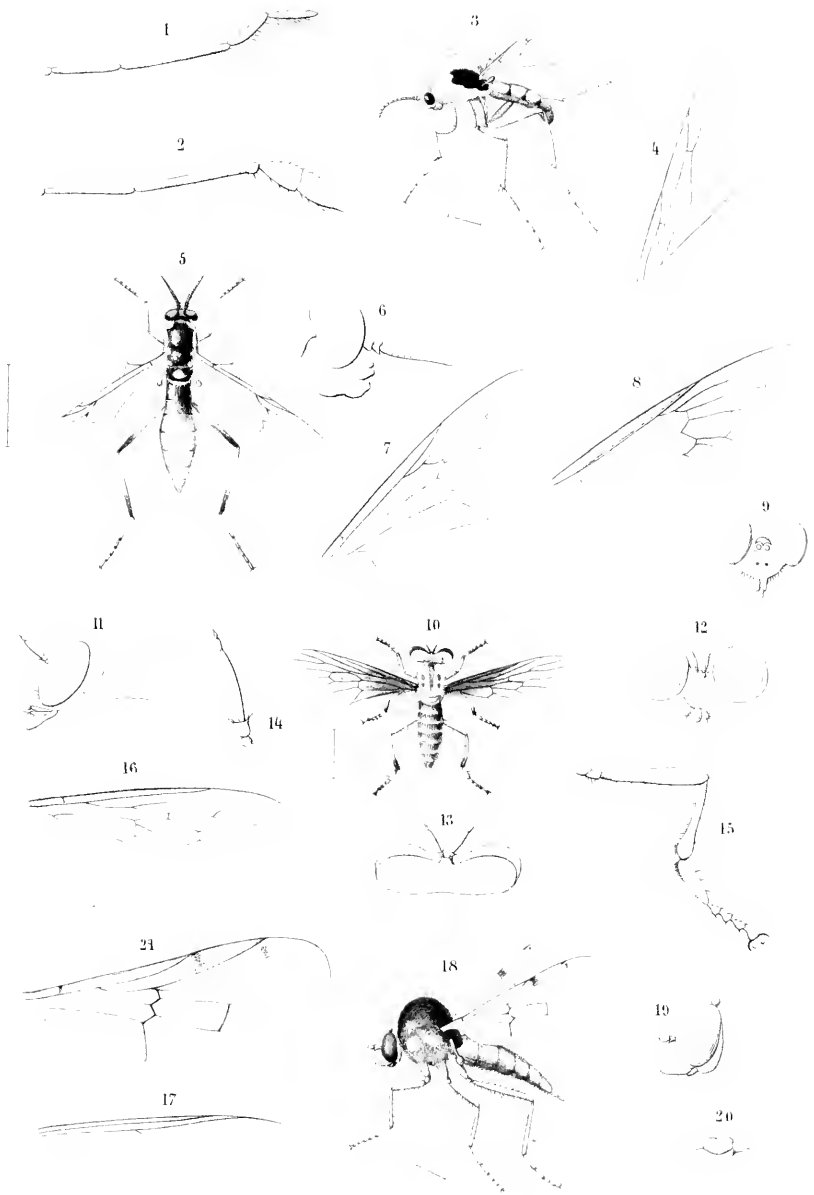
Verscheidene andere soorten, waarop ik geene der beschrijvingen, die mij ten dienste stonden, kon toepassen, moet ik voor nog onbeschreven houden, en van deze laat ik daarom de beschrijving hier volgen.

---

1. *Culex testaceus*. (Plaat 5, fig. 1.)

Testaceus; thorace subvittato; abdomine linea laterali nigricante; pedibus lutescentibus: alis immaculatis. ♂ long. 2 $\frac{3}{4}$ lin.

Kop donkerbruin; schedel en achterhoofd met grove, bruine beharing. Sprieten lichtbruin, zwartachtig geringeld; de vederbos lichtbruin met bleekgeelen weerschijn. Zuiger langer dan de kop en thorax, in 't midden lichtbruin, aan den wortel en de spits donkerder. Voelers (zie pl. 5, fig. 1) lichtbruin, de spits der geledingen donker; het tweede lid het langst, ongeveer een derde langer dan het eerste; de beide laatste leden ieder ter halver lengte van het tweede lid; van dicht voor de spits van het tweede lid tot een weinig voor het uiteinde is aan de onderzijde eene aaneengeschakelde, digte, vrij lange beharing van donkerbruine kleur, met bruingelen weerschijn; van boven en aan de uiterste spits eene borstelige, minder digte beharing. Thorax van boven donker geelbruin; de schubachtige beharing, waarvan de topjes goudgeel zijn, wijzigt eenigzins de grondkleur en laat een paar onduidelijke langsstrepen vrij; het schildje deelt in de kleur en beharing van den thorax; borstzijden en achterrug geelbruin; boven de achterste heupen een vlekachtige, geelachtig witte weerschijn. Achterlijf platgedrukt, geelbruin, aan weder-

zijden met zwartachtige zijstreek, die vooral aan de laatste ringen duidelijk wordt en daar ook eenigzins eenen achterzoom vormt; de laatste ring bijna geheel zwartbruin; de tang korter dan die ring, geelbruin; beharing des achterlijfs matig lang en digt, geelachtig. Pooten en kolfjes vrij helder bruingeel. Vleugels met geelachtige tint: de aderen en schubben lichtbruin: de bovenste basaal-cel langer dan de onderste.

2. *Anopheles annulimanus*. (Plaat 5, fig. 2.)

Fuscus; tibiis anticis albis fusco-annulatis: metatarso postica tibia longiori. ♂. long. 2 lin.

Kop zwartbruin; achterhoofd met grove zwarte beharing. Sprieten witachtig, bruin geringeld; vederbos lichtbruin met gelen weerschijn. Zuiger anderhalf maal zoo lang als kop en thorax, zwartbruin, van boven en aan de spits met lichten weerschijn. Voelers (zie pl. 5, fig. 2) bruin; de beide eerste leden donkerder; het tweede lid een weinig langer dan het eerste, te zamen zoo lang als de sprieten; de beide laatste leden ieder naauwelijks half zoo lang als het tweede, bruingeel, te zamen elliptisch verbreed, schraal met lange haren bezet. Thorax, schildje en achterrug donkerbruin, met fijne gele beharing; van de schouders naar den vleugelwortel een smalle lichtgrijze zoom, die in 't midden eenigzins hoekig naar onderen is uitgebogen; de borstzijden grootendeels lichtgrijs bestoven. Achterlijf naar evenredigheid kort, graauwbruin; de achterzoom der ringen zwartbruin, hetgeen op den buik, waar de grondkleur lichter is, meer in het oog valt; de tang korter dan de laatste lijfs-ring, met lange omgebogen spitsen; beharing des achterlijfs matig digt, fijn, van blonde kleur. Pooten donkerbruin; de heupen en de wortel der dijnen bruingeel; het uiteinde der dijnen bijna zwart, waartegen de bleekgele of witachtige kniespitsen duidelijk uitkomen; digt bij den wortel der middendijnen is een witachtige ring, aan beide zijden begrensd door eene bruine kleur, donkerder dan de grondkleur; de voorscheenen, met uitzondering van het wortel-derdedeel, witachtig, met drie donkerbruine

ringen, waarvan de laatste zeer kort voor de spits, die weder wit of geelachtig is; die lichte kleur bevindt zich ook aan de spits der overige scheenen; de achterpooten zijn lang en dun, vooral de tarsen, waarvan het eerste lid een vierde langer is dan de scheenen. Kolfjes zwartbruin, de steel en de wortel van den knop lichter. Vleugels langer dan het achterlijf, met flauwe graauwachtige tint; aderen en schubben bruin; in 't midden onder den voorrand, op de tweede langsader, bevindt zich een vlekje en een weinig verder, over de kleine dwarsader, een tweede, beiden door ophooping van schubbetjes gevormd; de bovenste basaal-cel is iets langer dan de onderste.

5. *Tanytus fulvilis*.

Fuscus; abdomine albido, fusco-annulato; scutello, pedibus, halteribusque pallide flavis; alis pilosulis, nebulosis, submaculatis; furca nervi longitudinalis quinti sessili. ♂. long. 1½ lin.

Kop donkerbruin, tegen den oogrand met lichten weerschijn; zuiger en voelertjes bruin; sprieten met de vederbos bruingeel. Thorax matig gewulfd, donkerbruin; de voorrand, de schouders en een paar langsstrepen over den rug met witachtigen weerschijn; schildje vuilgeel; achterrug zwartachtig. Achterlijf doorschijnend witachtig, met breeden bruinen achterzoom der ringen en eene zwartbruine, afgebroken rugstreep; de laatste ringen over het geheel verdonkerd, eenigzins platgedrukt, de beide laatsten een weinig verbreed; de tang bruingeel, zoo lang als de laatste ring; beharing des achterlijfs bleekgeel of lichtbruin, vrij digt en lang. Pooten eenkleurig bleek bruingeel; de heupen alleen iets donkerder; de voortarsen onbehaard; het eerste lid ongeveer een vierde korter dan de scheenen; de voordijnen aan de onderzijde, zoomede de geheele achterste pooten met fijne, matig lange, geelachtige beharing. Kolfjes bleekgeel of witachtig. Vleugels behaard, daardoor graauwachtig, wolkachtig gevlekt; het meest vallen in het oog een vlekje over de dwarsaderen, een vlekje meer naar de vleugelspits tusschen de derde en vierde langsaderen, en een vlekje onder de dwarsaderen niet ver van

den achterrand; het dwarsadertje aan den vleugelwortel is zwart geteekend; de vierde langsader is voor hare uitmonding aan de vleugelspits iets naar beneden gebogen; de vorkcel der vijfde langsader begint aan de achterdwarsader en is alzoo ongesteeld.

4. *Glaphyoptera lateralis*. (Plaat 5, fig. 5, 4.)

Ochracea: thorace utrinque macula majuscula, abdomine punctis lateralibus nigris; antennis infuscatis, basi ferruginea; pedibus flavis, tarsi obscuris; alis flavescentibus, fascia ante apicem dilute fusca. ♀. long. 2 lin.

Glanzig okergeel, tot het roestkleurige overhellende; aangezigt en monddeelen iets bleeker; voorhoofd en schedel met eenige korte gele borstels; bijoogen zwart, op eene iets gebogen dwarslijn geplaatst; het middenste kleiner, de buitenste dicht bij den oogrand. Sprieten zoo lang als de thorax; de vijf eerste leden roestkleurig, vervolgens tot eene donkerbruine kleur wegsmeltende. Thorax met eene flauwe aanduiding van een bruinachtigen middenband; ter wederzijde met eene groote, scherp begrensde zwarte vlek, die boven den zijrand zich tot dicht bij het schildje voortzet en onder dien zijrand en den vleugelwortel zich naar achteren tot tegen den achterrug uitbreidt; deze laatste vooral in de zijden sterk ontwikkeld en aan weerskanten lobachtig uitstekende; op den thorax eene korte, borstelige beharing, die op de zwarte gedeelten zwart, overigens geel is; aan den achterrand van het schildje eenige langere, gele of bruingele haren. Achterlijf elliptisch, een weinig platgedrukt, iets breeder dan de thorax; op den rug vooral naar achteren bruin wordende, met zwarte zijvlekjes aan de tweede en volgende ringen en eene korte, borstelige, geelachtige beharing. Pooten eenkleurig geel: de taranen alleen wat bruinachtig; de eindsporen der scheenen geel; het eerste lid der voortarsen ongeveer zoo lang als de scheenen en een vierde korter dan de overige leden te zamen. Kolfjes klein, geel. Vleugels met geelachtige tint, die langs den voorrand krachtiger is; vóór de spits een flauwe bruinachtige dwarsband, die aan den voorrand vóór de uitmonding der

derde langsader¹ smal begint, naar onderen zich verbreedt en den achterrand niet volkomen bereikt; ook in den hoek, dien de vijfde langsader aan haar uiteinde met den vleugelrand maakt, is eene donkere schaduw; de wortel van de vorkeel der vierde langsader ligt juist onder het naar een dwarsadertje gelijkende begin der derde langsader; die vorkeel is aan hare uitmonding onder de vleugelspits een weinig vernaauwd, de wortel van de vorkeel der vijfde langsader ligt veel meer naar den vleugelwortel en haar bovenste arm hangt bij zijnen oorsprong niet volkomen met den ondersten te zamen.

5. *Subula tenthredinoides*. (Plaat 5, fig. 5—7.)

Thorace nigro, flavo-maculato; abdomine rufo, basi nigro; pedibus flavis, femorum tibiarnumque posteriorum apice nigra.
♀. long. 5 lin.

Kop zwart; voorhoofd smal, met grijzen haarglans, die boven de sprieten het dichtste is en op den schedel de bijoogen vrijlaat; aangezigt uiterst kort; zuiger en voelertjes geel, zeer dik. Sprieten langer dan de kop, bruin; de beide eerste leden kort, het derde veel langer, cylindrisch, geled, naar het uiteinde spits toeloozend. Thorax. schildje en achterrug zwart met eenigen glans; geel geteekend zijn: de schouderknubbels, een band van daar naar den vleugelwortel, eene vlek onder den vleugelwortel, eene boven de voorheupen, eene boven de middenheupen, eene ter wederzijde aan den achterhoek, binnenwaarts van den vleugelwortel en een smal streepje ter wederzijde achter den dwarsnaad: voorts op het schildje eene middenvlek, rustende tegen den achterrand, en een paar vlekjes ter wederzijde van den achterrug, waarvan het onderste ter plaatse van de inwrichting der kolfjes, die mede geel zijn. Achterlijf langwerpig, van den derden ring eenigzins verbreed en vervolgens spits uitlopende; de eerste ring is van voren smal geel gezoomd, overigens zwart,

¹ Bij de benoeming dezer aderen volg ik het stelsel, door Schiner in zijne *Fauna austriaca* aangenomen.

dat op den tweeden ring wegsmelt tot eene heldere bruinroode kleur, die verder het geheele achterlijf inneemt. Pooten met de heupen helder roodgeel; de tarsen naar het uiteinde eenigzins gebruint; de achterheupen verbreed en het tweede lid aan de binnenzijde zwartbruin; de spits der achterdijen voor ruim een derde deel en die der achterseheenen voor ruim de helft zwart, in welke kleur ook de sporen dezer scheenen deelen. Vleugels met bruingele tint, die aan den voorrand krachtiger is; aderen donkerbruin, behalve aan den uitersten wortel, alwaar zij geel zijn; de vorkeel der derde langsader is iets korter dan haar steel.

6. *Oxycera picta.*

Nigra; frontis lineis duabus, thoracis lineis quatuor, abdominis basi et apice, macula media et maculis lateralibus sulphureis; antennis pedibusque flavis. ♀. long. $2\frac{1}{2}$ lin.

Kop glanzig zwart; ter wederzijde van het aangezicht een zoom van witten weerschijn; onder de sprieten soms een klein geel vlekje; voorhoofd met twee gele langsstrepen, die van voren niet tot den sprietenwortel doorloopen en van achteren zich vereenigende, een kring rondom de zwarte ocellenvlek vormen; het voorhoofd is zeer glanzig, als gelakt, en heeft kort boven de sprieten eene kleine langsgroef; langs den achterrand der ooggen loopt een gele, vrij breede zoom, die naar onderen smaller en witter wordt en zich in den witten weerschijn van de gezigtskanten verliest. Sprieten roestkleurig; het derde lid met stompe punt; de borstel zwartbruin, even voor de spits ingewricht. Monddeelen geel. Thorax glanzig zwart, fijn gestippeld; op den rug vier gele langsbanden; de beide middensten wijd nit elkander staande, van voren iets buitenwaarts omgebogen, van achteren niet volkomen het schildje bereikende en aldaar een weinig spits toeloope; de beide uitersten van achteren eenigzins verbreed; nog zijn de beide schouderknubbels geel, zoomede een smalle band van daar tot voor den vleugelwortel, alwaar hij zich tot eene driehoekige vlek uitbreidt; voorts zijn in de borstzijden een paar gele vlekjes. Schildje met

de beide doortjes geel, de doorns zoo lang als het schildje. Achterlijf glanzig zwart; de tweede, derde en vierde ring met breede gele zijvlekken, die aan den rand elkander raken en aan den binnenkant afgerond zijn; de vijfde ring is geheel geel, even als eene vlek op den eersten ring en eene grootere dwarsovale op den derden ring; de buik is zwart, doch de zijvlekken zijn ook daar zichtbaar. De gele kleur der teekeningen op kop, thorax en achterlijf is een helder zwavelgeel. Pooten eenkleurig roodgeel. Kolfjes bleekgeel. Vleugels glasachtig; de voorrandsaderen geel, de overige aderen ongekleurd en allen tegen het licht zichtbaar.

Aanmerking. Mogelijk is deze soort dezelfde als *O. unifasciata* Löw (*Bert. Ent. Zeitschr.* 1865. 9. 15), doch deze is kleiner (slechts $1\frac{1}{3}$ lijn) en heeft het achterlijf met gelen wortel en spits en eene gelen dwarsband in het midden. Zij zou ook wel kunnen zijn *O. maculata* Oliv. van Macquart's *Diptères exotiques*. Tom. 1. Part. 2. pag. 190, doch er is tamelijk veel verschil in den vorm der gele strepen en vlekken aan kop en thorax. Indien *picta* werkelijk tot *maculata* behoort, dan is deze soort onderhevig aan afwijkingen.

7. *Sargus marginatus.*

Viridi-aeneus nitidus; scutelli margine posteriori, abdominis margine, incisuris, ventre, pedibus halteribusque flavis; fronte guttulis duobus albis; ocellis in triangulo dispositis; alis medio subinfuscatis. ♂ ♀. long. $5\frac{1}{2}$ — $4\frac{7}{8}$ lin.

Voorhoofd in ♂ glanzig metaalgroen, smal en naar boven nog smaller toeloopende; in ♀ glanzig metaalachtig blaauwzwart, iets breeder en tot op den schedel dezelfde breedte behoudende, in 't midden over de geheele lengte met eene eenigzins verheven lijst; in beide seksen boven de sprieten een paar helderwitte druppelvlekken; bijoogen in eenen driehoek vrij dicht bijeen geplaatst; aangezigt en achterhoofd glanzig zwart; beharing van den kop geelachtig. Sprieten bruingeel, met zwarten borstel.

Zuiger geel. Thorax en schildje glanzig metaalgroen, de borstzijden en de achterrug zeer glanzig zwart; schildje met min of meer breedten gelen achterzoom; de lijst van de schouders naar den vleugelwortel smal geel gezoomd; ook de knobbel ter wederzijde voor het schildje geelachtig. Achterlijf glanzig metaalgroen, in ♀ naar het uiteinde tot het donkerpaarse overgaande; een smalle rand ter wederzijde en de achterrind der ringen geel; ook de buik geel, alleen tegen de zijden en den anus verdonkerd; beharing van het lijf geelachtig. Pooten met de heupen, alsmede de kolfjes geel. Vleugels met geelbruine tint, aan den wortel glasachtig, in 't midden slechts weinig verdonkerd; de aderen bij den wortel en den voorrand geel of bruingeel, de overigen zwartbruin; de randvlek bruingeel.

8. *Chrysops aestuans*. (Plaat 5, fig. 8, 9.)

Nigricans; thorace glauco-rivato; abdomine maculis dorsalibus trigonis albidis; epistomate ferrugineo-nitido; alarum basi. costa, fasciaque media fuscis. ♀. long. $4\frac{1}{2}$ lin.

Aangezigt onder de sprieten en in 't midden knobbelig, glanzig roestkleurig, aan de kanten met graauwgele bestuiving; ter wederzijde van den middensten knobbel met eene diep ingedrukte stip; voorhoofd met graauwgele bestuiving; boven de sprieten een groote glanzig zwarte wrat, die met de glanzig zwarte schedelvlak niet zamenhangt; achterhoofd muisvaal; bakkenbaard lichtgrijs. Sprieten een weinig langer dan de kop, het derde lid zoo lang als de beide eersten; roodbruin, de beide eerste leden naar de spits donkerbruin wordende, het derde lid, met uitzondering van den verdikten wortel, geheel van die kleur; de beide eerste leden met digte, borstelige, zwarte beharing. Voelertjes roodgeel, naar de spits gebruind; zuiger zwartbruin. Thorax en schildje zwartbruin; over den thorax vier grijze langsbanden, de beide middensten van achteren verkort, de uitersten geheel aan den kant; borstzijden bijna geheel grijs, met bleekgele borstelige beharing. Achterlijf zwart; de tweede en volgende ringen met een vuilwitten, smallen achterzoom, die zich

in het midden tot een driehoekje uitbreidt; op den tweeden ring is dit driehoekje het grootste en aldaar bevinden zich nog een paar vuilwitte zijvlekken, waardoor een paar divergerende zwarte vlekjes ontstaan; buik zwartachtig, met smallen geelachtigen zoom der ringen. Pooten zwart; dicht bij den wortel der voorscheenen een flauwe gele ring; de middenscheenen, met uitzondering der spits, en de wortel der achterste tarsen roodgeel; de achterscheenen kort maar dicht behaard. Kolfjes zwart. Vleugels bijna glasachtig, met den wortel, een smallen zoom langs den voorrand en een dwarsband over het midden, donkerbruin; deze teekening laat de basaal-cellen nagenoeg geheel vrij; de dwarsband loopt zonder merkbare buiging, van den voorrand over de discoidaal-cel, en verbleekt bij den achterrand, waar alleen nog een zoom der aderen overblijft; de kern der cellen, die door den dwarsband bedekt worden, is helderder; de vleugelspits is nauwelijks iets verdonkerd.

9. *Leptogaster flavicornis*.

Thorace fusco-cinereo; antennis pedibusque flavis, abdomine flavo, fusco-annulato; alis hyalinis; cellula submarginali secunda petiolo longiori, cellula posteriori secunda elongata, quarta breviter petiolata. ♂. long. 5½ lin.

Aangezicht wit, naar boven sterk versmald; de schrale knevelbaard witachtig, oogen met grof netwerk; het kleine voorhoofd en het achterhoofd lichtgrijs; ocellenvlek zwart. Sprieten roodgeel; de eindborstel bruinachtig. Thorax zwartbruin, grijs bestoven; in de borstzijden is de bestuiving lichter, bijna wit; de knubbels aan de binnenzijde van den vleugelwortel bleekgeel. De eerste ring des achterlijfs geheel donkerbruin; de tweede en volgende geel met donkerbruinen zoom aan de insnijdingen en in 't midden op den rug met eene wegsneltende bruine vlek; de beide laatste ringen weder geheel donkerbruin. Pooten bleek roodgeel; heupen aan den wortel graauwachtig, lichtgrijs bestoven; het laatste tarsenlid aan de spits gebruind en met zwarte haken; de achterdijen als gewoonlijk op de laatste helft verdikt

en aldaar met een donkerbruinen, wegs meltenden ring; aan de achterpooten zijn voorts de uiterste knieën zwart en het uiteinde der scheenen donkerbruin. Kolfjes bleekgeel. Vleugels glasachtig; de vorkeel der derde langsader (tweede onderrandeel) is anderhalf maal zoo lang als haar steel; de tweede achtereel driemaal zoo lang als haar steel; de vierde achtereel zeer kort gesteld.

Aanmerking. In de meeste kenmerken komt deze soort zoo veel overeen met *L. flavipes* Löw (*Diptera Americae septentr. indigena, centuria secunda* n°. 13), dat ik eerst meende werkelijk die soort voor mij te hebben; aan die soort wordt echter door Löw een bruingelen voorrand der vleugels toegeschreven, waarvan in de mijne niets te zien is; daarentegen maakt hij geen melding van de bruine teekening der achterpooten; ik moet daarom tot het besluit komen dat mijne soort eene andere is. Het zou evenwel mogelijk kunnen zijn, dat *L. flavipes* Löw, waarvan alleen het ♀ beschreven is, en *L. flavicornis*, waarvan ik alleen het ♂ ken, als beide seksen bijeen hooren.

10. *Dasygogon laticeps.* (Plaat 5, fig. 10—16)

Nudus; thorace flavido, in dorso vitta media maculisque quatuor fuscis; abdomine fusco, incisuris pallidis; pedibus ferrugineis, femorum tarsorumque apice nigro; capite lato; alis infuscatis. ♂. long. 5 lin.

Van korte ineengedrongen gestalte. Kop zeer breed en plat, merkelyk breeder dan de thorax, van voren gezien grootendeels door de oogen gevormd, die hoog boven den diep ingezonken schedel uitkomen en vooral naar de gezigtzijde een grof netwerk hebben. Het aangezicht is geelachtig aschgrauw, in 't midden met eene langsgroef; de knevelbaard is onbeduidend en bestaat slechts uit enkele gele borstels; het zeer kleine zwartachtige voorhoofd, diep tusschen de oogen ingezonken, steekt met een klein vierkant bultje boven den sprietenwortel uit. Sprieten zwart; de beide eerste leden zeer kort; het tweede vrij breed; het derde verlengd, aan den wortel verdund; de

eindgriffel kort, aan den wortel dik, aan 't uiteinde sterk verdund. Zuiger en voelertjes zwartbruin, de voelertjes cilindrisch, aan 't uiteinde met lange geelachtige borstels. Achterhoofd geelachtig grijs, met bleekgele beharing, die tegen den achterrand der oogen eene soort van krans vormt. Thorax en schildje graauwachtig geel; de borstzijden lichtgrijs; over den rug een donkerbruine langsband, die aan den hals begint, aldaar vrij breed is en allengs zich versmallende, vóór het midden eindigt; ter wederzijde nevens dien band een paar vlekken van dezelfde kleur, de voorste iets grooter dan de achterste. Achterlijf kort, kegelvormig, donkerbruin met den eersten ring en de insnijdingen der overige ringen geelachtig. Zoowel thorax als achterlijf zijn bijna kaal; alleen voor in de borstzijden en onder den vleugelwortel zijn eenige tamelijk lange bleekgele haren. Pooten roestkleurig; de voorste heupen aschgrauw; de scheenen aan de spits voor minstens een derde deel zwart; ook het tweede en derde lid der tarsen aan de spits en de beide laatste leden geheel zwart; de pooten zijn stevig, hebben eene digte geelachtige beharing en bovendien vele lange gele borstels, vooral aan de eerste leden der voortarsen en aan de middentarsen; voorscheenen zonder einddoorn; de achterdijen worden naar het uiteinde dikker en zijn daar, inzonderheid van boven, eenigzins gebruid; van onderen hebben zij tot voorbij het midden eenige lange gele wimpers; de achterscheenen zijn kort, naar het uiteinde kolfachtig verdikt, dit verdikte gedeelte zwart en digt met zwarte, aan de uiterste spits weder met vosroode beharing en voorts met eenige lange gele borstels bezet; de achtertarsen zijn anderhalf maal zoo lang als de scheenen; het eerste lid zoo lang als de drie volgenden te zamen, zeer verdikt en digt met vosroode beharing bedekt; ook op de beide volgende leden is dergelijke beharing, doch minder digt; allen hebben bovendien enkele lange gele borstels. Kolfjes vuilgeel. Vleugels bruinachtig, aan de wortelhelft donkerbruin, doch voorbij het midden langzamerhand verflaauwende: de aderen zwart.

11. *Acrocera obsoleta*. (Plaat 5, fig. 17.)

Nigra; abdomine pallide flavo, basi anoque nigris; pedibus albidis, unguibus nigris; alarum nervis, praeter nervos longitudinales duos priores, obsoletissimis; furca in apice petiolo breviori. ♂. long. $2\frac{1}{3}$ lin.

Kop zwart; achter de oogen een zoom van lichtgrijze bestuiving; de zeer kleine sprieten zwartbruin. Thorax en schildje zwart, met flauwen glans en zijdeachtige lichtbruine beharing; van de schouders naar den vleugelwortel eene fijne beenwitte lijn, die aan haar voorste einde verbreed is; de knubbels ter wederzijde voor het schildje bruinachtig. Achterlijf bleekgeel, aan den wortel en den anus zwart; de zwarte kleur niet scherp begrensd; die van den wortel zich in 't midden en aan de beide zijden uitbreidende, zoodat de gele kleur aldaar dubbel uitgebogen is; de middenste ringen hebben eene aanduiding van zwarte driehoekige rugvlekken; buik bleekgeel, met onduidelijke zwarte dwarsbanden, die aan de laatste ringen breeder worden en in 't midden zijn ingekeept. Pooten eenkleurig witachtig; alleen de haken der tarsen zwart. Vleugelschubben en vleugels bijna glasachtig, met zeer flauwe geelbruine tint; de aderen lichtbruin; alleen de voorrandsader, de beide eerste langsaderen en de wortel der derde langsader duidelijk, de overigen onschijnbaar; het gevorkte uiteinde der derde langsader, benevens de dwarsader, die de derde en vierde langsaderen verbindt, naarwelijks zichtbaar als men den vleugel in eene schuine rigting beziet; de vorkcel is ongeveer half zoo lang als haar steel.

Aanmerking. Deze soort is zeer verwant aan de ook bij ons voorkomende *A. orbiculus* Fabr. (= *globulus* Panz.); bij laatstgenoemde zijn ook de onderste vleugeladeren weinig gekleurd, maar toch, tegen het licht gezien, duidelijk; de vorkcel is bij haar grooter en komt in lengte met den steel overeen.

12. *Syneches puuctipennis*. (Plaat 5, fig. 18—21.)

Testacea; thoracis dorso nigro; alis subflavescentibus: stig-

mate punctoque sub nervi longitudinalis secundi apicem fuscis.
 ♀. long. $1\frac{7}{8}$ lin.

Kop klein, bijna geheel door de van boven zamenstootende ooggen ingenomen; ooggen met grof netwerk; bijoogen op den schedel knopvormig verheven, zeer glanzig. Sprieten bleekgeel, het eerste of liever de aaneengewassen beide eerste leden gebruikt, cilindrisch, met een paar borsteltjes geëindigd; het laatste lid eivormig, van boven met een borsteltje; de eindborstel vrij lang. Zuiger vooruitstekend, spits toeloopend, even als de korte, tepelachtige voelertjes, bleekgeel. Thorax bultachtig gewulfd, zwart, van boven met een flauw spoor van grijsachtige langsstrepen; de schouderknubbels en het schildje bruingeel. Achterlijf spits toeloopend, bruingeel. Beharing van thorax en achterlijf onbeduidend. Pooten licht bruingeel; de heupen en dijen, vooral de achterdijen bruinachtig; de achterdijen zijn verlengd en een weinig gebogen, doch niet verdikt; de pooten hebben eene fijne borstelige beharing, aan de achterdijen en achterscheenen digter en langer. Kolfjes bruinachtig met bleekgelen steel. Vleugels met flauwe bruingele tint en deels geelachtige, deels donkerbruine aderen; de eerste langsader heeft hare uitmonding in den voorrand op ruim de halve vleugellengte, de tweede langsader is over hare gansche lengte zacht gebogen en heeft aan haar uiteinde geene hoekige buiging opwaarts; de langwerpige discoidaal-cel ligt bijna in 't midden der vleugels; de beide basaal-cell en de anaal-cel zijn ongeveer even lang, en de dwarsaderen, waardoor zij aan haar einde gesloten zijn, loopen zigzagsgewijs en zijn verdonkerd, even als achterdwarsader, die ongebogen is; aan de uitmonding der eerste langsader ligt de vierkante donkerbruine randvlek; de voorrand is aldaar iets uitgezet; onder die randvlek is eene flauwe schaduwvlek tusschen de derde en vierde langsaderen; de uitmonding der tweede langsader is donkerbruin en op kleinen afstand daaronder ligt eene stip van dezelfde kleur.

Aanmerking. Ik heb deze soort gebragt tot het geslacht *Syneches* Walker, ofschoon ik moet erkennen, dat ik dit geslacht niet

goed ken. Het moet echter de meeste kenmerken bezitten van het geslacht *Pterospilus* Rondani, waarmede het door Löw wordt geïdentificeerd, en waartoe ook de in ons land voorkomende *Hybos muscurius* Meig. behoort. *Syneches* schijnt intusschen zich van *Pterospilus* te onderscheiden door de niet verdikte en van onderen niet gedoornde achterdijen, en het is daarom vooral, dat de boven beschreven soort zich werkelijk onder *Syneches* laat rangschikken. Eene zekere verwantschap schijnt ook te bestaan met het geslacht *Acarterus* Löw¹, waar ook de achterdijen eenvoudig zijn, doch daar is het laatste sprietlid langer, meer kegelvormig en de eindborstel korter.

15. *Mulio americanus*. (Plaat 4, fig. 1—4.)

Niger: thorace antice, abdominisque basi rufo-hirsutis; scutello rubro-brunneo; abdominis incisuris flavo-pilosulis; pedibus brunneis; alis fumatis, costa testacea. ♂. long. 7½ lin.

Kop groot; voorhoofd zwart, naar den schedel versmald; aangezigt kort, van boven zwart, naar onderen wegs meltende tot eene roodgele kleur, die zich ook over de naar achteren sterk versmalde wangen voortzet; op het aangezigt en het voorhoofd is eene korte, goudgele beharing; het tamelijk opgezwollen achterhoofd zwartachtig, tegen den oogrand met platliggende, bleekgele, glanzige beharing, van achteren met eene kran van dergelijke haren, in 't midden achter de bijoogen met eene langsgroeve; de mondopening zeer in de lengte getrokken en schuin naar boven oplopende; de zuiger regt vooruitstekend, dun, zoo lang als de kop, zwart. Sprieten naauwelijks half zoo lang als de zuiger; de beide eerste leden roodbruin, van boven en van onderen met grove zwarte beharing; het tweede lid ruim de helft korter dan het eerste; het derde zoo lang als de beide eersten te zamen, langwerpig kegelvormig, spits toeloopende, aan 't uiteinde met een dun, vij kort stijlje. Thorax zwart of bruinzwart, van voren en op de schouders digt

¹ *Die Dipterenfauna Süd-Afrika's*, I, blz. 263, pl. II, fig. 46.

met vosroode, in de borstzijden en op de borst met goudgele beharing, welke laatste zich ook, doch veel schraler, op den rug bevindt; nevens den vleugelwortel is binnenwaarts een plekje met dichtere goudgele beharing; ter wederzijde van den eenigzins uitstekenden achterhoek van den thorax 4 of 5 dicht bijeenstaande, lange en stevige, naar achteren gerigte zwarte borstels. Schildje groot, roodbruin. Achterlijf zwart, aan den wortel met langere en verder in de zijden met kortere, vosroode beharing; overigens aan den voorzoom der ringen met platliggende, glanzig gele beharing; buik aan den wortel roodbruin, naar achteren zwart, evenzeer met gele beharing. Pooten donker roodbruin, met de spits van dijen en scheenen, benevens de tarsen zwart; de achterste pooten met korte, zwarte, doornachtige borstels. De zeer kleine kolfjes zwart. Vleugels groot, met sterke bruinachtige tint, als beroekt: de voorrand van een krachtig bruingeel; in 't midden der bovenste onderrandeel wordt de tint zwartachtig, de derde en vijfde langsaderen, met uitzondering van haar uiteinde, zoomede de aderen, die met sterke bogten de discoidaal-cel aan de buitenzijde begrenzen, worden van een bruingelen zoom begeleid; de aderen zijn donkerbruin; het verbreedde gedeelte aan den uitersten wortel der voorrandsader is zwart, met korte gele beharing.

Aanmerking. Volgens Löw (*Monographs of the Diptera of North-America*, I, blz. 25 en 26), zouden nog geene soorten van dit geslacht uit Noord-America bekend zijn: ook Osten-Sacken vermeldt er geen in zijn *Catalogue of the described Diptera of North America*.

14. *Leptis griseola.* (Plaat 4, fig. 3.)

Obscure-cinerea; antennis palpisque nigris; thorace vittis quatuor fuscis; alis nubeculosis, stigmatibus maculisque fuscis.
♀. long. $2\frac{3}{4}$ lin.

Kop donker aschgrauw; het voorhoofd naauwelijks een derde van de kopbreedte, in het midden met eene langsgroeve; schedel

ter wederzijde tusschen den knobbel der bijoogen ingezonken; aangezigt langs de wangen diep ingedrukt, boven den mondrand gewulfd; wangen en kinbakken met zwarte borstels bezet. Sprieten en monddeelen zwart; de beide eerste sprietenleden borstelig; het derde lid iets korter dan het tweede, eenigzins peervormig, met vrij dikken eindborstel. Zuiger en voelertjes borstelig. Thorax, schildje en achterlijf donker aschgrauw; op den thorax vier donkerbruine, niet scherp begrensde langsbanden, de beide middensten het smalst; op de lijfsringen eene aanduiding van zwarten voorzoom. Pooten donker graauwbruin; de middendijen, al de scheenen en het eerste lid der tarsen bruingeel, de scheenen met zwartachtige spits, de vier laatste tarsenleden zwartbruin. Kolfjes vuilgeel. Vleugels (zie plaat 4, fig. 5) graauwachtig gewolkt; de aderen donkerbruin en stevig; de randvlek groot, donkerbruin, vrij scherp begrensd; een drietal donkerbruine vlekken op kleinen afstand van den voorrand, tusschen den wortel en de randvlek: de voorrand zelf gebruid, even als de dwarsaderen; eene donkere schaduw op korten afstand langs de spits en een gedeelte van den achterrand.

15. *Chrysopila dispar*. (Plaat 4, fig. 6—11.)

Flavescens vel ochracea; in ♂ thoracis dorso fusco; abdominis segmentorum limbo anteriori nigro, in ♀ obsolete; pedibus halteribusque ochraceis; alis dilute-fuscis, apice et margine posteriori subhyalinis. ♂ ♀. long. 5—4½ lin.

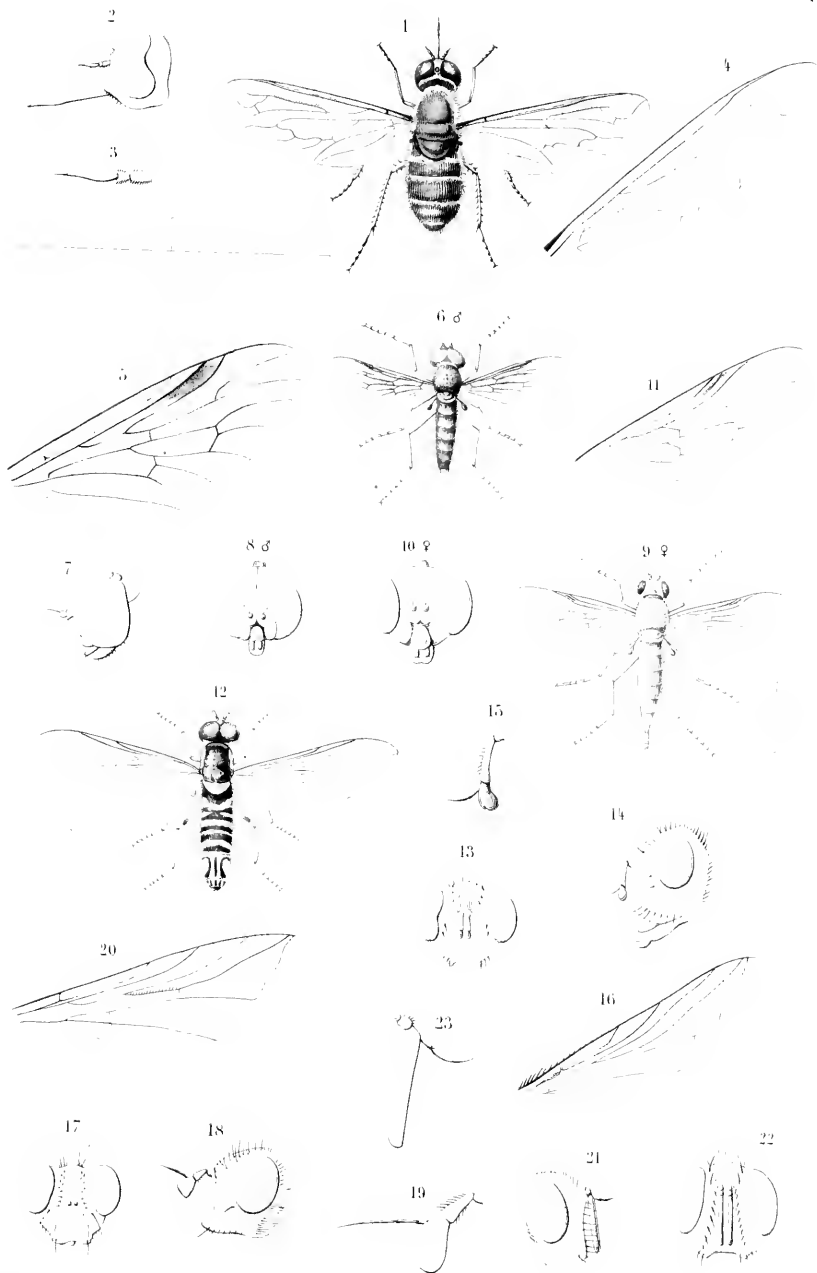
Kop aschgrauw; in ♂ het aangezigt en het kleine driehoekige voorhoofd zeer diep tusschen en onder de oogen ingedrukt, de knobbel boven den mond bijna kogelig, en even als de monddeelen zelven, okergeel; in ♀ het voorhoofd zeer breed, met fijne bruingele beharing. Sprieten okergeel, met vrij langen, donkerbruinen eindborstel. Thorax in ♂ van boven donkerbruin, glansloos; schouders, borstzijden en achterrug graauwachtig geel; schildje gewulfd, aan den wortel donkerbruin, naar achteren in het okergele wegs meltende; in ♀ is de thorax meer okergeel; de bruine kleur is er veel lichter of gaat soms in het helder roest-

kleurige over. Achterlijf ♂ vrij kort, okergeel, met donkerbruinen, soms vrij breeden zoom, aan den voorkant der tweede en volgende ringen; de laatste of de beide laatsten ringen geheel donkerbruin even als de haakvormige aanhangsels; in ♀ het achterlijf kegelvormig, langgerekt, in eene spitse legboor uitlopend, geheel okergeel of licht roestkleurig, soms met min of meer duidelijken bruinen zoom der ringen. Pooten en kolfjes okergeel, de laatsten met den knop, vooral in ♂, gebruid. Vleugels met graauwachtige tint, van den wortel tot de randvlek gebruid; de randvlek zelve donkerbruin en de tint daarom heen vooral donkerder; in ♀ de kleur der vleugels lichter, aan den wortel meer geelachtig, somwijlen zelfs de randvlek meer geel dan bruin.

16. *Syrphus signatus*. (Plaat 4, fig. 12).

Thorace aeneo-nitido; lateribus scutelloque flavis; abdomine lineari nigro; segmento primo fere toto, secundo tertioque fascia curvata, quarto et ultimo vittis quatuor flavis. ♂ ♀. long. $5\frac{1}{4}$ — $5\frac{3}{8}$ lin.

In habitus en teekening veel op eenen *Melithreptus* gelijkend, doch door den niet verdikten annus tot *Syrphus* behoorende. Kop glanzig roodgeel, aangezigt in ♂ met zwartbruine langsstreep, die bij het ♀ slechts flauwelijk is aangeduid; daarentegen heeft in ♀ het matig breede, naar boven iets versmalde voorhoofd een glanzig zwarten dwarsband, die op den schedel verbreed is en aldaar de geheele ruimte tusschen de oogen inneemt. Achterhoofd zwartachtig; achterste oogrand lichtgrijs of geelachtig, van onderen met zilvergrijze haren. Oogen naakt. Sprieten roodgeel; het derde lid van boven en aan de spits gebruid. Monddeelen geel. Thorax zeer glanzig, metaalachtig donkergroen; een breede band van de schouders naar den vleugelwortel, de achterhoeken van den thorax en verscheidene onregelmatige, groote vlekken in de borstzijden, geel; de borst zelve en de achterrug glanzig zwart; het schildje geel; beharing van den thorax bleekgeel, die van het schildje naauwelijks iets meer bruinachtig. Achterlijf bandvormig, dat is niet breeder dan de

Americaansche Diptera.

thorax en overal van gelijke breedte, glanzig zwart; de eerste ring heeft die kleur alleen een weinig tegen den achterzoom, doch is overigens geheel roodgeel; de tweede ring met een doorloopenden, een weinig naar voren omgebogen, roodgelen dwarsband; de derde ring met een dergelijken band, die echter breeder en tevens sterker gebogen is; de insnijdingen dezer ringen zijn mede geel; de vierde ring heeft in 't midden twee gele langsstrepen, die van boven met den gelen zoom zamenhangen en van onderen de insnijding niet bereiken, en voorts ter wederzijde eene schuin geplaatste, langwerpige, op zich zelve staande vlek van dezelfde kleur; de vijfde ring heeft soortgelijke teekening als de voorgaande, maar veel meer incingedrongen, wijl de ring zooveel korter is; de buik is geel, naar achteren zwartachtig; hier en daar schijnt de teekening van de bovenzijde door; de beharing des achterlijfs is geelachtig, doch bepaalt zich alleen tot de zijden. Pooten roodgeel, de tarsen naar het uiteinde een weinig gebruid; aan de achterdijen is een onduidelijke bruine ring en ook de spits der achterscheenen is eenigzins gebruid. Kolfjes geel. Vleugels glasachtig, met bruingele randvlek.

17. *Echinomyia haemorrhoea*. (Plaat 4, fig. 15--16.)

Nigricans submitida; scutello anoque rufescentibus; pedibus piceis; epistomate utrinque setis duobus. ♀. long. $5\frac{1}{2}$ lin.

Kop bleek roodgeel; voorhoofd ruim een derde der kopbreedte innemende, donkerbruin, met vrij smallen geelrooden langsband; de borstels in eene dubbele rij tot even onder den sprietwortel afdalende; mondrand vooruitstekend en ter wederzijde met stevige borstels bezet; op de wangen, dicht bij den oogrand, ter wederzijde twee borstels; achter de kinbakken eene lichte beharing; boven op het achterhoofd een zwarte borstelkrans. De beide eerste sprietenleden roestkleurig, het tweede van voren met korte borsteltjes; het derde ongeveer een derde korter dan het tweede, matig breed, van voren afgerond en even als de borstel zwart. Voelertjes draadvormig, roodgeel, aan de spits

een weinig gebruind. Thorax zwart met eenigen glans; de lichtgrijze bestuiving alleen aan de schouders en den voorzoom merkbaar, en aldaar het begin van vier zwarte langsbanden vertoonende. Schildje eenigzins bruinrood, met lichtgrijze bestuiving. Achterlijf glanzig zwart, in de zijden hier en daar sporen van witten weerschijn; de vierde ring roodbruin; de tweede en derde ring hebben alleen aan den achterrand macrochaeten, op den vierden ring zijn deze ook in 't midden en rondom den anus. Pooten glanzig zwart of donker pekbruin; de achterscheenen zelfs een weinig roodachtig; aan de buitenzijde der middenscheenen lange borstels; de borstels der achterscheenen van ongelijke lengte. Vleugels met graauwe tint, aan den wortel en het begin van den voorrand een weinig bruingeel; de vierde langsader is aan den hoek een weinig ingebogen; de achterdwarsader is bijna regt.

Aanmerking. Wiedemann's beschrijving van *Tachina robusta* (*Auszereur. Zweift.* II. 290. 15) zou misschien op de boven beschreven soort kunnen worden toegepast, doch daar wordt aan den thorax eenigzins eene metaalkleur toegekend, terwijl op den thorax eene meer algemeene grijze bestuiving en doorgaande langsbanden, en voorts op het achterlijf witte weerschijnvlekken zouden zijn. Voor 't minst schijnt *T. robusta* eene verwante soort te zijn; of deze echter ook de borstels op de wangen heeft, is onzeker, daar Wiedemann van dit kenmerk nergens melding heeft gemaakt.

18. *Schineria ruficauda.* (Plaat 4, fig. 17--20.)

Nigra subnitida; thorace antice canescente, lineis quatuor nigris; abdominis lateribus albido-maculatis; ano rufo; epistomate albo, utrinque seta unica. ♂. long. 5 $\frac{2}{3}$ lin.

Aangezigt en wangen zijdeachtig wit; het aangezigt een weinig teruggetrokken en aan den mondrand vrij sterk weder uitgebogen; wangen ongeveer zoo breed als de helft van de overlangsche doorsnede der oogen: voorhoofd ruim een derde der kop-

breedte, een weinig vooruitstekend, glanzig zwart, in 't midden met een doffen, roodbruinen langsband, die naar boven smaller wordt; de voorhoofdsborstels dalen, meer of min in eene dubbele rij, ten getale van 5 of 4, nevens den sprietwortel af; het aangezicht is kaal, behalve eene fijne, onbeduidende beharing aan de wangen, digt bij den voorsten oogrand; voorts is ter wederzijde op de wangen, ongeveer gelijk met den ondersten oogrand, een stevige borstel; aan den mondrand ter wederzijde een grootere en verder langs de kinbakken, te midden van eene fijne witte beharing, eene rij van kleinere borstels. Het achterhoofd donkergraauw of zwartachtig, met korte, witte beharing en boven tegen den achtersten oogrand een krans van zwarte borstels. Oogen naakt, ovaal. Sprieten een weinig korter dan het gezigt, schuin vooruitstekend; de beide eerste leden roestkleurig; het eerste lid zeer kort, omhoog gerigt; het tweede dubbel zoo lang als het eerste, naar 't uiteinde verbreed, van boven met eenige borstels; het derde lid zwart of zwartbruin, ruim zoo lang als het tweede, naar het uiteinde sterk verbreed, vierkant met eenigzins afgeronde hoeken; de sprietborstel tot niet ver van de spits verdikt, een weinig voor het midden duidelijk geleed. (De voelertjes zijn bij den weinig uitstekenden zuiger niet te zien). Thorax en schildje glanzig zwart, met lichtgrijze bestuiving, die aan de voorzijde van den thorax het begin van vier zwarte langsstrepen vrijlaat; in de borstzijden is de bestuiving digter; de borstels aan de achterhoeken van den thorax en aan den achterraand van het schildje lang en stevig. Achterlijf kegelvormig, aan 't uiteinde naar onderen eenigzins verdikt, glanzig zwart, met lichtgrijze bestuiving, die inzonderheid aan de kanten vlekachtig optreedt; de anus is roestkleurig; de eerste ring is merkelyk korter dan de tweede; macrochaeten vind ik slechts twee in het midden van den derden ring en voorts eenigen aan den achterraand van dien ring, en verscheidenen rondom den anus (vermoedelyk zijn er ook op den tweeden ring voorhanden geweest). Pooten zwart; de heupen en in mindere mate ook de dijen met lichtgrijze bestuiving; de borstels aan de middenscheenen zijn lang en stevig, die aan de achter-

scheenen iets korter; de haken en voetballen verlengd, vooral aan de voortarsen, en door eenige lange en fijne borstels omgeven. Vleugelschubben witachtig. Vleugels met bruinachtige, aan den voorrand bruingele tint; de aderen donkerbruin, bijna allen door een bruinachtigen zoom begeleid; de spitsceel eindigt met eene vrij naauwe opening op tamelijk verren afstand van de vleugelspits; de spitsdwarsader en de achterdwarsader bijna regt; de achterdwarsader in het laatste derdedeel van de spitsceel uitkomende; de kleine dwarsader op het midden der discoidaalceel rustende: een randdoorn is niet aanwezig; daarentegen is de derde langsader van dicht bij den wortel tot aan de kleine dwarsader met eene rij korte borstels; ook aan de onderzijde van den vleugel zijn op diezelfde langsader eenige borstels.

Aanmerking. Deze Tachinine komt in habitus zoodanig overeen met onze Europeesche soorten van *Micropalpus*, dat ik bij oppervlakkige beschouwing meende eene soort van dat geslacht voor mij te hebben; de vorm van den kop en de sprieten, de schuine rigting van deze laatste, alsmede de duidelijk gelede sprietborstel zijn inderdaad geheel die van het genoemde geslacht; doch de niet behaarde oogen, de niet verlengde vierde langsader en de plaatsing der achterdwarsader verbieden daarentegen ten stelligste haar in dat geslacht op te nemen. Zij schijnt eerder te behooren onder het geslacht *Schineria* van Rondani, dat mij evenwel niet anders bekend is dan uit de beschrijving, welke Schiner er van geeft in zijne *Fauna austriaca* (deel I, blz. 450); althans het komt mij voor dat de wezenlijkste kenmerken, daar vermeld, op deze soort toepasselijk zijn. Overigens zal de bovenstaande uitvoerige beschrijving, zoo ik vertrouwd, hen die het geslacht *Schineria* meer van nabij kennen, in staat stellen om te beoordeelen of ik in deze ook hebbe gedwaald.

19. *Baumhaueria analis*. (Plaat 4, fig. 21—25.)

Cinerascens: abdomine nigro micanti: scutello margine pos-

teriori anoque rufescentibus; antennis pedibusque nigris; palpis pallide flavis. ♂. long. 5 lin.

Kop roodachtig wit, met zwartachtigen weerschijn; het voorhoofd grijs met bruinen langsband, matig vooruitstekend, boven de oogen ongeveer een derde der kopbreedte; onmiddellijk boven den wortel der sprieten eene glanzige plek; voorhoofdsborstels ter wederzijde in eene dubbele rij een weinig beneden den sprietwortel afdalende; gezigtsborstels vrij stevig, langs de gezigtslijsten tot bijna aan den sprietwortel opstijgende; wangen fijnharig; achterhoofd met lichtblonde beharing, van boven met eenen krans van zwarte borstels. Sprieten zwart met grijzen weerschijn; de beide eerste leden kort, het derde minstens zes maal zoo lang als het tweede, bijna den mondrand bereikende; borstel bij den wortel duidelijk geleed, bijna tot het einde verdikt. Voeltjes bleek roestkleurig. Thorax grijs met zwarten weerschijn en vier zwarte langsbanden; schildje zwart, met lichtgrijze bestuiving, tegen den achterrand roestkleurig. Achterlijf kegelvormig, grijs met zwarten, vlekkingen weerschijn en eene zwarte, niet altijd duidelijke rugstreep; de vierde of laatste ring roestkleurig, aan de zijden met witten weerschijn; borstels zoowel in 't midden als aan den rand der ringen. Pooten zwart, matig bezet met borstels; die der achterseheenen van ongelijke lengte; aan den wortel van het eerste lid der voortarsen van nderen eenige stijve borstels dicht bijeen; voetballen vrij groot, roodachtig; haken stevig en van lange borstels omgeven. Vleugelschubben vuilwit. Vleugels met bruingraauwe tint, de spitscel even geopend; de achterdwarsader bijna regt.

20. *Deixa triangularis.* (Plaat 5, fig. 1—5.)

Cinerea; thorace lineolis tribus dorsalibus et vittis duabus lateralibus fuscis; abdomine dorso maculis trigonis nigris; antennis, palpis pedibusque testaceis, femorum apice tarsisque fuscis. ♂. long. $4\frac{7}{8}$ lin.

Kop zijdeachtig wit, aan de wangen met bruinen weerschijn:

aangezigt onder de sprieten slechts weinig uitgehold; voorhoofdsband fluweelzwart; onmiddellijk boven den sprietwortel eene halvemaanvormige glanzige plek. Sprieten en voelertjes kaneelkleurig; de sprieten smal; het tweede lid een weinig opgehoogd, zwartborstelig; het derde lid aan de uiterste spits gebruind; sprietborstel zwartachtig. Thorax grijs, deels met witachtige bestuiving, van voren met drie dicht bijeenstaande zwartachtige langslijnen, en ter wederzijde met een breedden langsband van dezelfde kleur, die aan de dwarsnaad vlekachtig is afgebroken; de schouders en een band van daar naar den vleugelwortel geelachtig; het schildje en eene plek daarvoor gelegen hellen eenigzins tot het roestkleurige over. Achterlijf kegelvormig, aschgrauw; de eerste ring in 't midden zwartachtig; de volgende ringen met zwartachtigen flauw glanzigen achterzoom, die zich op den rug tot groote, met de spits naar voren gerigte driehoeken uitbreidt en ter wederzijde daarvan rondachtig is ingebogen; de tweede en volgende ringen hebben aan den rand eenige borstels; de anus is in de zijden en van onderen geelachtig. Pooten niet zeer lang, kaneelkleurig, de scheenen donkerder; de tarsen zwartbruin; de dijnen aan de spitsheft zwartachtig, dat zich vooral aan de voorzijde doet zien en aldaar in schuine rigting scherp van de grondkleur is afgescheiden. Vleugelschubben witachtig. Vleugels met bruingraauwe tint en donkerbruine aderen; tegen de aderen de kleur een weinig donkerder; voorrand zonder doorn; de spitscel matig geopend, niet ver van de vleugelspits; de vierde langsader zonder voortzetting aan hare ombuiging; de spitsdwarsader een weinig gebogen; de achterdwarsader met flauwe dubbele bogt.

21. *Aricia cinerella*.

Cinerea; thorace lineis quatuor fuscis obsoletis: antennis, palpis pedibusque nigris; femorum apice tibiisque flavis. ♂. long. 5½ lin.

Aangezigt een weinig ingebogen en boven den mond iets vooruitstekend; lichtgrijs met donkeren weerschijn; langs de oog-

kanten een zoom van zilverachtig witten weerschijn; de kleine voorhoofdsdriehoek fluweelzwart; oogen even gescheiden door eene smalle witachtige streep, die in 't midden door eene fijne zwarte lijn gedeeld is. Oogen met fijne beharing, die slechts weinig zichtbaar is en op de onderste helft geheel schijnt te ontbreken. Sprieten zwart; de eenigzins vooruitstekende top van het korte tweede lid een weinig roodachtig; het derde lid is vrij smal en bereikt het opgebogen gedeelte van het gezigt; de borstel matig lang gevederd. Zuiger en voelertjes zwart. Thorax en schildje aschgrauw; op den thorax eenè flauwe aanduiding van vier donkere strepen, waarvan de beide uitersten vlekachtig zijn gedeeld. Achterlijf kort kegelvormig, geelachtig aschgrauw; op den tweeden ring in sommige rigtingen een spoor van een paar donkere stippen; op den derden ring eveneens, maar nog onduidelijker. Heupen van de kleur van den thorax; dijen zwart of zwartbruin, met geelroode spits; de voordijen alleen aan de knie, de middeudijen voor een derde, de achterdijen voor ruim de helft; scheenen geheel geelrood; tarsen donkerbruin; de voetballen vrij groot en geel. Vleugels met graauwachtige tint, aan den wortel even als de vleugelschubben een weinig geelachtig; aan den voorrand een kleine randdoorn; de kleine dwarsader is iets verdikt en verdenkerd; de achterdwarsader heeft eene flauwe buiging.

Aanmerking. In habitus gelijk deze soort veel op onze *A. errans*, doch zij onderscheidt zich, behalve door mindere grootte, nog door de gedeeltelijk donkere kleur der dijen, door den meer aschgrauwen thorax, waarop de langsstrepen minder duidelijk zijn, en door het eenkleurige schildje.

22. *Anthomyia tarsata.* (Plaat 5, fig 6.)

Cinerea; antennis palpisque nigris; antennarum articulis basilibus ferruginosis; pedibus rufis, tarsis fuscis; tarsorum anteriorum articulis mediis (in ♀) subdilatis. ♀. long. 5½ lin.

Kop witachtig grijs met zwarten weerschijn; aangezigt regt-

standig, zeer weinig ingebogen en aan den mondrand slechts even vooruitstekend; voorhoofd omtrent een derde der kopbreedte innemende, met zwarten, naar voren in het roestkleurige overgaanden langsband. Sprieten korter dan het gezigt; de beide eerste leden roestkleurig, het derde lid zwart of bruinzwart, bandvormig; de borstel met korte, duidelijke beharing of zoomen wil, kort gevederd. Voelertjes zwart. Thorax, schildje en achterrug aschgrauw; op den thorax onduidelijke donkere langstrepen; een vlekachtig afgebroken, bruine zijband ter wederzijde van den hals naar den binnenkant van den vleugelwortel. Achterlijf elliptisch, spits toeloopende, uit vijf zichtbare ringen bestaande, die onderling niet veel in lengte verschillen; de kleur geelachtig aschgrauw, met een flauw spoor van eene donkere rugstreep. Pooten roestkleurig met zwartbruine tarsen; aan de voortarsen is het eerste lid zoo lang als de volgenden te zamen, de drie middenste leden zijn breedgedrukt, ook het laatste lid is iets verbreed (zie plaat 5, fig. 6). Kolfjes en vleugelschubben roodgeel. Vleugels met bruingele tint, aan den wortel roodgeel; de aderen bij den wortel geel, verder bruinachtig; de voorrand fijndoornig, aan het einde der hulpader met duidelijken randdoorn; achterdwarsader met zachte buiging.

25. *Cordylura maculipennis*. (Plaat 5, fig. 7-9.)

Nigra nitida; abdomine elongato; pedibus anticis pallidis, femoribus tibiisque nigro-vittatis, tarsis subtus nigro-punctatis; pedibus posterioribus nigris, femorum basi pallida; alis apice fasciaque subfuscis. ♂. long. $5\frac{1}{2}$ lin.

Aangezigt een weinig terugwijkend, bleekgeel; mondrand niet vooruitstekend, ter wederzijde met een matig langen knevelborstel; wangen en kinbakken zeer smal. Zuiger dik met breede eindlippen, bruingeel, aan de kanten zeer glanzig. Voelertjes bleekgeel, aan het uiteinde iets verbreed, aldaar en van onderen met eenige stijve borstels. Voorhoofd smaller dan de oogen, bandvormig, van voren tegen den wortel der sprieten geelachtig, aan de oogkanten wit, in het midden met fluweelzwarten langs-

band; schedel wit, met zwarte ocellenvlek; voorhoofdsborstels zwak en schraal, alleen van voren en op den schedel; achterhoofd gezwollen, glanzig zwart. Spriet en bleek roodgeel; het derde lid ongeveer zoo lang als het tweede, aan het uiteinde afgerond; borstel bruinachtig, fijn gevederd. Thorax, schildje en achterrug glanzig zwart; op den rug een vrij breede witte middenband; de borstzijden, vooral boven de voorste heupen, en de zijden van den achterrug met witten weerschijn; behalve een paar borstels aan het eind van het schildje en een paar in de borstzijden boven de achterheupen, geene borstels voorhanden; ook de beharing onbeduidend. Achterlijf glanzig zwart, lang gerek, ongeveer twee en een half maal zoo lang als de thorax, cilindrisch, aan den wortel iets vernaauwd, aan het uiteinde verbreed; de eerste ring kort, de tweede en derde van gelijke lengte, de vierde weder korter, de vijfde naar beneden omgebogen en met den zesden den eenigzins kolfachtigen anus vormende; van de geslachtsdeelen zijn alleen een paar tepelachtige uitsteeksels zichtbaar; het achterlijf heeft eene fijne, digte, vrij lange beharing, vooral aan de laatste ringen, rondom den anus en aan de geslachtsdeelen. Heupen bleek roodgeel, evenzoo de voorpooten, die alleen boven op de dij en aan de voorzijde der scheenen eene bruine langsstreep hebben; de tarsenleden hebben aan de onderzijde elk eene zwartbruine stip; de achterste pooten glanzig zwart, alleen de dij aan den wortel voor een vierde of een derde bleek roodgeel; de tarsen eenkleurig zwartbruin; de achterste dij en scheenen verlengd; de tarsen korter dan de scheenen; de voortarsen van gelijke lengte als de scheenen; de haken en voetballen matig groot, in lengte ongeveer gelijk aan het laatste tarsenlid; beharing der pooten kort en digt; aan den voorkant der heupen en aan de voordijen langer; onder aan de voordijen en aan de binnenzijde der voorscheenen eenige langere, en aan de achterzijde der achterscheenen enkele kortere, stijve borstels; voorts nog eenige borstels aan 't uiteinde der scheenen. Vleugelschubben klein en rondachtig, even als de kolfjes, geelachtig. Vleugels korter dan het achterlijf, bijna glasachtig, aan den wortel eenigzins geel; aderen zwartbruin:

de beide dwarsaderen en het gedeelte der vierde langsader, dat tusschen beiden ligt, met bleekbruinen zoom; ook de spits met vrij breedten bleekbruinen zoom, die kort vóór de uitmonding der tweede langsader begint en de vierde langsader even overschrijdt; uitmonding der eerste langsader op ruim een derde der vleugellengte; de beide armen dicht bijeen; de kleine dwarsader ligt een eind verder naar de vleugelspits, haar afstand van de achterdwarsader is nauwelijks meer dan een vierde van den afstand tusschen deze en den vleugelrand; de derde en vierde langsaderen loopen evenwijdig en bijna regt in de vleugelspits uit; de achterste baciaal-cel en de anaal-cel groot.

Aanmerkingen. Van de Europeesche *Cordyluræ* wijkt deze soort af door slankeren vorm, minder beharing, minder uitstekende geslachtsdeelen en in zooverre door een ander aderbeloop, dat de beide dwarsaderen digter bijeenliggen en het laatste gedeelte der vierde langsader niet gebogen maar regt loopt. Waarschijnlijk zal zij later aanleiding geven tot de vorming van een nieuw geslacht, om welke reden ook de bovenstaande beschrijving zoo uitvoerig is gemaakt.

Deze soort schijnt dicht verwant met *C. adusta* Löw (*Berl. Ent. Zeitschr.* 1865. 22. 41), doch bij deze is de langsband op den thorax geel; de middenpooten zijn van dezelfde bleekgele kleur als de voorpooten en de bruine zoom ligt alleen op de achterdwarsader en strekt zich niet over de kleine dwarsader uit.

24. *Herina metallica.* (Plaat 5, fig. 10.)

Thorace nigro-caeruleo nitido; abdomine viridi aeneo cel violaceo; fronte fusco; pedibus flavis, tarsi apice infuscatis; alis fuscis tribus angustis et margine angusto apicali subfuscis.
♂. long. $1\frac{2}{3}$ lin.

Kop vrij groot; aangezicht glanzig zwart, aan de kanten roodbruin, in 't midden zacht uitgehold, zonder kielvormige ophooging; voorhoofd donkerbruin, met korte en fijne beharing; op den schedel enkele langere borstels. Sprieten roodbruin, het

derde lid ongeveer vier maal zoo lang als het tweede, smal, aan het uiteinde van voren spits toeloopend en aldaar een weinig verdonkerd; borstel fijnharig, iets langer dan de sprieten. Thorax glanzig blaauwzwart; schildje van dezelfde kleur, met vier borstels, twee korteren in de zijden en twee langeren aan den achterrand. Achterlijf elliptisch, aan den wortel en het uiteinde versmald, glanzig metaalachtig donker paars of groenachtig, met vrij digte, korte, zwarte beharing. Pooten roodgeel, de achterheupen deelen in de donkere kleur van den thorax; de laatste tarsenleden gebruind. Kolfjes bruingeel. Vleugels bijna glasachtig, met drie smalle bruine banden en een smallen bruinen zoom aan de spits; de eerste band ligt scheef, is zeer kort, hangt te zamen met een bruinen zoom langs het begin van den voorrand, bedekt het punt waar de derde langsader uit de tweede ontspringt, en eindigt op de vierde langsader even voorbij de achterste basaal-cel; de tweede band ligt in dezelfde rigting als de eerste, begint aan den voorrand bij de uitmonding der eerste langsader, loopt over de kleine dwarsader en bereikt bijna de vijfde langsader; de derde band, de langste van allen, ligt regtstandig en convergeert alzoo van onderen met den tweeden; hij begint aan den voorrand even voor de uitmonding der tweede langsader, omzoomt de achterdwarsader en eindigt aan of zeer dicht bij den achterrand; de bruine zoom langs de spits is flauwer gekleurd dan de banden en loopt van de uitmonding der tweede langsader tot aan die van de vierde; de kleine dwarsader ligt onder of nog iets voorbij de uitmonding der eerste langsader; de afstand tusschen de beide dwarsaderen is omtrent gelijk aan de lengte der achterdwarsader; de vierde langsader is bij hare verbinding met de beide dwarsaderen eenigzins hoekig heen en weder getrokken.

Aanmerking. Naar den vorm van het aangezicht, dat zonder kielvormige verhooging is, den grooten kop enz., zou deze soort eigenlijk in het geslacht *Rivellia* Rob. D. te huis behooren. Het onderscheid tusschen de geslachten *Herina* en *Rivellia* is echter zoo weinig in 't oog vallend, dat er geen bezwaar in kan gele-

gen zijn, die beide geslachten weder te vereenigen en deze soort alzoo ook onder *Herina* te begrijpen.

25. *Herina ruficeps*. (Plaat 5. fig. 11.)

Plumbea; *capite, antennis pedibusque flavis; alis fasciis tribus latiusculis subfuscis, prima tertiaque abbreviatis*. ♀. long. $1\frac{2}{3}$ lin.

Kop helder roestkleurig; oogringen wit; aangezigt in 't midden een weinig kielvormig verheven, naar onderen iets vooruitstekend; ocellenvlek zwartbruin; achterhoofd aschgrauw; voorhoofd met korte, fijne beharing; op den schedel enkele zwakke borstels. Sprieten roestkleurig, bijna zoo lang als het aangezigt; het derde lid ongeveer vier maal zoo lang als het tweede, vrij breed, aan 't uiteinde naar voren flauw toegespitst. Monddeelen donker roestkleurig. Thorax, schildje, achterrug en achterlijf loodgrijs; de borstzijden boven de voorheupen witachtig; onder den vleugelwortel eene bleek roestkleurige plek: schildje weinig gewulfd, met vier zwarte borstels. Achterlijf langwerpig kegelvormig; de ringen met bruinen achterzoom; de legboor zwartachtig, glanzig, platgedrukt. Pooten roodgeel, ook de voorheupen; de achterste heupen grijs als de thorax. Kolfjes roodgeel. Vleugels bijna glasachtig, met drie breede, bruine, niet scherp begrensde, aan den voorrand beginnende dwarsbanden, waarvan de middenste tot den achterrand doorloopt en de beide uitersten afgekort zijn: de eerste band bedekt het punt, waar de derde langsader uit de tweede ontspringt en loopt tot aan de vierde langsader: de tweede band begint aan de uitmonding der eerste langsader en omzoomt de kleine dwarsader, het gedeelte der vierde langsader tussehen de beide dwarsadereu en vervolgens de groote dwarsader, waardoor hij in het midden hoekig is omgebogen; bij krachtig gekleurde exemplaren, waar deze band over 't geheel breeder is, gaat die hoekige ombuiging verloren: de derde band begint aan de uitmonding der tweede langsader, en loopt, naar onderen verflauwende, tot aan de vierde langsader door; de derde en vierde langsadereu loopen

regt; de kleine dwarsader ligt nog iets vóór de uitmonding der eerste langsader; de beide dwarsadereu zijn dicht bijeengeplaatst, zoodat de afstand van elkander nog iets minder bedraagt dan de lengte der achterdwarsader.

26. *Trypeta (Aciura) aenea*. (Plaat 3, fig 12—14.)

Viridi-aenea; *capite pedibusque flavis*; *alis fuscis tribus dilute fuscis*. ♀. long. 2 lin.

Van slanken vorm. Aangezigt roestkleurig met witachtige of lichtgrijze bestuiving, onder de sprieten zwartachtig en een weinig nitgehold en aan den mondrand iets opgewipt; de wangen vrij breed, door een duidelijk opgehoogden kant scherp van het voorste deel des gezichts afgescheiden en met een vrij diep langsgroefje; de mondrand breed, ter wederzijde fijn gewimperd. Zuiger en voelertjes roestkleurig; de eerste niet verlengd. Voorhoofd boven de sprieten zeer flauw vooruitstekend, zoo breed als de oogen, naar achteren niet versnald, langs de oogkanten grijs met zilverwitten weerschijn, in 't midden met een breeden roestkleurigen langsband; onmiddellijk boven den sprietwortel een ingedrukt witachtig bestoven plekje. Schedel metaalgroen; voorhoofdsborstels matig lang en stevig, die op den schedel langer; de borstelkrans achter de oogen zwart. Sprieten roestkleurig, het derde lid verdonkerd, naar de spits donkerbruin, dubbel zoo lang als het tweede, van boven ingebogen, vrij puntig geëindigd, van onderen afgerond; de borstel lang, aan den wortel verdikt. Thorax, schildje en achterlijf glanzig metaalachtig donkergroen; de borstzijden en de borst tot het staalblaauwe overhellende; het schildje stomp driehoekig, van achteren eenigzins gewulfd, aan den wortel meer platgedrukt; aan den rand van het schildje, wederzijds één en van achteren twee lange borstels; ook in de zijden van den thorax eenige borstels. Achterlijf naar achteren spits toeloopende, met onbeduidende beharing. Pooten roodgeel. Kolfjes bleekgeel. Vleugels met een weinig graauwachtige tint, aan den wortel bruinachtig, en voorts met drie flauwe bruinachtige dwarsbanden; de eerste

dezer banden gaat van de donkerbruine randvlek uit, bestrijkt even de kleine dwarsader; de tweede ligt een eind verder naar de vleugelspits en neemt de achterdwarsader in zich op; beiden zijn naar den achterrand zeer verbleekt; de derde band loopt om de vleugelspits en hangt aan den voorrand min of meer met den middensten band te zamen; de aderen zijn geel, doch waar zij door de banden worden doorsneden, donkerbruin geteekend; de voorrandsader is vooral aan haar uiteinde donkerbruin en iets verdikt; de derde en vierde langsaderen zijn bij hare uitmonding een weinig tot elkander genaderd; de achterdwarsader is vrij dicht bij den achterrand geplaatst; het voorlaatste gedeelte der vierde langsader is slechts een weinig korter dan het laatste; de onderste wortelcel (anaal-cel) is naar onderen tot eene spitse punt uitgerekt.

27. *Trypeta (Tephritis) cribrata*. (Plaat 5, fig. 15.)

Cinerea, fusco-punctulata; fronte latissimo; tibiis tarsisque flarescentibus: alis latiusculis, fusco-reticulatis, apice breviter radiatis: in disco punctis numerosis albidis et flavidis: nervo transverso posteriore curvato. ♂ ♀. long. 2½ lin

Kop geelachtig aschgrauw; voorhoofd zeer breed, met zwarte borstels en boven de sprieten met eene maanvormig gebogen, diep ingedrukte groeve; aangezigt mede breed, in het midden uitgehold, naar onderen vooruitstekend; wangen breed, met witachtige borstels; kinbakken met eenige zwarte borstels. Sprieten roodgeel, kort en breed; het derde lid aan het uiteinde met een vrij duidelijken, doch niet zeer scherpen voorhoek. Zuiger en voelertjes kort en dik, donker roestkleurig. Thorax en schildje aschgrauw, met bruine stippels bezaaid, en voorts met korte witachtige haren en zwarte borstels, die op donkerbruine wratjes zijn geplaatst en waarvan er vier op het schildje staan: voor op den thorax eenig spoor van een paar dicht bijeenstaande donkere langsstrepen; de schouderknubbels een weinig lichter; achterrug zwartachtig, vrij glanzig. Achterlijf ongeveer als de thorax gekleurd en gestippeld, met eenig spoor van donkere

afgebroken dwarsbandjes, bij het ♀ over de tweede en volgende ringen eene onduidelijke smalle gele rugstreep, waarvan in ♂ nauwelijks eenige aanduiding is te vinden; legboor glanzig zwart, kegelvormig, zoo lang als de beide laatste lijfsringen te zamen. Pooten roodgeel; de dijen van den wortel tot dicht voor de spits gebruid; de voordijen vooral verdonkerd. Kolfjes donker. Vleugels vrij breed, met een donkerbruin netwerk dicht bedekt: rondom de spits zijn de doorschijnende vlekken grooter, en wel ten getale van zes tusschen de uitmonding der tweede tot aan die der vijfde langsader, waardoor eenige korte stralen worden gevormd; aan den voorrand, even voorbij de uitmonding der eerste langsader, twee vrij groote eenigzins langwerpige doorschijnende vlekken, waaronder eene derde van zuiver ronden vorm; de overige doorschijnende vlekken zijn meerendeels klein; vóór de uitmonding der eerste langsader zijn er aan den voorrand nog ongeveer vier; in de randvlek, die donkerder is dan de overige oppervlakte, bevinden zich een paar gele stippen; ook zijn verscheidene der lichte vlekjes, vooral die langs de aderen liggen, van gele kleur; de derde langsader is voorbij de kleine dwarsader even naar boven uitgebogen; de achterdwarsader is duidelijk en zelfs eenigzins S-vormig gebogen; de onderste bogt is echter veel kleiner dan de bovenste.

Aanmerking. Deze soort staat in nauwe verwantschap met *Tr. latifrons* Löw (*Monographs of the Diptera of North-America*, I. 89. 22, pl. II. fig. 22), doch zij is daarvan kennelijk onderscheiden door het gemis van langsstrepen op den thorax, door een grooter aantal van kleinere, geelachtige of doorschijnende stippen op de vleugels, en vooral door de niet regt loopende, maar vrij sterk gebogen achterdwarsader.

28. *Sapromyza plumata*.

Flava; antennarum palporumque apice nigro: antennarum seta nigra, dense plumata; tibiis omnibus seta praecipua: alis subflavescentibus immaculatis. ♂. long. 4½ lin.

Helder roodgeel, eenigzins glanzig; aangezigt en wangen bleek;

oellenstip zwart. Sprieten roodgeel; het tweede lid, zoowel van boven als van onderen, met enkele borstels; het derde lid elliptisch, van boven nauwelijks iets ingedrukt, aan de spits afgerond en zwart, welke kleur zich naar onderen een weinig uitbreidt; de sprietborstel zwart of zwartbruin, en vooral aan de bovenzijde lang en dicht gevederd. Voelertjes met zwarte spits. Schildje gewulfd. Achterlijf een weinig gebruid (denkelijk gevolg van de uitdrooging). Pooten bleek roodgeel; de voordijen met eenige lange borstels gewimperd; al de scheenen met eenen borstel voor de spits; aan de middenscheenen bovendien een tamelijk stevige, zwarte eindborstel: de achterscheenen een weinig verbreed, aan de buitenzijde iets gebogen. Kolfjes geel. Vleugels met geelachtige tint en bleekbruine of bruingele aderen; de beide takken der eerste langsader vrij dicht bijeen; de kleine dwarsader even voorbij de uitmonding der eerste langsader, op het midden der schijfcel; achterdwarsader regt en steil; het voorlaatste deel der vierde langsader ongeveer een derde korter dan het laatste deel.

29. *Piophila nitida*. (Plaat 5, fig. 16—18.)

Nigra nitida: abdomine subaevcescente; capite antennisque nigris; fronte antice foreolato; geniculis, tarsorumque basi flavis; halteribus niveis. ♀. long $1\frac{1}{3}$ lin.

Glanzig zwart. Voorhoofd boven de sprieten ingedrukt en met eene verheven, iets of wat gebogen lijst, daarboven weder ingedrukt; op het achterste gedeelte en den schedel eenige zwakke borstels; aangezigt kort, aan den mondrand met zwakke borstels. Sprieten zwart, kort, het derde lid schijfvormig; de borstel aan den wortel een weinig verdikt. Zuiger en voelertjes zwart. Borstzijden eenigzins loodgrijs. Achterlijf sterk glanzig en zeer flauw tot het metaalgroene trekkende. Pooten zwart: de uiterste knieën en het eerste of de beide eerste leden der tarsen roodgeel. Kolfjes helderwit. Vleugels bijna glasachtig, met fijne, aan den wortel bleekgele, verder lichtbruine aderen; de eerste langsader is duidelijk verdubbeld, ofschoon de hulpader

zeer dicht langs haar loopt; de kleine dwarsader ligt juist onder hare uitmonding, en de beide dwarsaderen staan zoo dicht bijeen, dat het laatste deel der vierde langsader dubbel zoo lang is als het voorlaatste.

50. *Agromyza jucunda*. (Plaat 5, fig. 19 en 20.)

Nigra; capite, thoracis vitta laterali, halteribusque sulphureis; alis hyalinis, nervis transversis sat approximatis, longitudinalibus 2, 5 et 4 subparallelis. ♀. long. 1 lin.

Kop zwavelgeel; ocellenstip glanzig zwart; achterhoofd zwart-achtig; sprieten en voelertjes zwart; zuiger, althans aan het uiteinde, bleekgeel. Thorax, schildje en achterrug zwart met flauwen glans; van de schouders tot aan en onder den vleugelwortel een breede zwavelgele band; achterlijf glanzig zwart. Pooten zwart of pekbruin; aan het voorste paar de uiterste knieën geelachtig. Kolfjes bleekgeel. Vleugels glasachtig; de tweede, derde en vierde langsaderen loopen bijna evenwijdig, de vijfde wijkt sterk naar onderen uit; de beide dwarsaderen liggen dicht bijeen, de afstand tusschen beiden merkelyk kleiner dan de lengte der achterdwarsader en naauwelijks een zesde van den afstand tusschen laatstgenoemde dwarsader en den vleugelrand; de vierde langsader is even duidelyk als de overigen.

Verklaring der afbeeldingen.

-
- Pl. 5. fig. 1. *Culex testaceus* ♂, voeler.
 " 2. *Anopheles annulimanus* ♂, idem.
 " 5. *Glaphyoptera lateralis* ♀, vleugel.
 " 4. " " "
 " 3. *Subula tenthredinoides* ♀.
 " 6. " " kop van ter zijde.
 " 7. " " vleugel.
 " 8. *Chrysops aestuans* ♀, vleugel.
 " 9. " " kop van voren.
 " 10. *Dasygogon laticeps* ♂.
 " 11. " " kop van ter zijde.
 " 12. " " kop van voren.
 " 15. " " kop van boven.
 " 14. " " spriet.
 " 13. " " achterpoot.
 " 16. " " vleugel.
 " 17. *Aerocera obsoleta* ♂, vleugel.
 " 18. *Syneches punctipennis* ♀.
 " 19. " " kop van ter zijde.
 " 20. " " spriet.
 " 21. " " vleugel.

- Pl. 4. fig. 1. *Mulio americanus* ♂.
 " 2. " " kop van ter zijde.
 " 5. " " spriet.
 " 4. " " vleugel.
 " 3. *Leptis griseola* ♀, vleugel.
 " 6. *Chrysopila dispar* ♂.
 " 7. " " " kop van ter zijde.
 " 8. " " " kop van voren.
 " 9. " " ♀.
 " 10. " " " kop van voren.
 " 11. " " " vleugel.
 " 12. *Syrphus signatus* ♂.
 " 15. *Echinomyia haemorrhoea* ♀, kop van voren.
 " 14. " " kop van ter zijde.
 " 15. " " spriet.
 " 16. " " vleugel.
 " 17. *Schineria ruficauda* ♂, kop van voren.
 " 18. " " kop van ter zijde.
 " 19. " " spriet.
 " 20. " " vleugel.
 " 21. *Baumhaueria analis* ♂, kop van ter zijde.
 " 22. " " kop van voren.
 " 25. " " spriet.

- Pl. 5. " 1. *Dexia triangularis* ♂.
 " 2. " " kop van voren.
 " 5. " " kop van ter zijde.
 " 4. " " spriet.
 " 5. " " vleugel.

- Pl. 5. fig. 6. *Anthomyia tarsata* ♀, voortars.
" 7. *Cordylura maculipennis* ♂.
" 8. " " vleugel.
" 9. " " kop van ter zijde.
" 10. *Herina metallica* ♂, vleugel.
" 11. " *ruficeps* ♀ "
" 12. *Trypeta aenea* ♀, kop van ter zijde.
" 13. " " spriet.
" 14. " " vleugel.
" 15. *Trypeta cribrata* ♀, vleugel.
" 16. *Piophila nitida* ♀, kop van ter zijde.
" 17. " " kop van voren.
" 18. " " vleugel.
" 19. *Agromyza jucunda* ♀, vleugel.
" 20. " " kop van ter zijde.
-

Van Gogh

1889
The Mill

In grösserem Maasstabe aber lässt sich diese Zucht auch nach der Ansicht der genannten Frau Züchterin innerhalb der Mauern einer Stadt nicht wohl betreiben.

Sie muss auf das Land verlegt werden und dort könnte man auch wohl vielleicht den Versuch machen, die Raupen auf niederigem Eichengebüsch im Freien heranwachsen und sich einspinnen zu lassen.

Gelingt diess, und es wird gelingen, wenn nicht Insekten und Vögel zu grösse Verheerungen unter der jungen Raupenbrut anrichten, so liesse sich diese Zucht im grössten Maasstabe ohne grosse Schwierigkeit bei uns einführen.

Jedenfalls aber würde die genannte Dame die geeignetste Persönlichkeit sein, diese Zucht in grösserem Maasstabe zu betreiben, möglicher Weise wäre sie bei ihrer grossen Vorliebe für die Sache selbst zu bewegen, zur Förderung dieses Industriezweiges ein Paar Monate im Frühjahre auf dem Lande zuzubringen.

Ob und in welcher Weise derselben hiezu eine Unterstützung aus irgend einem Fonde gewährt werden könne und solle, muss höherem Ermessen überlassen bleiben.

BARLET.

NOG IETS OVER NOORD-AMERICAANSCH DIPTERA

DOOR

cc

F. M. VAN DER WULP.

Na het plaatsen van mijn stukje over Noord-Americaansche Diptera in dit Tijdschrift¹, zijn mij nog eenige soorten van het Leidsche museum in handen gekomen, die mede aldaar uit Wisconsin in Noord-America van den heer Thure-Kumlien waren ontvangen. Ik trof daaronder weder een vijftal soorten aan, die als Europa ook bewonende, mij niet vreemd waren, te weten: *Scatopse pulicaria* Löw, *Dolichopus aeneus* Deg., *Lucilia cornicina* Fabr., *Madiza annulitarsis* Zett. en *Ornithomyia aricularia* Linn. Wat *Lucilia cornicina* betreft, moet ik er echter de opmerking bijvoegen, dat het exemplaar (een ♂) kleiner is dan de meesten onzer Europeesche voorwerpen en dat ook de kleur minder blaauw, maar daarentegen meer koperachtig is; in vorm en gedaante zag ik geen het minste verschil.

Voorts kon ik de volgende soorten naar reeds bestaande beschrijvingen determineren, als:

Penthetria atra Macq. Suit. à Buffon I. 175. 2. Alleen het ♀ is aldaar en dan nog slechts in naauwelijks anderhalve regel beschreven. De kenteekenen, door Macquart opgegeven, passen vrij wel op dit ♂ exemplaar; de vleugels zijn een weinig langer dan het achterlijf, 't geen zeer afwijkt van onze *P. holosericea*, bij welke in ♂ de vleugels zeer kort en naar het schijnt niet volkomen ontwikkeld zijn.

---

¹ Tweede serie, deel II. biz. 125.

Handwritten signature

Bibio pallipes Say. Zie hieromtrent lager.

Odontomyia intermedia Wied. Auszereur. Zweifl. Ins. II. 64. 5.
(Stratiomys).

Hybos triplax Walk. List of the dipt. in the Brit mus. III. 486.

Tetanocera pictipes Löw, die mij voorkomt als moeijelijk van de Europeische *T. punctulata* te scheiden.

Wat *Bibio pallipes* betreft, het is niet geheel zonder twijfel, dat ik deze soort als zoodanig heb bestemd. Door Say en Wiedemann wordt alleen het ♂ beschreven, terwijl het exemplaar, dat ik voor oogen heb, een ♀ is. De opgegeven kenmerken zijn allen toepasselijk, met uitzondering van de kleur der heupen; deze is bij mijn voorwerp geel als de pooten, terwijl volgens de aangehaalde beschrijvingen de heupen zwart zouden zijn; welligt een sexueel verschil, daar dit bij het genus *Bibio*, in opzigt tot de kleur der pooten, meermalen voorkomt. Ten overvloede moge hier eene korte beschrijving van het ♀ volgen:

2 lin. Zwart met eenigen glans; de schouderknubbels, de borstzijden, de pooten met de heupen wasgeel; de gewrichten der pooten, benevens de laatste tarsenleden zwartbruin; het schildje heeft iets geelachtigs. De kop heeft eene zwarte, het lijf eene lichtgrijze beharing; de pooten zijn digt behaard; aan het eind der voortarsen is de beharing langer; de voordijen zijn dik, ter wederzijde met eene langsgroef, de achterdijen zijn aan den wortel zeer dun, aan de spitsheft merkelyk verbreed. Kolfjes geel met donkerbruinen knop. Vleugels met bruingele tint, donkerbruine aderen en eene langwerpige eivormige, duidelyk afgescheiden, roetbruine randvlek; de kleine dwarsader is slechts een weinig langer dan het grondstuk der 5^e langsader.

Een vijftal soorten scheen mij voor nog geheel onbeschreven te zijn, waarom ik van deze de beschrijving hieronder laat volgen:

1. BIBIO SENILIS.

Niger nitidus, albo-hirtus; femoribus flavis; alarum stigmatum et nervis costalibus fuscis. ♂ 5 $\frac{3}{4}$ lin.

Kop met sprieten en monddeelen zwart; beharing der oogen

donkerbruin, die van het achterhoofd zwart. Thorax, schildje en achterlijf glanzig zwart, met lange vuilwitte beharing. Heupen als de thorax gekleurd en behaard; dijen helder geelrood, met zwarte spits; scheenen en tarsen zwart; de doorn aan de voorscheenen, de sporen aan de achterste scheenen en de uiterste wortel van al de tarsen geelrood; de voordijen matig verdikt; de achterdijen aan de spitsheft verdikt en aan wederzijde met eene langsgroef; de dijen hebben eene lange vuilwitte beharing; die aan de bovenzijde der achterdijen is korter en donkerder; die der scheenen en tarsen kort en zwart. Kolfjes zwart. Vleugels met flauwe graauwachtige tint, de voorrandeel bruingeel ingevuld; de voorrandsaderen en de langwerpige, duidelijke, ofschoon niet scherp afgescheiden randvlek donkerbruin; de overige aderen bruingeel, even dik als de anderen; het wortelstuk der derde langsader zoo lang als de kleine dwarsader.

2. ASILUS (Machimus Löw) AVIDUS n. s.

Fusco cinereus, opacus; mystace albo, superius nigro; thorace vittis fuscis, abdomine nigro-fusco, incisuris cinereis, basipilis lateralibus albidis; forcipe nigro nitido, recto; pedibus nigris, tibiarum basi ferruginea, tibiis et articulo primo tarsorum anticorum et posticorum interne pilis fulvis nitidis vestito; alis hyalinis, ad apicem et marginem posticum distincte cinereo-limbatis. ♂ 8 lin.

Kop licht aschgrauw; voorhoofd met zwarte haren; de gezichtsbult iets meer dan de onderste helft van het gezicht innemende; knevelbaard wit, van boven met verscheidene en ook in de zijden en langs den mondrand met enkele zwarte borstels; de kinnebakken en het achterhoofd met digte, vrij lange, witte beharing; van boven tegen het achterhoofd eene rij zwarte borstels. Sprieten zwart; de beide eerste leden met zwarte borstels; het derde lid bijna zoo lang als de beide eersten te zamen; de griffel een vierde korter dan het derde lid. Monddeelen zwart. Thorax aschgrauw; de langsbanden zwartbruin, de middenband scherp afgescheiden, van voren breed; de zijbanden vlekachtig afgedeeltd; de tusschenruimten tusschen de banden in sommige

rigtingen eenigzins roestgeel; borstzijden met onregelmatige, niet duidelijk afgescheiden donkere vlekken. Schildje aschgrauw, aan den achterrand met drie zwarte borstels; ook op de achterste helft van den rug staan zwarte borstels, waarvan de zijdelingschen steviger zijn. Achterlijf slank, van boven zwartachtig of zwartbruin; de tweede en de drie volgende ringen met lichtgrijzen, helder geelwit weerschijnenden, aan de kanten een weinig verbreedten achterzoom, in sommige rigtingen wordt het geheele achterlijf, ook de anders donkergrijze buik, eenkleurig licht aschgrauw; de eerste ring, die breeder is dan de volgenden, heeft van boven ter wederzijde eenige zwarte borstels en voorts in de zijden en van onderen eene vrij lange, uitstaande, witachtige beharing; dergelijke beharing, hoewel korter, hebben ook de beide volgende ringen; geslachtsdeelen glanzig zwart, met fijne, van boven zwarte, in de zijden en van onderen meer grijsachtige beharing; de boventang de helft langer dan de ondertang en in 't midden een stomp tepelvormig uitsteeksel doorlatende. Pooten zwart; de heupen donkergrauw als de kleur der borstzijden; ook de dijen door de digte grijsachtige beharing eenigzins grauw; de scheenen aan den wortel roestkleurig; aan de voor- en achterpooten hebben de scheenen en het eerste tarsenlid aan den binnenkant eenen helder roestkleurigen haarglans; behalve de grijze beharing aan de onderzijde der dijen, hebben de voordijen van boven, de middendijen aan de voorzijde en de achterdijen aan de voor- en onderzijde eenige stevige zwarte borstels; dergelijke borstels van onderscheidene lengte bevinden zich ook aan de scheenen en tarsen. Kolfjes licht okergeel. Vleugels met grijsachtige tint, tegen de spits en het laatste deel van den achterrand grauw, welke kleur vrij scherp afgescheiden in de cellen treedt, doch die geen van allen geheel vult; de aderen donkerbruin; de randeel, tusschen de beide takken der eerste langsader, aan den wortel geelachtig.

Aanmerking. Bij de bestemming dezer soort zou welligt kunnen in aanmerking komen *As. notatus* Wied. De beschrijving (Auszereurop. Zweiflügler I, blz. 451, n°. 40) komt vrij wel overeen, doch de daar beschreven soort is wat klein ($5\frac{1}{2}$ l.) en de buik

wordt beschreven als met roodachtige insnijdingen, terwijl van den roestkleurigen haarglans der voor- en achterscheenen en tarsen niet gesproken wordt, maar daarentegen de achterpooten (dus met inbegrip ook der dijnen) aan den binnenkant als met leemgele digte beharing worden aangeduid.

5. ASILUS (Stilpnogaster) AUCEPS n. s.

Obscurus; abdomine nigro nitido, incisuris albidis; forcipe modice lato; epistomate, barba et mystace fulvis; pedibus nigris; tibiis et tarsorum basi ferrugineis; alis hyalinis, ad apicem leniter cinereis. ♂ 6 $\frac{2}{3}$ lin.

Aangezigt helder okergeel, bijna goudgeel bestoven; de knobbel donkergrauw, groot, naauwelijks een derde van het gezigt vrijlatende; knevelbaard stroogeel, van boven en in de zijden met enkele zwarte haren, die dunner zijn dan de overigen. Voorhoofd donkergrauw, met zwarte beharing; achterhoofd van boven met digte, zwarte, omgebogen beharing; naar onderen wordt de beharing stroogeel, even als die der kinnebakken, waar zij tevens langer is. Monddeelen en sprieten zwart; de beide eerste sprietleden met zwarte borstels. Thorax aschgrauw, met zwartbruinen vlekken weerschijn, ook in de borstzijden; de rugbanden zwart; de middenband duidelijk gespleten, naar voren verbreed en aan de kanten zacht ingebogen; de beide zijbanden ieder in twee bijna ronde vlekken opgelost. Schildje donkergrauw. Thorax op de achterste helft met vrij digte en fijne zwartachtige beharing, van welke de zwakke borstels, die er tusschen staan, bijna niet zijn te onderscheiden. Achterlijf slank, glanzig zwart; de achterzoom van den tweeden, derden en vierden ring scherp afgescheiden lichtgrijs; beharing vuilwit, over 't algemeen vrij lang, vooral in de zijden en aan den onderkant der eerste ringen; aan wederzijde, een weinig vóór het eind der ringen, zijn enkele witachtige borstels; geslachtsdeelen glanzig zwart, deels met lichtgrijze, deels met zwarte beharing; de boventang dubbel zoo lang als de ondertang, half overeind staande, onregelmatig gevormd en in 't midden een tepelachtig orgaan (*Penis?*) doorlatende. Heupen als de borstzijden

gekleurd; dijen glanzig zwart; de scheenen en de spits der voordijen helder roodgeel; aan de overigens zwarte tarsen is de wortel van het eerste lid roodgeel, aan de achtertarsen naauwelijks ter halver lengte, aan de voorste tarsen tot dicht bij de spits, en aan deze laatsten ook de uiterste wortel van het tweede lid zoo gekleurd; daarentegen hebben de midden- en achterscheenen weder eene zwarte of bruinzwarte spits; de voorheupen hebben eene lange en digte, bleek stroogele beharing; de beharing der dijen is vuilwit; de borstels der pooten zijn vrij spaarzaam en matig lang en stevig, meest zwart, doch aan de scheenen zijn hier en daar ook gele borstels. Kolfjes geel. Vleugels glasachtig, alleen aan de spits met eene wegs meltende grauwe tint; aderen donkerbruin.

4. ARICIA PROXIMA H. S.

Cinerea; capite albo, nigro-micante; antennarum articulis basalibus ferrugineis, articulo ultimo lanceolato, nigro; thorace vittis quatuor nigris; abdomine maculis micantibus fuscis; scutello pedibusque flavis, tarsi fuscis; alis cinereis, nervis transversis obscuris; nervo transversali posteriori curvato. ♂ 5 $\frac{3}{4}$ lin.

Aangezigt en wangen zijdeachtig wit, met zwarten weerschijn; de onderste gezigtshelft iets vooruitstekend; mondrand een weinig roodachtig; achterhoofd donkergrijs, tegen den oogrand witachtig; voorhoofdsdriehoek zwart, aan de kanten wit gezoomd; de oogen van boven door een' zeer smallen witten, in 't midden fijn donker gedeelden band naauwelijks even gescheiden. De beide eerste sprietleden geelrood; het tweede eenigzins verdikt; het derde lid smal, even als de vrij lang gepluimde borstel zwart. Oogen duidelijk behaard. Palpen zwart. Thorax grijs, met vier vrij breede, zwarte langsbanden, die op de dwarsnaad afgebroken zijn; in sommige rigtingen komt van voren nog eene zwarte middenstreep voor den dag. Schildje gewelfd, roodgeel, een weinig doorschijnend en glanzig, aan den achterrand met eenige witte bestuiving. Achterlijf geelachtig aschgrauw, met zwartbruine weerschijnvlekken, die over den rug in sommige rigtingen een' afgebroken langsband vormen, een evenzoo ge-

kleurde borstelwratten Pooten helder roodgeel, met zwart-bruine tarsen; de voorheupen aan de voorzijde met witten weerschijn. Vleugels zonder randdoorn, met grauwbachtige tint; de langsaderen min of meer roodgeel, de beide dwarsaderen donkerbruin; de achterdwarsader is duidelijk gezwaaid; de vierde langsader loopt regt naar den vleugelrand; de wortel der vleugels is een weinig geelachtig, de vleugelschubben ook van die kleur, doch krachtiger.

Aanmerking. Deze soort staat eenigermate tusschen onze *Aricia erratica* en *signata* in. Van de eerste onderscheidt zij zich door mindere grootte, door donkerder thorax en een meer gewelfd en eenkleurig roodgeel schildje, alsmede doordat de vierde langsader aan hare uitmonding niet opwaarts is gebogen. Van *A. signata*, met welke zij meer in grootte overeenkomt, verschilt zij door de niet bruin gezoomde dwarsaderen, door een geheel roodgeel schildje en door den geelachtigen vleugelwortel.

5. COENOSIA INCISURATA n. s.

Canescens; capite albido; antennis, humeris punctoque frontali nigris; abdominis incisuris nigris nitidis; pedibus pallide flavis, tarsis fuscis. ♀ 1½ lin.

Kop witachtig grijs; voorhoofd ruim een derde der kopbreedte beslaande; de middenband weinig donkerder dan de grond; boven de sprieten een zwarte stip. Sprieten ruim ter halve lengte van het gezicht, zwart, van voren met witten weerschijn; het derde lid smal; de borstel zwart, lang, naar beneden gebogen, naakt. Het lijf geheel lichtgrijs bestoven; de schouderknubbels zwartachtig; schildje plat; achterlijf met smalle glanzig zwarte insnijdingen. Pooten bleek roodgeel; de voorheupen van voren met witten weerschijn; de tarsen zwartbruin. Vleugelschubben en kolfjes witachtig. Vleugels met flauwe bruingrijze tint, aan den wortel en voorrand iets geelachtig; de aderen bruingeel; het laatste gedeelte der vierde langsader is twee en een half maal zoo lang als het voorlaatste; de voorrand is fijn en kort gewimperd, doch zonder randdoorn.

F. M. van der Weelp.
Opmerkingen omtrent uitlandse
Asiliden!

1870.

OPMERKINGEN OMTRENT UITLANDSCHE A S I L I D E N.

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

In de insectenverzamelingen, waarin zich ook exotische Diptera bevinden, zijn het van deze gewoonlijk de grootere en meest in 't oog vallende soorten, die er het best vertegenwoordigd worden. Dit is mede het geval in 's Rijks Museum te Leiden, en 't zal waarschijnlijk nog lang duren, eer ook de kleinere exotische soorten daar in aantal te vinden zullen zijn, tenzij welligt deze of gene natuuronderzoeker, in verre streken, zich bijzonder of uitsluitend op de studie der Tweevleugeligen mogt toeleggen en de door hem bijeengebragte voorwerpen de collectie van het museum komen verrijken. De familie der Asiliden, die bijna geheel uit grootere soorten bestaat, is er dan ook een der rijkst bedeelden, en het museum bevat uit deze familie een aantal fraaije en belangrijke soorten, waaronder verreweg de meesten van de Oost-Indische eilanden. Ook bezit ik zelf verscheidene exotische soorten van deze familie, welke uit de vroegere collectie van wijlen mijn geachten vriend van Eindhoven afkomstig zijn. Door een en ander gevoelde ik mij zeer aange trokken, om de uitlandsehe Asiliden nader te onderzoeken, en werd daartoe, wat die van het museum betreft, op de meest heusche wijze in de gelegenheid gesteld door den verdienstelijken conservator van het entomologisch gedeelte des museums, Dr. Snellen van Vollenhoven, wien ik hier openlijk mijn dank wensch toe te brengen, en aan wiens welwillendheid ik niet beter weet te beantwoorden, dan door de uitkomsten van mijn

onderzoek in dit Tijdschrift mede te deelen. Voor het oogenblik zal ik hier slechts eenige opmerkingen omtrent sommige soorten laten vooraf gaan, om weldra in een meer uitvoerig opstel, dat reeds gereed ligt, al de soorten van den Oost-Indischen Archipel, die ik heb leeren kennen, te behandelen.

Het was mij in de eerste plaats vooral te doen, om de soorten weder te vinden, welke door Wiedemann in zijne *Ausereuropäische Zweiflügler* uit het Leidsche Museum beschreven zijn, ten einde te kunnen bepalen tot welke der tegenwoordig aangenomen geslachten zij moeten gebragt worden. Wiedemann beschreef uit dat museum dertien soorten, en wel: *Dasygogon Spectrum*, *Nomada* en *Histrion*; *Damalis maculata*; *Asilus Belsebul*, *Hercules* en *longistylus*; *Laphria robusta*, *Reinwardtii*, *alternans*, *Vulcanus*, *scapularis* en *leucoprocta*. Nopens elk dezer soorten teeken ik hieronder mijne bevinding aan.

Van *Dasygogon Spectrum* heb ik te vergeefs naar de typische exemplaren gezocht. Wel bevinden zich in het museum Chineseche voorwerpen, tot het geslacht *Microstylum* behoorende, maar die volgens Wiedemann's beschrijving en blijkens de typen in het Weener museum, door Schiner vergeleken, niet anders dan tot *M. Dux* Wied. kunnen worden gebragt. Even als deze is ook *Spectrum*, volgens de vleugel-afbeelding van Wiedemann, ontwijfelbaar een *Microstylum*. Dat beide soorten zeer dicht verwant zijn, valt duidelijk in het oog, als men slechts de beschrijvingen vergelijkt. Het verschil zou, volgens die beschrijvingen, hoofdzakelijk in het volgende bestaan: bij *Spectrum* zijn de palpen zwart met gele borstels, de pooten bruinrood, alleen met zwarte knieën, en het achterlijf geel met zwarte insnijdingen; bij *Dux* daarentegen zijn de palpen roodbruin met zwarte borstels en zijn de dijen aan de voorzijde zwart of zwartbruin; voorts wordt het achterlijf zwart genoemd met den achterrand der ringen geel, terwijl op de laatste ringen de gele kleur de overhand neemt. Walker ¹ veronderstelt dat beide

¹ List of the Diptera of the British Museum, VI, p. 471.

soorten slechts als variëteiten moeten beschouwd worden, en hij kan daarin wel gelijk hebben. Zijne *Laphria Shalumus* althans, die hij als synoniem bij *Spectrum* citeert, komt onder anderen door de zwartbruine streep over de dijen meer met *Dux* overeen.

Dasypogon Nomada en *Histrio* zijn beiden nog door typische exemplaren in het museum vertegenwoordigd en behooren, wegens de lange dunne sprieten en de overige kenteekens, tot het geslacht *Scylaticus* Löw.

Van *Damalis maculata* bevinden zich evenzeer de Wiedemann'sche typen in het museum. De zwarte zijvlekken van het achterlijf krijgen somtijds, vooral op de laatste ringen, zoo groote uitbreiding, dat er niet veel meer dan roodgele insnijdingen overblijven.

Asilus Belzebul schijnt in het museum niet meer voorhanden te zijn. Wel vind ik er, doch onder een ander etiket, eene groote Asilide van Montevideo, waarop Wiedemann's beschrijving min of meer past, doch niet zoo, dat ik deze als *A. Belzebul* zou durven bestemmen. De vleugeladeren van dit exemplaar duiden zelfs meer eene Laphrine dan eene Asiline aan, doch bij het ontbreken van het derde sprietenlid is het zelfs niet met zekerheid te bepalen tot welke dezer beide groepen dit voorwerp moet worden gebracht.

Van *Asilus Hercules* bestaat nog het typische exemplaar, een enkel ♂, en waarvan reeds, toen Wiedemann de soort beschreef, het derde lid der sprieten verloren was gegaan. Het is daardoor zeer moeilijk het geslacht te bepalen, waarin deze soort thans behoort opgenomen te worden, of indien er een nieuw geslacht voor haar moet worden gevormd, de plaats aan te wijzen, waar dit zou dienen gerangschikt te worden. Bij de overigens naauwkeurige beschrijving van Wiedemann zal ik nog het volgende voegen. De gezigtsbult is groot en neemt ruim de onderste helft van het gezicht in; de knevelbaard is digt- en fijnharig; het achterlijf is lang en smal; de ♂ genitaliën zijn klein en steken als een paar naar binnen gebogen tepels uit; de vleugels zijn korter dan het achterlijf en aan de tweede helft van den voorrand sterk verbreed: de randeel is tevens in

't midden veel breeder dan de onderrandcel; de tweede achtercel grijpt buigig in de eerste; de discoidaal-cel is zeer lang en smal; de kleine dwarsader staat scheef en even voorbij het midden der discoidaal-cel. Een en ander wordt opgehelderd door eene schetsteekening van het dier (pl. 9, fig. 1), van den kop in profiel (fig. 2) en van den vleugel (fig. 5). Dr. Schiner te Weenen, die zich in de laatste jaren bijzonder met exotische Asiliden heeft bezig gehouden, en wien ik de bovenstaande opgaven heb medegedeeld, is geneigd hier aan eene *Ommatius*-soort te denken, in verwantschap met *O. fulridus* Wied. Wel is waar bevat dit geslacht verscheidene soorten, bij welke de voorrand der vleugels ♂ verbreed is, en komt zelfs het aderbeloop vrij wel overeen; maar bij *Ommatius* en al de overige geslachten met een gekamden sprietborstel is het aangezigt plat en hoogstens van onderen een weinig gewelfd; de bij *Asilus Hercules* aanwezige en zeer in 't oog vallende gezigtsbult schijnt alzoo deze verwantschap weder tegen te spreken. Bovendien is het, bij het ontbreken van het derde sprietenlid, ten eenenmale onzeker of de sprietborstel al dan niet kamharen bezit. Welligt zullen de medegedeelde bijzonderheden anderen in staat kunnen stellen, om eenige nadere opheldering te geven omtrent deze soort, waarvan zelfs het vaderland niet bekend is.

Asilus longistylus behoort tot het geslacht *Itamus* Löw en schijnt op de eilanden van den Oost-Indischen archipel niet zeldzaam te zijn. In het voorbijgaan teken ik hier nog aan, dat eene zeer dicht aan *longistylus* verwante soort, met een tandje onder aan de achterdijen, in een enkel ♂ exemplaar in het museum voorkomt, en dat ook de Japansche *It. acuticornis* Löw aldaar door eenige exemplaren vertegenwoordigd is.

Van *Laphria robusta* vond ik een mannelijk voorwerp, ongetwijfeld hetzelfde dat Wiedemann voor zijne beschrijving heeft gediend. De soort is breed, met korte stevige pooten en betrekkelijk kleine smalle vleugels, waarvan het aderbeloop door mij in fig. 4 is afgebeeld; de eerste achtercel is zeer smal, gesloten en gesteeld. De beharing van het aangezigt, de bovenste haren van den knevelbaard, alsmede de kin en bakkenbaard zijn meer

vuil bleekgeel dan wit; de beharing der voorscheenen is niet geheel wit, maar met zwarte haren gemengd; in de zijden des achterlijfs is eene borstelige zwarte beharing; de genitaliën zijn zeer klein en smal, zwart met zwarte borstels. De zuiger is kort, eenigszins kegelvormig, spits toeloopend. Deze soort behoort tot het geslacht *Hyperechia* Schiner¹, en zelfs moet *H. xylocopiformis* Walk., die als type van dit geslacht wordt beschouwd, voor 't minst digt met *robusta* Wied. verwant zijn. Het voornaamste onderscheid zou bestaan in de gele beharing, die Walker's soort op de schouders heeft, terwijl bij *robusta* de schouders even als de geheele thorax zwart behaard zijn. Van *robusta* is het vaderland niet bekend, maar ik veronderstel dat zij ook eene Zuid-Aziatische soort is, te meer omdat nog eene andere grootere soort op Sumatra voorkomt.

Van *Laphria Reinwardtii* en *Vulcanus* bevinden zich de typen in het museum. Beiden behooren tot het geslacht *Laphria*, zoo als dit thans beperkt is.

Dit laatste is ook het geval met *Laphria alternans*, waarvan echter de typische exemplaren niet meer te Leiden schijnen aanwezig te zijn. Wel bevinden zich in het museum een paar mannelijke voorwerpen, waarop Wiedemann's beschrijving volkomen past, maar zij kunnen niet de oorspronkelijke exemplaren van Wiedemann zijn, omdat deze alleen het ♀ beschrijft.

Van *Laphria scapularis* is het typische exemplaar nog voorhanden, ofschoon niet in te besten staat. Het aderbelloop der vleugels is echter volkomen te zien en door mij in fig. 5 afgebeeld. Het blijkt daaruit duidelijk, dat deze soort tot een der *Atomosia*-achtige geslachten behoort, wijl de dwarsader, welke de discoidaal-cel sluit, en die waarmede de vierde achtercel wordt afgesloten, te zamen ééne rechte lijn vormen. Eigenlijk had Wiedemann, op grond van dit aderbelloop, de soort moeten opnemen in zijne tweede afdeeling van het geslacht *Laphria*, alwaar de echte *Atomosiën* — allen kleinere soorten — zijn vereenigd; maar zoo hij al, bij het maken zijner beschrijving, het

¹ Verhandl. der zool. bot. Gesellsch. in Wien, dl. XVI, blz. 673.

aderbeloop heeft opgemerkt ('t geen twijfelachtig is, omdat hij daarover zwijgt), dan hebben waarschijnlijk de meerdere grootte en stevige vorm der soort hem aanleiding gegeven, om haar in de eerste afdeeling tusschen andere grootere soorten te rangschikken. In het Britsch museum moet de soort ook voorhanden zijn, want Walker maakt van het hierboven aangeduide aderbeloop melding ¹. De Laphrinen-geslachten, welke dit aderbeloop bezitten, zijn, behalve het geslacht *Atomosia* Macq. (waartoe *Laphria scapularis* wegens haren forschen vorm zeker niet behoort) *Lamprozona* Löw, *Cerotainia* Schiner, *Aphestia* Schiner en *Eumecosoma* Schiner. *Lamprozona*, waarbij de steel aan 't eind der randeel zeer kort en een weinig opwaarts gebogen is, en *Cerotainia*, waarbij de tweede achtereel aan 't uiteinde vernaauwd is, kunnen hier niet in aanmerking komen. Dit is niet met dezelfde zekerheid van *Aphestia* en *Eumecosoma* te zeggen. Volgens eene briefwisseling, die ik daarover met Dr. Schiner heb gevoerd, is deze van oordeel, dat *Laphria scapularis* in zijn geslacht *Eumecosoma* zou behooren geplaatst te worden. Intusschen passen de kenteekens, die hij zelf aan dit geslacht toeschrijft (een aan den wortel versmald achterlijf en zeer lange vleugels en pooten) volstrekt niet op deze soort, en zou ik nog eer overhellen daarin eene *Aphestia* te zien, vooral ook omdat tot dit laatste grootere soorten behooren. Voor de onderscheiding dezer beide geslachten komt evenwel inzonderheid de lengteverhouding van de leden der sprieten in aanmerking, en daar mij ongelukkigerwijze geen exemplaren met volkomen sprieten ten dienste staan, is het mij ten eenenmale ondoenlijk hier een oordeel te vellen. Om dezelfde reden zou het nog meer gewaagd zijn voor *L. scapularis* thans reeds een nieuw geslacht te vormen, hetgeen welligt later noodig zal kunnen worden.

Van *Laphria leucoprocta* eindelijk heb ik in het museum het typische exemplaar niet wedergevonden. Onder het etiket van dien naam bevond zich eene *Laphria*, waarop Wiedemann's beschrijving niet van toepassing is, zoodat hier eene verwisseling

¹ List of the Diptera of the Brit. Museum VII, blz. 550.

schijnt te hebben plaats gehad, terwijl het oorspronkelijke voorwerp, dat Wiedemann voor zijne beschrijving gediend heeft, verloren moet zijn gegaan.

Onder de soorten van het museum, die verder bijzonder mijne aandacht trokken, bevond zich ook eene zeer groote *Dasytogine* uit Noord-Amerika, die uit de voormalige collectie van Raye van Breukelerwaard afkomstig is en zich door een bijzonder aderbeloop der vleugels onderscheidt. Zij behoort tot degenen, waarbij de voorscheenen aan het einde geen uitstekenden tand of doorn hebben en is, zooveel ik heb kunnen nagaan, nog onbeschreven. Ik houd het er voor, dat zij in het geslacht *Stenopogon* Löw moet worden geplaatst, en zij is thans in het museum geëtiquetteerd als

Stenopogon ochraceus n. s.

Het exemplaar is een ♂, 12 lijn lang en geheel okergeel; alleen op de bovenzijde van den thorax vertoonen zich onduidelijke zwartachtige en kastanjebruine langsstrepen en aan de bovenzijde der voordijen is eene donkerbruine langsstreep. Het aangezicht is vrij smal, naar boven nog smaller, van onderen een weinig gewelfd; het voorhoofd is klein en niet ingezonken; de sprieten zijn roodgeel; het derde lid is zoo lang als de beide eersten te zamen, de eindgriffel ongeveer half zoo lang als het derde lid; de knevelbaard neemt ruim de onderste helft van het gezigt in en is helder okergeel, evenals de beharing van het achterhoofd en de kin- en bakkenbaard; dezelfde kleur hebben ook de beharing en de borstels van den thorax en de pooten. De vleugels zijn geelachtig met bruingele aderen; het aderbeloop wijkt van alle andere, mij bekende soorten af, is aan beide vleugels volkomen gelijk en wordt in fig. 6 afgebeeld; de eerste en de vierde achterceel namelijk, benevens de anaal-ceel zijn gesloten en gesteld en de tweede achterceel is door eene buitengewone dwarsader in tweeën gedeeld. Dit aderbeloop vertoont eenige overeenkomst met dat van den Algerijnschen *Dasytogon heteroneurus*

Macq.¹, welke soort door Löw in het geslacht *Stenopogon* wordt gerangschikt. Ik heb vooral daarom de bovenbedoelde Noord-Amerikaansche soort voorloopig mede tot dit geslacht gerekend, en wensch door de mededeeling van deze bijzonderheden de aandacht van meer ervaren dipterologen op haar te vestigen.

Eene andere zeer kleine Dasytogine uit Noord-Amerika, die ik in dit Tijdschrift, 2de serie, deel II, blz. 157, n°. 10, onder den naam van *Dasytogon laticeps* heb beschreven, behoort, gelijk reeds uit mijne beschrijving en afbeelding blijkt, tot het geslacht *Discocephala* Macq.

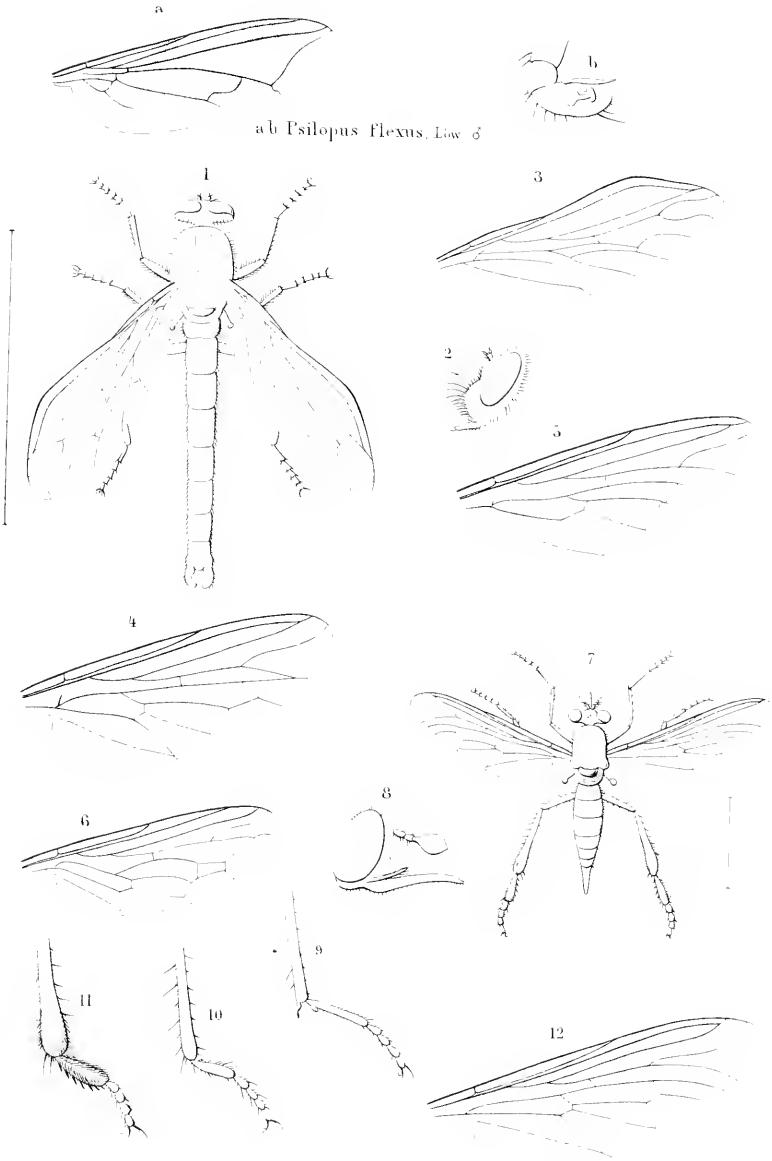
Wiedemann heeft onder den naam van *Asilus distendens* eene Asilide beschreven uit het Senkenberger museum te Frankfort, naar een enkel voorwerp, dat echter hoogst gebrekkig was, daar niet alleen het derde lid der sprieten ontbrak, maar waarbij zelfs van de zes pooten slechts een gedeelte der voordijen en een der beide achterpooten, de laatste alleen met de twee wortelenden der tarsen, waren overgebleven. Dit voorwerp moet nog in het Frankforter museum berusten, en na Wiedemann is door niemand eene verdere beschrijving of aanduiding van de soort gegeven, totdat onlangs Jaenicke² op nieuw van haar melding maakte, en op hetzelfde gebrekkige exemplaar een nieuw geslacht onder den naam van *Doryclus* grondde, en tevens eene nadere beschrijving en eene afbeelding er van mededeelde.

Uithoofde van den toestand van het beschreven voorwerp, bleef Wiedemann in het onzekere of hij de soort onder *Asilus* dan wel onder *Laphria* moest opnemen, en heeft hij haar op goed geluk maar in het eerstgenoemde geslacht geplaatst. Om dezelfde reden was het vervolgens ook even twijfelachtig of het door Jaenicke opgericht geslacht *Doryclus*, overigens door den geheel afwijkenden vorm volkomen geregtvaardigd, onder de Asilinen dan wel onder de Laphrinen moest worden gerangschikt.

Bij het zien van Jaenicke's afbeelding herkende ik daarin

¹ Diptères exotiques, I, 2. 41. 19. pl. 3. fig. 7.

² F. J. Jaenicke, Neue exotische Dipteren, blz. 58.

Utländische Asiliden

aanstands een voorwerp, dat zich sinds geruimen tijd onbenoemd in mijne collectie bevond en meermalen door zijn bijzonderen vorm mijne aandacht had getrokken; en bij het vergelijken met zijne beschrijving en die van Wiedemann, bemerkte ik dat het daarmede in de meeste opzigten treffend overeenkwam en althans zeker tot het nieuwe geslacht *Doryclus* behoort. Mijn voorwerp bezit volkomen pooten en sprieten, en nu blijkt het mij uit de laatsten, wier derde lid zonder eindborstel of griffel is, dat Wiedemann de soort niet onder *Asilus* maar onder *Laphria* had moeten brengen, en bij gevolg dat het geslacht *Doryclus* tot de Laphrinen moet worden gerekend. In habitus en vorm komt mijn exemplaar geheel met *Doryclus distendens* Wied. overeen; in teekening en kleur evenwel vind ik nog al aanmerkelijke afwijking, zoodat ik tot het besluit moet komen, dat ik eene andere, zeer na verwante soort bezit, tenzij men zou moeten aannemen, dat de verschillen sexueel zijn, wijl het exemplaar in het Frankforter museum een ♂ en het mijne een ♀ is. Ik heb dus voorloopig de soort als nieuw beschouwd en haar den naam van *latipes* gegeven. De onderstaande beschrijving zal, naar ik vertrouw, de kenmerken van het geslacht *Doryclus* vollediger aangeven, dan Jaennicke dit heeft kunnen doen, en tevens mijne soort doen kennen.

Kop breder dan de thorax; voorhoofd en aangezicht zeer breed; het aangezicht kort, aan de onderste helft vooruitspringend en gewelfd, zonder knevelbaard; de kinbakken uiterst smal. Sprieten aan den wortel dicht bijeenstaande; de beide eerste leden cilindrisch, met borstels bezet; het derde lid zoo lang als de beide eersten te zamen, zeer breed en plat, bladvormig, aan 't uiteinde spits toeloopend, zonder eindborstel of griffel. Zuiger regt vooruitstekend; palpen cilindrisch, zeer lang, aan het eind met lange borstels. Thorax plat gewelfd; achtterug buitengewoon ontwikkeld, met dwarse plooijen. Achterlijf een weinig plat, in ♂ naar achteren iets verbreed, met uitstekende genitaliën tussehen twee kleppen geplaatst; in ♀ naar achteren spits toeloopend, met uitstekende,

vrij spitse eijerbuis, die langer is dan de beide voorgaande ringen. Beharing van het lijf onbeduidend. Pooten stevig en vrij lang; de voorscheenen aan de spits binnenwaarts met een gekromden doorn; aan het eerste lid der voortarsen, van onderen bij den wortel, een klein lamellenachtig uitsteeksel; aan de middenpooten de scheenen naar het einde en de tarsen aan den wortel iets verbreed; aan de achterpooten is dit in veel sterkere mate het geval; de dijen hebben hier en daar en de voorscheenen aan de buitenzijde eenige korte en fijne borstels; aan de midden- en achterscheenen en aan al de tarsen zijn grootere en steviger borstels; de middenscheenen bij de spits en de middentarsen dicht behaard; nog langer en digter beharing bevindt zich aan de spitsheft der achterscheenen en aan de achtertarsen; het eerste lid van deze laatsten bovendien van onderen dicht met stekels bezet. Vleugels langer dan het achterlijf; de randeel dicht bij den voorrand, gesloten, spits toeloopend en zeer kort gesteeld; twee onderrandecellen; de tweede (de vorkeel aan de vleugelspits) lang en aan haar uiteinde breed; de eerste achterceel lang en smal, aan het eind geopend en niet vernauwd; de vierde achterceel en de anaal-ceel gesloten en gesteeld; de dwarsader aan het eind der discoïdaal-ceel hoekig uitgebogen en met de dwarsader, die de vierde achterceel sluit, bijna een rechten hoek uitmakende.

Zie plaat 9, fig. 7 (het geheele dier), 8 (de kop in profiel), 9—11 (voor-, midden- en achterpoot) en 12 (vleugel).

Doryclus latipes n. s.

♀ 5½ l. -- Voorhoofd en aangezicht glanzig kastanjebruin; het voorhoofd met zwarte borstels; de beide eerste sprietleden donkerbruin; het derde lid roodbruin, eenigszins doorschijnend; zuiger glanzig zwart, aan de uiterste spits bleek roestkleurig, aan den wortel met lichtbruine beharing; palpen roestkleurig, aan 't eind met zwarte borstels. Thorax bruinzwart, op den rug een weinig aschgrauw bestoven; de schouders, een band ter wederzijde, de achterhoeken en voorts vlekken boven de heupen

kastanjebruin; de borstzijden, het schildje en de achterrug glanzig. Achterlijf glanzig blaauwzwart. Pooten roodbruin, de voorste pooten donkerder; de voorscheenen en al de tarsen zwart of bruinzwart; de beharing aan de spitsheft der achterscheenen is in het begin roestkleurig, dech wordt naar het uiteinde zwart, even als de overige beharing en de borstels der pooten; slechts enkele borstels onder aan de achterdijen zijn roestkleurig. Kolfjes bruinrood. Vleugels langs den voorrand en rondom de aderen met bruingele tint, die zoo uitgebreid is, dat slechts de kernen van sommige cellen, het vleugellapje en het begin van den achterrand glasachtig blijven.

Een ♀, onzeker van waar, doch naar ik vermoed uit Suriname

Wat mij het meest terughoudt om mijn voorwerp als *distendens* Wied. te bestemmen, is dat Wiedemann de vleugels «was-serklar» noemt; ook zie ik de witte vlekjes niet ter wederzijde van het aangezigt, noch de duidelijke lichtgrijze strepen op den thorax; eindelijk noemt hij de pooten glanzig zwart, en terwijl hij alleen over de voordijen en de achterpooten kon oordeelen, zijn juist deze laatsten aan mijn exemplaar het lichtste en bijna roestkleurig. Al wat zoowel Wiedemann als Jaenicke van den vorm melden, is ook op mijn voorwerp volkomen van toepassing.

Ten opzichte der rangschikking van het geslacht *Doryctus* tusschen de overige Laphrinen-geslachten valt op te merken, dat de aanwezigheid van een einddoorn aan de voorscheenen en het geheel ontbreken van den knevelbaard aanleiding geven om het in de nabijheid te plaatsen van het geslacht *Megapoda* Macq., waar deze beide kenmerken, bij uitzondering van al de overige Laphrinen, mede worden aangetroffen, doch waarvan *Doryctus* zich overigens onderscheidt door veel kortere en deels verbreedte en digt behaarde pooten.

755

PSILOPUS FLEXUS Löw

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

In de *Dipterenfauna Südafrika's* heeft Löw, onder bovengenoemden naam, eene door het bijzonder aderbeloop zeer kenbare soort beschreven, uit Kafferland, naar een enkel vrouwelijk exemplaar, dat echter zeer gebrekkig was en zelfs den kop verloren had. Ik heb dezelfde soort in eenige weinige, geheel volkomen exemplaren van beide seksen wedergevonden onder een klein aantal Diptera, door den helaas te vroeg gestorven van Woerden van Banana in Neder-Guinea overgezonden¹, en ben daardoor in staat, Löw's beschrijving met het volgende aan te vullen.

Het ♂ is $2\frac{7}{8}$, het ♀ slechts 2 lijn lang. De kop is van dezelfde fraaije blaauwgroene kleur als de thorax en het achterlijf; het voorhoofd breed en niet diep ingezonken; op den knobbel der bijoogen een paar zwarte borstels; het aangezicht van boven breed, naar onderen allengs versmald, in 't midden met eene duidelijke dwarsgroeve, bij het ♂ op het onderste gedeelte aan de kanten en langs den mondrand met een' smallen zoom van witte bestuiving, die bij het ♀ zich meer over het geheele gezicht uitbreidt; zuiger en palpen bruingeel; baard wit. Sprieten zwart; de eindborstel zoo lang als kop en thorax, bij het ♂ zelfs

---

¹ Deze Diptera maakten deel uit van eene eerste bezending insecten, door van Woerden aan Afrika's westkust bijeengebragt en aan zijne entomologische vrienden hier te lande toegezonden. Die eerste bezending deed groote verwachtingen ontstaan; jammer dat zij ook de eenige moest blijven, want reeds bij hare aankomst was van Woerden als een slagtoffer van het klimaat en misschien van zijnen ijver voor de wetenschap gevallen.

nog iets langer. De kanten van den thorax en het achterlijf hebben somtijds een purperen metaalgloed. De mannelijke genitaliën zijn matig groot; het hypopygium is glanzig metaalachtig zwart; ook de aanhangsels zijn zwart; de buitenste smal, bijna draadvormig, van onderen met een' doornachtigen borstel; de binnenste klein, aan 't einde hamerachtig verbreed. Bij het ♂ zijn de pooten, als gewoonlijk, langer; de achterdijen aan den uitersten wortel zwartachtig; het eerste lid der middentarsen is zeer lang, meer dan dubbel de lengte der overige leden te zamen; het laatste lid van boven zilverwit; langs de achterzijde der middenscheenen en het eerste lid der middentarsen zijn zeer lange zwartachtige borstels. De vleugels vind ik niet zuiver glasachtig, zoo als ze door Löw worden beschreven, maar met grijze tint; bovendien zijn bij het ♂ de donkere vlekken van veel grooter uitgebreidheid, zoo zelfs dat de vleugels eene bruin gewolkt aanzien verkrijgen, en alleen de geheele spits en achterrand, eene plek voor en achter de uitmonding der eerste langsader en een gedeelte van den kern der eerste achtercel en der discoïdaal-cel overblijven. Het aderbeloop is bij beide seksen gelijk Löw dit heeft aangegeven, de achterdwarsader heeft eene zeer sterke S-vormige, haast zou men zeggen, slangachtige buiging, en ook het einde der vierde en vijfde langsaderen is zoo als Löw dit heeft beschreven, ofschoon zijne afbeelding daarmede niet overeenstemt.

Vergelijk: Plaat 9, fig. a en b.

XIX^{24/1} 1-7. 1876.

Zwänge exotische Gift.

OPMERKINGEN

BIJTREFFENDE

EENIGE EXOTISCHE DIPTERA,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Door de goedheid van den heer A. Preudhomme de Borre, Conservator van het Entomologisch gedeelte van 's Rijks Museum van natuurlijke historie te Brussel, werd ik ten vorigen jare in de gelegenheid gesteld tot het onderzoeken van een aantal Diptera, hoofdzakelijk Asiliden, die zich in dat Museum bevinden. In aanmerking nemende, dat van de Tweevleugelige insecten aldaar tot dusverre zeer weinig werk is gemaakt, vond ik daarin toch een aantal belangrijke soorten. Wat de Asiliden betreft, zijn de midden-Europesche soorten er over 't algemeen vrij wel vertegenwoordigd, inzonderheid nadat de insecten, door Professor Wesmael nagelaten, in het bezit van het Museum zijn gekomen. Onder de Zuid-Europesche soorten vond ik er eenigen uit Griekenland, namelijk *Dasyopogon diadema* L., *Stenopogon sabaudus* F. en *coracinus* Löw, *Polyphonus laevigatus* Löw en *Eutolmus periscelis* Löw, en voorts *Eccoptopus erythrogastrus* Löw uit Spanje (over dezen laatste hieronder nader). Ook een aantal exoten bevinden zich in die verzameling, als uit den Oost-Indischen archipel (met het etiket Java) *Laphria*

gigas Macq. en *Reinwardtii* Wied., *Philodicus javanus* Wied., *Itamus longistylus* Wied., *Synolcus xanthopus* Wied. en *Mochtherus gnavus* v. d. W.; uit Mexico *Leptogaster nitidus* Macq.; uit Peru *Proctacanthus xanthopterus* Wied.; uit Zuid-Amerika *Mallophora infernalis* Wied. en *nigritarsis* Wied., *Promachus trichonotus* Wied. en *fuscipennis* Macq., *Erax labidopterus* Wied., *macularis* Wied. en *obscurus* Macq.; eindelijk uit Nieuwholland *Blepharotes coriarius* Wied. en *Dasygogon princeps* Macq.

Toen mijne aandacht door het nazien van deze voorwerpen van nieuws op de uitlandsche Diptera gevestigd werd, had ik reeds vroeger onder de vliegen, mij door Dr. Weyenbergh uit de Argentijnsche republiek welwillend toegezonden, verscheidene zeer merkwaardige soorten aangetroffen, waarvan sommigen mij voorkomen nog onbeschreven te zijn. Ook in eene collectie Kaapsche insecten, door het Kon. Zoologisch Genootschap *Natura Artis Magistra* te Amsterdam aangekocht, en waarvan de Diptera mij door den heer Swierstra ter bezigtiging werden toegezonden, bevonden zich eenige zeer belangrijke voorwerpen.

Het onderzoek van al de genoemde collectiën heeft mij aanleiding gegeven tot eenige opmerkingen, die ik voorloopig hier wensch mede te deelen, mij voorbehoudende later de beschrijving der nieuwe soorten, deels door afbeeldingen opgehelderd, te laten volgen.

1. *Midas concinnus* Macq.

(Macquart, *Diptères exotiques*, Suppl. I. 58. 3, pl. 6, fig. 5).

Onder de vliegen, die ik uit het Museum te Brussel te zien kreeg, was ook eene fraaije *Midaside*, die volgens het etiket afkomstig zou zijn van de kust van Guinea. Het was een mannelijk exemplaar, dat aan beide sprieten het derde lid miste, maar overigens nog vrij gaaf was. Bij vergelijking van alle voor mij toegankelijke beschrijvingen en afbeeldingen ben ik tot het besluit gekomen, dat het bedoelde

voorwerp als *Midas concinnus* Macq. moet bestemd worden, en zulks niettegenstaande Macquart Nieuwholland als vaderland aangeeft. Eene verwisseling van het etiket in het Belgische Museum acht ik niet onwaarschijnlijk, wijl de Diptera aldaar in vroeger jaren niet met die zorg zijn behandeld, welke zij verdienen, hetgeen mij ten opzichte der plaats van herkomst reeds meermalen gebleken is.

Macquart plaatst de soort in het geslacht *Midas*, denkelijk omdat hij over de gedaante der sprieten niet kon oordeelen, want aan zijn exemplaar waren zij ook afgebroken. Het aderbeloop der vleugels intusschen komt m. i. meer overeen met dat, hetwelk hij als kenmerk van zijn geslacht *Rhopalia* opgeeft. De tweede onderrandcel namelijk is aan haar einde geopend, terwijl zij bij de soorten, die in het geslacht *Midas* overblijven, gesloten is. Wel is waar, heeft diezelfde cel hier aan de basis een aanhangend adertje, dat bij *Midas* voorkomt, maar volgens Macquart bij *Rhopalia* zou ontbreken, doch dit is ongetwijfeld een kenmerk van zeer ondergeschikte waarde en kan op zich zelve geen reden zijn om *Midas concinnus* eene plaats in het geslacht *Rhopalia* te onzeggen.

2. *Leptogaster nitidus* Macq.

(Macquart, *Diptères exotiques*, I. 2. 155. 4).

Een exemplaar uit Mexico, in het Brusselsche Museum aanwezig, beantwoordt, ofschoon het ver van gaaf is, vrij goed aan Macquart's beschrijving. Dat bij die beschrijving plaat 12 fig. 7 wordt aangehaald, is klaarblijkelijk eene ver-gissing; die afbeelding toch stelt de naastvolgende soort, *L. Audouini*, voor, hetgeen uit de zwarte pooten en de zwarte streep over den thorax duidelijk te zien is.

3. *Laparus princeps* Macq.

(Macquart, *Diptères exotiques*, Suppl. III. 19. 37).

Het geslacht *Laparus* werd door Löw voor eenige Zuid-Afrikaansche soorten opgerigt. De voornaamste kenmerken

door hem aangegeven, komen echter ook bij sommige *Dasypoginen* uit andere wereldstreken voor, en vertoonen zich onder anderen zeer duidelijk in *Dasypogon princeps* Macq. eene groote en prachtige soort van Nieuwholland, waarvan een paar vrouwelijke exemplaren in het Museum te Brussel voorkomen. Bij deze soort is de vierde achtercel der vleugels niet gesloten, en het tandje aan den wortel van het eerste lid der voortarsen, dat bij geen der Afrikaansche soorten schijnt te ontbreken, is bij haar aanwezig, terwijl sommige onbeschreven Zuid-Amerikaansche soorten, die overigens in hetzelfde geslacht passen, het laatstgenoemde kenmerk missen.

4. *Dysmachus suillus* F.

(Fabricius, *Systema Antliatorum*, 168. 19).

Van deze Kaapsche soort was tot dusver alleen het ♀ beschreven. In het Museum van *Natura Artis Magistra* te Amsterdam bevindt zich, behalve vrouwelijke exemplaren, ook een ♂, dat ontwijfelbaar tot die soort behoort; de uitvoerige beschrijving toch, door Professor Löw van het ♀ gegeven (*Diptera Süd.-Afrika's*, p. 155 n°. 3) past in alle bijzonderheden. Ik kan nu die beschrijving aanvullen wat de mannelijke genitaliën betreft. Deze zijn glanzig zwart en bezet met eene digte en vrij lange, meerendeels zwarte beharing; de bovenste lamellen zijn tamelijk kort en stomp, en hebben tusschen zich een schuin overeindstaand, tepelvormig orgaan, dat aan 't eind witachtig behaard is; de onderste lamellen zijn merkelijk langer en eindigen in een paar lange en spitse, gekromde doornen.

Een goed kenmerk voor deze soort is de kleur der mediastinaal-cel (tusschen de hulpader en de subcostaal-ader), die aan haren wortel geel is, doch aan haar uiteinde, dicht bij de vleugelspits, grijs wordt, welke kleur bij de overigens bijna zuiver glasachtige vleugels duidelijk afsteekt.

5. *Mochtherus gnavus* v. d. W.

(Van der Wulp, *Tijdschrift voor Entomologie*, XV. 243.2).

Deze soort werd door mij l. c. naar vier vrouwelijke exemplaren ¹⁾ uit den Oostindischen archipel beschreven. In het Museum te Brussel bevindt zich een mannelijk exemplaar, zonder aanduiding van vaderland, met de beschreven wijfjes in alle kenmerken zoo overeenstemmend, dat er bij mij geen twijfel bestaat of het behoort tot dezelfde soort. De overeenkomst is dan ook veel sterker dan die van het vroeger door mij vermelde ♂ van het eiland Timor, met name in de grootte (40 lin.) en in de zwarte knieën der achterpooten. Aan het exemplaar in het Belgische Museum vertoont het eerste lid der sprieten een bruin vlekje; het derde lid is bijna geheel van die kleur; de teekening op den thorax is vrij duidelijk, de middenband van voren verbreed en in 't midden gedeeld; de (mannelijke) genitaliën zijn een weinig kolfachtig, de tangarmen breed, glanzig bruinzwart, van boven en in de zijden met zwarte, van onderen met roestkleurige beharing; het middelstuk is dik, roestkleurig met beharing van dezelfde kleur. Het zwart aan de dijnen der achterpooten is zeer duidelijk; aan de voorste tarsen zijn al de leden aan het einde bruin; de achtertarsen zijn geheel donkerbruin; de voorscheenen hebben van onderen aan de tweede helft eene lange gele beharing, de overige scheenen eenige vrij lange gele borstels; de donkere tint aan de spits en het laatste gedeelte van den achterrand der vleugels is vrij krachtig.

6. *Eccoctopus erythrogastrus* Löw.

(Löw, *Systematische Beschreibung der Europäischen Zweiflügeligen Insecten*, II. p. 121).

Ook deze soort uit Spanje is, even als de zeer verwante *E. longitarsis* Macq. uit Perzië (vroeger de eenige soort van

---

1) Aldaar staat op blz. 244: *mannelijke* exemplaren: uit de beschrijving en afbeelding blijkt genoegzaam, dat hier eene schrijffout is begaan en *vrouwelijke* exemplaren worden bedoeld.

het genus) tot dusver alleen in de vrouwelijke sexe bekend. In het Brusselsche Museum bevindt zich van haar, nevens een ♀, ook een vrij gaaf ♂. De pooten van dit mannelijk exemplaar zijn donkerder dan bij het ♀, zoodat zij bijna geheel zwart kunnen genoemd worden; ook de voethaken hebben niet, zoo als bij het ♀, eene gele basis. Het achterlijf loopt eenigszins spits toe; de genitaliën zijn klein en van dezelfde roodgele kleur als het geheele achterlijf, doch met iets langere en digtere, gele beharing; de tangarmen liggen in den vorm van een paar langwerpige schubben, half geopend ter wederzijde van een tamelijk breed, kegelvormig middenstuk. De beide eerste leden der sprieten zijn heldergeel, het derde bruinzwart. Het aderbeloop, met name de vorm der tweede submarginaal-cel, is in beide sexen volkomen zoo als Löw het beschrijft.

7. *Gigamyia gigantea* Wied.

(*Stomoxys gigantea* Wiedemann, *Analecta entomologica*, 41. 74 en *Aussereuropäische Zweiflügler*, II. 248. 2).

Voor deze Zuid-Afrikaansche vlieg, waarvan ik een voorwerp uit het Museum van *Natura Artis Magistra* onderzocht, heeft Macquart (*Dipt. exot.* II. V. 115) het geslacht *Gigamyia* opgericht. Reeds eene zeer oppervlakkige beschouwing doet zien, dat de soort met het geslacht *Stomoxys* weinig anders gemeen heeft dan de lange vooruitstekende zuiger. Macquart plaatst zijn genus *Gigamyia* in de subfamilie der *Muscinen*, doch ik kan hem hierin niet bijvallen. De bijna geheel naakte sprietborstel en de stevige borstels, waarmede het voorhoofd, de thorax, het achterlijf en de pooten bezet zijn, eischen ontwijfelbaar voor dit geslacht eene plaats onder de *Tachininen*.

Aan de beschrijvingen van Wiedemann en Macquart voeg ik overigens nog het volgende toe. De zilverwitte wangen hebben een roodbruinen weerschijn; de breede langsband over het voorhoofd is meer donkerbruin dan zwart en heeft boven den sprietwortel eene geelachtig witte vlek; de

sprietborstel is tot ongeveer in 't midden een weinig verdikt en heeft aldaar eenige naauw merkbare haartjes; de borstels in de zijden van den thorax en aan den achterrand van het schildje zijn zeer stevig; nog dikker en daarbij eenigszins stomp zijn die aan den achterrand van den tweeden en de volgende lijfsringen; in het midden van deze ringen ontbreken zij. De vleugels zijn aan den wortel bleekgeel; de middendwarsader staat juist boven het midden der schijfcel; de spitscel is smal geopend, de schijfdwarsader zacht gebogen.

Het exemplaar in het Amsterdamsche Museum is, naar ik geloof, een ♀.

XXI, 1-11, 1 pl.

On Bibio anglicus Lw.*Diplocampa paradoxa* Faem.Two new *Ipulidae* from Sumatra

IETS OVER *BIBIO ANGLICUS* LOEW

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

In eene kleine verzameling inlandsche Diptera, door den heer J. W. B. Gunning te 's Gravenhage bijeengebragt, vond ik een voorwerp, waarin ik bij den eersten aanblik den gewonen *Bibio hortulanus* F. ♀ meende te herkennen. Eene nadere beschouwing evenwel deed mij zien, dat het in sommige wezenlijke kenmerken verschilde en het dus eene andere soort moest zijn. Toen ik daarop de bestaande beschrijvingen nalas, bemerkte ik al spoedig dat ik een vijfje voor mij had van *Bibio anglicus* Loew (*Syst. Beschreib. der bekannten Europ. Zweifl. Insecten* I p. 22, n°. 22); de voor een deel geelroode borstzijden, de kleur en teekening der vleugels enz. lieten daaromtrent geen twijfel.

De heer Gunning heeft mij verzekerd, dat hij dit voorwerp den vorigen zomer te Doorn heeft gevangen. Het voorkomen van *B. anglicus* in ons land kan op zijne getuigenis gerust worden aangenomen, en er valt dus bij de *Bibio*-soorten, in mijne *Diptera Neerlandica* als inlandsch opgegeven, reeds dadelijk weder eene soort te voegen. Het vinden van deze soort ten onzent is des te meer van belang, omdat zij tot dusver, zooveel ik kan nagaan, nog niet op het vaste land van Europa was aangetroffen; Loew toch had zijne exemplaren uit Engeland van den heer Verall

ontvangen en buiten hem heeft niemand de soort vermeld.

Intusschen, hoe uitvoerig ook door Loew ter aangehaalde plaatse beide sexen beschreven en onder anderen met *B. hortulanus* vergeleken zijn, ontbreekt daaraan de vermelding van een in 't oog vallend onderscheidingskenmerk, aan de vleugels en hun aderbeloop ontleend. Bij *B. anglicus* namelijk zijn de vleugels smaller en schijnen zij dientengevolge aan de spits stomper en meer afgerond; voorts is het wortelstuk der cubitaal-ader van gelijke lengte als de middeldwarsader en is deze laatste schuin geplaatst, zoodat zij met het genoemde wortelstuk een' hoek van ongeveer 45 graden vormt. Bij *B. hortulanus* daarentegen, waar de vleugels breeder zijn, is het wortelstuk der cubitaal-ader veel langer dan de middeldwarsader en deze zeer kort en tevens regtstandig.

Het is welligt niet ondienstig deze verschillen door eene vleugelafbeelding van de beide soorten te verduidelijken; op plaat 12 wordt in fig. 2 de vleugel van *B. anglicus*, in fig. 3 die van *B. hortulanus* voorgesteld.

Het aangegeven onderscheid in het aderbeloop mag vooral daarom niet worden uit het oog verloren, omdat het in beide sexen aanwezig is en alzoo een kenmerk bevat van bijzondere waarde in een geslacht als *Bibio*, waar nog al uiteenloopende sexuële verschillen voorkomen. Schiner heeft in zijne *Diptera austriaca* daarop eene hoofdverdeeling van het geslacht gegrond, die zeer proefhoudend is. Gelijk boven is aangetoond, behooren dus de beide hier besproken soorten niet eens tot dezelfde hoofdafdeeling van het geslacht, en ondanks hare onderlinge overeenkomst in kleur en teekening, wordt daardoor alle gedachte aan eene zeer nauwe verwantschap tusschen de beide soorten afgesneden.

A A N T E E K E N I N G E N

OMTRENT

DIPLOCAMPTA PARADOXA JAENN

EN VERWANTE SOORTEN.

BOEK

F. M. VAN DER WULP.

Op de vergadering der Entomologische Vereeniging van 29 Augustus 1874 te Arnhem maakte ik melding van eene bezending Diptera uit de Argentijnsche republiek, die ik aan mijn' geachten vriend, Professor Weyenbergh te Cordova te danken had. De vrees, welke destijds bestond, dat zijne eerste bezending van daar tevens de laatste zou zijn, heeft zich gelukkig niet bewaarheid, want sedert ben ik in het bezit gekomen van eene tweede collectie Argentijnsche Diptera, nog uitgebreider dan de eerste, en ik mag zelfs de hoop voeden, dat de heer Weyenbergh, die het voornemen heeft dit jaar zijne familie en vrienden in het vaderland te bezoeken, bij die gelegenheid zelf nog een en ander zal medebrengen.

Blijkens het verslag van de genoemde vergadering sprak ik toen ond. and. van eene Anthracide, die in een enkel gebrekkig exemplaar voorhanden was, maar niettemin zich liet herkennen als *Anthrax paradoxa* Jaenn. ¹⁾ en die volgens het aderbeloop der vleugels en andere kenmerken m. i

---

1) F. Jaenicke, Neue exotische Dipteren aus den Museen zu Frankfurt a. M. und Darmstadt, p. 31, Taf. 2 fig. 16

ongetwijfeld in het geslacht *Diplocampta* Schiner ¹⁾ thuis hoort. Bij de tweede bezending van den heer Weyenbergh bevond zich nogmaals een voorwerp van deze soort en wel een dat volkomen gaaf is gebleven. Ik ben daardoor in staat aan de beschrijving van Jaennicke nog het volgende toe te voegen.

Het aangezicht steekt puntig vooruit, zoodat de kop van ter zijde gezien een' driehoek vormt, aan welks punt de zuiger een weinig uitsteekt. Ter wederzijde van den thorax bevindt zich, even achter den dwarsnaad, een vrij lange, naar achteren gerigte, donkere borstel. De pooten zijn eer vuil roodgeel dan wel bruinachtig te noemen; onder aan de achterdijen zijn enkele fijne stijve borsteltjes; aan de achterste scheenen bevinden zich dergelijke borsteltjes in grooter aantal. De kolfjes zijn beenwit. De sterke S-vormige buiging der radiaal-ader is bij het eerst overgezonden exemplaar even hoekig en met kleine ader-rudimenten als door Jaennicke is afgebeeld, maar in het tweede exemplaar is die buiging meer afgerond en ook van de ader-rudimenten op de hoeken is daar niets te zien. Nog moet ik hierbij opmerken, dat bij mijne beide exemplaren het bruine vlekje ontbreekt in 't midden van de eerste achtercel, waarvan Jaennicke spreekt en dat ook in zijne afbeelding te zien is. Het zal wel niemand bevreemden, dat ik ondanks dit geringe verschil toch niet aarzel mijne voorwerpen als Jaennicke's soort te determineren. Ik geef hierbij (Plaat 12, fig. 4) eene afbeelding van den vleugel van mijn eerste exemplaar.

Als ik nu de afbeelding vergelijk, door Schiner (*Novara-Reise*, Taf. II fig. 9) gegeven van *Diplocampta singularis*, dan vind ik ook daar de buigingen der radiaal-ader meer afgerond, doch dan doet zich tevens een belangrijk verschil voor tusschen de beide soorten (*D. singularis* Schin. en *paradoxa* Jaenn.), daarin bestaande, dat bij eerstgenoemde

---

1) *Novara-Reise* (Diptera) p. 119.

drie, bij de laatste slechts twee cubitaal-cellen aanwezig zijn; bij *D. singularis* namelijk ontspruit uit de hoekige ombuiging aan het begin van den bovenarm der cubitaal-ader, eene teruglopende dwarsader, die de radiaal-ader volkomen bereikt en de bovenste cubitaal-cel in tweeën deelt. Indien men hier aan dit verschil hetzelfde gewigt moest hechten als bij de geslachten *Anthrax* (in beperkten zin) en *Exoprosopa*, dan zou *A. paradoxa* niet in het genus *Diplocampta* kunnen worden opgenomen. Voor *Anthrax* en *Exoprosopa* laat zich zulk eene generieke verdeeling zeer goed verdedigen, omdat zich onder beiden een groot aantal soorten laten begrijpen; maar voor *Diplocampta* is zulk eene afscheiding geheel onnoodig, omdat het daar slechts een paar soorten geldt en het hoofdkenmerk in den sterk gebogen loop der radiaal-ader ligt. Bovendien schijnt er ook bij *D. paradoxa* met hare twee cubitaal-cellen, eene neiging te bestaan om de derde cubitaal-cel te vormen, hetgeen zoowel bij de vleugelafbeelding van Jaennicke als bij een van mijne beide voorwerpen (zie mijne fig. 4) wordt aangeduid door een klein ader-rudiment aan de buiging van den bovenarm der cubitaal-ader, juist op het punt, waar bij *D. singularis* de aanhechting plaats heeft van de ader, welke de bovenste cubitaal-cel in tweeën deelt.

Even als vroeger, ben ik dan ook van meening dat *Anthrax paradoxa* Jaenn. niet anders dan in het geslacht *Diplocampta* moet worden gerangschikt. Om haar daarin te kunnen opnemen, zouden evenwel de generieke kenmerken, door Schiner aangegeven, eene geringe wijziging moeten ondergaan. Zoo noemt hij b. v. het aangezigt kort, een weinig vooruitstekend: die woorden «een weinig» dienen weg te vallen, omdat bij *D. paradoxa* het aangezigt sterker en puntiger vooruitkomt. Even zoo zou de aanduiding, dat de zuiger niet uitsteekt, moeten vervallen, wijl deze bij de genoemde soort een klein eind uit den mondrand te voorschijn treedt. Eindelijk zou de vermelding van de dwarsader, welke de radiaal-ader met den bovenarm der cubitaal-

ader verbindt, niet als een algemeen kenmerk van het genus kunnen gelden, maar als eene bijzonderheid, welke aan een der beide soorten eigen is en waarvan zich bij de andere naauwelijks eenig spoor verftoont.

Dat beide soorten, bij alle punten van overeenkomst, nochtans, behalve in het getal der cubitaal-cellen, in vele opzigten van elkander afwijken, is uit de beschrijvingen duidelijk te zien. *D. paradoxa* is grooter en door de vaalgele viltige beharing nagenoeg geheel eenkleurig; hare sprieten zijn geelachtig, hoogstens het eindlid donkerder; de pooten zijn geheel vuil roodgeel en de vleugels hebben door den donkeren zoom aan al de dwarsaderen en aan sommige gedeelten der radiaal-ader een vlekkelig aanzien. Bij *D. singularis* daarentegen is de kop bruin, het voorste gedeelte van het voorhoofd wit ten gevolge eener digte beharing; de sprieten zijn geheel zwartbruin en de dijen donkerder dan de scheenen en tarsen; aan de vleugels heeft alleen de radiaal-ader, doch deze over hare geheele lengte, eene bruinachtige bezooming, doch overigens verftoonen zij geene vlekkelige teekening.

Door den Baron Osten Sacken¹⁾ wordt onder den naam van *Dipalta serpentina* nog eene Anthracide uit Californie beschreven, die met de beide hierboven vermelde soorten eene naauwe verwantschap moet hebben, daar ook bij haar de cubitaal-ader S-vormig gebogen is. Zij komt met *Diplocampta singularis* Schin. overeen door het bezit van drie volkomen cubitaal-cellen; er is dus eene dwarsader, die de radiaal-ader met den bovenarm der cubitaal-ader verbindt, maar de plaats van aanhechting dezer dwarsader schijnt te verschillen (the crossvein in *Dipalta serpentina* is inserted in the middle of the sinus and not at its base. O. S.)

Nog eene andere soort en wel van Georgie, die door Osten Sacken l. c. ter loops vermeld, doch niet beschreven of genoemd wordt, zou volgens hem mede hier behooren en

---

1) Western Diptera p. 236 en 237.

in de plaatsing der dwarsader geheel met Jaennicke's figuur overeenkomen. Zeer duidelijk is dit niet, want in de vleugelafbeelding, die Jaennicke van zijne *Anthrax paradoxa* geeft, is in 't geheel geene dwarsader aanwezig; alleen schijnen de kleine adertipjes aan de buigingen aan te duiden, dat bij die soort eene neiging bestaat om eene dwarsader te vormen.

Intusschen, wat hier ook van zij, geloof ik dat men het meest moet blijven hechten aan de sterke buiging der radiaal-ader en volgens dit kenmerk al de bovengenoemde soorten tot een geslacht moet brengen, dat den naam van *Diplocampta* Schin. behoort te dragen en tot dusver alleen in Amerika gevonden is.

TWEE NIEUWE TIPULIDEN VAN SUMATRA,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

De beide Tipuliden, die ik hieronder wensch te beschrijven, zijn te Lahat op Sumatra gevangen en werden door den heer Giesbers, Officier van gezondheid, van daar overgezonden aan het genootschap *Natura Artis Magistra* te Amsterdam, in welks verzameling zij zijn geplaatst.

1. *Libnotes notata* n. sp.

Testacea; fronte argenteo-maculato; articulis antennarum duobis primis fuscis; abdomine utrinque linea laterali nigra; pedibus luteis; alis hyalinis, venis flavis, costa punctis duobus obscuris. ♂ long. 12 mm.

Kop bruinachtig; het voorhoofd smal, boven de sprieten zilverachtig. Sprieten geel, een weinig langer dan de kop, veertienledig; de beide wortelleden zwartbruin; zuiger en palpen bruin. Thorax bruingeel, van boven vóór den dwarsnaad vlekkelig bruinachtig aschgrauw; langs den hals, boven de voor- en middenheupen, alsmede ter wederzijde van den achterrug bruine langsstreepjes. Achterlijf bruingeel, met zwartbruine zijstreep, die naar het einde smaller wordt, en van boven met eene zwartbruine langwerpige vlek op elken ring, of zoo men wil, met eene afgebroken rugstreep; mannelijke genitaliën geel; de tangarmen dik en stomp,

met borstelige beharing. Pooten geel, de tarsen nauwelijks iets verdonkerd; scheenen zonder eindsporen. Kolfjes bruinachtig met gelen steel. Vleugels zeer lang en smal, glasachtig, aan den voorrand een weinig geelachtig, aan de spits en langs den achterrand iets verdonkerd; tegen den voorrand met een paar donkere stippen, door eene vlekachtige schaduw aan de uitmonding der hulpader en der subcostaal-ader veroorzaakt; de aderen geel, alleen ter plaatse der beide genoemde vlekjes, aan den wortel der radiaal-ader en meerendeels ook aan de dwarsaderen zwart; de langsaderen hebben aan haar einde eene microscopische beharing; voor het aderbeloop verwijs ik naar Plaat 12, fig. 5.

Toen ik het hierboven beschreven voorwerp onder de oogen kreeg, was ik dadelijk overtuigd dat het in geen der bestaande genera eene plaats kon vinden en ik besloot daarom het bij gelegenheid onder een' nieuwen generieken naam te beschrijven. Die gelegenheid deed zich niet aanstonds voor, en inmiddels kreeg ik de *Transactions of the Entom. Society of London* over 1876 in handen, waarin Professor Westwood onder den naam van *Libnotes* een nieuw geslacht beschrijft, op eene soort van Ceylon gegrond, die hij naar den vinder D. Twaites *Libnotes Twaitesiana* noemt. Zijne beschrijving en vooral de vleugelafbeelding, die hij er aan toevoegt, herinnerden mij dadelijk aan het boven bedoelde insect en bij nadere vergelijking bleek het mij, dat ik hier inderdaad met hetzelfde geslacht, maar met eene andere soort er van te doen had. Aan Westwood stond, even als aan mij, alleen het ♂ ten dienste, de vrouwelijke sexe van het geslacht *Libnotes* is alzoo nog niet bekend.

Naar Westwood's vrij korte beschrijving schijnt het onderscheid tusschen de beide soorten voornamelijk hierin te bestaan, dat bij *L. Twaitesiana* de geheele sprieten, alsmede de voordijen aan de basis en de achterste dijen aan de spits donker zijn; voorts dat de vleugels ongeteekend en de vleugeladeren zwartachtig zijn. Bij *L. notata* daaren-

tegen zijn de sprieten, met uitzondering der wortelleden en ook de geheele pooten geel; de vleugels zijn aan de uitmonding der beide voorste aderen met een schaduwachtig vlekje geteekend, en de vleugeladeren zijn, behalve enkele zwartachtige plekken, geel; voorts schijnt de zilverachtige plek op het voorhoofd van mijne soort bij die van Westwood te ontbreken.

Westwood heeft zich onthouden om de plaats aan te geven, die het geslacht *Libnotes* in het systeem behoort in te nemen, en bepaalt zich tot de aanmerking dat het moeilijk is om de juiste verwantschap van een zoo vreemd insect aan te geven. Inderdaad moet ik erkennen, dat het aderbeloop door de langgerekte en aan het eind gebogen cellen van dat van alle andere Tipuliden afwijkt. Het komt mij evenwel voor, dat de gevorkte radiaal-ader, de microscopische beharing aan het eind der langsaderen en het gemis der eindsporen aan de scheenen vrij beslissend aanduiden, dat de plaats van dit geslacht bij de Eriopterina moet worden gesteld, alwaar het, als afwijkende van al de andere genera, aan het hoofd of aan het eind zou kunnen worden geplaatst.

2. *Epiphragma insignis* n. sp.

Thorace fusco-cinereo; abdomine fusco, incisuris pallidis; pedibus testaceis immaculatis; alis maculis annulisque cinamomeis. ♂ Long. 11 mm.

Bruingeel. Voorhoofd in 't midden verdonkerd; de beide wortelleden der sprieten donkerbruin, de schaftleden geel. Palpen bruinachtig. Thorax van boven bruinachtig aschgrauw, eenigszins vlekkelig; borstzijden en heupen ten deele met geelachtigen satijnklaas en bruine vlekken. Achterlijf van boven bruinachtig met lichtere insnijdingen; de ringen in 't midden met een dwarsgroefje; mannelijke genitaliën bruingeel, de tangarmen dik, een weinig behaard. Pooten vuilgeel; de tarsen nauwelijks iets verdonkerd; de eind-

sporen der scheenen klein. Kolfjes bruinachtig met gelen steel. Vleugels bijna glasachtig met kaneelbruine teekening, deels in ringvormige vlekken bestaande; drie dezer ringen liggen op de discoidaal-ader, de derde er van treedt nog even in de schijfcel; een halve ring, met het open gedeelte tegen den vleugelrand, bevindt zich aan de vleugelspits en wordt door den bovenarm der aldaar aanwezige vorkcel doorsneden; twee halve ringen, donkerder van kleur, liggen met de geslotene zijde tegen den voorrand, de tweede boven den oorsprong der radiaal-ader; aan het uiteinde der hulp-ader, der subcostaal-ader en van beide armen der radiaal-ader bevinden zich donkerbruine stippen. (Zie de afbeelding van den vleugel Plaat 12, fig. 6.)

In het aderbeloop komt deze soort met onze Europese *Epiphragma picta* nagenoeg overeen; alleen is de vork der radiaal-ader korter, en de achterdwarsader staat niet vóór maar merkelyk voorbij het midden der schijfcel; het voor het geslacht *Epiphragma* kenmerkende dwarsadertje tusschen den voorrand en de hulpader is hier bijzonder dik en donker gekleurd. Overigens is *E. insignis* veel kleiner en zwakker gebouwd, en mist zij de bruine ringen aan de dijen.

Het is de eerste Aziatische soort van het geslacht *Epiphragma*. De weinige soorten van dit geslacht (er zijn er nu 5 of 6 vermeld) zijn zeer verspreid over den aardbol: *E. picta* L. bewoont Europa, *E. fascipennis* Say en *Solatrix* O. Sack. worden in Noord-Amerika gevonden, *E. Histrion* Schin. in Columbie en *E. insignis* in den Oost-Indischen archipel. Behalve deze maakt de Baron Osten-Sacken nog melding van eene onbeschreven Zuid-Amerikaansche soort (zie *Monographs of the North-American Diptera*, Part IV, p. 194).

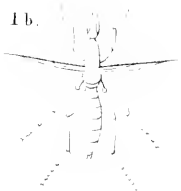

D.

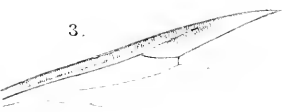
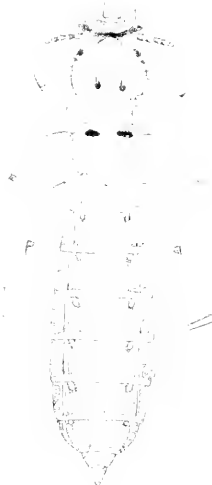

G.

1d.

1e.

25

XXIII, 1-42, 2 col. pl.

zomig. Dift. van Nederl. Indie.

EENIGE DIPTERA VAN NEDERLANDSCH INDIE

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Onder de insecten, die ons uit tropische gewesten worden overgezonden, zijn de Diptera gewoonlijk karig vertegenwoordigd. Daarom hebben de weinige exotische voorwerpen, die uit deze orde in mijne handen komen, voor mij des te grootere waarde. Als 't ware verscholen tusschen verschillende andere insecten, die mijne entomologische vrienden uit onze Oost-Indische bezittingen ontvangen, bevinden zich daarbij van tijd tot tijd ook wel enkele Diptera, welke zij dan zoo goed zijn aan mij ter hand te stellen. Om niet te spreken van de voorwerpen, die in vroeger jaren door wijlen mijn' broeder J. W. van der Wulp, Officier van administratie bij de Marine, werden medegebragt, ontving ik in den laatsten tijd van den heer P. C. T. Snellen herhaalde malen voorwerpen, door Mr. M. C. Piepers van Java gezonden, van Dr. Piaget, wat hem door Mevrouw Neuhaus geb. Becht en den heer David Dunlop van Padang was overgemaakt, en van Mr. W. Albarda wat uit de bedoelde insecten-orde door diens in Indie overleden broeder was verzameld. Voorts was de heer A. W. Carrière Jr., die meermalen bezendingen insecten van den heer van Weelderen te Batavia ontving, zoo goed mij de enkele daaronder voorkomende vliegen af te staan; en eindelijk heb ik een paar zeer merkwaardige voorwerpen te danken aan mijn' onvergetelijken vriend Mr. S. C. Snellen van Vollenhoven, die ze aantrof te midden van eene belangrijke collectie Hemiptera enz. uit den Indischen archipel, hem door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal Mr. van Lansberge toegezonden. Ik kan hen allen daarvoor niet genoeg

erkentelijk zijn. In de volgende bladzijden wensch ik de uitkomsten van mijn onderzoek dezer voorwerpen mede te deelen, in de hoop dat zij, die zich in de gencemde streken met het verzamelen van insecten bezig houden, daarin eene aansporing mogen vinden om hunne aandacht ook aan de meestal vergeten, maar toch zoo belangwekkende Tweevlengeligen te schenken.

Ruim een 50-tal soorten, op bovengemelde wijze in mijn bezit gekomen, worden hieronder vermeld.

1. PLECIA FULVICOLLIS Fabr.

Hirtea fulvicollis, Fabr. *Syst. Antl.* 53. 10; — *Penthetria fulvicollis*, Wied. *Dipt. ex.* I. 31. 32; — *Plecia fulvicollis*, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 73. 2; Macq. *Suit. à Buff.* I. 176. 1; Rond. *Ann. mus. Gen.* VII. 462; Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* X. 407. 9, pl. VI, f. 5.

Eenige mannelijke exemplaren van Java (Piepers, van Weelderen).

2. CTENOPHORA COMPEDITA Wied.

Wied. *Dipt. ex.* I. 21. 3; id. *Auss. Zweifl.* I. 39. 4.

Van deze fraaije soort werd door wijlen Mr. Albarda een ♀ van Java overgezonden, dat, hoewel niet geheel gaaf, met Wiedemann's beschrijving overeenstemt. Aan de beide achterpooten (de voorsten zijn afgebroken) zijn evenwel de dijen tot dicht voor de spits roodgeel; voorts is de donkere bezooming aan het eind der anaal-ader, langs den achterrand vlekachtig tot dicht bij de axillaar-ader uitgebreid; de vleugeladeren zijn op het gele gedeelte der vleugels roodgeel, op het donkere zwartbruin; de vorkeel aan de vleugelspits is ongesteeld; de vijfde achtereel is aan hare uitmonding een weinig vernauwd (zie Plaat 10, fig. 1).

3. CTENOPHORA JAVANICA Dol.

Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* X. 406. 7, pl. IX, f. 1.

Van deze soort ontving ik een zeer gaaf ♀, door den heer Piepers te Kediri op Java gevangen. Het komt met Doleschall's beschrijving en afbeelding (die alleen het ♂ betreffen) genoegzaam overeen, om

als zoodanig te worden bestemd, ten minste als men daarbij aanneemt, dat zijne afzonderlijke vleugelforming, om het aderbeloop te doen zien, in zooverre onjuist is, dat zij de vorkcel aan de spits als gesteeld voorstelt, hetgeen bij mijn exemplaar geenszins het geval is en waarschijnlijk ook bij het zijne zoo niet zal geweest zijn. De afbeeldingen, door Doleschall gegeven, laten echter ten aanzien van naauwkeurigheid wel wat te wenschen over.

Daar Doleschall's beschrijving van het hem alleen bekende ♂ zeer kort en onvolledig is, zal ik hier eene meer uitvoerige geven naar het vrouwelijke exemplaar, dat ik thans voor mij heb.

De soort is zeer verwant aan *Ct. compedita*, doch door de donkere vleugels duidelijk onderscheiden. Zij is hoog oranjegeel, met de volgende zwarte teekening: op het voorhoofd even boven de sprieten een paar stippen; op het achterhoofd eene vlek; op den rug van den thorax de gewone vier banden, die allen zijn zamengevloeid, zoodat slechts eene stip in 't midden vóór den dwarsnaad en een langsstreepje vóór het schildje wordt vrijgelaten; in de borstzijden een zoom langs den prothorax, een langband in 't midden en een tweede band boven de achterste heupen; een smalle zoom van achteren aan het schildje en eene groote vlek op den achterrug; voorts een paar zijvlekken op den derden achterlijfsring en een voorzoom op de volgende ringen, die zich aan weerszijden zoodanig verbreedt, dat de gele kleur daar geheel verdrongen wordt. Sprieten slechts weinig langer dan de kop, zwart, twaalfledig, de schaftleden snoervormig, vrij dicht opeengeschoven. Palpen geel. Achterlijf het smalst tusschen den eersten en tweeden ring, van daar allengs naar achteren verbreed, aan 't eind weder spits toeloozend; eijerbuis fijn en regt, roodgeel met zwarte spits. Pooten zwart; de dijen aan den wortel voor hoogstens een derde roodgeel; al de scheenen met een witten ring niet ver van den wortel. Kolfjes geel. Vleugels omberbruin, onder den voorrand met eene langwerpige lichte plek, die het begin der subcostaal-cel en de beide bovenste wortelcellen inneemt; het eind der middelste wortelcel blijft donker; overigens is nog dicht bij den vleugelwortel eene lichte plek, die door de axillaar-ader wordt doorsneden; de lichte gedeelten hebben niet de saffraangele kleur, die de vleugels van *Ct. compedita* vertoonen; de aderen zijn allen zwartbruin; het aderbeloop komt volkomen met de genoemde soort overeen (Pl. 10, fig. 2).

Ct. fuscipennis Macq. (*Dipt. ex. supp.* 1. 10. 2. pl. 1, f. 4) uit

Brazilië moet ook zeer verwant zijn, doch bij deze worden de vleugels aangeduid als, behalve aan de basis en eene bleeke randvlek, geheel bruin. De drie bovengenoemde soorten vormen eene eigenaardige groep, die door den witten ring aan den wortel der scheenen is gekenmerkt.

4. TIPULA UMBRINA Wied.

Tipula umbrina, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 49. 14; — *T. congruens*, Walk. *Proc. Linn. Soc.* V. 231. 8.

Een ♂, Java (Albarda), een ♀, Java (Piepers).

Bij deze soort zijn de pooten zeer dun; de voorrand der vleugels is geelbruin en vrij donker; de witachtige band onder de randvlek loopt door de wortelhelft der schijffel, wier aderen op die plek kleurloos zijn en zich als afgebroken vertoonen, tenzij men den vleugel tegen het licht ziet. De anus van het ♂ is slechts weinig verdikt; de achtste lijfsring steekt naar onderen als een rond klepje uit en draagt van boven een paar stompe tepeltjes; de eijerbuis van het ♀ is spits en bijna regt.

De beschrijving, door Walker van zijne *Tipula congruens* (van Nieuw Guinea) gegeven, past geheel op deze soort.

5. PACHYRHINA BOMBAYENSIS Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 5. 15. 10.

Een ♀, Samarang (Piepers).

Het exemplaar komt met Macquart's beschrijving overeen; de bijzonder kleine schijffel is karakteristiek; hare lengte bedraagt weinig meer dan een vierde van die der uit haar voortspruitende tweede en derde achtereellen; de randvlek is omberbruin, van ovale gedaante en vult niet geheel de eel waarin zij geplaatst is; de beide zijbanden op den thorax zijn van voren niet buitenwaarts omgebogen. De voorscheenen, die Macquart bruinachtig noemt, zijn aan dit voorwerp niet donkerder dan de anderen; aan al de scheenen is de uiterste spits zwartachtig.

6. ERIOCERA ALBIPUNCTATA nov. sp.

Atra velutina; abdominis segmentis mediis pedibusque fulvis; fe-

morum tibiatarumque apice nigro; alis fuscis, puncto apicali albo; cellulis posterioribus quatuor; ♀ long. 17 mm.

Kop rondachtig, zwart; voorhoofd boven de sprieten met een bultje; aangezigt kort, naar voren uitstekend; palpen zwart, de leden ongeveer van gelijke lengte. Sprieten slechts weinig langer dan de kop, achtledig; de beide eerste leden zwart, de overigen bruingeel, cilindrisch met korte haartjes; het derde lid het langst en langer dan de beide wortelleden (zie Pl. 10, fig. 3). De geheele thorax, het schildje en de heupen fluweelzwart. Achterlijf platgedrukt; de eerste ring zwart, de drie volgende en de basis van den vijfden ring roodgeel, met smallen zwarten zoom en zwarte zijvlekjes; de laatste ringen zwart; eijerbuis zeer spits, roodgeel. Footen glanzig roodgeel; spits der dijen en scheenen zwart, die der dijen een weinig verdikt; scheenen met korte eindsporen; tarsen zwartbruin. Kolfjes donkerbruin met lichter steel. Vleugels koffijbruin, aan de spits met een klein wit vlekje; op de discoidaal-ader, dicht bij hare basis, nog eene lichte plek; er zijn slechts vier achtereellen; overigens moge mijne vleugelfbeelding (Pl. 10, fig. 4) het aderbelloop doen zien.

Een ♀ Java (Piepers).

Dat deze soort tot het geslacht *Eriocera* behoort volgens de interpretatie van den Baron Osten Sacken (*Monographs of the Dipt. of N. America*, IV, p. 244 en volg.) lijdt geen twijfel.

CONOSIA nov. gen. Tipulidarum.

Thorax antice coniformis, supra capite elongatus; antennae 14-articulatae; alae abdomine breviores, cellula discoidalis completa, cellulae subcostales duae, cellulae posteriores quinque; vena transversa media ad apicem cellulae discoidalis sita; tibiae non calcaratae.

Kop naar evenredigheid zeer klein, van boven plat; het achterhoofd sterk ontwikkeld en in een kort tandje uitlopend; voorhoofd zeer breed, boven de sprieten met een dwarsgroefje; ooggen ovaal; zuiger en palpen kort; de laatsten vierledig, de leden weinig in lengte verschillende. Sprieten nauwelijks langer dan de kop, veertienledig; de drie eerste leden groot en dik; het eerste lid cilindrisch, behaard, ten minste zoo lang als de beide volgende te zamen; de verdere schaftleden dun, snoervormig, met korte uitstaande haren; het laatste

lid spits toeloopend. Thorax van voren kegelvormig boven den kop uitstekend; dwarsnaad weinig zichtbaar; de rug als een eenigszins gewelfd schild, duidelijk van de borstzijden afgescheiden. Achterlijf lang en slank, cilindrisch; eijerbuis van het ♀ (het ♂ ken ik niet) spits toeloopend, iets opgebogen. Pooten met fijne en vrij digte beharing; voordijen naar de spits een weinig verbreed; scheenen zonder eindsporen. Vleugels korter dan het achterlijf; radiaal-ader op een derde der vleugellengte uit de subcostaal-ader ontspruitende en ongeveer ter halverwege een' bovenarm uitstootende, welke digt bij de basis door eene dwarsader met de subcostaal-ader verbonden is; even voorbij het punt waar die bovenarm ontspruit, komt op ongeveer twee derden der vleugellengte, de cubitaal-ader uit haar voort en loopt, zacht gebogen, in de vleugelspits uit; er worden op die wijze twee langwerpige subcostaal-cellen gevormd. De schijfcel is langwerpig driehoekig en verder van de vleugelspits verwijderd dan bij de meeste andere Tipuliden; zij stoot drie aderen naar den achterrand uit, waarvan de bovenste zich in twee armen verdeelt en zoo eene vorkcel vormt, die bijna dubbel zoo lang is als haar steel. Er zijn vijf achtercellen. De middeldwarsader staat niet, gelijk dit bij de Tipuliden gewoon is, boven het begin of op het midden der schijfcel, maar geheel aan haar einde of zelfs nog iets daar voorbij; de achterdwarsader is een weinig gebogen en digt bij het begin der schijfcel ingewricht; de drie laatste langsaderen zijn voor hare uitmonding in den achterrand duidelijk gebogen (zie Pl. 10, fig. 5—7).

Dit nieuwe geslacht is noodig voor *Limnobia irrorata* Wied., waarmede *Limnophila Crux* Dol. synoniem is. Omtrent de plaats, die het in de familie der Tipuliden moet innemen, durf ik geen beslissend oordeel uit te spreken: dit zal eerst kunnen geschieden, als wij bekend zullen zijn met de vele tropische vormen der kleinere Tipuliden, welke ongetwijfeld later nog zullen worden ontdekt. Wegens het gemis der eindsporen zou het onder de Eriopterinen moeten worden gerangschikt; het aderbeloop der vleugels vertoont daarentegen meer overeenkomst met dat der Limnophilinen, onder anderen door de aanwezigheid van vijf achtercellen ¹⁾.

---

1) Met uitzondering van *Cladura*, hebben al de genera die tot de Eriopterinen behooren, slechts vier achtercellen. Zie Osten Sacken, *Monographs of the Diptera of North America*, Part. IV, p. 46 en 113 enz.

7. *CONOSIA IRRORATA* Wied.

Limnobia irrorata, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 574. 3; — *Limnophila Crux*, Dol. *Nat. Tijdschr. N. Ind.* XIV. 388, pl. IV, f. 3.

Pl. 10, fig. 5, 6 en 7.

Een ♀ Java (Piepers). Het is 12 mm. lang, geelachtig aschgrauw of eenigszins zandkleurig, de sprieten en palpen iets donkerder; de borstzijden daarentegen lichter en met enkele ingedrukte stippen; de fijne eijerbuis aanvankelijk bruin, naar het einde geelachtig. Pooten bleek bruingeel, het laatste tarsenlid bruin. Kolfjes van de kleur des ligchaams. Vleugels met bruingrauwe tint, langs den voorrand met vele bruine vlekjes, die in den beginne vrij regelmatig zijn, maar vervolgens, tot aan het eind der hulpader, onregelmatiger en tevens donkerder worden, eene soort van hieroglyphen vormende, en eindelijk, tussehen de uitmonding der subcostaal-ader en die van den bovenarm der radiaal-ader, door ineensmelting ontaarden in eene bruinachtige grondkleur, door lichtere vlekjes afgebroken; dergelijke teekening, doch minder duidelijk, breidt zich ook over de radiaal-cel en de bovenste subcostaal-cel uit; bovendien zijn al de langsaderen met een aantal kleine bruine stipjes geteekend en de dwarsaderen door eene bruine schaduw bezoomd; ook de vleugelwortel tussehen de beide hoofdaderen is verdonkerd.

Dat *Limnophila Crux* Dol. synoniem is, blijkt duidelijk uit Doleschall's beschrijving en afbeelding, al noemt hij het dier roestkleurig en al zwijgt hij van de stippen op de langsaderen; de voorstelling van den naar voren puntig uitloopenden thorax, van de sprieten en ook van het aderbeloop der vleugels laat daaromtrent geen twijfel over; in zijne afbeelding b. v. vindt men de middeldwarsader, in afwijking van andere Tipuliden, aan het eind der schijfcel geplaatst. Uit Doleschall's beschrijving is niet op te maken of hij beide sexen gekend heeft; zijne teekening schijnt echter het ♂ te moeten voorstellen. Volgens hem is dit insect op Java niet zeldzaam binnen de woningen en vertoont het in de rust eene zeer vreemde gedaante, omdat alsdan de beide voorpooten regtuit naar voren en de beide achterpooten daarentegen naar achteren zijn uitgestrekt.

8. *HERMETIA BATJANENSIS* nov. sp.

Nigra; oculis pilosulis; thoracis vittis lateralibus, scutello, maculis

quatuor in abdominis segmento secundo, limbo postico segmentorum tertii et quarti, tarsis halterisque flavis; alis fuscis, in cellula radiali inferiore et angulo posteriori dilutioribus. — ♀ long 13—18 mm.

Oogen van anderen merkelijk beneden het aangezigt afdalende ¹⁾, duidelijk behaard. Sprieten zwart, slank, zoo lang als kop en thorax te zamen; het eerste lid kort, het tweede lid naar het eind versmald; het derde langer dan het tweede, in 't midden iets verbreed, naar den wortel en naar het eind spits toeloopend. Voorhoofd en aangezigt bruingeel met eenigen glans; de zwart behaarde schedel en een langsband op het voorhoofd, die echter niet tot de sprieten doorloopt, donkerbruin; boven den sprietwortel een in 't midden iets ingebogen verheven dwarslijtje. Aangezigt zeer kort, onder de sprieten ingedrukt, naar onderen spits toeloopend; mondrand zwart behaard. Zuiger zwart. Thorax en achterlijf zwart met zeer flauwen glans; de schouderknubbels, een zijband van daar tot aan den dwarsnaad, de knubbels op den achterkant van den thorax, eene plek onder den vleugelwortel en eene ter wederzijde van den achterrug, glanzig onzuiver geel. Schildje heldergeel. Achterlijf gewelfd, aan den wortel smal; de tweede ring op den rug met een paar flauwe gele vlekken; voorts de zijranden en een paar zijvlekken tegen den achterrand geel; de beide volgende ringen met een in 't midden iets ingekeepten, gelen achterrand; aan de buikzijde de tweede ring geheel geel. Pooten zwart; de spits der dij en de wortel der scheenen min of meer roodgeel; de tarsen bleek roodgeel, vooral de achtertarsen. Kolfjes geel (de knop in 't leven vermoedelijk groenachtig). Vleugels donkerbruin, alleen in de onderste wortelcel en in den achterhoek helderder.

Twee wijfjes van Batjan, door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal van Lansberge overgezonden.

Van het geslacht *Hermetia* waren vroeger uitsluitend soorten uit Amerika bekend. Eerst in lateren tijd zijn er door Wallace een paar in den Oost-Indischen archipel ontdekt, die door Walker zijn beschreven als *H. remittens* (*Proc. Linn. Soc.* IV, 94. 13) en *rufiventris* (l. c. V. 145. 7). Geen van deze beide beschrijvingen past op de hierboven bedoelde soort. *H. remittens* (waarvan beide sexen bekend

---

1) Dit kenmerk doet zich ook bij de andere soorten van *Hermetia* voor, doch is bij deze soort sterk uitgedrukt.

zijn) heeft een zwart schildje en een bronskleurig achterlijf; *H. rufiventris*, waarvan alleen het ♀ is beschreven, heeft op den thorax drie eenigszins goudgele haarbanden en haar achterlijf is roodgeel, alleen aan de basis zwart. Van het al of niet behaard zijn der oogen wordt door Walker geen melding gemaakt.

9. BERIS JAVANA? Macq.

Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 188.

Een koploos vrouwelijk exemplaar van Java (van Weelderen) breng ik met twijfel tot deze soort. Het achterlijf is grootendeels doorschijnend geel, alleen in de zijden en aan de laatste ringen zwartbruin; dit althans komt niet overeen met Macquart's beschrijving, die alleen het ♂ betreft en waarin het achterlijf geheel zwart wordt genoemd. Ook zijn de vleugels anders geteekend en wel, behalve de eigenlijke randvlek, nog met eene donkere vlek aan de spits (Macquart zegt: ailes à bord extérieur noirâtre).

10. PTILOCERA QUADRIDENTATA Fabr.

Stratiomys quadridentata, Fabr. *Syst. Antl.* 86. 33; — *Ptilocera quadridentata*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 59; Snellen v. Vollenh. *Tijdschr. v. Entomol.* I. 91. 1.

Twee wijfjes van Java (Piepers).

11. CHRYSOMYIA FLAVIVENTRIS Wied.

Sargus flaviventris, Wied. *Anal. entom.* 31. 41; id. *Auss. Zweifl.* II. 40. 25.

Een ♂ van Java (van Weelderen).

12. TABANUS RUBIDUS Wied.

Wied. *Dipt. ex.* I. 69. 14; id. *Auss. Zweifl.* I. 127. 25.

Twee wijfjes van Java (Piepers).

13. TABANUS STRIATUS Fabr.

Tabanus striatus, Fabr. *Ent. syst.* IV. 371. 39; id. *Syst. Antl.* 103.

47; Wied. *Dipt. ex.* I. 79. 33; id. *Auss. Zweifl.* I. 155. 69; — *T. dorsilinea*, Wied. *Anal. entom.* 22. 10; id. *Auss. Zweifl.* I. 184. 11.

Een wijfje van Java (Piepers).

14. CHRYSOPS DISPAR Fabr.

Tabanus dispar, Fabr. *Ent. syst. supp.* 567; — *Chrysops dispar*, Fabr. *Syst. Annl.* 125. 5; Wied. *Dipt. ex.* I. 102. 1; id. *Auss. Zweifl.* I. 196. 3.

Verscheidene wijfjes van Java (Piepers, Albarda).

15. BOMBYLIUS PULCHELLUS nov. spec.

Ater velutinus; fronte, thorace abdominisque segmentorum ultimorum limbo postico fulvo-pilosulis; capite, pleuris et abdomine punctis et maculis argenteo-niveis ornatis; alis nigro-fuscis, apice et margine posteriori dilutioribus. — ♀ long 6 mm.

Pl. 10, fig. 8.

Fluweelzwart; kop rondachtig; voorhoofd in 't midden, alsmede het geheele achterhoofd met korte goudgele beharing; ter wederzijde van de inwrichting der sprieten en ter wederzijde van den mondrand eene sneeuwwitte stip, door eene zilverachtige beharing gevormd; in sommige rigtingen vertoont zich ook in 't midden van het aangezigt eene dergelijke haarvlek; overigens zoowel op het voorhoofd als op het aangezigt eenige zwarte borstels. Sprieten zwart, langer dan de kop; het derde lid langer dan de beide eersten te zamen, aan 't eind met een uiterst kleinen, zijwaarts geplaatsten griffel. Zuiger zwart, zoo lang als de thorax, spits toeloopend. Thorax met goudgele beharing, die de zwarte grondkleur echter niet geheel bedekt; in de borstzijden onregelmatige sneeuwwitte haarvlekken, waarvan er een paar kleine, dicht voor de inplanting der vleugels, en een paar grootere, vóór de kolfjes, ook van boven zichtbaar zijn; dergelijke sneeuwwitte haarvlekjes bevinden zich ook ter wederzijde van het achterlijf, dat aldaar met zwarte borstels bezet is, die aan den eersten ring veel talrijker zijn; de achterzoom der laatste lijfsringen met goudgele beharing, die alleen op het midden van den rug ontbreekt. Pooten en kolfjes zwart. Vleugels bijzonder lang, donker zwartbruin,

aan den wortel zwart, aan de spits en langs den achterrand lichter; de middeldwarsader juist op het midden der schijfcel geplaatst.

Van deze kleine maar prachtige soort werd een ♀ van Java door den heer Piepers overgezonden.

16. ANTHRAX HYALINA Wied.

Wied. *Dipt. ex.* I. 141. 34; id. *Auss. Zuvft.* I. 297. 57.

Een paartje, Java (Piepers).

Het ♂ is 11,5, het ♀ slechts 9,5 mm. lang; de uitgeschulpte voorkant aan den wortel der vleugels is zilverwit.

17. ANTHRAX DEGENERA Walk.

Walk. *Proc. Linn. Soc.* I. 15. 48 en IV. 113. 67.

Een ♀, Java (Piepers); het is 7,5 mm. lang en komt met Walker's beschrijving volkomen overeen.

18. ANTHRAX ATERRIMA Dol.

Anthrax aterrima, Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* XVII. 93. 32; —

A. proferens, Walk. *Proc. Linn. Soc.* IV. 113. 68.

Atra velutina; abdomine maculis quatuor niveis; alis nigris: litura apicali, margine posteriori apud apicem irregulariter et vittulis duabus in disco hyalinis. — ♀ long 7,5 mm.

Verwant aan *A. terminalis* v. d. W. (*Tijdschr. v. Entom.* XI. 108. 10, pl. 3 f. 12), doch onderscheiden door het gemis van roode haren ter weerszijde van het achterlijf, door zwarte pooten en door eenigszins gewijzigde vleugelteekening.

Fluweelzwart; ter weerszijde van den eersten en van den vierden lijfsring een zilverwit haarvlekje. Sprieten, pooten en kolfjes zwart, de scheenen en tarsen meer pekkleurig. Vleugels (Pl. 10, fig. 9) lang, zwart; aan de spits een niterst smalle glasachtige zoom, die zich aan 't eind van den achterrand tot halverwege de buitenste cubitaal-cel verbreedt, zich vervolgens in de beide eerste achtercellen, met uitspringende hoeken, zoodanig versmalt dat hij bijna of zelfs werkelijk wordt afgebroken, doch in de derde en vierde achtercel op nieuw tot eene vlek wordt uitgebreid; voorbij het midden vertoonen zich in de zwarte kleur nog een paar glasheldere vlekjes, het eene dicht bij de

basis der eerste achtercel, het andere doorsneden door den op een dwarsadertje gelijkenden wortel van den bovenarm der cubitaal-vork.

Drie vrouwelijke exemplaren van Java (Piepers).

Van deze soort heb ik eene diagnose en beschrijving, benevens eene afbeelding van den vleugel gegeven, omdat ik niet volkomen zeker ben dat ik haar goed heb gedetermineerd; wel komt zij in de hoofdzak overeen met de beschrijving door Walker van zijne *A. proferens* gegeven, terwijl deze later door hem zelven met *A. aterrima* Dol. wordt geïdentificeerd (zie *Proc. Linn. Soc.* V. 149. 24). De opgaven van Doleschall zijn echter, als gewoonlijk, zeer kort en onvolledig, zoodat zij op sommige punten twijfel overlaten. Indien welligt dit mijn opstel onder de oogen komt van eenig dipterooloog, die in de gelegenheid is Doleschall's typen te vergelijken, dan hoop ik dat hij niet zal verzuimen daaromtrent voldoende opheldering te geven.

19. ARGYROMOEBA DISTIGMA Wied.

Anthrax distigma, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 309. 74; — Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 58. 9; — *Argyromoeba distigma*, Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 122. 14; — *Anthrax argyropyga*, Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* XIV, 401.

Een paartje van Java (Piepers).

De beschrijving van *A. argyropyga* Dol. past volkomen op deze soort.

20. LEPTOGASTER VARIPES NOV. SPEC.

Griseus; thoracis disco maculisque in abdominis dorso nigris; pedibus flavis, femoribus tibiisque pro parte et tarsorum articulis quatuor ultimis nigris; alis hyalinis in apice dilute umbrosis; nervo transverso medio in tertia parte cellulae discoidalis. — ♂ long. 11 mm.

Licht aschgrauw; aangezigt smal, vooral naar boven; knevelbaard uit enkele bleekgele haren bestaande; zuiger glanzig zwart; beharing van kin en achterhoofd lichtgrijs; sprieten geel, het derde lid aan de buitenzijde, even als de griffel zwartbruin. Thorax met korte geelachtig grauwe beharing, van boven glanzig zwart. Achterlijf aan den wortel dun, aan de achterste helft dikker; op 't midden der

ringen met groote dofzwarte vlekken. Heupen met grijze bestuiving; aan de voorste pooten de dijnen aan den wortel roodgeel, verder glanzig zwartbruin; de scheenen aan de voorzijde zwartbruin, aan de achterzijde roodgeel; achterdijnen aan den wortel roodgeel voor ongeveer een derde, overigens glanzig zwart en eenigszins verdikt; achterscheenen aan den wortel roodgeel, overigens zwartbruin; aan al de tarsen het eerste lid roodgeel en de volgenden zwart; de tarsen hebben doornige borstels, die naar de grondkleur geel of zwart zijn. Kolfjes bruingeel. Vleugels glasachtig, aan de niterste spits met bruinachtigen zoom; uitmonding der hulpader vóór het midden van den voorrand en met een klein donkerbruin streepje aan de subcostaal-ader verbonden; middeldwarsader op het eerste derde gedeelte der schijfcel; cubitaal-vork iets langer dan haar steel; vierde achtercel aan het uiteinde niet vernaauwd; onderste wortelcel geopend.

Een ♂ van Padang (wie het daar verzamelde is mij onbekend).

21. PROMACHUS VITTULA nov. spec.

Nigricans; mystace pallide flavo cum pilis singulis nigris; palpis nigris, nigro-pilosis; thorace flavo-cinereo, fusco-vittato; abdominis (feminae) segmentis anticis flavo-marginatis, segmentis posticis gracilibus; pedibus nigris, tibiis rufis; alis dilute brunneis, vittula parva fusco-cinerea in areola cubitali summa. — ♀ long. 30 mm.

In naauwe verwantschap met *Pr. inornatus* v. d. W. (*Tijdschr. v. Entom.* XV. 230. 7), doch grooter en onderscheiden door de kleur van den knevelbaard, waarvan de gele borstels hier de overhand hebben, door den in 't oog vallenden gelen achterzoom, vooral van den tweeden achterlijfsring, en doordien de donkergrauwe veeg in de bovenste cubitaal-cel slechts tot een klein streepje is beperkt.

Van stevige gestalte. Kop een weinig breeder dan de thorax; aangezigt vrij smal, naar onderen iets verbreed, geelachtig aschgrauw, aan de bovenste helft met uitstaande bleekgele haren, aan de onderste helft een weinig verheven en daar met bruinen weerschijn; knevelbaard uit stijve bleek roodgele borstels bestaande, zijwaarts langs den mondrand met enkele stevige zwarte borstels en van boven met eenige fijne zwarte borstelharen; kin- en bakkenbaard, alsmede de beharing van het achterhoofd bleekgeel; op het laatste bovendien een krans van zwarte borstels. Sprieten zwart; de beide eerste leden

met zwarte borsteltjes; het derde lid korter kan het eerste, elliptisch. Zuiger en palpen zwart, de laatsten met zwarte borstels.

Thorax en schildje geelachtig aschgrauw bestoven, op den rug met zwartbruine teekening; de middenband breed, van voren een klein eind gespleten; de zijbanden aan den dwarsnaad afgebroken en dus in twee vlekken gesplitst; bovendien eene duidelijke schoudervlek; borstzijden grijsachtig; de beharing boven op den thorax onbeduidend; naar achteren en in de zijden, alsmede voorbij het midden en aan den achterrand van het schildje zwarte borstels; de uitstaande borstelharen voor de kolfjes roodgeel.

Achterlijf zwart; de korte eerste ring met gewelfden, in 't midden even ingedrukten, gelen achterzoom en ter wederzijde met roodgele borstelharen; de tweede ring met vrij breeden gelen achterzoom; de derde en volgende ringen ook met eenig spoor van dergelijken zoom; op den vierden ring eene kleine, op den vijfden eene grootere gele rugvlek; de laatste ringen smaller wordende en langzamerhand de eenigszins zamengedrukte eijerbuis vormende.

Pooten zwart; heupen met aschgrauwe bestuiving; scheenen helder geelrood met zwarte spits; aan de voor- en achtertarsen loopt de gele kleur aan den binnenkant eenigszins door; de dijen hebben eene lange, de scheenen eene kortere, gele beharing en zijn overigens met verspreide, zwarte stijve borstels bezet; deze laatsten worden aan de tarsen veelvuldiger; voetballen langwerpig, roodgeel; voethaken zwart, stevig en gebogen. Kolfjes vuilgeel. Vleugels met geelbruine tint, aan de spitshelft iets krachtiger: de mediastinaal-cel donkerbruin, eene donkere streep tegen den voorrand vormende; aderen zwartbruin, behalve die bij den achterrand, die dunner en lichtbruin zijn; in de bovenste cubitaal-cel slechts een klein, streepvormig, donkergrauw veegje; die cel is bijzonder lang en begint reeds op de halve vleugellengte; de beide onderste cubitaal-cellen ongeveer even lang; de buitenwaartsche aan de wortelhelft zeer smal en dan plotseling breeder; de wortel der vorkeel (of zoo men wil, het dwarsadertje dat de beide onderste cubitaal-cellen van elkander scheidt) merkelyk voorbij het eind der discoidaal-cel.

Een ♀ van Borneo, door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal van Lansberge overgezonden.

22. PHILODICUS JAVANUS Wied.

Asilus javanus, Wied. *Zool. Mag.* III. 4. 5; — *Philodicus javanus*, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Entom.* XV. 352, met de daar aangehaalde synoniemen, waarbij nog moet worden gevoegd: *Asilus melanurus*, Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* X. 408. 18. pl. VI. f. 9.

Verscheidene exemplaren van beide sexen, Java (Piepers en Albarda).

Deze soort schijnt een der meest gewone Asiliden van den Indischen archipel, daar zij in de overgezonden collectien bijna altijd voorkomt.

Dat *As. melanurus* Dol. dezelfde soort is, kan worden afgeleid uit de beschrijving, welke niets bevat dat voor het tegendeel zou pleiten; de daarin gebezigde woorden „tibiis subtus rufis” vind ik zelfs karakteristiek, want inderdaad hebben de scheenen van onderen eene helder vosroode kleur, door digte platliggende beharing veroorzaakt.

23. PSILOCEPHALA INDICA nov. spec.

Thorace cinereo, fusco-trivittato; abdomine nigro nitido, albo-signato; capite argenteo; fronte postice testaceo; pedibus flavis, femoribus griseis, tarsis fuscis; alis lutescentibus, stigmatibus obscuriori. — ♀ long. 9 mm.

Aangezigt naakt, zilverwit even als het voorste gedeelte van het voorhoofd; dit laatste naar achteren versmald en daar ledergeel; op de afscheiding tusschen de beide kleuren een zwartachtig vlekje ter wederzijde tegen de oogen; het achterhoofd van boven met zwarte borstels; de kinbaard witachtig. Sprietten zoo lang als de kop; het eerste lid cilindrisch, grijs, met korte zwarte borsteltjes; de beide volgende zwart, het tweede kort, het derde priemvormig, met korten, naar beneden gebogen griffel. Thorax van boven aschgrauw, met drie donkerbruine langsbanden, waarvan de middenste het breedste en tevens het scherpste geteekend is; ter wederzijde vóór den vleugelwortel drie op eene rij geplaatste stijve zwarte borstels; borstzijden lichtgrijs; schildje aan den wortel zwart, verder lichtgrijs, aan den achterrand met vier zwarte borstels. Achterlijf kegelvormig, zwart en vrij glanzig, met witte zijvlekken, die op den eersten en vooral op den tweeden ring zoo breed worden, dat zij min of meer een witten achterzoom vormen, welke op den buik wordt voortgezet

en daar slechts weinig van de grondkleur overlaat; de tweede ring het langste, de derde en volgenden merklijk korter; de beharing van het achterlijf kort en vrij dicht, grootendeels zwart. Heupen en dijen lichtgrijs, scheenen roodgeel, tarsen donkerbruin, de heupen met witte beharing, op de voorsten van voren een paar zwarte borstels, op de achterheupen een enkele zijwaarts uitstekend; dijen en scheenen met korte zwarte borsteltjes, op de scheenen in grooter aantal. Kolfjes roodgeel, met zwartachtigen steel. Vleugels met eenige geelbruine tint, ter plaatse der randvlek krachtiger; aderbe-loop gelijk aan dat van onze inlandsehe *Ps. ardea*; de vierde achtercel niet gesteeld, maar juist tegen den achterrand gesloten.

Een ♀, Java (Piepers).

Zooveel ik kan nagaan is nog geen enkele soort van dit geslacht, uit den Oost-Indischen archipel beschreven.

24. PSILOPUS VITTATUS Wied.

Wied. *Zool. Mag.* III. 4. 4; id. *Auss. Zweifl.* II. 217. 8; Macq. *Suit. à Buff.* I. 450. 8; id. *Dipt. ex.* II. 2. 116. 5; Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* X. pl. IX. f. 4.

Twee mannetjes, Java (Piepers).

25. MEGASPIS ERRANS Fabr.

Syrphus errans, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 294. 58; — *Eristalis errans*, Fabr. *Syst. Antl.* 242. 44; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 155. 4; — *Eristalis varipes*, Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 46. 24, — *Erist. Marquarti*, Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* X. 410. 27. Pl. VII. f. 1.

Een ♀, Java (Albarda).

Wegens den bolvormigen kop en het duidelijk grande schildje, behoort deze soort in het geslacht *Megaspis* te worden opgenomen; de gegroefde plek op het voorhoofd, die mede een der kenmerken is van dit genus, valt hier evenwel weinig in 't oog en is bovendien gewoonlijk door de beharing bedekt; bij het ♂, dat mij ook bekend is, zijn de oogen, even als bij de andere soorten, over eene groote uitgestrektheid vereenigd.

Wiedemann noemt de borstzijden grootendeels witachtig; dit geldt alleen van de beharing daar ter plaatse; de voorste dijen hebben van

onderen mede eene witachtige of bleekgele beharing; aan de achterdijen volgt de kleur der beharing de grondkleur; de voortarsen zijn in beide sexen kort en breed. De sprietborstel is bij deze soort geheel naakt.

De beschrijving, door Macquart van *Eristalis varipes* gegeven, schijnt geen twijfel over te laten dat deze soort synoniem is. Evenzeer komt het mij voor, dat *Er. Macquarti* Dol. geene andere dan deze soort kan zijn; het eenige dat tegen dit laatste een bezwaar zou kunnen zijn, is de meerdere grootte, die Doleschall op zijne plaat aangeeft.

26. SYRPHUS AEGROTUS Fabr.

Eristalis aegrotus, Fabr. *Syst. Anth.* 243. 48; — *Syrphus aegrotus*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 118. 3; Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 88. 4; — *Syrphus fascipennis*, Macq. *Suit. à Buff.* I. 537. 9; — *Didea Ellenriederi*, Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* XIV. 407. pl. x. f. 2.

Een paar wijfjes van Java (Piepers en Albarda).

27. ECHINOMYIA JAVANA Wied.

Tachina javana, Wied. *Zool. Mag.* III. 24. 35 en *Auss. Zweifl.* II. 288. 12.

Een ♂, Java (Piepers).

Het tweede sprietenlid is cilindrisch, naar het einde iets verbreed, van boven met langere, van onderen met kortere borstels; het derde lid is een weinig korter dan het tweede, aan het einde schuin afgeknot, van boven rondachtig, van onderen een weinig uitstekend; het voorlaatste lid van den sprietborstel is duidelijk afgescheiden en ongeveer half zoo lang als het laatste lid, dat voor twee derden verdikt is. Bij deze soort staan op de wangen een paar stevige borstels, even als bij onze inlandsche *Ech. tessellata*.

28. IDIA MANDARINA Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* II. 350. 4.

Een ♀, Java (van Weelderen).

29. IDIA DISCOLOR Fabr.

Musca discolor, Fabr. *Ent Syst.* IV. 320. 34; id. *Syst. Antl.* 295. 55; — *Idia discolor*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 352. 8.

Een koploos exemplaar, Java (van Weelderen).

30. LUCILIA DUX Eschh.

Musca Dux, Eschh. *Entomogr.* I. 114. 85; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 399. 25; — *Lucilia flaviceps*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 145. 23. pl. 18. f. 1; Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, 305. 37; — *Chrysomyia Davaucelii*, Rob. D. *Myod.* 451. 19.

Deze soort schijnt in den Oost-Indischen archipel zeer gewoon te zijn; ik bezit verscheidene exemplaren van Java, door de heeren Piepers en van Weelderen overgezonden, en van Celebes, door wijlen mijn' broeder J. W. van der Wulp medegebragt.

Dat *Musca Dux* Eschh., gelijk Schiner reeds vermoedde, dezelfde soort is als *Lucilia flaviceps* Macq., kan, dunkt mij, aan geen twijfel onderhevig zijn; ook *Chrysomyia Davaucelii* Rob. D. moet, volgens de beschrijving, dezelfde soort zijn.

31. LUCILIA VIRIDAUREA Wied.

Musca viridaurea, Wied. *Zool. Mag.* III. 22. 32 en *Auss. Zweifl.* II. 397. 22.

Een ♀, Java (Piepers).

Wiedemann's vrij korte beschrijvingen schijnen op dit voorwerp wel te passen en bevatten althans niets wat daartegen zou pleiten. Van alle mij bekende *Lucilia*-soorten is deze door de donkere vleugelspits dadelijk te onderscheiden. De palpen zijn roodgeel, aan 't einde iets verdikt, de tamelijk breede kinbakken hebben eene geelachtige tint even als het midden van het aangezigt; de wangen daarentegen zijn meer wit; het breede (vrouwelijke) voorhoofd heeft een zwartgrijsen middelband. De thorax heeft geheel van voren een witachtigen weerschijn; het metaalgroene achterlijf verkrijgt door de korte goudgele beharing een in dit geslacht vreemd aanzien; de laatste ring is meer koperkleurig en met eenige macrocheten bezet: zilvergrijze weerschijnvlekken vertoonen zich aan de zijden der lijfsringen. De vleugels zijn aan de spits voor ongeveer een derde

bruinachtig, dat aan den voorrand donkerder wordt; de uitmonding der spitscel nadert de vleugelspits meer dan bij andere soorten; de spitsdwarsader is zacht gebogen, ook de cubitaal-ader bij haar einde en de schijfdwarsader, die even voorbij het midden der spitscel is ingewricht.

32. OCHROMYIA JEJUNA Fabr.

Musca jejuna, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 312. 1; id. *Syst. Anth.* 283. 1; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 386. 4; — *Ochromyia jejuna*, Macq. *Suit.* II. 249. 1; — *Musca torosa*, Wied. *Zool. Mag.* III. 21. 29; — *Bengalia testacea*, Rob. D. *Myod.* 426. 1.

Een ♀ van Java (Piepers). Het komt volkomen overeen met een exemplaar van Ceylon, dat ik bezit, met dit onderscheid dat de zilverwitte weerschijnvlekken op het achterlijf bijna geheel zijn weg-gewischt en alleen op den laatsten ring nog zichtbaar zijn. Aan het eind van den derden lijfsring staan een paar, aan den anus verscheidene macrocheten; de pooten hebben eene korte en digte beharing; de dijnen bovendien borstels, die aan de voordijen steviger zijn en waarvan die aan de onderzijde kamachtig op eene rij zijn geplaatst; van deze laatsten zijn een paar in het midden dikker dan de overigen; de iets gebogen voorscheenen hebben aan de binnenzijde voor het midden eene bultige verbreding, waarop een drietal korte borstels.

Bengalia testacea Rob. D. heb ik als synoniem aangehaald op gezag van Macquart, die waarschijnlijk typische exemplaren heeft vergeleken; de beschrijving schijnt het ook te bevestigen. Als alle opgaven van het vaderland juist zijn, dan zou de soort zeer verspreid zijn; volgens Wiedemann toch komt zij voor te Tranquebar en in Bengale, volgens Robineau Desvoidy in Nieuwholland en te Cayenne, terwijl mijne exemplaren van Ceylon en van Java herkomstig zijn.

Het zou mij niet verwonderen dat *O. javana* Macq. (*Dipt. ex. supp.* 1. 196. 6) als dezelfde soort moet worden beschouwd; alleen de bruinachtige banden op den thorax schijnen een verschil aan te duiden, doch ook aan mijne voorwerpen is eenig spoor van deze banden aanwezig.

De heer Piepers zond mede van Java nog een ander vrouwelijk exemplaar, dat geheel op dat van *O. jejuna* gelijkt, behalve dat het wat kleiner is en niet den bijzonderen vorm en beborsteling aan de

voorpoeten vertoont; er moet dus aan eene verwante soort worden gedacht, die ik echter, wegens den minder gaven toestand van het voorwerp, hier niet nader kan kenbaar maken.

33. OCHROMYIA ABDOMINALIS Fabr.

Phumosia abdominalis, Rob. D. *Myod.* 427. 1; — *Ochromyia abdominalis*, Macq. *Suit. à Buff.* II. 249. 2; — *Ochr. ferruginea*, Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* XIV. 414. pl. x. fig. 3.

Een ♀, mij indertijd door wijlen mijn' broeder J. W. van der Wulp van Amboina overgezonden, meen ik tot deze soort te moeten rekenen, ofschoon de vleugels in de aangehaalde beschrijvingen als geheel donker (fuligineuses) worden aangeduid, terwijl zij bij mijn exemplaar slechts eene vrij flaauwe bruingele tint hebben, die alleen aan 't eind van den voorrand tot tabaksbruin wordt verduisterd. De opgaven van Doleschall omtrent *O. ferruginea*, mede van Amboina, schijnen geheel op *O. abdominalis* van toepassing.

METALLEA, nov. genus Muscinarum.

Oculi nudi; facies nuda, leviter excavata; peristomium subprominens; setae orales duae distincte supra peristomium sitae; genae latiusculae; antennae longitudine dimidio epistomatis, articulus tertius articulis basalibus duplo longior; seta antennarum nuda. Thorax quadratus; scutellum semi-ovatum, postice quadrisetosum; abdomen subovatum, subdepressum; macrochetae nullae. Pedes simplices. Squamae sat magnae. Alae abdomine longiores; spinula costae nulla; curvatura nervi discoidalis subrotundata; cellula apicalis aperta paulo ante alarum apicem.

De kop iets breeder dan de thorax; het voorhoofd (♀) breed, naar achteren iets versmald; voorhoofdsborstels kort, niet beneden den sprietwortel afdalende; op den schedel eenige langere borstels; oogen naakt; aangezigt naakt, onder de sprieten zacht uitgehold; de mondrand (in profiel) een weinig puntig vooruitstekend; de beide mondborstels ver boven den mondrand, aan het ondereinde der sprietgroeven geplaatst; daarboven nog een paar kleinere borsteltjes; wangen en kinbakken breed, de laatsten behaard. Zuiger van gewone lengte, met rondachtige eindlippen; palpen cilindrisch, aan 't eind met korte borsteltjes. Sprieten ter halve lengte van het aangezigt reikende;

het derde lid dubbel zoo lang als de beide eersten, met naakten of naauwelijks microscopisch behaarden rugborstel. Thorax van boven zoo lang als breed; schildje half eirond, aan den achterrand met vier tamelijk lange borstels. Achterlijf vierringig, breed eivormig, weinig gewelfd, zonder macrocheten, maar met korte beharing, alleen in de zijden en aan den anus met borstels. Pooten vrij kort; de voordijen zoowel van boven als van onderen met kamachtig geplaatste stevige borstels, overigens de pooten spaarzaam met borstels bezet. Vleugelschubben groot. Vleugels een weinig langer dan het achterlijf, zonder randdoorn; uitmonding der spitscel even vóór de vleugelspits; de spitsdwersader bijna regt; de schijfdwersader een weinig gebogen, voorbij het midden der spitscel; middeldwersader onder de uitmonding der subcostaal-cel, midden boven de schijfcel; buiging der discoidaalader met iets afgeronden hoek.

34. METALLEA NOTATA nov. sp.

Capite ochraceo; antennis palisque flavis; thorace scutelloque aeneo-viridis, cinereo-flavo-pollinosis; abdomine flavo pellucido, fusco notato, apud apicem virido-aeneo, flavido-pollinoso; femoribus nigricantibus; tibiis testaceis, apice tarsisque fuscis; alis hyalinis. — ♀ long 7 mm.

Pl. 10, fig. 10—12.

Kop okergeel bestoven; voorhoofdsband roodgeel, zeer smal, boven de sprieten in eene glanzige plek geëindigd; het midden van het aangezigt en de mondrand zeer glanzig; sprieten en palpen roodgeel, de laatsten bleeker doch aan de uiterste spits bruin; beharing der kinbakken witachtig geel. Thorax en schildje fraai metaalgroen, van boven met grauwegele, in de zijden met aschgrauwe bestuiving, die echter de grondkleur niet geheel bedekt; de borstelige beharing op den rug uit zwarte haarwratjes ontspruitende. Achterlijf op de drie eerste ringen doorschijnend geel; de derde ring met een breeden, bijna de halve lengte innemenden, metaalgroenen achterzoom; voorts op den tweeden en derden en min of meer ook op den laatsten ring zwartbruine rugvlekjes, in den vorm eener afgebroken rugstreep, en bovendien op den tweeden ring een paar dergelijke bloksgewijze geplaatste zijvlekjes, alles ook min of meer aan de buikzijde zichtbaar; de vierde ring is geheel ondoorschijnend, eenigszins metaalgroen,

met geelachtige bestuiving en zwarte haarwratjes. Dijen zwartachtig, de voordijen met metaalgroenen weerschijn; scheenen bruingeel met zwarte spits; tarsen zwartbruin, aan den wortel lichter. Vleugels bijna glasachtig, aan den wortel met iets gele tint.

Een ♀ van Java (Piepers).

De geheele habitus en het ontbreken der macrocheten aan het ongewelfde achterlijf geven bij den eersten aanblik aan dit voorwerp eene plaats onder de Museinen; alleen de niet gevederde, zoo goed als naakte sprietborstel kan daarover twijfel doen ontstaan. In de beide Museinen-geslachten, die zich door een naakten sprietborstel onderscheiden, nl. *Rhynchomyia* en *Gymnostylina* ¹⁾, kan de hier behandelde vlieg onmogelijk worden gerangschikt, omdat zij niet het kegelvormig vooruitstekende aangezigt van *Rhynchomyia* heeft, en zich van *Gymnostylina* door het naakte aangezigt onderscheidt. Mij blijft dus niet anders over dan voor haar een nieuw geslacht te vormen, en zulks niettegenstaande mij slechts de eene sexe (het ♀) bekend is.

Welligt behoort *Rhynchomyia aberrans* Schin. (*Dipt. Nov. Reise* p. 316) ook tot dit geslacht; zij verschilt van de hierboven beschreven soort door de roodgele, aan den voorrand bruine vleugels, het aangezigt steekt bij haar ook nauwelijks vooruit, doch Schiner maakt geen melding van de plaatsing der mondborstels. Ook *Rh. bicolor* Macq. (*Dipt. ex. II. 3. 125. pl. 15. f. 4*) schijnt zeer verwant te zijn, doch de sprietborstel is bij die soort behaard, volgens de afbeelding (als zij juist is) zelfs gevederd.

35. CYRTONEURA PRUINOSA nov. sp.

Nigra; thorace cinereo, nigro-bilineato; abdomine pruinoso; capite infra brunnescente; antennis elongatis, nigris, articulis basalibus rufis; nervo transverso discoidali in cellulae apicalis medio sito. — ♀ long. 8 mm.

In habitus op onze *C. stabulans* gelijkende, doch in vele opzigten onderscheiden. Aangezigt onder de sprieten en in de zijden witachtig met donkeren weerschijn; mondrand en kinbakken roodbruin; de

---

1) De naam *Gymnostylina*, door Macquart in de *Annales de la Soc. entom. de France* van 1855 gebruikt, zal wel dienen veranderd te worden, omdat hij reeds 20 jaren vroeger (*Suit. à Buffon*) een Dexinen-geslacht *Gymnostylia* heeft genoemd.

mondrand met twee groote en een aantal kleinere borstels, de gezigtlijsten met korte borsteltjes bezet; voorhoofd ongeveer een derde der kopbreedte innemende, in het midden met een breeden, zwarten, soms tot het roodbruine neigenden langsband; voorhoofdsborstels in grooten getale, maar niet zeer lang en weinig stevig. Spriet lang, tot dicht bij den mondrand afdalende, de wortelleden roodachtig; het derde lid zwartbruin, vrij smal. Palpen zwart. Thorax en schildje met licht aschgrauwe bestuiving; de thorax van boven met twee zwarte langlijnen, die echter alleen van voren duidelijk zijn; borstzijden glanzig zwart; de geheele thoraxrug, alsmede het schildje met een aantal borstels. Achterlijf breed eivormig, gewelfd, over de geheele oppervlakte gelijkmatig met eene blaauwachtig grijze bestuiving; de insnijdingen en eene rugstreep zwart. Pooten zwart, de voor- en achterdijen van onder kamachtig met borstels bezet. Vleugelschubben en wortel der vleugels bruingeel; de vleugels overigens met nauwelijks iets grauwe tint; aan het eerste begin van den voorrand een kleine borstelkam; ombuiging der discoidaal-ader afgerond; spitscel even voor de vleugelspits breed geopend; middeldwarsader op het midden der schijfcel geplaatst; schijfdwarsader nog iets voor het midden der spitscel en van onderen flauw gebogen.

Drie gelijke vrouwelijke exemplaren van Java (Piepers).

Tot het geslacht *Cyrtoneura* behooren zonder twijfel *Musca hortensia* Wied. en *planiceps* Wied., beiden mede van Java, die echter hier niet in aanmerking kunnen komen, zooals de vergelijking der beschrijvingen dadelijk aantoot. Overigens zijn, zooveel ik kan nagaan, geene Oost-Indische soorten van het geslacht *Cyrtoneura* beschreven. *C. longicornis* Macq. (*Dipt. ex. supp.* 4. 255. 7) van Nieuw-holland schijnt met *C. pruinosa* verwant te zijn, doch de oogen zijn bij deze een weinig behaard en het achterlijf wordt genoemd „à léger duvet blanc sur les côtés.”

36. OPHYRA NIGRA Wied.

Anthomyia nigra, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 432. 22; — *Ophyra riparia* Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* XVII. 115. 70; Walk. *Proc. Linn. Soc.* V. 160. 55; — *Anthomyia gracilis*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 432. 23.

Een ♂, Java (van Weelderen).

Deze soort gelijkt zeer op onze *O. leucostoma*, doch onderscheidt zich dadelijk door de gele kleur van den vlegelwortel en de vleugelschubben, alsmede door de ongebogen, eenvoudige achterscheenen.

Doleschall heeft klaarlijkkelijk dezelfde soort beschreven, terwijl ook het specifieke verschil van *Anth. gracilis* niet kan worden volgehouden, hetgeen ik daaruit afleid dat mij exemplaren zijn voorgekomen, wier vleugels over 't geheel eene geelachtige tint vertoonden.

37. SEPEDON JAVANENSIS Rob. D.

Sepedon javanensis, Rob. D. *Myod.* 677. 2; Macq. *Suit. à Buff. Dipt.* II. 363. 2; — *S. javana*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 177. 2; id. *supp.* 3. 59.

Een ♂, Java (van Weelderen).

38. LOXONEURA DECORA Fabr.

Dictya decora, Fabr. *Syst. Anth.* 327. 6; — *Platystoma decora*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 568. 1; — *Loxoneura decora*, Macq. *Suit. à Buffon Dipt.* II. 446. 1; id. *Dipt. ex.* II. 3. 199. pl. 26. f. 7.

Van deze fraaije en merkwaardige soort zijn op 's Rijks Museum te Leiden verscheidene exemplaren aanwezig en bezit ik er zelf eenigen van Sumatra.

De pooten, die door de aangehaalde schrijvers als zwartbruin of pekkleurig worden beschreven, zijn bij vele voorwerpen lichter of zelfs roodgeel. In de generieke kenmerken, door Macquart opgesomd, is geen melding gemaakt van de sterk verlengde voorheupen, ofschoon deze bijna zoo lang zijn als de dijnen; de beide onderste wortelcellen zijn bijzonder lang.

Loxoneura decora is tot dusver enig in haar geslacht. Toch mag ik niet verzwijgen dat zoowel in de Leidsche collectie als in de mijne zich voorwerpen bevinden, die vooral in de vleugelteekening aanmerkelijk van den type afwijken. Het komt mij echter voor, dat hier meer aan eene verscheidenheid dan wel aan eene tweede soort kan worden gedacht. Om eene meer uitvoerige beschrijving te vermijden, heb ik op Plaat 11, fig. 1 een' vleugel afgeteekend, zooals hij zich bij den type voordoet, en in fig. 2 zooals de bedoelde varieteit dien vertoont. Bij de laatste zijn de donkere vlekken nog onregelmatiger

en nemen o. a. een veel grooter deel in van de discoidaal-cel en van de tweede en derde achtercellen; de bruine vlek in de lichte plek aan 't begin van den voorrand is niet, zooals bij den type, dubbel, maar slechts enkelvoudig en vormt een langwerpig ovaal; die aan het eind der onderste wortelcel is minder uitgebreid, maar daarentegen scherper begrensd en meer afgerond. Bij de varieteit is de kleur der pooten lichter en meer bepaald roodgeel, terwijl bovendien bij haar de inkeeping aan het eind der voorscheenen sterker is uitgedrukt.

39. SENOPTERINA EQUES Schin.

Senopterina eques, Schin. *Dipl. Nov. Reise* 288. 170; — *S. aenea* Macq. *Dipl. ex. suppl.* 3. 61. pl. 7. f. 5 (niet f. 3, gelijk in den tekst wordt vermeld); — *S. abrupta* Thoms. *Dipl. Eugen. Resa* 578. 250; — *Michogaster Bambusarum*, Dol. *Nat. Tijds. Ned. Ind.* X. 413. 42. pl. VIII. f. 3.

Een paar mannelijke exemplaren van Java (Piepers en van Weel-deren).

Vroeger hield ik deze soort, even als Macquart deed, voor *S. aenea* Wied., van welke zij zich echter onderscheidt door de donkere kleur ook aan het begin van den voorrand der vleugels en door de geheel zwartachtige pooten, zonder bruine knieën. Dat *S. abrupta* Thoms. hier als synoniem moet worden aangehaald, schijnt bij de vergelijking der uitvoerige beschrijving niet twijfelachtig; van Doleschall's *Michogaster Bambusarum* is dit wegens diens onvolledige opgaven minder zeker; zijne afbeelding intusschen geeft recht om het aan te nemen.

40. SENOPTERINA MARGINATA nov. sp.

Aenco-nigra; epistomate, proboscide palpisque testaceis; antennis fuscis; articulis basalibus rufescentibus; alis hyalinis, costa fusca. — ♀ long. 6 mm.

Metaalachtig zwartgroen met eenige vaalgele beharing. Aangezigt glanzig bruingeel; voorhoofd zwart met eenigen glans; de oogkanten overal met witten zoom; achterhoofd grijs met eenigen groenen metaalglans. Sprietten zwartbruin, aan den wortel een weinig roodgeel; zuiger en palpen vuil roodgeel. Pooten zwart, vrij kort en dik; de voordijen van onderen met kamachtig geplaatste borstels; de mid-

dendijen van onderen met witachtige beharing. Kolfjes geelbruin. Vleugels (Pl. 10, fig. 13) bijna glasachtig, langs den geheelen voorrand en om de spits met zwartbruinen zoom, die aan den wortel iets verbreed is en de radiaal-ader aan haar begin bereikt, vervolgens iets smaller wordt en ook de mediastinaal-cel bedekt, en eindelijk aan de vlegelspits zich op nieuw verbreedt en daar aan de uitmonding der discoidaal-ader eindigt; de cubitaal- en de discoidaal-ader zijn aan hare uitmonding merkbaar tot elkander gebogen.

Een ♀ van Java (Piepers).

De soort is zeer verwant aan de vorige, doch aan het ontbreken van den donkeren zoom langs het eerste gedeelte der cubitaal-ader dadelijk te onderscheiden; de pooten zijn korter en dikker; de cubitaal- en de discoidaal-ader zijn aan het einde nog meer tot elkander genaderd.

In de vleugelteekening komt *S. marginata* overeen met *S. zonalis* Rond. (*Ann. mus. Gen. VII. 430*), doch bij deze is de thorax geelachtig met twee zwarte langslijnen, voorts de wortel der dijen geel en de voorrand der middelste lijfsringen witachtig.

41. CHLORIA CLAUSA Macq.

Ulidia clausa, Macq. *Dipt. ex. II. 3. 251. 1.*

Een ♀ van Java (van Weelderen).

Deze soort gelijkt zeer op de Europeische *Chloria demandata* Fabr., doch onderscheidt zich aanstonds door het aderbeloop; de discoidaal-ader is namelijk zoo sterk opwaarts gebogen, dat zij zich aan haar einde met de cubitaal-ader vereenigt en zoo eene volkomen, kort gesteelde spitscel vormt; het steeltje is naar boven gerigt (zie Pl. 11, fig. 3).

Ten onregte veronderstelt Schiner (*Dipt. Nov. Reise p. 281*), dat *Ulidia clausa* Macq. verwant zou zijn aan *Lauzanina imbuta* Wied. (genus *Griphoncura* Schin.), die tot de Sapromyzinen behoort; de overeenkomst is alleen in de gesloten spitscel te vinden. *Ulidia clausa* daarentegen is eene ware Ulidine en kan niet uit het geslacht *Chloria* worden verwijderd, tenzij men om het bijzonder aderbeloop voor haar een nieuw genus wilde vormen.

Tot het geslacht *Chloria*, dat in Europa alleen door de bovengenoemde *Chl. demandata* is vertegenwoordigd, behoort hoogstwaarschijnlijk ook *Ulidia aenea* Fabr. uit Oost-Indie.

42. *DACUS FASCIPENNIS* Wied.

Wied. *Zool. Mag.* III. 28. 42; id. *Auss. Zweifl.* II. 519. 9.

Een ♂ van Padang, door tusschenkomst van Dr. Piaget ontvangen; een ♀ van Java, onbekend door wien het is overgezonden.

Aan Wiedemann's beschrijving, die de soort overigens zeer herkenbaar maakt, voeg ik nog het volgende toe. Het aangezigt is zeer glanzig; de sprietborstel aan den wortel van het derde sprietenlid ingewricht en zeer dun, alleen aan het allereerste begin een weinig verdikt. Op den zwartbruinen rug van den thorax vertoonen zich sporen van drie roestkleurige langsstrepen; de borstels van den thorax zijn zwak en bepalen zich tot slechts enkelen in de zijden, voor en achter den vleugelwortel; op het schildje staan er twee en wel tegen den achterrand. In de kleur en teekening van het achterlijf komen mijne exemplaren niet geheel met Wiedemann's opgaven overeen; hij noemt het zwartbruin met eene roodgele vlek ter wederzijde van den tweeden ring; bij mijn mannelijk exemplaar daarentegen is het achterlijf bruinrood; de eerste ring, de zijden van den derden en een rugvlekje op den vierden zwartbruin, doch deze donkere teekening niet scherp afgescheiden; de vijfde of laatste ring is mede zwartbruin en iets glanzig, de anus evenwel roodachtig; ter wederzijde van den derden ring staat aan den rand eene korte rij van wimperhaartjes: deze zijn bij het vrouwelijk exemplaar niet aanwezig, terwijl daar het achterlijf eenkleurig donkerbruin is; alleen het einde van de stylet-vormige eijerbuis is roestkleurig.

Het verdient opmerking, dat bij deze soort de hulpader weinig duidelijk is en hare uitmonding niet, als gewoonlijk, in den voorrand heeft, maar op de wijze van sommige Mycetophiliden aan het einde naar de subcostaal-ader is gebogen. Het is mij onbekend of dezelfde bijzonderheid zich ook bij andere *Dacus*-soorten voordoet (zie eene afbeelding van den vleugel Pl. 11, fig. 4).

43. *DACUS CYLINDRICUS* nov. sp.

Elongatus; capite, antennis palpisque flavis; macula nigra in fronte et occipite; peristomio nigro nitido; thorace nigro: humeris, vitta dorsali, lunula laterali et scutello flavis; abdomine flavo, segmento primo nigro; pedibus flavis, coxis posticis, tibiis tarsisque anticis

totis, tibiis posticis praeter apicem fuscis; alis hyalinis, vitta angusta pone medium et apice late fuscis. — ♀ long. 10 mm.

Van zeer slanke gestalte. Kop rondachtig, roodgeel; voorhoofd een derde der kopbreedte innemende, met eene ronde zwarte vlek; aangezigt regtstandig, mondrand een weinig vooruitstekend, glanzig zwart; ook op het achterhoofd eene glanzig zwarte vlek; wangen en kinbakken vrij smal; behalve enkele borstels op de kruin en eenige fijne lange haren aan de kinbakken, de kop zoo goed als naakt. Sprieten en palpen helder roodgeel; de sprieten bijna tot aan den mondrand reikende; de beide eerste leden kort; het derde lang en smal, met aan de basis ingewrichten, fijn behaarden of liever kort gevederden rugborstel; de palpen breed, aan 't einde afgerond. Thorax naar voren versmald, glanzig zwart; de schouderknubbels, een breede, halvemaanvormige band boven de middelheupen, eene langsstreep op den rug en twee vlekken voor den dwarsnaad roodgeel; schildje roodgeel, aan den wortel zwartbruin; in de zijden van den thorax enkele zwarte borstels; schildje met vier zulke borstels. Achterlijf naakt, langwerpig, smaller dan de thorax, van boven gewelfd, vijfringig; de eerste ring zwart, de overigen glanzig roodgeel. Pooten naakt, roodgeel; de achterhenpen, de voorscheenen en tarsen, alsmede de achterscheenen, met uitzondering der spits, zwartbruin; aan de onderzijde der achterste dijen eenige zwarte doorntjes; de voortarsen langer dan de scheenen; het eerste lid zoo lang als de volgenden te zamen. Kolfjes roodgeel. Vleugels (Pl. 11, fig. 5) glasachtig; de vleugelspits bruin, van boven aan de uitmonding der radiaal-ader beginnende en omlaag door de schijfdwarsader begrensd; voorts tusschen de geel gekleurde mediastinaal-ader en de donkere vleugelspits een smalle, bogtige, bruine dwarsband, die over de middeldwarsader loopt, maar in de schijfcel verflauwt en den achterrand niet bereikt; middeldwarsader ongeveer op het midden der schijfcel; schijfdwarsader steil, iets naar buiten gebogen; laatste deel der discoidaal-ader zoo lang als het voorlaatste, een weinig opgebogen; middelste worteleel lang, maar niet zoo breed als bij de vorige soort; onderste worteleel aan haar begin merklijk korter dan de middelste, aan haar einde puntig uitgereikt.

Een ♂ van Java (Albarda).

PTILONA, nov. gen. Trypetinarum.

Corpus elongatum. Caput subrotundatum; epistoma nudum, perpendicularare; frons lata, setulosa; antennae mediocrae seu breviusculae; arista plumata, raro superne pectinata. Thorax opacus, utrinque et ad partem posteriorem setulosus; scutellum ad marginem posticum quadrisetosum. Abdomen ellipticum; oviductus coniformis, superne applanatus. Pedes medioeres, simplices; femora antici subtus setulosi; tibiae intermediae unicalcaratae. Alae majusculae, fuscae, albedo-variegatae seu maculatae; costa et venae inermes; cellula basalis inferiore apice acuto.

Voor een viertal, naar ik meen nog onbeschreven Trypetinen uit den Indischen archipel, die zich door den gevederden of althans van boven gekamden sprietborstel onderscheiden, heb ik dit genus gevormd. Van drie dezer soorten ken ik alleen het ♀, van de vierde zijn mij beide sexen bekend. Behalve het genoemde, in 't oog vallende en bij de Trypetinen weinig voorkomende kenmerk, aan den sprietborstel ontleend, stemmen allen in de volgende bijzonderheden overeen. Zij zijn van slanke, sommigen zelfs zeer slanke gestalte. De kop is rondachtig, slechts bij eene soort meer hoog dan breed; het aangezicht regtstandig en naakt; het voorhoofd neemt ongeveer een derde der kopbreedte in en is met eenige vrij stevige borstels bezet. Thorax en schildje zijn glansloos, plat gewelfd; aan de kanten en van achteren op den thorax zijn eenige stevige borstels; vier dergelijke bevinden zich aan den achterraand van het schildje. Het achterlijf is langwerpig elliptisch; de eijerbuis van het ♀ plat kegelvormig, vrij lang, soms zelfs bijna zoo lang als het geheele achterlijf. De pooten zijn nagenoeg naakt; onder aan de voordijen vertoonen zich eenige kamachtig op eene rij geplaatste borstels; de middenscheenen hebben een eindspoor. De tamelijk groote vleugels zijn bont van teekening, donkerbruin met witte of glasachtige vlekken tegen den rand en somtijds ook in 't midden; de voorrand en de langsaderen hebben geene doornachtige borsteltjes, zooals bij het overigens verwante geslacht *Acanthoneura* Macq.; slechts bij ééne soort is aan de uitmonding der hulpader een klein randdoortje; in het aderbeloop doen zich eenige verschillen voor, die hieronder worden aangegeven.

Het zou kunnen zijn, dat het hier behandelde nieuwe genus geheel of ten deele zamenvalt met de geslachten *Themara* en *Rioxa* van

Walker, die ook een gevederden of gekamden sprietborstel bezitten. Aanvankelijk heb ik er zelfs ernstig aan gedacht om mijne soorten onder een dezer beide geslachten te brengen; maar ik heb mij naar Walker's beschrijvingen geen zuiver begrip van die geslachten kunnen vormen en bleef daardoor in het onzekere in welk van beiden mijne soorten moesten gerangschikt worden, ja of zij wel inderdaad in een van beiden te huis behoorden. Van daar dat ik ten slotte mij genoodzaakt heb gezien voor haar een nieuw genus op te rigten. Indien het mij, gelijk ik hoop, gelukt moge zijn mijne soorten zoowel in hare generieke als specifieke kenmerken duidelijk te maken, zal het later aan anderen, die meer dan ik over een ruim materiaal kunnen beschikken, niet moeilijk vallen tot een juister oordeel omtrent de synonymie en rangschikking te geraken.

De vier soorten, die ik hier op het oog heb, zijn, niettegenstaande hare onderlinge verwantschap, zeer gemakkelijk te onderscheiden naar het volgende analytische overzicht, voornamelijk aan de vleugelteeke-ning ontleend.

1. Vleugels met grootere witte of glasachtige vlekken aan voor- en achterrand; geen zoodanige vlek aan de spits, maar vlekken in het midden; derde sprietenlid hoogstens dubbel zoo lang als het tweede . . . . 2.

Vleugels met kleinere witte of glasachtige vlekken aan voor- en achterrand en bovendien eene aan de spits; het midden daarentegen ongevekt; derde sprietenlid ten minste driemaal zoo lang als het tweede. 3.

2. De bovenste wortelcel zonder witte vlek; kop meer hoog dan breed; derde sprietenlid weinig langer dan het tweede; grootere soort (9 mm.) . . . . . *brevicornis*.

In de bovenste wortelcel eene ronde witte vlek; kop meer breed dan hoog; derde sprietenlid dubbel zoo lang als het tweede; kleinere soort (6 mm.). . *Dunlopi*.

3. Het wortel-derdedeel der vleugels glasachtig; uitmon- ding der subcostaal-ader vóór de halve vleugellengte en veel digter bij de uitmonding der hulpader dan bij die der radiaal-ader; sprietborstel van boven en van onderen gevederd . . . . . *notabilis*.

Het wortel-derdedeel der vleugels door de donker- bruine kleur ingenomen; uitmonding der subcostaal-

ader voorbij de halve vleugellengte en op ongeveer gelijken afstand van de uitmonding der hulpader als van die der radiaal-ader; sprietborstel alleen van boven gevederd . . . . . *sexmaculata*.

De drie eerste soorten, waarvan mij slechts het ♀ bekend is, worden hieronder uitvoerig beschreven; van de laatste heb ik eenige exemplaren van beide sexen in de collectie der Sumatra-expeditie aangetroffen; ik heb haar daarom hier slechts aangeduid; eene meer volledige beschrijving zal in mijnen arbeid over die collectie worden gegeven.

44. PTILONA BREVICORNIS nov. sp.

Rufescens; abdomine fusco, incisuris flavis; epistomate utrinque limbo argenteo; antennarum articulo tertio articulo secundo vix longiori; alis fuscis; basi, maculisque sex (duae ad costam, duae ad marginem anteriorem, una in cellula discoidali et una in cellula posteriori prima) albis seu hyalinis. — ♀ long. 9 mm.

Roodachtig aschgrauw; het voorhoofd, de sprieten en palpen okergeel; de wangen aan de oogkanten met zilverachtigen zoom; kop (Pl. 11, fig. 6) meer hoog dan breed; aangezigt regtstandig, ter wederzijde met eene langsgroeve; mondrand niet vooruitstekend; kinbakken zeer ontwikkeld, digt achter de oogen met een stevigen borstel; voorhoofd in 't midden een weinig ingezonken, boven de sprieten met eene halvemaanvormige groeve; overigens met eenige weinige maar vrij stevige borstels bezet; op het achterhoofd ter wederzijde digt achter de oogen eene rij wimperachtig geplaatste borsteltjes. Sprieten kort, het tweede lid naar boven opgezwollen, fijn behaard; het derde lid ovaal, weinig langer dan het tweede; de sprietborstel lang gevederd. Zuiger groot en dik; palpen aan 't eind beborsteld. Thorax en schildje plat. Achterlijf vrij plat, zwartbruin met smallen gelen achterzoom der eerste ringen; eijerbuis breed, spits toeloopende, iets langer dan de beide laatste ringen. Pooten en kolfjes vuil roodgeel. Vleugels (Pl. 11, fig. 7) groot en breed, met afgeronde spits, donkerbruin met de volgende witte of glasheldere teekening: twee vlekken in 't midden tegen den voorrand, de eene onmiddellijk voorbij de uitmonding der hulpader, de andere grooter, achter de uitmonding der subcostaal-ader, beiden tot aan de cubitaal-ader reikende; een langwerpige vlekje in de eerste achtercel, ongeveer boven de schijf-

dwarsader; eene dergelijke, iets grootere vlek in de schijfcel, onder de tweede voorrandsvlek en met deze door eene schuinliggende lichte, maar niet glasachtige plek min of meer verbonden; voorts een paar vlekken tegen den achterrand, eene ovale onder de schijfcel en eene driehoekige in de tweede achtercel; de vleugelwortel is nagenoeg geheel glasachtig, en alleen met eene bruine schaduw aan de worteldwarsader en den oorsprong der radiaal-ader. Aan de uitmonding der hulpader bevindt zich een kleine randdoorn; de mediastinaal-cel is lang, de uitmonding der subcostaal-ader nog voorbij de halve vleugellengte; radiaal-ader, cubitaal-ader en discoïdaal-ader een weinig golvende; middeldwarsader voorbij het midden der schijfcel; schijfdwarsader regt, doch in iets scheve rigting; laatste gedeelte der discoïdaal-ader dubbel zoo lang als het voorlaatste; onderste wortelcel aan haar einde ingebogen en naar onderen puntig uitgerekt.

Een ♀, Java (Piepers).

45. *PTILONA DUNLOPI* nov. sp.

Rufescens; abdomine fusco, incisuris flavis; antennarum articulo tertio secundo duplo longiori; alis fuscis; basi, maculis tribus ad costam, tribus ad marginem interiorem guttulisque duabus in alarum disco (una in cellula radicali superiori, altera in cellula posteriori prima) albo-hyalinis. — ♀ long. 6 mm.

Vuil roestkleurig; kop (Pl. 11, fig. 8) rondachtig, meer breed dan hoog; aangezicht kort; mondrand een weinig opgewipt; voorhoofd met vrij stevige borstels bezet; op het achterhoofd ter wederzijde, digt achter de oogen eene rij wimperachtige borstelharen. Sprieten merkelijk korter dan het aangezicht; het tweede lid gezwollen; het derde elliptisch, ongeveer dubbel zoo lang als het tweede; sprietborstel minder lang gevederd dan bij de vorige soort. Palpen aan het eind behaard. Thorax en schildje vrij plat. Achterlijf zwartbruin, met gelen rand aan de ringen; eijerbuis breed en plat, spits toeloopende, half zoo lang als het achterlijf, roodgeel, in het midden en naar het einde zwartbruin. Pooten en kolfjes vuil roodgeel (de voorpooten afgebroken); voorheupen met bruine spits; achterste tarsen zwartbruin; middenscheenen met een stevige eindspoor. Vleugels (Pl. 11, fig. 9) in vorm nagenoeg gelijk aan die der vorige soort, doch zonder raudoorn, de vleugelwortel tot aan de worteldwarsader en tot in de

helft der beide onderste wortelcellen, alsmede het gedeelte onder de anaal-ader, glasachtig; verder de vleugels donkerbruin met witte of glasachtige vlekken, waarvan er drie tegen den voorrand en drie tegen den achterrand zijn geplaatst, en voorts twee ronde vlekken in het midden des vleugels tusschen de cubitaal- en de discoidaal-ader; de voorrandsvlekken zijn eenigszins driehoekig, de eerste ligt tusschen de worteldwarsader en de uitmonding der hulpader, doch geen der beide aderen bereikende, van onderen wordt zij door de discoidaal-ader begrensd; de tweede ligt onmiddellijk voorbij de uitmonding der hulpader en reikt van onderen tot aan de cubitaal-ader; de derde ligt voorbij en tegen de uitmonding der subcostaal-ader en dringt van onderen nog even in de cubitaal-cel; de drie vlekken tegen den achterrand zijn van boven rondachtig en van onderen niet scherp begrensd; de eerste ligt scheef achterover en stuit van boven tegen de posticaal-ader; de beide anderen liggen dicht bijeen ter wederzijde van de schijfdwarsader en zijn slechts van elkander gescheiden door den smallen bruinen zoom langs die dwarsader; van de ronde vlekken midden in den vleugel ligt de eene een weinig vóór de middeldwarsader en de andere, die iets grooter is, een eind voorbij die dwarsader, even voor de helft der eerste achtercel. Het aderbeloop komt vrij wel overeen met dat der vorige soort; ook hier is de mediastinaal-cel lang en de uitmonding der subcostaal-ader voorbij het midden der vleugellengte; de verdere langsaderen loopen echter niet golvend, maar zijn regt en divergeren allen naar den vleugelrand; de schijfdwarsader ligt iets schuin achterover en de onderste wortelcel is aan haar einde niet ingebogen, maar door eene regte, in schuine rigting geplaatste dwars-ader gesloten.

Een ♀ van Padang, door den heer Dunlop overgezonden en mij door tussehenkomst van Dr. Piaget geworden; ik heb de vrijheid genomen den naam van eerstgemelden aan deze soort te verbinden.

46. *PTILONA NOTABILIS* NOV. SP.

Elongata, testacea; thorace fusco striato; abdomine maculis laterilibus et apice fuscis; oviducto nigro nitido; antennarum artienlo tertio secundo triplo longiori; alis ad basin pro parte tertia hyalinis, caeteris fuscis maculis quatuor albo-hyalinis, duae ad costam, una ad mar-

ginem interiorem et una ad apicem. — ♀ long. 7 mm. (cum oviducto).

Van slankeren vorm dan de beide vorige soorten. Bruingeel. Kop (Pl. 11, fig. 10) rondachtig, roestkleurig; voorhoofd met donkerbruinen, niet scherp begrensden langsband en met verscheidene vrij stevige borstels bezet; aangezigt kort, onder de sprieten ingedrukt; mondrand vooruitstekend; wangen en kinbakken smal. Sprieten weinig korter dan het gezigt; het tweede lid naauwelijks iets gezwollen; het derde lid elliptisch, driemaal zoo lang als het tweede; sprietborstel zeer fijn gevederd. Zuiger en palpen klein. Thorax en schildje vlak gewelfd; thorax van boven glansloos, met twee ver uiteenstaande, donkerbruine, niet scherp begrensde langsbanden, die flauwelijk nog op het schildje zijn voortgezet; bovendien ter wederzijde eene langwerpige donkerbruine vlek aan de schouders; borstzijden eenigszins glanzig; schildje met witachtige bestuiving. Achterlijf smal en plat, aan de zijden met zwartbruine vlekken en naar achteren geheel van die kleur; de platte, spits toeloopende eijerbuis glanzig zwart, zoo lang als het achterlijf. Pooten en kolfjes vuil roodgeel. Vleugels (Pl. 11, fig. 11) smaller en spitzer dan bij de vorige soorten, zonder randdoorn; het wortel-derdedeel glasachtig, alleen afgebroken door een bruinen zoom langs de aderen, die de beide onderste wortelcellen sluiten; het overige gedeelte van den vleugel donkerbruin, met vier witte of glasachtige vlekken tegen den vleugelrand; de donkere kleur treedt bij den voorrand iets meer wortelwaarts vooruit en neemt daar de mediastinaal-cel en de basis der cubitaal-cel in; van de glasachtige vlekken liggen er twee tegen den voorrand, een aan de vleugelspits en een aan den achterrand; de voorrandsvlekken zijn langwerpig vierkant en reiken beiden tot de cubitaal-ader; de eerste bevindt zich onmiddellijk voorbij de uitmonding der subcostaal-ader, de tweede een weinig voor de uitmonding der radiaal-ader; de vlek aan de vleugelspits is puntig ovaal en reikt van boven even over de cubitaal-ader en van onderen even over de discoidaal-ader; de vlek tegen den achterrand ligt onmiddellijk vóór het eind der posticaal-ader en overschrijdt in schuine rigting en met afgeronden vorm den ondersten eindhoek der schijffel; in het midden der vleugels zijn hier geene lichte vlekken aanwezig. In het aderbeloop verschilt deze soort van de beide vorigen; de mediastinaal-cel is veel korter, omdat de uitmonding der hulpader en die der subcostaal-ader veel digter bijeen zijn; de laatste bevindt zich nog vóór de halve vleugellengte; de middel-

dwarsader staat juist op het midden, niet voorbij het midden der schijfcel; de beide dwarsaderen zijn daardoor verder van elkander verwijderd; het laatste gedeelte der discoidaal-ader is slechts een weinig langer dan het voorlaatste; overigens loopen, even als bij *Pl. Dunlopi*, de langsaderen regt en naar het uiteinde iets uit elkander, en ligt de schijfdwarsader een weinig achterover; de ader, die de onderste wortelcel sluit, is ook hier niet ingebogen.

Een ♀ van Padang, mede door den heer Dunlop gezonden en door tusschenkomst van Dr. Piaget in mijne handen gekomen.

47. *CAMPYLOCERA MYOPINA* nov. sp.

Ferruginea; thoracis disco, abdomine pedibusque fuscis; alis nebulosis, macula subcostali, apice late et nervorum transversorum limbo fusciscentibus; nervis transversis rectis subperpendicularibus; segmento ultimo nervi discoidalis penultimo vix longiore. — ♂ long. 6 mm.

Kop en thorax roodgeel met flauwen glans; aangezigt een weinig terugwijkend, glanzig; sprieten en palpen roodgeel; de sprieten schuin vooruitstekend, het derde lid anderhalfmaal zoo lang als het tweede; de borstel zoo goed als naakt, vrij ver van de basis ontspruitende; voorhoofd een derde der kopbreedte innemende, naar achteren niet versmald; voorhoofdsborstels zwart, kort maar talrijk; alleen die op de kruin langer. Thorax met vaalgele beharing, van boven, alsmede eene vlek in de borstzijden donkerbruin, in de zijden en van achteren met borstels; schildje met vier borstels. Achterlijf zwartbruin, tamelijk glanzig, gewelfd en naar onderen omgebogen (waardoor het dier min of meer op eene *Myopa* gelijk). Pooten vrij dik, donkerbruin, de voordijen meer roodgeel. Kolfjes roodgeel. Vleugels (Pl. 11, fig. 12) grauwachtig, sterk iriserend, aan den wortel en langs den voorrand bruinachtig gewolkt, onder de uitmonding der subcostaal-ader donkerder, wat zich vlekachtig tot op de middeldwarsader uitbreidt; de geheele vleugelspits, ongeveer voor een derde der vleugellengte, mede vrij donker bruin, alleen in de tweede achtereel iets lichter; uitmonding der hulpader en der subcostaal-ader ver van elkander verwijderd; de tusschen deze aderen liggende mediastinaal-cel zeer smal; middeldwarsader regtstandig, iets voorbij het midden der schijfcel, dik en zwart, even als de oorsprong der cubitaal-ader; discoidaal-ader voorbij de schijfdwarsader sterk opwaarts gebogen en vervolgens weder naar

onderen gerigt, zoodat de eerste achtereel in het midden vernaauwd en aan haar uiteinde zeer verbreed is; schijfdwarsader steil en regt; tegen de puntig uitgerekte onderste wortelcel is in de vleugelvlakte eene eeltachtige, lichte plek.

Een ♂, Java (Piepers).

De kenmerken, door Macquart voor het geslacht *Campylocera* aangegeven (*Dipt. cr.* II. 2. p. 220), passen in de hoofdzaak op deze soort. Tot dit geslacht behoorde tot dusver slechts ééne soort, *C. ferruginea* van Senegal, die niet meer dan 2½ l. lang is en wier vleugels geheel ongevekt zijn. Of bij haar, even als bij de nieuwe Javaansche soort, het achterlijf naar onderen is omgebogen, blijkt niet uit Macquart's zeer korte beschrijving; dat de discoidaal-ader bij haar niet zoo sterk opgebogen en de eerste achtereel aan 't einde niet zoo verbreed is, kan uit zijne afbeelding (pl. 30, f. 1) wel worden afgeleid.

Mij is nog eene tweede Javaansche soort bekend, met ongevekte vleugels, maar die nog grooter is, te weten:

48. *CAMPYLOCERA ROBUSTA* nov. sp.

Ferruginea, nitida; abdomine in medio convexo, ano inflexo; pedibus subvalidis; tibiis posticis arcuatis; alis eimerascentibus unicoloribus; nervis transversis rectis, approximatis, obliquis; segmento ultimo nervi discoidalis penultimo duplo longiore. — ♂ long. 8 mm.

Geheel glanzig roestkleurig, met fijne zwarte beharing; in het omgebogen achterlijf met *C. myopinu* overeenkomende. Voorhoofd een derde der kopbreedte innemende, in 't midden iets ingedrukt, met korte zwarte beharing en op de kruin eenige zwarte borstels; aangezicht naakt, zeer glanzig. Sprieten schuin vooruitstekend; de beide eerste leden behaard, het derde elliptisch, dubbel zoo lang als het voorgaande; sprietborstel naakt, ver van de basis van het derde lid ingewricht. Palpen cilindrisch, aan het einde zwartborstelig. Borstzijden bleeker van kleur dan de rug van den thorax, met enkele zwarte borstels; schildje kort, zeer gewelfd, met vier zwarte borstels. Achterlijf aan den wortel versmald, in 't midden hoog gewelfd; de beharing zeer digt. Pooten vrij stevig; de scheenen en tarsen donkerder dan de dijen, de achterscheenen gebogen; onder aan de dijen eene borstelige beharing; aan de middenheupen van onderen een bosje zwarte haren. Vleugels breed, met iets grauwe tint; de langsaderen

op de voorste helft bruingeel, de overigen alsmede de dwarsaderen donkerder; de middeldwarsader en ook eenigszins de schijfdwarsader scheef achterover, beiden dicht bijeen, zoodat het laatste deel der discoidaal-ader dubbel zoo lang is als het voorlaatste; cubitaal-ader ongeveer in de vleugelspits uitlopende; het laatste deel der discoidaal-ader nauwelijks even opgewipt, aan het einde zeer dun en flauw, naar beneden gerigt, zoodat de eerste achtercel aan hare uitmonding sterk is verbreed; de mediastinaal-ader is nog smaller dan bij *C. myopina*, doordien de hulpader en de subcostaal-ader aan het uiteinde dicht tegen den voorrand zijn gedrukt.

Een ♂, Java (Piepers).

Of de naauwe vorm der mediastinaal-ader zich ook bij de Afrikaansche *C. ferruginea* voordoet, blijkt niet uit de beschrijving van Macquart en zijne vrij ruwe afbeelding kan daaromtrent niets beslissen. Zeker is het dat de beide soorten van *Campylocera*, hierboven door mij beschreven, in dit opzigt van de meeste andere Trypetinen afwijken.

49. SAPROMYZA SCUTELLARIS NOV. SP.

Rufo-cinerea, fusco-punctulata; antennarum seta puberula; scutello majuscule; abdomine brunnescente; alis cinereis: costa, apice late, fascia anteapicali et limbo nervorum transversorum fuseis. — ♂ long. 5 mm.

De kop met sprieten en monddeelen vuil roodgeel; het voorhoofd een weinig minder dan een derde der kopbreedte innemende, met stevige zwarte borstels; de sprietborstel fijnharig. Thorax roodachtig aschgrauw, dicht met bruine stipjes bezet, waaruit korte borstelige zwarte haartjes oprijzen; bovendien grootere zwarte borstels aan de kanten en op de achterhelft; borstzijden zwartachtig grijs; schildje zeer groot, vuil roodgeel, ongestippeld, met vier zwarte borstels; achterrug van de kleur van het schildje. Achterlijf kort en gewelfd, grauwbruin met zwarte borstels. Pooten vuil roodgeel; voordijen van onderen met kamachtig geplaatste zwarte borstels; middendijen aan 't eind met eenige zwarte borstels omzet. Kolfjes roodgeel. Vleugels (Pl. 11 fig. 13) grauw; de voorrand en de spits benevens de beide dwarsaderen met breeden bruinen zoom; die van de schijfdwarsader bedekt ook het eind der posticaal-ader en is van boven met den voorrandzoom zoodanig verbonden, dat daardoor een zigzagsgewijzen

dwarsband over de geheele breedte van den vleugel wordt gevormd; uitmonding der subcostaal-ader op ongeveer een derde der vleugellengte; middeldwarsader een eind daar voorbij, nagenoeg in 't midden der vleugelvlaakte; laatste gedeelte der discoidaal-ader een vierde langer dan het voorlaatste.

Een ♂, Java (Piepers).

50. *CELYPHUS OBTECTUS* Dalm.

Dalman, *Anal. entom.* 32. 1, pl. 2 B. f. 1—5; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 601. 1. pl. x, f. 8; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. II. 506. 1; id. *Dipt. ex. suppl.* 4. 301.

Een exemplaar, Java (van Weelderen).

De sprieten komen volkomen overeen met de afbeelding, door Macquart van die van *C. scutatus* gegeven (*Dipt. exot. supp.* 3. pl. 7, f. 16), veelmeer dan met Wiedemann's aangehaalde figuur.

51. *CALOBATA ALBITARSIS* Wied.

Wied. *Zool. Mag.* III. 19. 26; id. *Auss. Zweifl.* II. 544. 2.

Twee mannetjes en een wijfje van Java (van Weelderen).

Wiedemann's beschrijving leert de soort goed kennen; de eerste achterceel is aan de uitmonding smal geopend.

52. *CALOBATA CAERULEIFRONS* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 246. 5. pl. 33, f. 2.

Een ♂, Java (Piepers).

Door het metaalachtig blaauwzwarte voorhoofd, de donkere sprieten, de duidelijk drievlekkige vleugels en de gesloten eerste achterceel, van de vorige onderscheiden. Aan de achterste pooten zijn de dijnen roodgeel, op de spits helft met een paar niet scherp geteekende bruine ringen, waartusschen de grondkleur lichter is; de scheenen donkerder en de tarsen zwartbruin, zonder witachtigen weerschijn.

Macquart geeft Nieuwholland als vaderland op; daar evenwel zijne vrij uitvoerige beschrijving geheel past, maak ik geen bezwaar om deze Javaansche soort voor dezelfde te houden.

Niet onwaarschijnlijk is met deze soort synoniem *Taeniptera albimana* Dol. (*Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* X. 413. 41. pl. x. f. 4); ofschoon

in de afbeelding de eerste achtercel aan 't eind geopend wordt voorgesteld, kan men dit als eene fout van den teekenaar of den graveur aannemen, omdat Doleschall anders zijne soort niet in het geslacht *Taeniptera* zou hebben geplaatst, dat zich juist door eene gesloten cel kenmerkt. Doleschall's beschrijving is echter te kort en onvolledig, om de synonymie als zeker te stellen.

53. OLFERSIA SPINIFERA Leach.

Feronia spinifera, Leach, *Eprob. Ins.* II. 1. pl. 26. f. 1—3; —
Olfersia spinifera, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 607. 2; Schiner,
Dipt. Nov. Reise, 373. 2.

Een exemplaar Java (Piepers).

Ik heb lang gearzeld, of ik hier aan eene onbeschreven soort moest denken dan wel of ik inderdaad *O. spinifera* voor mij had. In de meeste opzigten komt het voorwerp met de aangehaalde beschrijvingen overeen, doch ik vind eenige afwijkingen, die mij, even als Schiner, twijfel geven omtrent de juistheid der determinatie. In die onzekerheid komt het mij echter beter voor de punten van verschil aan te duiden, dan om dit eenige exemplaar dadelijk als eene nova species te beschrijven.

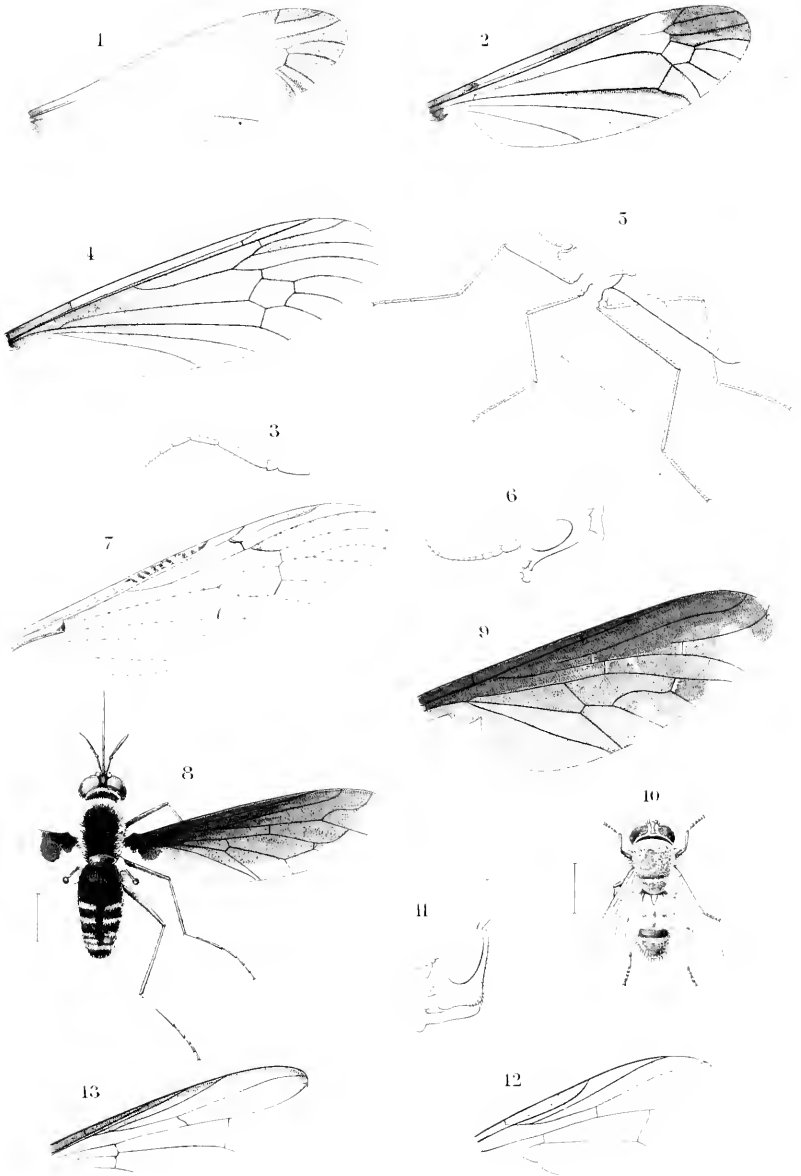
Wat Wiedemann en Schiner omtrent den zoogenaamden doorn voor aan den thorax zeggen, is ten volle ook op mijn exemplaar van toepassing. Daarentegen zie ik niet de twee diepe dwarsgroeven op het voorhoofd, waarvan Schiner spreekt; wel is het voorhoofd over 't geheel in 't midden iets ingedeukt en aan de kanten wat gewelfd en tevens glanziger. Voorts noemt Schiner het aangezigt kegelvormig vooruitstekend; wat hij hieronder verstaat is mij niet regt duidelijk, tenzij er mede bedoeld worden de zijden van het gezigt vóór de oogen, die, als men het dier in profiel beschouwt, eenigszins een' driehoek vertoonen.

Bij mijn exemplaar zijn overigens de kop en thorax met eene grove, geelachtige, platliggende beharing bedekt; aan de kanten van den thorax, aan den achterrand van het schildje en aan het eind des achterlijfs staan zwarte borstels. Aan de bruingele pooten zijn de dijen en scheenen doorschijnend.

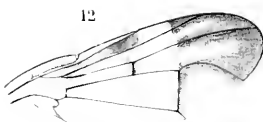
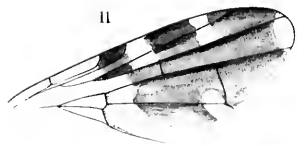
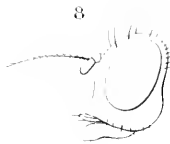
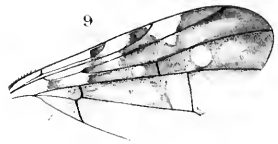
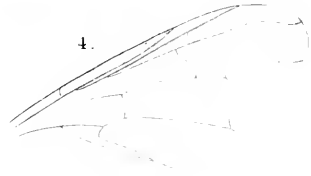
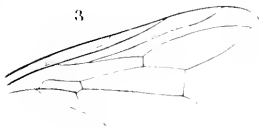
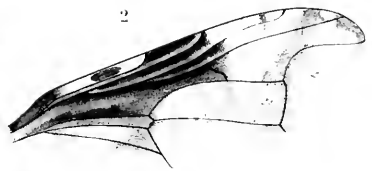
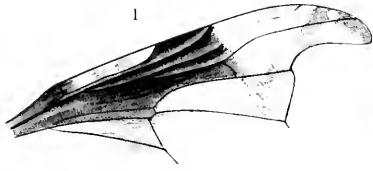
Wat mij vooral twijfelen doet of hier niet aan eene andere soort

moet worden gedacht dan die door Schiner wordt bedoeld, is dat deze de anaal-cel (de onderste wortelcel) der vleugels kort maar duidelijk noemt; want bij mijn voorwerp, waaraan de vleugeladeren toch zeer goed te zien zijn, is die anaal-cel eigenlijk niet aanwezig, omdat het dwarsadertje ontbreekt, waardoor zij buitenwaarts moest zijn afgesloten.

---

cc

AMERIKAANSCH DIPTERA No. 1.

Tijdschr. v. Wet., XXIV, 141-168, 1 col. pl. 1 v.

1608

F. M. VAN DER WULP.

N°. 1.

A. sp. - new, X 35
etc X X X X X X X X X X 32

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1881.

AMERIKAANSCH E DIPTERA

100R

F. M. VAN DER WULP.

N°. 1.

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1881.

AMERIKAANSCH E DIPTERA

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

(Hierbij Plaat 15).

Reeds voorlang hebben een paar hoogst merkwaardige bezendingen uit de Argentijnsche republiek, die ik aan de vriendelijkheid van mijn geachten vriend, Professor H. Weyenbergh te Cordova, te danken heb, mijne aandacht gevestigd op de Zuid-Amerikaansche Diptera. Voorloopig heb ik reeds bij meer dan eene gelegenheid van die bezendingen melding gemaakt ¹⁾, doch eene meer opzettelijke behandeling der daarin aanwezige voorwerpen werd door verschillende omstandigheden vertraagd, en niet het minst door aanvankelijk gebrek aan de noodige literatuur, die, zooals gewoonlijk bij entomologische studiën, voor een groot deel in allerlei periodieke geschriften verspreid is.

Inmiddels had het Koninkl. Museum van natuurlijke historie te Brussel eenige niet onbelangrijke aanwinsten van Amerikaansche insecten gekregen (uit Guadeloupe van den heer Delaunay, uit Canada van den heer Provancher, uit Mexico van den heer Dugès, enz.), en op voorstel van den ijverigen Conservator van het entomologisch kabinet van dat Museum, den heer Preudhomme de Borre, nam ik op mij de zich daaronder bevindende Diptera na te zien en te bestemmen.

---

1) Zie *Tijdschr. voor Entom.* XVII. xv; XXI. 189; XXII. xxi.

Nadat ik mij toen zooveel mogelijk op de hoogte had gesteld, heb ik die taak vervuld, zooveel althans de toestand der voorwerpen gedoogde, want vooral bij de kleinere soorten liet deze nog al te wenschen over. Tevens heb ik de bovenbedoelde Argentijnsche soorten op nieuw stuk voor stuk onder handen genomen, en ook de Diptera van Amerikaanschen oorsprong in 's Rijks Museum te Leiden — betrekkelijk niet vele — vergeleken.

De uitkomsten van mijn onderzoek deel ik in de volgende bladzijden mede. Ook daar waar bij reeds beschreven soorten geene aantekeningen door mij gevoegd zijn, kan de vermelding haar nut hebben, zij 't slechts om aan te duiden in welke collectie zich de exemplaren bevinden. Waar hieromtrent niets bepaaldelijk is gezegd, is de soort in mijn bezit.

CECIDOMYIDAE.

Asphondylia sp.

Van eene soort, tot dit geslacht behoorende, werden mij een paar exemplaren uit Argentina door Prof. Weyenbergin overgezonden. Jammer dat zij niet gaaf genoeg zijn om naar eisch te worden beschreven, want, zooveel ik kan nagaan, zijn er nog geen Zuid-Amerikaansche *Asphondylia* bekend. Toeh schijnt het genus in de nieuwe wereld nog 'al vertegenwoordigd te zijn, want een viertal soorten uit Noord-Amerika zijn door den Baron Osten-Sacken beschreven in de *Transactions of the Americ. Entomol. Society* en in de *Canadian Entomologist*.

MYCETOPHILIDAE.

Trichonta perspicua n. sp.

Flavescens; thorace subvittato; antennis praeter basin obscuris; abdomine maculis dorsalibus fuscis; pedibus dilute lutescentibus, coxis puncto apicali nigro, tarsis fuscis; alis ex luteo einereis; cellula posteriori quarta propior ad alarum basin quam cellula posteriori secunda. — ♂ long. 6 mm.

Roodgeel. Sprieten anderhalfmaal zoo lang als kop en thorax, vrij

stevig; de wortelleden alsmede het begin der schaft geel, overigens zwartachtig, doch met grijs dons bedekt. Op den thorax donkere borstelhaartjes en eene aanduiding van drie bruine langsbanden, waarvan de middenste het duidelijkste, naar voren verbreed en eenigszins gespleten is. Achterlijf slank, van ter zijde platgedrukt, met donkerbruine, iets glanzige rugvlekken tegen den achterrand der vijf eerste ringen; zesde ring bijna geheel verdonkerd, alleen aan den buik geel; het eindlid roodgeel, aan den wortel van boven met twee behaarde tepeltjes, aan 't eind met kleine, zwartbruine, behaarde aanhangsels. Pooten bleek roodgeel; aan 't eind der heupen een zwart stipje; de scheenen iets donkerder, de tarsen bruin; aan de voorpooten het eerste tarsenlid ongeveer een vijfde korter dan de scheenen; achterste scheenen met eene dubbele rij doorntjes. Kolfjes geel. Vleugels met geelgrauwe tint, nauwelijks zoo lang als het achterlijf; de hulpader voorbij de halve lengte der wortelcel in de subeostaalader uitlopende; basis der vierde achterceel (onderste vorkeel) iets digter naar den vleugelwortel dan de basis der tweede achterceel (bovenste vorkeel).

Een ♂, uit de omstreken van Quebec (Provaneher), in het Brusselsche museum.

Deze soort behoort, volgens het aderbeloop, stellig tot het geslacht *Trichonta*. Er zijn van dit genus slechts twee Noord-Amerikaansche soorten beschreven (*vulgaris* Löw en *foedu* Löw), die echter beiden merklijk kleiner en daarbij donkerder gekleurd zijn.

BIBIONIDAE.

1. *Plecia ruficollis* Fabr.

Tipula ruficollis, Fabr. *Spec. insect.* II. 410. 53; id. *Ent. syst.* IV. 249. 76; — *Hirtea ruficollis*, Fabr. *Ent. Syst.* supp. 552. 6; id. *Syst. Anl.* 53. 9; — *Plecia ruficollis*, Wied. *Dipt. exot.* I. 31. 1; id. *Auss. Zweifl.* I. 72. 1; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. pl. 14 f. 17; Bell. *Ditt. Messic.* I. 15.

Ecnige exemplaren van beide sexen van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

2. *Plecia discolor* n. sp.

Nigra; thoracis dorso rubro-testaceo; antennis brevibus; alis fuliginosis. — ♀ long. 7 mm,

Gelijkt zeer op *Pl. ruficollis* F., doch onderscheidt zich op het eerste gezicht door den alleen van boven rood gekleurden thorax; de borstzijden en de achterrug zijn geheel zwart; het rood van den thorax-rug is ook niet zoo helder, maar meer steenrood, en doet zich eenigermate voor als drie breede langsbanden, waarvan de midde-ste iets vooruitgeschoven is, en die niet anders dan door langsgroeven zijn gescheiden; het schildje is nog een weinig roodachtig, maar reeds donkerder dan het overige. De sprieten zijn merkelyk korter en meer ineengedrongen dan bij *ruficollis*, meer zelfs dan bij de Oost-Indische *Pl. fulvicollis* ¹⁾.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

Pl. dorsalis Macq. (*Dipt. ex.* I. 1. 86. 2), van de Kaap, komt, wat kleur en teekening betreft, met de bovenbeschreven soort overeen, doch het geheel andere vaderland maakt de indentiteit reeds hoogst onwaarschijnlijk; bovendien zegt Macquart van deze soort: „ailes brunes, le milieu des cellules moins foncé”, terwijl de vleugels bij mijne soort eene zeer gelijkmatige bruine tint vertoonen en niet den donkeren zoom langs de aderen, welke ook bij *ruficollis* gevonden wordt.

3. *Plecia heteroptera* Say.

Bibio heteropterus, Say, *Journ. ar. Phil.* III. 77. 2; *Wied. Auss. Zweifl.* I. 80. 6; — *Penthetria atra*, Macq. *Scit. à Buff.* Dipt. I. 175. 2; — *Eupeteus ater*, Macq. *Dipt. exot.* I. 1. 85 pl. 12 f. 3; — *Plecia longipes*, Löw, *Becl. entom. Zeitschr.* II. 109.

Een ♂, uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

4. *Bibio xanthopus* Wied.

Wied. Auss. Zweifl. I. 80. 5; Macq. *Dipt. ex.* I. 1. 88. 4.

Eenige wijfjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

5. *Bibio baltimoricus* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 5. 17. 12.

¹⁾ *Plecia fulvicollis* verschilt van *Pl. ruficollis* bijna alleen door kortere sprieten. Fabricius had dus goed gezien toen hij dit aangaf.

Een ♂ van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

Het stemt met Macquart's beschrijving overeen, ook wat betreft de bijna onzichtbare dwarsader aan de basis der derde achtereel; de voorscheenen zijn echter bijna geheel donker; de beide doornen aan haar einde zijn nagenoeg van gelijke lengte, de binnenste is evenwel dunner.

Een ♀ van dezelfde herkomst reken ik mede tot deze soort; de genoemde dwarsader en in 't algemeen de vleugeladeren zijn bij dat exemplaar krachtiger en duidelijker.

6. *Bibio variabilis* Löw.

Löw, *Dipt. Am. sept.* Cent. V. 7.

Een ♂ van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

7. *Bibio gracilis* Walk.

Walk. *List*, I. 123.

Een ♂, als voren.

8. *Bibio abbreviatus* n. sp.

Niger; thorace, scutello, coxisque anticis rufis; alis fuliginosis; nervi discoidalis ramo inferiori et nervi posticalis ramo superiori marginem alarum non attingentibus. — ♀ long. 6,5—8,5 mm.

Zwart met eenigen glans. Voorhoofd zeer plat; snuit kort; sprieten korter dan de kop. De geheele thorax met het schildje en de borstzijden glanzig roestrood, met korte beharing van dezelfde kleur; zeer glanzig en daarbij iets verdonkerd zijn de schouderknubbels en het schildje. Pooten glanzig zwart; aan de voorpooten de heupen roestrood, de dijnen sterk verdikt, de scheenen korter dan de dijnen, de buitenwaartsche doorn aan 't eind der scheenen groot en stevig, pekbruin; de binnenwaartsche zeer klein; voortarsen slank, het eerste lid merklijk langer dan de scheenen. Kolfjes zwartbruin. Vleugels roetbruin, langs den voorrand donkerder; randvlek niettemin duidelijk; de voorrandsaderen zwart, de overige aderen lichtbruin; wortelstuk der cubitaal-ader even lang als de middeldwarsader; de onderste arm der discoidaal-vork en de bovenste der posticaal-vork bereiken den vleugelwortel niet; achterdwarsader regt.

Twee wijfjes uit Argentina (Weyenbergh).

De soort is verwant aan *B. thoracicus* Say, die zich ook door afge-

korte vleugeladeren onderscheidt, doch bij deze zijn de dijen rood en daarentegen de prothorax, het schildje en de achterrug zwart.

Een ♂, van dezelfde herkomst, zou misschien hierbij kunnen behooren; het is 6 mm. lang; in de vleugels stemt het geheel overeen; de thorax en ook de voorheupen zijn evenwel glanzig zwart, met lichtgrijze beharing.

9. *Dilophus thoracicus* Say.

Say, *Journ. ac. Phil.* III. 80. 3; Wied. *Auss. Zweifl.* I. 77. 5.

Een ♂ van Montevideo (Linden) in het Brusselsche museum.

10. *Dilophus trisulcatus* Macq.

Macq. *Dipl. ex.* I. 1. 88. 1.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh) reken ik tot deze soort, die door Macquart uiterst kort is beschreven. Het voorwerp is 5,5 mm. lang en dus weinig grooter dan onze *D. vulgaris*, waarop het veel gelijkt; de kop of liever het achterhoofd is merkelijk meer verlengd; de groeven op den thorax zijn zeer onregelmatig; de vleugels zijn geheel roetbruin, naar den voorrand donkerder, waardoor de randvlek weinig in 't oog valt; het aderbeloop komt met dat van *D. vulgaris* overeen, doch de beide langsaderen, welke de tweede achterceel vormen en bij genoemde soort aan haar einde verflaauwen of zelfs geheel onzichtbaar worden, loopen hier volkomen duidelijk tot het einde door; de tweede achterceel ontspruit juist aan het bovineinde der achterdwarsader, terwijl zij bij andere, en ook bij onze inlandsche soorten een klein weinig daar voorbij begint; waarschijnlijk zullen de woorden van Macquart: „deuxième cellule postérieure sessile” hierop doelen.

11. *Dilophus melanarius* n. sp.

Totus niger nitidus; capite valde elongato; alis fuliginosis; macula stigmaticea nigra. — ♀ long. 6 mm.

Glanzig zwart; kop en thorax naakt; achterlijf en pooten met korte zwarte beharing. Kop lang uitgerekt, het gedeelte voor de oogen ruim zoo lang als dat achter de oogen. Aan de voorpooten de dijen een weinig verdikt, de scheenen buitenwaarts op het midden en aan het einde met een duidelijken borstelkam; de achterste pooten vrij slank. Kolfjes zwart. Vleugels zwartbruin; aderen en randvlek zwart; hier en daar tegen de langsaderen een smalle lichtere zoom.

Twee wijfjes van Mexico (E. Dugès) in het museum te Brussel.

Volgens den bouw van den kop zou deze soort moeten worden gebragt tot het genus *Acanthocnemis*, door Blanchard opgerigt voor Zuid-Amerikaansche *Dilophus*-soorten met snuitvormig verlengden kop. Op het voorbeeld van Löw en Schiner acht ik het evenwel beter, voorloopig althans, deze soorten maar in het geslacht *Dilophus* te laten, omdat het bedoelde kenmerk alleen of bijna alleen bij de wijfjes aanwezig is en zich daarin allerlei overgangen voordoen, terwijl bovendien om dezelfde reden nog verschillende andere exotische Bibioniden generiek zouden kunnen worden afgescheiden, waartoe voor het oogenblik nog geene noodzakelijkheid bestaat.

D. melanarins onderscheidt zich van *Acanthocnemis gagatinus* Phil. door de zwarte kolfjes. Het is echter niet ondenkbaar, dat zij kon zamenvallen met *A. ater* Phil., waarvan alleen het ♂ is beschreven, dat ook zwarte kolfjes, maar daarentegen glasachtige vleugels heeft.

TIPULIDAE.

1. *Etenophora atrata* Linn.

Tipula atrata Linn. *Faun. succ.* 1749; — *Etenophora atrata* Fabr. *Syst. Antl.* 19. 6; Meig. *Syst. Besch.* I. 158. 3 (♀) en VI. 285 (♂); Schiner, *Faun. austr.* II. 499; v. d. Wulp, *Dipt. Neerl.* I. 349. 2 (met de verdere daar aangehaalde synoniemen).

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

Het exemplaar gelijkst volkomen op onze Europese voorwerpen; alleen is de sprietschaft met de kamtanden vuil bleekgeel (ook bij onze exemplaren komt dit wel eens voor, hoewel in mindere mate); bovendien zijn de pooten niet zoo levendig rood, maar meer kastanjebruin, waardoor de lichte knieën meer uitkomen; de ingedrukte grauwe vlekken boven in de borstzijden en aan den wortel des achterlijfs zijn geheel overeenkomstig onze exemplaren; ook de vorm der genitalien is geheel dezelfde.

2. *Ozodicera argentina* n. sp.

Testacea; antennarum articulis decem ultimis nigro-pectinatis; abdomine linea dorsali fusca; alis dilute testaceis; stigmatibus obsolete. — ♂ long. 14,5 mm,

Habitus eener *Tipula*. Eenkleurig onzuiver roodgeel. Snuit zoo lang als het overige rondachtige gedeelte van den kop; op het voorhoofd eene flaauw aangeduide donkere langsstreep. Sprietten (zie fig. 1) roodgeel, ongeveer zoo lang als kop en thorax te zamen, dertienledig; eerste lid cylindrisch, dikker dan de volgende; het tweede kort, eenigszins bekervormig; het derde cylindrisch, langer dan de beide vorige te zamen, allen met enkele borstelharen; de volgende 10 leden weder korter, aan de basis zwart en aldaar ter weerszijde met een stevig borstelhaar en bovendien met eene vertakking, mede van zwarte kleur en die aan 't einde een borstelhaartje draagt. Palpen zwart; het laatste lid merkelyk verlengd. Thorax van boven iets donkerder en met aanduiding van bruine langsstrepen, waarvan de middelste het duidelykste is en zich ook over het schildje en den achterrug voortzet; borstzijden bleek okergeel. Achterlijf met donkerbruine rugstreep; anus kolfachtig verdikt; de laatste buikring van onderen in eene lange punt uitgerekt; bovenste aanhangsels groot en schubvormig; in 't midden steken een paar draadvormige, aan 't eind lang behaarde tepeltjes nit (zie fig. 2). Pooten lang en dun, roodgeel, naar 't eind donkerder, scheenen met kleine, doch duidelyke eindsporen. Kolfjes geel met zwartachtigen knop. Vleugels langer dan het achterlijf, zacht bruingeel; de wortel en voorrand roodgeel; aderen bruingeel; randvlek naauwelijks iets verdonkerd, ter weerszijde door eene lichtere plek begrensd; lichtere plekken vertoonen zich ook in de schijffel en aan het eind der eerste achtereel; vorkeel kort gesteeld.

Twee mannetjes uit de Argentijnsche republiek (Weyenbergh).

Ten einde niet in eene noodelooze vermeerdering van geslachten te vervallen, breng ik deze Tipulide tot het genus *Ozodicera* Macq., waarin zij wegens de dertienledige en gekamde sprietten wel past, ofschoon sommige kenmerken eenige afwijking opleveren. Zoo zijn in *O. pectinata* Wied., die als type van het geslacht te beschouwen is, de vier laatste sprietleden zonder aanhangsels, terwijl bij bovenbeschreven soort al de leden, van het vierde tot en met het laatste, vertakt zijn; ook is bij *O. pectinata* de vorkeel der vleugels ongesteeld, bij *O. argentinu* daarentegen kort gesteeld.

Bij de oprigting van het genus (*Suit. à Buff.* I. p. 22) noemt Macquart de leden der palpen ongeveer van gelijke lengte; niettemin brengt hij het in de *Dipt. ex.* onder de Tipulidae longipalpes, d. i. waarbij het laatste lid lang en dun is.

3. *Tipula abdominalis* Say.

Ctenophora abdominalis, Say, *Journ. ar. Phil.* III. 18. 2; Wied. *Auss. Zweifl.* I. 37. 1; — *Tipula albilatus*, Walk. *List*, I. 65.

Van deze groote en prachtige *Tipula*, door Say en Wiedemann ten onregte tot het geslacht *Ctenophoru* gerekend, vond ik een paar mannelijke exemplaren uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

4. *Tipula elnta* Löw.

Löw., *Dipt. Am. sept.* Cent. IV. 6.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

5. *Tipula retorta* n. sp.

Testacea; thoracis dorso cinereo fusco; abdominis linea dorsali, antennis (praeter articulos basales tres) palpisque fuscis; alis albido-et fusco-tessellatis; macula obscura in cellularum basalium initio. — ♀ long. 21.5 mm.

Bruingeel; het aangezigt en de snuit helderder; de schedel en het achterhoofd donkergrauw; voorhoofd boven de sprieten een weinig bultig verheven. Sprieten ruim ter lengte van den kop; de drie eerste leden roodgeel, de volgende zwartachtig even als de palpen. Thorax van boven donker bruingrauw, met eenige aanduiding van drie langsstrepen, borstzijden lichtgrijs gevlekt; schildje eenigszins roestkleurig; achterring met lichtgrijze bestuiving. Achterlijf met eene donkerbruine rugstreep en onduidelijke, afgebroken, donkere zijstrepen; eijerbuis spits, regt en glanzig, aan de basis kastanjebruin, naar het einde roodgeel. Pooten donkerbruin; heupen en dijen bruingeel, de laatsten met donkere spits. Kolfjes donkerbruin met vuilgelen steel. Vleugels (fig. 3) wit en bruin gevlekt; de vlekken zoodanig gerangschikt, dat zij eenigszins afwisselend lichte en donkere, in 't midden hoekig gebogen dwarsbanden vormen; de tweede achterceel (vorkceel) is geheel donker; de schijfcel en de vierde achterceel daarentegen zijn geheel wit; eene donkere vlek bedekt de worteldwarsader en de basis der beide wortelcellen; tegen den achterrand aan 't eind der axillaar-ader een licht vlekje.

Een ♀, uit de omstreken van Quebec (Provancher), in het museum te Brussel.

Deze soort schijnt verwant aan *T. tessellata* Löw (*Dipl. Amer. sept. Cent. IV. 3*), doch is onderscheiden door de niet met zaagtandjes voorziene eijerbuis, alsmede door de kleur der sprieten, die van het vierde lid af geheel donker is.

6. *Tipula microcephala* n. sp.

Rubida, immaculata; antennis ferrugineis, articulorum ultimorum basi fusca; alis dilute testaceis, maculis fuscis nebulosis subquatuor: duae in cellula basali secunda, una ad nervi radialis basin et una (stigmaticalis) ad costam. — ♀ long. 20,5 mm.

Eenkleurig roodbruin; op den thorax naauwelijks eenige aanduiding van donkere langsstrepen; borstzijden en achterrug iets lichter. Kop klein en rondachtig, met weinig verlengden snuit. Sprieten niet langer dan de kop, helder roestkleurig; de laatste leden aan de basis, de allerlaatste geheel donker. Palpen zwartbruin. Eijerbuis kort en regt, glanzig roestkleurig. Pooten donkerbruin; heupen en dijnen, de laatste behalve de spits, bruingeel. Kolfjes vuilgeel met donkeren knop. Vleugels (fig. 4) met bruingele tint, wolkig, met ongeveer vier donkere vlekken, waarvan er twee in de tweede wortelcel (de eene dicht bij de basis, de andere in 't midden) zijn geplaatst; de derde aan den oorsprong der radiaal-ader en de vierde als randvlek aan het eind der subcostaal-ader.

Een ♀ van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

7. *Tipula vitrea* n. sp.

Cinerea; proboscide lutea; pleuris pallidis; abdomine testaceo, lineis marginalibus fuscis; alis cinerascensibus; cellula basali secunda vitrea; stigmatibus fuscis; nervo subcostali, nervo posticali nervoque transverso postico fusco-limbatis. — ♂ long. 15,25 mm.

Geelachtig aschgrauw; thorax van boven iets donkerder, ongestreept; prothorax geelachtig; borstzijden lichtgrijs. Het aangezicht, de matig lange snuit en de wortelgeden der sprieten helder roodgeel (de verdere sprietgeden afgebroken). Achterlijf bruingeel, met twee donkerbruine zijstrepen en smalle bruine insnijdingen; genitalien roodgeel, rechthoekig afgeknot, van boven met een aan de spits verdonkerd tepeltje; de bovenste aanhangsels schubvormig. Pooten zeer lang en dun; heupen en dijnen roodgeel; dijnen met donkerbruine spits; scheenen en tarsen zwartbruin, de scheenen aan den wortel geelachtig. Kolfjes

bleekgeel met donkeren knop. Vleugels (fig. 5) bruinachtig aschgrauw, met donkerbruine randvlek; subcostaal-ader, posticaal-ader en achterdwarsader donkerbruin gezoomd; de tweede wortelcel glasachtig; vooris glasachtige plekken in de schijfcel, in de eerste achtercel en aan den wortel der overige achtercellen.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

8. *Tipula nubifera* n. sp.

Testacea; thorace substriato; abdominis dorso infuscato, lineisque lateralibus fuscis: alis nubeculosis, maculis costalibus fuscescentibus subquatuor; nervis transversis et nervo posticali in apice fusco limbatis. — ♂ long. 12 mm.

Voorhoofd aschgrauw met donkere langsstreep; aangezigt en de vrij lange snuit roodgeel; wortelleden der sprieten roodgeel (de verdere leden afgebroken); palpen zwartbruin. Thorax en achterlijf bruingeel, bijna okergeel; op den thorax vier niet zeer duidelijke bruinachtige langsstrepen; de zijwaartsche van voren verkort; achterrug ter wederzijde met bruine vlek; borstzijden bleek okergeel. Achterlijf van boven met breeden bruinen, door de bleeke insnijdingen afgebroken rugband, en met scherp geteekende, mede aan de insnijdingen afgebroken, donkerbruine zijlijnen; de laatste ringen bruin, een weinig kolfachtig verdikt; genitalien bleek roodgeel; de bovenste aanhangsels schubvormig, in eene punt geëindigd; in 't midden twee korte, behaarde tepeltjes; de laatste buikring tot eene scherpe punt uitgerekt. Pooten roodgeel; spits der dij en scheenen donkerbruin; de scheenen en vooral de tarsen over 't geheel donkerder. Kolfjes geel; de knop van boven zwartachtig. Vleugels (fig. 6) langer dan het achterlijf, wolkig gevlekt; tegen den voorrand vier donkere vlekken; de eerste onmiddellijk vóór, de tweede even voorbij de halve vleugellengte, beiden de discoidaal-ader niet overschrijdende en in 't midden der bovenste wortelcel eene halfronde, lichte plek insluitende; de derde vlek is de gewone randvlek en loopt, naar onderen toegespitst, over de dwarsaderen tot aan de schijfcel; de vierde vlek ligt aan de vleugelspits; op de posticaal-ader bevindt zich voorbij het midden nog eene bruine vlek en haar laatste gedeelte is, even als de achterdwarsader, bruin gezoomd; ook de worteldwarsaderen zijn donker gevlekt; de schijfcel is

licht, even als het grootste deel der eerste achtercel en de basis der volgende achtercellen.

Een ♂ van Buenos Aires (Weyenbergh).

9. *Tipula costalis* Say.

Say, *Journ. ac. Phil.* III. 23. 2; Wied. *Auss. Zweifl.* I. 51. 17.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

10. *Pachyrhina elegans* Fabr.

Tipula elegans, Fabr. *Syst. Antl.* 26. 10; Wied. *Dipt. ex.* I. 26. 6; id. *Auss. Zweifl.* I. 50. 15; — *Pachyrhina elegans*, Schiner, *Dipt. Nor. Reise*, 34. 2.

Een mannetje en twee wijfjes van Argentina (Weyenbergh).

Bij het ♂, dat tot dusver onbekend was, is de eerste achterlijfsring van achteren breed zwart; de tweede heeft slechts een zeer smallen zwarten zoom; bij de twee volgende ringen wordt die zoom breeder en de laatste ringen zijn geheel zwart; deze laatste ringen zijn naar onderen verbreed, waardoor het einde des achterlijfs eenigszins van ter zijde schijnt zamengedrukt; de anus is schuin afgesneden; de genitalien zijn roodgeel, van boven met een paar korte tepeltjes.

In beide sexen steekt het voorhoofd bultig vooruit; de zwarte voorhoofdsvek is zeer glanzig en eindigt van voren in eene fijne punt; ter wederzijde bevindt zich achter de oogen eene zwarte stip; de zwarte zijbanden van den thorax zijn van voren buitenwaarts omgebogen, hetgeen bij het ♀ echter minder in het oog valt, omdat zij daar over 't geheel naar voren zeer verbreed zijn. De vliengels zijn geelachtig, vooral aan den wortel en langs den voorrand; de randvek is niet zeer donker, eigenlijk meer geelbruin; de vorkeel is bij al mijne exemplaren ongesteeld.

Zou *P. albifrons* Macq. (*Dipt. ex.* I. 1. 49. 3) niet dezelfde soort zijn? De beschrijving past wel, ofschoon bij Macquart's eenige exemplaar het achterlijf was afgebroken. Verschil is alleen te vinden in de kort gesteelde vorkeel, maar het is de vraag of dit niet eene toevallige afwijking was.

11. *Pedicia albivitta* Walk.

Walk. *List*, I. 37; O. Sack. *Proc. ac. Phil.* 1859. 247; id. *Mon. of N. Am. Dipt.* IV. 273. 1.

Van deze fraaije soort bevindt zich een exemplaar uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum, doch, jammer genoeg, slechts in overblijfselen; de vleugels waren echter voldoende om de soort te herkennen.

12. *Amalopsis inconstans* O. Sack.

O. Sack. *Proc. ac. Phil.* 1859. 247; id. *Mon. N. Am. Dipt.* IV. 266. 1.
Een ♂ van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

13. *Eriocera fuliginosa* O. Sack.

O. Sack. *Proc. ac. Phil.* 1859. 243; id. *Mon. N. Am. Dipt.* IV. 255. 4.

Een ♀ van Columbie in het museum te Brussel.

RHYPHIDAE.

1. *Rhyphus fenestralis* Scop.

Tipula fenestralis, Scop. *Entom. carn.* 322. 858; — *Rhyphus fenestralis*, Meig. *Syst. Besch.* I. 323. 3; Zett. *Dipt. Scand.* IX. 3436. 2; Schiner, *Faun. Austr.* II. 495; v. d. Wulp, *Dipt. Neerl.* I. 437. 1.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

2. *Rhyphus punctatus* Meig.

Rhagio punctatus, Fabr. *Mant. ins.* II. 333. 10; id. *Ent. syst.* IV. 274. 13; — *Sciara punctata*, Fabr. *Syst. Antl.* 59. 13; — *Rhyphus punctatus*, Meig. *Syst. Besch.* I. 322. 2; Zett. *Dipt. Scand.* IX. 3434. 1; Schiner, *Faun. Austr.* II. 495; v. d. Wulp, *Dipt. Neerl.* 438. 2.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

STRATIOMYIDAE.

1. *Beris Morrisii* Dale.

Beris Morrisii, Dale, *Entom.* 175. 75; Schiner, *Faun. Austr.* I. 24; — *Beris pullipes*, Löw, *Stett. Entom. Zeitung*, 1846. 284. 5.

Een vrouwelijk exemplaar uit de omstreken van Quebec (Provancher), in het Brusselsche museum berustende, geloof ik tot boven-

staande soort te moeten brengen, aangezien ik geen verschil met de Europese exemplaren kan ontdekken. In den Catalogus der Noord-Amerikaansche Diptera van den Baron Osten Saeken wordt de soort niet vermeld.

2. *Hermetia rufiventris* Fabr.

Fabr. *Syst. Antl.* 63. 2; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 23. 2; Perty, *Del. Anim. Bras.* 183. pl. xxxvi fig. 12.

Een ♀ van Bahia (de Lacerda) in het Brusselsche museum; het stemt geheel overeen met een mede vrouwelijk exemplaar uit de Argentijnsche republiek (Weyenbergh) in mijn bezit.

3. *Stratiomyia mutabilis* Fabr.

Stratiomys mutabilis Fabr. *Ent. syst.* IV. 266. 12; id. *Syst. Antl.* 81. 14; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 63. 4. pl. viii fig. 6a en b; Perty, *Del. Anim. Bras.* 184. pl. xxxvi fig. 14; Walk. *List*, V. 42. 61; Bell. *Ditt. Mess.* I. 30. 1; — *Stratiomys fasciata* Fabr. *Ent. syst.* IV. 266. 14; id. *Syst. Antl.* 81. 15.

In 's Rijks museum te Leiden bevinden zich eenige exemplaren uit Brazilië (Beseke) en van Caracas (v. Lansberge); ik zelf bezit een ♂ uit de Argentijnsche provincie Santa Fé, mij door Prof. Weyenbergh gezonden.

4. *Stratiomyia picipes* Löw.

Löw, *Dipt. Am. sept.* Cent. VII. 21.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

Volgens Osten-Saeken (*Cat. Dipt. N. Amer.* p. 48), zijn als synoniem met deze soort te beschouwen: *Str. ischiara* Walk. en *badius* Walk. *List*, III. 529.

5. *Stratiomyia quadrigesima* Löw.

Löw, *Dipt. Am. sept.* Cent. VI. 4.

Een ♀, Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

6. *Stratiomyia convexa* n. sp.

Nigra, orichaleo-tomentosa; vertice, scutelli spinis, tibiis tarsisque testaceis; abdomine segmentis singulis fasciis duabus orichaleis, primis interruptis. — ♀ long. 15 mm.

Kop en thorax met een dicht zijdeachtig vilt bekleed, waarvan de kleur het midden houdt tussehen aschgrauw en okergeel; op het aangezigt en aan de borst wordt het iets witachtiger; onmiddellijk boven de sprieten komt de glanzig pekzwarte grondkleur eenigszins als eene verhevene dubbelvlek te voorschijn; schedel en achterhoofd bruingeel. Sprieten zwart, slank, ten minste dubbel zoo lang als de kop; het eerste en derde lid nagenoeg van gelijke lengte. Thorax zeer gewelfd; de doornen van het schildje bruingeel. Achterlijf glanzig zwart met blaauwachtigen gloed; de tweede en volgende ringen elk met een dubbelen band van grauwegele zijdeachtige beharing; die op den tweeden ring, alsmede de voorste op den derden ring in 't midden breed afgebroken; op de laatste ringen is de voorste band dubbel gebogen; buik met een witachtigen gebogen haarband over elken ring. Heupen zwart; dijen kastanjebruin; scheenen en tarsen bruingeel. Kolfjes geelachtig. Vleugels met bruingele tint, die aan den voorrand krachtiger is; de aderen aldaar donkerbruin, overigens geelachtig.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

7. *Lasiopa vittata* n. sp.

Nigra; thorace vittis quinque griseis; abdomine thorace breviori, maculis lateralibus grisco-pilosis; halteribus pallidis; alis fuscis. — ♂ long. 5,25 mm.

Zwart met weinig glans. Oogen donker behaard; voorhoofd met witte haarvlek. Sprieten zoo lang als de kop, zwart; het derde lid aan den wortel een weinig roodgeel; de griffel half zoo lang als het derde lid, spits toeloopend. Thorax met vijf doorlopende lichtgrijze langsstrepen, door eene viltachtige beharing veroorzaakt; ook op het schildje eene dergelijke beharing. Achterlijf korter maar breeder dan de thorax, ter wederzijde met grijze haarvlekken. Pooten zwart met vuil roodgele tarsen. Kolfjes bleekgeel. Vleugels donkerbruin.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

Door het korte achterlijf in habitus van de Europeesche soorten afwijkende; dit is ook het geval bij *L. Paulseni* Phil. (*Verhandl. zool. bot. Gesellsch. Wien*, XV. 732. 1), waarmede bovenstaande soort veel overeenkomst heeft, doch waarvan zij door de donkere vleugels dadelijk is te onderscheiden.

8. *Sargus decorus* Say.

Sargus decorus, Say, *Long's exped.* app. 376; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 38. 19; — *S. marginatus*, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Entom.* X. 134.
Een ♀, Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

9. *Chloromyia viridis* Say.

Sargus viridis, Say, *Journ. ac. Phil.* III. 87; Wied. *Auss. Zweifl.* I. 39. 22.

Beide sexen, Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

10. *Microchrysa polita* Linn.

Musca polita Linn. *Faun. succ.* 1854; — *Sargus politus*, Fabr. *Syst. Antl.* 257. 7; Meig. *Syst. Besch.* III. 111. 9; — *Chrysonyia polita*, Macq. *Suit à Buff.* Dipt. I. 263. 3; Schiner, *Faun. Austr.* I. 22; v. d. Wulp, *Dipt. Neerl.* I. 163. 2. — *Microchrysa polita*, Löw, *Verh. zool. bot. Ges.* V. 135.

Een ♂, Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

11. *Ptereticus testaceus* Fabr.

Sargus testaceus, Fabr. *Syst. Antl.* 257. 6; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 35. 15; Macq. *Dipt. ex.* I. 1. 203. 5; id. *supp.* 1. 57; Bell. *Ditt. mess.* I. 45.

Exemplaren van Bahia (de Lacerda), Fernambucq (Lartihue) en Mexico, in het Brusselsche museum.

COENOMYIDAE.

Chiromyza fuscana Wied.

Wied. *Dipt. ex.* I. 115. 2; id. *Auss. Zweifl.* I. 238. 2.

Eenige vrouwelijke exemplaren van Bahia (de Lacerda) in het museum te Brussel.

TABANIDAE.

1. *Pangonia morio* n. sp.

Ovata, tota nigra, nigro-pubescent; oculis pilosis; ocellis nullis; alis obscure griseis; cellula posteriori prima oclusa; nervi cubitalis ramo superiori appendiculato. — ♀ long. 14 mm.

Geheel zwart. Oogen met donkere beharing, door het gelijkbreede

voorhoofd gescheiden; aangezigt kegelvormig vooruitstekend; kinbaard zwartachtig. Sprietten korter dan de kop, even als de kleine palpen spits toeloopend; zuiger zoo lang als de thorax. Thorax en schildje met korte, zwartbruine beharing; achterlijf eivormig, met eenigen glans. Pooten zwart; de knieën aan de tip vuilrood. Vleugels donkergrauw, aan den wortel en het begin van den voorrand bruinachtig; cubitaal-ader aan haar einde naar beneden gebogen en in de discoidaal-ader ingewricht, zoodat de eerste achtercel gesloten en gesteeld is; bovenarm der cubitaal-ader aan haar begin regthoekig omgebogen met een klein teruglopend adertje.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

2. *Pangonia depressa* Macq.

Pang. depressa Macq. *Dipt. ex. I.* 1. 107. 21; id. *supp.* 4. 25; Blanchard, bij Gay, *Hist. fis. y polit. de Chile*, VII. 388. 4. pl. 1 fig. 8; Schin. *Dipt. Nor. Reise*, 100. 54; — *P. crocata* Jaemm. *Neue ex. Dipt.* 22. 22.

Een paar wijfjes uit Chile in het Leidsch museum; ik zelf bezit een ♀, mede uit Chile, mij door Prof. Weyenbergh gezonden. Bij al deze exemplaren is de eerste achtercel der vleugels, die door Macquart als zeer smal geopend wordt aangegeven, aan beide vleugels volkomen gesloten en zelfs kort gesteeld (in zijn supplement zegt Macquart evenwel, dat er ook exemplaren zijn met eene geslotene eerste achtercel); voorts zijn de vleugeladeren, die roodbruin worden genoemd, zwartbruin, met uitzondering alleen van de hulpader en de posticaal-ader, die roodbruin kunnen worden genoemd. De prachtige saffraanroode kleur van den baard en van de beharing in de borstzijden en aan den anus maken overigens deze soort zeer kenbaar. De zuiger is niet volkomen zoo lang als de kop, vrij dik en naar beneden gerigt; de palpen zijn smal en zoo lang dat zij tot twee derden van den zuiger reiken.

Het schijnt mij aan geen twijfel onderhevig, dat *P. crocata* dezelfde soort is als *P. depressa* Macq.; verwant schijnt ook te zijn *P. albithorax* Macq. (*Dipt. ex. I.* 1. 107. 22), die ook een korten zuiger, een plat achterlijf en de achterpooten kort bewimperd heeft. Van deze zegt Macquart in de diagnose, dat de eerste achtercel smal geopend (*semi aperta*) is, doch in de beschrijving, dat zij ook som-

tijds gesloten is; trouwens eene dergelijke individuële afwijking is bij de *Pungoniae* niet vreemd.

3. *Tabanus giganteus* de G.

Tab. giganteus, de Geer, *Ins.* VI. 226. 1 pl. XXX f. 1; O. Sack. *Mem. Boston Soc. of Nat. hist.* II. 458; — *T. lineatus*, Fabr. *Spec. Ins.* II. 455. 4; id. *Ent. syst.* IV. 363. 5; id. *Syst. Antl.* 94. 3, Wied. *Dipt. ex.* I. 63. 3; id. *Auss. Zweifl.* I. 115. 4; — *T. bicolor*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 2. 21. 105; — *T. citrofasciatus*, Macq. I. e. *supp.* 5. 32. 126.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

4. *Tabanus Orion* O. Sack.

O. Sack. *Mem. Boston soc. of nat. hist.* II. 442.

Een ♂, als de vorige.

5. *Tabanus lasiophthalmus* Macq.

Tab. lasiophthalmus, Macq. *Dipt. ex.* I. 1. 143. 45; — *Theriopectes ead.*, O. Sack. *Mem. Boston soc. of nat. hist.* II. 465; — *Tab. punctipennis*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 2. 23. 108; O. Sack. I. e. 473; — *Tab. mutabilis*, Walk. *List.* I. 166.

Een paar wijfjes, als de vorigen.

6. *Tabanus bicolor* Wied.

T. bicolor, Wied. *Dipt. ex.* I. 96. 58; id. *Auss. Zweifl.* I. 118. 115; O. Sack. *Mem. Boston soc. of nat. hist.* II. 460; — *T. ruficeps*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 5. 35. 120; — *T. fulvescens*, Walk. *List.* I. 171.

Een ♂, waaraan evenwel het achterlijf ontbreekt, als voren.

7. *Tabanus lineola* Fabr.

T. lineola, Fabr. *Ent. syst.* IV. 369. 33; id. *Syst. Antl.* 102. 41; Wied. *Dipt. ex.* I. 81. 86; id. *Auss. Zweifl.* I. 170. 89; O. Sack. *Mem. Boston ac. of nat. hist.* II. 448; — *T. simulans*, Walk. *List.* I. 182.

Een ♀, als voren.

8. *Tabanus inornatus* Phil.

Philippi, *Verh. Zool. bot. Gesellsch.* XV. 718. 22.

Een paar wijfjes van Argentina (Weyenbergh).

9. *Tabanus hamatus* n. sp.

Niger, genis pleurisque fulvo-hirtis; abdominis fasciis maculisque dorsalibus fulvo-tomentosis; antennis palpisque nigris; antennarum articulo tertio spina obtusa munito; palpis pedibusque nigris, tibiaram dimidio basali fulvo; alis cinerascensibus, costa venisque rufo-testaceis. — ♀ long. 20 mm.

Deze en de volgende soort onderscheiden zich door de sterke ontwikkeling van den tand aan het derde sprietenlid, die tot een stompen dikken haakvormigen doorn is uitgegroeid. Bij beiden zijn sprieten en palpen eenkleurig zwart.

Kop ruim zoo breed als de thorax; het matig breede voorhoofd donker aschgrauw, met een glanzig zwarten middenband, die van boven lijnvormig en onduidelijk begint en naar onderen allengs breder wordt; aangezigt meer geelachtig aschgrauw; wangen en kinbakken met goudgele, bijna oranjekleurige beharing. Oogen naakt. Sprieten, zuiger en palpen zwart; voor den vorm der sprieten verwijs ik kortheidshalve naar de afbeelding (fig. 7). Thorax en schildje dofzwart, van boven met fijne aschgrauwe, in de borstzijden met ruwere goudgele beharing. Achterlijf zwart; de beide eerste ringen met korte goudgele beharing, die vooral in de zijden en aan den achterrand der ringen duidelijk uitkomt; de drie volgende ringen flauw glanzig, elk met eene driehoekige rugvlek van goudgele beharing; buik eenkleurig zwart. Pooten zwart; de wortelhelft der scheenen helder geelrood. Vleugels met grauwe tint, aan den wortel en den voorrand, even als de vleugelschubben eenigszins roestkleurig; aderen bruingeel; aderbeloop normaal.

Een ♀ uit de Argentijnsche provincie San Juan (Weyenbergh).

10. *Tabanus uncinatus* n. sp.

Nigricans; thorace griseo-substriato; genis pleurisque flavido-hirtis; abdominis incisuris griseis; antennis palpisque nigris; antennarum articulo tertio spina obtusa munito; pedibus nigris, tibiaram dimidio basali fulvo; alis brunneo-cinerascensibus, venis obscuris. — ♀ long. 18 mm.

Een weinig kleiner dan de vorige soort, waarvan zij zich overigens onderscheidt door meer grauwzwarte kleur, de minder sterke en meer bleekgele of vaalgele beharing, den niet roodgelen voorrand der vleugels en de donkerder vleugeladeren.

Voorhoofd grijs, met glanzig zwarten middenband, die van boven onduidelijk is en naar onderen zich plotseling verbreedt; aangezigt geelachtig aschgrauw; wangen en kinbakken met bleek okergele beharing. Oogen naakt. Spriet en palpen zwart. Thorax dof grauwzwart, met onduidelijke lichtgrijze langsstrepen; borstzijden geelachtig aschgrauw met geelachtige beharing; schildje en achterlijf zwart, het laatste van boven met grijze insnijdingen; in de zijden der beide eerste ringen eene vaalgele beharing. Pooten zwart; de wortelhelft der scheenen roodgeel; deze kleur niet zoo levendig als bij *hamatus*, maar daarentegen iets verder uitgebreid. Vleugels met bruingrauwe tint, die in 't midden over de dwarsaderen iets krachtiger wordt, aan den wortel en voorrand bleek roodgeel; aderen zwartbruin; aderbeloop normaal.

Een ♀ uit de Argentijnsche provincie San Juan (Weyenbergh).

11. *Tabanus trivittatus* Fabr.

Fabr. *Syst. Antl.* 104. 40; Wied. *Dipt. ex.* I. 85. 41; id. *Auss. Zweifl.* I. 172. 91; Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 86. 17.

Ik bezit een paar niet te best geconserveerde vrouwelijke exemplaren uit Argentina (Weyenbergh), die ik meen tot deze soort te moeten brengen.

12. *Tabanus testaceomaculatus* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 140. 36; Blanchard, bij Gay, *Hist. fis. y polit. de Chile*, VII. 394. 5 pl. 2. f. 9.

Twee wijfjes uit Chile in het Leidsch museum.

13. *Tabanus rubricosus* n. sp.

Ochraceus; antennarum apice et callo frontali pieeis; alis subhyalinis, costa fasciaque lata obliqua fuscis. — ♀ long. 10,5 mm.

Okergeel. Voorhoofd vrij breed, van onderen met eene groote, rondachtige, glanzige, kastanjebruine vlek, die van boven met eene fijne langslijn aan de lichtbruine schedelvlak is verbonden. Oogen

naakt. Sprietten (fig. 9) roodgeel, vrij slank; eerste lid bijna cilindrisch; tweede lid kort, bekervormig; derde lid langwerpig, spits toeloozend, op het eerste derde met een wel niet grooten, maar nog al scherp aangeduiden tand; de spits van het lid duidelijk afgescheiden zwartbruin. De slanke en spitse palpen van dezelfde okergele kleur als het aangezigt; kinbaard okergeel. De rug van den thorax en het schildje slechts weinig donkerder dan de borstzijden. Achterlijf bijna eenkleurig. Pooten, even als de kolfjes okergeel; de tarsen nauwelijks iets donkerder. Vleugels met eene flauwe grauwwachtige tint; de wortel, de voorrand tot en met de randvlek, alsmede een breede schuine dwarsband bruin; ook de posticaal-ader bruin gezoomd; de schuine band is van de randvlek afgescheiden en aan den voorrand het breedst; hij neemt den wortel der vorkcel in en ofschoon zich niet geheel tot de vleugelspits uitstreckende, is deze toch ook nog een weinig verdonkerd; naar onderen wordt hij wat smaller en neemt hij ongeveer het laatste derdedeel der schijfel in; hij bereikt overigens niet geheel den achterrand; aderbelloop gewoon.

Twee wijfjes uit Argentina (Weyenbergh).

14. *Lepidoseiaga albitarsis* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 36. 1.

Een paar wijfjes van Argentina (Weyenbergh).

15. *Chrysops niger* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* I. 1. 161. 10; O. Sack. *Prodr. monogr. N. am. Tabanidae* I. 377.

Van deze, even als van elk der beide volgende soorten, bevindt zich een φ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

16. *Chrysops fugax* O. Sack.

O. Sack. *Prodr. monogr. N. am. Tabanidae* I. 375.

17. *Chrysops eeler* O. Sack.

O. Sack. *Prodr. monogr. N. am. Tabanidae* I. 376.

BOMBYLIDAE.

1. *Bombylius atricapillus* Löw.

Löw, *Dipt. Am. sept.* Cent. X. 42; O. Sack. *West. Dipt.* 249.

Twee mannetjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

2. *Systoechus vulgaris* Löw.

Löw, *Dipt. Am. sept.* Cent. IV. 52; O. Sack. *West. Dipt.* 253.

Een ♀ van Tennessee (Troost) in 's Rijks museum te Leiden; het behoort tot de levendig roodgeel behaarde varieteit, door Osten Sacken l. e. vermeld.

3. *Dischistus transatlanticus* Phil.

Bombylius transatlanticus Philippi, *Verh. zool. bot. Gesellsch. Wien*, XV (1865) 649. 3; — *Dischistus* ead. Schiner, *Dipt. Nor. Reise*, 138. 71.

Uit Philippi's beschrijving, sluitende met de woorden: „die erste Basilarzelle ist sehr verlängert”, is reeds af te leiden dat de soort tot het genus *Dischistus* Löw behoort. Die beschrijving, ofschoon kort, past volkomen op een paar wijfjes, mij uit Argentina door Prof. Weyenbergh gezonden.

4. *Dischistus amabilis* n. sp.

Nigricas, pilis flavescens vel pallidis omnino tectus; epistomate nigro nitido; abdomine nigro velutino, fasciis duabus maculaque media albidis; antennis, proboscide pedibusque nigris; antennarum articulo tertio elongato; proboscide dimidium corporis superante; alis hyalinis, ad basin et costam flavescens. — ♂ 8—9 mm. (fig. 10).

In grootte, kleur, beharing en aderbeloop op de vorige gelijkende, doch door de fraaije teekening van het achterlijf onderscheiden. Grondkleur des lichaams zwart, doch door eene digte beharing bedekt, die over 't algemeen grauwgeel of bleekgeel, in de borstzijden grijsachtig wit is; onmiddellijk voor de inwrichting der vleugels tusschen de beharing eenige dicht bijeenstaande zwarte borstels. Aangezigt eenigszins opgewipt, glanzig zwart, alleen van boven tegen de oogen en van onderen aan de kinbakken met grauwe bestuiving. Sprieten zwart; het eerste lid met digte, van onderen langere beharing; het derde lid langer dan de beide eersten te zamen, spits toeloopende.

Zuiger glanzig zwart, bijna drie vierden ter lengte van het ligchaam ¹⁾. Achterhoofd met digte grauwe beharing, op de kruin een bosje zwarte borstelhaartjes. Achterlijf fluweelzwart; de beide eerste ringen, eene ronde vlek midden op den vierden ring, alsmede de vijfde ring zijn blaauwachtig witgrijs; op den eersten ring en den voorrand van den tweeden deze kleur door eene zwartachtige bestuiving eenigszins verduisterd. Pooten zwart, deels met witachtige bestuiving; onder aan de dijen lange witachtige haren, die aan het eind der achterdijen door eenige zwarte borsteltjes vervangen worden. Kolfjes met bolvormigen, beenwitten knop. Vleugels vrij spits toeloozend, glasachtig, aan den wortel en den voorrand met flauwe roodgele tint; aderen bruin-geel; middeldwarsader op drie vierden van de lengte der schijfel, waardoor de bovenste worteleel veel langer is dan de middelste; eerste achtercel even als de onderste worteleel aan den achterrand vrij wijd geopend.

Twee mannetjes van Argentina (Weyenbergh).

Daar ik van *D. transatlanticus* alleen wijfjes, van *D. amabilis* daarentegen alleen mannetjes bezit en de beide soorten, zooals reeds is gezegd, vele punten van overeenkomst vertoonen, was ik in 't eerst geneigd ze voor de beide sexen van dezelfde soort te houden. Ik nam daarbij aan, dat Philippi het ♂ van zijne soort niet zou hebben gekend en zijne beschrijving (waarbij hij de sexe niet aangeeft) enkel op het ♀ zou gegrond zijn. Schiner evenwel (*Dipt. Nov. Reise*) spreekt van het ♂ van *D. transatlanticus*, zonder van eenig verschil in teekening melding te maken, waaruit volgt dat mijne aanvankelijke opvatting onjuist is geweest en hier inderdaad aan twee onderscheidene soorten moet worden gedacht.

5. *Phthiria pieta* Phil.

Philippi, *Verhand. zool. bot. Gesellsch. Wien*, XV. 653. 3.

Een drietal exemplaren, allen wijfjes, uit Chile in 's Rijks museum te Leiden; ik bezit mede een ♀, mij door Prof. Weyenbergh uit Argentina toegezonden.

---

1) Uit mijne afbeelding zou kunnen worden afgeleid, dat de zuiger niet zoo lang is. Men houde echter in het oog dat hij niet volkomen horizontaal, maar een weinig schuin naar beneden is gerigt, zoodat de volle lengte zich niet vertoont, wanneer men het dier op de rugzijde ziet; de lengte komt eerst uit, als men het van ter zijde voor zich heeft.

6. *Exoprosopa erythrocephala* Fabr.

Anthrax erythrocephala, Fabr. *Syst. Antl.* 118. 4; Wied. *Dipt. ex.* I. 120. 3; id. *Auss. Zweekt.* I. 255. 5; — *Exoprosopa erythrocephala*, Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 37. 5 pl. 16 fig. 4 en pl. 19 fig. 2; Blanchard, in Gay, *Hist. fis. y polit. de Chile*, VII. 379. 1 pl. 3 fig. 3; Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, 117. 1; Fel. Lynch, *El Naturalista argentino*, I. 263. 1; — *Stomoxys morio*, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 393. 1; id. *Syst. Antl.* 279. 1; — *Exoprosopa coeruleiventris*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 1. 100. 46. pl. 9 fig. 9.

Behalve verscheidene exemplaren uit Brazilië, bezit ik door de goedheid van Prof. Weyenbergh een paar mannetjes uit Argentina. De soort schijnt in Zuid-Amerika zeer verspreid en niet zeldzaam te zijn. In de teekening der vleugels is veel afwisseling, zoodat onderscheidene variëteiten zouden kunnen worden aangegeven; als een van deze moet ook *E. coeruleiventris* Macq worden beschouwd, bij welke de witte teekening der vleugels tot een minimum is teruggebracht, maar toch in een smallen dwarsband, eene stip en een smallen zoom aan de vleugelspits zichtbaar is; ik bezit Braziliaansche voorwerpen, die inderdaad veel op Macquart's afbeelding van *coeruleiventris* gelijken.

Wel mag men vragen hoe het mogelijk is geweest dat Fabricius deze soort ten tweeden male opneemt in zijn *Systema Antliatorum* en haar daar aan het hoofd stelt van zijn genus *Stomoxys*, waarvan hij onmiddellijk er boven als kenmerken opgeeft: „antennae incumbentes, articulo ultimo basi dorsali setigero”. Het kan alleen verklaard worden uit een geheel in den blinde naschrijven van vroegere citaten, eene wijze van handelen waaraan Fabricius zich dikwijls heeft schuldig gemaakt.

7. *Exoprosopa albiventris* Macq.

Macquart, *Dipt. ex. supp.* 3. 33. 53 pl. 3 f. 8.

Een ♀ van Angostura in Venezuela (Semper), in het museum te Brussel.

Het komt mij voor, dat Macquart's aangehaalde beschrijving stellig op dit voorwerp van toepassing is; alleen noemt hij het achterlijf geelbruin (testacé), terwijl bij mijn exemplaar de grondkleur zwart is; welligt is dit een sexueel verschil, want hij beschrijft enkel het ♂; of wel zijn voorwerp is eerst kort na het verlaten der pop gedood. Dat hij de grootte op slechts 5½ l. (= 12 mm.) aangeeft, terwijl het

Brusselsche exemplaar 15 mm. lang is, kan geen bezwaar opleveren, daar de meeste soorten van Anthraciden ten opzichte der grootte nog al variëren. Eene meer uitvoerige beschrijving en eene nieuwe afbeelding van den vlegel (fig. 11) moge overigens het dier, dat ik voor mij heb, nader leeren kennen.

Kop donker bruinrood, met geelachtige schubbetjes en op het naar boven versmalde voorhoofd met korte zwarte beharing; aangezigt kegelvormig vooruitstekend. Sprietten bruinrood; de spits van het derde lid met de eindgriffel zwart; zuiger zwart. Thorax zwart; de beharing van boven kort en dicht, vaalgeel, die van voren en in de zijden alsmede achter de vleugelschubben langer en grover en meer goudgeel; schildje donker geelbruin, aan den achterrand met zwarte borstels, dergelijke borstels ook achter den wortel der vleugels. Achterlijf kegelvormig, zwart; de eerste ring, eene vlek ter wederzijde van den derden, de volgende ringen geheel en de buik met digte platliggende zilverwitte beharing, die de grondkleur verbergt. Pooten geelrood; de tarsen alsmede de achterscheenen zwartbruin; achterste dij en scheenen met zwarte doornige borsteltjes; tarsen aan het eind zeer dun. Vleugels grauw, aan den wortel en den voorrand roetbruin, doch deze donkere kleur niet scherp afgescheiden; bovendien een aantal zwartbruine, wegsmeltende vlekken, meerendeels op de dwarsaderen; vier cubitaal-cellen aanwezig.

De soort is ongetwijfeld dicht verwant aan *E. punctipennis* Macq. (*Dipt. cr. supp.* 4. 106. 58 pl. 10 f. 4) van Nieuwholland, doch daargelaten het geheel andere vaderland, is bij deze de beharing van het achterlijf op vele plaatsen geel of althans geelachtig.

E. albiventris Thoms. (*Dipt. Eugen. Resa*, 480. 57) van Sydney is eene andere soort, wier naam dus door een nieuwen zal zijn te vervangen.

8. *Exoprosopa Proserpina* Wied.

Anthrax Proserpina, Wied. *Auss Zweifl.* I. 257. 60; — *Exoprosopa Proserpina*, Macq. *Dipt. cr.* II. 1. 38. 7; Bigot, in Ramon de la Sagra, *Hist. physique, politique et naturelle de l'île de Cuba*, anim. articulés p. 793; Schiner, *Dipt. Nor. Reise*, 117. 2; Fel. Lynch, *El Naturalista argentino*, I. 266. 2.

In het Leidsch museum vind ik een oud, doch nog goed kenbaar exemplaar van deze soort, zonder aanduiding van vaderland, welligt hetzelfde dat Wiedemann bij de beschrijving voor zich heeft gehad.

Het bruine vlekje aan de vleugelspits (eigenlijk aan het eind der radiaal-ader), waarvan in Wiedemann's beschrijving wordt gesproken en dat, naar 't schijnt, dikwijls ontbreekt of nauwelijks is aangednid, is bij dat exemplaar duidelijk aanwezig. De soort is overigens aan de vleugelteekening gemakkelijk te herkennen (zie fig. 12). Zij komt op St. Domingo en Cuba voor volgens Macquart en schijnt over 't geheel in Zuid-Amerika niet zeldzaam, daar Schiner spreekt van 19 exemplaren, door de Novara van daar medegebragt.

Anthrax Klugii Wied. (*Auss. Zuefl.* II. 632. 41) is voor 't minst zeer verwant; de diagnose door Wiedemann van deze soort gegeven, zou zelfs geheel op het voorwerp in het Leidsch museum kunnen worden toegepast; in de beschrijving echter wordt gesproken van eene tweede insnijding en van een glasachtig stipje schuin daarboven in de zwartbruine kleur der vleugels, waarvan in het bedoelde voorwerp niets te zien is. Schiner, die het typische exemplaar van *Klugii* in Wiedemann's collectie heeft vergeleken, zegt dat het nauwelijks van *Proserpina* te onderscheiden is.

9. *Exoprosopa Sancti Pauli* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 50. 37. pl. 18 fig. 8.

Verscheidene exemplaren uit Argentina (Weyenbergh), de meesten zeer gaaf.

Macquart's beschrijving laat zich zonder dwang op deze voorwerpen toepassen, vooral als men in aanmerking neemt, dat hem slechts afgevlagen exemplaren ten dienste stonden. De volgende meer uitvoerige beschrijving moge deze fraaije soort nader leeren kennen.

Aangezigt naar den mondrand puntig toeloopend, even als de voorkant van het voorhoofd digt met korte platliggende vaalgele beharing bedekt, zoodat van de grondkleur niets te zien is; voorhoofd van boven met korte, opstaande, zwarte beharing, in ♂ naar boven sterk versmald, in ♀ iets breeder; achterhoofd lichtgrijs met geelachtige beharing. De beide eerste sprietleden geelbruin, het derde lid zwart, spits toeloopend; de griffel iets korter dan het derde lid. Thorax zwart; de beharing, vooral van voren en in de zijden lang en digt, vaalgeel; die in de borstzijden, op de borst en rondom den vleugelwortel meer witachtig; schildje geelbruin, van achteren met zwarte borstels; dergelijke borstels ook aan de beide achterhoeken van den thorax, alsmede enkele voor den vleugelwortel. Achterlijf een wein'g

breeder dan de thorax, in ♂ van achteren regt afgeknot, in ♀ meer spits geëindigd; de digte viltige beharing kaneelbruin, behalve op de voorste helft van den tweeden, vierden en zesden ring, waar zij witachtig is; de insnijdingen zwart; door een en ander ontstaat eene aangename afwisseling van bruingele, zwarte en witte banden; beharing van den buik witachtig. Pooten bruingeel met witte bestuiving; tarsen zwartbruin; dijen en scheenen met de gewone korte zwarte borsteltjes. Kolfjes geelachtig. Vleugels (fig. 13) groot, met flaanwe grijze tint, aan den wortel en voorrand vrij breed geelbruin, welke kleur niet scherp begrensd is en soms nog als een zoom aan de dwarsaderen wordt voortgezet; drie cubitaal-cellen; eerste achtereel voorbij het midden verbreed en aan het uiteinde weder vernauwd; schijfcel van onderen en aan het einde bogtig begrensd.

Macquart vermoedt dat deze soort dezelfde zou kunnen zijn als *Ex. Uruguayi*, wier beschrijving hij onmiddellijk laat voorafgaan. Ik kan hem in dat vermoeden niet volgen, want mijne voorwerpen kunnen stellig niet als *Uruguayi* worden bestemd; van deze toch wordt de beharing van het voorhoofd geel en het schildje alleen aan de spits bruingeel genoemd, en bovendien de bruine zoom aan den voorrand der vleugels als smal aangeduid.

10. *Exoprosopa maldonadensis* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 107. 60. pl. 10 f. 6.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

Het exemplaar is te gebrekkig, om Macquart's korte en onvolledige beschrijving te kunnen aanvullen. Voor op den thorax zie ik overblijfselen van eene vaalgele beharing; de pooten zijn bij mijn exemplaar niet zwart, maar donker bruinrood. Bij de determinatie ben ik vooral geleid door de vleugelafbeelding van Macquart, die in de hoofdzaak wel overeenkomt met mijne teekening (fig. 14).

11. *Exoprosopa fasciata* Macq.

Exoprosopa fasciata, Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 51. 38 pl. 17 f. 6; — *Ex. longirostris*, Macq. id. *supp.* 4. 108. 62 pl. 10 f. 8; — *Ex. rubiginosa*, Macq. id. II. 1. 51. 39 pl. 18 f. 11 en *supp.* 1. 111; — *Mulio americanus*, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Ent.* X. 141. 13. pl. 4 f. 1—4.

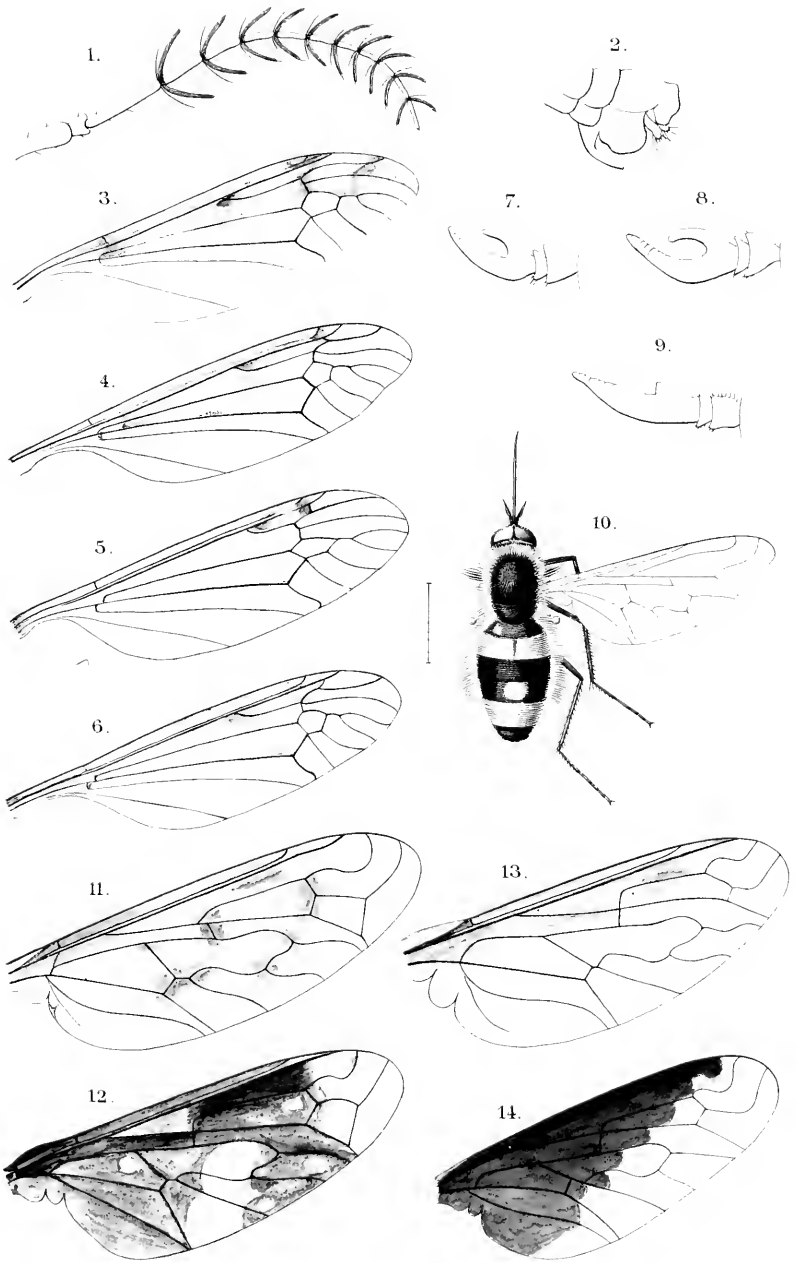
De lange vooruitstekende zuiger heeft mij indertijd aanleiding gegeven, om deze soort ten onrechte als n. sp. in het geslacht *Mulio* te

plaatsen. Löw heeft mij van mijne dwaling overtuigd. Het door mij beschreven ♂ berust in 's Rijks museum te Leiden.

—————
 WORDT VERVOLGD.

—————
 Verklaring der afbeeldingen.

- Pl. 15, fig. 1. *Ozodicera argentina* n. sp. (spriet).
 " 2. " " (mannel. genitalien).
 " 3. *Tipula retorta* n. sp. (vleugel).
 " 4. " *microcephala* n. sp. (idem).
 " 5. " *vitrea* n. sp. (idem).
 " 6. " *nubifera* n. sp. (idem).
 " 7. *Tabanus hamatus* n. sp. (spriet).
 " 8. " *uncinatus* n. sp. (idem).
 " 9. " *rubricosus* n. sp. (idem).
 " 10. *Dischistus amabilis* n. sp.
 " 11. *Exoprosopa albiventris* Macq. (vleugel).
 " 12. " *Proserpina* Wied. (idem).
 " 13. " *Sancti Pauli* Macq. (idem).
 " 14. " *maldonadensis* Macq. (idem).

ee

AMERIKAANSCH E DIPTERA no. 2,

Zygod. v. Ent. XXV, 77-136, 2 pl. (121) 1

DOOR

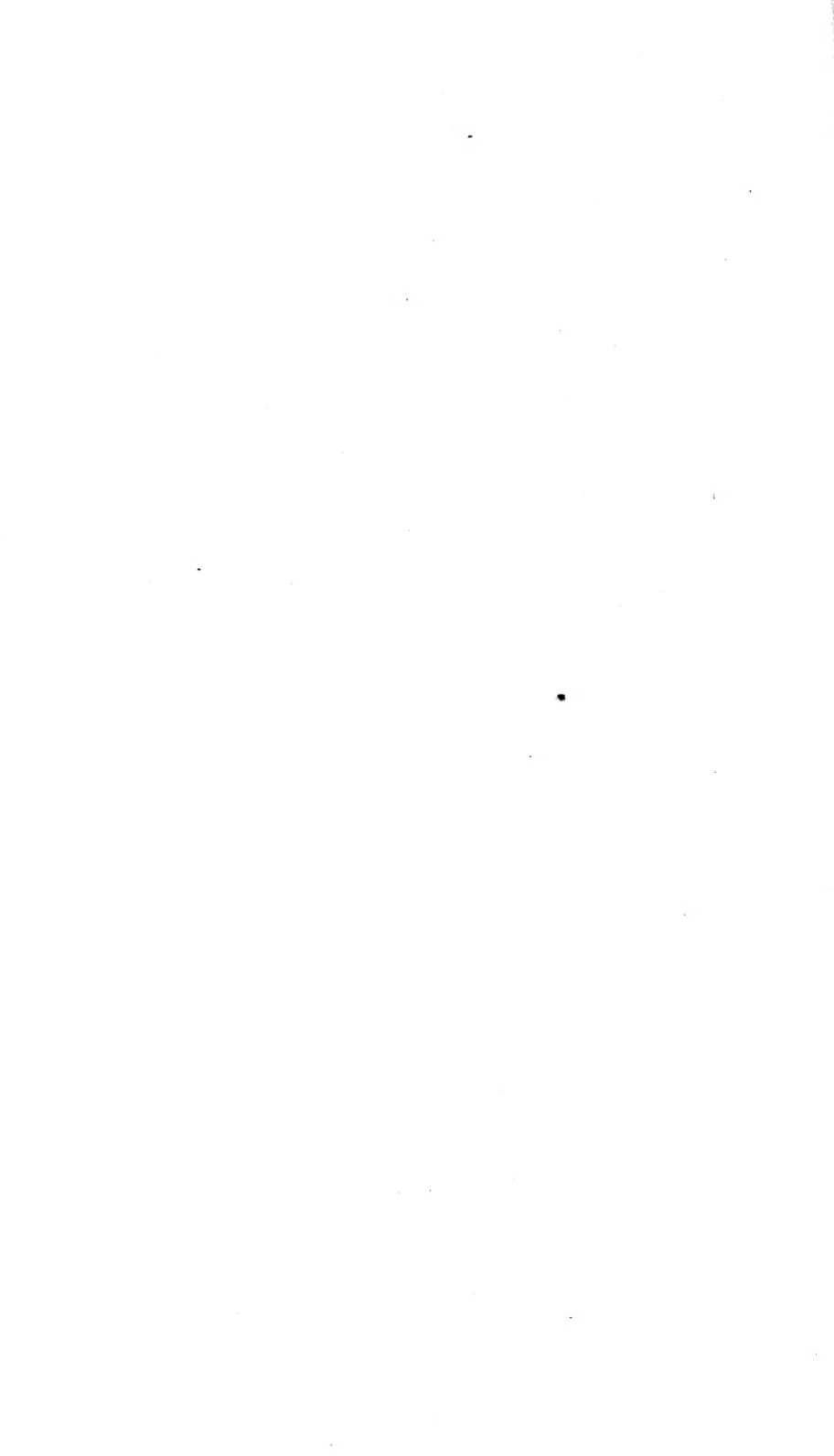
F. M. VAN DER WULP.

Nº. 2.

NCW

le se.

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1882.

AMERIKAANSCH E DIPTERA.

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

N°. 2.

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1882.

AMERIKAANSCHIE DIPTERA

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Vervolg van deel XXIV, blz. 1-41.

(Hierbij Plaat 9 en 10).

BOMBYLIDAE (*Vervolg* ¹⁾).

Genus ANTHRAX Scop.

Van dit geslacht, zooals het door de nieuwere Dipterologen beperkt is, ken ik 11 Amerikaansche soorten, die zich laten onderscheiden als volgt:

- a. Vleugels met zwarte of donkerbruine teekening,
die zich tot in of over de beide onderste
wortelcellen uitstrekt . . . . . b.
- Vleugels geheel glasachtig of hoogstens aan den
wortel en voorrand donker gekleurd . . . h.
- b. De donkere teekening der vleugels bereikt ten
minste het einde der schijfcel . . . . . c.
- De donkere teekening der vleugels is slechts
even voorbij de middeldwarsader voortgezet
en laat het eind der schijfcel geheel vrij . d.

1) Bij de opsomming der mij bekende eigenlijke Bombyliden (Dl. XXIV, blz. 162 en 163) verzuimde ik te vermelden, dat in 's Rijks museum te Leiden nog tegenwoordig zijn: *Lordotus gibbes* Löw door een wijfje, en *Anastoechus barbatus* O. Sack. door twee mannetjes, allen van Arizona in Noord-Amerika (Neumögen).

- c. In de derde achtereel is aan de ader, die de schijffel van onderen begrenst, een aanhangend adertje, dat somwijlen geheel is doorgetrokken en dan de derde achtereel in tweeën deelt . . . . . *Halcyon* Say.
(N. Am.).
- In de derde achtereel geen zoodanig adertje . *melasoma* n. sp.
(N. Am.).
- d. De donkere kleur der vleugels bedekt ruim twee derden der schijffel en laat aan de onderste worteleel slechts den uitersten tip vrij. *Minas* Macq.
(Z. Am.).
- De donkere kleur der vleugels laat de grootste helft der schijffel en een groot deel der onderste worteleel vrij . . . . . *e.*
- e. Schildje geelbruin; pooten helder roodgeel. . *hypocyantha* Macq.
(Z. Am.).
- Schildje zwart; pooten zwart of pekbruin . . *f.*
- f. Ter wederzijde van den thorax eene streep van witte haarbekleeding . . . . . *ditaenia* Wied.
(Z. Am.).
- Geen witte strepen langs den thorax, maar de borstzijden geheel met geelachtige beharing. *g.*
- g. Laatste ringen des achterlijfs met sneeuw witte beharing. . . . . *leucocephala* n. sp.
(Argentina).
- Laatste ringen des achterlijfs met geelachtige beharing. . . . . *ceter* Wied.
(N. Am.).
- h. Vleugels met donkeren zoom aan den voorrand. *i.*
Vleugels zonder donkeren zoom aan den voorrand. *j.*
- i. De donkere zoom een groot deel der subcostaleel en soms zelfs de geheele bovenste worteleel innemende. . . . . *festiva* Phil.
(Chile).

De donkere zoom slechts een deel der randeel
bedekkende en zich niet over de daaronder
gelegen cellen uitstreckende . . . . . *Perimele* Wied.
(Z. Am.).

j. Achterscheenen buitenwaarts met nederliggende
borstels gewimperd; grootere soort (11 mm.). *hypomelas* Macq.
(N. Am.).

Achterscheenen niet met borstels gewimperd,
maar slechts met de gewone fijne doorntjes
bezet; kleinere soort (5,5 mm.). . . . . *Amasia* Wied.
(Z. Am.).

1. Anthrax Halcyon Say.

Say, *Long's exped.* App. 371. 1; Wied. *Anss. Zweifl.* I. 288. 44.
pl III. f. 6; Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 68. 39. pl 19 f. 6; O. Sack.
West. Dipt. 239; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. Mus.* IV. 73. 1.

Twee geheel gelijke, mannelijke exemplaren van Arizona in Noord-Amerika (Neumögen) in het Leidsch museum.

De beschrijving van Wiedemann (die van Say heb ik niet kunnen vergelijken) past tamelijk wel; toch mag ik eenige afwijkingen niet verzwijgen. Vooreerst is bijna het geheele schildje bruingeel en slechts eene vlek aan de basis zwart (bij Wiedemann heet het zwart en alleen aan de spits „ziegelroth”); verder is de derde achtercel niet door eene dwarsader in tweeën gedeeld, zooals Wiedemann dit heeft afgebeeld, maar bevindt zich alleen aan de bogt der schijfcel een overtollig adertje, dat bijna in dezelfde rigting loopt als het begin der langsader tusschen de tweede en derde achtercel (zie mijne vleugelafbeelding Pl. 9 fig. 1). Volgens Osten Sacken is bij deze soort de dwarsader in de derde achtercel niet altijd, maar toch bij de meeste exemplaren volkomen. Overigens kan hier geen der andere Noord-Amerikaansche soorten van de groep waartoe *A. Halcyon* behoort (*A. Ceyx* Löw, *Demogorgon* Walk., *flaviceps* Löw, *fuliginosa* Löw, *Alpha* O. Sack.) in aanmerking komen. Het meest nog zou aan *A. Alpha* O. Sack. (*West. Dipt.* p. 239) kunnen worden gedacht, doch bij deze is de vorkcel aan haar begin door een dwarsadertje in tweeën gedeeld, wat bij mijne exemplaren geenszins het geval is.

2. *Anthrax melasoma* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Notes from the Leyd. Mus.* IV. 74. 2.

Tota atra opaea; facie subprominente; antennarum articulo tertio coniformi, stylo breviusculo; alis cinereis, basi, costa fasciaque lata nigro-fuscis. — ♀ long. 13,5 mm.

Het eenigszins afgevlogen exemplaar is donkerzwart en bijna glansloos, het schildje meer pekzwart. Op het voorhoofd en het aangezicht, alsmede aan de kanten van den thorax en van het achterlijf, is eene zwarte beharing; vóór aan den thorax en tegen het achterhoofd zijn overblijfselen van eene opstaande, digte, grijsgele beharing. Het voorhoofd heeft in 't midden eene ingedrukte plek; het aangezicht steekt een weinig vooruit; de zuiger komt nauwelijks uit den mond-rand te voorschijn. Sprietten zwart; het eerste lid zwart behaard; het derde langwerpig kegelvormig, met korte, aan het einde eene kleinigheid verdikte griffel. Pooten zwart, dun; achterste scheenen met fijne doorntjes. Vleugels (Pl. 9 fig. 2) breed; de wortel en een van boven daarmede verbonden breede dwarsband zwartbruin; de donkere kleur van den wortel reikt tot even in de wortelcellen; de donkere dwarsband treedt aan de binnenzijde tot halverwege in deze cellen, loopt aan de buitenzijde van voren tot aan het einde der randeel, reikt tot aan de vorkcel en laat het einde der drie eerste achtereellen vrij; de kern der vierde achtereel en vooral die der schijffel is lichter; het overblijvende glasachtige gedeelte der vleugels heeft eene vrij donkere grauwe tint en is zelfs in den achterhoek bruinachtig.

Een ♀ van Arizona in Noord-Amerika (Neumögen) in het museum te Leiden.

Ik kan deze soort tot geen der vele reeds beschreven N. Amerikaansche soorten brengen; zij past zelfs niet in een der zes groepen, waarin Osten Sacken (*West. Dipt.* p. 238) de *Anthrax*-soorten van N. Amerika heeft verdeeld.

3. *Anthrax Minas* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 3. 33. 78. pl. 3 f. 10.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

Het exemplaar is tamelijk afgevlogen en bovendien niet te best geconserveerd. Macquart's beschrijving (naar een niet zeer gaaf voorwerp) kan er echter wel op worden toegepast en zijne vleugelafbeelding komt vrij wel met de mijne (Pl. 9 f. 3) overeen. Wat tot

eenigen twijfel aanleiding kan geven, is dat hij het derde sprietlid lang noemt, terwijl het bij mijn exemplaar volstrekt niet langer is dan bij de meeste andere soorten.

4. *Anthrax hypoxantha* Macq.

A. hypoxantha, Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 65. 28. pl. 21. f. 8; — *A. semitristis*, Phil. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XV (1865) 665. 10.

Een paar mannetjes van Argentina (Weyenbergh).

Macquart's beschrijving past tamelijk wel; ook zijne vleugelafbeelding komt in de hoofdzaak overeen; alleen zijn bij mijne exemplaren de middeldwarsader en het adertje, waardoor de middelste worteleel wordt gesloten, minder helder bezoomd. Ik geef daarom mede eene afbeelding van den vleugel (Pl. 9 fig. 4).

De soort is naauw verwant aan *A. ditaenia*, doch onderscheidt zich van deze door de roestkleurige haarbekleding, het geelbruine schildje en de helder roodgele pooten.

Dat *A. semitristis* Phil. dezelfde soort is als *A. hypoxantha* Macq., komt mij niet twijfelachtig voor.

5. *Anthrax ditaenia* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* I. 283. 38; Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, 124. 27; F. Lynch, *El Naturalista argentino*, I. 268. 5.

Twee exemplaren uit Argentina (Weyenbergh).

Wiedemann's beschrijving is voldoende om de soort te herkennen. De dijen hebben bij mijne voorwerpen eene roodgele bestuiving, en in het zwart der vleugels zijn langs de aderen lichtere zoomen, die ook door Schiner zijn opgemerkt (zie mijne vleugelteekening Pl. 9 fig. 5).

6. *Anthrax leucocephala* n. sp.

Nigra; capite abdominisque segmentis tribus ultimis niveis; thorace antice et laterali, scutelli margine posteriori, abdominisque basi pilis flavescens vestitis; antennis pedibusque nigro-fuscis; alis hyalinis, pro parte basali fuscis. — ♂ long. 11 mm.

Verwant aan *A. melaleuca* Wied. (*Auss. Zweifl.* I. 299. 61), doch door den witten kop onderscheiden. Aangezigt weinig vooruitstekend, even als de bredere onderste helft van het voorhoofd en het geheele achterhoofd dicht met zijdeachtig aschgrauw vilt bedekt, dat in de meeste rigtingen een sterken sneeuwvitten weerschijn heeft; het smallere bovengedeelte van het voorhoofd zwartachtig met opstaande zwarte

behaving; mondrand met roodachtigen zoom. Sprieten kort, bruin-zwart; het derde lid uivormig; de eindborstel zoo lang als de spriet; zuiger een eind buiten den mond uitstekend. Thorax zwart, op den rug met korte zwarte behaving; de halskraag, de geheele borstzijden en eene plek ter wederzijde achter den vleugelwortel met lange, digte, zijdeachtige bleekgele behaving; dergelijke behaving ook aan den achterrand van het overigens zwarte schildje. Achterlijf fluwelzwart; de eerste ring en de zijden van den tweeden met digte geelachtige behaving; aan weerszijden van den derden ring zwarte behaving; de drie laatste ringen geheel bedekt met sneeuw witte behaving, die alleen op den rug een weinig geelachtig is; buik met okergele behaving, min of meer dwarsbanden vormende. Pooten bruinzwart; dij en scheenen met lichtbruine beschubbing. Kolfjes okergeel. Vleugels (Pl. 9 fig. 6) aan den wortel voor een goed deel donker chocolaadbrown, overigens glasachtig; de donkere kleur reikt aan den voorrand tot bijna aan het eind der randeelen en trekt zich naar onderen trapsgewijze of zoo men wil, eenigszins getand naar den vleugelwortel terug, doch zoo dat zelfs het begin van den achterrand vrij blijft; van de schijffel neemt zij slechts het wortelderde in; aderbeloop normaal.

Een vrij gaaf ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

Bij de bestemming dezer soort zou in de eerste plaats in aanmerking kunnen komen *A. melaleuca* Wied., hierboven reeds genoemd. Wiedemann's beschrijving, naar afgevlagen exemplaren gemaakt, zou werkelijk passen, indien men aanneemt dat hij de witte bekleeding van den kop niet heeft kunnen waarnemen; maar ik vind een overwegend bezwaar in de „bruine” kolfjes en in de „zwarte” behaving der borstzijden, waarvan Wiedemann spreekt.

Eene tweede soort, waaraan hier kan worden gedacht, is die welke door den heer Felix Lynch onder den naam van *A. melaleuca*? Wied. is beschreven (*El Naturalista argentino*, I. 269. 7), doch vervolgens door hem weder als eene afzonderlijke species wordt beschouwd (l. c. p. 275), waaraan hij den naam *pubica* (van Rondani afkomstig) wil geven. Mijn voorwerp beantwoordt in de meeste opzigten aan zijne uitvoerige beschrijving; maar in een voornaam punt wijkt het af, namelijk in de witte bekleeding van het aangezicht en voorhoofd, die bij *pubica* als kastanjebruin (*castaño amarillento*) wordt aangegeven; van den witten driehoek voor het schildje, die bij de genoemde soort aanwezig is, zie ik geen spoor.

Ik kom dus tot het besluit, dat wij hier aan drie verschillende, hoewel zeer verwante soorten te denken hebben, die in de teekening der vleugels en in de witte beharing der drie laatste lijfsringen met elkander overeenkomen, maar zich overigens door de hierboven aangeduide kenmerken laten onderscheiden.

7. *Anthrax celer* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* I. 310. 77; Macq. *Dipt. ex.* Pl. 1. 69. 43.

Een ♂ van Arizona in Noord-Amerika (Neumögen), dat vrij wel aan bovenstaande beschrijvingen beantwoordt; bevindt zich in 's Rijks museum te Leiden.

8. *Anthrax festiva* Phil.

Philippi, *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XV (1865). 668. 16; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 76. 4.

Twee mannelijke exemplaren uit Chile in het Leidsche museum.

Philippi's beschrijving past vooral op een dezer exemplaren. Het andere wijkt eenigszins af door het donkerder schildje en door iets meer uitbreiding van den donkerbruinen zoom aan den voorrand der vleugels; deze treedt namelijk ook nog in de radiaal eel, waarvan alleen het verbreedde einde vrij blijft, en neemt ook de geheele bovenste worteleel in tot even voorbij de middeldwarsader: bovendien hebben sommige dwarsaderen een zweem van donkere bezooming (zie Pl. 9 fig. 7). Daar overigens geen wezenlijk onderscheid te bespeuren is, houd ik het laatstbedoelde exemplaar slechts voor eene donkere varieteit.

9. *Anthrax Perimele* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* I. 583. 16.

Een ♂ van St. Barthelemy (Delannay), in het museum te Brussel aanwezig, meen ik tot deze soort te moeten rekenen. De beharing van den laatsten lijfsring is blinkend zilverwit. Het exemplaar is 10 mm. lang en dus grooter dan door Wiedemann wordt aangegeven ($3\frac{3}{4}$ l.). De soort behoort tot dezelfde groep als onze *A. hollentotta* L., waarmede zij in het aderbeloop volkomen overeenstemt; de voorrand der vleugels is evenwel niet geel, maar even zuiver glasachtig als de overige oppervlakte; alleen de uiterste wortel is bruingeel, welke kleur aan den voorrand niet verder dan tot de worteldwarsader reikt.

10. *Anthrax hypomelas* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 76. 63; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 75. 3.

Een ♀ van Arizona in Noord-Amerika (Neumögen) in het Leidsche museum reken ik tot deze soort. Ofschoon het exemplaar wel niet zeer gaaf is, vertoont zich daaraan toch duidelijk eene zwarte beharing in de zijden van den tweeden en derden achterlijfsring, hetgeen maakt dat ik het voorwerp niet kan bestemmen als *A. molitor* Löw (*Dipt. An. Sept.* Cent. VIII. 42), met welker beschrijving het overigens vrij wel overeenstemt, doch bij welke de zwarte beharing eerst aan den vijfden en zesden ring voorkomt. De achterscheenen zijn buitenwaarts met vele platliggende borstels als gewimperd, even als Löw dit van *molitor* en eenige verwante soorten beschrijft. De radiaal-ader heeft aan hare hœkige basis een klein teruglopend adertje, zooals zich dit in sommige exemplaren van onze inlandsche *A. hottentotta* L. voordoet, met welke overigens het geheele aderbeloop overeenkomt.

In het Leidsche museum bevindt zich nog een mannelijk exemplaar van dezelfde herkomst en zeer op het bovengemelde gelijkende, dat echter merkelyk kleiner is (niet meer dan 7 mm., terwijl *hypomelas* 12 mm. lang is) en waarvan de pooten niet zwart, maar bruingeel zijn; het aangezigt en het achterhoofd van dit voorwerp zijn wit behaard. Ik kan het tot geen der bekende Noord-Amerikaansche soorten met glasachtige vleugels brengen; het meest nog schijnt het overeen te komen met *A. mucorea* Löw (l. c. Cent. VIII. 43), doch ook daar heeten de pooten zwart, hoewel door eene bleeke bestuiving bedekt; en de bovenarm der vorkeel wordt gezegd bijna in de vleugelspits uit te loopen, wat bij mijn exemplaar niet het geval is.

11. *Anthrax Amasia* Wied.

A. Amasia, Wied. *Ansereur. Zweifl.* I. 317. 87; — *A. vicina*, Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 75. 60. pl. 21. f. 1.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh) houd ik voor deze soort, die zich door hare geringe grootte en de geheel ongeteekende vleugels van al de vorigen onderscheidt. Dat *A. Amasia* en *vicina* dezelfde soort is, schijnt juist mijn voorwerp te bevestigen. Het verschil zou vooral bestaan in de kleur der haarbekleding, want Wiedemann zegt van zijne soort: „griseo hirta”, en Macquart van de zijne: „flavido hirta”. Nu houdt mijn voorwerp het midden, wijl de beharing geel-

achtig grauw is, ongeveer tusschen okergeel en aschgrauw. De zwarte beharing in de zijden van sommige lijfsringen, waarvan beide schrijvers melding maken, ontbreekt aan mijn exemplaar; ik vermoed dat dit alleen een kenmerk van het ♂ zal zijn (Wiedemann noemt geen sexe, maar zou dan, even als Macquart, alleen het ♂ hebben beschreven). Het aangezicht loopt van onderen spits toe; de eerste en vierde lijfsringen zijn wit behaard; de vlegels (Pl. 9 f. 8) zijn geheel glasachtig, alleen de smalle mediastinaal-eel heeft eene bruin-gele tint.

Buiten de bovenstaande soorten van het geslacht *Anthrax* (in beperkten zin), ken ik nog drie Amerikaansche soorten van *Argyromoeba* en eene van *Comptosia*, te weten:

12. *Argyramoeba Oedipus* Fabr.

Anthrax Oedipus, Fabr. *Syst. Antl.* 123. 22; Wied. *Aussereur. Zwißl.* I. 262. 12; — *Argyromoeba Oedipus*, Schiner, *Dipt. Nor. Reise*, 121. 11; — *Anthrax irrorata*, Say, *Journ. nat. hist. Phil.* III. 46. 6; — *Anthrax irrorata*, Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 60. 15. pl. 20. f. 6 en supp. 4. 34.

Een ♂ uit Argentina (Weyenberg).h).

Behalve door de eigenaardige teekening der vlegels (zie Pl. 9. f. 9), is deze soort vooral ook gekenmerkt door het rudimentaire adertje aan de onderzijde der schijfcel, waardoor de derde achtercel onvolkomen in tweeën wordt gedeeld.

Macquart haalt Say niet aan en schijnt haar dus alleen toevallig onder denzelfden naam te hebben beschreven.

13. *Argyramoeba Pluto* Wied.

Anthrax Pluto, Wied. *Auss. Zwißl.* I. 261. 11; — *Argyramoeba* ead. O. Sack. *Wst. Dipt.* 244.

Een ♀ van Wisconsin (Thure Kumlien) in het museum te Leiden (hetzelfde exemplaar, waarvan ik melding maakte in dit Tijdschrift deel X, blz. 127). Het behoort tot de varieteit uit Illinois en Texas, door Osten Sacken vermeld, waarbij de grootere vlekken dicht bij de vleugelspits zijn zamengesmolten tot een' dwarsband, die zoowel van boven als van onderen gevorkt is; eene afbeelding (Pl. 9. fig. 10) moge tot opheldering dienen.

14. *Argyramoeba imitans* Schin.

Argyramoeba imitans, Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, 122. 15.

Twee mannetjes en twee wijfjes uit Argentina (Weyenbergh).

Schiner's beschrijving, ofschoon naar een enkel en niet geheel gaaf voorwerp gemaakt, is nogtans geschikt om de soort te herkennen. Ook mijne exemplaren zijn niet zuiver genoeg, om aan te vullen wat aan zijne beschrijving ontbreekt. Bij deze soort zijn de mannelijke genitalien sterk ontwikkeld en naar beneden gerigt. Eene vleugelafbeelding geef ik Pl. 9. f. 11.

15. *Comptosia Landbecki* Phil.

Phil. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XV (1865) 677. 4.

Ik reken tot deze soort eenige exemplaren van beide sexen, mij uit Argentina door Prof. Weyenbergh toegezonden. Minne determinatie leverde mij nog al eenig bezwaar op. Aanvankelijk meende ik ze als *C. bifasciata* Macq. te moeten bestemmen, omdat Macquart's beschrijving (*Dipt. ex. supp.* 4. 114. 8) en zijne daarbij gevoegde afbeelding (pl. 10 f. 18) mij wel toepasselijk voorkwamen, ofschoon de laatste ver van kenbaar is. Intusschen heeft Dr. Philippi, in zijn uitmuntend stuk over de Chilenische Diptera (*Verh. zool. bot. Ges.* dl. XV), aan het licht gebracht, dat er nog eenige andere, naauw aan *bifasciata* verwante vormen bestaan; hij onderscheidt er niet minder dan vijf, te weten: *bifasciata*, *Landbecki* en *montana*, die een rooden sprietwortel hebben, benevens *vulgaris* en *consobrina* met geheel zwarte sprieten. Het zal later moeten blijken of hier werkelijk aan afzonderlijke soorten dan wel slechts aan variëteiten moet worden gedacht.

Mijne voorwerpen, die, behalve in de grootte, onderling in alles volmaakt overeenstemmen, kunnen stellig niet tot de beide laatstgenoemde soorten worden gerekend, omdat de sprieten zeer duidelijk een roodgeel wortellid hebben. Volgens de opvatting van Philippi zou *bifasciata* zijn te herkennen aan de roodgele beharing onmiddellijk boven de sprieten (Macquart zegt dan ook: „front à poils d'un blanc jaunâtre”); bij al mijne exemplaren daarentegen is de zijdeachtige beharing van het voorhoofd even wit als die van het aangezigt. Blijven dus over *C. Landbecki* en *montana*. Van deze beiden vertoont de eerste de donkere teekening op de vleugels ten minste even volledig

als *bifasciata*, terwijl bij *montana* daarvan niets anders is overgebleven dan een smalle zoom aan den voorrand en langs de dwarsaderen. Daar nu bij mijne exemplaren die teekening volkomen aanwezig is, kom ik tot het besluit, dat zij als *C. Lundbecki* moeten worden gedetermineerd. Werkelijk schijnen ook de diagnose en beschrijving, door Philippi van deze soort gegeven, op mijne voorwerpen te kunnen worden toegepast. Ten einde evenwel andere Dipterologen, die wellicht in de gelegenheid zijn typische exemplaren te vergelijken, in staat te stellen over de juistheid mijner determinatie te oordeelen, geef ik hier van de door mij bedoelde soort eene uitvoerige beschrijving, benevens eene afbeelding van den vleugel (Pl. 9 fig. 12).

Lengthe 10,5 — 15,5 mm. — Van slanken vorm. Voorhoofd, aangezigt en wangen met digte, platliggende, witte beharing; aangezigt zeer kort; de mondrand spits toeloopend en tot dicht onder de sprieten reikende; voorhoofd bij het ♂ driehoekig, met de oogen van boven bijna aan elkander stootende; bij het ♀ het voorhoofd naar achteren sterk versmald; achterhoofd grauw, aan de oogkanten wit bestoven en met witte beharing; oogen van achteren in 't midden ingebogen. Sprieten kort; het eerste lid dik en bleek roodgeel; de beide volgende zwart; het derde priemvormig en langzamerhand in de eindgriffel overgaande. Zuiger zwart, merkelyk langer dan de sprieten en tussehen deze schuin uitstekende. Thorax van boven zwart, met drie blaauwachtig witte langsstrepen, de middenste het smalst; beharing vaalgeel en zwartbruin gemengd; borstzijden witachtig bestoven: vóór den vleugelwortel een bosje vaalgele borstels. Schildje vuil roodgeel, aan den wortel meestal zwartachtig. Achterlijf dubbel zoo lang als de thorax, vaalgeel, met zwarten voorrand der ringen, zoodanig dat de zijrand ruimschoots en daarentegen van achteren slechts de insnijdingen vrij blijven; in sommige rigtingen is eene lichte rugstreep merkbaar; in de zijden hier en daar eene lichtgrijze bestuiving, alsmede eene blonde beharing, die aan den eersten ring langer is; buik eenkleurig geelachtig aschgrauw. Pooten dun, roodgeel; de heupen en ook eenigszins de dijnen wit bestoven; scheenen veelal verdonkerd, tarsen bruinzwart. Kolfjes geel; de knop van onderen donker gevlekt, van boven wit. Vleugels merkelyk langer dan het achterlijf, in ♂ in 't midden van den voorrand iets ingebogen; de wortel en de voorrand tot aan 't eind der subeostaal-ader bruin; bovendien twee daarvan

uitgaande bruine dwarsbanden, waarvan de eerste smaller is en het eind der tweede wortelcel, maar daarentegen den achterrand niet bereikt; de tweede band vooral naar onderen verbreed en de achtercellen bedekkende: in dien tweeden band hebben de cellen lichtere kernen, zoodat eigenlijk alleen de aderen donker gezoomd zijn; de grondkleur der vleugels overigens wit; er zijn vier cubitaal-cellen en voorts vijf achtereellen, omdat de eerste door eene dwarsader in tweeën is gesplitst.

CYRTIDAE.

1. *Panops aeneus* Phil.

Phil. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XV (1865). 647. 4.

Een enkel exemplaar van Argentina (Weyenbergh), dat ik voor deze soort houd, ofschoon de kleur der beharing zoowel van thorax als achterlijf bleek okergeel is, terwijl Philippi spreekt van „pilis albidis”. Zeker althans kunnen geen der andere Chileense soorten, door hem of door Blanchard beschreven, in aanmerking komen.

2. *Pteropexis bicolor* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 1. 98. 1. pl. 9. f. 2.

Een ♂ van Bogota (van Lansberge), in 's Rijks museum te Leiden, breng ik, hoewel met eenigen twijfel, tot deze soort en geef tevens eene vleugelafbeelding (Pl. 10 fig. 1), waaruit kan blijken dat althans generiek de bestemming wel juist zal zijn. Mijn twijfel ontstaat vooral, omdat het exemplaar in kleur van Macquart's beschrijving afwijkt; de grondkleur van thorax en schildje is namelijk niet groen, maar blaauwachtig zwart, digt bedekt met vaalgele beharing; de grondkleur van het achterlijf is niet paars, maar glanzig bruingeel (Macquart spreekt ook van een voorwerp, met de zijden des achterlijfs „d'un violet fauve”). Niettegenstaande deze verschillen acht ik het toch meer dan waarschijnlijk, dat ik hier dezelfde soort voor mij heb. De oogen zijn lang en digt behaard.

ASILIDAE.

1. *Blepharepium coarctatum* Perty.

Laphria coarctata, Perty, *Delect. an. art. Bras.* 181. pl. 36 f. 4; — *Dasygogon coarctatus*, Walk. *List VI.* 504; — *Planctolestes coarctatus*,

E. Lynch Arrib. *Asil. argent. sep.* 6. 3; — *Blepharepium coarctatum*, E. Lynch. Arrib. l. c. 73. 3; — *Dasygogon bonariensis*, Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 194; — ? *Blepharepium luridum*, Rond. in Baudi et Truqui, *Studie entom.* I. 89 48; — *Dasygogon subcontractus*, Walk. *Dipt. Saund.* 455; — *Senobasis annulatus*, Bigot, in R. de la Sagra, *Hist. phys. pol. et nat. de l'île de Cuba*, 789 pl. 20 f. 3; — *Dasygogon secabilis*, Walk. *Trans. ent. Soc. Lond.* n. ser. V. 276; Bell. *Ditt. Mess.* II. 63. 1. pl. 1 f 4; — *Senobasis auricincta*, Schin. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XVII (1867) 371. 31.

Twee mannetjes uit Argentina (Weyenbergh).

Als men de analytische tabel raadpleegt, door Schiner van de genera der Asiliden gegeven ¹⁾, dan zou deze soort tot het geslacht *Senobasis* Macq. kunnen worden gebracht; immers de voorseheenen hebben een, zij het ook niet zeer grooten einddoorn; het achterlijf is aan den wortel duidelijk versmald; de vleugels hebben slechts twee cubitaal-cellen en de vierde achtereel is zoowel als de anaal-cel (onderste worteleel) gesloten. Intusschen beantwoordt de soort geenszins aan al de kenmerken, door Macquart aan het geslacht toegeschreven. Die kenmerken zijn evenwel niet eens door den auteur van het genus altijd in 't oog gehouden. Macquart noemt het derde sprietenlid knodsvormig en spreekt van de mannelijke genitalien als met een paar kromme haken voorzien; in zijne afbeelding van *Senobasis analis* (*Dipt. ex.* I. 2, pl. 5 f. 1) is dit een en ander te zien. De beide andere soorten, door hem tot het genus *Senobasis* gebracht, (*S. maculipennis* en *fenestrata* Macq.), schijnen echter nog al van de door hem aangegeven generieke kenmerken af te wijken, en hij zelf kon ook niet zeker zijn of zij werkelijk daarmede overeenkwamen, want van beiden kende hij slechts het ♀, terwijl *fenestrata* bovendien door hem beschreven is naar een exemplaar, waaraan het derde sprietenlid ontbrak. Zeker is het althans dat *S. maculipennis* niet in het geslacht *Senobasis* past, want Macquart noemt van deze het derde sprietenlid „fusiforme, peu renflé,” dus geheel anders als hij oorspronkelijk in de generieke kenmerken heeft aangegeven.

Nu heeft Rondani een Dasygoginen-geslacht opgericht, dat hij *Blepharepium* noemt, en daarin past zoowel *Senobasis maculipennis* Macq. als de soort, door Perty onder den naam van *Laphria coarctata* beschreven en welke ik thans voor mij heb. De bekwame schrijver

1) *Verh. zool. bot. Gesellsch. Wien.*, XVI. p. 654 en volg.

over de Argentijnsche Asiliden, de heer E. Lynch Arribalzaga, heeft dit zeer juist opgemerkt en uiteengezet. Hij had aanvankelijk voor Perty's soort een nieuw geslacht (*Planctolestes*) gevormd, maar heeft kort daarna teregt ingezien, dat dit geheel synoniem was met het genus *Blepharepium* Rond.

Bij de bovenstaande synoniemen der soort heb ik *Blepharepium luridum* Rond. en *Dasygogon subcontractus* Walk. alleen op gezag van Lynch er bijgevoegd, daar ik op dit oogenblik de beschrijvingen van Rondani en Walker niet kan vergelijken.

De beschrijving van *Dasygogon bouariensis* Macq. past volkomen, met uitzondering van één punt: Macquart ontzegt namelijk aan zijne soort het doortje aan 't eind der voorscheenen; dit zal waarschijnlijk aan eene vergissing zijn te wijten. Ook de beschrijving van *Senobasis unmulatus* Bigot levert geen bezwaar; wel wordt de lengte op 30 mm. aangegeven, terwijl mijn grootste exemplaar slechts 13,5 mm. haalt; maar op de plaat wordt eene veel geringer grootte aangeduid; de afbeelding is bovendien vrij kenbaar, ofschoon de kleur der vleugels te licht en te gelijkmatig is.

Dasygogon sevabilis Walk. is stellig synoniem, ofschoon de grootte op 19 lin. wordt aangegeven. Volgens de beschrijving, door Bellardi van deze soort gegeven, zou ook de meerdere grootte in den weg staan, die Bellardi op 23—26 mm. stelt en hier door de afbeelding niet weersproken wordt; voorts maakt Bellardi melding van een krans van goudgele borstels op het achterhoofd, terwijl bij mijne exemplaren slechts beharing van die kleur en eenige zwarte borstels te dier plaatse aanwezig zijn; ook noemt hij de kolfjes bruin en zelfs de knop zwart, terwijl ik de kolfjes niet anders dan geel of hoogstens bruin-geel kan heeten (Walker zegt evenwel: „halteres pale yellow”).

Eindelijk *Senobasis auricincta* Schiner. De beschrijving past over 't algemeen zeer goed, ook de aangegeven grootte (8 l.); verschillpunten zijn alleen: dat de zuiger zwart wordt genoemd, terwijl ik dien althans aan de basis bruingeel vindt; dat wordt gesproken van sterk verdonkerde tarsen, terwijl bij mijne exemplaren de tarsen niet donkerder zijn dan de scheenen; dat de voetballen ¹⁾ der achterpooten als rudimentair worden aangeduid, terwijl ik ze bijna even

1) In de beschrijving staat: klauen, hetgeen blijkbaar eene fout is, gelijk reeds door Lynch is opgemerkt.

lang vind als aan de middelvoeten, d. i. ongeveer half zoo lang als de voethaken. Van de kleur der kolfjes maakt Schiner's beschrijving geen melding.

Daar overigens mijne exemplaren in alle opzigten met de aangehaalde beschrijvingen overeenstemmen, aarzel ik niet om aan te nemen, dat zij op dezelfde soort doelen als het eerst door Perty is beschreven en afgebeeld. Opmerking verdient het ook, dat Osten Sacken, die in zijn *Catalogus der Noord-Amerikaansche Diptera Senobasis annulatus* Big. in het geslacht *Diognites* opneemt, daarbij, op gezag van Löw, niet alleen *Dasypogon secabilis* Walk. maar ook *Senobasis auricincta* Schin. als synoniem vermeldt.

2. *Phonicocleptes Busiris* E. Lynch.

E. Lynch Arribalzaga, *Asilides argentinos*, sep. p. 70 n°. 45.

Een slecht geconserveerd mannelijk exemplaar uit Argentina (Weyenbergh) houd ik voor deze soort, waarvan de heer Lynch alleen het ♀ heeft beschreven.

Het geslacht *Phonicocleptes* komt zeer nabij aan *Allopogon* en *Deromyia*. Van *Allopogon* onderscheidt het zich door het gemis van borstels op den ocellen-knobbel en van de digte beharing op het achterhoofd. Van *Deromyia* verschilt het door de korte voetballen, die niet half zoo lang zijn als de voethaken, en door de stekelachtige borstel, die tusschen de voetballen uitsteekt.

3. *Deromyia rufescens* Macq.

Dasypogon rufescens, Macq. *Suit. à Buffon*, Dipt. I. 295. 8; — *Diognites rufescens*, v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 76. 5.

Op twee wijfjes van Arizona in Noord-Amerika (Neunögen), in het Leidseh museum berustende, is Macquart's aangehaalde beschrijving van toepassing, indien men althans aannemt dat hij het doortje aan het eind der voorscheenen heeft overzien (hij plaatst namelijk de soort in de afdeeling waar dit doortje ontbreekt). Te eer durf ik dit aannemen, omdat de heer Osten Sacken (*Cat. of the Dipt. of N. Amer.* p. 72) ook van dit denkbeeld uitgaat, als hij de soort eene plaats aanwijst in het geslacht *Diognites* Löw, dat m. i. synoniem is met *Deromyia* Phil., welke laatste naam de oudste is.

Philippi (*Verh. Zool. bot. Ges. Wien* XV. 705) kenmerkt het geslacht *Deromyia* als volgt:

„Caput transversum, breve, imberbe. Oculi (in utroque sexu?) distantes, glabri. Antennae tuberculo nullo insertae; articulis duobus primis elongatis, subaequalibus, subcylindricis; tertio antecedentes simul sumfos subaequante, compresso, basi paullo angustiore, stylo brevi, erasso terminato. Facies plana, brevis, glabra, modo setae quatuor in labro: epistoma hand prominens. Proboscis caput aequans; palpi filiformes. Collum longum. Abdomen angustum-lineare, glaberrimum, segmento ultimo hirtello. Alarum cellula marginalis aperta, quarta postica clausa vel aperta. Pedes graciles, parce setosi, caeterum glaberrimi; tibiae antecae unco parum curvo terminatae; tarsi moniliformes; femora postica et tibiae posticae clavatae; pulvilli duo.

Löw (*Dipt. Amer. Sept. Cent. VII. 36*) heeft zijn geslacht *Diognites* slechts zeer kortelijk op de volgende wijze aangeduid: *Diognites Saropogonibus* affinis, a plerisque cellulâ posteriore quartâ clausâ, ab omnibus capite latiore et magis disciformi, abdomine et pedibus multo longioribus gracilioribusque discernuntur ¹⁾.

Zoowel de beide exemplaren van *Dasygogon rufescens*, als de drie hierna volgende soorten behooren stellig tot het geslacht *Diognites*, daar ze als zoodanig dadelijk werden herkend door den Baron Osten Saeken, die bij gelegenheid van een zeer gewaardeerd bezoek de Diptera van het Leidsch museum en die van mijne eigen collectie in oogenschouw nam. Maar op deze soorten zijn ook volkomen van toepassing de kenmerken, door Philippi voor zijn genus *Deromyia* aangegeven. Bij allen is de vierde achtercel gesloten. Dit is echter niet het geval bij al de soorten van Philippi: van de drie door hem beschreven soorten hebben zelfs twee deze cel geopend. Het is de vraag of deze wel in datzelfde genus kunnen blijven en of zij misschien niet beter onder *Saropogon* of *Laparus* zijn te rangschikken.

Zooals hierboven is gezegd, past Macquart's beschrijving op de

1) Uit deze diagnose zou men afleiden dat bij het genus *Saropogon*, althans in den regel, de vierde achtercel geopend is; maar dit is het geval niet en Löw zegt dan ook bij de oprigting van dit laatste geslacht (*Linn. Ent. II. 439*) uitdrukkelijk, dat de vierde achtercel bij de meeste der daartoe gebragte soorten gesloten is. Als onderscheid tusschen de beide geslachten (*Saropogon* en *Diognites*) zou alzoo, volgens Löw, niet anders overblijven dan de verschillende habitus. Op die wijze wordt eene juiste opvatting der generieke verdeelingen uiterst moeilijk, tenzij men kan beschikken over een uitgebreid materiaal, waarin de beschreven soorten allen of nagenoeg allen vertegenwoordigd zijn.

beide wel niet volkomen gave, maar toch nog zeer kenbare exemplaren in het Leidsch museum; vooral de eigenaardige teekening van het achterlijf is door hem duidelijk aangegeven; ter wederzijde namelijk van den tweeden en elk der volgende ringen bevindt zich eene witachtige bestuiving, die van voren door eene schuine zwarte veeg begrensd wordt; aan het eene exemplaar is die teekening nog goed zichtbaar; aan het andere, overigens geheel gelijk, is zij echter afgewischt.

Osten Sacken (l. c.) stelt *Dasypogon rufescens* Macq., hoewel met twijfel, als synoniem tot *Diognites discolor* Löw (*Dipt. Am. Sept. Cent.* VII. 37). Inderdaad schijnen beiden zeer verwant, maar niettemin bestaan er punten van afwijking, en zeker althans kunnen de twee exemplaren, die ik voor mij heb, niet als *D. discolor* worden bestemd: deze moet veel donkerder zijn, want Löw noemt het achterlijf van het ♂ zwart en dat van het ♀ donkerbruin, terwijl bij mijne voorwerpen de grondkleur van het achterlijf bruingeel moet worden genoemd en Macquart, zonder de sexe te vermelden, eenvoudig zegt: „*abdomen testacé.*” Voorts zijn de palpen van *D. discolor* zwart behaard, terwijl zij bij mijne exemplaren roodgele beharing hebben; eindelijk zijn de vleugels van *discolor* aan de spits en den achterrand verdonkerd (aschgrauw), terwijl Macquart zegt: „*ails presque hyalines*” en mijne exemplaren alleen aan de uiterste spits eenige aanduiding van grijze tint vertoonen.

4. *Deromyia Winthemi* Wied.

Dasypogon Winthemi, Wied. *Dipt. ex.* I. 223. 17; id. *Auss. Zweifl.* I. 387. 32.

Ik bezit een enkel vrouwelijk voorwerp, zonder aanduiding van vaderland (Wiedemann geeft als zoodanig Zuid-Amerika aan). De heer Mik te Weenen is, op mijn verzoek, zoo goed geweest het met de typische exemplaren in het Weener museum te vergelijken, waardoor de juistheid der determinatie is verzekerd.

5. *Deromyia Weyenberghi* n. sp.

Ex cinereo ochraceus; facie et mystace pallide flavis; barba alba; thorace subvittato; pleuris albido-cinereis; abdomine fasciis subfuscis in segmentorum singulorum medio; pedibus testaceis; tarsorum articulis ultimis fuscis; alis hyalinis, ad summum apicem griseis; vena transversa media in cellulae discoidalis medio. — ♂ ♀ long. 19—21,5 mm.

Aangezigt bijna de halve breedte van den kop innemende, witachtig geel; knevelbaard van dezelfde kleur; voorhoofd meer grauwegeel even als het achterhoofd; dit laatste met gele beharing; kinbaard wit; op den oellen-knobbel twee zwarte borstels. Sprietten bruingeel; de beide eerste leden met zwarte borstels. Zniger zwart; palpen bruingeel met gele beharing. Thorax en schildje grauwwachtig okergeel, op den thorax drie onduidelijke bruine langsbanden, de middenste van voren gespleten; borstzijden witachtig grijs; in de zijden en van achteren op den thorax, alsmede aan den achterrand van het schildje, zwarte borstels. Achterlijf slank, grauwwachtig geel; elke ring met een bruinen dwarsband, die den voorrand noch den achterrand bereikt en ter wederzijde zich naar voren ombuigt; de kleine mannelijke genitalien met lange, deels gele, deels zwarte haren bezet; de doornachtige borsteltjes aan den anus van het ♀ zwart. De lange, maar niettemin vrij stevig gebouwde pooten bruingeel; heupen grijs bestoven; de drie laatste tarsenleden zwartbruin; al de dijnen en de voorscheenen met korte, achterste scheenen met langere stijve zwarte borstels; tarsen met vele dergelijke zwarte borstels; de doorn aan het eind der voorscheenen zwart. Kolfjes bruingeel. Vleugels glasachtig, met flauwe geelachtige tint, aan de uiterste spits een weinig grijs; middeldwarsader op het midden der schijfel.

Een mannetje en twee wijfjes van Argentina (Weyenbergh).

6. *Deromyia placida* n. sp.

D. Weyenberghi similis; sed abdomine testaceo immaculato; alarum apice et margine posteriori griseis; vena transversa media ante medium cellulae discoidalis. — ♂ long. 17,5—21 mm.

Zeer verwant aan de vorige en in de meeste opzigten daarmede overeenkomende, zoodat het voldoende is de verschillen hier aan te geven. De beharing der palpen is bruin: de banden op den thorax zijn iets duidelijker; het achterlijf is eenkleurig bruingeel en naar achteren meer verdund; de genitalien glanziger; de borstels aan de achter-scheenen iets zwakker; de vleugels hebben aan de spits en den achterrand een vrij breeden grijzen zoom, die bij wijze van eene veeg nog indringt in de schijfel, in de vierde achtereel en in de anaal-eel; de middeldwarsader staat niet op, maar vóór het midden der schijfel.

Twee mannetjes van dezelfde herkomst als voren.

7. *Laparus argentinus* n. sp.

Thoracis dorso scutelloque cinereo-fuscis; maculis humeralibus, antennis, palpis, abdomine pedibusque rufis; facie et mystace pallide flavis; alis fusco-testaceis, in apice et margine posteriori dilutioribus; cellula posteriori quarta et cellula anali apertis. — ♀ long. 10,5 mm.

Aangezigt bleekgeel, onder den sprietwortel met een glanzig bruin-geel, weinig verheven en in 't midden iets ingedrukt knobbeltje; voorhoofd een weinig donkerder: oellenknop zwartachtig: de knevelbaard uit bleekgele borstels zamengesteld. Sprieten roodgeel; de beide eerste leden met zwarte borsteltjes; het derde lid smal, naar het eind spits toeloopend, met stompe griffel; palpen roodgeel, met bleekgele beharing; zuiger aan de basis roodgeel, verder glanzig zwart. Thorax van boven, even als het schildje zwartachtig grauw; schouders roodgeel; borstzijden roodachtig, grijs bestoven; in de zijden en van achteren op den thorax zwarte borstels; twee dergelijke aan den achterraand van het schildje. Achterlijf slank, bijna driemaal zoo lang als de thorax, roodgeel; de eerste ring van boven zwart; de korte tweede zwart, van achteren met lichtgrijze bestuiving; de zesde en volgende ringen glanzig; op den zesden eene zwartachtige rugvlek. Pooten roodgeel; de heupen grauwachtig; de spits der scheenen en der tarsenleden min of meer gebruid; voorheupen met gele borstels; de verdere borstels der pooten zwart, niet talrijk en weinig stevig, alleen aan de tarsen in grooter aantal; het doortje aan 't eind der voorscheenen en de matig lange voethaken mede zwart. Kolfjes roodgeel. Vleugels met vrij krachtige bruingele tint, aan de spits en langs den achterraand flauwer en meer grijsachtig; eerste achtereel aan hare uitmonding niet vernaauwd; vierde achtereel wijd geopend; ook de anaal-eel geopend; middeldwarsader voorbij het midden der schijffel.

Een ♀ van Argentina (Weyenbergli).

Ik weet deze soort niet beter te rangschikken dan in het geslacht *Laparus*, zooals dit door Löw in zijne *Bemerkungen über die Fam. der Asiliden* p. 4 kortelijk en later in zijne *Dipteren Süd-Afrika's* p. 57 meer uitvoerig is gekenmerkt. Ik houd mij daarbij ook aan de opvatting van Schiner (*Verhandl. zool. bot. Gesellsch. Wien*, XVI p. 654). Dit geslacht is in Zuid-Afrika door talrijke soorten vertegenwoordigd; toch verdient het opmerking, dat het aanvankelijk door Löw werd opgerigt voor eene soort (*L. tubidus*), die hij van Braziliaauschen

oorsprong achtte; later heeft hij die ook onder de Zuid-Afrikaansche opgenomen, en daarbij de Kaap met een ? als vaderland aangewezen. Overigens wordt door Schiner ook *Dasygogon albopunctatus* Macq. uit Australie er toe gerekend.

L. argentinus wijkt van de Afrikaansche soorten alleen af door de beide borstels aan den achterrand van het schildje en door de plaatsing der middeldwarsader, die niet vóór maar voorbij het midden der schijffel is ingewricht. Van het ongetwijfeld digt verwante geslacht *Deromyia* (= *Dioquites*) verschilt *Laparus* door de niet gesloten vierde achtercel.

8. *Plesiomma semirufa* Wied.

Dasygogon semirufus, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 393. 42; — *Plesiomma semirufa*, Schin. *Veth. Zool. bot. Gesellsch. Wien*, XVI. 678.

Van deze fraaije en zeer kenbare soort ontving ik een gaaf ♂ uit Argentina van Prof. Weyenbergh. Hoewel het voorhoofd merkelijk smaller is dan bij andere Dasygoginen, is het echter niet zoo smal als Macquart dit afbeeldt van zijne *Pl. testacea* en als zijne uitdrukking: „yeux presque contigus” zou doen vermoeden.

9. *Scleropogon ochraceus* v. d. Wulp.

Stenopogon ochraceus, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Ent.* XIII. 212. pl. 9 f. 9.

In Osten Sacken's Catalogus der Noord-Amerikaansche Diptera (p. 68) is deze soort tot het genus *Scleropogon* Löw gebragt, waartoe zij inderdaad behoort wegens het aderbeloop der vleugels (de eerste achtercel gesloten). Dat Osten Sacken l. e. in zijne noot 101 twijfel oppert omtrent mijne vroegere determinatie als *Stenopogon*, op grond dat de voorscheenen met een doortje zouden zijn gewapend, is het gevolg van een misverstaan mijner beschrijving, zeer verschoonlijk in iemand, die, zonder onze taal te kennen, toch dikwijls blijken geeft, dat hij haar wel weet te ontcijferen. Gelijk ik destijds reeds heb gezegd, zijn de voorscheenen van *Scl. ochraceus* zonder doortje.

10. *Dizonias bicinctus* Löw.

Dizonias bicinctus, Löw, *Dipt. Au. Sept. Cent.* VII. 54; — *Dasygogon tristis*, Walk. *Dipt. Saund.* 93; — *Dasygogon quadrimaculatus*, Bell. *Ditt. Mess.* II. 80. pl. 1 f. 8.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

Zie omtrent de bovengemelde synonymie: O. Sack. *Cat. of the Dipt. of N. Amer.* p. 230, noot 103.

Het voor mij liggende exemplaar is zeer gaaf; de witte band is alleen op den derden ring volkomen; die op den tweeden ring daarentegen is beperkt tot een paar zijvlekjes; aan de voorzijde der voorste heupen bevinden zich witte borstelharen, aan de buitenzijde steviger zwarte borstels; aan de achterheupen zijn deze buitenwaartsche borstels wit en geplaatst op eene aldaar voorkomende vlek van witte bestuiving. De beharing der genitalien is wit, doch van onderen met zwarte haren gemengd; de witte haren aan de bovenste aanhangsels zijn langer, gebogen en straalvormig geplaatst.

11. *Prolepsis Lucifer* Wied.

Dasygogon Lucifer, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 388. 34; Walk. *List*, VI. 432. 122; — *Cacodaemon Lucifer*, Schin. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XVI. 672; E. Lynch Arrib., *Asil. Argent. sep.* 8. 5; Bigot, *Ann. Soc. ent. Fr.*, 5e sér. VIII. 431; — *Prolepsis Lucifer*, E. Lynch Arrib. I. c. 76. 5; — *Dasygogon Satanas*, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 401. 56; Löw, *Bemerk. Asil.* 13; Walk. *List*, VI. 442. 153; — *Cacodaemon Satanas*, Schin. I. c. 702; — *Prolepsis fumiflamma*, Walk. *Dipt. Saund.* 101. pl. 3. f. 6.

Beide sexen uit Argentina van Prof. Weyenbergh.

Dat *Dasygogon Lucifer* en *Satanas* Wied., niettegenstaande het in 't oog loopend verschil van de kleur der sprieten en vlegels, als beide sexen dezelfde soort uitmaken, is reeds voorlang door Löw opgemerkt en sedert daardoor bevestigd, dat van eerstgemelde niet dan wijfjes, van de tweede niet dan mammetjes zijn aangetroffen. Bigot (*Ann. Soc. ent. de France*, 5e sér. VIII. 220) maakt melding van een *Dasygogon Lucifer* ♀ en een *D. Satanas* ♂, in zijne collectie berustende en die aan dezelfde speld zijn gestoken, waarschijnlijk om aan te duiden dat deze exemplaren gepaard zijn gevangen.

Eene aandachtige vergelijking der beschrijving van *Prolepsis fumiflamma* Walk. doet zien, dat ook deze gegrond is op een vrouwelijk exemplaar van *Dasygogon Lucifer* Wied. De oppervlakkigheid, waarmede Walker heeft gewerkt, komt hier weder aan het licht: eerst heeft hij in zijne lijst voor het Britsch museum de beide sexen, op het voorbeeld van Wiedemann, als afzonderlijke soorten vermeld, en toen hij later uit de Saundersche collectie de soort werkelijk voor zich kreeg,

heeft hij haar onder een nieuwen generieken en specifieke naam beschreven. Intusschen is die generieke naam (*Prolepsis*) ouder dan die van *Cacodactmon*, door Schiner aan het genus gegeven, en moet deze laatste alzoo wijken.

Minder zeker schijnt het mij toe, dat ook *Dasygogon rufipennis* Macq. (*Dipt. ex. I. 2. 45. 58*) als synoniem bij *Pr. Lucifer* ♀ moet worden gesteld, gelijk de heer Lynch vermoedt. Vooreerst is *D. rufipennis* grooter (Macquart geeft 10 l. aan); voorts is bij haar de knevelbaard niet zwart (Macq. noemt dien „d'un brun roussâtre, à soies supérieures noires"); daarentegen noemt hij het eerste sprietlid zwart en de zijden van den thorax wit gevlekt, wat bij *Pr. Lucifer* ♀ niet voorkomt; en eindelijk zwijgt hij geheel van den zwartachtigen band vóór de spits der vleugels evenzeer als van den donkeren zoom aan den achterrand.

12. *Dicranus Tuema* E. Lynch.

E. Lynch Arribalzaga, *Asil argent.* sep. 9. 6.

Van deze prachtige soort bezit ik een drietal zeer gave mannelijke exemplaren, mij uit Argentina door Prof. Weyenbergh overgezonden. Zij is dezelfde, waarvan ik in de zomervergadering der Entomologische Vereeniging, op 29 Junij 1878 te Nijmegen ¹⁾ melding maakte, en die ik toen voornemens was als *D. praevellens* te beschrijven. Zij staat in de naauwste verwantschap zoowel met *Dasygogon rutilus* Wied. (*Auss. Zweifl. I. 370. 6*) als met *D. longiungulatus* Macq. (*Dipt. ex. supp. 4. 67. 71*) ²⁾, beiden uit Brazilië. Toch geloof ik niet dat zij met een van deze beiden kan worden vereenigd. *D. rutilus* heeft volgens Wiedemann een lichtgeel schildje, de zijvlekken van het achterlijf zijn goudgeel en de laatste lijfsringen worden door eene vosroode beharing bezoomd. Bij *D. longiungulatus* Macq., die in de witte zijvlekken van het achterlijf meer overeenkomst aanbiedt en waarvan het schildje ook niet geel schijnt te zijn, worden daarentegen de sprieten en de achterscheenen zwart genoemd.

Vermits de heer Lynch alleen het ♀ heeft beschreven en nog wel naar een niet zeer gaaf voorwerp in het museum te Buenos Ayres,

1) *Tijdschr. v. Ent.* XXII. blz. XXI.

2) Wel te onderscheiden van *Dasygogon longiungulatus* Macq. (*Dipt. ex. I. 2. 36. 7*), eveneens van Brazilië, die tot het genus *Allopgogon* behoort en synoniem is met *Dasygogon vittatus* Wied.

zal het niet overbodig worden geacht, dat ik hier nogmaals de beschrijving, zooveel noodig aangevuld, herhaal.

Lengte 26 mm. (mijne mannelijke exemplaren), 29 mm. (het ♀ door Lynch beschreven).

Aangezigt en achterste oogrand goudgeel; knevelbaard van dezelfde kleur, uit lange, alleen tegen den mondrand geplaatste borstels bestaande; schedel bruinachtig; beharing van het achterhoofd alsmede de kin- en bakkenbaard bleek goudgeel. Zuiger glanzig zwart; palpen bij mijne exemplaren roodgeel met eveens gekleurde haren, bij het ♀ (volgens Lynch) donker. Sprieten roodgeel; de beide eerste leden kort; het tweede lid van onderen met een langen gelen borstel en voorts zoowel van boven als van onderen met kleinere zwarte borsteltjes; derde lid anderhalfmaal zoo lang als de beide eersten te zamen, iets donkerder dan deze, elsvormig, spits toeloozend, met korte onduidelijke, zwartachtige eindgriffel. Thorax dof zwartbruin, met goudgele teekening, bestaande in eene vlek op de schouderknobbels, een' zoom ter wederzijde van den rug, zes ronde vlekjes op den rug, waarvan twee vooraan tusschen de schouderknobbels en de onduidelijke donkere langsbanden, en vier op eene rij langs den dwarsnaad; voorts in eenige onregelmatige vlekken in de borstzijden en op de knobbels ter wederzijde van den achterrug; het achtereinde van den thorax alsmede het schildje grijs bestoven. In de zijden en aan den achterrand van den thorax zwarte borstels, een paar dergelijke ook aan den achterrand van het schildje. Achterlijf glanzig zwart; de korte eerste ring alleen dof, ter wederzijde met gele uitstaande beharing en een paar zwarte borstels; de vier volgende ringen met witte zijvlekken, eenigszins in den vorm van een breed afgebroken achterzoom; mannelijke genitalien weinig uitstekend, glanzig zwart, met deels zwarte, deels grijsachtige beharing; bij het ♀ de anus met zwarte doorntjes bezet (Lynch). Pooten helder roodgeel; de heupen zwartbruin met gele beharing; dijen meestal van boven met eene zwarte langsstreep (bij een mijner exemplaren ontbreekt die geheel, bij een tweede is er slechts eene aanduiding van); achterseenen aan de binnenzijde met een zwartbruin uiteinde; aan al de tarsen de twee of drie laatste leden alsmede de lange voethaken zwart; de stijve borstels aan de seenen spaarzaam en roodgeel, even als die aan de eerste tarsenleden; waar de tarsenleden donker zijn, worden ook de borstels zwart. Kolfjes roodgeel. Vleugels zoo lang als het

achterlijf, aan den wortel en den voorrand met geelachtige tint en roodgele aderen, overigens iets grauwwachtig en de aderen bruin; de vleugelspits grauwbruin, welke kleur aan den wortel der drie eerste achtercellen een' zoom overlaat; daarentegen bevindt zich een kern van dezelfde grauwbrowne kleur in de schijffel, de vierde en vijfde achtercel, de anaal-cel en den achterhoek; middeldwarsader iets vóór het midden der langgerekte schijffel; eerste achtercel aan haar einde een weinig vernaauwd; vierde achtercel gesloten en gesteeld; anaal-cel tegen den vleugelrand gesloten.

13. *Cyrtopogon chrysopogon* Löw.

Löw, *Dipt. Am. Sept.* Cent. VII. 59.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

14. *Holopogon bullatus* n. sp.

Obscure cinereus; thorace gibboso, nigro-vittato; antennis, proboscide, palpis, macula faciali, abdominis dorso pedibusque posticis nigris; pedibus anterioribus badiis; mystace, pilis setisque omnibus pallidis; alis cinereo-fuseis. — ♂ ♀ long. 9—10.5 mm.

Lang heb ik gearzeld of ik deze soort in het geslacht *Oligopogon* Löw of *Holopogon* Löw zou rangschikken. De hoog gewelfde thorax en de slechts tot halverwege het gezigt reikende knevelbaard zou haar eene plaats aanwijzen in eerstgemeld genus; zij mist echter een der voornaamste kenmerken er van, namelijk de behaarde sprieten-griffel, en schijnt daarom beter in het genus *Holopogon* te passen.

Kop bijna dubbel zoo breed als hoog; aangezigt licht aschgrauw; plat, ongeveer een derde der kopbreedte innemende, in 't midden met eene ronde, glanzig zwarte vlek, die somtijds in tweeën is gedeeld; knevelbaard geelwit, minstens tot de halve hoogte van het gezigt opstijgende; achterhoofd grijs; kinbaard wit; oogen van voren met grootere facetten; voorhoofd donker aschgrauw; ocellenknobbel sterk ontwikkeld. Zuiger, palpen en sprieten zwart; de beide eerste sprietleden met bruingele borstels; het derde lid ruim dubbel zoo lang als de voorgaande te zamen, en daarbij smal, met naakte, matig lange, spits toeloopeude, naar beneden gebogen griffel. Thorax bultachtig verheven, aschgrauw, met zwarte, breede langsbanden, de middelste van voren duidelijk gespleten; de buitenste uit onregelmatige vlekken bestaande; ook op de borstzijden donkere vlekken;

bij afwisseling der bestuiving komt eene glanzig zwarte grondkleur voor den dag; schildje en achterrug eenkleurig grauw, geheel naakt; beharing van den thorax zeer onbeduidend; de borstels aan de kanten en van achteren op den thorax zijn niet veel meer dan fijne haren van bleekgele kleur. Achterlijf langwerpig, aan het eind eenigszins naar beneden omgebogen (bij het ♂ overal gelijk breed, bij het ♀ in 't midden iets verbreed), van boven zwart, met lichtgrijze, aan elkander verbonden zijvlekken; de laatste ring geheel van die kleur; buik aschgrauw; aan den eersten ring des achterlijfs en aan den buik is eene geelachtige beharing; mannelijke genitalien klein, glanzig zwart. Pooten stevig; dijen matig verdikt, voorscheenen zonder einddoorn, doch aan de spits met stevige borstels; achterscheenen naar het eind kolfachtig verdikt; ook de drie eerste leden der achtertarsen dikker; heupen aschgrauw; de voorste pooten overigens kastanjebruin, met den wortel der dijen glanzig zwart en de laatste tarsenleden pekzwart; achterpooten zwart met eenigen glans en de knieën min of meer bruinrood; al de pooten hebben eene digte beharing en vele borstels van bleek roodgele kleur; zelfs de borstels aan de tarsen niet verdonkerd. Kolfjes bruingeel; de knop meestal van boven met donkere vlek. Vleugels met gelijkmatige donker grauwbruine tint, alleen in de streek der randvlek iets krachtiger; aderen zwartbruin, met uitzondering van de hulpader en het begin der subcostaal-ader, die bruingeel zijn; vorkcel zeer langwerpig, dubbel zoo lang als haar steel; al de achtercellen en ook de anaal-cel geopend; middeldwarsader op twee derden der schijffel geplaatst.

Twee mannetjes en vier wijfjes uit Argentina (Weyenbergh).

15. *Hypenetes asiliformis* n. sp.

Nigricans pilosula; barba alba; antennis, palpis, mystace pedibusque nigris; genubus rufis; tibiaram setis ex maxima parte albidis; antennarum articulo tertio articulis binis praeedentibus aequae longo, ante medium tenui, apice erassiori. — ♂ long. 9 mm. — (Pl. 10 fig. 2—4).

Gelijkt op eene kleine Asiline. Kop breeder dan de thorax, witachtig bestoven; gezigtsknobbel en knevelbaard drie vierden van het aangezicht innemende; de laatste nit ruwe zwarte borstels bestaande; beharing van het achterhoofd, benevens de kin- en bakkenbaard witachtig; boven op het achterhoofd en van voren tegen den ocellenknobbel eenige lange zwarte borstels. Sprietten zwart, iets langer dan

de kop in doorsnede; eerste lid dun, cilindrisch; tweede napvormig; beiden met witachtige beharing; derde lid naakt, zoo lang als de beide eersten te zamen, aan de wortelhelft zeer dun en vervolgens knodsvormig verbreed, met korte, stompe griffel. Zuiger glanzig zwart, spits toeloopend, van onderen met witachtige haren, als vervolg van den kinbaard. Thorax en schildje zwart, met witachtige bestuiving, die op den rug eene onduidelijke teekening overlaat en vooral op de schouders en in de borstzijden de overhand krijgt; schouderknobbels met lange witachtige beharing; op den rug van den thorax, het voorste vierendeel uitgezonderd, lange zwarte borstels; enkele dergelijke borstels ter wederzijde vóór den vleugelwortel en aan den achterrand van het schildje. Achterlijf naar achteren iets smaller, zwartgrauw, aan de vijf eerste ringen met smallen witgrijzen achterzoom en iets breederen zijrand van dezelfde kleur; beharing des achterlijfs witachtig; genitalien klein en bijna geheel door den platten achtsten bovenring bedekt. Pooten glanzig zwart, doch door de witachtige beharing dof en grauw; aan de onderzijde der dijnen is die beharing langer; knieën geelrood; scheenen met een aantal lange stijve borstels, meerendeels van geelwitte kleur, doch aan de buitenzijde der voorste scheenen en aan den achterkant der achterscheenen zijn er ook eenige, die zwart zijn; de borstels der tarsen allen zwart. Kolfjes vuilgeel. Vleugels smal, niet volkomen zoo lang als het achterlijf, eenkleurig grauw, met donkerbruine aderen; het aderbeloop komt overeen met dat van Löw's afbeelding van *H. stigmatius* (*Dipt. Süd. Afr. Tab. II. f. 41a*); de wortelcellen en de schijffel zijn echter langer en smaller.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

Het geslacht *Hypnetes* werd door Löw (*Dipt. Süd. Afr. p. 89*) opgerigt voor eene Zuid-Afrikaanse Dasytrogine, die zich onderscheidt door dunne sprieten, waarvan het derde lid aan de basis smal is en zich naar het einde knodsvormig verbreedt. Deze sprietenform vertoont zich ook in het Amerikaanse geslacht *Clavator* Phil.; Gerstaecker heeft daaruit aanleiding genomen, om dit laatste geslacht als synoniem met *Hypnetes* te verklaren, en Schiner heeft hem hierin gevolgd.

Hypnetes behoort tot die genera, welke aan het eind der voor-scheenen geen haakvormig doortje hebben. Bij de beschrijving van het genus *Clavator* en van de daartoe gebragte soorten, zwijgt Philippi van dit kenmerk; doch te oordeelen naar zijne afbeelding van

Clavator punctipennis (Verhandl. zool. bot. Gesellsch. XV pl. xxvi f. 31), zouden echter de scheenen, even als bij *Hypenetes*, ongewapend zijn. Dit wordt ook daardoor bevestigd, dat Schiner (blijkens *Dipt. Nov. Reise*, p. 159) deze soort heeft gekend en haar zonder bedenking in het geslacht *Hypenetes* rangschikt, zoodat men kan aannemen dat hij bij haar geen doortje aan de voorscheenen gevonden heeft. Hij achtte dan ook de synonymie der beide genera ten volle bewezen, en brengt ook *Dasygogon fulviformis* Macq. (*Dipt. ex supp.* I. 67. 47) die mede ongewapende voorscheenen heeft, tot het gesl. *Hypenetes*.

Intusschen beschrijft Osten Sacken (*Western Dipt.* p. 292) eene soort, die hij *Clavator sabulorum* noemt en waarbij wel degelijk de voorscheenen met een doortje gewapend zijn; waaruit hij, hoewel ten onregte en zonder op Schiner's mededeelingen te letten, de gevolgtrekking maakt, dat zulks ook bij de overige soorten van Philippi het geval zou zijn. Zoolang nu de Dasygoginen in 't algemeen worden onderscheiden naar de al of niet aanwezigheid van het doortje aan de voorscheenen, — en niet ligt zal dit als hoofdkenmerk worden losgelaten, — kan *Clavator sabulorum* O. Sack niet in het geslacht *Hypenetes* worden opgenomen, en het blijft nog onzeker of dit wel zou kunnen geschieden met de overige door Philippi beschreven *Clavator*-soorten, mitgezonderd *Cl. punctipennis*. Daarentegen kunnen er geen ernstige bedenkingen bestaan, om deze laatste en de hierboven beschrevene *asiliformis* onder *Hypenetes* te rangschikken.

16. *Megapoda labiata* Fabr.

Laphria labiata, Fabr. *Syst. Antl.* 160. 20; Wied. *Dipt. ex.* I. 232. 1; id. *Auss. Zweifl.* I. 499. 1; — *Megapoda cyanea*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 288. 1; id. *Dipt. ex.* I. 2. 59.

Eenige exemplaren uit Brazilië in het Leidsch museum; een ♂ mede van daar in mijne collectie.

17. *Dasyllis grossa* Fabr.

Asilus grossus, Fabr. *Spec. ins.* II. 460. 1; id. *Ent. syst.* IV. 376. 1; id. *Syst. Antl.* 153. 1; Wied. *Auss. Zweifl.* I. 498. 113; — *Laphria tergissa*, Say, *Journ. ac. Phil.* III. 75. 5; Wied. *Auss. Zweifl.* I. 502. 5; — *Laphria analis*, Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 68. 15.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

Dat *Asilus grossus* F. dezelfde soort is als *Laphria tergissa* Say, is door Osten Sacken duidelijk in het licht gesteld in zijnen *Catalogue of the described Diptera of North America* p. 233, noot 115.

18. *Laphria gilva* Linn.

Asilus gilvus, Linn. *Faun. suec.* n°. 1912; — *Laphria gilva*, Löw, *Linn. Ent.* II. 548. 8; Schiner, *Faun. austr.* I. 139; — *Asilus rufus*, de Geer, *Ins.* VI. 241. 4. pl. 13 f. 15.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher), in het Brusselsche museum aanwezig, gelijkt zoo volkomen op deze Europese soort, dat ik het gerust als zoodanig durf determineren. In den *Catalogus der Noord-Amerikaansche Diptera van den Barou Osten Sacken* wordt de soort niet vermeld.

19. *Andrenosoma xanthoemema* Wied.

Laphria xanthoemema, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 509. 18; Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 67. 12.

Een ♂ van Brazilië in het Leidsch museum.

Het achterlijf is in de zijden van den tweeden tot en met den vijfden ring zwart, op den vierden ring zelfs tot zulke uitbreiding, dat de roode kleur er schier geheel verdrongen wordt.

20. *Andrenosoma erythropyga* Wied.

Laphria erythropyga, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 509. 17.

Een ♂ van Rio in het Leidsch museum.

De knevelbaard heeft in 't midden eenige zwarte borstels, die echter tusschen de digte witte haren weinig in 't oog vallen. De vleugels zijn aan dit oude exemplaar meer grauwbrown dan geelachtig; de eerste achterceel is wel aan 't einde vernaauwd, maar niet gesloten en gesteeld, zooals bij de voorgaande soort.

21. *Lampria clavipes* Fabr.

Laphria clavipes, Fabr. *Syst. Antl.* 162. 27; Wied. *Dipt. ex.* I. 237. 9; id. *Auss. Zweifl.* I. 513. 23; — *Lampria clavipes*, Bell. *Ditt. mess.* II. 13. 2. pl. 1. f. 15.

Een enkel paartje uit Brazilië bevindt zich in mijne collectie.

22. *Lampria mexicana* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 2. 37. 3; Bell. *Ditt. mess.* II. 13. 1.

Ik bezit twee wijfjes zonder aanduiding van vaderland (gelijk uit den naam blijkt, leeft de soort in Mexico).

23. *Lampria bicolor* Wied.

Laphria bicolor, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 522. 40; — *Laphria megacera*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 284. 18.

Een ♀ zonder aanduiding van vaderland in mijne collectie (de soort is uit Noord-Amerika).

24. *Dasythrix leucophaea* E. Lynch.

E. Lynch Arribalzaga, *Asil argent.* sep. 22. 17.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

25. *Atomosia xanthopus* Wied.

Laphria xanthopus, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 529. 52.

Een ♀ van Guanaxuato (Dugès) in het museum te Brussel.

26. *Atomosia tibialis* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 1. 76. 8.

Een ♀ uit Columbie in het museum te Brussel.

27. *Atomosia pilipes* Thoms.

Atomosia pilipes, Thoms, *Eng. Resa*, Dipt. 465. 33; — *At. pilosipes*, E. Lynch Arribalzaga, *Asil. argent.* sep. 19. 15.

Een ♀ van Argentina (Weyenbergh), vroeger door mij, ten onregte, als *At. modesta* Phil. bestemd.

28. *Atomosia geniculata* Wied.

Laphria geniculata, Wied. *Dipt. ex.* I. 241. 19; id. *Auss. Zweifl.* I. 528. 51.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

Wiedemann's beschrijving is ten volle op dit exemplaar van toepassing, met uitzondering dat het achterlijf geen witte insnijdingen heeft. Professor Mik heeft het, op mijn verzoek, met de typen in het Weener museum vergeleken en verzekert mij dat daaronder ook exemplaren zonder witte insnijdingen voorkomen.

29. *Atomosia venustula* E. Lynch.

E. Lynch Arribalzaga, *Asil argent.* sep. 17. 13.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

30. *Mallophora infernalis* Wied.

Asilus infernalis, Wied. *Dipt. ex.* I. 202. 35; id. *Auss. Zweifl.* I. 475. 76; Perty, *Del. un. Bras.* 181. pl. 36 f. 5; — *Mallophora infernalis*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 301. 1; Bell. *Ditt. Mess.* II. 21. 1.

Een mannetje en twee wijfjes, zonder aanduiding van herkomst, in het Leidsch museum; ik zelf bezit een ♀ uit Brazilië.

31. *Mallophora robusta* Wied.

Asilus robustus, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 478. 81; — *Mallophora robusta*, Macq. *Dipt. ex.* supp. 1. 78.

Twee wijfjes uit Brazilië in het Leidsch museum; ik zelf bezit een ♀ mede van daar.

32. *Mallophora ruficauda* Wied.

Asilus ruficauda, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 476. 78; — *Mallophora ruficauda*, Walk. *List*, VII. 580; E. Lynch Arribalzaga, *Asil. argent.* sep. 30. 19.

Ik bezit een ♀ van Argentina (Weyenbergh) en een ♂ van Montevideo.

33. *Mallophora Pluto* Wied.

Asilus Pluto, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 477. 89; — *Mallophora Pluto*, Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 176. 49.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh), waarop Wiedemann's beschrijving goed past. De eerste achterceel is echter aan 't eind gesloten en kort gesteeld, en daar Wiedemann noch Schiner van deze bijzonderheid melding maakt, kan ik eenigen twijfel omtrent de juistheid der determinatie niet onderdrukken.

34. *Mallophora Minos* Wied.

Asilus Minos, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 478. 82.

In het museum te Leiden zijn verscheidene exemplaren uit Brazilië; ik zelf bezit een ♀, mede van daar.

35. *Mallophora tibialis* Macq.

M. tibialis, Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 85. 1; — *M. fuscipennis*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 75. 20; — *M. fasciata* Walk. *Dipt. Saund.* II. 112.

Ik bezit een ♀ van deze soort uit Brazilië.

Dat *M. fuscipennis* Macq. en *M. fasciata* Walk. hier als synoniemen moeten worden gesteld, laat zich uit de beschrijvingen gemakkelijk afleiden.

M. tibialis Macq. (*Dipt. ex. supp.* 1. 77. 17) van Guiana is eene andere soort, die echter uiterst kort is beschreven naar een gebrekkig exemplaar zonder achterlijf.

36. *Mallophora nigritarsis* Fabr.

Dasygogon nigritarsis, Fabr. *Syst. Antl.* 168. 18; — *Asilus* ead. Wied. *Dipt. ex.* I. 208. 46; id. *Auss. Zweifl.* I. 479. 84; — *Mallophora* ead. Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 86. 4; Schin. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XVII (1867) 386. 66; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 77. 6.

Vijf mannetjes en een wijfje van Brazilië (Bescke) in het Leidsch museum; ik zelf bezit een paar mannetjes, waarvan het eene met het etiket Suriname. In de hoofdzaak komen zij met Wiedemann's beschrijvingen overeen; ik moet evenwel opmerken, dat niet alleen aan de zwarte achtertarsen, maar ook aan de voorste (die roodgeel zijn met beharing van dezelfde kleur en zwarte borstels), de leden allen zeer kort en breed zijn; de sprieten zijn dun, hun eindborstel langer dan het 3^e lid. De beharing der palpen wordt door Wiedemann vosrood genoemd; aan al mijne exemplaren is zij zwart, hetgeen ook, volgens Schiner, aan de typische voorwerpen van Wiedemann het geval is; Macquart zoekt in de kleur van die beharing een sexueel verschil en noemt die bij het ♂ geel, bij het ♀ zwart, wat met mijne waarneming in strijd zou zijn. Van de gele haarstreep op de achtertarsen, waar Wiedemann van spreekt, zie ik niets.

37. *Promachus rufipes* Fabr.

Asilus rufipes, Fabr. *Syst. ent.* 794. 16; id. *Ent. syst.* IV. 383. 32; Wied. *Dipt. ex.* I. 203. 38; id. *Auss. Zweifl.* I. 487. 93; — *Dasygogon rufipes*, Fabr. *Syst. Antl.* 169. 23.

Een ♀ met het etiket „Am. Sept.?", afkomstig uit de oude collectie van Raye van Brenkelerwaard, in 's Rijks museum te Leiden.

38. *Promachus trichonotus* Wied.

Asilus trichonotus, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 490. 97.

Exemplaren van Brazilië (Beseke) in het museum te Leiden; een ♀ van dezelfde herkomst in mijne collectie.

39. *Proctacanthus Heros* Wied.

Asilus Heros, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 427. 4.

Van deze soort bevindt zich een paartje uit Noord-Amerika, afkomstig uit de vroegere collectie van Raye, in 's Rijks museum te Leiden.

40. *Proctacanthus brevipennis* Wied.

Asilus brevipennis, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 431. 10.

Het ♀ uit het Leidse museum, door Wiedemann aan het slot zijner beschrijving vermeld, is daar nog aanwezig. Ik zelf bezit een ♂ uit Argentina (Weyenbergh), dat ook tot deze soort schijnt te behooren, althans daaraan dicht verwant is, gelijk mij ook is medegedeeld door den heer Mik, die het met de typische exemplaren in het Weener museum heeft vergeleken. Werkelijk is Wiedemann's beschrijving daarop vrij wel van toepassing, met uitzondering echter van de zwarte veeg aan den voorkant der dijen, die ontbreekt, en van de kleur der sprieten, waarvan althans de beide eerste leden (het derde is afgebroken) roodgeel en niet zwart zijn. De genitalien zijn aan mijn exemplaar niet groot en van roodgele kleur; zij bestaan in een paar zeer langwerpige, aan 't eind lichtgeel behaarde boven- en een paar kortere onderkleppen.

41. *Proctacanthus rubriventris* Macq.

Pr. rubriventris, Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 87. 11. pl. 8. f. 3; Lynch Arribalzaga, *Asil. Argent.* sep. 9. 6; — *Erax speciosus*, Phil. *Verhaull. zool. bot. Ges. Wien*, XV. 693. 3. pl. 26 f. 28.

Van deze groote en prachtige soort bezit ik een zeer gaaf vrouwelijk exemplaar uit de Argentijnsche republiek, mij door Prof. Weyenbergh toegezonden.

Reeds voor ik het aangehaalde stuk van den heer Lynch Arribalzaga gezien had, was ik tot dezelfde conclusie als hij gekomen, dat *Erax speciosus* Phil. synoniem is met *Proctacanthus rubriventris* Macq. Philippi heeft het ♀ zeer kenbaar beschreven en afgebeeld, doch voorbijgezien dat de soort reeds door Macquart was benoemd; hij

vergist zich bovendien met haar in het geslacht *Erax* te plaatsen. Macquart's beschrijving, die alleen op het ♂ betrekking heeft, moge korter en minder volledig en zijne afbeelding minder juist zijn, bij eene oplettende vergelijking van al de bijzonderheden blijft er geen twijfel over, of beide schrijvers hadden dezelfde soort voor oogen.

42. *Proctacanthus virginianus* n. sp.

Nigricans; mystace pallide rufo, interdum pilis nigris marginalibus mixto; barba albida; thorace substriato, abdominisque marginis brunneo-pollinosis; oviducto elongato, nigro nitido; tibiaram basi castanea; alis ex flavido cinerascens; nervis ad alarum apicem et marginem posteriorem leviter fuscano-limbatis. — ♀ long 23—26 mm. — Pl. 10 fig. 5 en 6).

Van donker uitzigt; de glanzig zwarte grondkleur van thorax en achterlijf min of meer bedekt door geelbruine bestuiving, die op den thorax onduidelijke langsstrepen vrij laat en aan het achterlijf voornamelijk in de zijden en ook eenigszins aan den achterrand der ringen optreedt; de dunne langgerekte eijerbuis is geheel glanzig zwart; de bovenste eindkleppen loopen spits toe en zijn langer dan de onderste, die eene borstelige zwarte beharing dragen. Beharing van den thorax zwart en vrij kort; ter wederzijde achter den dwarsnaad eenige stevige zwarte borstels; aan den achterrand van het schildje en aan beide zijden van den zeer korten maar verbreedten eersten lijfsring mede lange zwarte borstels. Kop weinig breeder dan de thorax; gezichtsbult groot, van boven een vierde van het aangezicht vrij latende, geheel bedekt door den digten knevelbaard, die bij een der beide exemplaren geheel bleek roodgeel is, bij het andere daarentegen van boven en in de zijden met een aantal zwarte haren is vermengd; de kinbaard bleekgeel of zelfs witachtig. Spieten zwart; het eerste lid van onderen met een digten bundel zwarte borstels; eindborstel bijna dubbel zoo lang als het derde lid. Zuiger zeer glanzig zwart; palpen zwart, digt met borstels van dezelfde kleur bezet. Pooten zwart, scheenen aan de wortelhielt roodachtig kastanjebruin en daar ter plaatse met vaalgele, doch overigens met zwartachtige beharing; al de borstels der pooten zwart. Kolfjes zwart. Vleugels merklijk korter dan het achterlijf, geelachtig aschgrauw; de aderen aan de vleugelspits en den achterrand met flauwe bruine bezooming; bovenarm der cubitaal-vork met een aanhangend adertje; tweede achtereel niet naar boven verbreed.

Twee, met uitzondering van den deels verschillend gekleurden knevelbaard, geheel gelijke wijfjes van Virginie (Dr. A. Breyer) in het museum te Brussel.

43. *Proctacanthus senectus* n. sp.

Griseus; mystace barbaque albidis; antennis nigris, articulo tertio parvo apice acuminato, stylo elongato; thorace vittis quatuor obscuris, fusco limbatis; abdomine maculis dorsalibus fuscis, hypopygio maris et oviducto foeminae nigris subnitidis; pedibus rufis, femoribus antice nigrosignatis, tarsis piceis; alis hyalinis. — ♂ ♀ long. 26—30 mm.

Kop witachtig; aangezigt ongeveer een vierde der kopbreedte innemende en aan ruim de onderste helft bultachtig verheven; knevelbaard wit, van onderen met eenige gele haren en zelfs een paar zwarte borstels er tusschen; kinbaard en beharing van het achterhoofd wit; voorhoofd met zwarte beharing; achter de oogen een krans van gele borstels; oogen naar onderen tegen den binnenkant met grootere facetten, wat vooral bij het ♂ duidelijk is. Sprieten klein, zwart; het eerste lid het langst; het tweede half zoo lang, beiden met vaalgele beharing; het derde lid weinig langer dan het tweede, peervormig, spits toeloozend; de eindborstel zoo lang als de beide laatste sprietleden te zamen, aan de niterste spits eene kleinigheid verdikt. Zuiger glanzig zwart; palpen donker, onder den digten baard half verborgen. Thorax grijs, van boven vóór den dwarsnaad met vier iets donkerder langsbanden; de beide middelsten duidelijk, vrij smal, naar voren iets uiteenlopend, over de geheele lengte van elkander gescheiden en ter wederzijde met een zwartachtigen zoom; de beide zijbanden minder duidelijk en meer vlekkelig, soms alleen te herkennen aan den donkeren zoom langs de binnenzijde; schildje van dezelfde kleur als de thorax; het achterste gedeelte van den thorax alsmede het schildje met overeindstaande vaalgele beharing, waartusschen zich zwarte borstels mengen; dergelijke borstels, maar iets steviger, bevinden zich vóór den vleugelwortel en ter wederzijde vóór het schildje; de borstzijden hebben eene witte beharing en op den knobbel onder den vleugelwortel staan zwarte borstels. Achterlijf lang en smal, grijs; aan den voorkant van elken ring een zwartachtige zoom, in de gedaante eener van achteren afgeronde vlek; in sommige rigtingen de zijden van het achterlijf bruinachtig; mannelijke genitalien niet groot, zwart en eenigszins glanzig, met grijze beharing en enkele

zwarte borstels; tussehen de aan het eind afgeknotte bovenkleppen steekt van boven een zwart tepelachtig orgaan uit; de onderkleppen naar het einde spits en aldaar met gele beharing; eijerbuis van het ♀ glanzig zwart, niet volkomen zoo lang als de beide laatste lijfsringen. Heupen grijs als de borstzijden; dijen en scheenen rood-geel, doch door de digte witachtige beharing grauwachtig rood schijnende; de voorzijde van al de dijen zwartachtig; tarsen pek-zwart; de stekelachtige borstels der pooten allen zwart; bij het ♂ ontbreken deze aan de voordijen; ook de voethaken zwart, de voetballen daarentegen bruingeel. Kolfjes bruingeel. Vleugels bijna zuiver glasachtig; bij het ♂ is de tweede helft van den voorrand als zwart gezoomd, omdat de subcostaal-ader zeer dicht langs de randader loopt.

Beide sexen uit Argentina (Weyenbergh).

Bij een der mannelijke exemplaren is de grondkleur der beide middelbanden donkerder, waardoor de bezooming weinig duidelijk is.

44. *Proctacanthus brevistylatus* n. sp.

Cinereus; antennis nigris, tenaibus; articulo tertio articulis primo et secundo conjunctis longiori, stylo parvo munito; thorace lineis duabus mediis nigris maculisque lateralibus fuscis; abdomine fusco-maculato; pedibus rufis, femoribus nigrovittatis; tarsis fuscis; alis hyalinis apud apicem laeviter brunnescentibus, costa (♂) subdilata. ♂ long. 19 mm.

Aschgrauw. Aangezigt bijna een derde der kopbreedte innemende, witachtig; gezigtshult tot twee derden der hoogte van het aangezigt reikende; knevelbaard deels uit witte, deels uit gele borstelharen bestaande; kinbaard en beharing van het achterhoofd wit; achter de oogen een krans van zwarte borstels; de facetten aan de voorzijde der oogen iets grooter dan de overige. Sprieten zwart, van slanken vorm; eerste lid cilindrisch, het tweede kort, het derde iets langer dan de beide voorgaande te zamen; de eindborstel slechts een derde der lengte van het laatste sprietenlid. Zuiger en palpen zwart. Thorax van boven met twee duidelijke zwartbruine langsstrepen, die naar voren eenigszins uiteenloopen; ter wederzijde nog een paar donkere vlekken; van achteren op den thorax en op het schildje eene vaalgele beharing, waartussehen eenige zwarte borstels staan; vóór den vleugelwortel enkele grootere zwarte borstels; borstzijden met witte beharing. Achterlijf cilindrisch, eenigszins platgedrukt; op elk der ringen eene

grootte zwartbruine vlek: die van den vierden en vijfden ring duidelijker, die van den zesden ring even duidelijk, maar kleiner; genitalien glanzig blaauwzwart met gemengd gele en zwarte beharing; de bovenkleppen een paar korte, kromme haken vormende, waartusschen een behaard zwart tepeltje uitsteekt; van onderen nog een paar omgebogen, zwarte, aan 't eind borstelig behaarde tepeltjes. Heupen grijs als de borstzijden; de pooten verder roodgeel, de onderkant der dij en de voorkant der achterscheenen zwartachtig; tarsen zwartbruin; de voorheupen, de dij van onderen en de binnenkant der scheenen met digte en lange, witachtige beharing; de stekelige borstels der pooten zwart; zij ontbreken aan de voordijen; aan het eerste of de beide eerste leden der tarsen van onderen eene glanzig geelroode viltige beharing. Kolfjes geel. Vleugels glasachtig, aan de spits en het laatste gedeelte van den achterrand met eenige geelbruine tint; aderen zwart; de voorrand voorbij het midden een weinig verbreed.

Een enkel ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

45. *Eccritosia barbata* Fabr.

Asilus barbatus, Fabr. *Ent. syst.* IV. 379. 12; id. *Syst. Anth.* 155. 7; Wied. *Dipt. ex.* I. 187. 9; id. *Auss. Zweifl.* I. 439. 22; — *Proclucanthus barbatus*, Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 122. 4.

In mijne collectie bevinden zich een paar wijfjes zonder aanduiding van vaderland (de soort behoort in Brazilië thuis).

46. *Erax stylatus* Fabr.

Asilus stylatus, Fabr. *Syst. ent.* 795. 19; id. *Ent. syst.* IV. 384. 38; Wied. *Dipt. ex.* I. 198. 30; id. *Auss. Zweifl.* I. 462. 57. pl. 6. f. 6; — *Dusypogon stylatus*, Fabr. *Syst. Anth.* 171. 31.

In 's Rijks museum te Leiden bevinden zich twee wijfjes, het eene van Rio de Janeiro (Bescke), het andere van Wisconsin (Thure Kumlien).

47. *Erax macularis* Wied.

Asilus macularis, Wied. *Dipt. ex.* I. 193. 19; id. *Auss. Zweifl.* I. 447. 33; Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 147. 32.

Een ♂ en een ♀ van Rio de Janeiro, benevens nog een ♂ uit Noord-Amerika in het museum te Leiden; een ♂ van Suriname in mijne collectie.

48. *Erax macrolabis* Wied.

Asilus macrolabis, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 458. 51.

Een ♀ van Tennessee (Troost), benevens twee mannetjes uit Noord-Amerika (afkomstig van de oude collectie van Raye) in 's Rijks museum te Leiden.

49. *Erax auribarbis* Wied.

Asilus auribarbis, Wied. *Dipt. ex.* I. 186. 8; id. *Auss. Zweifl.* I. 437. 19.

Twee mannetjes van Bahia in het museum te Leiden; in het eene exemplaar is de vorkeel zonder het gewone teruglopend adertje.

50. *Erax labidophorus* Wied.

Asilus labidophorus, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 459. 52; — *Erax* ead. Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 110. 7.

Een oud mannelijk exemplaar van Brazilië in het museum te Leiden.

51. *Erax striola* Fabr.

Dasygogon striola, Fabr. *Syst. Antl.* 172. 38; — *Asilus striola*, Wied. *Dipt. ex.* I. 199. 31; *Auss. Zweifl.* I. 464. 58; — *Erax striola*, E. Lynch Arribalzaga, *Asil. argent. sep.* 51. 35; — *Er. maculatus*, Macq. *Dipt. ex.* I. 2. 111. pl. 9. f. 6.

Twee wijfjes van Brazilië in het museum te Leiden.

52. *Erax flavofasciatus* Wied.

Asilus flavofasciatus, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 470. 68.

Een ♀ van Rio de Janeiro (Beseke) in het museum te Leiden.

53. *Erax rufinus* Wied.

Asilus rufinus, Wied. *Zool. Mag.* III. 47. 8; id. *Auss. Zweifl.* I. 441. 25; — *Erax rufinus*, Schin. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XVII (1867). 393. 84; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 78. 7.

Een mannetje en twee wijfjes, uit Brazilië, in het Leidsch museum.

De kenmerken, door Wiedemann opgegeven, vind ik aan deze exemplaren terug. De sprieten zijn bleek roodgeel; het eerste lid is het langst, cilindervormig en van onderen over de geheele lengte, van boven alleen aan 't eind met zwarte borstels; het tweede lid is kort, mede met zwarte borstels; het derde niet veel langer, priemvormig, met zwarte rugstreep en een zwarten eindborstel, die ten

minste zoo lang is als het tweede en derde sprietenlid te zamen. Het aangezigt is niet breed en wordt van boven nog smaller. Van de bruinachtige kleur in 't midden van den achtterrug, waarvan Wiedemann spreekt, zie ik niets. De borstels op den thorax en aan de pooten zijn allen zwart. De mediastinaal-cel is zwartbruin en vormt eene donkere streep tegen den voorrand; de bovenarm der cubitaal-vork is aan den wortel wel eenigszins hoekig omgebogen, maar mist bij al mijne exemplaren het teruglopende adertje.

54. *Erax pogonias* Wied.

Asilus pogonias, Wied. *Dipt. ex.* I. 198. 29; id. *Auss. Zweifl.* I. 460. 54; — *Dasygogon barbatus*, Fabr. *Syst. Antl.* 169. 22.

· Een ♀ van Arizona (Neumögen) in het museum te Leiden.

De aangehaalde beschrijvingen passen beter dan eenige andere op dit voorwerp.

55. *Erax unicolor* Bell.

Bellardi, *Ditt. mess.*, II. 37. 3.

Van deze soort bevinden zich in het Brusselsche museum eenige exemplaren van beide sexen, met het etiquet: Guanaxnato, E. Dugès. De conservatie laat wel te wenschen over, doch is van dien aard, dat ook de mannelijke exemplaren (Bellardi beschrijft alleen het ♀) zich met voldoende zekerheid laten determineren. Bellardi kon geen melding maken van de sprieten; ongelukkig is ook aan al de bovenbedoelde voorwerpen althans het derde sprietenlid afgebroken; de beide eerste leden zijn zwart, het tweede met vele zwarte borstels bezet. De kenmerken van het ♀ zijn allen (met uitzondering van de genitalien) ook op het ♂ toepasselijk; de digte beharing en vooral de lange manen op den hoog gewelfden, kielvormigen thorax zijn zeer in 't oogvallend. De vleugels van het ♂ zijn aan de tweede helft van den voorrand verbreed; de randeel is geelbruin; de beide daaronder gelegen cellen vertoonen een aantal dwarsplooiën. De mannelijke genitalien zijn zeer groot, naar boven omgebogen, glanzig zwart; de bovenste aanhangsels aan 't einde stomp; de onderste, die iets korter zijn, in eene spitse punt geëindigd en van onderen aan de basis met een stevigen, krommen doorn; de beharing dezer deelen grootendeels zwart, aan 't eind der bovenste aanhangsels blond.

56. *Erax senilis* Wied.

Asilus senilis, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 471. 70; Walk. *List*, II. 400; — *Erax senilis*, E. Lynch Arribalzaga, *Asil. argent.* sep. 47. 32.

Ik ontving drie mannetjes en vier wijfjes uit Argentina van Prof. Weyenbergh. De uitvoerige beschrijving van den heer Lynch past volkomen op deze vrouwelijke exemplaren; de mannetjes komen daarmede ook wel overeen, met uitzondering evenwel, dat zij geene zwarte borstelharen van boven in den knevelbaard dragen en ook de beharing der palpen niet zwart, maar witachtig is. Daar zij overigens geene afwijking vertoonen, meen ik ze tot dezelfde soort te mogen rekenen. De grootte der voorwerpen, zoowel van de eene als van de andere sexe, loopt nog al uiteen en verschilt van 11 tot 16.5 mm.

57. *Erax bilineatus* n. sp.

Ex cinereo ochraceus; thorace lineis duabus fuscis, antice divergentibus; antennarum articulis duobus primis flavis, articulo ultimo nigro; haustello palpisque nigris; femoribus nigricantibus, supra rufis; tibiis rufis, posticis dimidio apicali nigro; tarsis nigris, anticorum articulis basalibus rufis; alis flavescens. — ♀ long. 10 mm.

Aangezigt witachtig, zonder bult, ongeveer een vierde der kopbreedte innemende; knevelbaard geelachtig wit; zuiger en palpen zwart, de laatsten met zwarte borstels; kinbaard en beharing van het achterhoofd wit; borstelkrans achter de ooggen geel. Sprieten slank; de beide eerste leden geel, het derde naauwelijks zoo lang als het eerste, even als de eindborstel zwart. — Thorax, schildje en achterlijf grijsachtig okergeel; op den thorax twee zwartbruine, naar voren uit elkander wijkende en van achteren ineenloopende langsstrepen, waarnevens de kleur, althans in sommige rigtingen, tot het bruinachtige neigt; de ruimte van voren tussehen de beide strepen blijft steeds licht; borstzijden aschgrauw; geheel van achteren op den thorax en in de zijden vóór den vlergelwortel staan eenige zwarte borstels; twee dergelijke bevinden zich aan den achterrand van het schildje. Achterlijf naar het einde gelijkmatig spits toeloopend; de buik zwartachtig; de eijerbuis glanzig zwart, korter dan de laatste ring, bijna niet zamengedrukt. Pooten roodgeel; de heupen aschgrauw; de dijnen aan den onder- en voorkant benevens hare geheele spits, ook de spits der

scheenen en der eerste tarsenleden zwartachtig; de laatste tarsenleden geheel zwart of zwartbruin; aan de achterscheenen is de donkere kleur tot ongeveer de halve lengte uitgebreid; de stekelige borstels der pooten grootendeels zwart, slechts hier en daar een enkele van bleekgele kleur. — Kolfjes geel. — Vleugels met geelachtige tint en bruingele aderen; de randader daar waar de hulpader eindigt zwart; de cubitaal-vork vrij breed, haar bovenarm sterk gebogen uit den hoofdtak ontspruitende en aan de bogt met een zeer klein aderrudiment; middeldwarsader iets vóór het midden der schijfcel.

Een ♀ van Argentina (Weyenbergh).

Wegens het aderrudiment aan de vorkcel meen ik dat deze kleine doch fraaije soort niet beter dan in het geslacht *Erax* kan worden geplaatst; zij wijkt echter van andere soorten af door de korte en minder zamengedrukte eijerbuis en de niet hoekige maar afgeronde ombuiging van den bovenarm der cubitaal-ader.

Erax flavidus Macq. (*Dipt. ex.* I. 2. 114. 15), — wel te onderscheiden van *Asilus flavidus* Wied. (*Auss. Zweifl.* I. 473. 74), die ook tot het genus *Erax* behoort, — zou misschien in aanmerking kunnen komen, ware het niet dat van deze de palpen geel worden genoemd.

Ik ontving van Prof. Weyenbergh nog een paar Argentijnsche *Erax*-soorten, die ik niet weet te determineren, doch alleen wijfjes; ik geloof daarom wel te doen met de beschrijving te wachten, tot ik zoo gelukkig zal zijn ook de andere sexe te leeren kennen; voor *E. bilineatus* heb ik te dien opzichte eene uitzondering gemaakt, omdat deze bijzonder kenbaar is.

58. *Mochtherus Truquii* Bell.

Asilus Truquii, Bellardi, *Ditt. mess.* II. 52. 2.

'Twee wijfjes van Guanaxuato (E. Dugès) in het Brusselsche museum.

De beschrijving, door Bellardi van het ♂ gegeven, past zoo goed op deze vrouwelijke exemplaren, dat de determinatie niet twijfelachtig kan zijn. De eijerbuis is glanzig zwart, van ter zijde zamengedrukt, de bovenklep aan 't eind met ronde lamellen, die met korte stekeltjes bezet zijn.

59. *Epithriptus albisetosus* n. sp.

Cinereus; antennis nigris; facie, mystace barbaque albis; thorace lineis duabus maculisque lateralibus fuscis; abdomine nigricante; seg-

mentorum limbo postico albedo; pedibus rufis, femorum parte antica, tibiaram apice, tarsorum anteriorum articulis tribus ultimis tarsisque posticis totis nigris; pedorum setulis albescens; alis flavidis. — ♂ ♀ long. 13 mm.

Volgens Schiner's analytische tabel der Asiliden-genera meen ik deze soort tot het geslacht *Epithriptus* Löw te moeten brengen.

Aangezigt naar boven versmald, aan de onderste helft bultig verheven, wit even als de knevelbaard en de beharing van kin en achterhoofd; tegen de kruin achter de oogen eene rij van zwarte borsteltjes. Spriet en zwart; het eerste lid cylindrisch, met bleekgele beharing; het tweede kort (het derde aan mijne beide exemplaren afgebroken); zuiger en palpen zwart. Thorax en schildje aschgrauw; op den rug van den thorax twee donkerbruine, van voren iets uiteenwijkende langsbanden, en daarbuiten nog een paar donkere, niet scherp begrensde vlekken; achter op den thorax eenige zwarte borstels. — Achterlijf zwartachtig, met lichtgrijzen achterrand der ringen; aan de vier voorste ringen vóór de insnijdingen borsteltjes, waarvan die in de zijden witachtig, die op den rug zwart zijn; mannelijke genitalien kolfachtig, omhoog gebogen; de bovenkleppen glanzig, aanvankelijk zwartbruin met deels zwarte, deels geelachtige beharing, naar het einde roestkleurig met bleekgele beharing; daartusschen steekt een klein, behaard, zwart tepeltje uit; eijerbuis van het ♀ glanzig zwart, een weinig doch niet sterk zamengedrukt, ongeveer zoo lang als de beide laatste lijfsringen. — Pooten roodgeel; de heupen aschgrauw; de dijnen aan den voorkant zwart, wat bij het ♀ tot eene zwarte veeg is beperkt; voorts de spits der scheenen, althans der achterscheenen, de laatste leden der voorste tarsen, benevens de geheele achtertarsen zwart of zwartbruin; beharing der pooten witachtig, vooral lang en dicht aan de voorheupen; de stekelige borstels der pooten bleekgeel, alleen sommigen aan de tarsen zwart. — Kolfjes geel. — Vleugels met geelachtige tint en zwartbruine aderen; middel-dwarsader iets voorbij het midden der schijffel.

Een enkel paartje van Argentina (Weyenbergh).

Verwant schijnen te zijn *Asilus* (*Epithriptus*) *niveibarbus* en *albospinosus* Bell. (*Ditt. mess.* II. 53. 4 en 54. 5), die echter beiden onderscheiden zijn door zwarte borstels boven in den knevelbaard; *niveibarbus* bovendien door roodachtige vlekken in de borstzijden, dito zijden en onderkant des achterlijfs, het geel bestoven schildje en eene zwarte

veeg aan de voorscheenen; *albospinosus* nog door de zwarte beharing der beide eerste sprietleden, den gelen achterzoom der lijfsringen en de donkerder pooten en vleugels.

THEREVIDAE.

Psilocephala nigra Say.

Thereva nigra, Say, *Journ. ac. Phil.* III. 40. 2; *Wied. Auss. Zweifl.* I. 235. 12.

Een ♂ uit Mexico (Dugès) in het museum te Brussel.

LEPTIDAE.

1. *Leptis plumbea* Say.

L. plumbea, Say, *Journ. ac. Phil.* III. 39. 10; *Wied. Auss. Zweifl.* I. 228. 15; — *L. griseola*, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Entom.* X. 142. 14. pl. 4 f. 5.

Een ♀ van Wisconsin (Thure Kumlien) in 's Rijks museum te Leiden.

Bij nadere vergelijking van Wiedemann's beschrijving, moet ik erkennen, dat Löw juist heeft gezien, toen hij mijne soort met *L. plumbea* identificeerde.

2. *Leptis mystacea* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 1. 30. 1. pl. 3 bis f. 2.

Van Wisconsin (Thure Kumlien) in het Leidsche museum, van Quebec (Provancher) in dat te Brussel.

3. *Leptis hirta* Löw.

Löw, *Dipt. Amer. Sept.* Cent. I. 21.

Een ♂ van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

4. *Chrysopila quadrata* Say.

Leptis quadrata, Say, *Journ. ac. Phil.* III. 35. 3; *Wied. Auss. Zweifl.* I. 226. 11; — *Leptis fanipennis*, Say, l. c. 37. 7; *Wied. l. c.* I. 227. 12; *Walk. List*, I. 217; — *Leptis reflexa*, *Walk. List*, I. 216; — *Chrysopila dispar*, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Ent.* X. 143. 15 pl. 4 f. 6—11.

Een ♂ van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel; beide sexen uit Wisconsin (Thure Kumlien) in dat te Leiden.

5. *Chrysopila apicalis* n. sp.

Fusca; abdominis basi pedibusque testaceis; tarsorum articulis ultimis obscuris; alis subhyalinis, ad apicem leniter infuscatis; stigmatate nervisque fuscis; nervi cubitalis ramo superiori in medio curvato. — ♂ ♀ long. 5.5—7 mm.

Het ♂ zwartbruin, het ♀ meer tabaksbruin. Kop, sprieten en palpen zwartachtig; zuiger vuilgeel; voorhoofd van het ♀ met eene langsgroeven en boven de sprieten met een smal geelachtig dwarsbandje. Sprieten zeer kort, het derde lid rondachtig, met langen eindborstel. Bij het ♂ de schouderknobbels, eene vlek binnenwaarts van den vleugelwortel, de borstzijden, de zijden van den achterrug, de eerste lijfsring en het begin van den buik bruingeel; bij het ♀ is van deze teekening weinig te zien, daarentegen op den thorax eene aanduiding van drie breede donkere dwarsbanden; eijerbuis bruingeel. Pooten bruingeel, het eind der tarsen zwartbruin. Kolfjes zwartbruin met geelachtigen steel. Vleugels breed, zeer glanzig, bijna glashelder, aan de spits een weinig verdonkerd; aderen zwartbruin; randvlek roetbruin; bovenarm der cubitaal-vork in 't midden opgebogen, zoodat de spitshelft der vorkcel merkelyk breeder is dan de wortelhelft; middeldwarsader digt bij den wortel der schijfcel; de bovenste der uit deze cel ontspruitende langsaderen ver naar achteren gerukt.

Beide sexen van Guadeloupe (Delannay) in het museum te Brussel.

De soort schijnt zeer verwant aan *Chr. americana* Schiner (*Dipt. Nov. Reise*, 197. 4); ik kan haar echter niet als zoodanig bestemmen, omdat Schiner niet spreekt van den gelen wortel des achterlijfs en hij daarentegen de vleugels als bruingeel getint noemt; voorts heet bij hem de bovenarm der vorkcel aan de basis hockig omgebogen.

EMPIDAE.

Syneches simplex Walk.

S. simplex, Walk. *Dipt. Saund.* 165 pl. 5. f. 7; — *S. punctipennis*, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Entom.* X. 139. 12. pl. 3. f. 18—21.

Een ♀ van Wisconsin (Thure Kumlien) in 's Rijks museum te Leiden.

Toen ik mijne *S. punctipennis* beschreef, was mij de aangehaalde beschrijving van Walker en de daarbij gevoegde afbeelding van Prof. Westwood nog onbekend.

DOLICHOPODAE.

1. *Psilopus grisoprasius* Walk.

Ps. chrysoprasi, Walk. *List.*, III. 646; — *Ps. chrysoprasius*, Löw *Neue Beitr.* VIII. 90; *Mon. Dipt. N. Am.* II. 265. 10.

Eenige exemplaren van beide sexen, van Guadeloupe en Martinique (Delaunay), in het museum te Brussel.

2. *Psilopus equestris* Fabr.

Musca equestris, Fabr. *Syst. ent.* 782. 50; id. *Ent. syst.* IV. 310. 119; — *Dolichopus equestris*, Fabr. *Syst. Antl.* 268. 7; — *Psilopus equestris*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 214. 3.

Een paartje uit Argentina (Weyenbergh).

De juistheid der determinatie is verzekerd door den heer Mik, die zoo goed was mijne exemplaren met Wiedemann's typen in het Weener museum te vergelijken.

3. *Psilopus longisetosus* n. sp.

Chalybeo-viridis nitidus, nigro-setulosus; abdomine nigro-fasciato; pedibus testaceis, femoribus nigris; antennis nigris, seta apicali corpore longiori; alis cinerascens, praeter umbram costalem dilute infuscatam, immaculatis; tegulis pallide setulosis; halteribus obscure testaceis. — ♂ long. 6 mm. — (Pl. 10 fig. 7).

Glanzig metaalachtig groen, van boven meer tot het staalblauwe neigende. Kop meer breed dan hoog; voorhoofd staalblauw; aangezicht metaalgroen, naar onderen sterk versmald, in 't midden met eene wit bestoven dwarsgroef; kinbaard geelachtig; op den schedel enige stevige zwarte borstels. Sprieten zwart; het tweede lid het grootste, van onderen met borstels; het derde zeer klein, als 't ware het wortellid vormende van den zeer langen sprietborstel; deze naar boven opgebogen, bijna anderhalfmaal ter lengte des ligchaams, aan de basis dikker, doch langzamerhand verdunnende, aan het eind haarvormig. Zuiger bruingeel; palpen zwart. Borstzijden met eenige aschgrauwe bestuiving; achterlijf naar achteren versmald, met zwarten zoom langs de insnijdingen. Op den thorax lange zwarte borstels; twee dergelijke aan den achterrand van het schildje; ook het achterlijf

rondom met vele uitstaande donkere borstels. Hypopygium matig groot, zwartbruin; de bovenste aanhangsels kort, naar het einde verbreed; de onderste aanhangsels langer en smaller, aan 't eind opgebogen en aan den wortel van onderen met een doornachtig, lang behaard nitsteeksel. Pooten vuil roodgeel; heupen zwart met witten weerschijn; dijen zwart, de voorste aan de spits bruingeel; achterscheenen en al de tarsen bruinachtig, de laatste tarsenleden zelfs donkerbruin; onder aan de dijen eene vrij lange, blonde beharing. Vleugelschubben met bleekgele borsteltjes; kolfjes geelbruin. Vleugels groot, grijsachtig, sterk iriserend; tegen den voorrand, voorbij de uitmonding der subcostaal-ader, eene lichtbruine schaduw, die zich slechts tot de cubitaal-ader uitstrekt; aderen zwartbruin; de voorrand aan den wortel met korte borsteltjes bezet; uitmonding der subcostaal-ader op de halve vleugellengte, die der radiaal-ader dicht bij de vleugelspits; cubitaal-ader gebogen; discoidaal-ader regthoekig omgebogen en voorbij de ombuiging niet voortgezet; eerste achtercel naauw geöpend; schijfdwarsader zacht geslingerd, op twee derden van de eerste achtercel ingewricht.

Een ♂ van Brazilië, in het museum te Brussel.

Te vergeefs heb ik naar eene beschrijving gezocht, die op deze soort past. Volgens Löw (*Mon. Dipt. N. Amer.*, II. 230) zouden al de tropische soorten van het geslacht *Psilopus* zwarte borsteltjes aan de vleugelschubben hebben; de bovenbeschreven soort, die zooj wegens de herkomst als wegens haar geheele maaksel onder de tropische vormen moet worden gerekend, weerspreekt die stelling.

4. *Argyra albicans* Löw.

Löw, *Neue Beitr.* VIII. 45. 1; id. *Monogr. Dipt. N. Amer.* II. 125.

Een ♂ uit de onstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

5. *Scellus poliogaster* Phil.

Hydatostega poliogastru, Phil. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XV (1865) 780 pl. 28 f. 52.

Een exemplaar uit Chile in mijne collectie; het stemt volkomen met Philippi's beschrijving en afbeelding overeen.

SYRPHIDAE.

1. *Ceria barbipes* Löw.

Löw, *Neue Beiträge* I. 19. 18.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh). Het komt tot in de minste bijzonderheden met Löw's beschrijving van het ♂ overeen; alleen is de lange beharing aan de binnenzijde der middenscheenen niet aanwezig.

2. *Volucella obesa* Fabr.

Syrphus obesus, Fabr. *Syst. ent.* 763. 5; *Ent. syst.* IV. 282. 15; *Syst. Anth.* 227. 14; — *Volucella obesa*, Wied. *Auss. Zwißl.* II. 199. 8; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 494. 5; Bigot, in R. de la Sagra, *Hist. phys. pol. et nat. de l'île de Cuba*, 801; — *Ornidia obesa*, St. Farg. et Serv. *Encycl. méth.* X. 786.

Deze over bijna geheel Zuid-Amerika verspreide en ook in tropisch Azie en Afrika voorkomende soort is in schier alle collectien vertegenwoordigd. In het Brusselsche museum vond ik exemplaren van Mauritius (de Robillard), van Guadeloupe (Delaunay) en uit Brazilië (de Lacerda); in 's Rijks museum te Leiden en in mijne collectie bevinden zich exemplaren van Brazilië, Suriname, Columbie en Caracas; ik bezit een voorwerp, waarbij de vlek op de vlegels geheel ontbreekt.

3. *Volucella scutellata* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 25. 9. pl. 6 f. 2; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 405. 1. pl. 4 f. 6; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 79. 8.

Een ♂ uit Chile in 's Rijks museum te Leiden.

De uitdrukking van Macquart: „bord postérieur de l'écusson à six petits tubercules terminés chacun par une soie" is minder juist: het zijn geene borstels, maar inderdaad zes zwarte doorntjes, die aan het grondstuk wratachtig verdikt en drie aan drie over den rand verdeeld zijn. Door dit kenmerk nadert de soort tot het geslacht *Tenuocera*; het derde sprietenlid is echter van voren nauwelijks iets ingedrukt. Bij dit exemplaar zijn de gele kanten van den thorax bijna niet aanwezig en is de kleur der sprieten vrij donker bruingeel.

4. *Volucella notata* Big.

Bigot, *Annales de la Soc. entom. de France*, 5e sér. V. 475. 6.

Beide sexen, uit Argentina (Weyenbergh).

De beschrijving past geheel op deze voorwerpen. Het zeer langwerpige derde sprietenlid loopt naar het uiteinde vrij spits toe en is aan de voorzijde eenigszins uitgebogen; de oogen zijn in beide sexen duidelijk behaard. Bij het ♂ is de beharing van den kop zoowel als van het geheele ligchaam zeer dicht en vrij lang; ook de pooten en vooral de buitenzijde der achterscheenen hebben eene zeer digte, uitstaande beharing. Bij het ♀ is de kleur van het schildje niet geelachtig, maar donker en metaalglanzend als de geheele thorax.

5. *Temnocera spinigera* Wied.

Volucella spinigera, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 197. 5; — *Temnocera* id. Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 27. pl. 7. f. 1.

Drie mannetjes en drie wijfjes uit Argentina (Weyenbergh).

Wiedemann's beschrijving is in de voornaamste punten op deze exemplaren toepasselijk. Volgens hem zijn de zijden en de achterrand van den thorax, even als het schildje „rein braun”; ik vind dit zoo bij twee vrouwelijke voorwerpen; bij het derde wijfje zoowel als bij de drie mannetjes is de thorax geheel donker, glanzig zwart met iets metallieken gloed; het schildje is evenwel bij al de exemplaren meer bruin, terwijl ook het achterlijf bij allen tot het bruine neigt. De vleugelvlek is bij de drie mannetjes volkomen zooals Wiedemann die beschrijft, doch bij de wijfjes is daarvan slechts een spoor te vinden, 't zij in eene donkere bezooming der aderen daar ter plaatse, waardoor de vlek in eenige kleinere vlekken is opgelost (2 exemplaren), of wel (bij een exemplaar) in eene niet zwartbrune, maar licht bruinroode vlek, die met de bruinachtige tint aan den vleugelwortel is ineengesmolten.

De grootte mijner voorwerpen loopt nog al niteen; het grootste is 12.5 mm., het kleinste slechts 9 mm. lang (Wiedemann geeft 5½ l. = ongeveer 11.5 mm. aan). De oogen hebben in beide sexen eene digte, maar korte, witachtige beharing. Het voorhoofd steekt bij het ♂ merkkelijk meer vooruit dan bij het ♀; het aangezigt is bij beiden onder het midden bultig verheven (zie Pl. 10 f. 8).

Het geslacht *Temnocera* werd in 1825 in de *Encyclop. méthod.* (dl. X p. 786) opgerigt voor eene Syrphide uit China (*T. violacea*), die zich onderscheidt door het derde sprietenlid, dat aan de voorzijde in 't midden is ingedrukt, en door het schildje, dat aan den achter-

rand met doortjes is gewapend, doch welke soort overigens met die van het geslacht *Volucella* overeenkomt.

Dezelfde kenmerken worden ook aangetroffen bij *Volucella spinigera* Wied., die in Zuid Amerika niet zeldzaam is en die ik eer nog als type van het geslacht *Temnocera* zou willen beschouwen, omdat er nog meer Zuid-Amerikaansche soorten zijn.

Wiedemann meende het nieuwe genus niet te kunnen aannemen; hij laat het met *Volucella* vereenigd en beschrijft *Temnocera violacea* onder den naam van *Volucella mutata*. Macquart daarentegen, die er steeds op uit is om de generieke benamingen, door zijne landgenooten ingevoerd, in stand te houden, neemt het geslacht *Temnocera* afzonderlijk op. In zijne *Diptères exotiques* legt hij een bijzonder gewigt op den meer langwerpigen vorm van het derde sprietenlid (zie o. a. zijne tabel der Syrphiden in het aangehaalde werk). Op zich zelf is dit laatste kenmerk geheel onvoldoende, om het gesl. *Temnocera* van de overige *Volucella*'s te onderscheiden, want onder de exotische soorten der laatsten zijn er, die zelfs een veel langer derde sprietenlid bezitten dan de *Temnocera*-soorten; een voorbeeld daarvan levert *Volucella notata* Big. (hiervoren onder n°. 4 behandeld); toch is deze volstrekt geene *Temnocera*, want het derde sprietenlid is, in stede van in 't midden ingedeukt, integendeel aan de voorzijde een weinig bol, en evenmin zijn er doornen aan het schildje te vinden.

Als men uitsluitend op de Europeische soorten van *Volucella* acht geeft, dan zou de generieke afscheiding van het geslacht *Temnocera* alleszins gewettigd zijn, want inderdaad, bij al de overeenkomst in habitus, aderbeloop enz., vormen het langwerpige, nitgesneden sprietenlid en het doornige schildje een zeer in 't oogvallend onderscheid. Bij het onderzoek van sommige exotische voorwerpen blijkt evenwel dat deze kenmerken geen scherpe afscheiding vormen. Zoo ken ik eene soort (*Volucella decorata* Walk., waarvan ik een exemplaar uit Padang bezit), die bijzonder korte, maar toch ingedrukte sprieten heeft, terwijl het schildje volstrekt ongedoord is; zij bezit ook geenszins den korten ineengedrongen vorm der *Temnocera*-soorten en komt in habitus meer overeen met onze *Volucella zonata*; daarentegen heeft *Volucella scutellata* Macq. uit Chile (zie hiervoren n°. 3) een doornig schildje, maar geen ingedeukte sprieten.

Toch zou ik het geslacht *Temnocera* niet uit het systeem willen verbannen, want bij het groote aantal exotische soorten van

Volucella blijft het altijd wenschelijk om eenige, die zich zoo bijzonder onderscheiden, in een afzonderlijk genus op te nemen. Het best zal zijn zich voor het geslacht *Temnocera* te houden aan de kenmerken, oorspronkelijk in de *Encycl. méth.* opgegeven, met eenige wijziging nochtans, die sedert door de kennis van verschillende exotische *Volucella*-soorten noodig is geworden. Ik meen dat het genus op de volgende wijze zou kunnen worden gekarakteriseerd:

Vrij groote Syrphiden van breedten, gedrongen eironden vorm. Kop iets breeder dan de thorax; aangezigt gewelfd, weinig of niet vooruitstekend, ver onder de oogen afdalende, soms bijna kegelvormig verlengd. Oogen kort en dicht behaard, althans bij ♂. Sprieten korter dan het gezigt; het derde lid langwerpig, in 't midden aan de voorzijde, somwijlen ook aan de achterzijde ingedenkt; sprietborstel duidelijk gevederd. Schildje aan den achterrand met korte borstelachtige doortjes. Achterlijf gewelfd, eenkleurig d. i. zonder vlekken of banden. Al het overige, ook het aderbeloop der vleugels, als bij *Volucella*.

6. *Temnocera recta* n. sp.

Nigra submetallica; capite flavido; fronte non producta; epistomate perpendiculare; scutello et (in ♀) thoracis limbis testaceis; alis praeter punctum nigrum costalem immaculatis. — ♂ ♀ long. 9–11 mm.

In den regel kleiner dan *T. spinigera* en overigens van haar onderscheiden door ongevlekte vleugels, het niet vooruitstekende voorhoofd en een regtstandig, niet bultig aangezigt (zie Pl. 10 f. 9).

Kop wasgeel, aangezigt met weinig in 't oog vallende geelachtige beharing; de digte beharing der oogen geelgraauw, in ♂ langer, ook langer dan bij *spinigera* ♂. Sprieten roestkleurig, nog niet tot de halve gezigtsslengte afdalende; het derde lid in 't midden ingeknepen, aan het einde een weinig verdonkerd; sprietborstel zwartbruin, van boven langer bevederd dan van onderen. Thorax en achterlijf glanzig zwart, met metaalachtigen gloed; schildje doorschijnend bruingeel; bij het ♀ ook de zijden van den thorax zoo gekleurd; beharing van den thorax en het schildje donkerbruin (♂) of meer bruingeel (♀); achterlijf fijn gestippeld, met niterst korte zwartachtige beharing. Pooten zwart. Vleugels glasachtig, met uitzondering van een klein zwartbruin stipvormig vlekje aan de uitmonding der hulpader, ge-

heel ongeteekend; aderen geelbruin; middeldwarsader donkerder; bij het ♀ de mediastinaal-cel met geelachtige tint.

Een enkel paartje uit Argentina (Weyenbergh).

7. *Temnocera setigera* O. Sack.

O. Sack. *West. Dipt.* 334.

Een gaaf ♀ van Arizona in Noord-Amerika (Neumögen) in 's Rijks museum te Leiden.

Aan de zeer duidelijke beschrijving van Osten Sacken is niets toe te voegen. De soort is zeer kenbaar aan het kegelvormig verlengde aangezicht (Pl. 10 fig. 10) en de langere, niet doornige borstels aan den achterrand van het schildje.

8. *Sericomyia lappona* Linn.

Musca lappona, Linn. *Faun. succ.* 1794; — *Syrphus lapponum*, Fabr. *Spec. ins.* II, 422. 4; id. *Ent. syst.* IV. 2807; id. *Syst. Aull.* 226. 7; — *Syrphus lappona*, Fall. *Syrph.* 20. 8; — *Sericomyia lappona*, Latr. *Gen. Crust.* IV. 322; Meig. *Syst. Besch.* III. 344. 3; Macq. *Suit. à Buffon*, *Dipt.* I. 496. 3; Zett. *Ins. lapp.* 590. 2; id. *Dipt. Scand.* II. 646. 4; Schiner, *Faun. austr.* I. 331.

Beide sexen uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

In den Catalogus der Noord-Amerikaansche Diptera van den Baron Osten Sacken wordt deze soort niet anders vermeld dan met aanhaling van *Volucella lappona* uit O. Fabricius' *Fauna groenlandica*, in de veronderstelling dat deze dezelfde is als *Sericomyia lappona*. Dat zij in Canada voorkomt, kan nu als zeker worden aangenomen.

Genus ERISTALIS Latr.

Van dit geslacht zijn mij 13 Amerikaansche soorten bekend, die zich op de volgende wijze laten onderscheiden:

a. Sprietborstel gevederd. . . . . b.

Sprietborstel naakt. . . . . d.

b. De beide laatste achterlijfsringen zeer glanzig

koperkleurig . . . . . *Bastardi* Macq.

(N. Am.).

- De beide laatste achterlijfsringen, ofschoon soms glanziger dan de voorgaande, niet koperkleurig . . . . . *c.*
- c.* Mondrand en het onderste gedeelte der wangen zwart . . . . . *hirtus* Löw.
(N. Am.).
- Mondrand en wangen door de geelgrauwe haarbekleding of de bleekgele bestuiving geheel bedekt . . . . . *nemorum?* L.
(N. Am.).
- d.* Schildje geel of bruingeel, steeds ongevekt . . .
Schildje zwart of pekbruin, voor het minst met zwarte zijvlekken . . . . . *j.*
- e.* Haarbekleding van den thorax eenkleurig . . . *f.*
Haarbekleding van den thorax lichte en donkere dwarsbanden vormende . . . . . *i.*
- f.* Achterdijen verdikt . . . . . *g.*
Achterdijen onverdikt . . . . . *h.*
- g.* Pooten eenkleurig zwart, alleen met gele tarsen. *pygolampus* Wied.
(Brazilië).
- Pooten zwart met gele knieën en wortel der scheenen . . . . . *tenax* L.
(N. Am.).
- h.* Op de metaalglanzende derde en vierde achterlijfsringen eene ronde fluweelzwarte middenvlek . . . . . *dimidiatus* Wied.
(N. Am.).
- Op de fluweelzwarte derde en vierde achterlijfsringen een metaalglanzende, van voren ingekeepte dwarsband . . . . . *bogotensis* Macq.
(Z. Am.).
- i.* Pooten grotendeels roodgeel; de subcostaal-cel, cubitaal-cel en het eind der eerste achtercel met grauwe kern . . . . . *rinetorum* F.
(N. en Z. Am.).

- Pooten zwart, alleen met de uiterste knieën
 en den wortel der voorste scheenen geel. . . *agrorum* F.
 (Z. Am.).
- j. Ligehaam nagenoeg geheel onbehaard; oogen
 naakt. . . . . *unicolor* n. sp.
 (Guadeloupe).
- Ligehaam behaard, even als de oogen . . . *k.*
- k. Schildje geel met zwarte zijvlekken . . . *quadraticornis* Macq.
 (Chile).
- Schildje geheel zwart . . . . . *l.*
- l. Achterlijf met bruingele zijvlekken . . . *furcatus* Wied.
 (Z. Am.).
- Achterlijf eenkleurig metaalachtig zwart . . *aeneus* Fabr.
 (N. Am.).

9. *Eristalis Bastardi* Macq.

Er. Bastardi, Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 35. 7. pl. 9 f. 1; — *Er. nebulosis*, Walk. *List*, III. 616.

Eenige exemplaren uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

10. *Eristalis hirtus* Löw.

Er. hirtus, Löw, *Dipt. Amer. sept.* Cent. VI. 66; Ost. Sack. *West. Dipt.* 335; — *Er. temporalis*, Thomson, *Dipt. Eug. Resa*, 490. 77.

Een paartje van Arizona (Neumögen) in het museum te Leiden.

11. *Eristalis nemorum*? Linn.

Musca nemorum, Linn. *Faun. suec.* 1761; — *Eristalis nemorum*, Meig. *Syst. Besch.* III. 394. 16; Schiner, *Faun. austr.* I. 336.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum aanwezig, kan ik tot geen der beschreven Noord-Amerikaansche soorten brengen. Het gelijkt echter zoodanig op onze inlandsehe *E. nemorum*, dat ik geloof beter te doen het als zoodanig, zij 't ook met twijfel, te bestemmen dan het als eene nieuwe soort te beschrijven. Mijn twijfel wordt vooral veroorzaakt 1°. omdat het kleiner is (slechts 9.5 mm.); 2°. omdat de sprieten en ook de sprietborstel zwart zijn; 3°. omdat de gele vlekken van het achterlijf grooter zijn en zich ook over den derden ring uitstrekken.

12. *Eristalis pygolampus* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* II. 161. 12.

Een ♂ van Brazilië (Beseke) in 's Rijks museum te Leiden; nog een tweede ♂ aldaar, dat zich indertijd bevond onder Braziliaansche insecten, afkomstig van wijlen van Eyndhoven.

13. *Eristalis tenax* L.

Musca tenax, Linn. *Fann. suec.* 1799; — *Syrphus tenax*, Fabr. *Ent. syst.* IV. 288. 36; Fall. *Syrph.* 26. 17; Zett. *Ins. lapp.* 594. 7; id. *Dipt. scand.* III. 661. 7; — *Eristalis tenax*, Fabr. *Syst. Auct.* 238. 24; Meig. *Syst. Besch.* III. 385. 4; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 504. 11; Schin. *Fann. anstr.* I. 334; — *Musca porcina*, de Geer, *Ins.* VI. 98. 1; — *Conops vulgaris*, Scop. *Ent. carn.* 354. 960.

Twee mannetjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

14. *Eristalis dimidiatus* Wied.

Er. dimidiatus, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 180. 41; — *Er. niger*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 505. 15; — *Er. l'Herminieri*, Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 55. 38; — *Er. chalybens*, Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 55. 39; — *Er. incisuralis*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 139. 64; — *Er. inflexus*, Walk. *List*, III. 617.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brussel-sche museum.

15. *Eristalis bogotensis* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 52. 3; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* V. 79. 9.

In het Leidsch museum bevindt zich een ♂ en ik zelf bezit beide sexen van deze soort, allen uit de Argentijnsche republiek en door Prof. Weyenbergh overgezonden.

Macquart kende alleen het ♀; zijne beschrijving past op mijne vrouwelijke voorwerpen, met uitzondering van een gering verschil in de teekening des achterlijfs: de gele zijvlekken namelijk van den tweeden ring gaan bij deze exemplaren niet op den derden ring over, en de metallieke band van dezen laatsten is in 't midden niet afgebroken, maar slechts van boven ingekeept. Bij het ♂ is de beharing der oogen, als gewoonlijk, langer, terwijl de gele zijvlekken

van het achterlijf grooter zijn en zich werkelijk over den derden ring uitstrekken.

16. *Eristalis vinetorum* Fabr.

Syrphus vinetorum, Fabr. *Ent. syst. supp.* 562. 27; — *Eristalis vinetorum*, Fabr. *Syst. Antl.* 235. 13; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 163. 15; Macq. *Dipt. ex.* II. 41. 16; Bigot, in R. de la Sagra, *Hist. phys. pol. et nat. de l'île de Cuba* p. 803; — *Er. trifasciatus*, Say, *Journ. ac. Phil.* VI. 165; — *Er. uvarum*, Walk. *List*, III. 623.

Eenige exemplaren van Brazilië in 's Rijks museum te Leiden en in mijne collectie; een ♂ van Nieuw-Orleans (Becker) en beide sexen van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

17. *Eristalis agrorum* Fabr.

Syrphus agrorum, Fabr. *Ent. syst.* IV. 285. 27; — *Eristalis agrorum*, Fabr. *Syst. Antl.* 235. 12; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 172. 28.

Een paartje van Guadeloupe (Delaunay) in het Brusselsche museum; een ♂ van Argentina (Weyenbergh) in mijne collectie.

18. *Eristalis quadraticornis* Macq.

E. quadraticornis, Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 51. 31. pl. 20. f. 2; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 406. 2; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 79. 10; — *E. testaceiscutellatus*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 138. 61. pl. 13. f. 2; Blanch. l. c. 407. 3.

Twee mannetjes en drie wijfjes uit Chile, in 's Rijks museum te Leiden.

E. quadraticornis en *testaceiscutellatus* hebben eene in 't oog vallende overeenkomst; van de eerste is alleen het ♀, van de laatste alleen het ♂ bekend; in de exemplaren van het Leidsch museum vind ik beiden alleen door dezelfde sexen vertegenwoordigd; dit alles in aanmerking nemende, aarzel ik niet aan te nemen dat zij te zamen slechts ééne soort nitmaken.

Door hare geringe grootte en den habitus heeft de soort eenige overeenkomst met onze *E. sepulcralis*; zij onderscheidt zich echter door het gele schildje, waaraan zich alleen zwarte zijvlekken bevinden; aan de achterpooten zijn de dijen vrij sterk gebogen en is het eerste tarsenlid gezwollen.

19. *Eristalis furcatus* Wied.

Wied. *Zool. Mag.* III. 51. 16; id. *Auss. Zweifl.* II. 176. 31.

Een ♂ van Argentina (Weyenbergh) breng ik tot deze soort, ofschoon het schildje geheel zwart is en niet, zooals Wiedemann aangeeft, aan de spits lichter.

De soort behoort tot dezelfde groep als onze *Er. aeneus* en *sepulcralis*. Zeer verwant en misschien wel geheel dezelfde schijnt *Er. femoratus* Macq. (*Dipt. ex.* II. 2. 40. 15).

20. *Eristalis aeneus* Fabr.

Syrphus aeneus, Fabr. *Ent. syst.* IV. 102. 88; Fall. *Syrph.* 28. 22; Panz. *Faun. germ.* 82. 15; Zett. *Dipt. scand.* III. 668. 14; — *Conops aeneus*, Scop. *Ent. caru.* 365. 967; — *Eristalis aeneus*, Fabr. *Syst. Atl.* 244. 57; Meig. *Syst. Besch.* III. 384. 2; Macq. *Suit. à Buff.* *Dipt.* I. 506. 16; — *Eristalis cupreovittatus*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 190. 54.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

21. *Eristalis unicolor* n. sp.

Niger, subnudus, abdomine submetallico, scutello piceo; epistomate flavido-pollinoso, vitta media, margine oris genisque nigris; fronte prominula, macula nigra nitida supra antennis; oculis nudis; antennarum seta nuda, nigra; punctis humeralibus fulvis; tibiis tarsisque ex rufo piceis; femoribus posticis paulo dilatatis; tibiis posticis curvatis; alis rufescentibus; nervis longitudinalibus in alarum apice fusco-limbatis. — ♀ long. 15.5 mm. — (Pl. 10 fig. 11—13).

Voorloopig breng ik deze soort, waarop ik geen der bestaande beschrijvingen kan toepassen, tot het geslacht *Eristalis*, omdat zij in habitus, in den vorm van kop, sprieten en pooten, alsmede in het aderbeloop daarmede overeenstemt. Door de geheel naakte oogen, het ontbreken van alle langere beharing aan ligchaam en pooten, en het gemis van gele teekening wijkt zij echter zoozeer af van de meeste andere soorten, dat zij waarschijnlijk later wel tot het vormen van een nieuw genus aanleiding zal geven. Veel overeenkomst is ook met het geslacht *Plagiocera* Macq., maar de niet transversale vorm van het derde sprietenlid verbiedt de rangschikking der soort in dat genus.

Voorhoofd matig breed, naar achteren een weinig versmald, zwart-ruin, met korte beharing van dezelfde kleur; het eenigszins kegelvormig uitstekende gedeelte boven de sprieten glanzig zwart, fijn gestippeld en bovendien gegroefd, onmiddellijk boven de sprieten roestkleurig; aangezigt slechts een weinig gewelfd, doch zonder vooruitstekenden knobbel, bleekgeel; een breede langsband, de mondrand en de kinbakken glanzig zwart. Sprieten zwart of althans zwartbruin; het derde lid eivormig, met naakten roodgelen borstel. Oogen naakt. Thorax dofzwart, met uiterst korte zwarte beharing; alleen in de zijden vóór den vleugelwortel een bosje van langere zwarte haren; de schouders een weinig roodachtig bestoven en daaronder, ter wederzijde van den prothorax, een eivormige roodgele knobbel; de borstzijden tusschen de voor- en middenheupen met eenige roodachtig aschgrauwe bestuiving. Schildje pekbruin met flauwen glans en uiterst korte beharing. Achterlijf zwart, eenigszins blaauwachtig metaalglanzend, met zeer korte, deels zwarte, deels roodbruine beharing; in de zijden van den eersten ring de zwarte beharing iets langer; aan de laatste ringen roodachtige insnijdingen. Pooten zwart; de scheenen en tarsen pekbruin, tot het roode neigende; de knieën en de achtertarsen meer bepaaldelijk geelrood; op de heupen eene witte bestuiving; achterdijen nauwelijks iets dikker dan de andere; achterscheenen gebogen; de achterdijen hebben van boven op het dikste gedeelte eene digte, korte, zwarte beharing en van onderen eenige langere en fijne haren; overigens de pooten naakt. Vleugelschubben roodgeel, met eene franje van grove, schubachtige, zwarte haren. Vleugels met roodgele tint, die aan den wortel en den voorrand krachtiger is; aderen roestkleurig; de langsaderen in de nabijheid der vleugelspits met bruinachtigen zoom.

Een ♀ van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

22. *Helophilus similis* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 64. 7.

Twee mannetjes van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

Deze voorwerpen komen met Macquart's vrij korte beschrijving tamelijk wel overeen (o. a. is de beharing op het voorhoofd zwart), terwijl geen der overige beschrijvingen van Noord-Amerikaansche *Helophilus*-soorten daarop past. De band op den derden lijfsring is evenwel weinig smaller dan die op den tweeden; is dit missehien een

sexueel verschil? (Macquart kende alleen het ♀). Aan de middenpooten is het eind der dijnen, even als de scheenen en tarsen, bijzonder dun.

23. *Dolichogyna fasciata* Maeq.

Maeq. *Dipt. ex.* II. 2. 66. 1. pl. 12 f. 1; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 408. 1. pl. 4 f. 8; Phil. *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XV. 744; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV 80. 11.

Een ♀ uit Chile, van Dr. Dohrn afkomstig, in 's Rijks museum te Leiden.

De aangehaalde afbeeldingen geven geen getrouwe voorstelling van de soort; in beiden is de gele teekening van het achterlijf onjuist weergegeven; de beschrijving van Macquart leert die teekening beter kennen. In Macquart's figuur zijn bovendien de vleugels, gelijk wij van hem gewoon zijn, buiten alle evenredigheid groot. De afbeelding van Blanchard is geheel onnatuurlijk; de breede kop met uitpuilende oogen geeft daaraan een vreemd voorkomen; de gele banden op den thorax ontbreken, en in het aderbelloop der vleugels is de subcostaal-cel gesloten voorgesteld, terwijl zij bij het geslacht *Dolichogyna* aan haar einde open is.

24. *Sterphus antennalis* Phil.

Philippi, *Verh. zool. bot. Ges. Wien*, XV (1865) 737. 1. pl. 27 f. 37.

Ik bezit van deze soort een ♂ uit Chile.

Philippi's uitvoerige beschrijving laat geen twijfel over aan de identiteit; ik moet evenwel opmerken, dat bij mijn exemplaar de voorhoofdsdriehoek en het aangezigt met eene oranjekleurige bestuiving zijn bedekt, waardoor de metaalglans, in de beschrijving vermeld, geheel onzichtbaar is; alleen aan de kinbakken komt die glans een weinig te voorschijn. Bovendien zijn de vleugels niet zwart, maar langs de aderen is een donkerbruine zoom, waardoor de vleugels over 't geheel een duister aanzien verkrijgen.

25. *Didea fuscipes* Löw.

Löw, *Dipt. Amer. sept.* Cent. IV. 82.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

26. *Temnostoma alternans* Löw.

Löw, *Dipt. Amer. sept.* Cent. V. 37.

Van deze fraaije soort bevinden zich een paar gave mannetjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

27. *Catabomba Pyrastris* Linn.

Musca Pyrastris, Linn. *Faun. suec.* 1817; Schrank, *Faun. boica*, III. 2431; id. *Faun. austr.* 907; — *Syrphus Pyrastris*, Fabr. *Spec. ins.* II. 432. 58; id. *Ent. syst.* IV. 305. 102; Meig. *Syst. Besch.* III. 303. 44; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 536. 3; Schin. *Faun. austr.* I. 301; — *Scarva Pyrastris*, Fabr. *Syst. Antl.* 249. 3; Fall. *Syrph.* 39. 5; Zett. *Dipt. scand.* II. 703. 5; — *Syrphus transfugus*, Fabr. *Ent. syst.* IV. 306. 104; id. *Syst. Antl.* 250. 5; — *Musca Rosae*, de Geer, *Ins.* VI. 108. 5. pl. 6 f. 14—21; — *Syrphus affinis*, Say, *Journ. acad. Phil.* III. 93. 9; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 117. 2.

Een ♀ van Arizona (Neumögen) in het Leidsch museum.

Het genus *Cutabomba*, door den Baron Osten Sacken (*West. Dipt.* p. 325) voor deze en aanverwante soorten opgericht, komt mij volkomen gegrond voor.

28. *Catabomba melanostoma* Macq.

Syrphus melanostomus, Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 87. 2; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 410. 3; — *Syrphus latefacies*, Macq. *Dipt. ex.* supp. 4. 152. 48.

Een ♂ van Chile (afkomstig van Dr. Dohrn) in het Leidsch museum.

Deze soort is zeer verwant aan de vorige; het voorhoofd is echter meer uitstekend en sterker behaard.

29. *Syrphus ochrostoma* Zett.

Zett. *Dipt. scand.* VIII. 3133. 12—13; Schiner, *Faun. austr.* I. 310.

Twee mannetjes, waarvan het eene slecht is geconserveerd, uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

De aangehaalde beschrijvingen passen volkomen op deze voorwerpen; daarentegen vind ik onder de beschrijvingen van Noord-Amerikaansche *Syrphus*-soorten geen enkele, die daaraan beantwoordt. Ik moet dus aannemen, dat *S. ochrostoma*, die in het hooge noorden van Europa woont en op de bergen in Duitschland en Oostenrijk weêrgevonden wordt, ook in Canada voorkomt. Zij gelijkt zeer op onze *S. Ribesii* L.,

doch onderscheidt zich van deze o. a. door de geheel gele beharing van het schildje.

30. *Syrphus hortensis* Phil.

Phil. *Verh. zool. bot. Gesellsch. Wien*, XV (1865). 746. 11.

Een ♂ van Chile (afkomstig van Dr. Dohrn) in 's Rijks museum te Leiden.

31. *Syrphus sexguttatus* n. sp.

Thorace aenescante; limbo laterali scutelloque flavis; abdomine angusto nigro, maculis sex flavis sublunulatis; capite pedibusque flavis; antennis et femorum basi nigris; oculis pilosulis. — ♂ ♀ long. 10.5—11.5 mm.

Van slanke gestalte; achterlijf smal, doch niettemin in 't midden iets breeder dan naar het einde; oogen behaard. Kop geel; de mond-rand en de gezigtsknobbel gebruind en glanzig, welke bruine kleur bij het ♀ eenigszins streepvormig naar boven wordt voortgezet; bij die sexe ook de onderste rand der kinbakken zwart; voorhoofd donkergrauw, met zwartbruine beharing; ter plaatse waar de sprieten zijn ingewricht eene donkerbruine zeer glanzige dubbelvlek. Sprieten zwart. Thorax metaalachtig zwartgroen, ter wederzijde met een niet scherp afgescheiden gelen band, die boven den vleugelwortel tot aan het schildje reikt; borstzijden grijs; beharing van den thorax aschgrauw, op de gele zijbanden meer geelachtig; schildje wasgeel met donkere beharing. Achterlijf glanzig zwart; op elk der tweede, derde en vierde ringen twee gele vlekken, die den zijrand niet bereiken, aan den binnenkant afgerond en naar boven iets verbreed zijn en daardoor eenigszins maanvormig worden; aan den vierden en vijfden ring is een smalle gele achterzoom; aan den wortel des achterlijfs ter wederzijde eene ruwe vaalgele beharing; buik bij het ♂ zwart met de zes gele vlekken van den rug doorschijnend, bij het ♀ geel met zwarte insnijdingen. Pooten geel; heupen en wortel der dijen zwart; de laatste tarsenleden zwartbruin. Vleugelschubben en kolfjes geel, de eersten met gele franje. Vleugels glasachtig, met fijne zwartbruine aderen; mediastinaal-cel geel.

Een paartje uit Argentina (Weyenbergh).

Bovenstaande soort schijnt verwant aan *S. sermaculatus* Macq. (*Dipl. ex. supp.* 4. 153. 49), doch daar worden de vlekken des achterlijfs eirond (ovalaires) genoemd, en zouden de achterpooten zwart zijn.

32. *Syrphus calceolatus* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 91. 8 pl. 16 f. 1.; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 411. 6; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 80. 12.

Beide sexen van Chile (Dohrn) in het Leidsch museum.

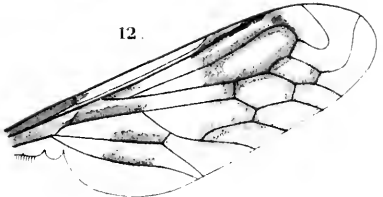
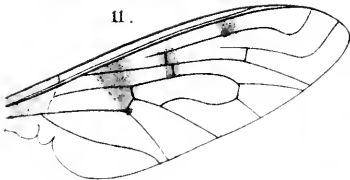
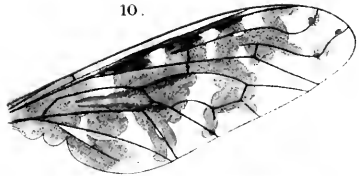
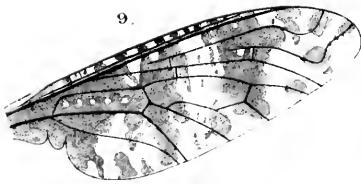
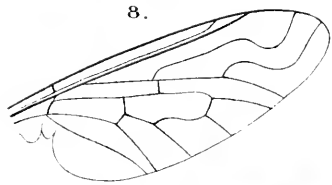
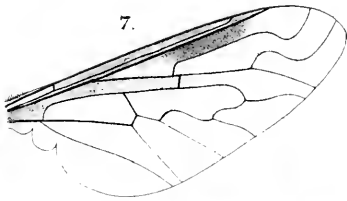
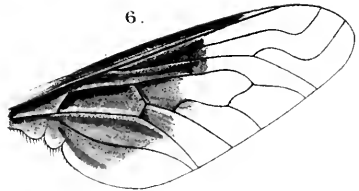
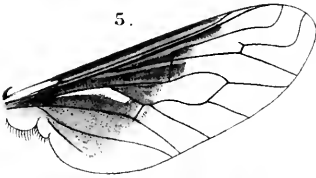
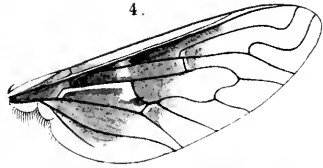
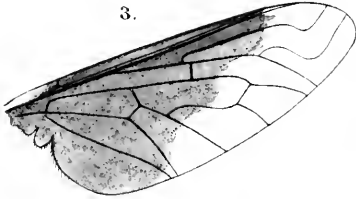
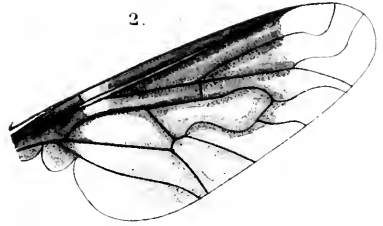
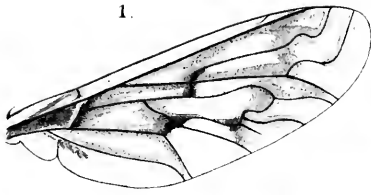
Door het kegelvormig vooruitstekende aangezigt vertoont deze soort verwantschap tot de geslachten *Melithreptus*, *Mesograpta* en *Allograpta*, doch wegens het achterlijf, dat breeder is dan de thorax, dient zij hare plaats in het genus *Syrphus* te behouden.

Verklaring der afbeeldingen.

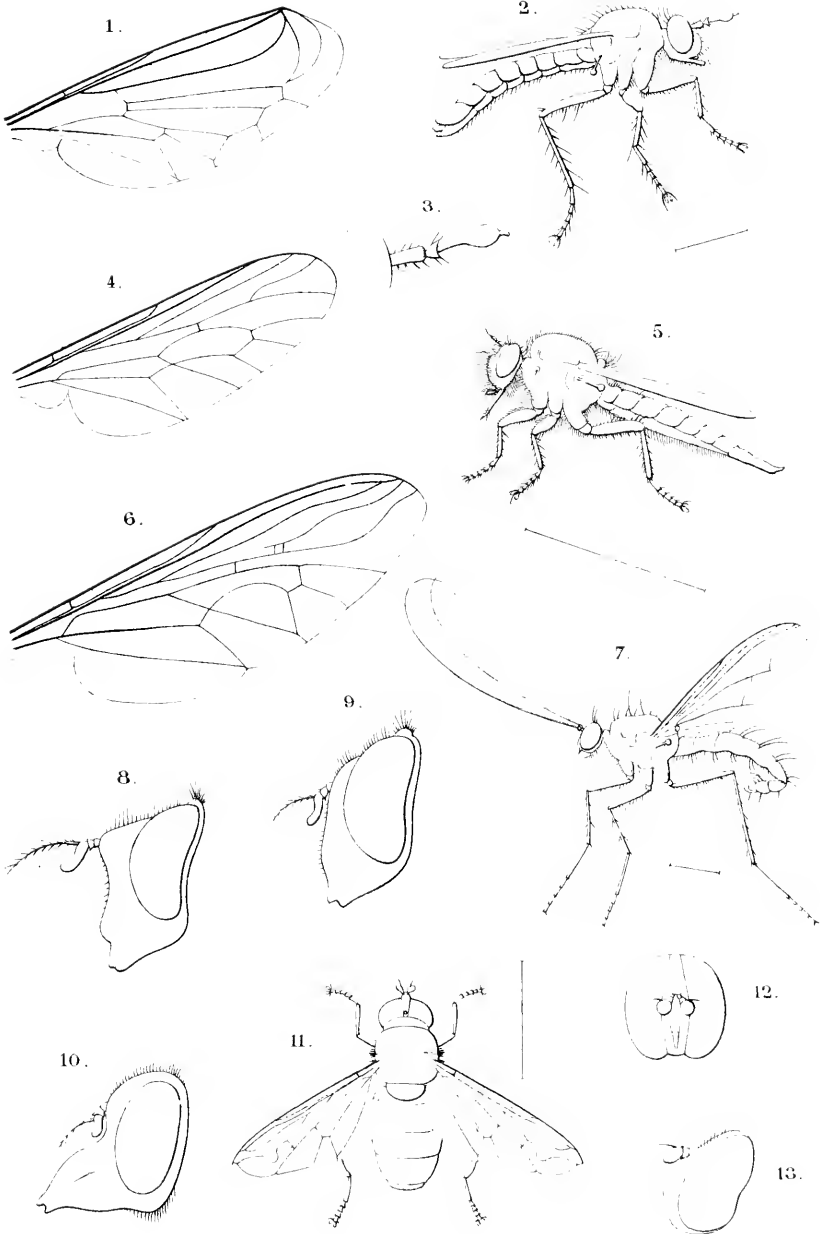
- Pl. 9. f. 1. *Anthrax Halcyon* Say (vleugel).
 2. " *melasoma* n. sp. id.
 3. " *Minas* Macq. id.
 4. " *hypocranthi* Macq. id.
 5. " *dituena* Wied. id.
 6. " *leucocephala* n. sp. id.
 7. " *festiva* Phil. id.
 8. " *Amusia* Wied. id.
 9. *Argyromochla Oedipus* F. id.
 10. " *Pluto* Wied. id.
 11. " *imitans* Schin. id.
 12. *Comptosia Landbecki* Phil. id.
- Pl. 10. f. 1. *Pteropexis bicolor* Macq. id.
 2. *Hypenetes asiliiformis* n. sp.
 3. " " (sprict).
 4. " " (vleugel).
 5. *Procturanthus virginianus* n. sp.
 6. " " (vleugel).
 7. *Psilopus longisetosus* n. sp.
 8. *Temnocera spinigera* Wied. (kop).
 9. " *recta* n. sp. id.
 10. " *setigera* O. Sack. id.
 11. *Eristalis unicolor* n. sp.
 12. " " (kop van voren).
 13. " " (kop van terzijde).

(WORDT VERVOLGD).

cc

AMERIKAANSCH E DIPTERA

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

N. 3

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1883.

AMERIKAANSCHIE DIPTERA

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

N. 3

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1883.

signatus

AMERIKAANSCH E DIPTERA

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Vervolg van deel XXV, blz. 77.

(Hierbij Plaat 1 en 2.)

SYRPHIDAE (*Vervolg*).

33. *Allograpta obliqua* Say.

Scæva obliqua, Say, *Journ. ac. Phil.* III. 91. 5; — *Syrphus obliquus*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 138. 39; — *Syrphus sceriferus*, Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 100. 22; id. *supp.* 1. 139; — *Syrphus signatus*, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Ent.* X. 144. 16. pl. 4. f. 12; — *Sphaerophoria Bacchides*, Walk. *List*, III. 594; — *Syrphus dimensus*, Walk. *Dipt. Sumul.* 235.

Van deze soort, vroeger door mij als *Syrphus signatus* beschreven, ontving ik een ♀ uit Argentina van Prof. Weyenbergh. Zij vormt den type van het geslacht *Allograpta* O. Sack. (*Bull. Buff. soc. nat. hist.* III. 49), dat in naauwe verwantschap staat tot die soorten van het genus *Syrphus*, welke een lang en smal achterlijf hebben, alsmede tot de geslachten *Melithreptus* en *Mesograpta*. Van *Syrphus* is het onderscheiden door de eigendommelijke teekening van het achterlijf (zie Pl. 1 fig. 1) en door het zeer gewelfde en zelfs vooruitstekende gezigt; van *Melithreptus*, waarmede het in het laatstgenoemd kenmerk overeenkomt, verschilt het geslacht *Allograpta* door de niet zoo sterk ontwikkelde mannelijke genitalien, van *Mesograpta* door het gemis der lichte langsstrepen op den thorax. *Allograpta* is bovendien duidelijk

gekenmerkt door de oogen in ♂, waarvan het bovenste gedeelte grootere faectten heeft, iets wat in geen der bovengenoemde verwante genera het geval is.

34. *Allograpta exotica* Wied.

Syrphus exoticus, Wied. *Ansereur. Zweifl.* II. 136. 35.

Een mannetje en acht wijfjes van Guadeloupe (Delannay) in het museum te Brussel.

Wiedemann's beschrijving kan zonder veel dwang op deze voorwerpen worden toegepast; alleen valt op te merken, dat daarin wordt gezwegen van de kleur en teekening van het schildje, welke nogtans bij deze soort zeer in 't oog vallen. Eene meer uitvoerige beschrijving moge overigens de soort doen kennen, ook voor het geval dat mijne determinatie onjuist ware.

Lengte 7 mm. Aangezigt en voorhoofd bleek okergeel, met eenigen paarlemoerglans; het aangezigt met een glanzig zwarten middenband; voorhoofd bij het ♂ met eene glanzig zwarte vlek boven de sprieten, die bij het ♀ tot een' langsband is uitgerekt. Aangezigt in 't midden een weinig bultachtig uitstekende; voorhoofd met korte zwarte beharing; achterhoofd aan de oogkanten lichtgrijs. Oogen bij het ♂ van boven met grover netwerk. Sprieten roodgeel; het derde lid van boven bruin. Thorax glanzig metaalachtig zwartgroen; een zijband van de schouders tot den vleugelwortel, de achterhoeken vóór het schildje en een breede band in de borstzijden tusschen de voor- en middenheupen, geel; bij sommige wijfjes is deze teekening groenachtig en verduisterd. Schildje geel met zwarte halfronde middenvlek. De rug van den thorax alsmede het schildje met korte maar digte beharing, die soms blond, soms vrij donker bruin is; achterrug glanzig blaauwzwart. Achterlijf (Pl. 1 fig. 2) slank, niet breeder dan de thorax, naar het einde versmald; eerste ring geel, doch meestal aan den voorrand met zwarten zoom, die in 't midden breeder wordt en de gele kleur bijna tot een paar zijvlekken terugdringt; tweede ring in 't midden met een gelen dwarsband; derde ring met een dergelijken, doch meer gebogen band; vierde ring met twee gele, den voor- en achterrand bereikende vlekken, die in 't midden door eene zwarte rugstreep zijn gescheiden en elk bovendien een zwart langsstreepje hebben, dat tegen den achterrand rust; vijfde ring bij het ♀ bijna evenzoo geteekend, doch bij het ♂ schier geheel geel, alleen met eenig spoor van een paar zwarte streepjes;

buik eenkleurig geel. In ♂ hebben de zijden der voorste ringen eene geelachtige uitstaande beharing. Pooten geel; de laatste leden der voorste tarsen, een ring voor de spits der achterdijen, de achterscheenen met uitzondering der basis, en de achtertarsen geheel zwart. Kolfjes geel. Vleugels glasachtig, met vuilgele randvlek.

GENUS MESOGRAPTA Löw.

(*Dipt. Amer. sept.* II. 320; *Mesogramma*, l. c. II. 31).

Dit geslacht is naauw verwant aan *Syrphus*, en vooral aan *Melithreptus*, met welk laatste het overeenkomt in het vooruitstekende aangezicht. Habitueel laat het zich onderscheiden door eene witachtige langsstreep midden op den thorax; de bijoogen staan ver van de kruin verwijderd; de schedeldriehoek van het ♂ is zeer langwerpig; de facetten der oogen zijn van boven niet grover.

In Amerika is het genus sterk vertegenwoordigd: behalve al de soorten, door den Baron Osten Sacken in zijn laatsten Catalogus der Noord-Amerikaansche Diptera en door Schiner in de Novara-reis opgesomd, behooren daartoe stellig ook *Syrphus pictus* Macq. van Guiana en *S. amoenus* Macq. van Venezuela. Over 't geheel zijn er wel een dertigtal beschreven, en sommigen er van schijnen veelvuldig voor te komen. Waarschijnlijk zullen er nog wel meer zijn, althans onder de zeven soorten, welke ik ken, vind ik er wel een drietal nog onbeschreven.

Die zeven soorten onderscheiden zich als volgt:

- a. Schildje geheel geel . . . . . b.
 Schildje zwart, meestal echter met gelen
 achterrand . . . . . c.
- b. Derde en volgende ringen des achterlijfs met
 hoogstens twee zwarte stippen. . . . . *duplicatu* Wied.
 Derde en volgende ringen met vier langwerpige
 vlekjes, waarvan de middenste gestaart zijn. *pulchellu* Macq.
- Derde en volgende ringen met eene fijne, in
 't midden even afgebroken dwarslijn. . . *linearis* n. sp.
- c. Schildje zwart, met breeden gelen achterrand;
 ligchaam weinig glanzig . . . . . d.

Schildje met smallen gelen achterrand, soms bijna geheel zwart; ligehaam zeer glanzig, als verlakt . . . . . *e.*

d. Tweede achterlijfsring zwart met twee tot elkander neigende, maanvormige, gele vlekken; de beide volgende ringen geel met zwarte zijvlekken en in 't midden een paar fijne langslijnen . . . . . *arcifera* Löw.

Tweede achterlijfsring zwart, met een onafgebroken gelen dwarsband; de beide volgende ringen geel, elk, behalve de zwarte zijvlekken, in 't midden met vier zwarte stippen. . . . . *multipunctata* n. sp.

e. Derde en volgende lijfsringen nagenoeg eenkleurig roodgeel. . . . . *basilaris* Wied.

Derde en volgende lijfsringen glanzig zwart, met roodgele zijvlekken van meer of minder uitgebreidheid . . . . . *variabilis* n. sp.

35. *Mesograptia duplicata* Wied.

Syrphus duplicatus, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 142. 16; — *Mesogramma duplicata*, Schiner, *Dipt. Nor. Reise*, 350. 30; — *Syrphus ochrogaster*, Thoms. *Dipt. Eugen. Resa*, 494. 82.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh). Het behoort tot de varieteit β , door Schiner vermeld, bij welke de bruine ring aan de achterdijen ontbreekt. De derde en vierde lijfsringen hebben ieder twee stippen naast elkander, de vijfde eene grotere stip in 't midden, even als door Schiner wordt aangegeven (zie mijne afbeelding Pl. 1 fig. 3).

Thomson's uitvoerige beschrijving van *S. ochrogaster* laat geen twijfel, dat hij dezelfde soort voor oogen had.

36. *Mesograptia pulchella* Macq.

Syrphus pulchellus, Macq. *Dipt. ex. supp.* 1. 138. 36. pl. 11 f. 12. Twee wijfjes van Guadeloupe (Delannay) in het museum te Brussel. Macquart beschrijft alleen het ♀; het ♂ is dus nog onbekend. Hij noemt het achterlijf „assez étroit”: dit moge waar zijn bij verge-

lijking met de meeste *Syrphus*-soorten, maar voor eene *Mesograpt*a is het eer vrij breed te noemen; in zijne afbeelding is aan het zwart te veel uitbreiding gegeven (zie mijne teekening van het achterlijf Pl. 1 fig. 4.)

37. *Mesograpt*a *linearis* n. sp.

Flava; vertice, thoracis dorso, pleuris in parte posteriori, abdominisque segmento secundo limbo antico et postico nigris, segmentis sequentibus tribus linea transversa in medio interrupta. — ♂ long. 5 mm.

Aangezigt onder de sprieten duidelijk en knobbelachtig vooruitstekend, even als de sprieten geel, in 't midden iets krachtiger gekleurd en daarbij glanziger; de zeer langwerpige, van voren spits toeloopende schedeldriehoek zwart met flauwen glans, even als het geheele achterhoofd. Oogen met zeer fijn netwerk. Thorax van boven glanzig zwart, met witachtige langsstreep in 't midden en aan weerszijden met een gelen zoom; borstzijden zwart, aan de voorste helft met groote zwavelgele vlekken, die bijna alleen door de zwarte naden gescheiden zijn; schildje geel. Achterlijf (Pl. 1 fig. 5) saffraangeel; de zeer korte eerste ring in 't midden zwart; tweede ring met zwarten voor- en achterzoom, waarvan de laatste den zijrand volkomen bereikt; derde en volgende ringen met iets verdonkerden, glanzigen achterzoom en een weinig vóór de helft met eene fijne donkere, in 't midden even afgebroken dwarslijn. Pooten geel. Vleugels glasachtig; de cubitaalader in 't midden ingebogen.

Een ♂ uit Mexico (E. Dugès) in het museum te Brussel.

38. *Mesograpt*a *arcifera* Löw.

Mesogramma arcifera, Löw, *Dipt. Amer. sept.* Cent. VI n°. 52.

Elf mannetjes en drie wijfjes van Guadeloupe (Delaunay) in het Brusselsche museum.

Deze soort onderscheidt zich vooral door de fluweelzwarte zijvlekken aan de derde en vierde achterlijfsringen; dergelijke bevinden zich ook aan den tweeden ring, waar zij van boven begrensd zijn door gele maanvormige vlekken (zie mijne afbeelding Pl. 1 fig. 6). Het schildje is in 't midden zwart, doch aan den achterrand met breeden gelen zoom. Aan de achterpooten heeft de zwarte kleur eene groote uitbreiding, zoodat alleen de basis der dij en de knieën geel zijn.

39. *Mesograptia multipunctata* n. sp.

Nigra; capite antennisque flavescens; thorace vittis tribus albescentibus, limboque laterali flavo; pleuris nigro-aeneis, macula flava; scutello nigro, flavo-marginato; abdomine rufo-flavo, segmento secundo nigro, fascia media flava integra; segmentis 3 et 4 maculis duabus lateralibus nigro-velutinis, punctisque quatuor mediis nigris; segmento quinto maculis tribus nigris; pedibus flavis, femoribus posticis nigro-annulatis. — ♂ long. 5,5 mm.

Zeer verwant aan de voorgaande, doch gemakkelijk te onderscheiden aan de tekening van den tweeden lijfsring, die in plaats van de beide maanvlekken, uit een regten en onafgebroken gelen dwarsband bestaat; de beide volgende ringen hebben dezelve fluweelzwarte zijvlekken als bij *arvifera*, doch zij missen de beide langlijnen in 't midden, die hier door vier zwarte stippen vervangen worden (zie mijne afbeelding Pl. 1 fig. 7). Aan de achterdijen is alleen even voor de spits een duidelijke zwarte ring; de achterscheenen en tarsen zijn wel iets verdonkerd, maar niet zwart. In de cubitaal-eel der vleugels is een grijsachtige veeg, die ook bij *arvifera* voorkomt.

Een ♂ van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

40. *Mesograptia basilaris* Wied.

Syrphus basilaris, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 143. 48.

Een ♂ van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

De korte beschrijving van Wiedemann is op dit voorwerp geheel van toepassing; alleen zie ik op den tweeden ring een paar geelroode stippen (zie mijne afbeelding Pl. 1 fig. 8), waarvan in die beschrijving gezwegen wordt. Het aangezicht steekt matig vooruit en vertoont den paarlemoerglans, die aan de soorten van dit geslacht eigen is. De achterscheenen zijn in 't midden breed zwart en ook het iets verdikte eerste lid der achttertarsen is donker. Het lijf is zeer glanzig, als verlakt.

41. *Mesograptia variabilis* n. sp.

Nigra nitidissima; epistomate flavo margaritaceo; antennis flavis, articulo tertio supra plerumque infuscato; pleuris aeneis flavo maculatis; scutello interdum anguste flavo-marginato; abdominis segmento secundo interdum punctis duobus rufis; segmentis tertio et quarto maculis

lateralibus rufis; reliquis rufis nigro-maculatis; pedibus flavis, posticis nigro-variegatis. — ♂ 5,5 mm.

Aangezigt duidelijk vooruitspringend, glanzig paarlemoerachtig bleekgeel; voorhoofd eveneens gekleurd; schedeldriehoek en achterhoofd zwartachtig. Sprieten geel, het derde lid van boven gebruid. Thorax, schildje en achterlijf zeer glanzig zwart, als verlakt; op den thorax drie witachtige langsstrepen: borstzijden metaalachtig blaauwzwart, met bleekgeelen paarlemoerglanzigen middenband; schildje met zeer smallen, soms nauwelijks merkbaaren, geelachtigen aehterrind. Tweede ring des achterlijfs (zie Pl. 1 fig. 9) met een paar roodgele stippen, die echter dikwijls ontbreken; de beide volgende ringen met groote roodgele zijvlekken, die tegen den voorrand liggen en gewoonlijk buitenwaarts van achteren uitgesneden zijn; de beide laatste ringen roodgeel, met zwarte middenvlek tegen den voorrand en nog een paar min of meer duidelijke zijvlekken; de roodgele kleur is naar de verschillende individuen van grooter of minder uitbreiding; de buik is roodgeel. Pooten geel; aan de achterpooten de dijen, behalve aan wortel en spits, zwart; de scheenen met twee zwarte ringen en het eenigszins verdikte eerste tarsenlid (met uitzondering der spits) alsmede de drie laatste tarsenleden, zwart; somtijds zijn ook de voorste dijen iets of wat gebruid of zelfs aan den wortel zwart; onder aan de achterdijen eene witachtige, vrij digte beharing. Kolfjes geel. Vleugels met grijsachtige tint; enbitaal-ader nauwelijks een weinig ingebogen.

Verscheidene exemplaren, doch alleen mannetjes, van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

42. *Melanostoma mellina* Linn.

Musca mellina, Linn. *Faun. succ.* 1821; — *Syrphus mellinus*, Fabr. *Spec. insect.* II. 433. 61; id. *Ent. Syst.* IV. 308. 110; Meig. *Syst. Besch.* III. 331. 85; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 544. 35; — *Scavea mellina*, Fabr. *Syst. Antl.* 251. 12; Fall. *Syrph.* 46. 20; Zett. *Ins. lapp.* 608. 40; id. *Dipt. Scand.* II. 759. 62; — *Melanostoma mellina*, Schin. *Faun. austr.* I. 292; — *Syrphus Iris*, Meig. *Syst. Besch.* III. 380. 67; — *S. mellarius*, Meig. l. c. 328. 81; Macq. l. c. 544. 36; — *S. mellitargus*, Meig. l. c. 329. 82; Macq. l. c. 545. 37; — *S. scalaris*, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 308. 112; Meig. l. c. 330. 83; — *Scavea scalaris*,

Fabr. *Syst. Antl.* 252. 14; Zett. *Ins. lapp.* 608. 41; id. *Dipt. Scand.* II. 760. 63.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

43. *Melithreptus scriptus* Linn.

Musca scripta, Linn. *Faun. succ.* 1820; — *Syrphus scriptus*, Fabr. *Spec. ins.* II. 434. 62; id. *Ent. Syst.* IV. 308. 113; Meig. *Syst. Besch.* III. 324. 73; — *Scaeva scripta*, Fabr. *Syst. Antl.* 252. 17; — *Sphaerophoria scripta*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 551. 1; Zett. *Ins. lapp.* 605. 28; id. *Dipt. Scand.* II. 766. 1; — *Melithreptus scriptus*, Schin. *Faun. austr.* I. 326; — *Conops gemmutus*, Scop. *Ent. carn.* 965.

Een paartje uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

44. *Xylota pigra* Fabr.

Syrphus piger, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 295. 63; — *Milesia pigra*, Fabr. *Syst. Antl.* 192. 16; Latr. *Gen. Crust.* IV. 331; — *Xylota pigra*, Meig. *Syst. Besch.* III. 221. 11; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 521. 5; Zett. *Dipt. Scand.* II. 878. 12; Schin. *Faun. austr.* I. 355; — *Xylota crassipes*, Wahlb. *Oeff. vet. ak. förh.* 1838. 15. 7; — *Milesia haematodes*, Fabr. *Syst. Antl.* 193. 21; — *Xylota haematodes*, Say, *Amer. entom.* I. pl. VIII; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 99. 3.

Een paartje uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

45. *Xylota nemorum* Fabr.

Milesia nemorum Fabr. *Syst. Antl.* 192. 17; — *Xylota nemorum*, Meig. *Syst. Besch.* III. 219. 11; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 521. 3; Zett. *Ins. lapp.* 585. 3; id. *Dipt. Scand.* II. 871. 3; Schin. *Faun. austr.* I. 356; — *Milesia ignava*, Fall. *Syrph.* 11. 6. (excl. syn. Panz.); — *Xyl. bifasciata*, Meig. *Syst. Besch.* III. 219. 10; Zett. *Dipt. Scand.* II. 872. 4; — *Xyl. nigripes*, Zett. *Ins. lapp.* 585. 4; id. *Dipt. Scand.* II. 880. 14.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

46. *Syritta pipiens* Linn.

Musca pipiens, Linn. *Faun. succ.* 1822; — *Syrphus pipiens*, Fabr. *Spec. ins.* II. 434. 65; id. *Ent. syst.* IV. 310. 119; Panz. *Faun. germ.*

32. 20; — *Milesia pipiens*, Fabr. *Syst. Anth.* 194. 27; Fall. *Syrph.* 12. 9; — *Nylota pipiens*, Meig. *Syst. Besch.* III. 213. 1; — *Coprina pipiens*, Zett. *Ins. lapp.* 584. 45; — *Syritta pipiens*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 525. 1; Zett. *Dipt. Scand.* II. 881. 1; Schin. *Faun. austr.* I. 358; — *Nylota proxima*, Say, *Amer. entom.* I. pl. VIII; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 102. 9.

Exemplaren van beide sexen uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

47. *Rhingia nasica* Say.

Say, *Journ. ac. Phil.* III. 94; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 115. 1.

Drie wijfjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel. Bij een der exemplaren vind ik eene merkelijke afwijking in de teekening des achterlijfs; is dit eene andere soort of slechts eene varieteit? *Rh. nasica* is de eenig bekende soort uit Noord-Amerika.

48. *Sphagina rufiventris* Löw.

Löw, *Dipt. Amer. Sept.* Cent. III. 22.

Drie mannetjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

49. *Ocyptamus fascipennis* Macq.

Macq. *Suit. à Buff.* I. 554. 2. pl. 12. f. 13.

Drie wijfjes van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel. Zij beantwoorden geheel aan de beschrijving en afbeelding van Macquart.

Löw (*Diptern Süd-Afrika's* p. 293) en Osten Sacken (*Catal. of the Dipt. of N. Amer.* p. 127) houden deze soort voor dezelfde als *Bacha fascipennis* Say, hetgeen door Schiner (*Dipt. Nor. Reise*, 346. 14) bepaald wordt tegengesproken na vergelijking van typische exemplaren in Wiedemann's collectie.

50. *Ocyptamus funebris* Macq.

Macq. *Suit. à Buff.* 554. 1; id. *Dipt. cr.* II. 2. 105. 1 pl. 19 f. 2; Bigot in R. de la Sagra, *Hist. phys. pol. et nat. de Cuba*, p. 807.

Een ♀ van Bahia (de Lacerda) in het Brusselsche museum. De soort is iets grooter dan de vorige en onderscheidt zich bij den eersten

oogopslag door de gelijkmatig donkerbruine vleugels, die alleen aan de spits en in de kernen van sommige cellen lichter zijn.

51. *Ocyptamus dimidiatus* Fabr.

Syrphus dimidiatus, Fabr. *Spec. ius.* II. 431. 64; id. *Ent. Syst.* IV. 310. 118; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 140. 42; — *Scavera dimidiata*, Fabr. *Syst. Antl.* 254. 25.

Een aantal exemplaren van Guadeloupe (Delaunay) in het Brusselsche museum.

Deze soort is kleiner dan de beide vorigen en het achterlijf naar evenredigheid korter, zoodat zij veel plomper gebouwd is; in habitus gelijkt zij op eene *Pipiza*, terwijl de anderen meer het aanzien van de *Bacha*-soorten hebben. Het schildje neigt bij de meeste voorwerpen tot het roodbruine, wat ook eenigszins met het achterlijf het geval is. Bij het ♂ is de spitsheft der vleugels een weinig verduisterd, zoodat de zwarte wortelheft daar minder sterk uitkomt. De pekbruine pooten zijn niet altijd even donker, maar somtijds de voorste scheenen aan de basis en de tarsen geelachtig.

52. *Bacha fascipennis* Wied.

Bacha fascipennis Wied. *Auss. Zweifl.* II. 96. 6; — *B. aurinota*, Walk. *List Dipt. Brit. mus.* III. 548.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

53. *Bacha clavata* Fabr.

Syrphus clavatus, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 298. 73; — *Bacha clavata*, Fabr. *Syst. Antl.* 200. 3; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 94. 4.

Twee mannetjes en een wijfje van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

CONOPSIDAE.

1. *Conops tibialis* Say.

Conops tibialis, Say, *Journ. ac Phil.* VI. 171; Williston, *Trans. Connect. academy*, IV. 333; — *C. nigricornis*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 236. 4; Löw, *Neue Beitr.* I. 31.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

Mijne determinatie berust op de beschrijvingen van Wiedemann en Löw. Door Dr. S. W. Williston, die eene bijzondere studie heeft gemaakt van de Noord-Amerikaansche *Conops*-soorten, wordt *C. nigricornis* Wied. beschouwd als synoniem met *C. tibialis* Say en niet met *C. sagittarius* Say, zooals door Wiedemann zelf en later door Löw en Osten Sacken was aangenomen.

Deze soort, zoowel als de drie volgende, zou behooren te worden gerangschikt in het geslacht *Physocephala*, door Schiner van *Conops* afgescheiden. Daar echter geen der latere schrijvers over Amerikaansche Diptera die generieke verdeling heeft overgenomen, acht ik het beter ze ook maar in het oorspronkelijke genus te laten.

2. *Conops costatus* Fabr.

Conops costatus, Fabr. *Syst. Aull.* 175. 4; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 238. 6; — *Physocephala costata*, Schiner, *Dipt. Nor. Reise*, 371. 2.

Een ♂ van Argentina (Weyenbergh), dat wel beantwoordt aan de kenmerken, door Fabricius en Wiedemann opgegeven en volkomen overeenkomt met de uitvoerige beschrijving, door Schiner geleverd.

De Noord-Amerikaansche soort, door Macquart als *Conops costatus* F. vermeld (*Dipt. ex.* II. 3. 19. 11) moet ik voor eene andere houden, want hij voegt bij de diagnose, door hem van Wiedemann overgenomen, nog de woorden: „nervo transverso obliquo”. Waarschijnlijk bedoelt hij daarmede de schijfdwarsader, die bij sommige exotische soorten inderdaad veel schuiner loopt dan wij dit bij onze inlandsche gewoon zijn. Bij het Argentijnsche voorwerp, dat ik voor mij heb, is die dwarsader echter regtstandig en vormt ongeveer een regten hoek met de daarboven liggende discoidaal ader. Vermoedelijk heeft Schiner dit ook zoo gevonden bij de Chileensche exemplaren der Novara-reis en vond hij daarin aanleiding om Macquart's beschrijving niet aan te halen.

Ik merk nog op, dat bij *C. costatus* de radiaal-ader in den voorrand eindigt boven de schijfdwarsader, in tegenstelling van de beide volgende soorten, waar hare nitmonding merkelijk digter naar de vleugelspits is gelegen. (Zie mijne afbeelding van den vleugel van *C. costatus* Pl. 1 fig. 10 en van *C. piciventris* fig. 11).

3. *Conops pieiventris* n. sp.

Fuscus; capite flavido; fronte lineaque epistomatis brunneis; abdomine obscure rufo; callis humeralibus, punctis in thoracis dorso, abdominis segmentorum primis limbo postico, segmentisque posticis fere totis aureis; his nigro-setulosis; pleuris argenteis; antennis fuscis: articulo primo et articuli tertii parte inferiori rufis; pedibus rufis albomicantibus; alarum basi et dimidio costali fuscis. -- ♀ long. 15,5 mm.

Van stevige gestalte. Kop duister roodgeel; voorhoofd vóór de schedelblaas, alsmede de kielvormig verhoogde middenstreep op het aangezigt koffijbruin; de rand van onderen langs de oogen met zilveren weerschijn. Sprietten zwartbruin; het eerste lid en de onderzijde van het derde roodgeel; het tweede lid twee en een-halfmaal zoo lang als het eerste; het derde nauwelijks zoo lang als het eerste, met spits toeloopende eindgriffel, aan welker einde zich een duidelijk afstaand zijstuk bevindt. Zuiger zoo lang als de sprietten, roodgeel met donkere spits. Thorax koffijbruin; de sterk uitpuilende schouderknubbels met goudgelen rand, die zich streepvormig verlengt zoowel langs den voorkant als in de zijden van den thorax; naarmate het licht valt, komt nog op den rug eene teekening van goudgele vlekjes of streepjes voor den dag; de borstzijden en de kanten van den achterrug hebben een zilvergrijsen weerschijn, die in nog sterkere mate aan de voorheupen aanwezig is. Achterlijf roodbruin; de beide eerste ringen zwart, met goudgelen achterzoom, die zich aan den tweeden ring ook in de zijden uitbreidt; de kolfachtig verdikte laatste ringen bijna geheel met goudgelen weerschijn en tevens met korte, stijve, zwarte haartjes bezet; het uitstekende deel onder aan het achterlijf roodgeel en niet tepelachtig maar meer schildvormig. Pooten roodgeel, naar gelang van het invallende licht donkerder of met zilverachtigen weerschijn; achterdijen aan den wortel plotseling verdikt; scheenen aan den wortel zeer dun, doch op 't midden verdikt en eenigszins onregelmatig gebogen. Kolfjes geel. Vleugels (Pl. 10 fig. 11) aan den wortel en langs de voorhelft zwartbruin, welke kleur zich tot de discoidaal-ader uitstrekt, een eind wegs in den wortel der schijfveel dringt, de vleugelspits bereikt, doch een deel der eerste achtereel vrijlaat; in de voorrandeel alsmede in de streek der vleugelspits is de bruine kleur iets lichter; de posticaal-ader bruin gezoomd; uit-

mondig der radiaal-ader voorbij de schijfdwarsader; schijfdwarsader vrij schuin; eerste achtercel tamelijk lang gesteeld.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

4. *Conops testaceus* n. sp.

Testaceus; callis humeralibus pleurisque argenteo-micantibus; epistomate in medio fusco-lineato; antennis nigris, articulo primo rufo; pedibus rufis, femorum basi tibiarnumque dimidio apicali infuscatis; alarum dimidio costali dilute fusco. — ♂ long. 14 mm.

Bijna eenkleurig vuil kaneelbruin. Voorhoofd vóór de schedelblaas iets donkerder; de kielvormig verheven langsstreep op het aangezigt donkerbruin. Eerste sprietenlid roodgeel; de beide volgende zwartbruin, het tweede meer dan dubbel zoo lang als het eerste; het derde ongeveer van gelijke lengte als het eerste. Schouderknubbels en borstzijden met zilverachtigen weerschijn. Achterlijf gesteeld, vooral aan het eind van den tweeden en het begin van den derden ring zeer dun; de beide voorste ringen zwartachtig, aan den achterzoom en langs de kanten met zilverachtigen haarglans; de kolfachtige laatste ringen kaneelkleurig, zonder glans of weerschijn (misschien is de bestuiving afgewischt). Pooten roodgeel; wortel der dijnen en spitsheft der scheenen donkerder; aan de achterpooten de dijnen vrij dik, in 't midden iets ingebogen, en de scheenen aan den wortel dun, van het midden af onregelmatig verdikt en gebogen; achttertarsen bijzonder breed. Kolfjes geel. Vleugels aan de voorheft licht koffijbruin, welke kleur de discoidaal-ader even overschrijdt en de geheele eerste achtercel, alsmede de vleugelspits inneemt, ofschoon daar naar onderen een weinig verflaauwende; uitmondig der radiaal-ader voorbij de schijfdwarsader; eerste achtercel lang gesteeld; schijfdwarsader eenigszins schuin.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

OESTRIDAE.

Gastrophilus Equi Fabr.

Oestrus Equi, Fabr. *Syst. Antl.* 228. 4; Fall. *Haemat.* 13. 8; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. II. 52. 1; — *Gastrus Equi*, Meig. *Syst. Beschw.* IV. 175. 1; Zett. *Ins. lupp.* 623. 1; id. *Dipt. Srandl.* III. 976. 1; —

Gastrophilus Equi, Schin. *Faun. austr.* I. 391; — *Oestrus Bovis*, Linn. *Faun. succ.* 1730; — *Oestrus intestinalis*, de Geer, *Ins.* VI. 291. 1. pl. 15. f. 16.

Twee mannetjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel; een wijfje van Arizona (Neumögen) in dat te Leiden.

MUSCIDAE.

PHASINAE.

1. *Allophora micans* n. sp.

Nigra, griseo-micans; abdomine fascia media subrufescente; epistomate pallide rufo sericeo; alis dilute brunnescentibus, nervi discoidalis curvatura subrotundata; nervo apicali obliquo. — ♂ long. 9 mm.

Zwart; de kop groot en breed; het aangezigt zijdeachtig licht roodgeel, op de weinig verheven gezigtlijsten met korte borsteltjes; mondrand glanzig roestbruin; oogen van boven zamenstootend; het driehoekige voorhoofd zwart, eenigszins fluweelig, aan de kanten zijdeachtig bleekgeel, in 't midden met fijne en digte zwarte beharing. Spriet en prieten zwart, nog niet de helft van het aangezigt bereikende; derde lid elliptisch; sprietborstel regt, aan den wortel iets verdikt en langzamerhand tot de haarfijne spits verdund. Thorax vóór den dwarsnaad met witachtige bestuiving, welke drie langsstrepen vrijlaat; dergelijke bestuiving vormt een paar witte vlekjes vóór den vleugelwortel en bevindt zich ook aan de borstzijden, op het schildje en den achterrug; boven op den thorax en op het schildje is eene digte, korte, zwartachtige beharing; voorts aan den achterrand van den thorax eenige borstels; vier vrij lange borstels aan dien van het schildje. Achterlijf plat, eirond, vijfvingig, glanzig zwart, met een eigenaardigen blaauwgrijzen, iets metaalachtigen gloed en eene grootendeels lichtgrijze bestuiving, die naarmate het licht valt, al of niet zichtbaar is; op de voorste helft van den derden ring is deze bestuiving roestbruin, waardoor in sommige rigtingen een dwarsband van die kleur te voorschijn komt. Pooten zwart, met vrij digte beharing en enkele verspreide borstels aan de scheenen; voethaken en voetballen zeer lang, de laatsten bleekgeel en van lange fijne borstelharen omgeven. Vleugelschubben en vleugels lichtbruin; aan de schouder-dwarsader eene

donkere schaduw; aderbeloop ongeveer gelijk aan dat der Europeesche *A. subcoloptrata*; aan het allereerste begin van den voorrand eene kam van stevige zwarte borstels; ter plaatse waar de cubitaal-ader uit de radiaal-ader ontspruit, een eeltachtig knobbeltje. Zie eene afbeelding van den vleugel op Pl. I fig. 12 (de buiging der discoidaal-ader is daar echter te rond en de spitsdwarsader niet schuin genoeg voorgesteld).

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

2. *Trichopoda pennipes* Fabr.

Musca pennipes, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 348. 149; — *Dietya pennipes*, Fabr. *Syst. Antl.* 327. 5; — *Trichopoda pennipes*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 274. 9; Rob. D. *Myod.* 288. 1; — *Phasia jugatoria*, Say, *Journ. ac. Phil.* VI. 172. 2 (sec. Ost. Sacken).

Een ♀ van Argentina (Weyenbergh).

3. *Trichopoda pyrrhogaster* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* II. 272. 6.

Eenige wijfjes van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel.

OCYPTERINAE.

1. *Ocyptera Dosiades* Walk.

Walk. *List. Dipt. Brit. mus.* IV. 695.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

2. *Ocyptera nigrina* n. sp.

Nigra, albo-micans; antennis rufescentibus; alarum dimidio costali fusco; calyptris albis. — ♀ long. 7,5 mm.

Kop merkelyk breeder dan de thorax, zijdeachtig wit, aan de wangen met bruinen weerschijn; voorhoofd bijna de halve kopbreedte innemende, met breeden zwartbruinen middenband, aan de kanten met witten zoom; schedel glanzig. Sprietten donker roestkleurig; het eerste lid kort; het tweede ongeveer dubbel zoo lang; het derde weder dubbel zoo lang als het tweede, naar het einde iets verbreed en afgerond; sprietborstel zwart, aan de wortelhelft een weinig verdikt.

Thorax zwart, met eenige lichtgrijze bestuiving, die van boven onduidelijke zwarte strepen vrijlaat; borstzijden met witte weerschijnvlekken, die een paar banden boven de voorste heupen vormen; schildje glanzig zwart, plat, fijn bestippeld; op den thorax vrij stevige borstels, in vier langsrijen geplaatst; op het schildje verscheidene borstels, waarvan een paar aan den achterrand steviger dan de overige. Achterlijf glanzig zwart; aan den voorrand van den derden en vierden ring een witgrijze vlekkege weerschijn; aan het eind van den tweeden en derden ring van boven een paar macrocheten; voorts enkele in de zijden, alsmede verscheidene aan het eind van den vierden en op den eenigszins kolfachtig verdikten laatsten ring. Pooten zwart, vrij dik: op elk der heupen eene zilverachtig witte vlek; behalve de eindsporen, die aan al de scheenen voorhanden zijn, aan de achterste scheenen nog verspreide borstels. Vleugelschubben wit; de kleine kolfjes zwart. Vleugels grauwwachtig; de voorrandshelft donkerbruin; deze donkere kleur strekt zich uit tot aan de discoidaalader en de spitsdwarsader, die zij als eene schaduw begeleidt; spitsdwarsader dubbel gebogen; de steel der spitseel schuin naar boven gerigt; schijfdwarsader bijna regt, op ten minste twee derden der spitseel ingewricht.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

TACHININAE.

1. *Dejeania corpulenta* Wied.

Tachina corpulenta, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 280. 1; — *Dejeania rufipalpis*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 35. 5. pl. 3 f. 1; — *D. renatrix*, O. Sack. *West. Dipt.* 348.

Een ♂ van Bogota (van Lansberge) in het museum te Leiden.

Op het gezag van Osten Sacken (*Cat. Dipt. N. Am.* 147) citeer ik de bovengenoemde synoniemen en daarentegen niet *D. corpulenta* Macq. (*Suit. à Buff.* Dipt. II. 77. 22, *Dipt. ex.* II. 3. 35. 4 en supp. 1. 143).

2. *Dejeania pallipes* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 34. 2. pl. 2 f. 9.

Twee mannetjes van Bogota (van Lansberge) in het museum te Leiden.

3. *Dejeania armata* Wied.

Tachina armata, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 287. 11; — *Dejeania armata*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 168.

Vier exemplaren van Montevideo in het museum te Leiden.

4. *Dejeania rutilioides* Jaenn.

Jaenn. *Neue ex. Dipt.* 137.

Een ♀ van Arizona in het museum te Leiden.

5. *Hystericia vivida* Harr.

Tachina vivida, Harr. *Ins. New Engl.* ed. III. 612. pl. 8. f. 1; — *Hystericia testacea*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 44; — *Tachina finitima*, Walk. *List Dipt. Brit. mus.* IV. 70.

Twee mannetjes uit de omstreken van Quebee (Provancher) in het museum te Brussel.

De citatie uit Harris heb ik overgenomen uit den Catalogus der Noord-Amerikaansche Diptera van Osten-Sacken. Deze acht het waarschijnlijk, dat *Tachina abrupta* Wied. dezelfde soort is; is dit werkelijk zoo, dan zou laatstgemelde naam de prioriteit hebben.

6. *Jurinia nigriventris* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 81. 13.

Cinerea; capite pallido; antennis sordide rufis, articulo tertio nigricante; palpis rufis, in apice subdilatatis; abdomine nigro nitido; pedibus nigris; calyptris alisque dilute brunneis. — ♀ long. 13 mm.

Aangezigt regtstandig, aan den mondrand sterk, bijna kegelvormig vooruitstekend, even als de wangen en kinbakken bleek grijsachtig geel met bruingrauwen weerschijn; een eind boven den mondrand ter wederzijde een groote en enkele kleinere borstels. Voorhoofd aschgrauw, met roestrooden, smallen, naar voren verbreedden langsband; voorhoofdsborstels weinig talrijk maar stevig; achterhoofd met grove geelachtige beharing en den gewonen kraans van zwarte borstels. Sprietenvuil roestkleurig; het eivormige derde lid, althans van voren en aan de spits zwartachtig; sprietborstel zwart. Palpen roestkleurig, naar het einde een weinig verdikt. Thorax en schildje met digte aschgrauwe bestuiving; geheel van voren op den thorax eenige aanduiding van zwarte langsstrepen; de borstels achter op den thorax en aan den

achterrand van het schildje stevig en van aanzienlijke lengte. Achterlijf gewelfd, glanzig zwart, alleen in de zijden van den laatsten ring met eene zilverachtige, tot het gele neigende weerschijvlek; tweede ring zonder macroheten; aan den rand van den derden verscheidene, die zeer stevig zijn; de laatste ring met digte zwarte beharing en een aantal stekels; buik op het midden der ringen met een aantal dikke, vrij stompe, doornige borstels. Pooten zwart; dijen en vooral de scheenen met vele lange en krachtige borstels. Vleugelschubben en vlegels met grauwbroune tint; vlegeladeren bruinzwart; ombuiging der discoidaal-ader met scherpen hoek; schijfdwarsader zacht geslingerd.

Een vrouwelijk exemplaar uit Chile, in het Leidsch museum; een ander, volkomen daarop gelijkend, uit Argentina (Weyenbergh) in mijne collectie.

De soort is naauw verwant met *J. bicolor* Wied. (*Anss. Zweifl.* II. 282. 3) en ik zou haar zelfs als zoodanig hebben bestemd, ware het niet dat Wiedemann eene teekening van den thorax aangeeft, waarvan bij mijne overigens vrij gave voorwerpen naauwelijks iets te zien is, en den anns een weinig doorschijnend rood noemt, wat evenmin op mijne exemplaren past.

7. *Jurinia nitida* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 82. 14.

Nigra nitida; capite pallescente, sericeo; fronte, antennis pedibusque nigris; palpis rufis, subdilatis, curvatis; alis dilute brunnescentibus, ad basin rufis. — ♀ long. 15,5 mm.

Glanzig zwart. Kop zijdeachtig bleekgeel, aangezigt regtstandig; de mondrand een weinig vooruitstekend; boven den mondrand ter wederzijde een grootere en verscheidene kleinere borstels; voorhoofd glanzig zwart, met dofzwarten, van achteren gespleten langsband; voorhoofdsborstels stevig; achterhoofd met digte geelgrijze beharing en een krans van zwarte borstels. Sprieten zwart; het tweede lid dun; het derde verbreed, half zoo lang als het tweede, aan het einde afgeknot; sprietborstel tot dicht aan het einde verdikt. Palpen roestkleurig, gebogen, naar het einde iets verdikt. Achterlijf gewelfd, zonder lichte bestniving; aan den rand van den tweeden ring eenige platliggende, aan den rand van den derden ring eenige overeindstaande

stekelachtige macrocheten; buik op het midden der ringen met stevige borstels. Pooten zwart, onder aan de voordijen en aan de buitenzijde der scheenen met vele borstels. Vleugelschubben en wortel der vleugels roodgeel, welke kleur aan den voorrand tot halverwege de vleugellengte reikt; de vleugels overigens met licht bruingrauwe tint; aderen donkerbruin, in het wortelgedeelte bruingeel; ombuiging der discoidaal-ader met bijna regten hoek; de spitsdwersader gebogen; schijfdwersader bijna regt.

Een ♀ van Arizona (Neumögen) in het museum te Leiden.

8. *Echinomyia robusta* Wied.

Tachina robusta, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 290. 15; — *Echinomyia analis*, Macq. *Dipt. cr. supp.* 1. 144. 4. pl. 12 f. 3.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

Aan de wangen zijn omlaag, dicht tegen den oogrand, een paar borstels; aan den buik zijn alleen in 't midden borstels.

Het komt mij niet twijfelachtig voor, dat *E. analis* Macq. (wel te onderscheiden van *E. analis* Fabr.) dezelfde soort moet zijn als *Tachina robusta* Wied. In de beschrijving kan ik geen wezenlijke punten van verschil vinden; alleen noemt Wiedemann de vleugelschubben „elfenbeinweiss”, terwijl Macquart ze beschrijft als „un peu roussâtres”. Mijn exemplaar komt in dat opzigt met Wiedemann's opgave overeen; daarentegen beantwoordt het, wat den vorm der sprieten betreft, ten volle aan de beschrijving, daarvan door Macquart gegeven; diens afbeelding overigens is, als gewoonlijk, te nuw om daarop eenige conclusie te gronden.

9. *Echinomyia immaculata* Macq.

Macq. *Dipt. cr. supp.* 4. 169. 6. pl. 15 f. 8; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 83. 15.

Een ♂ van Arizona (Neumögen) in het Leidsch museum reken ik, voorloopig althans, tot deze soort, omdat Macquart's beschrijving daarop geheel kan worden toegepast. Het verschil in vaderland (Macquart geeft Brazilië aan) zou echter wel eene aanleiding zijn tot twijfel.

Het aangezigt heeft een sterken geelrooden weerschijn, vooral aan den mondrand; de wangen zijn zonder borstels; de palpen zijn zeer dun; het derde sprietenlid is ongeveer even lang als het tweede.

10. *Echinomyia picea* Rob. D.

Rob. D. *Myol.* 44. 2; Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 37. 2. pl. 3. f. 4.

Beide sexen van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

De aangehaalde beschrijvingen passen op deze voorwerpen beter dan op de volgende, overigens zeer verwante soort. De vleugels zijn bruinachtig grauw, aan de basis en het begin van den voorrand roestkleurig; de vlegelschubben helder roodgeel; het aangezigt en de wangen mede roodgeel; de top der knieën roestkleurig.

11. *Echinomyia lugubris* n. sp.

Nigro-picea; capite albescente; antennarum articulis basalibus duobus palpisque rufis; calyptris albis; alis cinereo-hyalinis, basi pallide rufo. — ♂ ♀ long. 13 mm.

Gelijkt op de vorige, doch onderscheiden door een meer witten kop, door niet roodgele maar witte vlegelschubben, en bijna glasachtige, aan den wortel slechts een weinig roodgele vleugels. Aangezigt, wangen en kinbakken zijdeachtig geelwit; de mondrand roodachtig; voorhoofd zwartachtig met lichtgrijzen weerschijn; voorhoofdsborstels een weinig beneden den sprietwortel afdalende; wangen zonder borstels, doch met eenige tijne haren dicht bij de oogen; kinbaard en beharing van het achterhoofd vuilwit, dicht en vrij ruw. De beide eerste sprietenleden roestkleurig; het tweede lid van boven zwartborstelig; het derde zwart, van onderen afgerond. Palpen roestkleurig, naar het einde iets verdikt. Thorax glanzig zwart, naauwelijks een weinig grauw bestoven; schildje roodbruin; achterlijf glanzig zwart, met roodbruinen gloed, die zich het meest aan de zijden en soms ook aan den anus vertoont; bij een der exemplaren bevindt zich aan den voorkant der ringen, vooral aan de kanten, eene grijze vlekkege bestuiving, die bij al de anderen ontbreekt (waarschijnlijk omdat zij meer afgevlagen zijn). Pooten zwart, de scheenen pekbruin; aan de knieën eene roodachtige stip. Vlegelschubben wit. Vleugels met flauwe grauwachtige tint, aan den wortel bleek roodgeel; ook de aderen aldaar van die kleur; bij het ♀ is de basis der vleugels iets donkerder, terwijl de middeldwarsader en de ombuiging der discoidaal-ader door een donker schaduwvlekje zijn geteekend, waarvan bij het ♂ naauwelijks eenig spoor gevonden wordt.

Verscheidene exemplaren van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

12. *Echinomyia vittata* n. sp.

Testacea; thorace cinereo; abdomine vitta dorsali nigra; ano utrinque argenteo-micante; capite pallide rufescente; antennis palpisque ferrugineis; antennarum articulo tertio nigricante; pedibus piceis; ealyptis albescentibus; alis cinereis, basi costaque ferrugineis. — Long. 10, 5 mm. (♂), 9 mm. (♀).

Kop zijdeachtig bleek roodgeel; voorhoofd van boven bijna (♂) of ruim (♀) de halve kopbreedte innemende, in 't midden met een niet sterk sprekenden roestkleurigen langsband en aan weerskanten met eene dubbele rij borstels, die ter halverwege het tweede sprietenlid afdalen; aangezigt zacht ingebogen, aan den mondrand een weinig vooruitstekend; wangen en kinbakken met beharing, de wangen zonder borstels; mondrand ter wederzijde en kinbakken van onderen met eenige zwakke borstels; achterhoofd met geelachtig aschgrauwe beharing en een' kraans van zwarte borsteltjes. Sprieten roestkleurig; het derde lid zwartachtig, althans aan den voorkant, die een weinig uitgebogen is; sprietborstel zwart, vrij dik, eerst aan de spits verdund. Palpen roodgeel, cilindrisch (♂) of aan 't einde iets verdikt (♀). Thorax aschgrauw, op den rug met onduidelijke zwartachtige langstrepen, in de zijden eenigszins geelachtig; behalve de korte donkere beharing, zwarte borsteltjes, die aan de zijden en den achterrand langer worden; schildje roodgeel, met witte bestuiving en zwarte beharing, aan den achterrand met lange en stevige borstels. Achterlijf glanzig roodgeel, eenigszins doorschijnend, met zwarten rugband, die op den eersten ring breeder wordt en op den vierden bijna verdwijnt; deze laatste ring ter wederzijde met zilverwitten weerselijn; buik doorschijnend roodgeel, aan het einde zwartachtig, alleen op de middellijn met borstels. Pooten pekzwart, de knieën en voorste scheenen naar het roestkleurige overhellende; dijen en scheenen met vele borstels. Vleugelschubben vuilwit. Vleugels aschgrauw, aan den wortel en voorrand roestkleurig.

Argentina (Weyenbergh), een paartje.

Ofschoon het ♀ kleiner is en zich door aan 't eind verdikte palpen onderscheidt, is de overeenkomst overigens zoo groot, dat ik niet aarzel de beide voorwerpen als dezelfde soort te beschouwen.

13. *Echinomyia piliventris* n. sp.

Nigricans; capite pallide rufescente; antennarum articulis basalibus palpisque ferrugineis; thorace albido-pollinoso; scutello testaceo; abdomine nigro submetallico, albido-tessellato; ventre pilosulo; pedibus nigris; calyptris albescens; alarum basi rufescente. — ♂ long. 10, 5 mm.

Kop zijdeachtig bleek roodgeel; voorhoofd van boven ongeveer een derde der kopbreedte innemende, roestkleurig, ter wederzijde met glanzig bleekgelen zoom, die naar gelang het licht er op valt, breeder wordt, zoodat er soms slechts een roestkleurige middenband overblijft; voorhoofdsborstels als bij de vorige soort. Aangezigt regtstandig, aan den mondrand vooruitstekend, wangen naakt; beharing en beborsteling van den mondrand, de kinbakken en het achterhoofd als bij *E. vittata*. Sprieten roestkleurig; het derde lid zwartachtig, van voren een weinig nitgebogen; palpen roestkleurig, gebogen, naar het einde naauwelijks iets verdikt. Thorax glanzig zwart, met witachtige bestuiving, die vooral van voren en in de zijden duidelijk is en van voren min of meer zwarte langsstrepen vertoont; schildje glanzig roodgeel. Achterlijf glanzig zwart met metaalachtigen gloed en zilvergrijze weerschijnvlekken, die in de zijden tegen den voorrand der ringen het meest in 't oog vallen; de tweede en derde ring aan de kanten een weinig roodbruin; van de macrocheten op het achterlijf zijn slechts enkele aan den rand van den tweeden en derden ring overgebleven. Pooten zwart, met de gewone borstels; die aan de middenscheenen lang en stevig; achterscheenen van onderen met roodgelen haarglans. Vleugelschubben witachtig. Vleugels met grauwbroune tint, aan den wortel roodgeel; behalve de randader, die zwart is, zijn de overige aderen roestkleurig; schijfdwarsader een weinig gebogen.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

14. *Cyphocera macrocera* Wied.

Tachina macrocera, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 290. 16; — *Cyphocera macrocera*, Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 350. 114.

Een ♂ van Bahia (de Lacerda) in het museum te Brussel.

De soort is verwant aan die, welke ik naar een Noord-Amerikaansch exemplaar als *Schineria ruficauda* heb beschreven (*Tijdschr. v. Ent.* X. 146. 18). Löw heeft daaromtrent opgemerkt, dat deze beter in het

geslacht *Cyphocera* past; ik moet hem daarin gelijk geven, wanneer men althans niet al te veel waarde hecht aan de lengteverhouding der sprietleden. Als kenmerk van het genus wordt namelijk aangegeven, dat het derde lid korter zou zijn dan het tweede, terwijl in de beide mij bekende soorten (*ruficauda* en *macrocera*) het derde sprietenlid eer iets langer is, ofschoon het door zijnen vorm overigens aan de geslachten *Echinomyia* en *Micropalpus* herinnert. *Cyphocera* maakt den overgang uit tusschen die beide genera; met het eerste komt het in de naakte oogen, met het tweede in de kleine, bijna rudimentaire palpen overeen.

15. *Gonia pallens* Wied.

Gonia pallens, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 346. 6; Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 50. 4; Lynch Arribalzaga, *Anal. Soc. cient. Argent.* X. 1880. VIII; — *G. chilensis*, Macq. l. c. 5. pl. 5 f. 4; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. pol. y nat. de Chile* VII. 422. 1; — *G. angusta*, Macq. l. c. 56. 7. pl. 5. f. 5; — *G. lineata*, Macq. l. c. supp. 4. 178. 14.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

Het derde sprietenlid is bij dit exemplaar niet roodgeel, maar zwartachtig met lichtgrijzen weerschijn; het laatste lid van den sprietborstel is ten minste anderhalfmaal zoo lang als het voorlaatste; op de gezigtlijst staan in het midden drie of vier borstels. De borstels achter op den thorax en die van het schildje zijn zeer lang en stevig; de laatsten reiken wel tot halverwege het achterlijf. De middenscheenen hebben vooral aan de buitenzijde verscheidene lange en stevige borstels; de achterscheenen zijn buitenwaarts zeer regelmatig met korte borstels gewimperd, waartusschen een weinig onder het midden een enkele, langere borstel uitsteekt.

16. *Belvosia bifasciata* Fabr.

Musca bifasciata, Fabr. *Syst. Ent.* 777. 19; id. *Ent. Syst.* IV. 325. 33; id. *Syst. Aul.* 299. 78; — *Ocyptera bifasciata*, Latr. *Dict. d'hist. nat.* XXIV. 195. 373; — *Tachina bifasciata*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 305. 44; — *Latreillia bifasciata*, Rob. D., *Myod.* 104. 1; — *Nemoraca bifasciata*, Macq. *Suit. à Buff. Dipt.* II. 104. 19; Bigot, in R. de la Sagra, *Hist. phys. pol. et nat. de l'île de Cuba*, anim. artie. 813; — *Belvosia bifasciata*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 57. 1. pl. 6. f. 2; —

Belrosia bicincta, Rob. D. *Myod.* 103. 1; — *Senometopia bicincta*, Macq. *Suit. à Buff. Dipt.* II. 112. 28.

Een ♀ uit Brazilië in 's Rijks museum te Leiden; verscheidene exemplaren van beide sexen uit Columbië in het museum te Brussel.

Deze soort is als type te beschouwen van het geslacht *Belrosia*, door Robineau Desvoidy dus genoemd ter eere van den bekenden Franschen reiziger en natuuronderzoeker Palisot de Beauvois.

Aan de hierboven aangehaalde beschrijvingen voeg ik nog het volgende toe. De kop is breeder dan de thorax; het voorhoofd in beide sexen zeer breed en van boven minstens een derde gedeelte van den kop innemende; de gezigtstijlen treden sterk vooruit en zijn van boven boogvormig over den sprietwortel omgetrokken (zie Pl. 1 fig. 13). Palpen roestkleurig. Aan den derden achterlijfsring een witte of geelwitte, soms iets goudachtige voorzoom; de vierde ring geheel van die kleur; de borstels van thorax, schildje en achterlijf stevig en allen platliggend; onder aan de dij en aan de buitenzijde der achterste scheenen (fig. 14) vele borstels; voethaken roodgeel met zwarte spits.

Het geslacht *Belrosia* lijkt door het breede, eivormige ligchaam veel op onze *Nemoraea*'s of op de grootere soorten van *Masicera* (*major*, *scutellata* enz.), met welke laatsten het de naakte oogen, de vrij lange sprieten en de dicht beborstelde achterscheenen gemeen heeft. Het onderscheidt zich echter aanstonds door de plaatsing van den grooten mondborstel niet aan-, maar een eind boven den mondrand, en door de lange en stevige, platliggende borstels, die in grooten getale aan den achterrand van het schildje voorhanden zijn en veelal wel tot halverwege het achterlijf reiken; ook de macrocheten van het achterlijf zijn zeer stevig en doen aan die van het geslacht *Jurinia* denken. De voethaken zijn gewoonlijk roodgeel met zwarte spits of althans aan den wortel roodachtig.

Behalve *Belrosia bifasciata*, reken ik tot dit geslacht ook *Blephariptera rufipalpis* Macq. en zijn mij bovendien nog twee soorten bekend, die zooveel ik kan nagaan, onbeschreven zijn en hieronder vermeld worden.

Analytisch kunnen deze vier soorten op de volgende wijze worden onderscheiden :

1. Kop duidelijk breeder dan de thorax; de
gezigtstijlen sterk uitpuilend. . . . *bifasciata* F.
- Kop ongeveer zoo breed als de thorax; de
gezigtstijlen matig vooruitspringend. . . . 2.

2. Achterlijf eenkleurig zwart; vleugels grauw; achterscheenen buitenwaarts franjeachtig digt met borstels bezet. . . . . *rufipalpis* Macq.
 Achterlijf zwart, met den vierden ring wit of geelachtig; vleugels donkerbruin; achterscheenen niet franjeachtig gewimperd, ofschoon met vele borstels bezet. 3.
3. Derde sprietenlid dubbel zoo lang als het tweede; voorhoofdsborstels ter wederzijde in eene dubbele rij beneden den sprietwortel afdalende; macrocheten op het achterlijf overeenstaande . . . . . *Weyenbergiana* n. sp.
 Derde sprietenlid driemaal zoo lang als het tweede; voorhoofdsborstels ter wederzijde in eene enkele rij beneden den sprietwortel afdalende; macrocheten op het achterlijf platliggende . . . . . *leucopyga* n. sp.

17. *Belvosia rufipalpis* Macq.

Blephariptera rufipalpis, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 55. 1. pl. 6 f. 1; id. *supp.* 1. 158; Bigot, in R. de la Sagra, *Hist. phys. et nat. de l'île de Cuba*, 815.

Van deze soort bezit ik een wijfje, mij door Prof. Weyenbergh uit de Argentijnsche republiek overgezonden, en zag ik twee mannetjes in de collectie van het Brusselsche museum, het eene van Columbie, het andere door wijlen C. van Volxem in Brazilië gevangen.

Het geslacht *Blephariptera* Macq. onderscheidt zich voornamelijk, zoo niet alleen, van *Belvosia* door de buitenwaarts franjeachtig beborstelde achterscheenen, een kenmerk naar mijn inzien niet voldoende om daarop eene generieke afzondering te gronden, te minder omdat ook in de mij bekende *Belvosia*-soorten de achterscheenen vrij digt met borstels bezet zijn. In de overige en meer wezenlijke kenmerken bestaat inderdaad eene in 't oog vallende overeenkomst.

Aan de beschrijvingen van Macquart en Bigot is nog het volgende toe te voegen.

Kop ter breedte van den thorax; het voorhoofd in beide sexen bijna even breed, naar boven een weinig smaller en op de kruin ongeveer het vierde gedeelte van den kop innemende; de gezigtslijsten minder

uitpuilend dan in *B. bifasciata*: voorhoofdsband zwart, smal, onmiddellijk boven de sprieten iets verbreed en daar in eene roestkleurige glanzige plek eindigende; voorhoofdsborstels ter wederzijde in eene enkele rij beneden den sprietwortel afdalende. Achterlijf eenkleurig zwart, met flauwen glans. Pooten met vele borstels, die onder aan de voordijen kamachtig op eene rij zijn geplaatst; aan de buitenzijde der middenscheenen en onder aan de achterdijen eenige borstels van aanzienlijke lengte; die aan de buitenzijde der achterscheenen in beide sexen eene digte franje vormende (zie Pl. 1 fig. 15); voethaken zwart, aan den wortel slechts een weinig roodachtig. Vleugels grijsachtig, aan den wortel even als de vleugelschubben donkerbruin.

18. *Belvosia Weyenberghiana* n. sp. (Pl. 1 fig. 16).

Atra; thorace albido-pollinoso, substriato; abdominis segmento ultimo pallide ochraceo, nudo; epistomate albescente; antennis pedibusque nigris; palpis obscure rufis; alis fuscis, basi nigra. — ♂ long. 11 mm.

Kop ter breedte van den thorax; aangezigt en wangen wit, eenigszins zilverglanzig, met roodbruinen weerschijn; voorhoofd zwartachtig grijsachtig, naar achteren iets versmald en op de kruin een derde der kopbreedte innemende; de voorhoofdsband breed, weinig duidelijk, tot het roodachtige neigende; onmiddellijk boven de sprieten eene roestkleurige vlek; voorhoofdsborstels vrij stevig, ter wederzijde in eene dubbele rij beneden den sprietwortel afdalende; de gezigtslijsten niet zoo sterk uitpuilende als bij *B. bifasciata*; boven den grooten mondborstel nog 4 of 5 zwakkere borstels, waarvan de bovenste ongeveer ter halver hoogte van het gezicht is geplaatst (fig. 17); achterhoofd met digte grijsachtig witte beharing. Sprieten zwart; het tweede lid verlengd; het derde ten minste dubbel zoo lang als het tweede en daarbij smal; sprietborstel tot over het midden verdikt. Palpen donker roodbruin. Thorax zwart, ten gevolge eener witachtige bestuiving eenigszins tot het grijze neigende; van zwarte langsstrepen is slechts eenige aanduiding; schildje en achterlijf zwart, bijna fluweelig; vierde ring bleek okergeel en behalve in de zijden en aan den achterraand, waar de kleur weder zwart wordt, zonder beharing of borstels; anus zwart. De borstels van het ligchaam aanzienlijk; aan het achterste gedeelte van den thorax en den achterraand van het schildje vele stevige, lange, platliggende borstels; de macroheten aan het eind der lijfsringen regtop staande en daardoor zeer in 't oog vallend. Pooten

zwart, rijk beborsteld; aan de voorpooten onder tegen de dijen en aan de buitenzijde der scheenen de borstels kamachtig op eene rij; aan de buitenzijde der middenscheenen en onder aan de achterdijen enkele bijzonder lange borstels; achterscheenen buitenwaarts met vele borstels, die evenwel niet als eene franje zijn geplaatst (fig. 18). Voethaken roodgeel met zwarte spits en even als de okergele voetballen (bij het ♂) groot en met borstels omgeven. Vleugelschubben en vleugels zwartbruin, de wortel der vleugels zwart; aderbeloop geheel gelijk aan dat van *B. bifasciata*.

Een ♂ uit Argentina, dat ik aan de goedheid van Prof. Weyenbergh heb te danken.

19. *Belvosia leucopyga* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Notes from the Leyd mus.* IV. 84. 17.

Nigra; capite griseo-albo; fronte nigricante, in ♂ postice attenuato; vitta frontali rufescente; thorace antice albido pollinoso, substriato; scutello picco (♂) vel obscure rufo (♀); abdominis segmento ultimo albescente; antennis pedibusque nigris; palpis ex rufo fuscis; alis infuscatis. — ♂ ♀ long. 12 mm.

Kop ten minste zoo breed als de thorax; aangezigt en wangens grijsachtig wit; voorhoofd zwartachtig, bij het ♂ naar achteren sterk versmald, zoodat het op de kruin minder dan het vierde gedeelte der kopbreedte inneemt; bij het ♀ het voorhoofd breed, op de kruin ruim een derde van den kop innemende; voorhoofdsband roodbruin, vrij smal; voorhoofdsborstels matig stevig, ter wederzijde in eene enkele rij beneden den sprietwortel afdalende; de gezigtstijlen niet zoo sterk uitpuilende als bij *B. bifasciata* en met eenige borstels bezet, die ten minste tot halverwege het gezigt opklimmen; achterhoofd met digte lichtgrijze beharing. Sprieten zwart; het tweede lid vrij kort; het derde ten minste driemaal zoo lang als het tweede; sprietborstel tot het midden verdikt. Palpen zwartbruin, naar het eind roestkleurig. Thorax zwart, geheel van voren met eenige witte bestuiving, waarin zwarte langsstrepen zijn aangeduid; schildje bij het ♂ pekzwart, bij het ♀ donker bruinrood. Achterlijf zwart; de vierde ring witachtig, de anus weder zwart; de macrocheten allen platliggend, sommigen aan het eind van den derden ring dik en doornachtig. Pooten zwart, de borstels alsmede de voethaken en de voetballen als bij *B. Weyenbergiana*:

bij het ♀ de voethaken en voetballen korter. Vleugels en vleugelschubben donkerbruin.

Een paartje van Brazilië (Beseke) in het Leidsch museum.

Deze en de vorige soort schijnen naauw verwant aan *B. analis* Macq. (*Dipt. ex. supp.* 1. 460. 2. pl. 14. f. 4), die echter kleiner is en bij welke de wortelleden der sprieten bruingeel zijn.

20. *Nemoraea erythropygæ* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 83. 16.

Nigra; facie, antennis pro parte majore, abdominisque segmento quarto rufis; thorace striis quatuor griseis; pedibus piccis; alarum nervo transversali medio infusato. — ♂ long. 11 mm.

Door de behaarde oogen, de alleen van onderen bewimperde gezigtlijsten, de breede wangen en kinbakken, het derde sprietenlid, dat niet langer dan het tweede is, het eivormige achterlijf en de aan de ombuiging niet verlengde discoidaal-ader behoort deze soort tot het geslacht *Nemoræa*.

Aangezigt en wangen vuil roestkleurig; voorhoofd naar boven sterk versmald, zwartachtig, alleen aan de uiterste oogkanten lichter; ter wederzijde van den sprietwortel eene ronde zwarte vlek; de onderste voorhoofdsborstels niet verder dan deze vlek afdalende; oogen met geelgrijze beharing; mondborstels langs de gezigtlijsten tot aan het onder eind der sprieten opklimmende; ook de wangen met een aantal borstels. Sprieten ter halverwege het gezicht reikende, roestkleurig; de beide eerste leden van boven borstelrig; het tweede lid verlengd; het derde zoo lang als het tweede, naar het eind iets verbreed en donkerbruin; sprietborstel zwart, tot ongeveer de helft verdikt. Palpen zwart. Thorax zwart, van boven met vier lichtgrijze langsbanden, de beide buitenste breeder en meer vlekachtig; borstzijden van voren vuil roestkleurig; behalve de zwarte beharing op den thorax zijn op de lichte banden en overigens van achteren en in de zijden lange borstels. Schildje zwart, aan de kanten en van achteren met grijze bestuiving, en voorts met zwarte beharing en eenige lange borstels. Achterlijf langwerpig eivormig, zwart; de tweede en derde ring met grijzen weerschijn, die naarmate het licht er op valt, zich voordoet als zijvlekken of als een voorzoom der ringen; vierde ring roodgeel; macrocheten aan den rand der ringen, op den derden ring ook in 't midden en op den vierden over de geheele oppervlakte verspreid.

Pooten langer en dunner dan bij de meeste soorten van het geslacht, pekbruin; de heupen en wortel der dijnen tot het roestkleurige neigende; dijnen met kamachtig geplaatste, scheenen met verspreide borstels; haken en voetballen lang. Vleugelschubben bruingrauw, met geelachtigen rand. Vleugels met grauwe tint; spitsdwarsader en schijfdwarsader gebogen; de laatste op drie vierden der spitsceel ingewricht; middeldwarsader schuin achterover geplaatst, zwartachtig gezoomd.

Een ♂ van Chile in het Leidsch museum.

21. *Masicera insignis* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 85. 18.

Cinerea; antennis, striis thoracis quatuor, abdominis segmento primo, segmentorum 2—4 limbo postico, linea dorsali pedibusque nigris; palpis testaceis; thoracis stria media et scutelli apice rufescentibus; abdominis segmento ultimo limbo antico flavo. — ♂ long. 8,5 mm.

Wegens de naakte oogen, het ongewimperde aangezigt, de onmiddellijk aan den mondrand ingewrichte mondborstels, het verlengde derde sprietenlid, het breed eivormige achterlijf en de aan de ombuiging niet verlengde discoïdaal-ader, tot het genus *Masicera* gebracht.

Kop zwartachtig met zilverwitten weerschijn; voorhoofd naar achteren versmald, de middenband smal, weinig in 't oog vallend, alleen door het gemis van witten weerschijn te onderscheiden; voorhoofdsborstels ter wederzijde op eene dubbele rij geplaatst en tot iets beneden het tweede sprietenlid afdalende; aangezigt regtstandig; mondrand niet vooruitstekend, met roodachtige tint; achter den grooten mondborstel nog verscheidene kortere borstels; achterhoofd grijscharig en bovendien met een' krans van zwarte borsteltjes achter de oogen. Sprieten zwart, een weinig korter dan het gezigt; de wortelleden van boven met borstels; het derde lid ten minste driemaal zoo lang als het tweede; sprietborstel tot over het midden verdikt. Palpen bruingeel. Thorax van boven aschgrauw, met vier doorlopende zwarte langsstrepn; de middenste tuschenruimte roodachtig aschgrauw, de beide buitenste met witte bestuiving; borstzijden en borst zwart; schildje roodachtig aschgrauw; thorax in de zijden en van achteren met lange borstels, even als de achterrand van het schildje. Achterlijf eivormig, licht aschgrauw; de eerste ring, eene rugstreep, de achterzoom van den tweeden en derden ring, benevens de anus zwart met eenigen glans; de zwarte zoom der middenste ringen aan weerszijden drie-

hoekig verbreed; vierde ring van voren tot over de helft scherp afgescheiden helder roodgeel, in 't midden door eene fijne zwarte lijn (het vervolg der rugstreep) gedeeld; macrocheten der middenste ringen alleen aan den rand. Pooten zwart; middenscheenen met eenige langere borstels; achterscheenen aan de buitenzijde digt met borstels gewimperd; haken en voetballen vrij lang. Vleugelschubben en vleugels met nauwelijks eenige grauwe tint; geen randdoorn; spitseel op eenigen afstand van de vleugelspits geopend; spitsdwarsader bijna regt; schijf-dwarsader zeer flauw gebogen, op twee derden der spitseel ingewricht.

Een gaaf ♂ en nog een tweede, waaraan het achterlijf ontbreekt, van Chile, in het Leidsche museum.

DEXINAE.

1. *Prosenamexicana* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 231. 7. pl. 21 f. 12.

Een ♂ uit Mexico (Dugès) in het museum te Brussel.

2. *Prosenalongipalpis* n. sp.

Cinerea; capite albido; vitta frontali, antennis, palpis pedibusque flavis; antennarum seta brevipennata; palpis elongatis filiformibus; abdomine rufescente, vitta dorsali nigricante. — ♀ long. 9,5 mm.

Gelijkt in vorm, kleur en teekening zeer op onze *Pr. siberita*, doch door de lange dunne palpen en den slechts kort gevederden sprietborstel duidelijk onderscheiden. Kop (Pl. 2 fig. 1) grijsachtig wit, aan den mondrand, op de wangen en op het voorhoofd eenigszins geelachtig; voorhoofdsband roodgeel; voorhoofd en aangezigt ongeveer even lang. Sprieten tot twee derden van het gezigt reikende, roestkleurig; het eerste lid met een of meer borsteltjes; het tweede lid met een borstel; het derde slank, twee-en-een-halfmaal zoo lang als het tweede, naar het eind een weinig gebruid; sprietborstel roodbruin, kort gevederd, aan de wortelhelft verdikt, langzamerhand dunner en aan 't eind haarvormig. Zuiger roestkleurig; het laatste derde deel zwartbruin; palpen bleek roodgeel, draadvormig, langer dan de kop en naar het einde met eenige zwarte borsteltjes. Thorax aschgrauw, met zeer onduidelijke langsstrepen, vaalgele beharing en zwarte borstels, die op den rug in langsrijen zijn geplaatst; schildje een weinig roodachtig, met zwarte beharing en borstels, waarvan er vier lang en stevig zijn.

Achterlijf eivormig, geelrood; in sommige rigtingen zijn de insnijdingen, een vrij breede rugband over den tweeden ring en groote vlekken op de beide laatste ringen licht aschgrauw; in andere rigting komt eene zwartachtige rugstreep voor den dag, die met eene altijd zichtbare vlek op den eersten ring begint; beharing van het achterlijf zwart; aan den achterrand van den tweeden ring een paar overeind staande macrocheten; een aantal dergelijke aan den achterrand van den derden ring en rondom den anus; buik roodgeel met zwarte rugstreep. Pooten bleek okergeel; de tarsen naar het einde donkerbruin. Vleugelschubben geelachtig. Vleugels (fig. 2) met grijze tint, aan den wortel en 't begin van den voorrand geelachtig; randader zwart, de overige aderen bruingeel; ombuiging der discoidaal-ader met iets afgeronden hoek; spitsdwarsader aanvankelijk regt en eerst aan het einde gebogen; middeldwarsader op het midden der schijffel; schijfdwarsader een weinig voorbij het midden der spitseel.

Een ♀ van *Argentina* (Weyenbergh).

3. *Prosenia sarcophagina* n. sp.

Cinerea; thorace nigro-trivittato; abdomine nigro-tessellato; capite rufescente-albo; vitta frontali, antennis, proboscide pedibusque nigris; palpis filiformibus pallide flavis. — ♂ ♀ long. 10 mm.

Van het aanzien eener *Sarcophaga*. Kop (Pl. 2 fig. 3) grijsachtig okergeel met witten weerschijs; aangezigt korter dan het voorhoofd, in 't midden lichtgrijs, even als het voorhoofd, dat bij het ♂ naar boven sterk versmald is; voorhoofdsband zwart. Sprietten vrij kort, zwartbruin; de beide eerste leden lichter, tot het roodgele neigende; het tweede lid met een langen borstel; het derde slank, twee-en-een-halfmaal zoo lang als het voorgaande; sprietborstel lang en digt gevederd, aan de wortelhelft verdikt. Zuiger zwart; palpen bleek roodgeel, draadvormig, niet langer dan de mondrand. Thorax, schildje en achterlijf aschgrauw; op den thorax drie zwarte langsbanden, waarvan de middenste ook over het schildje wordt voortgezet; achterlijf kegelvormig (♂) of eivormig (♀), met zwartbruine weerschijsvlekken; beharing en borstels zwart; macrocheten aan den rand der middenste ringen en aan den anus. Pooten zwart. Vleugelschubben bruinachtig met witten rand. Vleugels (fig. 4) grijsachtig met zwarte aderen; middeldwarsader op het midden der schijffel; ombuiging der discoidaal-ader met

stompen hoek; spitsdwarsader regt; schijfdwarsader gebogen, op twee derden der spitsceel ingewricht.

Een paartje van Argentina (Weyenbergh).

4. *Dexia tenuicornis* n. sp.

Cinerea; capite albido; scutello, abdomine pedibusque rufis; abdomine vitta dorsali maenulisque duabus nigris; antennarum articulis basalibus rufis, articulo tertio nigro, elongato; alarum costa testacea. — ♂ long. 9,5 mm.

Kop (Pl. 2 fig. 5) zijdeachtig wit met grijzen weerschijn; voorhoofd smal, op de kruin naauwelijks een zesde van de kopbreedte innemende; voorhoofdsband zwart, naar voren een weinig verbreed; aangezigt in 't midden zonder kielvormige verhooging; mondrand vooruitstekend, met roodgelen weerschijn. Sprietten lang en smal; de beide eerste leden roodgeel; het tweede eenigszins opgehoogd, met een langeren en een paar kleinere borstels; het derde lid zwart, driemaal zoo lang als het tweede; de borstel kort maar dicht gevederd, aan den wortel verdikt. Palpen lang en dun, roodgeel, met zwarte borstels. Thorax aschgrauw, van boven donkerder, in de borstzijden grijs; op den rug van voren eenige aanduiding van zwartachtige langsstrepen; schildje roodgeel. Achterlijf kegelvormig, doorschijnend roodgeel; over de drie eerste ringen eene zwarte rugstreep, die aan 't eind van den tweeden en derden ring verbreed is; ter wederzijde van den derden ring eene zwarte vlek; de beide laatste ringen bovendien met witte weerschijnvlekken. Pooten roodgeel, met zwartbruine tarsen. Vleugelschubben geelachtig. Vleugels (fig. 6) bruinachtig grauw, langs den voorrand met bruingele tint; ombuiging der discoidaal-ader afgerond; middeldwarsader vóór het midden der schijfcel; schijfdwarsader zacht gebogen, op twee derden der spitsceel ingewricht.

Een ♂ van Argentina (Weyenbergh).

Bij deze en de beide volgende soorten is de zuiger langer en hoornachtiger dan bij onze Europeische *Dexia*'s, ofschoon niet zoo lang als in het geslacht *Prosema* en ook niet, zooals daar, tot het einde dun, maar met verdikte eindlippen; voorts is de ombuiging der discoidaal-ader niet hoekig en scherp, maar afgerond. Waarschijnlijk zullen zij later, op grond van deze en welligt nog andere kenmerken, tot het vormen van een afzonderlijk genus aanleiding geven.

5. *Dexia parvicornis* n. sp.

Cinerea; abdomine albo-nigroque tessellato; antennis brevis, rufis, apice nigro; pedibus piceis; calypttris albis; alis brunnescentibus. — ♀ long. 11 mm.

Aschgrauw. Kop (Pl. 2 fig. 7) gezwollen, witachtig grijs; wangen roodbruin; mondrand niet vooruitstekend; mondborstels talrijk en eenigszins langs de gezigtslijsten opklimmende; aangezigt in 't midden zonder kielvormige verhooging; wangen en kinbakken zeer breed; voorhoofd breed, ongeveer de halve kopbreedte innemende, met donker roodbruinen middenband. Sprieten kort, ongeveer een derde ter lengte van het aangezigt; de beide eerste leden helder geelrood; het derde aan den wortel ook van die kleur, doch verder zwart; het tweede een weinig verheven, met borstels bezet; sprietborstel zwart, digt maar niet zeer lang gevederd, aan den wortel verdikt. Zuiger lang, glanzig zwart; palpen roodgeel. Thorax van voren met donkere langsstrepen, die naar mate van het invallende licht, zich in nog smaller lijnen verdeelen; schildje eenigszins roodachtig. Achterlijf eivormig, met zwarte en zilverachtig witte weerschijnvlekken. Pooten pekzwart; de heupen aschgrauw; de knieën en min of meer de scheenen met bruinrooden gloed. Vleugelschubben witachtig. Vleugels (fig. 8) met roodbruine tint; ombuiging der discoidaal-ader sterk vooruitstekend; middeldwarsader op het midden der schijfcel; schijfdwarsader op twee derden der spitscel.

Een ♀ van Argentina (Weyenbergh).

Een tweede ♀, van dezelfde herkomst, gelijk in alles op het hierboven beschrevene, behalve dat het kleiner is (9 mm.) en dat de spitscel in beide vleugels gesloten en zelfs kort gesteeld is. Niettegenstaande dit laatste, nog al belangrijke verschil, dat voor dit exemplaar zelfs de plaatsing in het geslacht *Dexia* twijfelachtig zou kunnen maken, meen ik het toch niet als eene afzonderlijke soort te moeten beschouwen.

6. *Dexia suavis* n. sp.

Grisca; thorace nigro-trivittato; abdomine testaceo, vitta dorsali nigra; pedibus nigris; antennis rufis, articulo ultimo fusco; calypttris testaceis; alis ex rufo cinerascens. — Long. 12 (♂), 11 (♀) mm.

Verwant aan de vorige soort, waarvan zij echter dadelijk te onderscheiden is door het bruingele achterlijf; zij gelijk veel op onze

Europesehe *D. rustica*, doch verschilt van deze door donkerder tint, zwarte pooten, een langeren zuiger en de afgeronde ombuiging der discoidaal-ader.

Kop ongeveer van denzelfden vorm als bij *D. parvicornis*, zwartachtig grauw met bleekgelene weerschijn; voorhoofd naar achteren sterk (δ) of minder sterk (♀) versmald, met zwarten, in sommige rigtingen donker roodbruinen middelband en ter wederzijde met eene digte rij borstels, die de inplanting der sprieten naauwelijks even overschrijdt; mondborstels talrijk. Sprieten merkelyk korter dan het gezigt; de beide eerste leden geelrood; het tweede naar boven verdikt; het derde ongeveer dubbel zoo lang als het tweede, zwartbruin, aan de basis roodachtig; sprietborstel zwart, digt gevederd, aan den wortel verdikt. Zuiger lang, zwart; palpen donker roestbruin, aan het einde iets verbreed, bij het δ fijn beborsteld. Thorax aschgrauw, van boven met drie zwarte langsbanden; schildje zwartgrauw, bij het ♀ tegen den achterrand een weinig roodachtig. Achterlijf van het δ kegelvormig, bruingeel met zwarten rugband, die aan den wortel van den eersten ring zich iets verbreedt; tegen den voorrand der ringen min of meer een zilverwitte weerschijn; achterlijf van het ♀ meer eivormig; de zwarte rugband smaller en minder scherp geteekend; daarentegen de achterrand der ringen meer zwartachtig, de zilverachtige weerschijn vlekiger en vooral in de zijden duidelyk. Pooten zwart, de scheenen soms pekbruin. Vleugelschubben geelbruin. Vleugels zonder randdoorn, met roodachtig bruingrauwe tint, die aan den wortel en voorrand krachtiger is; cubitaal-ader boogvormig; discoidaal-ader met uitstekende, eenigszins afgeronde ombuiging; spitscel smal geopend; middeldwarsader op het midden der schijfcel; schijfdwarsader op twee derden der spitscel, zeer schuin en, vooral bij het ♀ , iets geslingerd.

Een viertal exemplaren van Guadeloupe (Delannay) in het museum te Brussel.

SARCOPHAGINAE.

1. *Phrissopoda splendens* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 96. 1. pl. 11. f. 3; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 427. 1. pl. 5. f. 3; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 87. 19.

Een δ uit Chile in het Leidsehe museum.

Noch de afbeelding van Macquart, noch die van Blanchard geven eene juiste voorstelling van dit dier. Bij de laatste is het ligchaam veel te breed en het achterlijf aan de basis ten onregte veel breeder dan de thorax; de pooten daarentegen zijn te dun en de achterscheenen niet gebogen; eindelijk is de spitscel, bijna aan de vleugelspits, door misteekening gesloten voorgesteld. — De afbeelding van Macquart is nog gebrekiger: behalve de geheel onnatuurlijke kleur (op den thorax zijn vier groene langlijnen en overigens is het ligchaam met eene menigte gondstrepen bedekt) is de vorm mede veel te breed; terwijl in de detail-teekening van den kop de sprietborstel tot geheel aan het einde gevederd is afgebeeld. Het schijnt wel alsof hij, bij het teekenen, zonder naar het dier te zien, eenvoudig op de kenmerken heeft gelet, die hij vroeger voor het genus had aangegeven, want juist de breeder gestalte en de bevedering van den geheelen sprietborstel noemt hij als het voorname verschil tusschen *Phrissopoda* en *Sarcophaga*. In hoever dit nu kan gelden voor *Phr. praeceps* Wied., die hij als type van het geslacht beschouwt (*Suit. à Buff.* Dipt. II p. 222) kan ik niet beoordeelen; maar zeker is het dat *Phr. splendens* niet breeder is dan de meeste andere Sarcophaginen en dat bij haar de sprietborstel aan het einde naakt is. De soort vertoont in bijna alle opzigten eene merkwaardige overeenkomst met het genus *Cynomyia*, waarvan zij alleen afwijkt door de sterker behaarde pooten, de dikkere dijen en de gebogen achterscheenen. De witte langstrepen op den thorax loopen niet verder dan tot den dwarsnaad.

2. *Sarcophaga chlorogaster* Wied.

Sarcophaga chlorogaster, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 359. 9; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 87. 20; — *Sarconesia* ead., Bigot, *An. Soc. ent. France*, 3e sér. V. 301. pl. 7. f. 5.

In 's Rijks museum te Leiden berust een wijfje uit Chile, afkomstig van Dr. Dohrn; ik zelf bezit een mannetje en vier wijfjes van Argentina (Weyenbergh).

Ik vind geen enkelen grond om deze soort generiek of te scheiden van het geslacht *Sarcophaga*, waarvan zij alle kenmerken bezit; de metallieke kleur van het achterlijf is m. i. daartoe geen voldoende reden.

3. *Sarcophaga rufipalpis* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 102. 11; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 88. 21.

Een ♀ van Curaçao (Pater Jansen) in het Leidsche museum.

Ofschoon Macquart Brazilië als vaderland opgeeft, geloof ik hier dezelfde soort voor mij te hebben; de beschrijving toch past volkomen, behalve alleen dat hij de dijen aan de buitenzijde geelbruin noemt, terwijl bij mijn exemplaar, dat echter niet zeer gaaf is, de pooten geheel zwart zijn.

4. *Sarcophaga quadrivittata* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 102. 12. pl. 12. f. 4.

Twee wijfjes van Argentinië (Weyenbergh).

De kanten van het voorhoofd zijn bij mijne exemplaren niet geel, maar wit; daarentegen zijn de vlekken in de borstzijden geelachtig; van de roodachtige bezooming der vleugeladeren, waarvan Macquart spreekt, zie ik niets.

5. *Sarcophaga chrysostoma* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* II. 356. 2; Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 313. 63.

Een mannetje en drie wijfjes van Bahia (de Lacerda) in het museum te Brussel.

6. *Sarcophaga taitensis* Schin.

Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 314. 68.

Een ♂ van Bahia (de Lacerda) en een tweede van Guadeloupe (Delaunay), beiden in het museum te Brussel, komen met Schiner's beschrijving zoo geheel overeen, dat ik zonder schroom de bestemming durf aannemen, niettegenstaande het verschil van herkomst. De soort schijnt dus wijd verspreid.

7. *Sarcophaga chilensis* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 104. 15. pl. 11. f. 6; Blanch. by Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 429. 3; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 88. 22.

Twee wijfjes van Chili in het Leidsch museum.

De soort is zeer verwant aan de vorige; zij is kleiner, en de anus is niet helder roodgeel, maar slechts met gele bestuiving bedekt; de vleugels zijn aan het begin van den voorrand een weinig geelachtig.

8. *Sarcophaga flavifrons* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 1. 191. 24¹); Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 428. 1. pl. 5. f. 4.

Een ♂ van Argentina (Weyenbergh).

Blanchard's afbeelding is misteekend en doet nauwelijks aan eene *Sarcophaga* denken, ook wegens de gesloten en gesteelde spitscel; in de afzonderlijke vleugelteekening (fig. 4c) is daarentegen de spitscel veel te wijd geopend, maar ook deze figuur geeft geen juiste voorstelling van het aderbeloop. Mijne determinatie grondt zich voornamelijk op de goudgele kleur van het voorhoofd en aangezicht en op den roodachtigen voorhoofdsband.

9. *Sarcophaga occidua* Fabr.

Fabr. *Ent. Syst.* IV. 315. 12; id. *Syst. Antl.* 288. 19; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 368. 31.

Een paartje van Argentina (Weyenbergh).

Bij het ♂ is de voorhoofdsband alleen van voren roodachtig, hooger op meer zwart; de anus is geheel grijs bestoven; de achterscheenen zijn aan de binnenzijde naakt. Bij deze soort is de spitsdwarsader minder gebogen dan gewoonlijk; aan de uitmonding der hulpader is een klein randdoortje.

10. *Cynomyia flavipalpis* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 236. 3.

Twee wijfjes, het eene van Fernambuc (Lartige), het andere uit de omstreken van Quebec (Provancher), berusten in het museum te Brussel.

MUSCINAE.

1. *Musca domestica* L.

Musca domestica, Linn. *Faun. succ.* 1833; Fabr. *Syst. Antl.* 287. 18; Meig. *Syst. Besch.* V. 67. 31; Zett. *Dipt. Scand.* IV. 1335. 7; Schin.

1) Ten onregte als van Brazilië vermeld; de voorwerpen waren uit Chile (zie Blanchard l. c.).

Faun. austr. I. 594; — *M. analis*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 154. 10. pl. 21 f. 2.

In het museum te Brussel bevinden zich exemplaren van beide sexen van Guadeloupe (Delaunay), alsmede een ♀ uit Mexico (Dugès); een ♂ uit Chile berust in 's Rijks museum te Leiden; ik zelf bezit verscheidene exemplaren van beide sexen uit Argentina (Weyenbergh).

De Argentijnsche exemplaren zijn iets kleiner, en de wangen en kinbakken zijn iets minder ontwikkeld, waardoor de kop zich wat korter vertoont; overigens zie ik geen het minst verschil met onze inlandsche voorwerpen. *M. analis* Macq. (uit Chile) zal wel geen afzonderlijke soort, maar hoogstens eene locale varieteit zijn.

2. *Compsomyia macellaria* Fabr.

Musca macellaria Fabr. *Syst. ent.* 776. 14; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 405. 38; — *Compsomyia macellaria*, E. Lynch Arribalzaga, *Anal. de la Sociedad cient. argent.* X. p. 71 (met al de daar aangevoerde citaten en synoniemen). ¹⁾

Ik zag een ♀ van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel en bezit zelf beide sexen, die mij uit Argentina door Prof. Weyenbergh werden gezonden.

Het is deze soort, die in Zuid-Amerika zich vaak bij den mensch in de neusholte en andere ligchaamsdeelen ontwikkelt; zie daaromtrent o. a.: *Etudes sur la Myasis* par C. Lerbini, H. Weyenbergh et P. A. Conil, Buenos Aires 1878.

3. *Lucilia Caesar* L.

Musca Caesar, Linn. *Faun. succ.* 1828; Fabr. *Spec. ins.* II. 437. 10; id. *Ent. Syst.* IV. 316. 17; id. *Syst. Antl.* 289. 26; Fall. *Musc.* 46. 20; Meig. *Syst. Besch.* V. 51. 1; Zett. *Ins. lapp.* 655. 9; — *Lucilia Caesar*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. II. 252. 3; Zett. *Dipt. Scand.* IV. 1312. 1; Schin. *Faun. austr.* I. 590.

Een ♀ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

---

1) Onder de talrijke synoniemen daar vermeld ontbreekt *Calliphora tristriata* VerHuell, *Tijdschr. voor de wis- en natuurk. wetensch.* dl. III blz. 273, pl. III, 2e helft.

4. *Lucilia cornicina* Fabr.

Musca cornicina, Fabr. *Spec. ins.* II. 438. 11; id. *Ent. Syst.* IV. 317. 20; id. *Syst. Antl.* 289. 20; Fall. *Musc.* 47. 21; Zett. *Ins. lapp.* 655. 11 (excl. syn. Meig.); — *Lucilia cornicina*, Zett. *Dipt. Scand.* IV. 1316. 5; Schin. *Faun. austr.* I. 590; — *Musca caesarion*, Meig. *Syst. Besch.* V. 57. 14.

Een mannetje en twee wijfjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

5. *Lucilia eximia* Wied.

Musca eximia, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 399. 26.

Een ♀ van St. Martin (Reigersma) in het Leidsch museum; twee dito van Argentina (Weyenbergh).

L. punctipennis Macq. (*Dipt. ex. supp.* 3. 56. 40) schijnt voor 't minst verwant.

6. *Pyrellia violacea* Fabr.

Musca violacea, Fabr. *Syst. Antl.* 288. 25; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 409. 43.

Verscheidene exemplaren van beide sexen van Guadeloupe (Delaunay) in het Brusselsche museum.

Pyrellia violacea Macq. (*Dipt. ex. supp.* 4. 251. 8) is eene geheel andere, Aziatische soort.

7. *Dasyphora spinifera* n. sp.

Ex violaceo nigra; abdomine aeneo; antennis, palpis pedibusque nigris; femorum intermediarum apice supra spinula parva armata; antennarum seta ad apicem nuda; alis cinerascens, cellula apicali late aperta. — ♂ long. 5,5 mm.

In het aderbelloop door de breed geopende spitscel op eene *Cyrtoneura* gelijkende, doch door de duidelijk behaarde oogen en verdere kenmerken tot het geslacht *Dasyphora* behoorende.

Kop zwart; alleen het ingedrukte gedeelte van het aangezigt onder de sprieten met grijzen weerschijs; voorhoofd als een smalle zwarte band tusschen de oogen doorgetrokken; mondrand een weinig vooruitstekend, met vele borstels bezet. Sprieten en palpen zwart; sprieten tot halverwege het gezigt reikende; sprietborstel aan de wortelhelft verdikt, tot ongeveer twee derden der lengte luchtig gevederd, verder

naakt. Thorax en schildje zwart, met paarsblauwen gloed; geheel van voren op den thorax het begin van drie breede witte langsbanden, waarvan de middelste door eene zwarte streep is gespleten. Achterlijf metaalachtig donker blaauwgroen; in de zijden en op den laatsten ring met vrij lange borstels. Pooten zwart; aan den binnenkant der voorscheenen eene bruingele zijdeachtige viltbekleding; borstels der voordijen zoowel van boven als van onderen, aan de achterdijen van onderen kamachtig geplaatst; middeldijen lang, aan het eind van boven met een stomp doorntje, dat van eenige borstels omgeven is. Vleugelschubben bruingrauw. Vleugels met grijze tint en zwarte aderen; ombuiging der discoidaal-ader afgerond; de spitscel breed geopend; middeldwarsader op het midden der schijffel.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

8. *Calliphora phaeoptera* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 88. 23.

Chalybea; thorace antice striis albis; capite nigro, griseo pollinoso; antennis, palpis, barba pedibusque nigris; calypttris fuscis, albo-limbatis. — ♀ long. 10 mm.

Habitus als onze *C. erythrocephala*; het voorhoofd iets smaller, de sprieten korter; de wangen en kinbakken iets minder ontwikkeld. Grondkleur van den kop zwart, doch door eene witte bestuiving grijs; in sommige rigtingen de wangen en oogkanten zuiver wit; de kinbaard zwart. Sprieten merkelijk korter dan het gezicht, zwart met grijze bestuiving; sprietborstel lang, aan de wortelhelft verdikt en tot twee derden gevederd. Zuiger en palpen zwart. Thorax en schildje staalblauw, met zwarte beharing; op den thorax vijf witte langslijnen, die evenwel achter den dwarsnaad onduidelijk worden. Achterlijf glanzig staalblauw, in de zijden der beide eerste ringen met witachtige bestuiving. Pooten zwart; de dijen met eenigen blaauwen gloed. Vleugelschubben donkerbruin, met witten zoom. Vleugels glasachtig, met grijze tint; aderbeloop als bij *C. erythrocephala*, alleen de spitscel iets wijder geopend en de middeldwarsader een weinig meer wortelwaarts, vóór het midden der schijffel geplaatst.

Een ♀ uit Chile in 's Rijks museum te Leiden; het is daar ontvangen van het Berlijnsch museum onder den bovengemelden naam, die van Philippi afkomstig zou wezen, ofschoon de soort, zooveel ik weet, nergens is beschreven.

9. *Pollenia rudis* Fabr.

Musca rudis, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 314. 9; id. *Syst. Antl.* 287. 16; Fall. *Musc.* 48. 24; Meig. *Syst. Besch.* V. 66. 28; Zett. *Ins. lapp.* 659. 22; id. *Dipt. Scand.* IV. 1339. 11; — *Pollenia rudis*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. II. 269. 1 pl. 16 f. 18; Schin. *Faun. austr.* I. 586; — *Musca obscura*, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 315. 10; id. *Syst. Antl.* 287. 17.

Een ♂ uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het Brusselsche museum.

10. *Cyrtoneura assimilis* Fall.

Musca assimilis Fall. *Musc.* 56. 41; — *Anthomyia assimilis*, Meig. *Syst. Besch.* V. 105. 39; — *Cyrtoneura assimilis*, Zett. *Dipt. Scand.* IV. 1351. 6; Schiner, *Fa. austr.* I. 598; — *Cyrtoneura aperta*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. II. 278. 15; Meig. *Syst. Besch.* VII. 311. 14.

Ik bezit een ♂, door den heer Hartogh Heys van Zouteveen uit Noord-Amerika medegebragt en mij welwillend afgestaan. Zoover ik aan het wel niet geheel gave, maar toch nog vrij kenbare exemplaar kan bespeuren, wijkt het in geen enkel opzigt van onze inlandsche voorwerpen af.

De soort is niet in den Catalogus van Osten Sacken vermeld.

11. *Cyrtoneura stabulans* Fall.

Musca stabulans, Fall. *Musc.* 52. 32. Meig. *Syst. Besch.* V. 75. 42; Zett. *Ins. lapp.* 660. 29; — *Cyrtoneura stabulans*, Macq. *Suit. à Buff.* II. 277. 10; Zett. *Dipt. Scand.* IV. 1354. 9; Schiner, *Fa. austr.* I. 597; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 89. 24. — *Anthomyia cinerascens*, Wied. *Zool. mag.* I. 1. 79. 28; — *Cyrtoneura vicina*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 157. 3; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 437. 2.

Een ♀ van Chile in 's Rijks museum te Leiden. Het komt met onze Europeesche exemplaren overeen; alleen is de schijfdwarsader, die bij onze inlandsche voorwerpen eene flauwe aanduiding van buiging heeft, hier meer zuiver regt.

C. vicina zou, volgens Macquart en Blanchard, alleen afwijken door het gemis van de zwarte rugstreep over het achterlijf; maar deze rugstreep is bij de Europeesche voorwerpen niet altijd duidelijk; Schiner

maakt er dan ook bij zijne overigens vrij uitvoerige beschrijving geen melding van. Ik geloof daarom, dat men op dit kenmerk bezwaarlijk eene afzonderlijke soort kan aannemen.

C. stabulans schijnt tot die insecten te behooren, welke zich gemakkelijk kunnen verplaatsen en den mensch volgen waar hij zich vestigt; zij wordt ook veel meer in onze huizen gevonden dan in de vrije natuur. Osten Sacken telt haar op onder de Noord-Amerikaansche soorten (zie zijn' Catalogus); Schiner (*Dipt. Nov. Reise*, 304) vermeldt een exemplaar van Auckland; en Macquart (*Dipt. ex. supp.* 4. 256) spreekt van Australische voorwerpen in het museum te Parijs.

12. *Cyrtonaura nudiseta* n. sp.

Obscure cinerea; thorace striis quatuor pedibusque nigris; antennis, palpis, scutelli apice anoque rufis; alarum cellula apicali late aperta; antennarum seta nuda. — ♀ long. 9 mm.

Kop geelachtig aschgrauw; voorhoofd ruim een vierde der kopbreedte innemende, naar achteren niet versmald; middenband zwartachtig, ter wederzijde met eene rij korte borsteltjes; een paar langere borstels staan onmiddellijk boven de sprieten en verscheidene anderen op de kruin. Aangezigt regtstandig; mondrand niet vooruitstekend, met een paar lange borstels, verder, even als de wangen, met een aantal kortere borstels. Sprieten en palpen donker roestkleurig; de sprieten een weinig korter dan het gezigt; sprietborstel zwart, naakt, aan de wortelhelft verdikt. Thorax aschgrauw, van boven met vier zwarte, naar achteren ineensmeltende langsstrepen; schildje zwartachtig grauw, aan het einde roodachtig; behalve de algemeene zwarte beharing, zijn aan de kanten en van achteren op den thorax en aan den achterrand van het schildje stevige borstels. Achterlijf eivormig; vierringig, aschgrauw met zwartbruine weerschijnvlekken; de vierde ring, met uitzondering van den wortel, helder roestkleurig. Pooten zwart; voordijen zoowel van boven als van onderen, achterste dijen alleen van onderen met kamachtig gestelde stijve borstels; achterscheenen gebogen, met korte borstels. Vleugelschubben en vleugels grauw; middeldwarsader schuin achterover, in 't midden boven de schijfdeel; de spitseel wijd geopend (ongeveer als bij *C. stabulans*); schijfdwarsader in 't midden tusschen de middeldwarsader en de ronde ombuiging der discoidaal-ader.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

Door den naakten sprietborstel van alle mij bekende soorten onderscheiden; het aderbeloop evenwel en de geheele habitus zijn die aan het genus *Cyrtoneura* eigen.

ANTHOMYINAE.

1. *Spilogaster sexpunctata* n. sp.

Cinerea; abdomine punctis sex fuscis; antennarum basi, palpis pedibusque rufis; alarum nervo transverso medio distincte-, nervo transverso discoidali laeviter infuscato. — ♂ long. 8,5 mm.

Aschgrauw. Aangezigt en kanten van het voorhoofd met witten weerschijn; voorhoofd zeer smal, met zwarten middenband; mondrand een klein weinig vooruitstekend; zuiger zwart; palpen roodgeel. Sprieten slank, bruinrood; de wortelleden roodgeel; sprietborstel vrij kort gevederd. Thorax van voren met vier donkere langsstrepen; schildje roodachtig grijs; de binnenste rijen borstels op den thoraxrug, achter den dwarsnaad, bestaan elk slechts uit drie borstels. Achterlijf kegelvormig, op elk der drie eerste ringen twee zwartbruine stippen, die op den eersten ring kleiner, die op den derden ring grooter en duidelijker. Pooten roodgeel; de tarsen een weinig verdonkerd; de voordijen aan de spitsheft een weinig verdund, aan de middeldijen is dit nog in meerdere mate het geval; aan de achterdijen zijn van onderen geen borstels. Vleugelschubben witachtig. Vleugels bruinachtig grauw, aan den voorrand meer geelachtig; middeldwarsader zwartbruin gevlekt, op bijna twee derden der schijfcel; achterdwarsader flauw bruin gezoomd, een weinig gebogen; eerste achtercel aan de vleugelspits zeer wijd geopend; laatste gedeelte der discoidaal-ader tot het voorlaatste als 3:2.

Twee mannetjes uit Argentina (Weyenbergh).

2. *Limnophora Lynchii* n. sp.

Nigricans; thorace cinereo, nigro-quadristriato; abdomine albo-pollinoso, nigro-punctulato; antennis, palpis pedibusque nigris, genibus tibiisque testaceis; alarum nervis transversalibus plus minusve infuscatis. — ♂ ♀ long. 6,5 mm.

Kop zwartachtig, aan de wangen en aan de oogkanten, ook van

achteren, met zilverwitten weerschijn; voorhoofd in ♂ smal, met zwarten middenband, die van voren in eene bruine, zilverwit weerschijnende stip eindigt; in ♀ het voorhoofd breed, met uitzondering der witachtige oogkanten zwart; aangezigt kort, regtstandig, de mondrand iets vooruitstekend. Spriet en zuiger en palpen zwart; de spriet bijna zoo lang als het gezigt; het derde lid ruim dubbel zoo lang als het tweede; de sprietborstel lang, aan de wortelhelft iets verdikt, schijnbaar naakt, doch bij sterke vergrooting korte haartjes vertoonende. Thorax van boven aschgrauw, met vier zwarte langstrepen; borstzijden zwart met lichtgrijze beharing; schildje aschgrauw, in 't midden donkerbruin. Achterlijf breed eivormig, vierringig, zwart met lichtgrijze bestuiving, zwartbruine weerschijnvlekken en rugstreep, en zwarte borstelhaartjes, die langs den achterrand der ringen meer op eene rij zijn geplaatst. Pooten zwart; de knieën en scheenen geelbruin; de borstels onder aan de dijen kamachtig gesteld; haken en voetballen bij het ♂ merklijk langer dan bij het ♀ en van gebogen borstels omgeven. Vleugelschubben vuilwit met bruinen rand. Vleugels een weinig grauwachtig, met zwarte aderen en een zeer klein randdoortje; de beide dwarsaderen bruinachtig gezoomd; middeldwarsader onder de uitmonding der subcostaal-ader, even voorbij het midden der schijfcel; achterdwarsader iets ingebogen, op twee vijfden der eerste achtereel.

Een paartje uit Argentina (Weyenbergh).

Ik wijd deze soort aan den Argentijnschen entomoloog, den heer F. Lynch Arribalzaga, die met grooten ijver en seherpzinnigheid de vliegen van zijn land bestudeert.

De soort schijnt naauw verwant aan *L. fuscinervis* Macq. (*Dipt. ex. supp.* 4. 263. 2), waarvan zij echter onderscheiden is door het gemis der witte driehoekige zijvlekken op het achterlijf.

3. *Brachygastrina chalybea* Wied.

Anthomyia chalybea Wied. *Auss. Zweifl.* II. 428. 15; — *Limnophora chalybea*, Schiner, *Dipt. Nor. Reise*, 299. 13; — *Brachygastrina violaceiventris*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 259, pl. 23 f. 17; — Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 439. 1.

Een mannetje en drie wijfjes uit Argentina (Weyenbergh).

De beschrijving van Wiedemann, ofschoon kort, en de iets uitvoeriger opgaven van Macquart zijn gelijkelyk op deze voorwerpen

van toepassing, zoodat ik niet twijfel of beiden bedoelen dezelfde soort; Macquart's afbeelding is als gewoonlijk te ruw om haar te herkennen.

4. *Chortophila punctipennis* Wied.

Anthomyia punctipennis, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 435. 31; — *Craspedochoeta punctipennis*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 269. pl. 24 f. 14.

Een mannetje en twee wijfjes van Argentina (Weyenbergh).

Wiedemann noch Macquart kenden het ♂; de laatste heeft zich laten verleiden door zekere gelijkenis met *Coenosia tigrina*, die hij bij het ♀ meende te zien, om voor deze soort een afzonderlijk geslacht op te rigten, dat volgens hem het midden zou houden tusschen *Anthomyia* en *Coenosia*. Daargelaten de onmogelijkheid om juiste generieke kenmerken aan te geven, wanneer men van eene *Anthomyine* alleen de vrouwelijke sexe kent, blijkt het mij, nu ik ook het ♂ heb leeren kennen, dat wij hier met eene soort te doen hebben, die althans bij den tegenwoordigen stand der wetenschap niet generiek kan worden afgescheiden, en zoo dit al later mogt geschieden, dan nog zal het nieuwe genus zeker niet als verwant aan *Coenosia* kunnen worden beschouwd.

Ter aanvulling der bestaande beschrijvingen moge het volgende dienen.

De soort gelijkt in vele opzigten op onze *Anthomyia antiqua* Meig. De kop is lichtgrijs, in sommige rigtingen met zwarten, in andere met zilverwitten weerschijn; de mondrand steekt niet vooruit en is iets roodachtig; de voorhoofdsdriehoek van het ♂ loopt naar boven spits toe, zoodat de oogen op de kruin zamenstooten. Sprieten en palpen zijn zwart, de sprieten vrij breed, het derde lid dubbel zoo lang als het tweede, aan 't eind afgerond; de sprietborstel is niet volkomen naakt maar microscopisch behaard, aan de wortelhelft iets verdikt. De langsstrepen op den thorax zijn bij mijne exemplaren niet zwart, maar bruin; de middelste wordt over het schildje voortgezet. Het achterlijf van het ♂ is smal, bandvormig, platgedrukt, licht aschgrauw met zwarte rugstreep en puntwratjes waaruit fijne borstels voortspruiten; onder aan den voorlaatsten lijfsring bevinden zich een paar tepelvormige organen. Ook bij het ♀ is het achterlijf vrij smal; de rugstreep is minder duidelijk; de borstelwratjes daarentegen meer ontwikkeld; bij een der beide exemplaren is het schildje

eenigszins roodachtig. Bij het ♂ zijn de pooten zwart of zwartbruin; bij de beide wijfjes geelbruin (gelijk ook door Macquart wordt opgegeven); ik vermoed echter dat de voorwerpen, toen zij gedood werden, eerst kort te voren de pop hadden verlaten. Aan de vleugels zijn, behalve de randdoorn, nog korte borsteltjes aan den voorrand; de vlek op de schijfdwarsader is vooral duidelijk ter plaatse waar deze van boven in de discoïaal-ader is ingewricht; de middeldwarsader is voorbij de uitmonding der subcostaal-ader geplaatst; het laatste gedeelte der discoïaal-ader is een weinig langer dan het voorlaatste; de schijfdwarsader is bij het ♂ iets ingebogen, bij de wijfjes regt.

Ik bezit nog eene soort, aan de bovenstaande digt verwant, maar slechts in een enkel ♀, mede van Argentina; het exemplaar is evenwel niet gaaf genoeg om voldoende te worden beschreven. De sprieten zijn wat zwaarder gebouwd; de randdoorn der vleugels ontbreekt of is althans niterst klein, de vlekken op de vleugels zijn iets grooter en vermeerderd met eene digt bij den vleugelwortel en eene aan de uitmonding der cubitaal-ader; ook de beide volgende langsaderen zijn aan het einde flauw gevlekt. Ik heb deze soort voorloopig in mijne collectie den naam van *Ch. spilota* gegeven. In de vleugelteekening heeft zij veel overeenkomst met *Spilogaster maculipennis* Macq. (*Dipt. ex.* II. 3. 163. 2), die echter door den lang gevederden sprietborstel generiek onderscheiden is.

5. *Chortophila albostriata* n. sp.

Nigra; thorace striis duabus dorsalibus subparallelis albis; pleuris stria aequali; abdomine maculis duabus albis in singulis segmentis; alis subhyalinis. — ♂ long. 4, 5 mm.

Kop met sprieten en palpen zwart; aangezigt met witten weerschijn; voorhoofdsdriehoek fluweelzwart; de oogen van boven nauwelijks iets gescheiden. Thorax fluweelzwart, op den rug met twee breede witte langsbanden, die van voren een klein weinig tot elkander neigen en van achteren over het eveneens fluweelzwarte schildje zijn voortgezet; een dergelijke witte band ter wederzijde van de schouders naar den vleugelwortel; achterrug grijs. Achterlijf plat, bandvormig, naar achteren iets versmald, zwart; op den tweeden en elk der volgende ringen twee groote witachtige vlekken, die alleen in sommige rigtingen duidelijk uitkomen en eene rugstreep en de insnijdingen

vrijlaten; het achterlijf digt met fijne borstels bezet; onder den voorlaatsten buikring een paar groote schubvormige aanhangsels. Pooten zwart; de dijen met witten weerschijn. Vleugelschubben witachtig. Vleugels glasachtig met flauwe bruinachtige tint en een duidelijk randdoortje; middeldwarsader op twee derden der schijfcel; cubitaalader en discoidaalader evenwijdig; schijfdwarsader naauwelijks iets gebogen, op een derde gedeelte der eerste achtercel ingewricht.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh).

De soort is digt verwant aan *Anthomyia Lindigii* Schin. (*Dipt. Nov. Reise*, 298. 12), die zich echter onderscheidt door de naar voren uit elkander loopende thorax-strepen en den zwartbruinen zoom aan den voorrand der vleugels; de vorm van den kop en het achterlijf is volkomen zooals Schiner dit van zijne soort aangeeft; hij maakt evenwel geen melding van aanhangsels aan den buik bij het ♂.

6. *Chortophila chlorogaster* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* II. 427. 12.

Op een ♀ van Argentina (Weyenbergh) past Wiedemann's beschrijving van het ♂ volkomen, buiten de gewone sexuelle verschillen. Mijn exemplaar heeft het voorhoofd breed, met een zwarten, van achteren diep gespleten langsband; de sprieten zijn zwart, met langen, aan het wortelderde iets verdikten rugborstel.

7. *Homalomyia canicularis* L.

Musca canicularis, Linn. *Faun. suec.* 1841; Schrank, *Ins. austr.* 462. 938; Fabr. *Syst. Antl.* 303. 97; Fall. *Musc.* 69. 72; — *Anthomyia canicularis*, Meig. *Syst. Besch.* V. 143. 104; Macq. *Suit à Buff.* *Dipt.* II. 334. 5; Zett. *Ins. lapp.* 681. 86; id. *Dipt. Scand.* IV. 1573. 188; — *Philintha canicularis*, Rob. D. *Myod.* 568. 1; — *Homalomyia canicularis*, Schin. *Faun. austr.* I. 654; — *Anthomyia chilensis*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 171. 4; Blanch. by Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 442. 1.

Een ♂ van Buenos-Aires (Weyenbergh) volkomen gelijk aan onze inlandsche exemplaren.

CORDYLURINAE.

1. *Cordylura bimaculata* Löw.

C. bimaculata, Löw, *Wien. Ent. Monatschr.* IV. 81. 3; id. *Dipt. Amer. sept. Cent.* III. 40; — *C. maculipennis*, v. d. Wulp, *Tijdschr.*

voor *Entom.* X. 152. 25 pl. 5 f. 7—9; — *Lissa varipes*, Walk. *List Dipt. Brit. mus.* IV. 1046.

Een ♀ van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

2. *Cordylura pallida* Fall.

Fall. *Scatom.* 8. 4; Meig. *Syst. Beschv.* V. 242. 28; Zett. *Ins. lapp.* 726. 8; id. *Dipt. Scand.* V. 2008. 12.

Een ♀ van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

TETANOCERINAE.

1. *Ectinocera? occidentalis* n. sp. Pl. 2. fig. 9.

Ex cinereo rufa; thorace substriato; capite albo; fronte, antennis, haustello, palpis pedibusque rufis; alis immaculatis flavescensibus. — ♂ long. 6 mm.

Habitus als onze *Sepedon spinipes*, doch het tweede lid der sprieten korter dan het derde, het aangezigt breeder, de achterdijen minder lang en de achterscheenen niet gebogen. Wegens den naakten sprietborstel kan de soort niet tot het geslacht *Tetanocera* worden gebragt; het best schijnt zij te passen in het geslacht *Ectinocera* Zett., waarvan de tot dusver eenig bekende soort (*E. borealis* Zett.) in het hooge noorden van Europa voorkomt.

Kop wit; voorhoofd roodgeel, alleen op de kruin met borstels; aangezigt en wangen breed, geheel naakt; kinbakken ver onder de oogen afdalende; zuiger, palpen en sprieten roodgeel; de sprieten regt vooruitstekend; de beide eerste leden vrij kort; het derde zoo lang als de beide voorgaanden te zamen, van boven ingebogen, met naakten, aan de wortelhelft iets verdikten rugborstel. Thorax, schildje en achterlijf grijsachtig rood; op den thorax vier bruine, niet zeer duidelijke langsbanden; borstzijden geelachtig grijs, met een bruinen band van de schouders naar den vleugelwortel; in de zijden van den thorax zwarte borstels; een paar dergelijke aan het schildje. Achterlijf eilindrisch, zesringig, met lichtere insnijdingen en zwarte beharing. Pooten stevig, bleek roestkleurig; heupen geelachtig grijs; voordijen van boven en van onderen met kamachtig geplaatste borstels; achterdijen van onderen met borstels en bovendien met korte doorntjes; scheenen met eindsporen; achterscheenen regt, met duidelijken praeapicalen borstel.

Kolfjes roodgeel. Vleugels met roodgele tint, die aan den voorrand helderder is, maar tegen den achterrand meer naar het grijze overgaat; aderen bruingeel; middeldwarsader op het midden der schijfcel; cubitaal- en discoidaal-ader evenwijdig loopende; schijfdwarsader iets buikig uitgebogen, op het midden der eerste achtercel ingewricht.

Een ♂ van Argentina (Weyenbergh).

2. *Tetanocera pictipes* Löw.

Löw, *Wien. Ent. Monatschr.* III. 292; id. *Monogr. Dipt. N. Amer.* I. 111.

Een ♀ van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

PSILINAE.

Loxocera cylindrica Say.

Say, *Journ. ac. Phil.* III. 98; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 528.

Twee mannetjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

CALOBATINAE.

1. *Nerius rubescens* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 242. 2. pl. 32 f. 6.

Een ♀ uit Peru, in het museum te Brussel.

2. *Calobata erythrocephala* Fabr.

Fabr. *Syst. Antl.* 200. 1; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 532. 1.

Twee wijfjes, het eene van Guadeloupe, het andere uit Mexico, in het museum te Brussel.

3. *Calobata diversa* Schin.

Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 250. 57.

Een exemplaar uit Mexico, in het Brusselsche museum.

4. *Calobata annulata* Fabr.

Musca annulata, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 338. 111; — *Calobata univitta*

Fabr. *Syst. Antl.* 262. 7; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 534. 5.

Een paartje uit Suriname, in het Brusselsche museum.

5. *Calobata cyaneiventris* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 1. 215. 9. pl. 19 f. 5.

Twee wijfjes uit Columbie, in het museum te Brussel.

6. *Calobata angulata* Löw.

Löw, *Berl. Ent. Zeitschr.* X. 47. 87; *Schin. Dipt. Nov. Reise*, 253. 6.

Een ♂ van Bahia (de Lacerda), in het museum te Brussel.

7. *Calobata albiceps* n. sp.

Pallide rufa; capite argyreo-micante, vitta frontali ferruginea; abdominis dorso fusco; femoribus posticis annulo subapicali fusco; alis flavescensibus. — ♂ long. 6,5 mm.

Habitus als onze *C. petronella*. Bleek roodgeel; de kop met zilverwitten vlekkingen weerschijn, die alleen op den roestkleurigen voorhoofdskant geheel ontbreekt. Spriet roodgeel; de sprietborstel zwartbruin, microscopisch behaard; op den schedel een paar fijne zwarte borstels, eenige dergelijke borstels aan de kanten van den thorax en twee aan den achterrand van het schildje; eene vlek tegen den achterrug en het geheele achterlijf van boven zwartbruin. Aan de achterpooten hebben de dijnen, even voor de spits, een bruinen ring en zijn ook de scheenen dicht bij den wortel iets verdonkerd; ook aan de middelvoeten is eene aanduiding van zoodanige teekening. Kolfjes geel, de knop breed, enigszins doorschijnend. Vleugels met geelachtige tint en gele aderen; het aderbelloop volkomen gelijk aan onze inlandsche soorten.

Een paar mannelijke exemplaren uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

8. *Micropeza nigrina* n. sp.

Nigra subnitida; facie antennisque ex ferrugineo fuscis; haustello palpis halteribusque rufis; abdomine incisuris pallidis, ventre flavido; oviductu nigro nitido elongato; pedibus (intermediis) piceis, coxis femorumque basi et apice rufis; alis cinerascensibus, cellula posteriori prima clausa apice appendiculata. — ♀ long. 5 mm. (sine oviductu).

Habitus ongeveer als onze *M. corrigiolata*. Zwart met eenigen glans. Kop langer dan breed; aangezicht donker roodbruin, met nauwelijks eenigen witten weerschijn; spriet van dezelfde kleur; monddeelen

roodgeel; achterhoofd glanzig zwart, op de kruin met eenige borstels. Achterlijf met fijne geelachtige insnijdingen; buik roodgeel; eijerbuis glanzig zwart, ten minste twee derden zoo lang als het achterlijf. Heupen roodgeel; aan de middelpooten zijn de dijnen roodgeel, met een breeden zwartbruinen ring, die dicht bij de basis begint en tot voorbij het midden reikt; de roodgele spits nog met een bruin vlekje en ook de uiterste tip der knieën gebruind; scheenen vuil roestkleurig; tarsen donkerbruin (de voor- en achterpooten ontbreken aan mijn eenig exemplaar). Kolfjes roodgeel. Vleugels bruinachtig aschgrauw; eerste achtereel gesloten, spits toeloopend en aan 't einde gesteeld.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

SEPSINAE.

Nemopoda cylindrica Fabr.

Musca cylindrica, Fabr. *Ent. Syst.* IV. 336. 104; — *Calobata cylindrica*, Fabr. *Syst. Antl.* 263. 11; — *Sepsis cylindrica*, Meig. *Syst. Besch.* V. 290. 12; Zett. *Ins. lapp.* 748. 3; id. *Dipt. Scand.* VI. 2301. 17; — *Nemopoda cylindrica*, Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. II. 480. 1; Schin. *Faun. austr.* II. 181; — *Sepsis nitidula*, Fall. *Ortal.* 21. 2; — *Nemopoda putris*, Rob. D. *Myod.* 744. 1.

Van deze Europeesche soort bevinden zich exemplaren uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

RHOPALOMERINAE.

Rhinotera pluricellata Schin.

Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, 233. 8 pl. 3 f. 7.

Ik ontving een exemplaar uit Argentina (Weyenbergh).

ORTALINAE.

1. *Pyrgota undata* Wied.

Pyrgota undata, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 581. pl. 10. f. 6; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. II. 424. 1. pl. 18. f. 23; Gerst. *Stett. ent. Zeit.* XXXI. 188. pl. 2. f. 7; Löw, *Monogr. Dipt. N. Am.* III. 77. 2; — *Oxycephala fuscipennis*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 198. pl. 26. f. 6.

Een ♀ uit Noord-Amerika in 's Rijks museum te Leiden.

2. *Rivellia viridulans* Rob. D.

Rivellia viridulans, Rob. D. *Myol.* 729. 2; Löw, *Monogr. Dipt. N. Amer.* III. 88. pl. 8. f. 4; — *Trypeia quadri-fasciata*, Walk. *List Dipt. Brit. mus.* IV. 993. f. 5; — *Herina rufitarsis*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 5. 123. 7. pl. 7. f. 5.

Een ♂ uit de omstreken van Quebee (Provancher) in het museum te Brussel.

3. *Stenopterina mexicana* Macq.

Herina mexicana, Macq. *Dipt. ex. II.* 3. 208. pl. 29. f. 2; Löw, *Monogr. Dipt. N. Am.* III. 199.

Een ♀ uit Columbie in het Brusselsche museum.

4. *Pterotaenia fasciata* Wied.

Ortalis fasciata, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 460. 5; — *Tephritis quinquefasciata*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 4. 291. 18. pl. 27. f. 4; Blanch. bij Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 456. 1. pl. 5. f. 9; — *Pterotaenia fasciata*, Rond. *Annuario della Società dei Naturalisti in Modena*, anno III: Diptera aliqua in Am. mer. lecta (sep. p. 6); — *Apospasmica fasciata*, Löw, *Monogr. Dipt. N. Am.* III. 132.

Een paar mannetjes uit Chile in het Leidsch museum; een dito uit Argentina (Weyenbergh) in mijne collectie.

Het geslacht *Pterotaenia*, door Rondani voor deze soort opgerigt, wordt door hem l. c. gekenmerkt als volgt:

„Frons non distincte producta ultra oculos. Facies subperpendicularis. Antennae articulo tertio elongato, apice extrinsecus acutiusculo; secundo latitudine non distincte longiore; arista nuda.

„Scutellum quatuor-setosum.

„Alarum vena prima integra; secunda distincte producta ultra transversam anteriorem; quarta et quinta non neque parum convergentes extrinsecus; transversa anterior magis proxima exteriori quam interiori antea. Areola basalis postica angulo infero valde elongato.

„Gen. inter *Herinam* et *Myzensem* Desv. locandem.”

Daar de boven aangehaalde afbeeldingen van Macquart en Blanchard veel te wenschen overlaten, acht ik het niet ondienstig eene schets-teekening van den kop en eene afbeelding van den vleugel te geven (Pl. 2 fig. 10 en 11).

Synoniem met het geslacht *Pierotaenia* Rond. en op dezelfde soort gegrond, is het genus *Apospasmusica* Löw, door dezen gekenmerkt als volgt:

„Front of equal breadth. Face rather strongly carinate, rather perpendicular and straight in profile; the vertical diameter of the eyes very much larger than the horizontal one.

„Third antennal joint, on its upper side, gently but distinctly excised, very pointed at the end: arista very bare.

„Thorax along the middle with bristles on the hind part only.

„First longitudinal vein with bristles towards its end only; the end of the fourth longitudinal vein not curved forward; the posterior angle of the anal cell drawn in a narrow, exceedingly long lobe.”

5. *Seoptera vibrans* L.

Musca vibrans, Linn. *Faun. suer.* 1867; Fabr. *Spec. ins.* II. 450. 81; id. *Ent. Syst.* IV. 350. 158; — *Tephritis vibrans*, Fabr. *Syst. Antl.* 324. 39; — *Ortalis vibrans*, Fall. *Ortal.* 20. 6; Meig. *Syst. Besch.* V. 284. 21; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. II. 437. 11; Zett. *Ins. lapp.* 747. 3; id. *Dipt. Scand.* V. 2159. 7; — *Myodina vibrans*, Schiu. *Faun. austr.* II. 85.

Een ♂ van Guadeloupe (Delaunay) in het museum te Brussel; het komt volkomen overeen met onze Europese voorwerpen.

6. *Euxesta eluta* Löw.

Löw, *Berl. Ent. Zeit.* XI. 312. pl. 2. f. 19; id. *Monogr. Dipt. N. Am.* III. 168. 13 pl. 9. f. 18.

Een ♂ uit Argentina (Weyenbergh). Tot dusver was de soort enkel van het eiland Cuba bekend; het blijkt dus dat zij ook op het vaste land van Zuid-Amerika voorkomt.

7. *Chaetopsis aenea* Wied.

Ortalis aenea, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 462; — *Chaetopsis aenea*, Löw, *Berl. entom. Zeitschr.* XI. 315. pl. 2. f. 21; id. *Monogr. Dipt. N. Am.* III. 170. 1 pl. 9. f. 19; — *Urophora fulvifrons*, Macq. *Dipt. ex. supp.* 5. 125. 19. pl. 7. f. 8; — *Trypeta Narytia*, Walk. *List Dipt. Brit. mus.* IV. 992; — *Trypeta (Aciura) aenea*, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Ent.* X. 157. 26. pl. 5. f. 12—14.

Een ♀ van Wisconsin (Thure Kunalien) in het Leidsch museum.

TRYPETINAE.

1. *Plagiostoma obliqua* Say.

Trypeta obliqua, Say, *Journ. ac. Philadelph.* VI. 186. 3; Löw, *Monogr. Dipt. N. Amer.* I. 99.

Een ♀ uit Mexico (Dugès) in het museum te Brussel.

2. *Entreta sparsa* Wied.

Trypeta sparsa, Wied. *Anss. Zweifl.* II. 492. 24; Löw, *Mon. Dipt. N. Amer.* I. 78. pl. 2. f. 13; id. III. 274. 29. pl. 10. f. 13; — *Platystoma latipennis*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 200. 3. pl. 26. f. 8.

Twee mannetjes uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

3. *Urophora diaphana* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 90. 25.

Aeneo-nigra; capite, antennis, coxis anticis, genubus, tarsorumque articulis duobus basalibus rufis; abdominis basi flava diaphana; alis fasciis quatuor fuscis, prima basali, secunda nervum transversalem medium attingente; tertia et quarta ad costam conjunctis. — ♂ (?) long. 2 mm.

Glanzige metaalachtig groenzwart. Kop breeder dan de thorax, bruinrood even als de sprieten en monddeelen; aangezigt kort, naar onderen verbreed, in 't midden ingedrukt, aan den mondrand opgewipt; het derde sprietenlid eivormig, met langen, regten, fijnen rugborstel. Achterlijf aan den wortel breed, naar het einde spits toeloopend; de beide eerste ringen doorschijnend roodgeel. Pooten pekbruin; de voorheupen, de knieën en de beide eerste tarsenleden bruinrood. Vleugels (Pl. 2 fig. 12) glasachtig met vier donkerbruine banden; de eerste dicht bij den wortel; de tweede van de mediastinaal-cel (ongeveer op de halve vleugellengte) uitgaande, de middeldwarsader aan de binnenzijde bestrijkende en naar onderen breeder wordende; de derde schuin over de schijfdwarsader loopende en aan den voorrand verbonden met den vierden, die een breeden zoom aan de vleugelspits vormt.

Een enkel exemplaar, dat ik wegens het ontbreken eener eijerbuis voor een ♂ houd, van het eiland St. Martin (Reigersma) in 's Rijks museum te Leiden.

4. *Tephritis bullans* Wied.

Trypeta bullans, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 506. 46.

Beide sexen van Buenos Aires (Weyenbergh).

Daar Wiedemann's beschrijving vrij kort is en vervaardigd naar een voorwerp zonder achterlijf, zal het niet overbodig zijn de soort andermaal en wat uitvoeriger te beschrijven.

Mijne voorwerpen zijn kleiner dan hij aangeeft en slechts 2,5 mm. lang. Kop okergeel; aangezigt en een voorzoom aan het voorhoofd met witachtigen weerschijn; mondrand niet vooruitstekend; zuiger kort; voorhoofd met gele borstels, waarvan er twee op den schedel merkelyk langer zijn dan de anderen; ook het achterhoofd met een krans van evenzoo gekleurde borstels. Sprieten vrij lang, aan het eind van boven spits toeloopend; sprietborstel lang en tot bijna de helft verdikt; bij het ♂ de sprieten kastanjebruin, bij het ♀ roodgeel. Thorax bleek okergeel (niet zwavelgeel zooals Wiedemann opgeeft), in de zijden grauw met witachtige bestuiving; schildje roodgeel; achterrug donkergrijs; de borstels op den thorax allen geel, ook de vier borstels op het schildje, waarvan de beide buitenwaartsche zeer lang. Achterlijf roodgeel, met geelachtige beharing; eijerbuis van het ♀ zwartachtig, zoo lang als de beide laatste ringen, aan het eind regt afgeknot. Pooten roodgeel. Vleugels met een duidelyk randdoortje en een zeer grof netwerk, waarin twee grootere donkerbruine vlekken, de eene tegen de uitmonding der subcostaal-ader, de andere tegen die der radiaal-ader; mijne afbeelding Pl. 2 fig. 13 moge overigens een denkbeeld van de vleugelteekening geven; het laatste gedeelte der discoidaal-ader is sterk gebogen.

Digt verwant is ongetwijfeld *T. meleagris* Schin. (*Dipt. Nov. Reise*, 272. 122); volgens Schiner's beschrijving zou ik deze zelfs als synoniem rekenen, ware het niet dat hij beide soorten kende en stellig als verschillend beschouwde. De heer Mik is zoo goed geweest mijne exemplaren met Wiedemann's typen in het Weener museum te vergelijken; zij stemmen daarmede volkomen overeen.

SAPROMYZINAE.

1. *Lonchoea chalybea* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* II. 476. 2; Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 282. 151.

Beide sexen van Argentina (Weyenbergh).

De determinatie is zeker, wijl de exemplaren door den heer Mik met de typen in het Weener museum zijn vergeleken.

2. *Sapromyza philadelphia* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 191. 13.

Een paartje uit de omstreken van Quebec (Provancher) in het museum te Brussel.

GEOMYZINAE.

1. *Heterochroa pieta* Schin.

Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, 236. 16; v. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 90. 26.

Een ♀ uit Chile in 's Rijks museum te Leiden.

Het exemplaar komt met Schiner's beschrijving van het ♂ genoegzaam overeen, om de bovenstaande determinatie te kunnen aannemen. Ik acht het evenwel niet overbodig eene afbeelding van het insect en van den vleugel te geven, ook ter wille van het verschil met de volgende, door mij te beschrijven, nieuwe soort.

Aan Schiner's beschrijving voeg ik nog toe, dat het schildje ter wederzijde zwart gevlekt is, als een vervolg van de beide zijstrepen op den rug van den thorax.

Onder de kenmerken van het genus geeft Schiner aan: „der Abstand der beiden Queradern von einander so gross als der der Hintern vom Flügelrande”. Het is mij niet volkomen duidelijk wat hij daarmede bedoelt: de aangehaalde zinsnede kan namelijk slaan op de discoidaal-ader en dan zou het laatste gedeelte dier ader even lang moeten zijn als het voorlaatste; of wel het kan betrekking hebben op de posticaal-ader, en dan zou het laatste gedeelte van deze even lang moeten zijn als het voorlaatste gedeelte der discoidaal-ader. Noch het een noch het ander past geheel op het exemplaar, dat ik voor mij heb; mijne afbeeldingen pl. 2 fig. 14 en 15 toonen dit aan. Aan een sexueel verschil valt niet te denken.

Bij dit geslacht eindigt de randader niet plotseling aan de uitmonding van eene der langsaderen aan de vleugelspits, maar zij is, ofschoon voorbij de cubitaal-ader dunner, om den geheelen vleugelrand doorgetrokken, iets wat bij de Musciden, zooveel ik weet, nergens elders wordt aangetroffen.

2. *Heterochroa pictipennis* v. d. Wulp.V. d. Wulp, *Notes from the Leyd. mus.* IV. 91. 27.

Ochracea; vitta frontali unica, vittis thoracis sex cum fasciis abdominis nigro-fuscis; femoribus annulo subapicali fusco; alis fusco- et albo-variegatis, basi flavescente, nervis transversalibus colore fusco non obtectis; nervorum partibus in colore fusco situatis nigris et incrassatis. — ♀ long. 5 mm.

Okergeel. Voorhoofd met eene smalle, donkerbruine, naar voren spits toeloopende en de sprieten niet bereikende langsstreep; aangezigt met witten weerschijn; ter wederzijde de gezigtstijlen met een zeer smallen zwarten zoom; het tweede sprietenlid van boven met een vrij langen zwarten borstel; de sprietborstel zelf mede zwart en met microscopische beharing (bij *H. picta* zeer kort- maar duidelijk gevederd). Thorax van boven met twee ver uiteenstaande zwarte langsstrepen, die den voorrand niet geheel bereiken, en zich van achteren als een zijrand van het schildje voortzetten; in de borstzijden, van de schouders tot onder den vleugelwortel eene dergelijke streep, en daaronder nog eene kortere boven de middelheupen. Achterlijf aan den voorrand der ringen zwart of zwartbruin. Pooten bleek en vuil okergeel; vóór de spits der dijnen een donkerbruine ring. Vleugels (Pl. 2 fig. 16) merkelijk langer dan het achterlijf, aan de basis tot aan het eind der subcostaal-ader (op ongeveer een derde der vlegellengte) geelachtig, verder donkerbruin en witachtig gevlekt; lichte vlekken bevinden zich om de beide dwarsaderen en zijn van zoodanige uitbreiding, dat zij ook in de daaronder en daarboven gelegen cellen indringen; voorts twee ronde en aan elkander verbonden lichte vlekken in 't midden der eubitaal-ader en der eerste achterader, eene eenigszins driehoekige in de tweede achterader, alsmede een paar halfronde aan de vleugelspits; de vleugeladeren zijn, overal waar zij de donkere teekening doorsnijden, verdikt en zwart; de posticaal-ader loopt geheel tot den vleugelrand door.

Een ♀ uit Chile in het museum te Leiden.

Er zijn nu van het genus *Heterochroa*, dat door Schiner tot de groep der Geomyzinae wordt gerekend, drie soorten bekend: *H. picta* Schin., *H. bicolor* Schin. en de hierboven beschreven *H. pictipennis*. Eerstgenoemde vertoont op den thorax-rug drie zwarte langsstrepen; bij de beide anderen zijn daar slechts twee strepen aanwezig, doordien de middenste is verdwenen. *H. bicolor* heeft ongekleurde, bijna

glasachtige vleugels; bij *picta* en *pictipennis* daarentegen zijn de vleugels donkerbruin en witachtig gevlekt; bij *picta* is de posticaal-ader niet tot den vleugelrand voortgezet en de schijfdwarsader is door de donkere teekening bedekt; bij *pictipennis* daarentegen loopt de posticaal-ader tot den vleugelrand door en laat de donkere teekening de schijfdwarsader vrij.

EPHYDRINAE.

Ephedra caesia n. sp.

Nigra submetallica; antennarum seta nuda; epistomate cinereo; genibus tibiis tarsisque ex rufo-fuscis; alis cinereo-hyalinis. — ♀ long. 3,5 mm.

Zwart, bijna zonder glans, maar op het voorhoofd, den thorax en het achterlijf met flauwen staalblauwen gloed. Het vooruitstekende aangezigt geelachtig aschgrauw, digt behaard; de kinbakken grijs; de sprieten zwart met naakten rugborstel. Borstzijden en heupen aschgrauw; de dijen zwart met grijze bestuiving; de knieën, scheenen en tarsen eenigszins tot het roestkleurige neigende. Kolfjes bruingeel. Vleugels grauwwachtig, aan den voorrand zeer fijn en kort gewimperd; schijfdwarsader een weinig voor het midden der eerste achtercel.

Een ♀ uit Argentina (Weyenbergh).

Een tweede exemplaar (een ♂), van dezelfde herkomst, onderscheidt zich door geringer grootte (2,75 mm.), meer groenachtigen metaalglans en geheel bruingele pooten; het is, dunkt mij, slechts als eene lichtere varieteit te beschouwen.

BORBORINAE.

Borborus hirtipes Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 297. 2. pl. 35. f. 5; Blanch. by Gay, *Hist. fis. y pol. de Chile*, VII. 467. 1.

Een paartje van Argentina (Weyenbergh).

Aan deze exemplaren zijn niet alleen de beide eerste leden der sprieten, maar ook het derde roestkleurig; de vlekken op de vleugels, die in Macquart's afbeelding allen te rondachtig zijn voorgesteld, zijn eigenlijk eene donkere bezooming der aderen, welke op de langsaderen herhaaldelijk is afgebroken en zich daardoor als kleine streepjes vertoont; in de tusschenruimten zijn die aderen wit gekleurd, wat

echter alleen voor den dag komt, als men den vleugel tegen eene donkere oppervlakte beschouwt; een dergelijk wit plekje vertoont zich ook even vóór de uitmonding der subcostaal-ader.

HIPPOBOSCIDAE.

Ornithomyia erythrocephala Leach.

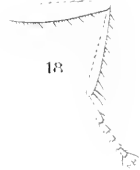
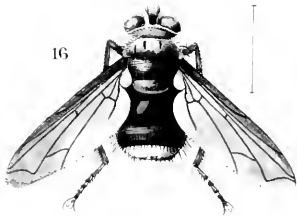
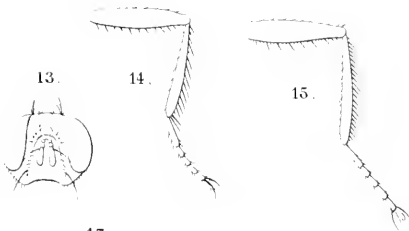
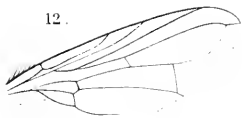
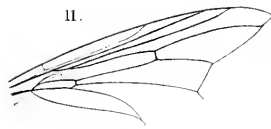
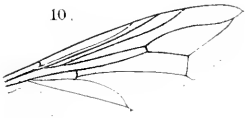
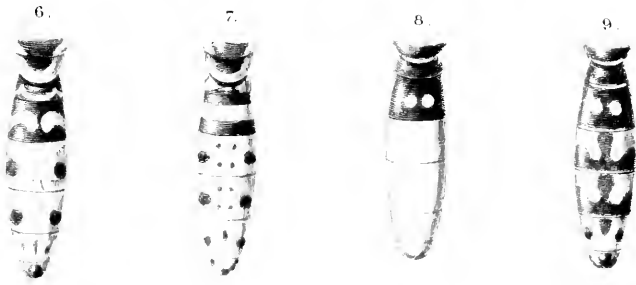
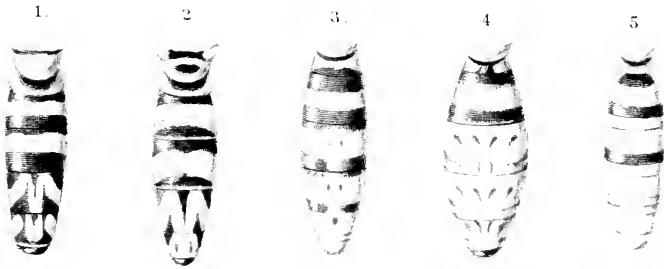
Leach, *Eprob. ins.* 13. 3. pl. 27. f. 4—6; Wied. *Auss. Zweifl.* II. 610. 5.

Twee exemplaren van Guadeloupe (Delaunay), in het museum te Brussel.

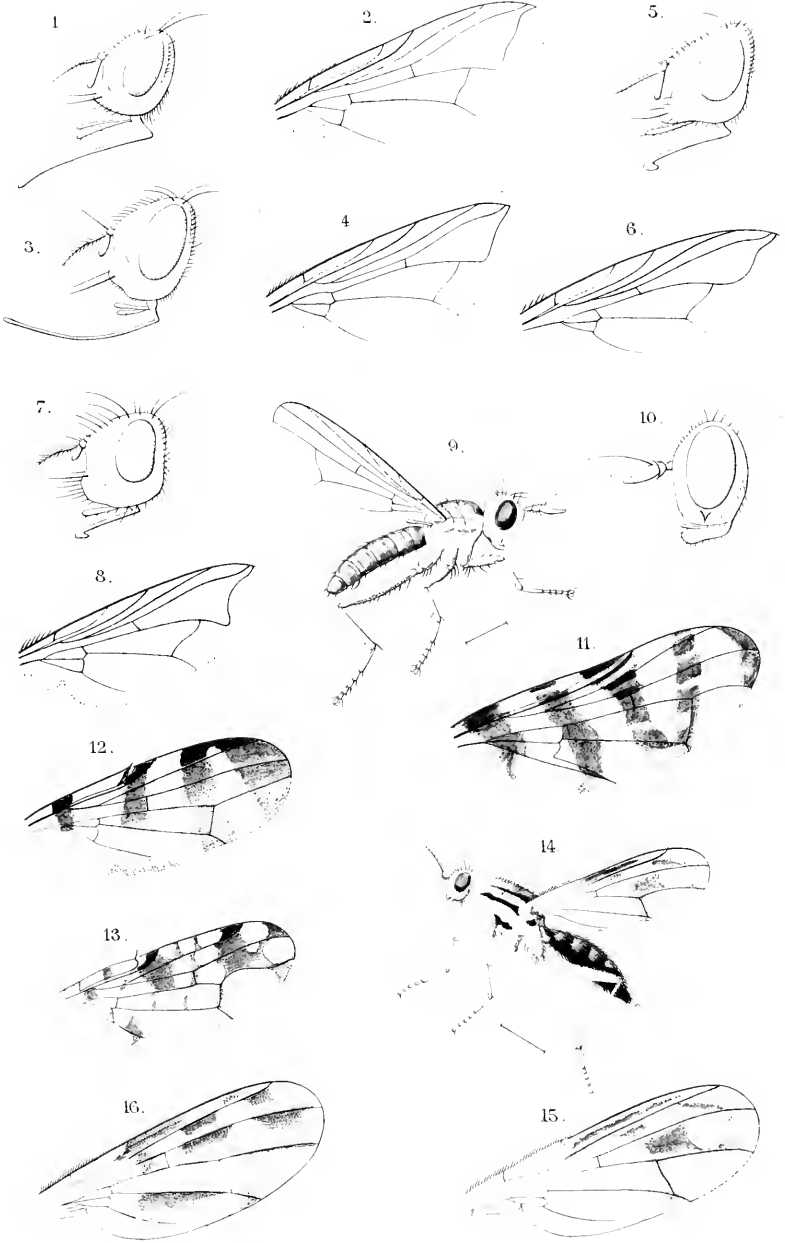
Verklaring der afbeeldingen.

- Pl. 1. Fig. 1. *Allograpta obliqua* Say ♀ (achterlijf).
 " 2. " *exotica* Wied. ♀ (idem).
 " 3. *Mesograpta duplicata* Wied. ♂ (idem).
 " 4. " *pulchella* Macq. ♀ (idem).
 " 5. " *linearis* n. sp. ♂ (idem).
 " 6. " *arcifera* Löw ♂ (idem).
 " 7. " *multipunctata* n. sp. ♂ (idem).
 " 8. " *basilaris* Wied. ♂ (idem).
 " 9. " *variabilis* n. sp. ♂ (idem).
 " 10. *Conops costatus* F. (vleugel).
 " 11. " *piciventris* n. sp. (vleugel).
 " 12. *Allophora micans* n. sp. (vleugel).
 " 13. *Belvosia bifasciata* F. (kop).
 " 14. " " (achterpoot).
 " 15. " *rufipalpis* Macq. (idem).
 " 16. " *Weyenberghiana* n. sp.
 " 17. " " (kop).
 " 18. " " (achterpoot).

- Pl. 2. Fig. 1. *Prosenia longipalpis* n. sp. ♀ (kop).
 " 2. " " (vleugel).
 " 3. " *sarcophagina* n. sp. (kop).
 " 4. " " (vleugel).
 " 5. *Dexia tenuicornis* n. sp. (kop).
 " 6. " " (vleugel).
 " 7. " *parvicornis* n. sp. (kop).
 " 8. " " (vleugel).
 " 9. *Ectinocera* ? *occidentalis* n. sp. ♂.
 " 10. *Pterotaenia fasciata* Wied. (kop).
 " 11. " " (vleugel).
 " 12. *Urophora diaphana* n. sp. (idem).
 " 13. *Tephritis bullans* Wied. (idem).
 " 14. *Heterochroa picta* Schin. ♀.
 " 15. " " (vleugel).
 " 16. " *pictipennis* n. sp. (idem).

v d W del.

cc Ind.

XXVII (sep.) p. 1-3, 1911,

Nahezung over Amerikanische Dipt.

notes in form. described etc.

from Mus IV C. m.

NALEZING

OVER

AMERIKAANSCH E DIPTERA 1),

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Onder een aantal Noord-Amerikaansche vliegen, mij welwillend toegezonden door Dr. S. W. Williston te New-Haven, zijn er enkelen, die mij aanleiding geven tot de volgende opmerkingen.

1. *Leptogaster flavipes* Löw.

Löw, *Cent.* II. 15.

Een ♂ van Massachusetts.

Löw's beschrijving, die alleen het ♀ betreft, past in de voornaamste bijzonderheden. Ik teeken hier echter eenige afwijkingen aan: 1°. niet alleen de eindgriffel der sprieten, maar bijna het geheele derde lid is zwart; 2°. behalve de gele achterhoeken van den thorax, zijn ook de schouderknubbels en een smalle band van daar naar den vleugelwortel roodgeel en glanzig; 3°. aan de achterste pooten vertoonen de knieën eene zwarte stip en zijn de laatste tarsenleden bruingeel; 4°. de vleugels zijn geheel glasachtig, zonder den bruingelen voorrand, waarvan Löw spreekt; en de vorkcel is niet dubbel zoo lang, maar slechts een weinig langer dan haar steel.

---

1) Zie *Tijdschr. v. Entom.* XXIV blz. 141, XXV blz. 77 en XXVI blz. 1.

Waarschijnlijk hebben wij hier te doen met eene soort, die nog al varieert; en zoo zal mijn *L. flavicornis* (*Tijdschr. v. Ent.* X. 136. 9) ook wel als synoniem hierbij behooren, gelijk trouwens reeds door Löw en Osten Sacken vermoed werd. Het gold daar ook een ♂, en dit onderscheidde zich door een bruinen ring op de achterdijen, waarvan in het bovenbedoelde exemplaar geen spoor te vinden is.

2. *Deromyia Winthemi* Wied.

Een ♀ van Connecticut.

Het beantwoordt geheel aan Wiedemann's beschrijving (*Auss. Zweijl.* I. 387. 32), uitgenomen dat het achterlijf aan het einde niet zwart is; het exemplaar komt volkomen overeen met een ander in mijne collectie (zie *Tijdschr. v. Ent.* XXV. 93. 4), dat door Mik met het typische voorwerp in het Weener museum is vergeleken.

De soort is niet vermeld in Osten Sacken's Catalogus der Noord-Amerikaansche Diptera.

3. *Deromyia basalis* Walk.

Dasygogon basalis, Walk. *Dipt. Saund.* 95; — *Diognites bilineatus*, Löw, *Cent.* VII. 40.

Beide sexen van Connecticut.

Walker beschrijft het ♂, Löw het ♀; beide beschrijvingen passen volkomen op mijne exemplaren, die zonder den minsten twijfel bijeenhooren. Het hypopygium van het ♂ is klein, roestkleurig, met korte beharing van dezelfde kleur en van achteren met vier zwarte doornige borstels.

De soort gelijkt zeer op *D. rufescens* Macq., doch verschilt door de meer kastanjebruine kleur van lijf en pooten, door de zwarte beharing der palpen en door eene uitgebreide bruinachtig aschgrauwe tint aan de spits en den achterrandsrand der vleugels.

4. *Somula decora* Macq.

Macq. *Dipt. ex. supp.* 2. 57. 1. pl. 2 f. 11.

Een ♂ van Connecticut.

Macquart hield het door hem beschreven en afgebeelde exemplaar

voor een ♀, waarschijnlijk omdat de oogen van boven gescheiden zijn; bij mijn voorwerp is dit ook het geval; toch moet het een ♂ zijn, want onder de anale opening, die tegen den buik is omgebogen, vertoonen zich vrij gecompliceerde genitalien, met een paar cylindrische of draadvormige organen.

Tot aanvulling van Macquart's beschrijving diene nog het volgende. De uitstekende knop aan het voorhoofd, waarop de sprieten zijn ingeplant, is van voren afgeknot, van boven zwartbruin en met eene langsgroef; gele vlekken bevinden zich op den tweeden en derden lijfsring; die van den tweeden ring staan schuin en zijn smaller en meer van elkander gescheiden; die van den derden ring zijn grooter en laten slechts eene smalle ruimte van de grondkleur over; de vierde ring is geheel geel en de rondachtig opgezwollen anus glanzig en meer roodgeel; de heupen en de wortel der dijen zijn zwart, aan den binnenkant der achterdijen tot bijna ter halver lengte.

No 22, C of 2

EENIGE UITLANDSCHE NEMOCERA,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

(Hierbij Pl. 4).

In de *Notes from the Leyden Museum*, dl. VI, blz. 248 en dl. VII, blz. 1, gaf ik eenige beschrijvingen van nieuwe exotische Diptera uit de afdeeling der Nemocera, tegelijk met opmerkingen omtrent enkele reeds beschreven soorten, alles naar aanleiding van voorwerpen, in 's Rijks Museum van natuurlijke historie berustende en meerendeels uit onze Oost-Indische bezittingen afkomstig. Met betrekking tot dezen arbeid had ik tevens eenige weinige teekeningen vervaardigd, doch in de *Notes*, die destijds nog zonder platen werden uitgegeven, vond ik geen gelegenheid die afbeeldingen er bij te voegen. Daar het evenwel zijn nut kan hebben, ook deze het licht te doen zien, meen ik niet beter te kunnen doen dan daarvoor eene plaat in het *Tijdschrift voor Entomologie* te baat te nemen.

Voor zoover de daarop afgebeelde soorten betreft, zal ik hieronder mijne beschrijvingen en opmerkingen herhalen, terwijl ik op een paar plaatsen daaraan nog iets wensch toe te voegen.

1. *Anopheles barbirostris* v. d. W.

Notes fr. the Leyd. Mus. VI. 248.

Fuscus; thorax sublineato; haustello palpisque hirsutis; pedibus testaceis; halteribus fuscis; alarum costa fusca, punctis duobus niveis. — ♀ Long. 5 mm.

Donkerbruin. Zuignuit en palpen langer dan kop en thorax

te zamen, zoowel de een als de anderen dicht met donkerbruine schubachtige haren bekleed; de geledingen der palpen daardoor moeilijk te onderscheiden. Thorax lang en smal, iets lichter van kleur dan kop en achterlijf, van voren vierkant afgeknot, van boven met onduidelijke langsstrepen. Achterlijf met lichtere insnijdingen. Pooten zeer lang en dun, bruingeel; dijen aan het einde iets verdikt, aan de uiterste spits in sommige richtingen witachtig. Kolfjes pekbruin. Vleugels op de aderen met donkerbruine beschubbing, die tegen den voorrand meer opeengehoopt is; op twee derden van den voorrand eene stip van sneeuwwitte schubjes en even vóór de vleugelspits een tweede dergelijke stip; de beide vorkcellen van gelijke lengte.

Een ♀ van Ardjoeno: Oost Java (Hekmeijer).

Door de recht vooruitstekende, dicht behaarde palpen en zuignuit (Pl. 4, fig. 1), heeft deze soort een eigenaardig voorkomen, afwijkende van onze inlandsche *Anopheles*-soorten.

2. *Anopheles annularis* v. d. W.

Notes fr. the Leyd. Mus. VI. 249.

Fuscus; thorace lineato; haustello nudo, nigro; palpis brunneis, albo-annulatis; pedibus testaceis, tarsis albo-annulatis; alarum costa niveo-maculata. — ♀. Long. 4,5 mm.

Zwartachtig; thorax met donker blauwgrijze bestuiving en vijf zwartbruine langslijnen; borstzijden lichtgrijs, met zwarte, op langsrijen geplaatste vlekken. Sprieten met blonde beharing; zuignuit zwart; palpen zwartbruin, zoo lang als de snuit; eerste en tweede lid aan de basis, eindlid geheel wit; de beide eerste leden met dichte, korte, donkere beharing. Pooten lang en dun, bruingeel; voorste tarsen met witte ringen aan de geledingen; de lange achtertarsen in 't midden donkerbruin met een witten ring, aan 't einde geheel wit. Vleugels op de aderen met donkerbruine en witte schubben; de voorrand afwisselend donkerbruin en wit gevlekt.

Een ♀ Ardjoeno, Oost Java (Hekmeijer).

Wellicht is deze soort dezelfde als *A. sinensis* Wied. (*Aussereur. Zweifl.* I 547).

(Zie kop met sprieten, snuit en palpen fig. 2).

3. Genus **Ctenophora**.

In de *Notes* dl. VI blz. 252 gaf ik een tabellarisch overzicht van de 16 soorten van dit geslacht, die uit zuidelijk Azie beschreven zijn. Daaronder bevinden er zich vijf, welke enkel naar de beschrijvingen van F. Walker daarin zijn opgenomen, en onder deze ook *Ct. melanura* Walk. (*List Dipt. Brit. Mus.* I. 78). Ten opzichte van deze laatste meldt mij mijn hooggeachte vriend, Baron Osten Sacken, — die de typische exemplaren in het Britsch museum heeft nagezien en daarbij ook bijzonder zijne aandacht aan het genus *Ctenophora* heeft gewijd, — dat van *Ct. melanura* twee typische exemplaren voorhanden zijn, beiden zonder kop en beiden volstrekt geen *Ctenophora*, maar eene groote *Sargus*-soort, die in kleur en teekening (roodgeel met een zwart uiteinde des achterlijfs) eenige gelijkenis met sommige Oost-Indische *Ctenophora*-soorten vertoont!

Uit dit voorbeeld blijkt opnieuw, hoe weinig Walker's beschrijvingen te vertrouwen zijn, zóó weinig dat men bijna genoodzaakt wordt ze geheel ter zijde te stellen. Men neme dus mijne analytische tabel der Zuid-Aziatische soorten voor hetgeen zij is. *Ct. melanura* Walk. moet er stellig uit wegvallen, en wat de vier overige soorten van Walker betreft, zij de meeste behoedzaamheid aanbevelen.

4. Genus **Prionota**.

V. d. Wulp, *Notes fr. the Leyd. Mus.* VII. 1.

Dit geslacht is verwant aan *Ctenophora*, waarmede het overeenkomt in den krachtigen bouw, den vorm van den kop, het slanke slappe eindlid der palpen en het aderbeloop der vleugels; het is echter onderscheiden door de sprieten, die in beide sexen nagenoeg gelijk zijn (bij het ♀ echter korter), en welker geledingen aan eene zijde sterk verbreed zijn.

Aangezicht naar onderen kegelvormig verlengd, van voren tot eene punt uitgerekt; oogen rond, een weinig uitpuilend. Sprieten (fig. 4) stevig, 13-ledig, met uitstaande borstellharen; de beide wortelleden als bij *Ctenophora*; de schaftleden aan de basis dun, doch vervolgens naar onderen tot een breeden knop uitgebreid, waardoor de sprieten een zaagvormig voorkomen krijgen; het eindlid priemvormig. Palpen vierledig; het vierde lid zoo lang als de voorgaande leden te zamen. Thorax gewelfd; pronotum duidelijk afgescheiden. Achterlijf langwerpig, achtringig; mannelijke genitalien slechts weinig gezwollen. Pooten stevig; schenen, althans de achterschenen, met korte eindsporen. Vleugels zoo lang als het achterlijf; aderbeloop als bij *Ctenophora*; de tweede achtercel (vorkcel) ongesteeld.

Prionota nigriceps v. d. W. — Fig. 3.

Notes from the Leyd. Mus. VII. 2. 12.

Ferruginea opaca; capite, antennarum nodulis, palpis, abdominis segmentis ultimis (in ♂), femorum tibiaramque apice nigris; tarsis fuscis; alis infuscatis. — ♂ Long. 16 mm.; ♀ mare major.

Kop met de palpen zwart of zwartbruin. Sprieten in ♂ ten minste zoo lang als de kop en thorax te zamen, in ♀ nauwelijks half zoo lang; de beide wortelleden en de korte steel der schaftleden roodgeel; de breede knop der laatsten zwart; de uitstaande haren geel. Thorax en schildje helder roestkleurig, glansloos, met korte beharing van dezelfde kleur; de borstzijden donkerder, vooral bij het ♂. Achterlijf van het ♂ aan de drie eerste ringen roodgeel; de volgende ringen met inbegrip der genitalien zwart; de eerste ring kort; de tweede zeer lang, met fijne zwarte zijstreep; de volgende ringen langzamerhand in lengte afnemende; (achterlijf ♀ ontbreekt). Pooten roodgeel; dijen met zwarte spits; schenen naar het eind verdonkerd; tarsen zwartbruin. Kolfjes roodgeel met bruinen knop. Vleugels met bruine tint en nog donkerder randvlek; de kernen der meeste cellen lichter.

Een ♂ en ♀ van Java (Kuhl).

5. *Megistocera fuscana* Wied.

Nematocera fuscana, Wied. *Dipt. ex.* I. 29; — *Megistocera fuscana*, Wied. *Auss. Zweifl.* I. 55. 1; Macq. *Suit. à Buffon*, *Dipt.* I. 114. 2. pl. 2 f. 15; id. *Dipt. ex.* supp. 1. 18. 2. pl. 2 f. 4; v. d. Wulp, *Notes fr. the Leyd. Mus.* VII. 3. 12.

In het Leidsch Museum bevinden zich twee voorwerpen, een van Java (Macklot) en een van Halmaheira (Bernstein), die ik meen tot deze soort te kunnen rekenen, ofschoon Wiedemann's beschrijving niet in alle opzichten past. De kleur, door hem «gemseleder-bräunlich» genoemd, is bij deze exemplaren meer een bleek roestrood, en van de bruine langsstrepen op den thorax, die hij vermeldt, is nauwelijks eenige aanduiding.

Macquart heeft reeds opgemerkt, dat Wiedemann ten onrechte zijn exemplaar, dat buitengewoon lange sprieten had, voor een ♀ hield; want dit is in het geslacht *Megistocera* uitsluitend een kenmerk van het ♂. Ook de bovenbedoelde voorwerpen zijn beiden mannetjes; aan het Javaansche zijn de sprieten nog volkomen aanwezig, doch het achterlijf is afgebroken; in dat van Halmaheira is dit juist omgekeerd het geval. Het kan niet bevreemden, dat insecten van zoo teedere structuur niet anders dan met afgebroken lichaamsdeelen tot ons overkomen.

Het eerste sprietenlid is cilindrisch, zeer dik en zoo lang als het aangezicht; het tweede lid is kort en knobbelachtig; dan volgt eene uitermate lange, haarvormige schaft, waarvan alleen de drie of vier eerste leden te herkennen zijn aan eene iets of wat knoetvormige verdikking bij de geleding. Kop en thorax hebben eene dichte en vrij lange beharing. Het achterlijf is naar evenredigheid bijzonder kort. De vleugels (zie fig. 5) zijn zuiver glasachtig, zelfs langs den voorrand, en meer dan dubbel zoo lang als het achterlijf; de aderen en de duidelijk begrensde randvlek zijn bruingeel. Het aderbeloop komt in de hoofdzak overeen met dat van *Tipula* en *Utenophora*; de bovenste wortelcel is langer dan de beide volgende; de middelste bereikt namelijk niet volkomen de schijfcel, maar is door een klein steeltje daarvan

gescheiden; de beide subcostaal-cellen zijn groot, de binnenste eenigszins driehoekig; de cubitaal-cel is mede breed, vooral aan hare basis; de schijfcel daarentegen is zeer klein, trapeziumvormig; de eerste achtercel is door den bochtigen loop der haar begrenzende langsaderen, in 't midden zeer vernauwd; de axillaar-ader is bijzonder kort ¹).

Nadat ik het bovenstaande in de *Notes* had vermeld, ontving ik van den heer Piepers te Batavia een aldaar gevangen, volkomen gaaf, mannelijk exemplaar. Het ontnemt mij allen verderen twijfel omtrent de juistheid mijner determinatie. De bruine strepen op den thorax, waarvan Wiedemann spreekt, zijn aan dit voorwerp duidelijk te zien; ook de lengteverhouding der sprieten, zooals zij door hem wordt opgegeven, vindt zich daaraan bevestigd. Bij eene lengte van 14 mm., van den kop tot het eind des achterlijfs gemeten, zijn de sprieten bijna 8 centimeters lang en daarbij, met uitzondering der beide wortelleden, haarfijn; ook de pooten zijn zeer dun, aan de middel- en achterpooten de tarsen vooral zeer verlengd en ten minste driemaal zoo lang als de schenen.

6. *Tipula leucopyga* v. d. W.

Notes from the Leyd. Mus. VII. 6.

Dilute testacea; thorace dorso vittis latis subcohaerentibus fuscis; abdomine vitta laterali segmentisque 5, 6 et 7 supra nigricantibus; segmento ultimo pallido; antennis subsimplicibus, articulis duobus primis subrufis, reliquis cinereis basi nigra; alis laete cinereis, cellula costali et stigmatate testaceis. — Long. 11,5 mm. (♂), 13 mm. (♀).

Deze soort gelijkt op onze *T. oleracea* L., maar is veel kleiner; de voorrand der vleugels is minder donker en daaronder is geen lichte zoom.

Kop bruingeel; op den schedel eene donkere plek; aangezicht

---

1) Zie voor de nomenclatuur van het aderbeloop *Tijdschr. v. Entomol.* XIV, blz. 97.

slechts weinig verlengd. Sprieten iets langer dan de kop; de beide wortelleden roodachtig; de schaftleden aschgrauw, langwerpig, aan 't begin en 't eind nauwelijks iets verdikt, aan de basis zwart, met een paar lange uitstaande borstelharen. Palpen bruingeel, aan het einde donkerbruin. Thorax bleek geelbruin, op den rug met drie breede, bijna geheel aaneengesloten, donkere langsbanden; de beide uitersten van voren afgeknot; de middelste door eene nog donkerder langslijn gedeeld. Achterlijf van het ♂ bleek geelbruin; een bandje ter wederzijde, alsmede de 5e, 6e en 7e ringen van boven zwartachtig; de laatste ring bijzonder bleek, van boven met een paar zwarte haakjes geeindigd; bij het ♀ het achterlijf over 't geheel iets donkerder geelbruin; de laatste ring bleek roodgeel; de eierbuis glanzig roestkleurig. Pooten lichtbruin; spits der dijnen en schenen, benevens de tarsen, zwartbruin. Kolfjes donkerbruin; wortel van den steel bleekgeel. Vleugels (fig. 6) langer dan het achterlijf, aschgrauw; de voorrandcel alsmede de randvlek geelbruin; schijfcel vijfhoekig; vorkcel ongeveer driemaal zoo lang als haar steel; de derde achtercel aan de uitmonding vernauwd, de vierde daarentegen verbreed.

Een enkel gaaf paartje van Ambarawa op Java (Ludeking).

7. *Tipula tenuis* v. d. W.

Notes from the Leyd. Mus. VII. 7.

Cinerea; abdomine utrinque vitta laterali interrupta nigra; pleuris et ventre pallidis; antennis gracilibus, articulis duobus primis luteis, reliquis nigris; palpis fuscis; pedibus tenuibus testaceis; alis subhyalinis, stigmatibus testaceo. — ♀ Long. 43,5 mm.

Sprieten dun; de beide eerste leden bleekgeel, het derde en de volgende zwart, cilindrisch, naakt (de laatste leden ontbreken in beide exemplaren). Kop bruingeel; oogkanten met witten zoom; palpen zwartbruin. Thorax van boven aschgrauw, met nauwelijks eenige aanduiding van langsstrepen; borstzijden lichtgrijs. Achterlijf bruingeel, met zwarte, afgebroken, bleekgeel gezoomde zijstreep; buik en eierbuis geelachtig, uiterste spits der laatste glanzig kastanje-

bruin. Pooten zeer lang en dun, eenkleurig bruingeel, alleen de tarsen donkerder. Kolfjes zwartbruin. Vleugels (fig. 7) langer dan het achterlijf, glasachtig met nauwelijks iets grauwe tint en vrij scherp begrensde, bruingele randvlek, die echter den voorrand niet volkomen bereikt; het aderbeloop herinnert eenigszins dat van het genus *Megistocera*; de beide submarginaal-cellen zijn groot en breed, de binnenste driehoekig; schijfcel vierhoekig ¹⁾); vorkcel kort gesteeld; axillair-ader buitengewoon kort.

Twee vrouwelijke exemplaren van Suriname (Dr. Horst).

8. *Poecilostola pallens* v. d. W.

Notes from the Leyd. Mus. VII. 13.

Pallide ochracea; capite cinereo; thorace rufescente, vittis tribus fuscis; alis flavescentibus, crebre fusco-punctulatis. — ♂ Long. 12 mm.

Kop aschgrauw; over het voorhoofd eene donkere langslijn; sprieten dubbel zoo lang als de kop; de beide wortelleden roodgeel, de schaft zwartachtig, uit holvormige, gelijkmatig in grootte afnemende leden samengesteld. Thorax, schildje en achterrug bleek roestrood; op den thorax drie wijd uiteenstaande, zwartbruine langsbanden; de middelste smal, wat het gedeelte vóór den dwarsnaad betreft; de buitenste breeder en vlekkelig afgebroken. Achterlijf platgedrukt, bleek okergeel; de zijnaad donkerbruin; genitalien klein. Pooten (zooveel uit de overblijfsels te zien is), alsmede de kolfjes okergeel. Vleugels (fig. 8) geelachtig aschgrauw, aan wortel en voorrand roodgeel; in al de cellen met talloze donkergrauwe stippen, die in de cubitaal-cel, de beide bovenste wortelcellen en in de eerste achtercel tot grauwe strepen samenvloeien; in de voorrandcel zijn de stippen donkerder en scherper begrensd.

Een ♂ van Java (Kuhl).

In de *Notes* merkte ik op, dat *Limnobia substituta* Walk. (*List Dipt. Brit. Mus.* I. 39) zeer verwant zou zijn met bovenstaande

1) In de *Notes* wordt deze cel ten onrechte „pentagonal” genoemd.

nieuwe soort en ook tot het geslacht *Poecilostola* zou behooren. Volgens bekomen inlichtingen evenwel van Baron Osten Sacken, die de typische exemplaren in het Britsche museum heeft vergeleken, zou *L. substituta* synoniem zijn met *Conosia irrorata* Wied.

9. *Rhyphus maculipennis* v. d. W.

Notes from the Leyd. Mus. VII. 14.

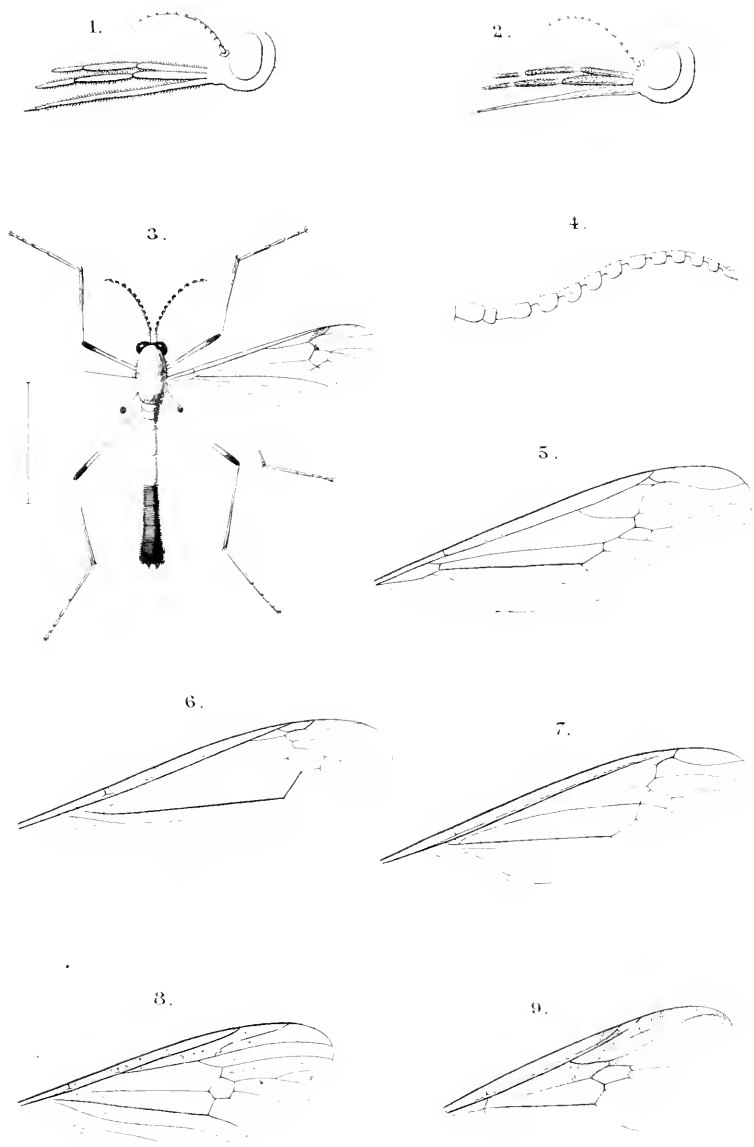
Thorace flavo, vittis tribus nigris; antennis flavis, fusco-annulatis; pedibus flavis, tibiaram apice et tarsis, praeter basin, nigro-fuscis; femoribus posterioribus annulo medio et apice nigris; alis nebulosis, fusco-maculatis. — ♂ Long. 8 mm.

Oogen van boven dicht aaneengesloten, met fijne facetten; het kleine driehoekige voorhoofd en het aangezicht aschgrauw. Sprieten geel, het derde, vierde en vijfde lid met zwartbruinen top (de overige leden ontbreken). Palpen zwartachtig. Thorax geel, van boven met drie breede zwarte langsbanden, de beide buitenste van voren afgeknot en iets versmald; borstzijden met twee schuine zwartbruine banden; schildje bruinrood; achterrug glanzig grauwegeel. Achterlijf te gebrekkig om beschreven te worden. Pooten roodgeel: de spits der schenen en der beide eerste tarsenleden, alsmede de drie laatste tarsenleden geheel bruinzwart; achterpooten langer en steviger dan de overige, de zwarte teekening meer uitgebreid en krachtiger; de dijen bovendien in 't midden met een breeden zwartbruinen ring en ook aan het einde zwart; de schenen en het eerste tarsenlid aan de buitenzijde fijn gewimperd. Vleugels (fig. 9) korter en breeder dan bij onze Europeesche soorten, aan den wortel, den voor- en achterrand, alsmede langs de posticaal-ader bruinachtig gewolkt, voorts met vier donkerbruine vlekken: een kleine vierkante aan den oorsprong der radiaal-ader en drie grootere tegen den voorrand; de eerste aan de uitmonding der hulpader, eene tweede tusschen de uitmonding der subcostaal-ader en die der radiaal-ader; de derde, die het grootste is, aan de vleugelspits.

Een ♂ van Ardjoeno op Java (Hekmeijer).

Ofschoon dit eenige exemplaar gebrekkig en daardoor de beschrijving vrij onvolledig is, heb ik toch geen bezwaar gemaakt die het licht te doen zien, omdat tot dusver, zooveel ik kan nagaan, geen *Rhyphus* uit de Sunda-eilanden bekend is en overigens de soort vooral aan de vleugelteekening gemakkelijk zal worden herkend.

Van der Wouf,

Enige merkwaardige javanische
Fachinine

Diglossocera bipida n. sp.

Eene merkwaardige Javaansche Tachinine,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Sinds men in de laatste jaren is begonnen meer aandacht te schenken aan de groote familie der Musciden en bijzonder aan de exotische Tachininen, komt het al meer en meer aan het licht, welk een ontzaglijke rijkdom aan vormen, bij al de schijnbare gelijkenis, daarin gevonden wordt, en doen zich somwijlen afwijkingen voor, waarvan men vroeger zich zelfs geen flauw denkbeeld heeft kunnen maken.

In de *Entomologia Americana*, vol. III p. 151, heeft Prof. S. W. Williston eene Braziliaansche Tachinine beschreven onder den naam van *Talacocera Smithii*, waarbij de vreemde vorm der sprieten in het ♂ geheel eenig is in de groep der Tachininen niet alleen, maar zelfs in de geheele orde der Diptera. Het derde sprietenlid is namelijk in twee takken gesplitst, waarvan de bovenste en kortste rechtstandig vooruitsteekt, en de onderste op de gewone wijze naar beneden is gericht en tot aan den mondrand afdaalt; beide takken hebben ter wederzijde kleine gekromde uitsteeksels, de bovenste vier paar, de onderste acht paar; de sprietborstel is driedelig en ingewricht ter plaatse, waar de spriet zich in tweeën deelt. Behoudens deze bijzondere structuur der sprieten, heeft de soort, volgens Williston, het uiterlijk van het genus *Jurinea*, waarmede ook de (eenvoudige) sprieten van het ♀ en het aderbeloop der vleugels zouden overeenstemmen.

Het is jammer, dat Williston zijne uitvoerige beschrijving niet door een paar afbeeldingen heeft toegelicht. Die beschrijving zal wel voldoende zijn om de soort, als men haar voor zich kreeg, te herkennen, maar zij is ongenoegzaam, om aan het nieuwe genus de juiste plaats in het systeem aan te wijzen. Brauer en von Bergenstamm zijn niettemin dadelijk gereed geweest, het g. *Talacocera* (door hen ten onrechte *Talacrocera* genoemd) in hunne

groepeering der Musciden op te nemen. Zij brengen het (*Denkschr. K. akad. Wiss. Wien*, LVIII p. 383), ofschoon met twijfel, tot hunne groep der Tachinoïdae, waartoe zij hun geslacht *Tachinodes* (= *Nemochaeta* v. d. W.), benevens *Hystrionomyia* Portsch. en *Mikia* Kow. rekenen; terwijl zij het (l. c. p. 409) weder tot de groep der Tachinidae (*Echinomyia* auct.) stellen.

Eene andere, wegens de buitengewoon gevormde sprieten in ♂, niet minder merkwaardige Tachinine, mede uit Zuid-Amerika, werd zeer onlangs door Williston bekend gemaakt in de *Entomological News* van Januari 1895, p. 29—32, onder den naam van *Dichocera lyrata*. Hier is evenzeer het derde sprietenlid aan den wortel in twee takken gesplitst, welke echter beiden naar beneden hangen en die geene uitsteeksels hebben zooals in *Talacocera*; de binnenste tak reikt tot den mondrand en is aan het eind iets naar buiten gebogen; de buitenste tak is slechts weinig korter; de duidelijk drieledige spriethorstel ontspruit aan de basis van den binnensten tak. Eene bij de beschrijving gevoegde, vergroote afbeelding van den kop in profiel en eene van de sprieten, zooals zij zich van voren gezien vertoonen, kan eenig denkbeeld geven van dezen hoogst bijzonderen vorm.

Williston rekt *Dichocera* tot de verwantschap van *Nemoraea*, waarschijnlijk wegens het breede, gewelfde achterlijf en de behaarde oogen.

Nog vóór het laatstgenoemde opstel van Williston mij in handen was gekomen, had ik van Mr. M. C. Piepers eene Javaansche Tachine ontvangen, welke door hem bij het kweeken van Lepidoptera was verkregen, en die wegens den zonderlingen vorm der sprieten in hooge mate mijne aandacht trok. Aanvankelijk meende ik aan eene monstrositeit te moeten denken, maar na kennisneming van de beide bovengemelde geslachten en vooral van *Dichocera*, kom ik tot de overtuiging, dat wij hier met een derde voorbeeld van een zoo geheel afwijkenden sprieten'vorm te doen hebben. In de Javaansche soort komen de sprieten grootendeels met die van *Dichocera* overeen; maar overigens behoort zij, door haar geheele uiterlijk en hare verdere kenmerken, — o. a. door het

aderbeloop der vleugels, — in eene gansch andere verwantschap dan een der beide hierboven besproken Zuid-Amerikaansche geslachten.

Ofschoon mij slechts een enkel mannelijk exemplaar ten dienste staat, aarzel ik niet daarop een nieuw genus te gronden, daar het wellicht nog lang kan duren, alvorens meer exemplaren, en daaronder ook het ♀, worden ontdekt.

DIGLOSSOCERA nov. gen.

(διγλωσσος, tweetongig; κέρας, spriet).

(Pl. 4, A, fig. 1—3).

Corpus oblongo-ovatum. Frons modice lata; epistoma rectum, subdeclive; genae nudaе, angustae. Vibrissae duae ad ipsam oris aperturam. Oculi nudi, altitudinis capitis trientes duos occupantes. Antennae incumbentes, elongatae; articulis basalibus parvulis; articulo tertio multo longiori, in brachiis duobus fisso, fere ad oram descendente, basi seta dorsali nuda, indistincte articulata. Abdomen ovatum subconvexum, segmentis secundo et tertio macrochaetis apicalibus. Pedes mediocres; tarsi tibiis breviores; tibiae setis dispersae. Squamae magnae. Alae lanceolatae; spinula costalis nulla; nervus discoidalis arcuatum flexus; cellula apicalis anguste aperta, fere in alarum apicem excurrens; nervus transversus apicalis alarum margine parallelis et propinquus.

Voorhoofd breeder dan de oogen, weinig geweldd en niet vooruitstekend; voorhoofdsborstels ter wederzijde in eene gebogen rij tot iets beneden het tweede sprietenlid afdalende; geen orbitaalborstels (♂). Aangezicht recht, naar onderen iets teruggetrokken; gezichtslijsten scherp, naar onderen niet convergeerend; mondrand breed, niet vooruitstekend; wangen vrij smal, naakt; de beide mondborstels juist aan den mondrand en daarboven geen verdere borstels. Oogen naakt, ovaal, ongeveer twee derden van de kophoogte innemende. Sprieten ver boven de middellijn der oogen ingewricht; de beide wortelleden kort; het derde lid daarentegen zeer lang, aan de basis in tweeën gespleten, de beide armen nagenoeg gelijk; sprietborstel aan het begin van den buitensten arm inge-

wricht, aan de basis onduidelijk geleed, gebogen en tot dicht bij het einde verdikt. Zuiger met groote eindlippen; palpen klein. Thorax vierkant; schildje halfronde. Achterlijf eivormig; macrochaeten alleen aan den achterrand der ringen. Pooten kort en vrij stevig; achterschenen behaard en met verspreide borstels; voethaken en voetballen (in ♂) kort. Vleugels langer dan het achterlijf; subcostaal-ader voorbij de halve vleugellengte in den voorrand uitmondende; ombuiging der discoidal-ader algerond; spitscel bijna in de vleugel-spits smal geopend; spitsdwersader dicht bij den achterrand en daarmee evenwijdig; middeldwersader even voorbij de uitmonding der hulpader en nagenoeg op het midden der schijfcel; achterdwersader recht.

Diglossocera bifida nov. sp. ♂. (Pl. 4, A fig. 1.)

Nigricans; antennis, rostro, palpis, scutello pedibusque rufis; thorace lineis duabus nigris; squamis et alarum basi ochraceis.

Long. 6 mm.

Voorhoofd grauwwachtig; voorhoofdsband zwart, iets smaller dan de zijden; aangezicht en wangen wit; achterhoofd grauw. Sprieten, zuiger en palpen geelrood, ook de sprietborstel, althans aan het verdikte gedeelte, van die kleur. Thorax grauw, aan den voorrand en in de zijden witachtig; vóór den dwarsnaad een paar zwarte langslijnen; daarnevens en ook achter den naad onduidelijk zwart gevlekt. Schildje roodachtig. Achterlijf grauwwaars, met fijne lichte insnijdingen; aan den achterrand van den tweeden ring een paar zwakke macrochaeten, aan dien van den derden ring eene rij van ongeveer 8 macrochaeten. Pooten geelrood; achterschenen flauw gebogen; dijen van onderen met borstelige beharing; schenen met verspreide borstels, de achterschenen bovendien met eenige beharing; klauwen en voetballen kort. Vleugelschubben okergeel. Vleugels grauwwachtig, aan den wortel en ook eenigszins langs den voorrand geel; ook de langsaderen geel, de voorrandsader echter zwart.

Een ♂, van Java, door Mr. Piepers gekweekt uit eene pop van *Athyma Pravaru* Moore.

N A S C H R I F T

TOT HET STUK

« EENE MERKWAARDIGE JAVAANSCHÉ TACHININE »

(Hiervoren blz. 49).

Bij het schrijven van bovengemeld stuk, heb ik een paar onvergeeflijke fouten begaan, die ik hier wensch te herstellen.

Vooreerst heb ik mij daarbij, zelfs meer dan eens, bezondigd door het genus *Talarocera* Will. ten onrechte *Talacocera* te noemen, hetgeen te minder verschoonlijk was, omdat ik ook anderen er op wees, dat zij dien naam onjuist hadden gespeld.

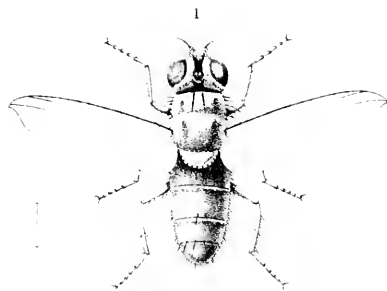
In de tweede plaats heb ik de ontdekking van Tachininen met een in tweeën gespleten derde sprietenlid als iets geheel nieuws voorgesteld, ofschoon het mij niet onbekend was, — maar op dat oogenblik aan mijne aandacht ontsnapte, — dat reeds vóór vele jaren (in 1830) door Wiedemann (*Aussereur. Zweiflügler*, II, p. 286, n°. 9) eene *Tachina nigripennis* was beschreven, met sprieten, welker derde lid « an der Spitze in einen vorderen kürzeren und hinten längeren Theil gespalten oder ausgeschnitten ist ».

Blijkens de aantekening, door Wiedemann onder zijne beschrijving gesteld, meende ook hij aanvankelijk aan eene toevallige afwijking (of monstruositeit) te moeten denken, en eerst toen hij zag dat beide sprieten volkomen gelijk waren, kwam hij tot de overtuiging, dat de geheel abnormale vorm werkelijk als een kenmerk der soort moest gelden.

Als men de beschrijvingen van *Tachina nigripennis* Wied. en *Talarocera Smithii* Will. vergelijkt, dan komt het mij voor, dat beiden wel dezelfde soort zullen zijn, gelijk trouwens reeds door Brauer en von Bergenstamm werd vermoed (zie *Denkschr. K. Academie der Wissensch. in Wien*, LX, p. 493, noot 75). Ook de herkomst (Brazilië) was van beiden dezelfde.

A.

Digtlossocera bifida, v. d. Wulp.

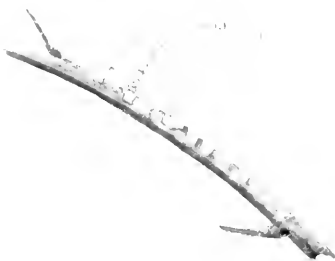
v. d. Wulp.

B.

Zonosoma orbicularia, Hubn. & G.

C.

Perophora Batesii, Sown.

CC

LANGWERPIGE DEXINEN-VORMEN,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

(Hiertoe Plaat 6.)

Onder de vele exotische Dexinen komen eenige vormen voor, die, althans in de mannelijke sexe, door het bijzonder verlengde achterlijf in 't oogvallend afwijken van hetgeen wij bij de Europeesche geslachten van deze Musciden-groep gewoon zijn. Soms is het geheele achterlijf slank en alleen naar het uiteinde iets smaller (*Dexia dives* Wied. en *gracilis* Wied.) of wel het is aan den wortel ingeknepen (*D. petiolata* Wied.); soms ook is de laatste ring plotseling sterk verdund en tot een staart uitgerekt, waardoor men zou wanen eene vrouwelijke vlieg met lange eierbuis voor zich te hebben (*D. anceps* Fabr.).

In Wiedemann's beschrijvingen is die buitengewone gedaante van het achterlijf meestal omstandig vermeld. Bij de beschrijving zijner *D. petiolata* was hij er zelfs zoo door getroffen, dat hij er aan dacht, of daarin niet eene aanleiding gelegen kon zijn, om deze soort tot een afzonderlijk geslacht te brengen; doch hij kwam toen tot het besluit, dat zulks niet noodig was, omdat ook in andere vliegengeslachten zeer uiteenloopende vormen waren opgenomen. Bij den voortgang der wetenschap, — die het aantal bekende soorten sterk deed toenemen en de vroegere geslachten tot groepen en familien verhoef, — kon evenwel eene generieke af-

scheiding niet lang uitblijven. Terecht heeft daarom Macquart begrepen, voor *D. petiolata* een nieuw genus te moeten oprichten, dat hij *Corilygaster* noemde (*Dipt. ex.* II. 3. p. 90). Evenzoo maakte hij voor *Dexia anceps* F. een afzonderlijk geslacht onder den naam van *Trichodura* (l. c. p. 91). Een derde geslacht, mede met zeer langwerpige achterlijf, werd zeer onlangs door den heer Bigot onder den naam van *Oxydedia* beschreven (*Bull. Soc. ent. de France*, 1885 p. xxxiii), met eene nieuwe soort, *O. contaminata* ¹⁾. *Dexia dives* Wied., zoowel als *D. gracilis* Wied., waaraan *D. dialema* Wied. zeer verwant is, — al is van deze soorten het achterlijf niet zóó sterk verlengd als bij de drie genoemde genera, — verdienen evenzeer tot afzonderlijke geslachten te worden gebracht. Voor eerstgenoemde stel ik den naam van *Euantha*, voor de beide laatsten dien van *Leptoda* voor.

Al deze Dexinen zijn afkomstig uit Amerika. *Corilygaster petiolata*, *Trichodura anceps* en *Oxydedia acuminata* behooren tot de fauna van Brazilië; de beide eersten komen ook in Suriname voor. Van *Dexia dives*, *gracilis* en *dialema* (de eerste uit Noord-Amerika, de tweede zonder vaderland, de laatste uit Brazilië vermeld) heb ik exemplaren uit Mexico gezien.

Er zijn intusschen nog eenige andere, daaraan min of meer verwante soorten in de tropische gewesten der oude wereld, die echter weder zoodanige afwijkingen vertoonen, dat zij niet wel onder een der bovengenoemde geslachten kunnen worden gerangschikt. Een van deze is de merkwaardige *Urodedia penicillum*, door den heer Osten Sacken zeer kenbaar beschreven en afgebeeld in deel XVIII p. 41-45 der *Annali del mus. civ. di stor. nat. di Genova*. Van een paar anderen wensch ik hieronder de beschrijving en tevens eene afbeelding te geven.

Een beknopt overzicht van de kenmerken, waardoor al deze langwerpige Dexinen-vormen zich van elkander onderscheiden, moge voorafgaan.

---

1) Daar de heer Bigot mij sedert heeft geschreven, genoodzaakt te zijn dit geslacht weder in te trekken, zal ik het hier verder met stilzwijgen voorbijgaan.

- a. Achterlijf aan den wortel versmald; (sprietborstel kort gevederd; wangen smal). *Cordyligaster* Macq.
 Achterlijf niet aan den wortel versmald, cilindrisch, kegelvormig of naar het einde smaller wordende, soms over 't geheel dunner dan de thorax . . . *b*
- b. Laatste lijfsring in ♂ staartvormig verlengd . . . . . *c*
 Laatste lijfsring niet staartvormig verlengd, ofschoon soms dunner dan de voorgaande ringen. . . . . *d*
- c. Sprietborstel lang gevederd; wangen breed; middelpooten niet langer dan het voorste en achterste paar . . . . . *Trichodura* Macq.
 Sprietborstel naakt; wangen zeer smal; middelpooten sterk verlengd . . . *Uroderia* O. Saek.
- d. Discoidaal-ader aan de ombuiging zonder aanhangend adertje . . . . . *e*
 Discoidaal-ader aan de ombuiging met een aanhangend adertje. . . . . *f*
- e. Achterlijf kegelvormig; laatste ring merklijk korter dan de voorlaatste; anus met gewone borstels . . . . . *Leptoda* n. g.
 Achterlijf naar het eind zeer spits toeloozend; laatste ring ten minste zoo lang als de voorgaande; anus penseelvormig met borstels bezet . . . . *Graphia* n. g.
- f. Vleugels bont geteekend; spitscel breed geopend . . . . . *Euantha* n. g.
 Vleugels niet bont geteekend; spitscel smal geopend; voorhoofd sterk vooruitstekend; achterlijf buitengewoon lang en dun . . . . . *Rhaphis* n. g.
-

1. *Cordyligaster petiolata* Wied.

Dexia petiolata, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 374. 10; — *Cordyligaster petiolatus*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 90. 1. pl. 10 f. 6; — *Megistogaster fuscipennis*, Macq. *Dipt. ex. suppl.* 4. 243. 1. pl. 19 f. 7. — Pl. 6, fig. 1 (♂) en 2 (♀).

Wiedemann beschreef deze soort naar Braziliaansche exemplaren uit het Frankforter museum. Toen Macquart voor haar het geslacht *Cordyligaster* instelde, voegde hij daarbij eene vrij kennelijke afbeelding, die naar den vorm des achterlijfs blijkbaar het ♀ voorstelt, ofschoon de lange klauwen en voetballen aan het ♂ doen denken. Later heeft Macquart de soort nog eens ontmoet onder exotische vliegen, die hij van Bigot onder de oogen kreeg, maar, gelijk hem wel meer gebeurde, haar niet herkend en op nieuw als *Megistogaster fuscipennis* beschreven en afgebeeld (*Dipt. ex. suppl.* 4); zijne afbeelding aldaar (pl. 19 f. 7) toch stelt duidelijk het ♂ voor van *Cordyligaster petiolata*. Dat hij daar Java als vaderland aangeeft, moet op een misverstand berusten, want Schiner ontving indertijd van den heer Bigot typische exemplaren van *Megistogaster fuscipennis* Macq., wier herkomst van Amazonie op het etiket stond aangeduid (zie Schiner, *Diptera Novara Reise* p. 322, de noot).

Macquart, die *Cordyligaster* onder de Dexinen had geplaatst, rangschikte daarentegen *Megistogaster* ten onrechte onder de Tachinen. Tot deze onjuiste opvatting werd hij verleid, omdat hij meende, dat in zijn laatstgenoemd geslacht ook thuis behoorden eenige exotische *Tachina*-soorten van Wiedemann, met *T. Beelschub* aan het hoofd, die door dezen als eene afzonderlijke groep zijn bijeengevoegd en zich ook door slanke gestalte onderscheiden. Indien Macquart die *Tachina*-soorten in natura gekend had, zou hij nimmer tot die samenvoeging zijn gekomen, want zij zijn inderdaad geheel andere vliegen, die wel in vergelijking van de *Echinomyia*'s en dergelijke Tachinen-soorten zeer slank kunnen heeten, maar

hemelsbreed verschillen van het geslacht *Cordyligaster* met zijn uitgerekt en aan den wortel ingeknepen achterlijf ¹⁾).

Van *Cordyligaster petiolata* Wied. bezit ik drie exemplaren (2 mannen en een ♀) van Suriname. De verlengde pooten, het aderbeloop der vleugels, de macrocheten des achterlijfs en de gevederde sprietborstel doen haar aanstonds als eene Dexine kennen; doch van alle mij bekende geslachten wijkt zij af door het lange en als 't ware gesteelde achterlijf, dat haar, — gelijk Wiedemann het uitdrukte, — een ichneumoniden-achtig voorkomen geeft. Het voorhoofd (zie fig. 3) steekt niet vooruit en is in beide sexen vrij smal, bij het ♂ echter smaller en vooral naar boven vernauwd; over de geheele lengte is het, ter wederzijde van den zwarten middenband, met stevige macrocheten bezet; de wangen en kinbakken zijn smal; de naakte oogen daarentegen zijn groot en dalen tot vrij dicht bij het benedeneinde van den kop af. De sprieten zijn laag ingewricht, zoodat zij, vooral bij het ♂, verder van de kruin dan van den mondrand zijn verwijderd; het tweede lid draagt van boven een langen borstel; het derde lid is nauwelijks driemaal zoo lang als het tweede; de sprietborstel is slechts kort gevederd, aan het verdunde einde niet meer dan behaard. De palpen zijn zwart en dik. Het achterlijf is zwart behaard, en stevige macrocheten bevinden zich niet alleen aan het einde van al de ringen, maar ook op het midden van den tweeden en derden ring; de genitaalopening van het ♂ bevindt zich onder aan den laatsten buikring, een weinig vóór het einde (zie fig. 4). De middeldijen zijn niet langer dan de achterdijen; de achterschenen zijn aan de basis dun, maar worden reeds vóór het midden breeder, inzonderheid bij het ♂. De vleugels zijn korter dan het achterlijf; de discoïaal-ader

---

1) De bovenstaande bijzonderheden heb ik reeds voor verscheidene jaren op eene der vergaderingen van de Entomologische Vereeniging kortelijk behandeld (zie *Tijdschr. v. Ent.* XV. LVIII). Voor *Tachina Beelsebub* en *Diabolus* werd sedert door mij het geslacht *Orectocera* opgericht (*Dipt. Sumatra exp.* p. 39). Van de overige soorten, door Wiedemann in deze groep geplaatst, behooren *T. spinipennis* en *Iris* volgens Schiner tot het genus *Mintho*, en *T. macilentata* tot *Phorocera* (zie Schiner l. c.).

heeft aan de rechthoekige ombuiging een zeer klein aanhangend adertje ¹⁾; de spitsdwarsader is aan hare onderste helft zacht gebogen, de spitsceel een weinig vóór de vlegelspits geopend; de middeldwarsader is vóór het midden der schijfcel geplaatst ²⁾; de schijfdwarsader is flauw gebogen en op ten minste drie vierden van de lengte der schijfcel ingewricht.

2. *Trichodura anceps* Fabr.

Musca anceps, Fabr. *Syst. Annl.* 296. 62; — *Devia anceps*, Wied. *Auss. Zweifl.* II. 372. 7; — *Trichodura anceps*, Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 91. pl. 11. f. 1. — Pl. 6, fig. 5 (♂), 6 (♀), 7 (kop van het ♂) en 8 (einde van het mannelijk achterlijf van onderen).

Van deze soort bezit ik beide sexen uit Suriname. Wiedemann beschrijft haar zeer duidelijk. Of Macquart haar echter wel gekend heeft, toen hij voor haar het geslacht *Trichodura* oprichtte, laat zich betwijfelen, omdat hij in zijne diagnose, zoowel van het genus als van de soort, geen enkele bijzonderheid vermeldt, die hij niet uit de beschrijvingen van Fabricius en Wiedemann heeft kunnen putten. Dat hij eene afbeelding er bijvoegt (pl. 11 f. 1), is volstrekt geen bewijs van het tegendeel, want die afbeelding is zoo gebrekkig, dat niemand de soort er in herkennen zal, en zij draagt de sporen, van gemaakt te zijn niet naar het dier zelf, maar alleen naar de voorstelling, die Macquart er zich van maakte bij het lezen van Wiedemann's vrij uitvoerige beschrijving.

Zoowel Wiedemann als Fabricius hebben zich in de sexe vergist. De lange griffelachtige staartspits, waarin het achterlijf van sommige exemplaren eindigde, maar die aan anderen ontbrak, heeft hen verleid, de eerstgenoemden ten onrechte voor wijfjes te houden; zij verzuimden daarbij te letten op het naar achteren sterk versmalde voorhoofd en op de verlengde klauwen en voetballen, die,

1) In mijne afbeeldingen fig. 1 en 2 is verzuimd dit aan te duiden.

2) In fig. 2 is deze ader door eene fout van den graveur tusschen de radiaal- en cubitaal-ader, in plaats van tusschen deze en de discoidaal-ader geplaatst.

in overeenstemming met bijna alle andere Dexinen, duidelijk aantoonen, dat men hier met het ♂ te doen heeft. Dat Macquart in dezelfde fout vervallen is, kan, na hetgeen hierboven is gezegd, geen verwondering baren; hij gaat echter verder, en wat door Fabricius «*stylus exsertus foeminae*» en door Wiedemann «*der lange Griffel der Hinterleibsspitze*» genoemd werd, duidt hij stoutweg als de eierbuis («*oviducte*») van het ♀. Eene eierbuis evenwel zou eene opening aan het einde moeten hebben, en hier is — als men het achterlijf van onderen beziet, — aan het begin der staartvormige verlenging eene spleet waar te nemen, waaruit de mannelijke geslachtsdeelen min of meer te voorschijn treden (zie fig. 8).

Bij *Tr. anceps* zijn de oogen naakt en eindigen van onderen merkelyk boven den onderkant van den kop, zoodat er plaats blijft voor breede wangen. De sprietborstel is dicht en vrij lang gevederd (zie fig. 7). Op het achterlijf zijn lange en stevige macrocheten ingeplant; dergelijke bevinden zich ook op den staart van het ♂. De middelpooten zijn niet buitengewoon verlengd, de achterschenen van het ♂ aan den wortel bijzonder dun.

3. *Urodexia penicillum* O. Sack.

Osten Sacken, *Ann. del mus. civ. di stor. nat. di Genova*, XVIII. 11.

Deze soort, van Celebes, heb ik tot dusver nimmer gezien. Ik ken haar alleen uit de boven aangehaalde, uitvoerige beschrijving, die met de daaraan toegevoegde houtsnede, een zoo duidelijk denkbeeld van haar geeft, dat zij voorzeker onmiddellijk herkend zal worden, als te eeniger tijd een exemplaar onder onze cogen zal komen. Het beschreven voorwerp was zonder twijfel een ♂, gelijk ook door Osten Sacken wordt vermoed; de genitaal-opening onder aan den staart schijnt overeen te komen met hetgeen ik deswege hierboven van *Trichodura* heb vermeld.

Het onderscheid tusschen de beide, overigens vrij verwante genera *Urodexia* en *Trichodura* heb ik reeds in mijn hier voorafgaand overzicht, blz. 191, aangegeven.

4. LEPTODA nov. gen.

van λεπτός (dun).

Dit geslacht is bestemd, om daarin op te nemen *Dexia gracilis* Wied. (*Auss. Zweifl.* II. 373. 8) en *diadema* Wied. (l. c. 382. 24), die ik uit Mexicaansche exemplaren heb leeren kennen, en die zich van de gewone *Dexia's* onderscheiden door langwerpiger gestalte, langere sprietten en het gemis der kielvormige verhooging van het aangezicht. Het is mijn voornemen, later daarop uitvoeriger terug te komen in het belangrijke werk, dat door de heeren Ducane Godman en Salvin onder den titel van *Biologia Centrali Americana* wordt uitgegeven. Hier moge alleen de volgende diagnose van het nieuwe genus eene plaats vinden:

Corpus oblongum. Epistoma perpendiculare, in medio inter fossulas antennales non carinatum; oculi nudi; genae latae; frons (in ♂) postice angustata; macrochetae frontales parvulae. Antennae elongatae, arista plus minusve plumata; rostrum paullo exsertum; palpi cylindrici. Abdomen conicum; macrochetae in margine postico sed non in medio segmentorum, in segmentis primis saepe carentes. Pedes tenues; femora intermedia ceteris longiora. Calypterae magnae. Curvatura nervi discoidalis absque nervulum adjacentem; cellula apicalis aperta; nervus transversus discoidalis nervo transverso apicali propior quam nervo transverso medio.

5. GRAPHIA nov. gen.

van γραφήιον (penseel).

Dit geslacht is noodig voor eene Dexine van Halmaheira, in 's Rijks Museum te Leiden. Ofschoon slechts een enkel en nog wel maar tamelijk gaaf voorwerp aanwezig is, kunnen de kenmerken m. i. voldoende aangegeven worden, als volgt:

Corpus oblongum, subcylindricum. Frons versus verticem angustata (♂), serie setarum utrinque simplici; epistoma perpendiculare, in medio non carinatum; oculi ovali, nudi; genae latae. Antennae elongatae, tenues; arista dense plumata. Rostrum subporrectum, quice labiis pilosulis; palpi filiformes. Abdomen conicum, elongatum, segmento 1 brevi, 2 et 3 aequae longis; 4 longiori, in apice

setis pluribus penicillatis munito. Pedes elongati, simplices; intermediis posticis non longiores; ungues et pulvilli breviusculi. Calypterae magnae. Alae longitudine abdominis; curvatura nervi discoidalis absque nervulum adjacentem; cellula apicalis paullo ante apicem alae aperta; nervus transversus discoidalis obliquus, in parte inferiori valde flexus.

Graphia strigosa nov. spec.

Pl. 6, fig. 9, 10 (kop in profiel) en 11 (einde des achterlijfs van onderen).

Cinerea; thorace fascia media nigra; abdominis segmentis primis flavis; margine postico nigro, in segmento secundo triangulariter extendo; antennis, palpis pedibusque nigris; alis fusciscentibus. — ♂ long. 16 mm.

Aangezicht en kanten van het voorhoofd zijdeachtig lichtgeel, de wangen en kinbakken meer zuiver wit, alles met donkergrauwen of zelfs zwartachtigen weerschijn, aan den mondrand zwart; voorhoofd niet vooruitstekend (zie fig. 10); voorhoofdsband zwart, ter wederzijde over de geheele lengte met eene rij vrij stevige borstels. Sprieten en palpen zwart; de sprieten bijna tot den mondrand reikende; het tweede lid van boven met een vrij langen borstel; het derde lid driemaal zoo lang als het voorgaande; sprietborstel aan den wortel verdikt, over de geheele lengte lang en fijn gevederd. Thorax lichtgrijs, op den rug geelachtig aschgrauw; van boven gezien, vertoont zich van voren eene zwarte teekening, die de witte schouderlekken omsluit en in 't midden in een paar langsstreepjes overgaat, terwijl meer naar achteren een breede zwarte dwarsband ligt; schildje afgerond driehoekig, zwart, aan het einde licht aschgrauw. Achterlijf ledergeel, enigszins doorschijnend; eerste ring met smallen zwarten achterzoom; tweede en derde ringen met een dergelijken, maar breederen zoom, die zich op den rug driehoekig uitbreidt; derde ring aan de basis wit bestoven, even als de smalle vierde ring, die verder glanzig zwart is en aan het eind een bundel stevige en lange borstellharen draagt; overigens

slechts eenige macrocheten ter zijde aan den achterrand der ringen; aan de onderzijde van den vierden ring, niet ver van den wortel, vertoont zich de genitaal-opening (zie fig. 11). — Pooten zwart; middenpaar niet langer dan het achterpaar; borstels der pooten zwak en onbeduidend; klauwen en voetballen niet verlengd. — Vleugelschubben groot, vuilwit. Vleugels met eenige bruine tint en vooral de langsaderen bruinachtig gezoomd; ombuiging der discoïdaal-ader dicht bij den achterrand, met stompen, iets afgeronden hoek en zonder aanhangend adertje ¹⁾; spitsdwarsader aan het einde zacht gebogen; middeldwarsader een weinig voorbij het midden der schijffel; schijffdwarsader voorbij het midden der spitscel, zeer scheef en van onderen sterk gebogen.

Een enkel exemplaar van Zuid-Halmaheira (Bernstein) in het Leidsche Museum. Wegens het smalle voorhoofd en de spleet onder aan den vierden lijfkring, houd ik het voor een ♂, niettegenstaande de korte klauwen en voetballen aan de tarsen.

6. EUANTHIA nov. gen.

van εὐανθῆς (bontkleurig).

Voor *Deria dices* Wied. (*Auss. Zweifl.* II. 377. 15), waarmede *Sericocera pictipennis* Macq. (*Dipt. erot.* II. 3. 67. 1. pl. 7 f. 5) synoniem is, wordt dit geslacht voorgesteld. Het onderscheidt zich door de volgende kenmerken:

Corpus elongatum cylindricum. Frons (in ♂) postice angustata, serie setarum utrinque simplici; epistoma perpendiculare, in medio subcarinatum; oculi nudi; genae latae. Antennae epistomate breviores, arista dense plumata. Rostrum paullo exsertum, labiis apicalibus hamiformibus; palpi tenues, cylindrici. Thorax macrochetis pluribus. Abdomen cylindricum, macrochetis in segmentorum medio et margine postico. Pedes elongati sed non graciles; tarsorum ungues et pulvilli breves (♂). Calypterae magnae, rotundatae. Aëae abdomine longiores, versicolores; cellula apicalis valde aperta; curvatura nervi discoïdalis nervulo parvo adjacente munita.

1) In mijne afbeelding Pl. 6 fig. 9 is die ombuiging geheel ten onrechte voorgesteld met een scherp hoek en met een aanhangend adertje.

Daar zich van bovengemelde, uitnemend fraaie soort een exemplaar bevindt onder de Mexicaansche vliegen, mij door de heeren Godman en Salvin ter bearbeiding toevertrouwd, zal ik mij hier tot deze diagnose bepalen, om later uitvoeriger op haar terug te komen.

7. RHAPHIS nov. gen.

van *ῥαφίς* (naald).

Corpus cylindricum, valde elongatum. Frons prominens, versus verticem angustata, serie setarum utrinque simplici; epistoma retractum, in medio non carinatum. Oculi ovales, nudi; genae latae. Antennae tenues; arista plumata. Rostrum parvum; palpi filiformes. Abdomen pilosulum, gracile, thorace quadruplo longiore; macrochetae vix perspicuae. Pedes nudiusculi, elongati; intermedii ceteris longiores; ungues et pulvilli breves. Alae abdomine multo breviores; curvatura nervi discoidalis nervulo adjacente parvo munita; cellula apicalis prope alarum apicem aperta.

Van buitengewoon langwerpige en slanke gestalte. Voorhoofd vooruitstekend (fig. 13), naar achteren versmald; voorhoofdsborstels niet zeer stevig, op eene rij ter wederzijde van den middelband; aangezicht terugwijkend, naakt, in 't midden zonder kielvormige verhooging; mondrand met slechts twee zwakke borstels. Oogen naakt, ovaal; wangen en kinbakken breed. Sprieten dun; het derde lid ongeveer driemaal zoo lang als het tweede; sprichtborstel lang gevederd. Zuiger klein, bijna niet uitstekend; palpen draadvormig. Thorax in de zijden en schildje aan den achterrand met macrocheten. Achterlijf kort behaard, zeer lang gerekt, meer dan viermaal ter lengte van den thorax, cilindrisch, naar het eind dunner; de eerste ringen ongeveer even lang, de vierde langer; macrocheten zeer kort en zwak, alleen aan het eind der middelste ringen; genitaal-opening onder aan den wortel van den vierden ring (fig. 14). — Pooten en vooral de tarsen lang; middelpooten langer dan de overige; borstels der pooten zeer onbeduidend; klauwen en voetballen kort. — Onderste vleugelschubben groot, bijna cirkelrond; de bovenste merkelijk kleiner. — Vleugels kort, niet langer dan

de beide eerste lijfsringen; ombuiging der discoïdaal-ader scherp-hoekig, met een klein aanhangend adertje, dicht aan den achterrand; spitscel even vóór de vleugelspits met nauwe opening.

***Rhaphis elongata* nov. spec.**

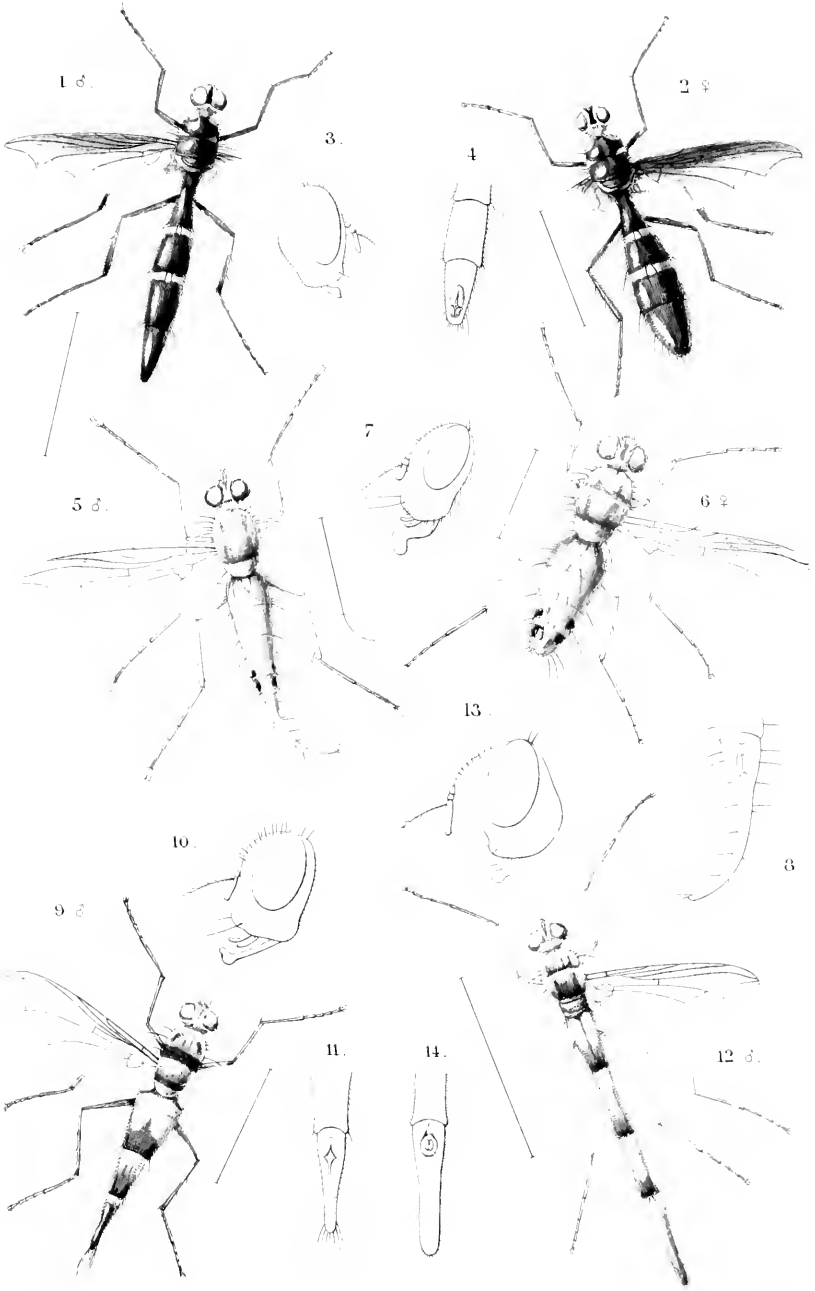
Pl. 6, fig. 12, 13 (kop in profiel) en 14 (einde des achterlijfs van onderen).

Cinerea; capite albo-sericeo; vitta frontali, antennis palisque nigris; thorace vittis quatuor fuscis; abdomine testaceo, segmentorum margine postico nigro; pedibus rufis, tarsis nigris; alis dilute fuscis, costa obscuriori. — ♂? long. 26 mm.

Kop zijdeachtig wit met donkergrauwen weerschijn; voorhoofdsband zwart, naar achteren spits toeloozend. Sprieten korter dan het aangezicht, zwart, aan de binnenzijde lichter; tweede lid een weinig opgehoogd, van boven met een vrij stevigen borstel; derde lid slank; sprietborstel aan de wortelhelft verdikt, over de geheele lengte lang en dicht gevederd. Palpen zwart. — Thorax aschgrauw, vóór den dwarsnaad vier zwartachtige strepen, de beide middelsten dun en ver van elkander; in de zijden eenige stevige borstels; schildje aschgrauw, aan den achterrand met borstels. Achterlijft bruingeel, met flauwen glans en zwarte beharing; eerste ring met smallen zwarten achterzoom en min of meer een zwarten rugband; de tweede en derde ringen met zwarten achterzoom, die ongeveer een derde der lengte inneemt; de tweede en volgende ringen aan de basis met witte bestuiving. — Pooten kaneelkleurig; de heupen aschgrauw, de tarsen zwart. — Vleugelschubben en vleugels met bruinachtige tint; de voorrand der vleugels donker geelbruin; middeldwarsader op het midden der schijfcel; spitsdwarsader boogvormig; schijfdwarsader op drie vijfden der spitscel, dubbel gebogen.

Een exemplaar van Ceylon in mijne collectie. Wegens het naar achteren zeer smalle voorhoofd en de genitaal-opening onder aan den wortel van den vierden lijfsring (fig. 14), houd ik dit voorwerp voor een ♂, ofschoon de korte klauwen en voetballen dit schijnen te weerspreken.

Dexiinae

OVER EENIGE UITLANDSCHE ORTALINEN,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

(Hiertoe Plaat 7).

I. CAMPYLOCERA Macq.

In het Tijdschrift voor Entomologie, dl. XXIII, bl. 189 en 190, heb ik, onder den naam van *Campylocera myopina* en *robusta*, een paar Javaansche soorten beschreven, die mij voorkwamen in de generieke kenmerken wel overeen te komen met de Afrikaansche *C. ferruginea*, door Macquart (*Dipt. ex.* II. 3. 220. pl. 30 f. 1) beschreven en afgebeeld. Sedert heb ik nog een viertal andere soorten leeren kennen, en wel twee van Java en twee uit Afrika. Onder deze laatste soorten bevindt zich een, die ik meen voor de bovengenoemde *C. ferruginea* te moeten houden.

Macquart heeft het genus *Campylocera* ten onrechte onder de Trypetinen geplaatst. Door het niet met borstels bezette voorhoofd en de schuin in den voorrand uitlopende, tot het einde duidelijke hulpader, behoort het tot de Ortalinen. Het ontbreken der bijoogen, de schuin vooruitstekende sprieten, het naar beneden omgebogen achterlijf en de groote, meestal gewelfde eierbuis geven het daar eene plaats in de ondergroep der Pyrgotinen. De verschillende soorten, die ik ken, — waarschijnlijk zullen er later nog wel meer ontdekt worden, — komen in de volgende kenmerken overeen.

Voorhoofd zonder borstels, dikwijls echter met korte beharing, in beide sexen breed, van voren een weinig vooruitstekend; op den schedel meestal ter wederzijde een paar lange borstels; aanzicht naakt, terugwijkend, in 't midden met eene breede groef, die ter wederzijde door eene kielvormige langsrib wordt begrensd; mondrand zonder borstels; mondopening zoowel als de zuignuif matig groot; clypeus weinig ontwikkeld; palpen bij sommige soorten dik; oogen ovaal, kinbakken niet zeer breed. Sprieten schuin vooruitstekend; het tweede lid langer dan het eerste; het derde ovaal of langwerpig, met naakten of bijna naakten rugborstel. — Thorax met enkele borstels in de zijden; schildje aan den achterrand gewoonlijk met eenige borstels; achterrug goed ontwikkeld. — Achterlijf in den regel naar onderen omgebogen, bij het ♂ met vier ringen, de eerste verlengd, de volgende iets korter; bij het ♀ met vijf ringen, de eerste zeer lang, de volgende veel korter en ineengeschoven; eierbuis meestal bijzonder groot en min of meer gewelfd. — Pooten stevig; de voorste schenen met kleine eindsporen. — Vleugelschubben klein. — Vleugels langer dan het achterlijf; hulpader schuin in den voorrand uitlopende; mediastinaalcel langwerpig; radiaal-ader ongevorkt; discoidaal-ader ter plaatse waar de schijldwarsader is ingewricht, opgebogen; onderste wortelcel in eene korte punt uitgerekt.

Löw (*Monographs of the Dipt. of N. Amer.* III. p. 35) rekt de volgende geslachten tot de Pyrgotinen: *Pyrgota* Wied., *Adapsilia* Waga, *Toxura* Macq., *Hypotyphla* Löw, *Toxotrypana* Gerst., *Sphenoprosopa* Löw (= *Heterogaster* Macq.), *Dichromyia* Rob. D. (type: *Tetanops sanguiniceps* Wied.) en *Bromophila* Löw (type: *Dichromyia castra* Macq.). Van *Pyrgota*, *Adapsilia* en *Hypotyphla* onderscheidt *Campylocera* zich door minder scherp vooruitstekend voorhoofd, waardoor de kop in profiel niet driehoekig is; van *Dichromyia* en *Bromophila* door een meer verlengd eindlid der sprieten en door grootere, langwerpiger, lager afdalende oogen; van *Toxura* ook door laatstgemeld kenmerk; van *Sphenoprosopa* door minder dicht bijeengeplaatste dwarsaderen; van *Toxotrypana* eindelijk door de niet gevorkte radiaal-ader.

De mij thans bekende soorten van het geslacht *Campylocera* laten zich op de volgende wijze onderscheiden.

- a.* Radiaal-ader recht of nauwelijks iets gebogen; laatste gedeelte der discoidaal-ader nagenoeg in eene lijn met het voorlaatste loopende, naar beneden gebogen . . . . . *b.*
 Radiaal-ader golvend; laatste gedeelte der discoidaal-ader eerst opgebogen en daarna weder naar beneden loopende . . . . . *d.*
- b.* Pooten pekbruin met bruingele tarsen; middeldwarsader op het midden of nauwelijks even voorbij het midden der schijffel; thorax zonder macrocheten; die op den schedel en aan het schildje niet meer dan fijne geelachtige haren . . . . . 1. *fuscipes* n. sp.
 Pooten meestal geheel roodgeel; middeldwarsader merklijk voorbij het midden der schijffel; de schedel, de zijden van den thorax en de achterrand van het schildje met zwarte macrocheten . . . . . *c.*
- c.* Achterschenen recht; voorhoofd meer dan de halve kopbreedte innemende. 2. *ferruginea* Macq.
 Achterschenen gebogen; voorhoofd niet meer dan een derde der kopbreedte innemende . . . . . 3. *robusta* v. d. W.
- d.* Derde sprietenlid ruim dubbel zoo lang als het tweede . . . . . 4. *longicornis* n. sp.
 Derde sprietenlid hoogstens zoo lang als het tweede . . . . . *e.*

- e. Vleugels met bruinen halfband over de middeldwarsader en het laatste derde gedeelte verdonkerd, waarvan de grens als een band over de schijfdwarsader is aangeduid; de overige vleugelvlakte ongeteekend. . . . 5. *myopina* v. d. W.
 Vleugels zonder donkere dwarsbanden, wolkig met lichte vlekken . . . 6. *nubilipennis* n. sp.

1. *Campylocera fuscipes* nov. sp.

Testacea; epistomate, abdomine, femoribus tibiisque piceis; fronte subprominente; antennis brevibus, articulo tertio ovato secundi vix longiori; thorace pilosulo, macrochetis nullis; alarum costa flavescente, apice infuscato; nervo radiali subrecto; nervi discoidalis parte ultima non recurvata; nervo transverso medio in cellulae discoidalis medio vel paullo ultra. — ♂ long. 12 mm. — Pl. 7. fig. 1 en 2.

De grootste der mij bekende soorten van het genus, grooter nog dan *robusta* en gemakkelijk te herkennen aan het zwartbruine achterlijf en de eveneens gekleurde dijen en schenen, alsmede aan het gemis van macrocheten ter wederzijde van den thorax.

Voorhoofd roestkleurig, iets vooruitstekend, met korte beharing; aangezicht glanzig pekbruin, sterk teruggetrokken; achterhoofd bruingeel, van boven plat, alleen van onderen iets gezwollen; macrocheten op den schedel uiterst zwak en even als de beharing van het achterhoofd bruingeel. Sprieten steenrood, kort; het derde lid eirond en nauwelijks iets langer dan het tweede; sprietborstel haarfijn en geel. Zuiger zwartbruin; palpen roodgeel. Thorax sterk gewelfd en even als het schildje en de achterrug bruingeel; eene dichte, niet zeer lange beharing van dezelfde kleur bevindt zich op den rug van den thorax en op het schildje; daarentegen zijn geene macrocheten aanwezig; een paar langere haren aan den achterrand verdienen althans dien naam niet. Achterlijf glanzig zwartbruin; eerste ring langer dan de volgende en in 't midden versmald; vierde ring naar beneden omgebogen; beharing van het

achterlijf kort en vrij dicht, donker. Pooten stevig, pekzwart; knieën en tarsen bruingeel; voethaakjes zwart; achterschenen een weinig gebogen. Kolfjes roodgeel. Vleugels (fig. 2) met geelgrauwe tint, langs den voorrand roodgeel; middeldwarsader bruin gevlekt; een bruine band gaat van den voorrand uit, loopt over de schijfdwarsader, doch bereikt den achterrand niet geheel, buitenwaarts smelt die band weg in de iets verdonkerde vleugelspits; op de donkere plekken zijn de aderen zwartbruin, overigens meer bruingeel; radiaal-ader nauwelijks iets gebogen; laatste gedeelte der discoidaal-ader niet opgewipt, maar alleen aan het einde naar beneden gebogen; middeldwarsader nauwelijks iets voorbij het midden der schijfcel; schijfdwarsader een weinig schuin en zwak gebogen.

Een ♂ van West-Java (Mr. Piepers) in mijne collectie.

2. *Campylocera ferruginea* Macq.

Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 220. pl. 30. f. 1.

Een mannelijk exemplaar van Condé in West-Afrika (L. Petit), in het Brusselsche museum aanwezig, meen ik tot deze soort te moeten brengen. Het is echter zoo slecht bewaard, dat ik niet in staat ben de uiterst korte beschrijving van Macquart, die bovendien alleen het ♀ betreft, voldoende aan te vullen, of er eene nadere afbeelding aan toe te voegen. Zooveel kan ik intusschen zien, dat het voorhoofd (door Macquart « saillant » genoemd) bij bedoeld exemplaar bijna niet vooruitsteekt, terwijl ook het aangezicht (volgens Macquart « un peu inclinée ») eigenlijk niet teruggetrokken is, maar rechtstandig naar beneden loopt en zich daarin zelfs van de overige door mij hier behandelde soorten onderscheidt. Ook is het voorwerp 8 mm. lang en dus grooter dan de opgave van Macquart ($2\frac{1}{2}$ l.). Het aderbeloop der vleugels is vrij wel in overeenstemming met de afbeelding van Macquart; alleen vind ik de mediastinaal-cel hier even smal en langwerpig als bij de overige soorten, wat niet in de afbeelding is aangeduid; en is de opbuiging van het laatste gedeelte der discoidaal-ader uiterst gering, minder ook dan in de afbeelding; van daar dat ik in de hier vooraf-

gaande synopsis de soort heb gerangschikt onder degenen, bij welke die ader niet is opgebogen..

3. *Campylocera robusta* v. d. Wulp.

Tijdschr. v. Entom. XXIII. 190. 48.

Het voorhoofd steekt slechts weinig vooruit en het aangezicht is onbeduidend teruggetrokken. Het door mij l. c. beschreven exemplaar hield ik ten onrechte voor een ♂; het naar beneden omgebogen gedeelte van het achterlijf is niet anders dan de groote, breede eierbuis van het ♀; deze is zeer glanzig bruin en, behalve aan het einde, dicht bezet met uitstaande donkere beharing.

De soort komt ook op Sumatra voor, want in het Leidsch museum bevindt zich een ♀ van Benkoelen (Leembrugge). Aan dit exemplaar zijn de pooten donkerder, de schenen, althans de beide achterste paren, zelfs pekbruin.

4. *Campylocera longicornis* nov. sp.

Testacea; thoracis dorso, maculis pleuralibus, metanoto, fasciisque abdominalibus fuscis; antennis elongatis, articulo secundo oblique-truncato, articulo tertio secundi duplo et ultra longiori; vertice, pleuris scutelloque macrochetis munitis; ovipositore magno, abdominis longitudine, nigro nitido; alarum apice dilute infuscato; nervo radiali subundulato; nervi discoidalis parte ultima distincte recurvata. — ♀ long. 8 mm. praeter ovipositor. — Pl. 7. fig. 3 en 4.

Van alle andere soorten door de bijzonder lange sprieten onderscheiden.

Kop (fig. 3) roestkleurig; voorhoofd slechts weinig vooruitstekend, zoo goed als naakt, in 't midden met eene bruine V-vormige vlek; de kielvormige ribben van het aangezicht, alsmede de mondrand zwartbruin en glanzig; achterhoofd van onderen iets gezwollen en donker behaard; op den schedel eenige macrochetes. Sprieten zoo lang als de kop in profiel; het tweede lid weinig langer dan het eerste aan het einde scheef afgeknot; het derde ruim dubbel zoo lang als

het tweede; de sprietborstel lang, haarfijn, zwartachtig. Palpen breed, roodgeel, met borstelige beharing. — Grondkleur van den thorax glanzig roodgeel; de rug, een vlekje vóór de schouders, een band van den vleugelwortel naar de schouders (die zich van daar naar beneden buigt tot over de middelheupen en in 't midden der borstzijden eene streep uitstoot), een paar vlekken achter in de borstzijden, en voorts de geheele achterrug donkerbruin; de thorax heeft op den rug eene zwartachtige beharing; in de zijden zijn enkele en aan den achterrand van het schildje vier vrij lange macrocheten. — Achterlijf cilindrisch, bruingeel; de eerste ring ruim zoo lang als de vier volgende zeer korte ringen te zamen, dicht bij de basis met eene zwartbruine dubbelvlek, verder met eene evenzoo gekleurde teekening, min of meer eene omgekeerde M voorstellende; de volgende ringen met zwartbruinen voorrand; beharing van het achterlijf zwartachtig, in de zijden langer; eierbuis zoo breed en ten minste zoo lang als het achterlijf, glanzig zwart, naar beneden omgebogen, aan 't eind met vrij stevige zwarte borstels. — Pooten bruingeel; dijen aan de onderzijde met eene donkerbruine veeg; heupen van onderen met zwarte borstelige beharing, die aan de middelheupen vooral dicht opeengehoopt is. Kolfjes bruingeel. Vleugels (fig. 4) langs den voorrand met gele, overigens met grauwe tint; deze laatste aan de vleugelspits krachtiger; radiaal-ader golvend; middeldwarsader voorbij het midden der schijfcel en even als de schijfdwarsader zeer steil; laatste gedeelte der discoidaal-ader opgewipt en vervolgens naar beneden gebogen, anderhalfmaal zoo lang als het voorlaatste.

Een tweetal wijfjes van Java (Piepers).

5. *Campylocera myopina* v. d. Wulp.

Tijdschr. v. Entom. XXIII. 189. 47. pl. 11. f. 12.

Sedert ik deze soort beschreef, heb ik nog een paartje leeren kennen van Ardjoeno op Java (Hekmeijer) in het Leidsch museum, zoodat ik nu ook de kenmerken van het ♀ kan aangeven.

Bij deze soort treedt het voorhoofd bijna in 't geheel niet vooruit

en wijkt ook het aangezicht slechts weinig terug; de sprieten zijn korter dan de kop in profiel; het derde lid is eirond, de sprietborstel lichtbruin. De radiaal-ader is in de beide exemplaren van het Leidsch museum duidelijk gegolfd; bij mijn exemplaar is die golving minder sterk; van daar dat ik in mijne beschrijving hiervan niet gesproken heb, terwijl ook in mijne afbeelding de golving in 't geheel niet is aangeduid. Het achterlijf heeft in de zijden eene zwartachtige beharing; dat van het ♀ is niet geheel zwartbruin zooals bij het ♂, maar bruingeel, met zwartbruinen, in 't midden afgebroken zoom der ringen; de eerste ring is langer dan de volgende, dicht ineengedrongen ringen te zamen; eierbuis groot, kegelvormig, glanzig bruingeel, aan 't einde met eene iets naar beneden gebogen punt; beharing der eierbuis zwart, in de zijden langer. Bij het vrouwelijk exemplaar zijn ook de pooten lichter en is de donkere teekening der vleugels merkelyk flauwer.

6. *Campylocera nubilipennis* nov. sp.

Testacea; frontis parte antica, thoracis dorso, maculis nonnullis in pleuris, et pedum posteriorum femoribus tibiisque fuscis; alis brunneo-nebulosis, maculis pluribus irregularibus hyalinis; nervo radiali subundulato; nervi discoidalis parte ultima recurvata. — ♂ long. 7 mm.

Bruingeel. Kop naar evenredigheid groot; voorhoofd een weinig vooruitstekend, kort behaard, boven den sprietwortel met eene groote vierkante donkerbruine vlek; aangezicht gewelfd, onder de sprieten ingedrukt; de langsribben en de mondrand zwartbruin; achterhoofd slechts weinig gezwollen; op den schedel eenige macrocheten. Sprieten merkelyk korter dan de kop in profiel; het eerste lid aan het einde en het tweede aan de buitenzijde verdonkerd; het tweede lid langer dan het eerste, aan het einde schuin afgesneden; het derde nauwelijks zoo lang als het tweede, eivormig, vrij spits geëindigd; sprietborstel geel, aan het wortelderde iets verdikt. Zuiger en palpen met uitstaande borstelharen. — Rug van den thorax, alsmede eenige vlekken in de borstzijden donkerbruin;

de donkere kleur van den rug doet zich somtijds voor als vier langsbanden, waarvan de beide uitersten breeder en vlekkelig afgebroken zijn; in de zijden en van achteren aan den thorax enkele zwarte macrocheten; vier dergelijke aan den achterrand van het schildje. — Achterlijf korter dan de thorax, eivormig, weinig of niet naar beneden omgebogen, vlekkelig donkerbruin, met zwarte, in de zijden langere beharing. — Pooten stevig; achterste dij en schenen pekbruin; voorheupen van voren met zwarte borstels; middelheupen van onderen met korte, dicht opeengehoopte, zwarte beharing. Kolfjes bleekbruin. Vleugels (fig. 5) grauwbrown gewolkt, met een aantal onregelmatige, grootere en kleinere, lichte vlekken; de voorrand vlekachtig donkerder; de aderen op de donkere plekken dikker en zwartachtig; radiaal-ader een weinig golvend; middeldwarsader voorbij het midden der schijfcel; laatste gedeelte der discoidaal-ader opgebogen, bijna dubbel zoo lang als het voorlaatste.

Vier mannelijke exemplaren van Condé in West-Afrika (L. Petit) in het museum te Brussel.

II. EUPHYA nov. gen.

van εὐφύης (slank).

Doleschall heeft onder den naam van *Tetanocera tripunctata* een vliegje van het eiland Amboina beschreven, dat echter volstrekt geen *Tetanocera* is, maar in de groep der Ortalinen en wel in de onderafdeeling der Pyrgotinen thuis behoort, gelijk mij gebleken is uit een voorwerp van Java, dat ik aan de goedheid van Mr. Piepers te danken heb. Noodwendig moet het in die groep een nieuw geslacht vormen, dat ik wegens den slanken vorm *Euphya* genoemd heb en dat zich op de volgende wijze laat kenmerken.

Corpus minoris magnitudinis, nudum, glabrum; statura gracilis. Frons paullo producta; facies subretracta; antennae capite longiores, articulis 2do et 3do elongatis, incumbentibus; arista nuda. Scutelli margo postico setulis duabus parvis. Segmenta abdominalia quinque; primum elongatum, sequentia breves; ovipositor cylin-

dricus, abdominis longitudine. Femora subtus spinulis parvis munita. Alae immaculatae; nervus radialis ante apicem ramulum emittens; nervus transversus discoidalis valde curvatus; cellula analis acute terminata.

Van zeer slanke gestalte. Kop breeder dan de thorax; voorhoofd iets vooruitstekend; schedel zonder borstels; bijoogen slechts door eene donkere stip aangeduid; aangezicht een weinig terugwijkend, in 't midden ingedrukt en ter wederzijde met eene kielvormige langsnrib; mondrand zonder borstels; palpen kort en dik. Sprieten langer dan de kop, geknakt; eerste lid cilindrisch, omhoog gericht; tweede en derde lid omgebogen; het tweede anderhalfmaal zoo lang als het eerste, naar het einde verbreed; het derde elliptisch, zoo lang als het tweede, met naakten, haarvormigen, op het midden geplaatsten rugborstel. — Thorax naakt; alleen vóór den vleugelwortel een zwak borsteltje. Schildje stomp driehoekig, gezwollen aan het eind met een paar borstels; achterrug sterk ontwikkeld. Achterlijf lang en dun, vijfvingig; de eerste ring het langst, de drie laatsten zeer kort; eierbuis zoo lang als het achterlijf, cilindrisch. — Dijen van onderen aan de spitsheft met korte borsteltjes; overigens de pooten geheel naakt. — Vleugels (fig. 7) groot, aan den voorrand fijn bewimperd; mediastinaal-cel lang en smal; uitmonding der radiaal-ader merkelyk vóór de vleugelspits, kort voor de uitmonding met een aanhangend adertje; cubitaal-ader in de vleugelspits uitlopende; discoïdaal-ader zacht gebogen; middeldwarsader iets voorbij het midden der zeer langwerpige schijfcel; schijfdwarsader zeer scheef achterover geplaatst en tevens sterk S-vormig gebogen, zoodat haar onderinde dicht bij den vleugelrand uitkomt; de tweede achtercel daardoor aan hare basis spits toeloopeude; onderste wortelcel (anaal-cel) met puntig uiteinde.

Euphya tripunctata Dol.

Tetanocera tripunctata, Doleschall, *Natuurk. Tijdschr. voor Ned. Indie*, XIV. 415. pl. VIII. f. 5. — Pl. 7. fig. 6.

Ferruginea nitida; antennarum apice, strigis duabus frontalibus

antice convergentibus, puncto in vertice, punctis nonnullis in thorace, maculisque lateralibus in abdomine fuscis; alis hyalinis. — ♀ Long. 7 mm.

Glanzig roodgeel; voorhoofd met twee langsgroeven, in 't midden met eene bruine V-vormige vlek; ocellenstip bruin; boven den mondrand een zwartbruin vlekje en onderaan de wangen eene bruine stip. Het tweede sprietenlid kort behaard, het derde aan de uiterste spits bruin. Op den rug van den thorax vier bruine vlekjes, de beide achtersten langwerpig; een dergelijk vlekje achter de schouderknubbels, alsmede een vóór en een onder aan den vleugelwortel; eerste achterlijfsring aan de wortelhelft bruin; de volgende ringen ter wederzijde met eene groote vlek van dezelfde kleur; de lange eierbuis in 't midden iets versmald, aan het einde een weinig breeder. Kolfjes groot en even als de pooten roodgeel. Vleugels (fig. 7) glasachtig; de aderen zwart, alleen die aan den wortel bruingeel; randcel met geelachtige tint; radiaal-ader aan de uitmonding met eene donkere schaduw, even vóór de uitmonding hoekig uitgebogen en met eene lange aanhangende ader, die echter de cubitaal-ader niet bereikt.

Een ♀ van Java (Piepers).

III. LAMPROGASTER Macq.

Het geslacht *Lamprogaster* (de naam ziet op de metaalkleur van het achterlijf) werd door Macquart (*Dipt. ex.* II. 3. 211) opgericht voor eene Ortaline van de Zuidzee-eilanden. Later zijn een aantal soorten daaraan toegevoegd, ofschoon het te betwijfelen valt, of er niet enkele vreemde elementen zijn ingeslopen. Zij zijn van eenigszins forsche gestalte, met een vrij kort en ineengedrongen achterlijf. Het voorhoofd eindigt boven de sprieten in een boogvormigen zoom, die zich ter wederzijde in eene kielvormige verhevenheid langs het aangezicht voortzet; de sprietgroeven van het aangezicht liggen diep en zijn ook aan de binnenzijde gekield. De sprieten zijn aan hare inplanting ver uiteen geplaatst; de spriethorstel is naakt of slechts

een weinig behaard. Bij de meeste soorten zijn lichaam en pooten geheel naakt; anderen hebben op den thorax, op het achterlijf en ook aan de pooten eene korte beharing; dorso-centraal-borstels ontbreken. De borstels op den kop bepalen zich tot twee paar postverticaal-borstels, die niet eens bij alle soorten duidelijk zijn; fronto-orbitaal-borstels en ocellaar-borstels vind ik bij geen der mij bekende soorten. De stevige pooten en de sterk ontwikkelde vleugelschubben wijzen duidelijk op verwantschap met *Platystoma*; het derde sprietenlid is evenwel langer; het achterhoofd is niet gezwollen; en de teekening der vleugels bepaalt zich tot enkele donkere vlekken, die zich soms tot een halfband uitbreiden, maar bij sommige soorten ook zeer nietig worden of zelfs ontbreken.

Het geslacht *Chromatomyia* Walk. (*List Dipt. Brit. Mus.* IV. 801) is synoniem met *Lamprogaster*, gelijk Walker zelf erkend heeft l. c. p. 1162.

Al de soorten behooren tot de fauna van zuidelijk Azie, Australië en de Zuidzee-eilanden. Onze Oost-Indische bezittingen en vooral Nieuw-Guinea bevatten er verscheidene, en waarschijnlijk zullen er later nog wel meer ontdekt worden. In het westelijk halfrond schijnt het genus niet vertegenwoordigd te zijn. Wel zijn door Walker een paar soorten uit Zuid-Amerika beschreven onder de namen van *Chromatomyia bicolor* en *distincta*, maar hoogstwaarschijnlijk zullen deze wel niet in het genus kunnen blijven, want de eerste heeft een langwerpigen vorm («body narrow»), en de laatste is grauwwaart met zwarte vleugels, zoodat zij van al de andere soorten afwijken.

Lamprogaster transversa, *marginifera* en *servittata* Walk. zijn allen synoniem met *Platystoma cincta* Guér., waarvoor Löw (*Monogr. Dipt. N. Amer.* III. 38) het geslacht *Scholastes* heeft ingesteld. Waarschijnlijk behooren in datzelfde geslacht ook *Lamprogaster guttata* Walk. (*Proc. Linn. Soc.* I. 31. 105) en *divisa* Walk. (l. c. 131. 146).

Lamprogaster (Chromatomyia) jucunda Walk. (*List Dipt. Brit. Mus.* IV. 802) schijnt te passen in de verwante groep, waartoe *Tephritis coerulea* en *strigipennis* Macq. behooren, en waarvoor Löw

het geslacht *Celetor* heeft voorgeslagen (*Monogr. Dipt. N. Amer.* III. 41). *Lamprogaster ochromyioides* Walk. schijnt ook niet goed in het g. *Lamprogaster* te kunnen blijven, gelijk Walker zelf opmerkt. Ditzelfde is het geval met *L. punctata* Walk. (*Proc. Linn. Soc.* I. 132. 148) en *L. guttata* Walk. (l. c. 149). Laatstgemelde naam kan niet blijven, omdat er reeds een andere *L. guttata* Walk. bestond (l. c. I. 31. 105), hierboven reeds vermeld.

Na aftrek van de verschillende hierboven genoemde soorten, blijft er, zooveel ik nagaan, nog een getal van niet minder dan 29 species over, en wel:

van de Zuidzee-eilanden.

Lamprogaster flavipennis Macq. *Dipt. ex.* II. 3. 211.

van Australie.

L. maculipennis Macq. *Dipt. ex.* supp. 2. 89.

» *bicolor* Macq. l. c.

» *formosa* Walk. *List Dipt. Brit. Mus.* IV. 801 (*Chromatomyia*).

» *placida* Walk. l. c. 802 (*Chromatomyia*) (volgens Osten Sacken ook op de Philippijnen).

» *vella* Walk. l. c. 803 (*Chromatomyia*).

» *hilaris* Walk. l. c. 804 (*Chromatomyia*), met twijfel wat het vaderland betreft.

» *apicalis* Walk. l. c. 804 (*Chromatomyia*).

» *lucta* Walk. l. c. 805 (*Chromatomyia*).

van Singapore.

L. zonata Walk. *Proc. Linn. Soc.* I. 30. 101.

» *glabra* Walk. l. c. 102 (even als de voorgaande ook op Borneo).

» *vittata* Walk. l. c. 31. 104.

» *truncatula* Walk. l. c. 106.

van Borneo.

L. basilutea Walk. *Proc. Linn. Soc.* I. 131. 146.

van Java.

L. Frauenfeldi Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 285 161.

van Celebes.

L. luteipennis Walk. *Proc. Linn. Soc.* V. 261. 14.

» *lepida* Walk. *Trans. Ent. Soc. Lond.* new. ser. IV. 226; zie ook Ost. Sack. *An. mus. Gen.* XVI. 472.

van Gilolo.

L. superna Walk. *Proc. Linn. Soc.* VI. 12. 42.

van Mysol.

L. sepsoides Walk. *Proc. Linn. Soc.* VII. 220. 87.

van Nieuw-Guinea.

L. patula Walk. *Proc. Linn. Soc.* V. 247. 61, waarbij *L. bispinosa* Walk. (l. c. VIII. 118. 95) wel als synoniem behoort.

» *costalis* Walk. *Proc. Linn. Soc.* V. 247. 62.

» *basalis* Walk. l. c. 248. 63.

» *ventralis* Walk. l. c. 248. 64 (nomen bis lectum, zie hieronder).

van Aroe.

L. quadrilinea Walk. l. c. III. 111. 121.

» *delectans* Walk. l. c. 111. 123.

» *scutellaris* Walk. l. c. 112.. 124.

» *celyphoides* Walk. l. c. 112. 125.

» *tetyroides* Walk. l. c. 112. 126.

van Key.

L. ventralis Walk. l. c. III. 131. 14.

Van al deze soorten zijn mij slechts twee bekend, te weten *L. patula* en *quadrilinea* Walk., maar bovendien nog een vijftal anderen, die ik tot geen der bestaande beschrijvingen kan terugbrengen. Deze zeven soorten laten zich onderscheiden als volgt:

- a. Schildje van boven ter wederzijde met
 een klein tandje . . . . . *patula* Walk.
 Schildje zonder tandjes . . . . . *b.*
- b. Vleugels zonder donkere vlekken; hoogstens de middeldwarsader bruin gezoomd. . . . . *c.*

- Vleugels gevlekt . . . . . *d.*
- c.* Vleugels aan wortel en voorrand krachtig
geel; middeldwarsader niet donker. . . *elongata* n. sp.
Vleugels aan wortel en voorrand bruin;
middeldwarsader donker gezoond . . . *limbata* n. sp.
- d.* Kop zwart . . . . . *quadrilinea* Walk.
Kop roodgeel . . . . . *e.*
- e.* Achterlijf aan den wortel bruingeel; thorax
van dezelfde kleur, met donkerblauwen
middelband . . . . . *taeniata* n. sp.
Achterlijf en thorax geheel glanzig zwart
of metaalachtig . . . . . *f.*
- f.* De vlek over de middeldwarsader van
boven bij den voorrand zeer breed
uitlopend; ook de volgende voorrands-
vlek vrij breed . . . . . *pumicata* n. sp.
De beide genoemde vlekken slechts een
paar smalle streepjes vormende. . . *tresignata* n. sp.

Lamprogaster patula Walk.

L. patula Walk. *Proc. Linn. Soc.* V. 247. 61; — *L. bispinosa*
Walk. l. c. VIII. 118. 45.

Een ♀ van Salawatti (Bernstein) in 's Rijks museum te Leiden.

De soort onderscheidt zich van alle anderen door de beide korte tandjes aan het schildje; deze tandjes zijn niet aan den achterrand, maar van boven ter wederzijde; de achterrand is in 't midden groefachtig ingedrukt en aan iedere zijde van die groeve ontspruit een zwarte, bijna doornachtige borstel; ook de verdere borstels van het schildje zijn vrij stevig en staan op uitpuilende zwarte wratjes. De thorax is kort en dicht behaard, aan de zijden en van achteren bevinden zich stevige borstels. De vleugels hebben eene krachtige bruingele tint.

L. bispinosa Walk. zal wel het ♂ zijn van deze soort; het voor-

naamste verschil in de beide beschrijvingen betreft den sprietborstel, die bij *patula* zeer kort gevederd, bij *bispinosa* naakt wordt genoemd. Aan het exemplaar, dat ik voor mij heb, liggen de sprieten in de diepe gleuven van het aangezicht en zijn daardoor niet duidelijk te zien; de sprietborstel komt mij voor naakt te zijn.

Lamprogaster elongata nov. sp.

Cyaneo-nigra; capite testaceo; antennis, palpis pedibusque rufis; alis immaculatis flavescensibus. — ♂ ♀ long. 12 mm.

Slanker dan de andere mij bekende soorten. Glanzig blauwzwart; achterlijf meer metaalachtig en tot het purper neigende; eierbuis kort en van dezelfde kleur als het achterlijf, alleen aan de uiterste tip roodgeel. Kop bruingeel, op het voorhoofd en aan den mond-rand donkerder; sprieten en palpen roodgeel; sprietborstel aan den wortel verdikt en langzamerhand dunner wordende, aan de wortel-helft kort behaard. Borstzijden met groenen metaalglans; schildje aan den achterrand met vier vrij lange borstels. Pooten roodgeel; de achterste heupen zwart. Kolfjes roodgeel. Vleugels geelachtig, ongevlekt; de gele tint aan den wortel en den voorrand krachtiger; middeldwarsader voorbij het midden der schijfcel; laatste gedeelte der discoidaal-ader duidelijk opgebogen, waardoor de eerste achtercel, voorbij de schijfdwarsader, vernauwd is; de hulpader loopt zeer dicht langs de subcostaal-ader en is daardoor niet altijd goed te onderscheiden, behalve aan hare uitmonding; er zijn zelfs exemplaren, waarbij ook die uitmonding nauwelijks is aangeduid.

Een mannetje en twee wijfjes van Morotai (Bernstein) in het Leidsche museum.

Lamprogaster limbata nov. sp.

Purpureo-chalybea; capite, ano pedibusque testaceis; antennis et palpis rufis; alis hyalinis, costa flava, basi nervoque transverso medio infuscatis. — Long. ♀ 8,5 mm.

Kop bruingeel; aangezicht lichter en glanzig; voorhoofd in 't midden bruin; achterhoofd vrij sterk gezwollen. Sprieten roodgeel;

het derde lid van boven een weinig uitgesneden; sprietborstel bruin, aan de wortelhelft verdikt en kort behaard. Thorax en schildje purperachtig staalblauw; de rug van den thorax met korte zwarte beharing. Achterlijf korter en breeder dan de thorax, staalblauw; de laatste ring bruingeel; de vrij lange en smalle eierbuis lichtgeel; de eerste lijfsring met zwarte beharing. Pooten bruingeel, kort en fijn behaard; achterste heupen bruin met metaalachtigen gloed; de achterdijen een weinig gebruind. Vleugelschubben bruin; kolfjes geel. Vleugels (fig. 8) glasachtig, aan den wortel en het begin van den voorrand roodbruin, de voorrand verder levendig geel tot aan de radiaal-ader; middeldwarsader bruin gezoomd, voorbij het midden der schijfcel geplaatst; laatste gedeelte der discoidaal-ader opwaarts gericht en boogvormig, naar het einde weder evenwijdig met de radiaal-ader; schijfdwarsader een weinig schuin achterover geplaatst.

Een enkel ♀ van Waigeoe (Bernstein) in het Leidsche museum.

Lamprogaster quadrilinea Walk.

Proc. Linn. Soc. III. 111. 121.

Twee mannelijke exemplaren van Waigeoe (Bernstein) in het Leidsche museum geloof ik als deze soort te kunnen beschouwen. De oogkanten aan het voorhoofd en het aangezicht, alsmede de vrij breede kinbakken hebben denzelfden witten haarglans als de beide zijstrepen van den thorax. Het schildje heeft aan den achterrand slechts eenige korte en zwakke borsteltjes. De pooten zijn niet zwart, maar pekbruin en neigen zelfs tot het roodbruine; de achterschenen zijn gebogen. Voor de teekening der vleugels zie men Pl. 7. fig. 9.

Lamprogaster taeniata nov. sp.

Testacea; thorace vitta lata scutelloque coeruleo-nigris; abdomine, praeter basin, chalybeo; alis flavescensibus, maculis subquatuor fuscis. — Long. ♂♀ 9,5 mm. — Pl. 7. fig. 10.

Kop met sprieten en monddeelen steenrood; voorhoofd donkerder; een smalle zoom om de oogen witachtig; sprieten kort; de spriet-

borstel nauwelijks iets behaard. Thorax steenrood, op den rug met een breeden zwartblauwen langsband; schildje zwartblauw, aan den achterrand met korte en zwakke borsteltjes. Achterlijf korter dan de thorax, zeer glanzig staalblauw, met purperen gloed; eierbuis kort, roodgeel. Pooten roodgeel; de beide laatste tarsen-leden donkergrauw, de klauwen zwart; achterschenen iets gebogen. Vleugelschubben roodgeel. Vleugels (fig. 11) geelachtig, aan den wortel en voorrand levendiger gekleurd; voorts met vier donkerbruine vlekjes; het eerste is niet veel meer dan eene verdonkering van de basis der schijfcel; het tweede omzoomt de middeldwarsader en loopt streepvormig opwaarts, zonder echter den voorrand te bereiken; het derde bevindt zich op korten afstand van het einde der radiaal-ader; het laatste vlekje eindelijk vormt een smallen zoom om de vleugelspits, van de uitmonding der radiaal-ader tot aan die der discoidaal-ader; middeldwarsader ongeveer op het midden der schijfcel; schijfdwarsader eenigszins scheef achterover liggend en iets of wat bruin gezoomd.

Een paartje van Morotai (Bernstein) in het Leidsch museum.

Lamprogaster pumicata nov. sp.

Chalybea; capite, antennis, palpis pedibusque rufis; alis cinerascenscentibus, basi costaque fuscis, maculis quatuor nigris. — ♂ Long. 11 mm.

Kop vuil roestkleurig; het voorhoofd en eene driehoekige vlek op de wangen zwart; de zoom langs de oogen grijsachtig rood. Spriet en palpen bruinrood; de spriet slank, nauwelijks tot halverwege het aangezicht reikende; het derde lid smal; sprietborstel aan de wortelhelft iets verdikt, naar het einde haarfijn; onder eene krachtige vergrooiting vertoont zich eenige beharing. Thorax blauw-zwart, met aschgrauwe bestuiving en van boven eenig spoor van zwarte langsbanden. Schildje en achterlijf staalblauw; het schildje met 6 borstels; achterlijf korter dan de thorax; eerste ring met vaalgele beharing; anus met zwarte borsteltjes; hypopygium zwart, met geelachtige beharing, aan het eind met een paar kleine uit-

steeksels. Pooten roodgeel; de laatste tarsenleden gebruid. Vleugels (fig. 12) veel langer dan het achterlijf, vrij spits toeloozend, grijs, aan den wortel en het begin van den voorrand bruinachtig; voorts met vier zwartbruine vlekken; de eerste op ongeveer een vierde van de vleugellengte, een bandje vormende van de subcostaal-ader tot over het eind van de middelste wortelcel; de tweede en grootste tegen den voorrand, aan de uitmonding der hulpader en van onderen de middeldwarsader bedekkende; de derde, kleinere, mede aan den voorrand, tusschen de uitmonding der subcostaal-ader en die der radiaal-ader; de vierde zeer klein, aan het eind der cubitaal-ader en in eene bruine schaduw aan de vleugelspits uitloopende; middeldwarsader op het midden der schijfcel; schijfdwarsader steil, op twee vijfden der spitscel.

Een ♂ van Nieuw-Caledonie (Hanckar) in het museum te Brussel.

Lamprogaster trisignata nov. sp.

Nigra; abdomine submetallico; capite, antennis, palpis pedibusque testaceis; alis flavescentibus, lineolis tribus fuscis. — ♂ Long. 7 mm.

Van kort ineengedrongen gestalte. Kop met sprieten en monddeelen bruingeel; sprieten vrij lang; de sprietborstel naakt. Thorax en schildje zwart, met eenigen glans; thorax met twee bestippelde langsgroeven, aan den achterkant, ter wederzijde vóór het schildje in een paar riggeltjes eindigende; achterrand van het schildje met enkele vrij lange borstels. Achterlijf korter dan de thorax, glanzig metaalachtig groenzwart; de buik bruin. Pooten eenkleurig bruingeel, ook de heupen; alleen de beide laatste leden der voortarsen verdonkerd. Vleugelschubben donkerbruin. Vleugels (fig. 13) met grijsgele tint en bruingele aderen; een donkerbruin streepje ter plaatse waar de cubitaal-ader uit de radiaal-ader ontspruit; een tweede dergelijk streepje, loopende van de mediastinaal-cel over de middeldwarsader; en een derde dicht bij het eind der radiaal-ader; middeldwarsader op het midden der schijfcel.

Een ♂ van Andai (von Rosenberg) in het Leidsche museum.

IV. SCHOLASTES Löw.

Dit geslacht werd door Löw (*Mon. Dipt. N. Am.* III. p. 38) opgericht voor *Platystoma cincta* Guér. Het staat in nauwe verwantschap met *Lamprogaster*, waarmede het in vele opzichten overeenstemt, o. a. in de sprieten, die aan de inplanting ver uiteen staan. De sprietgroeven op het aangezicht zijn echter veel minder diep en aan de binnenzijde zonder de scherpe kielvormige lijst, die zich bij de soorten van *Lamprogaster* vertoont. De sprietborstel is lang en aan de wortelhelft of zelfs nog verder fijn en lang gevederd. Behalve de post-verticaal-borstels, staan ook nog een paar fronto-orbitaal-borstels ter wederzijde hoog op het voorhoofd. Ocellaar-borstels ontbreken, wat ook bij *Lamprogaster* en in 't algemeen bij alle Platystominen het geval is. — Op den thorax zijn de beide buitenste rijen van dorso-centraal-borstels volledig aanwezig. Onder aan de voordijen bevindt zich eene rij van kamachtig geplaatste borstels.

Scholaster cinctus Guér.

Platystoma cincta, Guér. *Voyage de la Coquille*, Zool. p. 299. pl. 21. fig. 9; — *Scholastes cinctus*, Ost. Sack. *Annali museo Genova*, XVI. 479; — *Acinia faciestriata*, Dol. *Nat. Tijdschr. v. Ned. Ind.* XIV. 416. 40. pl. 10. f. 7; — *Lamprogaster faciestriata*, Schin. *Dipt. Nov. Reise*, 284. 160; — *Lamprogaster transversa*, Walk. *Proc. Linn. Soc.* I. 30. 103; — *L. marginifera*, Wlk. l. c. III. 111. 122; — *L. servittata*, Wlk. l. c. V. 261. 15.

Van deze soort werden mij meer dan eens exemplaren van Java door Mr. Piepers overgezonden; in het museum te Leiden bevinden zich voorwerpen van Batjan, Gebel en Morotai (Bernstein) en van Aroe (von Rosenberg).

De soort schijnt niet zeldzaam en bovendien ver verspreid te zijn. Zij is uit de hierboven aangehaalde beschrijvingen wel te herkennen, terwijl ik ten overvloede nog op pl. 7. fig. 14 eene afbeelding van haar geef. Wat door geen der vroegere schrijvers schijnt opgemerkt te zijn, is dat het ♂ aan het einde van den

aldaar haarfijnen sprietborstel eene zeer kleine, eenigszins driehoekige verbreeding heeft (zie fig. 15); bij het ♀ is de sprietborstel eenvoudig.

V. ANGITULA Walk.

Dit geslacht bevat slechts eene enkele soort:

Angitula cyanea Guér.

Nerius cyaneus, Guér. *Voyage de la Coquille*, Zool. 301. pl. 21. f. 11; — *Angitula cyanea*, Ost. Sacken *Ann. mus. Gen.* XVI. 481; — *Elaphomyia polita*, Saund. *Trans. Entom. Soc. Loub.* new ser. V. 416. pl. 12. f. 6 en pl. 13. f. 1; — *Angitula longicollis*, Walk. *Proc. Linn. Soc.* III. 123. 151.

's Rijks museum te Leiden bezit eene geheele reeks van exemplaren, afkomstig van Noord-Halmabeira, Gebeh, Obi en Morotai (Bernstein), en van Aroe (von Rosenberg).

De kenmerken zijn in de aangehaalde beschrijvingen en vooral in die van Osten Sacken duidelijk aangegeven. Ik voeg er alleen aan toe, dat de beide doornen van het schildje aan de spits een fijn borstelhaartje dragen, dat echter zeer licht schijnt af te breken, aangezien het niet bij al de voorhanden exemplaren aanwezig is.

Lampyrocera lucipes n. sp.

" " "

" *longicornis* n. sp.

" " "

" *umbilipennis* n. sp.

Euphyga trifurcata Dol.

" " "

Lampyrogaster limbata n. sp.

" *quadri-linea* Wlk.

" *taeniata* n. sp.

" " "

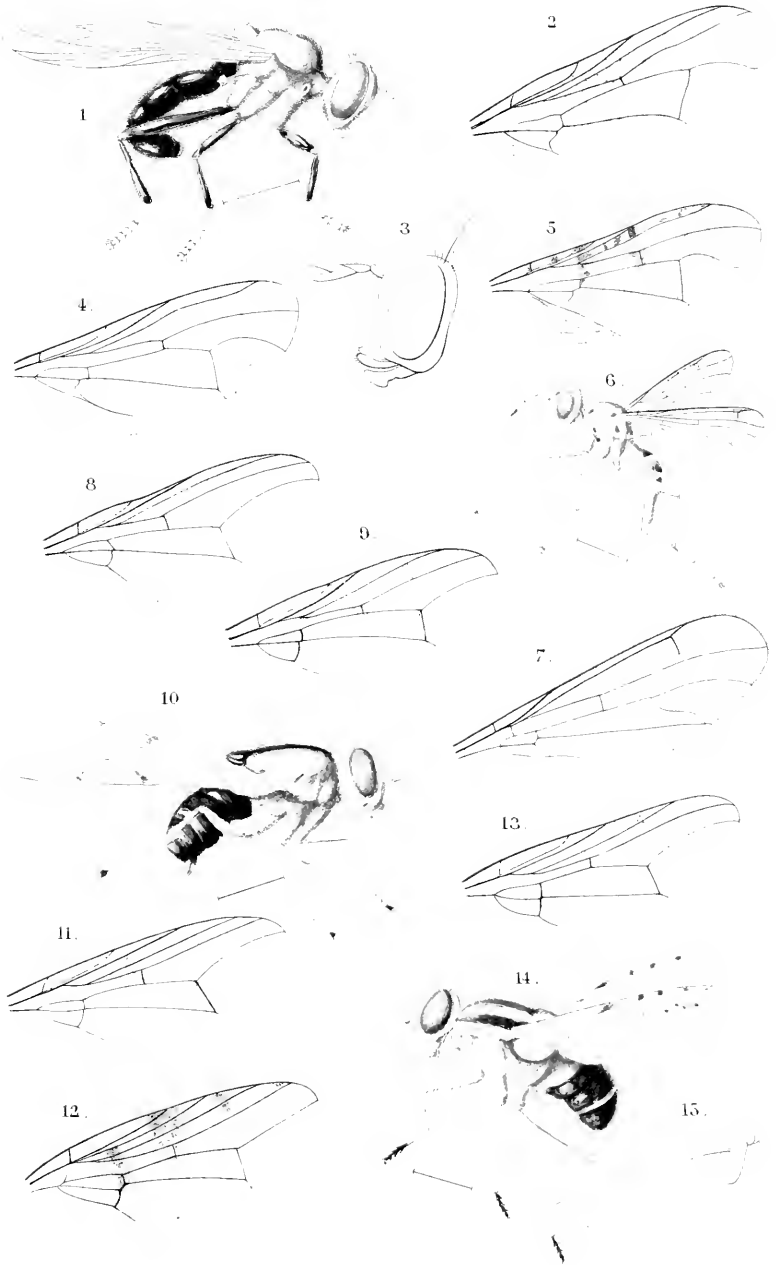
" *funicata* n. sp.

" *trusignata* n. sp.

Pterostyles cinctus Guer.

" " "

v. d. W. del.

Exotische Ortolinen.

sculp.

Handwritten text, possibly a signature or name, located in the upper middle section of the page.

OOST-INDISCHE PSILOPUS-SOORTEN.

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Van de Dolichopoden, welke uit den vreemde, niet name ook uit onze Oost-Indische bezittingen, tot ons komen, behooren verreweg de meesten tot het geslacht *Psilopus*. Dat tropisch Azie ongemeen rijk is aan soorten van dit genus, kunnen wij veilig aannemen, want zooveel ik heb kunnen nagaan, zijn er op dit oogenblik reeds meer dan vijftig van daar beschreven, en niettemin worden er telkens weder anderen gevonden, die niet tot de bestaande beschrijvingen zijn terug te brengen.

Fabricius beschreef er twee:

Ps. aeneus (*Syst. Aull.* 268. 9), van Java; zij komt ook op het eiland Aroe voor (zie Osten Sacken, *Ann. mus. Gen.* XVI. 435).

» *nitens* (*Syst. Aull.* 270. 17), uit Oost-Indie, zonder nadere aanduiding.

Wiedemann voegde er zeven aan toe:

Ps. vittatus (*Zool. Mag.* III. 4. 4), van Java; zij is ook op de Philippijnse eilanden gevonden, volgens Osten Sacken (*Berl. Ent. Zeitschr.* XXVI, 413).

» *leucopogon* (*Anal. Ent.* 40. 60), uit Oost-Indie, volgens Schiner (*Dipt. Novara Reise* 215. 17) ook van Ceylon.

» *globifer* (*Auss. Zweifl.* II. 221. 16), uit China.

» *crinicornis* (*Anal. Entom.* 39. 68), van Java, Sumatra en Amboina. (*Syn. Ps. longicornis* Dol.)

» *rectus* (*Auss. Zweifl.* II. 255. 25), van Sumatra.

» *flavicornis* (l. e. 227. 31), van Sumatra.

Ps. apicalis (L. c. 32), van Sumatra en volgens Walker ook van Borneo.

Macquart maakte nog twee soorten bekend:

Ps. pusillus (*Dipt. ex.* II. 2. 117) uit Oost-Indië, zonder nadere aanduiding.

» *conicoruis* (*Dipt. ex. suppl.* I. 120. 20), van Pondichery.

Doleschall beschreef in het *Natuurk. Tijdschr. voor Ned. Indië* drie soorten, te weten:

Ps. pusillus (X. 409. 24), van Java, waarvan de naam moet worden veranderd, als reeds door Macquart gebezigd.

» *leioptus* (X. 410. 25), mede van Java.

» *palmetorum* (XVII. 94. 35), van Amboina.

Eene enkele soort, *Ps. villipes*, van Borneo werd door Rondani (*Ann. mus. Gen.* VII. 445) beschreven, hoewel zoo onvolledig, dat zij wel niet zal worden herkend.

Het getal der Zuid-Aziatische soorten werd inzonderheid vermeerderd door Fr. Walker. Hij beschreef:

Ps. coelestis (*List Dipt. Brit Mus.* III. 642).

» *Cupido* (ib. 643).

» *elegans* (*Dipt. Saund.* III. 210), allen uit Oost-Indië, en later nog de volgende soorten in verschillende deelen der

Transactions of the Linnæan Society of London:

» <i>clarus</i> (I. 15. 49)	} van berg Ophir.
» <i>subnotatus</i> (I. 16. 51)	
» <i>posticus</i> (I. 16. 52),	van Malacca.
» <i>robustus</i> (I. 16. 50)	} van Singapore, beiden ook op
» <i>tenebrosus</i> (I. 16. 53)	
» <i>allectans</i> (I. 119. 81)	} van Borneo.
» <i>alliciens</i> (I. 119. 82)	
» <i>illiciens</i> (I. 120. 83)	
» <i>delectans</i> (I. 120. 84)	
» <i>proliciens</i> (I. 120. 85)	
» <i>prolectans</i> (I. 120. 86)	
» <i>collucens</i> (I. 120. 87)	
» <i>derelictus</i> (I. 121. 88)	

<i>Ps. spectabilis</i> (IV. 114. 70)	} van Celebes.
» <i>filiifer</i> (IV. 114. 71)	
» <i>aestimatus</i> (IV. 114. 72)	
» <i>abruptus</i> (IV. 115. 73)	
» <i>marginalis</i> (V. 283. 54),	van Batjan.
» <i>seticornis</i> (VII. 234. 22),	van Ceram.
» <i>subrectus</i> (VII. 209. 39)	} van Mysol.
» <i>moderatus</i> (VII. 209. 40)	
» <i>persuadens</i> (V. 149. 26)	} van Amboina (<i>superans</i> ook op Mysol).
» <i>perficiens</i> (V. 150. 27)	
» <i>superans</i> (V. 150. 28)	
» <i>variipennis</i> (V. 238. 26)	} van Nieuw Guinea.
» <i>moderatus</i> (VII. 209. 40)	
» <i>benedictus</i> (III. 91. 55)	} van Aroe (ook van Ceram en Mysol).
» <i>lucigena</i> (III. 91. 56),	van Aroe (ook van Mysol).
» <i>terminifer</i> (III. 92. 58)	} van Aroe.
» <i>orcifer</i> (III. 92. 59)	
» <i>egens</i> (III. 92. 60),	van Aroe en Ceram.

Hierbij komen nog twee door mij beschreven soorten, namelijk *Ps. splendidus* van Nieuw Guinea (*Tijdschr. v. Ent.* XI. 111. 14), en *Ps. patellatus* van Sumatra (*Diptera Sumatra-expeditie* 27. 2).

Mocht het mij slechts zelden gelukken, de soorten uit de bestaande beschrijvingen te herkennen, dan is dit voor een goed deel daaraan te wijten, dat de beschrijvingen onvolledig zijn. Vooral is dit het geval met die van Macquart en Doleschall, die althans zonder de daaraan toegevoegde afbeeldingen zeker weinig bruikbaar zouden zijn. Aan Rondani's zeer korte beschrijving van *Ps. villipes* ontbreekt alle aanduiding van den vorm der sprieten en van het aderbeloop der vleugels, juist de kenmerken, welke hier het meest in aanmerking komen. Ook Walker's beschrijvingen lijden, als gewoonlijk, aan vele gebreken, zoodat het niet te verwonderen is, dat ik in geen enkele der mij bekende soorten eene der zijnen heb kunnen herkennen.

Op dit oogenblik ken ik nog slechts een elftal soorten, waarvan

ik er vijf kan terugbrengen tot de door Fabricius en Wiedemann beschreven soorten; twee anderen werden vroeger reeds door mij beschreven (zie boven); van de vier overigen laat ik de beschrijving hieronder volgen. Allen komen daarin overeen, dat de sprietborstel eindstandig is en veel langer dan de altijd rugstandige bij onze Europeesche soorten. Slechts bij een enkel voorwerp van Java, uit het Leidsch museum, vond ik een rugstandigen sprietborstel; ik kan dit exemplaar echter niet bestemmen en nog minder beschrijven, omdat het opgeplakt en zeer gebrekkig is. Een rugstandigen sprietborstel heeft ook *Ps. pusillus* Macq., te oordeelen althans naar de afbeelding, door hem l. c. pl. 21 fig. 7 gegeven. In verreweg de meeste der hiervoren aangehaalde beschrijvingen is omtrent de inplanting van den sprietwortel het stilzwijgen bewaard; de veronderstelling ligt echter voor de hand, dat die inplanting aan het eind van het spits toeloopende derde sprietenlid plaats heeft, omdat wij dit bij verreweg de meeste tropische soorten zoo aantreffen.

Als kenmerken ter onderscheiding der soorten kunnen, behalve de wijze van inplanting van den sprietborstel, nog in aanmerking komen de aanwezigheid van purperen langstrepen op den thorax en van zwarte ringen op het achterlijf; de kleur der sprieten; de meerdere of mindere lengte van het derde sprietenlid in verhouding tot de voorafgaande leden; de lengte en somtijds de geknopte vorm van den sprietborstel; de bruine teekening der vleugels, die bij vele exotische soorten voorkomt; de buiging der dwarsaderen; de plaatsing der macrocheten op het achterlijf; de kleur, de borstels en de beharing der pooten; eindelijk de vorm der mannelijke genitalien.

De weinige mij bekende soorten laten zich onderscheiden als volgt:

a. Schijfdwarsader duidelijk, soms zeer

sterk gebogen . . . . . *b.*

Schijfdwarsader recht of bijna recht. *b.*

b. Derde sprietenlid kegelvormig, merke-

lijk langer dan de beide vooraf-

gaande leden (vleugels gevlekt) . *l. acutus* Fabr.

- Derde sprietenlid hoogstens zoo lang
als de beide voorafgaanden . . . . *c.*
- c.* Vleugels gevlekt, d. i. met donker-
bruine en glasachtige gedeelten . . . *d.*
Vleugels gelijkmatig bruinachtig of ge-
heel glasachtig, althans zonder
duidelijke vlekken. . . . . *e.*
- d.* Vleugels met eene groote vierkante
vlek tegen den voorrand. . . . . 2. *quadratus* n. sp.
Vleugels donkerbruin, aan de spits
glasachtig en met lichter en achter-
rand . . . . . 3. *splendidus* v. d. W.
- e.* Vleugels gelijkmatig gebruind . . . . 4. *flavicornis* Wied.
Vleugels geheel glasachtig, hoogstens
met een klein schaduwvlekje aan
den voorrand . . . . . *f.*
- f.* Sprietborstel veel langer dan het
lichaam . . . . . 5. *erincornis* Wied.
Sprietborstel korter dan het lichaam. *g.*
- g.* Sprietborstel aan het eind met een
klein knopje . . . . . 6. *patellatus* v. d. W.
Sprietborstel zonder knopje . . . . . 7. *leucopogon* Wied.
- h.* Vleugels met donkere teekening . . . *i.*
Vleugels glasachtig . . . . . *j.*
- i.* Bovenarm der discoidaal-ader bijna
recht, veel langer dan het laatste
gedeelte der discoidaal-ader . . . . 8. *vittatus* Wied.
Bovenarm der discoidaal-ader duidelijk
gebogen, nauwelijks iets langer dan
het laatste gedeelte der discoidaal-
ader . . . . . 9. *obscuratus* n. sp.
- j.* Beharing en borstels van lichaam en
pooten buitengewoon dicht en in 't
oog vallend . . . . . 10. *pilosulus* n. sp.
Beharing en borstels niet meer dan ge-

woonlijk; (manuelijke genitalien met een paar lange, behaarde draden). 11. *filatus* n. sp.

1. *Psilopus aeneus* Fabr.

Dolichopus aeneus, Fabr. *Syst. Anth.* 268. 9; — *Psilopus aeneus*, Wied. *Auss. Zeeijf.* II. 214. 2; Macq. *Dipt. ex.* II. 2. 116. 6. pl. 10 f. 3.

Fabricius beschreef deze soort naar een exemplaar uit de collectie van Bose te Parijs en geeft als vaderland Java aan. Wiedemann neemt alleen die beschrijving over en schijnt dus de soort niet gezien te hebben. Macquart geeft eene meer uitvoerige beschrijving en tevens eene tamelijk kenbare afbeelding naar een exemplaar, mede van Java, uit het museum te Parijs, wellicht hetzelfde als dat van Fabricius. Deze laatste noemt de pooten « nigri, femoribus pallidis », Macquart daarentegen « pieds d'un jaune pâle » zonder meer.

Een exemplaar, op het eiland Waigeo door Bernstein gevangen en in het Leidsch museum berustende, is, vooral ook wegens de teekening der vleugels, als *aeneus* F. te bestemmen; het mist de voorpooten, waarvan alleen de heupen zijn overgebleven; deze zijn geel, in tegenstelling met de achterste heupen, die zwart zijn met witte bestuiving; de middelpooten zijn geel, met zwartbruine tarsen, en aan de achterpooten zijn de dijën geel, de schenen en tarsen zwart.

Kenmerkend voor deze soort zijn overigens, behalve de vleugel-teekening (Pl. 12 fig. 1), de gele sprieten, waarvan het derde lid langer en meer kegelvormig is dan bij andere soorten. Het hypopygium van het ♂ (fig. 2) is zoo lang als de beide laatste lijfsringen; de bovenste aanhangsels hebben den vorm van een paar haken; de onderste zijn schubvormig, van boven wimperachtig- en ook van onderen vrij dicht behaard, aan het eind met een paar doornen.

2. *Psilopus quadratus* nov. sp.

Cyaneo-viridis; capite, thorace antice, pleuris et maculis late-

ralibus in abdomine argenteo-albis; thorace cupreo-vittato; antennis testaceis, seta apicali longitudine thoracis; pedibus anterioribus flavis, tarsis nigris; posticis nigris, femorum dimidio basali flavo; alis hyalinis, macula magna subquadrata fusca; nervo transverso discoidali undulato. — Long. ♀ 10 mm.

Metaalachtig blauwgroen. Voorhoofd en aangezicht met zilverwitte bestuiving; zuiger geelachtig, aan de spits glanzig zwart; palpen geel. Sprieten bruingeel, kort; het derde lid niet langer dan het eerste, met haarvormigen, zwarten eindborstel, die ongeveer zoo lang als de thorax is. Thorax met koperkleurige langstrepen, van voren en in de zijden met zilverwitte bestuiving, op den rug met op langsrijen geplaatste macrocheten; twee dergelijke aan den achterrand van het schildje. Achterlijf met zwarte beharing en zilverwitte zijvlekken. Voorheupen geel, achterste heupen zwart, allen met zilverwitten weerschijn; overigens de voorste pooten geel met zwartbruine tarsen; achterpooten zwart, met gele wortelhelft der dijnen; aan de voorste heupen, onder aan den wortel der voordijnen en aan de achterste schenen eenige zwarte borstels. Kolfjes geel. Vleugels (fig. 3) glasachtig met zwarte aderen; voorbij het midden eene groote, eenigszins vierkante, zwartbruine vlek, die tegen den voorrand ligt maar den achterrand niet bereikt; bovendien een klein donker vlekje aan de basis der cubitaal- en discoidaal-aderen; de voorrandcel (tusschen de randader en de subcostaal-ader) geelachtig; uitmonding der subcostaal-ader nog vóór de halve vleugellengte; bovenarm der discoidaal-ader rechthoekig uit den hoofdtak ontspruitende en verder boogvormig; schijfdwarsader dubbel gebogen.

Verscheidene vrouwelijke exemplaren van Morotai en Halmheira (Bernstein) in het Leidsch museum.

3. *Psilopus splendidus* v. d. Wulp.

Tijdschr. voor Ent. X. 111. 14 pl. 4 f. 4.

In het Leidsch museum trof ik onder de ongedetermineerde Diptera deze soort op nieuw aan, en wel een mannelijk exemplaar van Waigoe (Bernstein).

Zeer verwant schijnt te zijn *Ps. lucigena* Walk. (*Proc. Linn. Soc.* III. 91. 56), mede van Nieuw-Guinea (eiland Aroe); deze onderscheidt zich echter door zwarte sprieten en doordat de voordijen aan den wortel geel zijn. Wellicht is mijn *Ps. splendidus* slechts als eene varieteit van deze soort aan te merken; om hiervan zekerheid te verkrijgen, zou men echter het typische exemplaar in het Britsch museum dienen te vergelijken.

4. *Psilopus flavicornis* Wied.

Wied. *Auss. Zweifl.* II. 227. 31, v. d. Wulp, *Dipt. Sumatra-exped.* 27. 1.

Aan mijne aangehaalde beschrijving heb ik niets toe te voegen.

5. *Psilopus crinicornis* Wied.

Ps. crinicornis, Wied. *Anal. Ent.* 39. 68; id. *Auss. Zweifl.* II. 222. 20; Ost. Sack. *Ann. Mus. Gen.* XVI. 436; — *Ps. longicornis*, Dol. *Nat. Tijdschr. Ned. Ind.* XVII. 94 34.

In het Museum te Leiden bevinden zich 5 mannelijke exemplaren van Java (Müller). De sprietborstel is wel $2\frac{1}{2}$ maal zoo lang als het lichaam; aan den voorrand der vleugels is een klein wegsneltend schaduwvlekje, waarvan in Wiedemann's beschrijving geen melding wordt gemaakt, maar dat ook door Osten Sacken is opgemerkt.

Ik twijfel niet, of Doleschall's *Ps. longicornis* is dezelfde soort; wel geeft eene onuitgegeven afbeelding van Doleschall den sprietborstel slechts als een weinig langer aan dan het lichaam; maar die afbeelding vertoont duidelijk een ♀, en daaruit is dus af te leiden, dat in deze sexe de sprietborstel minder lang is. Hoe het zij, de naam *longicornis* Dol. zou toch vervangen moeten worden, omdat er reeds een *Psilopus longicornis* Wied. van Brazilië bestond.

6. *Psilopus patellatus* v. d. Wulp.

V. d. Wulp, *Dipt. Sumatra-exped.* 27. 2,

Ook ten aanzien van deze soort kan ik volstaan met naar mijne vroegere beschrijving te verwijzen.

7. *Psilopus leucopogon* Wied.

Wied. *Anal. Entom.* 40. 69; id. *Auss. Zweifl.* II. 220. 15; Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, 215. 17.

Deze soort wordt door Wiedemann uit Oost-Indie, door Schiner van Ceylon vermeld. Ik bezit exemplaren van Java, die ik in der tijd zonder eenigen twijfel als *leucopogon* heb gedetermineerd. Zij zijn echter niet gaaf genoeg meer, om daaromtrent hier verdere aantekeningen of afbeeldingen te maken.

8. *Psilopus vittatus* Wied.

Wied. *Zool. Mag.* III. 4. 4; id. *Auss. Zweifl.* II. 217. 8; Macq. *Suit. à Buff.* Dipt. I. 450. 8; id. *Dipt. ex.* II. 2 116. 5. pl. 20 f. 6; Dol. *Nat. Tijdschr. v. Ned. Ind.* X. pl. 9 f. 4; Ost. Sack. *Berl. Ent. Zeitschr.* XXVI. 113.

Van deze soort, die op Java gemeen schijnt te zijn, bevinden zich verscheidene exemplaren in 's Rijks museum te Leiden en in mijne collectie.

Wat Osten Sacken zegt van de zwarte dwarsbanden op het achterlijf, die bij het ♂ breeder zouden zijn dan bij het ♀, vind ik aan mijne voorwerpen niet bevestigd; die banden vertoonen zich daar in beide sexen zoo smal, dat ik eer van zwarte insnijdingen zou spreken. Zouden wellicht de Philippijnsche exemplaren in dat opzicht van de Javaansche afwijken?

Op het achterlijf ligt, vooral aan de eerste ringen, een zilverwit waas; de macrocheten zijn op den rug van elken ring duidelijk in twee dwarsrijen gerangschikt, terwijl zij bij andere soorten minder regelmatig zijn geplaatst of slechts eene enkele rij dicht bij den achterrand vormen. Het hypopygium van het ♂ (fig. 4) is slechts weinig langer dan de laatste lijfsring, van boven met een paar korte, van onderen met een paar langere draadvormige aanhangsels. De eigenaardige vleugelteekening is te zien uit mijne afbeelding (fig. 5), die ook den bijzonder langen, zeer weinig gebogen bovenarm der discoidaal-ader vertoont.

Behalve de Javaansche exemplaren bevindt zich in het Leidsch museum ook een ♀ van Sumatra (v. Lansberge), dat als eene

varieteit moet worden aangemerkt. Het heeft niet de normale metaalgroene kleur, maar is prachtig staalblauw; daarentegen zijn de banden op den thorax, die bij de typische voorwerpen purperkleurig zijn, hier smaragdgroen; dezelfde kleur vertoont zich ook in de zijden des achterlijfs; daarbij is de teekening der vleugels niet zwartbruin, maar zeer licht bruin, en hierdoor minder duidelijk, terwijl de kernen van sommige cellen zelfs nog lichter zijn.

9. *Psilopus obscuratus* n. sp.

Virido-aeneus; abdomine maris cupreo; antennis nigris, seta apicali dimidio corporis sublongiori; pedibus halteribusque nigris vel fuscis; alis fuscis, apice, margine inferiori incisurisque duabus subhyalinis; nervo transverso discoidali subrecto. — ♂ ♀ Long. 6,5 mm.

Voorhoofd staalblauw; aangezicht helder metaalgroen, met witte bestuiving, die ook boven de sprieten aanwezig is; zuiger glanzig geelbruin. Sprieten zwart, kort; het derde lid spits toeloopend; de haarvormige eindborstel ruim ter halve lengte des lichaams. Thorax en schildje metaalgroen; borstzijden met witte bestuiving. Achterlijf in ♂ koperkleurig, in ♀ meer zuiver metaalgroen, met zwarte insnijdingen; hypopygium van het ♂ (fig. 6) zwart, niet langer dan de laatste lijfsring, met korte draadvormige aanhangsels. Pooten zwart; de voorste pooten soms meer pekkleurig, de schenen zelfs tot het geelachtige neigende; onder aan de voorste dij en aan de buitenzijde der schenen vrij lange zwarte borstels. Kolfjes zwart. Vleugels (fig. 7) donkerbruin, aan de spits en den achterrand lichter en grijsachtig, welke laatste kleur op twee plaatsen eene diepe insnijding in de grondkleur maakt, eens op een derde der vleugellengte en nog eens voorbij de schijfdwarsader; de bovenarm der discoidaal-ader ontspringt met rechten hoek uit den hoofdtak en is zacht gebogen; spitscel vrij breed geopend; schijfdwarsader bijna recht.

Beide sexen van Padang in mijne collectie.

10. *Psilopus pilosulus* n. sp.

Obscure aeneo-viridis, villosus; antennis pedibusque nigris;

pedorum anteriorum tibiis et saepius articulo primo tarsorum testaceis; antennarum seta apicali longitudine fere corporis; alis immaculatis, nervo transverso discoidali subrecto. — ♂ ♀ Long. 4,5 mm. (Pl. 11, fig. 8).

Voorhoofd en aangezicht breeder dan de doorsnede der oogen, zwart, met witte bestuiving; achterhoofd van achteren met verscheidene witte borstels; zuiger en palpen geel of geelbruin. Sprietten zwart; het tweede lid van boven en van onderen met een borstel (de onderste bij het ♀ langer); derde lid spits toeloopend, met een haarvormigen eindborstel, die slechts weinig korter dan het lichaam is. Thorax, schildje en achterlijf donker metaalgroen, dicht met lange zwarte borstels bezet; borstzijden wit bestoven; hypopygium van het ♂ (fig. 9) zwart, van boven en van onderen met een paar spitse punten, in 't midden met een paar draadvormige aanhangsels. Pooten zwart; heupen met witte bestuiving; aan de beide voorste paren de knieën, de schenen, met uitzondering der spits, en somtijds het eerste tarsenlid bruingeel; onder aan de dijnen een aantal borstels, op twee rijen geplaatst; aan de buitenzijde der schenen 4 of 5 borstels; de schenen en tarsen bovendien met eene korte, dichte, uitstaande donkere beharing, die vooral bij het ♂ in 't oog valt. Al de borstels van lijf en pooten zijn grof en stomp. Kolfjes zwart, met geelachtigen steel. Vleugels (fig. 10) grauwwachtig; bovenarm der discoidaal-ader gebogen; schijfvlarsader bijna recht.

Beide sexen van Ambarawa op Java (Ludeking) in 's Rijks museum te Leiden.

11. *Psilopus filatus* n. sp.

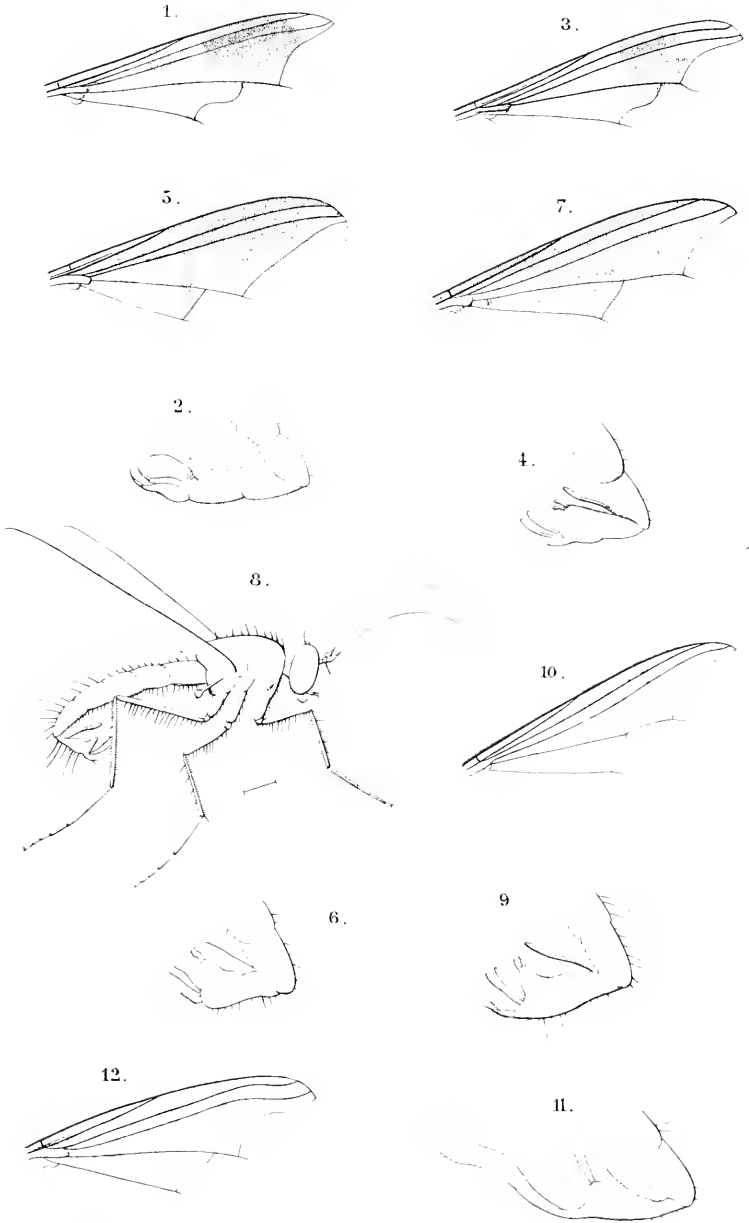
Laete-viridis; abdominis segmentis ultimis cupreis; antennis pedibusque nigris; antennarum seta apicali longitudine thoracis; alis subhyalinis; ramo superiori nervi discoidalis cum ramo principali angulum acutum formante et in medio profunde incurvato; nervo transverso discoidali subrecto; hypopygio maris filis duabus longis munito. — ♂ Long. 4 mm.

Glanzig metaalgroen, ook het voorhoofd en het aangezicht; de

borstzijden doffer en van onderen met witten weerschijn, die zich ook op de heupen voortzet; de drie laatste achterlijfsringen koperkleurig. Boven de sprieten een band van zilverwitte bestuiving. Zuiger, palpen en sprieten zwart; de sprieten kort; het derde lid toegespitst; de haarvormige eindborstel zoo lang als de thorax. Op het voorhoofd en achter de oogen eene borstelige beharing; thorax en achterlijf matig met borstels bezet; hypopygium van het ♂ (fig. 11) niet zeer lang; de beide bovenste aanhangsels draadvormig, aan 't einde iets verdikt; de beide onderste aanhangsels lang en ieder uitlopende in een langen, fijnen, met uitstaande haartjes bezetten draad. Pooten zwart; onder aan de dijnen eenige beharing, doch overigens de pooten zoo goed als naakt en slechts met enkele onbeduidende borsteltjes. Kolfjes zwart. Vleugels (fig. 12) met flauwe grijsachtige tint; bovenarm der discoïdaal-ader met den hoofdtak een scherpen hoek vormende en verder diep ingebogen; de hoofdtak tot aan den vleugelrand voortgezet; spitscel vrij breed geopend; schijfdwarsader recht.

Een enkel ♂ van Java (Piepers) in mijne collectie.

Ik zou geneigd zijn deze soort als *Pl. cygnus* Walk. (*Proc. Linn. Soc.* III. 92) te bestemmen, indien de sprietborstel langer ware; Walker toch noemt dien «much more than half the length of the body»; daar mijn exemplaar zeer gaaf is en aan beide sprieten de borstel even lang is, kan ik niet veronderstellen, dat deze gedeeltelijk is afgebroken.

ce

XXIX, 95-114, 1 col. pl.

Anteck. Ost. ind. Diptera

J. H. ...

AANTEEKENINGEN

BETREFFENDE

Oost-Indische Diptera,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Zooals ik reeds in de jongste wintervergadering der Entomologische Vereeniging (zie Verslag blz. LXVIII) mededeelde, was ik door de goedheid van den heer R. Oberthür in het bezit gekomen van eene collectie Diptera van Darjeeling in het Himalaya-gebergte; en had ons geacht medelid Neervoort van de Poll eene collectie Diptera, door den heer H. Fruhstorfer op Java verzameld, aan mij ten onderzoek toevertrouwd. Staande die vergadering stelde de heer van de Poll mij nog een aantal Diptera ter hand, die door zijn ijverigen medehelper J. Z. Kannegieter zeer onlangs waren overgezonden, diens vangsten bevattende gedurende een verblijf van eenige weken op Java, alvorens hij naar het eigenlijke doel zijner reis, het eiland Nias, is vertrokken.

De toestand der Britsch-Indische collectie liet veel te wenschen over, maar daar zij hoofdzakelijk uit grootere soorten bestond en sommigen in een aantal exemplaren voorhanden waren, kan zij nog met vrucht worden gebruikt. De Javaansche collectie van Fruhstorfer, ofschoon van veel jonger dagteekening, is niet zorgvuldig genoeg behandeld, om althans de kleinere soorten, die zich daarin bevinden, tot haar recht te laten komen. De voorwerpen daarentegen, door Kannegieter overgezonden, zijn met de uiterste zorg geprepareerd. Deze had in opdracht, om hij zijn verblijf in onze Oost-Indische bezittingen ook meer bepaaldelijk zijne aan-

dacht aan de Tweevleugeligen te wijden; uit hetgeen hij thans reeds heeft geleverd blijkt al aanstonds, dat hij die taak op uitnemende wijze weet te volbrengen.

Het aanvankelijk onderzoek der drie collectiën, en vooral van de laatstvermelde, heeft mij aanleiding gegeven tot het maken van eenige aantekeningen, die ik hier wil laten volgen. Het zijn slechts enkele grepen uit den aanwezigen voorraad, maar waaruit op nieuw is gebleken, dat in Oost-Indië, vooral wat Diptera aangaat, nog vele tot dusver verborgen gebleven natuurschatten te vinden zijn.

I. *Tipula pedata* Wied.

Van deze zeer fraaie soort heb ik een volkomen gaaf mannelijk exemplaar voor mij, van Buitenzorg op Java (Kannegieter). Het komt geheel overeen met Wiedemann's beschrijving (*Auss. Zweifl.* I. 45. 7), die echter alleen het ♀ betreft.

Of de Philippijnsche exemplaren, door Osten Sacken vermeld (*Berl. Entom. Zeitschr.* XXVI 92) wel tot deze soort behooren, schijnt voor 't minst onzeker. Verscheidene bijzonderheden toch worden door hem aangegeven, waarin zij van Wiedemann's beschrijving afwijken, en waarvan ik ook bij het Javaansche exemplaar geen het minste spoor kan zien. Dit laatste heeft de sprieten eenkleurig bruin, behalve de beide wortelleden, welke geel zijn, juist zooals Wiedemann ze beschrijft; terwijl Osten Sacken de sprieten van zijne exemplaren aanduidt als «reddish-brown, the joints of the flagellum dark brown or black at base». Verder is bij mijn voorwerp de thorax okerbruin met een enkelen zwartbruinen langsband over den rug en met tot het gele neigende borstzijden, alles overeenkomstig Wiedemann's opgaven. Van de Philippijnsche exemplaren daarentegen heet het: «thorax with three brown stripes, the middle one with a longitudinal brown line». Aan het voor mij staande mannelijk exemplaar is het achterlijf zeer dun, vooral de tweede ring, die ook langer is dan de overigen; de bredere eerste ring heeft zoowel van voren als van achteren een donkerbruinen

zoom en daartusschen een paar schuine banden van dezelfde kleur, welke teekening door Wiedemann bij een Andreas-kruis vergeleken wordt; de laatste ringen zijn van boven bruin, aan de kanten en aan de insnijdingen geel; de bruine kleur is niet scherp begrensd en vormt althans geen driehoekige vlekken, zooals Wiedemann ze beschrijft; ook aan de vrouwelijke exemplaren van Sumatra waren die driehoekige vlekken niet duidelijk (zie Diptera Sumatra-expeditie p. 10). Van de mannelijke genitaliën, zooals zij zich aan het gedroogde voorwerp voordoen, heb ik eene schets gemaakt (Pl. 2 fig. 1 en 2); zij onderscheiden zich door een paar lange, slanke, naar achteren gerichte en aan 't eind iets gebogen tangarmen. Osten Sacken kon de teekening van het achterlijf, door Wiedemann aangegeven, aan zijne Philippijnsche exemplaren niet herkennen. Deze hadden bovendien aan de voordijen, dicht bij de spits, een geelachtig witten ring, die bij het Javaansche voorwerp niet aanwezig is en waarvan door Wiedemann ook geen melding is gemaakt. Het donkere vlekje midden op de vleugels, door Wiedemann aangeduid, is op het Javaansche exemplaar vrij duidelijk, maar ontbrak op de Philippijnsche.

Alles te zamen genomen, ben ik zeer geneigd, de Philippijnsche exemplaren als eene andere, hoewel zeer verwante soort te beschouwen. Trouwens Osten Sacken vermoedde reeds, dat zij specifiek van *T. pilata* konden verschillen.

Tot dezelfde groep schijnt ook *Tipula inordinans* Walk. (*Proc. Linn. Soc. Lond.* IV. 93. 8) van Celebes, eveneens met wit geteekende pooten, te behooren.

II. Een nieuwe Javaansche Mydas.

Tot dusver zijn er van het geslacht *Mydas* slechts twee Aziatische soorten bekend: *M. ruficornis* Wied. van Tranquebar en *basifascia* Walk. van Sumatra en Celebes. Het trok dus mijne bijzondere aandacht, toen ik in de betrekkelijk niet groote collectie, door Fruhstorfer op Java bijeengebracht, een exemplaar zag van eene reusachtige *Mydas*-soort, die bij nader onderzoek bleek tot geen

der beide genoemden te behooren. Hare beschrijving moge hier volgen.

Mydas Fruhstorferi n. sp. ♀.

Totus nigerrimus, cum antennis, pedibus et halteribus; alis obscure fuscis, violaceo-micantibus, apice dilutiore.

Long. 30 mm.

Geheel donkerzwart; de beide eerste en de drie laatste ringen des achterlijfs eenigszins glanzig en met blauwen gloed; de derde en vierde ring fluweelzwart. Op den iets ingedrukten schedel eenige korte zwarte haartjes. Sprieten zwart, merkelyk langer dan de kop (fig. 3); het eerste lid ongeveer even lang als breed; de beide volgende zeer kort; het vierde lang en zeer slank; het laatste weinig korter, onduidelijk in tweeën gedeeld en een langwerpigen knop vormende. Aangezicht kussenachtig gewelfd, aan den mondrand met korte knevelhaartjes. Zuiger half zoo lang als de kop, schuin naar beneden gericht; palpen klein. Het einde des achterlijfs (fig. 4) uit drie, in omvang afnemende ringen bestaande, waarvan de laatste en voorlaatste ter wederzijde een bosje zwarte haartjes vertoon. Pooten eenkleurig zwart; achterdijen niet dikker dan de schenen, van onderen met zeer korte zwarte beharing, waartusschen eenige nietige borsteltjes uitstekē; achterschenen zonder einddoorn, aan de binnenzijde en aan het einde met korte zwarte beharing. Kolfjes zwart. Vleugels bruinzwart met paarsen gloed en zwarte aderen; sommige cellen hebben een iets lichter kern; meer in 't oog vallend is een langwerpig-driehoekig lichter vlekje in de basis der bovenste wortelcel, en ook de vleugelspits heeft eene merkelyk lichtere tint; voor het aderbeloop verwijs ik naar de afbeelding (fig. 5).

Een ♀, Sukabumi in West Java (H. Fruhstorfer).

Zooals boven reeds is gezegd, kunnen geen der beide beschreven Aziatische soorten hier in aanmerking komen. *M. ruficornis* heeft een geelbruinen thorax en roodgele sprieten; en *basifascia* een gelen band aan het begin des achterlijfs, roodachtige achterpooten en grauwe vleugels met gele aderen.

Er is door Wiedemann (*Ausserreur. Zweijl.* I, p. 240) nog een *M. politus* beschreven, uit het Leidsche Museum, doch zonder bekend vaderland. Ik heb er aan gedacht, of soms die soort van Javaanschen oorsprong en identisch met het bovenbedoelde exemplaar zou kunnen zijn, daar ook de vleugels als zwart met violetten weerschijn worden aangegeven. Er bestond wel is waar reden tot twijfel, omdat Wiedemann het achterlijf koperkleurig en de pooten roestbruin noemt; doch de mogelijkheid was niet uitgesloten, dat hij een niet ten volle uitgekleurd voorwerp ter zijne beschikking kon gehad hebben.

In het Leidsche Museum is nog een oud exemplaar van *M. politus* voorhanden, waarschijnlijk zelfs hetzelfde, dat Wiedemann onder de oogen heeft gehad. Het onderzoek van dat voorwerp heeft mij geleerd, dat, daargelaten nog het kleurverschil, ook de achterlijen anders zijn gevormd; deze zijn namelijk bij *politus* gezwollen, merkelijk dikker dan de schenen, en zij hebben van onderen eene dubbele rij van zeer korte maar sterke doornen, wat trouwens ook door Wiedemann wordt vermeld. Bij *Fruhstorferi* daarentegen zijn de achterlijen even slank als de schenen en zij vertoonen van onderen, behalve de beharing, slechts eenige onbeduidende borsteltjes. Er kan dus van identiteit der beide soorten geen sprake zijn.

III. Over eenige *Psilopus*-soorten.

Onder de Javaansche Diptera door Kannegieter verzameld, bevinden zich verscheidene soorten van het genus *Psilopus*, waarbij sommigen die mij voor 't eerst onder de oogen kwamen.

1. *Psilopus albopilosus* v. d. Wulp (*Tijdschr. v. Ent.* XXXVIII p. 12).

Eenige mannelijke exemplaren van Goenoeng Tji Salimar, West Preanger, 3000 voet, Java (Kannegieter). Zij zijn donkerder dan het vroeger door mij beschreven exemplaar; hunne kleur neigt meer naar het staalblauwe; van de purperen rugstreep op den thorax is nagenoeg niets te zien; in alle plastische kenmerken leveren zij echter geen verschil op

2. **Psilopus aetereus** Bigot (*Annal. Soc. Entom. de France*, 1890, p. 283).

Bigot's beschrijving past volkomen op twee mannelijke exemplaren, door Kannegieter op Java verzameld, het eene te Buitenzorg, 2000 voet, het andere Goenoeng Tji Salimar, Preanger, 3000 voet.

De soort heeft veel overeenkomst met *Ps. albopilosus*, onder anderen in de donkere vlek aan den voorrand der vleugels, doch zij laat zich gemakkelijk onderscheiden door anders gevormde sprieten. Bij *albopilosus* (zie fig. 6) zijn de beide wortelleden klein, het tweede iets korter dan het eerste; het derde langwerpige peervormig, ongeveer zoo lang als de beide wortelleden te zamen, terwijl aan de spits van dat lid de inplanting van den sprietborstel duidelijk is waar te nemen; de sprieten met den eindborstel half zoo lang als het lichaam. Bij *aetereus* daarentegen (zie fig. 7) is het eerste lid bijzonder groot en dik en het tweede lid veel kleiner; het derde is lang uitgerekt en gaat ongemerkt over in den zeer langen, haarvormigen sprietborstel; zelfs met eene vrij sterke loupe gelukte het mij niet de plaats te bepalen waar het sprietenlid eindigt en de borstel een begin neemt. Bigot heeft zich hierdoor laten verleiden, het tweede lid als het derde te beschouwen, toen hij schreef: « troisième segment fort court, chète noir, épaissi vers sa base »; hij hield dus het zeer langwerpige derde lid voor de verdikte basis van den sprietborstel. De spriet met eindborstel bereikt wel anderhalfmaal de lengte van het lichaam. De beharing onder aan de dij en aan het begin van den buik is ook bij *aetereus* witachtig.

3. **Psilopus patellifer** Thoms. (*Diptera Engenies Resa*, p. 507 n°. 106).

Een enkel ♂ en ♀ van Buitenzorg, op Java (Kannegieter).

Thomson's uitvoerige beschrijving is volkomen op het mannelijk exemplaar toepasselijk. Het knopje van den sprietborstel is uiterst klein en alleen in sommige richtingen witachtig. Het ♀, aan Thomson onbekend gebleven is wat meer metaalgroen, doch gelijkt, buiten de gewone sexueele verschillen, in alle opzichten zoo zeer op het ♂, dat geen twijfel overblijft, of het wel tot dezelfde soort moet worden gerekend.

4. ? *Psilopus collucens* Walk. (*Proc. Linn. Soc. Lond.* 1, p. 120, n°. 87).

Walker beschrijft alleen het ♀, van Borneo. Een vrouwelijk exemplaar van Buitenzorg, op Java (Kannegiefer) reken ik, hoewel met eenigen twijfel, tot deze soort. Afwijkingen zie ik in het voorhoofd en den schedel, die zeer glanzig metaalgroen zijn (Walker zegt: «vertex purple»); voorts in den bruingelen zuigsnuit, dien hij zwart noemt, en in de kleur der pooten, die hij aangeeft als zwart met de schenen bruingeel («testaceous»). In het Javaansche exemplaar zijn al de heupen zwart, aan het eerste en tweede paar de dijnen metaalgroen, de knieën, schenen en tarsen bruingeel, de tarsen echter iets donkerder; de achterpooten zijn bijna geheel zwart, alleen de basis der schenen een weinig geelachtig.

5. *Psilopus spinifer* n. sp. ♂ ♀.

Cyaneo-viridis; pleuris argenteis; abdomine nigro-annulato; antennis nigris; antennarum seta apicali corpore brevior, in ♂ albo-subpatellata; pedibus halteribusque flavis, femoribus tibiisque setis longis; alis dilute fuscatis.

Long. 5,5 mm.

Voorhoofd staalblauw; aangezicht metaalgroen, dicht met zilverwitte bestuiving; kinbaard wit. Sprieten zwart; het eerste lid cilindrisch; het tweede zeer kort; het derde korter dan de voorgaanden te zamen genomen, kegelvormig, spits toeloozend, aan het eind met een haarvormigen borstel, die korter is dan het lichaam en bij het ♂ aan het eind eene langwerpige verdikking heeft; deze verdikking zou nauwelijks merkbaar zijn indien zij niet door de witte kleur onderscheiden was. Zuiger glanzig bruingeel; de kleine palpen geel. Thorax en achterlijf metaalachtig blauwgroen; van de schouders naar den vleugelwortel een koperkleurige band; de borstzijden met dichte zilverwitte bestuiving; schildje staalblauw; eerste achterlijfsring wit bestoven, de verdere ringen met zwarten achterzoom; voor den vorm der mannelijke genitaliën, zooveel die aan de gedroogde exemplaren te zien zijn, moge de schetsteekening (fig. 10) dienen. Pooten lang en slank, geel; de midden- en

achterheupen, alsmede de spits der achterdijen zwart; ook de tarsen, vooral die van het laatste paar pooten, verdonkerd; aan de vier voorste pooten hebben de dijën van onderen en de schenen aan de buitenzijde enkele lange borstelharen (fig. 8 en 9). Kolfjes geel, de steel bleeker; de uitstaande haarbundeltjes ter wederzijde van den achterrug wit. Vleugels met bruingrauwe tint, naar het eind van den voorrand iets donkerder; spitsdwarsader boogvormig; achterdwarsader zeer scheef liggend en sterk gebogen.

Verscheidene exemplaren (2 mannetjes en 7 wijfjes) van Java, deels Goenoeng Tji Salimar (3000 voet), deels te Tji Bodas, Goenoeng Gede (4000 voet) gevangen (Kannegieter).

6. *Psilopus anthracoides* n. sp. ♂ ♀.

Purpurascete-niger: capite cyano-viridi; antennis pedibusque nigris; alis nigris, limbo postico sinuato-subhyalinis.

Long. 3—3,5 mm.

Deze kleine *Psilopus* is zeer kenbaar aan de zwarte kleur van het lichaam, waaraan slechts weinig metaalgloed te zien is en aan de grootendeels zwart geteekende vleugels. Alleen het voorhoofd en het aangezicht hebben een meer levendig blauwgroenen metaalgloed. De kinbaard is wit. De zwarte sprieten eindigen in een kegelvormig derde lid, waaraan een haarvormige eindborstel is gehecht, die bij het ♂ ongeveer zoo lang als het lichaam, doch bij het ♀ beduidend korter is; de aanhechting van dien borstel is duidelijk te zien en bevindt zich boven aan het eenigszins stompe einde van het derde sprietlid (fig. 11). De monddeelen, pooten en kolfjes zijn zwart. Het achterlijf is matig met zwarte uitstaande haren bezet; van de mannelijke genitaliën heb ik getracht eene schets te geven (fig. 12). De pooten zijn bij deze soort vrij fors en niet lang; aan de midden- en achterschenen zijn eenige zwakke borstels. De vleugels (fig. 13) zijn zoo donker zwart, dat het eenige moeite kost het aderbeloop te onderscheiden; de zwarte kleur laat de uiterste spits en den geheelen achterrand vrij, met verscheidene inkepingen, waarvan een zelfs tot even in de discoidaal-cel is uitgebreid; doch ook daar, waar het zwart niet is doorgedrongen,

is nog eene vrij intensieve grijze tint; de spitsdwarsader is boogvormig, de achterdwarsader zacht golvend.

Een enkel paartje van Goenoeng Tji Salimar, West Preanger (3000 voet) op Java (Kannegieter).

7. *Psilopus tenebrosus* Walk. (*Proc. Linn. Soc. Lond.* 1, p. 16, n°. 53).

Een vrouwelijk exemplaar van Tji Bodas, Goenoeng Gede (4000 voet), Java (Kannegieter) beantwoordt vrij wel aan Walker's beschrijving. Ik vind echter de kleur van het lichaam niet « purplish black », maar donker metaalgroen, alleen de beide laatste lijfsringen zijn metaalachtig zwart. In de zwarte tekening en het aderbeloop der vleugels komt het overeen met *Ps. bijilum* (*Tijdschr. v. Entom.* XXXIV. p. 201, pl. 12 fig. 9) en evenzeer in den dorsalen sprietborstel (Walker vermeldt in zijne beschrijving niets van dit laatste kenmerk). Het verschilt evenwel van *bijilum* (even als van den daaraan verwanten *Ps. fenestratus*) door de roodgele kleur van de voorheupen en al de dij en schenen; alleen de vier achterste heupen en de tarsen zijn zwart; ook de spits der dij en schenen is verdonkerd. Niettegenstaande dit verschil in de kleur der pooten, word ik toch, nu ik dit vrouwelijk exemplaar heb gezien, versterkt in mijn vermoeden, dat *Ps. bijilum* en *tenebrosus* de beide sexen van eene en dezelfde soort kunnen zijn. Het zou niet het eerste voorbeeld zijn van dergelijk sexueel verschil in de kleur der pooten.

8. *Psilopus* sp.

Eene kleine, donker metaalgroene soort met dorsalen sprietborstel (lengte 4,5 mm.), waarvan alleen drie wijfjes aanwezig zijn, en die ik, bij gemis van het ♂, niet benoemen, maar alleen in korte trekken aanduiden zal. Sprieten en pooten zijn zwart, slechts de voorschenen en soms ook de middenschenen geel; tegen de heupen en onder aan de dij en zijn witachtige haren. Het derde sprietlid is elliptisch; de haarvormige sprietborstel is half zoo lang als het lichaam en kort vóór het einde op den rug van het derde sprietlid ingewricht. De vleugels hebben eene grauwe tint, die aan het eind

van den voorrand iets donkerder en bruinachtig wordt; de spitsdwarsader is gebogen, de achterdwarsader schuin, doch rechthoekig.

Twee der exemplaren zijn van Tji Salimar (3000 voet) West Preanger; het derde van Buitenzorg (1000 voet); allen op Java (Kannegieter).

IV. Over Tachininen.

In de laatste jaren hebben de Tachininen en aanverwante groepen eene bijzondere aantrekkelijkheid voor mij gehad. In de mij ter hand gekomen Oostersche collectiën zag ik daarom al spoedig uit naar voorwerpen, tot die groepen behoorende, en vond er ook eenigen, die mij tot dusver onbekend waren gebleven.

1. *Echinomyia tepens* Walk. (*List Diptera Brit. Museum* IV, p. 723).

Van deze soort bevinden zich een aantal exemplaren in de collectie uit Darjeeling. Zij komen met Walker's vrij uitvoerige beschrijving volkomen overeen en behooren allen tot de door hem vermelde var. β , in zoover namelijk dat de sprieten geheel roodgeel zijn en dus het derde lid van boven niet zwart is; slechts bij enkele exemplaren is eene flauwe aanduiding van die verdonkering. Wat de grootte betreft, naderen zij meer den type, daar de meesten, en vooral de wijfjes (die de meerderheid uitmaken) bijna 20 mm. lang zijn.

Aan Walker's beschrijving kan nog het volgende worden toegevoegd: De palpen zijn roodgeel; de wangen zijn slechts spaarzaam met eenige onbeduidende haartjes bezet; de kinbakken zijn bijna zoo breed als de lengte-doorsnede der oogen; het voorhoofd is bij het δ slechts weinig smaller dan bij het ♀ , en in beide sexen zijn buitenwaarts van de gewone voorhoofdsborstels nog een paar naar voren gebogen orbitaal-borstels. Walker noemt de borstzijden en het schildje kortaf « ferruginous » en het achterlijf « blackish-red »: eer zou men dit een en ander kastanjebruin kunnen noemen. Over 't algemeen is de laatste lijfsring meer bepaaldelijk roodbruin, en bij het δ vertoonen zich daarop een paar zijvlekken

van witachtige bestuiving. De eerste lijfsring is bijzonder kort, en bovendien onduidelijk van den tweeden afgescheiden; de macrochaeten zijn zeer krachtig, op den tweeden en derden ring marginaal, op den anaal-ring meer onregelmatig. De pooten zijn forsch gebouwd, de haken en voetballen bij het ♂ een weinig meer verlengd dan bij het ♀.

Het verdient opmerking, dat in deze soort de orbitaal-borstels zoowel bij het ♂ als bij het ♀ voorkomen. Door Brauer en v. Bergenstamm wordt de aanwezigheid van orbitaal-borstels, ook bij het ♂, als een kenmerk aangegeven, dat in de Echinomyien-groep uitsluitend aan het geslacht *Pelleteria* eigen zou zijn (zie *Denkschr. K. Acad. der Wiss. Wien*, LVI, p. 132); en toch is *E. tepens* geenszins eene *Pelleteria*, maar ontegenzeggelijk eene echte *Echinomyia* (= *Tachina* Br. B.).

2. *Echinomyia lampros* n. sp. ♀.

Nigra nitida; capite aureo-flavo; antennis palpisque rufis; pedibus nigris; tegulis albidis; alis fuscatis, basi flava.

Long. 13,5—16,5 mm.

Kop goudgeel, het voorhoofd iets verdonkerd, ruim zoo breed als de oogen; voorhoofdsband roestkleurig, langwerpige driehoekig, ingedrukt; voorhoofdsborstels tot aan het eind van het tweede sprietenlid afdalende; ter wederzijde twee orbitaal-borstels; wangen met zeer fijne beharing; boven de beide knevelborstels en aan den mondrand nog enkele zwakkere borsteltjes; de kinbakken weinig minder hoog dan de lengte-doorsnede der oogen; kinbaard geel. Sprieten roestkleurig, boven de middenlijn der oogen ingewricht; het tweede lid verlengd, van boven met eenige zwarte borstelhaartjes; het derde lid eirond, weinig korter dan het tweede; sprietborstel aan den wortel vrij duidelijk geleed. Zuiger zwart, met roodgele eindlippen; de palpen dik, roodgeel. Thorax, schildje en achterlijf glanzig zwart met iets blauwachtige tint; vóór aan den thorax eene weinig in 't oog vallende grijze bestuiving, waarin fijne zwarte langslijnen; in de zijden en aan den achterrand van den thorax, alsmede aan den achterrand van het schildje stevige

macrochaeten. Achterlijf iets breeder dan de thorax; de achterzoom van den anaal-ring een weinig roodachtig; de anus roestkleurig; aan den achterrand van den tweeden ring een paar macrochaeten, aan dien van de beide volgende ringen eene geheele rij van macrochaeten. Pooten zwart, stevig gebouwd; midden- en achterschienen met lange krachtige borstels; haken en voetballen kort. Vleugelschubben witachtig. Vleugels aan den wortel geel, welke kleur zich uitstrekt tot in het begin der mediastinaal-eele en ook de wortelcellen inneemt, met uitzondering van het einde der bovenste wortelcel; de verdere oppervlakte der vleugels bruin, vooral donker om de middeldwarsader; de aderen in het lichte gedeelte roestkleurig, overigens zwart: de middeldwarsader iets voorbij het midden der schijfcel; ombuiging der discoidaal-ader (4de langsader) met scherpen hoek; de spitsdwarsader in haar eerste derdedeel diep ingebogen; achterdwarsader zeer schuin, flauw gebogen.

Sukabumi, in West Java (H. Fruhstorfer).

Twee wijfjes.

Door den goudgeelen kop en de bruine, aan de basis gele vleugels gelijkt deze soort op het eerste gezicht zoo zeer op *E. tepens*, dat ik aanvankelijk meende haar voor eene lokale variëteit van deze laatste te kunnen houden. Zij onderscheidt zich evenwel door de glanzig zwarte kleur van het geheele lichaam, ook op het schildje en aan de borstzijden (die bij *tepens* steeds roestkleurig zijn); door de witte vleugelschubben (deze zijn bij *tepens* levendig geel); en vooral door het derde sprietenlid, dat bijna even lang is als het tweede.

3. *Paratachina vulpecula* n. sp. ♂ (pl. 2 fig. 14).

Capite, thorace, scutello et abdomine (praeter partem posteriorem) ochraceo-hirsutis; antennis, palpis pedibusque rufis, alarum costa flava.

Long 14 mm.

Kop (fig. 15) okergeel, alleen de vrij smalle voorhoofdsband bruinrood en de gezichtslijsten kastanjebruin; voorhoofd ruim zoo breed als de betrekkelijk kleine oogen; aangezicht rechtstandig, aan den mondrand een weinig vooruittredend; wangen breed; kinbakken ongeveer even hoog als de lengte-doorsnede der oogen; de

geheele kop, met uitzondering van den voorhoofdsband en het ingedrukte middengedeelte van het aangezicht, door eene dichte okergele beharing bedekt, waartusschen zelfs de zwakke voorhoofdsborstels geheel verborgen zouden zijn, indien zij zich niet aan hunne zwarte kleur lieten herkennen; ook de mondborstels zijn weinig ontwikkeld. Sprietten (fig. 16) boven de middellijn der oogen ingeplant, roodgeel, slank, bijna tot aan den mondrand reikende; eerste lid kort, driehoekig; het tweede buitengewoon lang, aan den wortel dun, naar het einde iets breeder; het derde nauwelijks half zoo lang als het tweede, ook niet breeder, aan het einde afgerond; sprietborstel zwak, zonder zichtbare geleidingen, van dezelfde gele kleur als de sprietten. Zuiger glanzig bruin, met roodgele eindlippen; palpen mede roodgeel, uiterst dun en nietig, met enkele haren bezet. De grondkleur van den thorax schijnt zwartbruin en die van het schildje geelbruin te zijn, doch beiden zijn door eene dichte okergele beharing bedekt, waartusschen zich hier en daar enkele zwarte borstels vertoonen, het duidelijkst die aan den achterrand van het schildje. Achterlijf eivormig, niet breeder dan de thorax, eveneens met dichte gele beharing, die den eersten ring en den voorrand van den tweeden bedekt; ook aan den voorrand van den derden ring, vooral in de zijden, is nog een spoor van dergelijke beharing; het overige gedeelte van het achterlijf is glanzig zwart, met korte zwarte beharing; van macrochaeten is weinig te zien; zelfs die aan den anaal-ring zijn zwak en niet veel meer dan haren, die iets buiten de omringende kortere beharing uitsteken; de buik is zwartbruin met geelachtige insnijdingen. Dijen geelrood, met beharing van dezelfde kleur; de schenen en tarsen meer bruin; de midden- en achterschenen met zwarte borstels, de achterschenen flauw gebogen; voethaken en voetballen verlengd, geel, de haken met zwarte spits. Vleugelschubben geel; ook de vleugels aan den wortel en langs den voorrand, over twee derden der lengte, van die kleur, aan de spits bruinachtig en overigens geelachtig grijs; de aderen roestkleurig, alleen die aan de vleugelspits en de voorrandsader bruin; middeldwarsader voorbij het midden der schijfcel; ombuiging der discoidaal-ader (4de langsader) met scherpen hoek

en met een aanhangend adertje; spitsdwarsader aan haar begin inwaarts gebogen en verder recht; achterdwarsader met nauwelijks merkbare buiging.

Een enkel mannelijk exemplaar, Sukabumi, in West Java (Fruhstorfer).

Door het slanke, sterk verlengde sprietenlid, de bijna rudimentaire palpen, de dicht behaarde wangen en de uiterst zwakke macrochaeten behoort deze soort eene plaats in te nemen in het geslacht *Paratachina* Br. B., waarvan tot hertoe slechts eene enkele soort, en wel van Zuid-Afrika, bekend is geworden (zie *Deukschr. K. Acad. Wiss. Wien*, LVIII, p. 382).

4. **Chaetomyiobia javana** Br. B. (*Deukschr. K. Acad. Wiss. Wien*, LXI, 617).

Van deze soort vind ik in de collectie van den heer Neervoort van de Poll een drietal exemplaren van dezelfde herkomst als die, welke door Brauer en v. Bergenstamm beschreven zijn (Sukabumi, West Java, Fruhstorfer). Het zijn een mannetje en twee wijfjes.

Uit de beschrijving, door genoemde auteurs gegeven, meen ik te moeten afleiden, dat zij alleen het ♀ voor zich hadden en dit voor het ♂ hebben aangezien. De borstels op den kop zijn vooral bij het ♀ stevig; bij het ♂ ontbreken de orbitaal-borstels. De thorax is niet eenkleurig grijs (zoals de beschrijving luidt), maar zwart, doch voor een groot gedeelte, inzonderheid aan den voorkant en in de borstzijden, wit bestoven; aan den voorrand zijn vier zwarte langsstreepjes zichtbaar, waarvan de beide middelsten niet meer dan fijne lijntjes zijn. Het achterlijf, in beide sexen van denzelfden elliptischen vorm, is bij het ♀ zoals dit door de schrijvers wordt opgegeven, met dit verschil, dat de derde ring aan den voorrand duidelijk wit bestoven is; bij het ♂ daarentegen zijn de beide eerste ringen geel met zwarte rugstreep, doch zonder den zwarten achterzoom aan den tweeden ring, en vóór aan den derden ring is de gele kleur nog als een paar zijvlekken voortgezet. Aan de middenpooten zijn de schenen en tarsen van gelijke lengte; aan de voor- en achterpooten zijn de tarsen langer. Bij het ♂ zijn de haken en

voetballen van het eerste paar verlengd en is de sexe, ook in verband met de teekening des achterlijfs, daaraan duidelijk te herkennen.

5. *Siphona gedeara* n. sp. ♀.

Cinerea; thorace substriato; abdomine infuscato, incisuris griseis; antennis nigris; pedibus rufis, femorum apice fusco, tarsis nigris.

Long. 4,5 mm.

Voorhoofd breeder dan de oogen, donker aschgrauw; voorhoofdsborstels ter wederzijde in eene rij dicht bij de oogen en buitenwaarts nog met twee naar voren gebogen orbitaal-borstels; ocellaarborstels kort, doch door een paar langere verticaal-borstels gevolgd. Aangezicht en wangen witachtig grijs, aan den mondrand roodachtig; de beide mondborstels een weinig boven den mondrand en van boven zoowel als van onderen van enkele kortere borsteltjes vergezeld. Sprietten zwart, slechts weinig onder den bovensten oogrand ingewricht; eerste lid zeer kort, het tweede merkelyk langer; het derde driemaal zoo lang als het tweede en vrij slank; sprietborstel geknakt, het voorlaatste lid ongeveer een derde ter lengte van het laatste. Zuiger zwart, aan den uitersten wortel geelachtig; palpen draadvormig, geel, naar het einde gebruid. Thorax aschgrauw, van boven met onduidelijke langsstrepen; schildje bruin, met grijzen achterrand. Achterlijf eirond, grauwbruin, de tweede en volgende ringen met grijzen voorzoom; behalve de laterale macrochaeten, die aan elken lijfsring voorkomen, zijn er op den tweeden en derden ring nog twee in 't midden van den achterrand; de anale ring, die korter is dan de voorgaanden, heeft eenige meer onregelmatig geplaatste zwakkere borstels. Pooten roestkleurig; het eind der dijnen bruinachtig; de tarsen zwart, allen iets langer dan de schenen; voordijnen van boven met eene rij borstels; de schenen met enkele verspreide borstels; haken en voetballen zeer kort. Vleugelschubben en kolfjes vuilgeel. Vleugels bruinachtig grauw; de voorrand kort-borstelig en met een randdoortje; middeldwarsader midden onder de mediastinaal-cel (die zeer klein is), op nauwelijks een vierde der vleugellengte en merkelyk vóór het midden der schijffel; ombuiging der discoïdaal-ader (4de langsader) boog-

vormig; de spitscel aan de vleugelspits bijna gesloten; achterdwarsader in 't midden tusschen de middeldwarsader en de ombuiging der discoidaal-ader.

Een ♀, Goenoeng Gede (8000 voet), in West Java (Fruhstorfer).

Van het scherp begrensde geslacht *Siphona* waren tot nog toe alleen Europeesche soorten bekend, waarvan sommigen zeer gewoon zijn. Het blijkt nu, dat het ook in de tropen en met name op Java vertegenwoordigd is. Aan eene cosmopolitische soort valt niet te denken, daar het hierboven beschreven voorwerp althans met geen der mij bekende inlandsche soorten overeenstemt.

6. **Paralophosia imbuta** Wied. (*Zool. Mag.* III. 36. 53, *Ocyptera; Auss. Zrcijf.* II. 302. 39, *Tachina*).

Vier exemplaren (2 ♂ en 2 ♀) van Sukabumi, West Java (Fruhstorfer). Zij beantwoorden in voldoende mate aan Wiedemann's beschrijving en de mannetijke exemplaren volkomen aan de kenmerken van het geslacht *Paralophosia*, door Brauer en v. Bergenstamm voor deze soort opgericht (*Denkschr. K. Acad. Wiss. Wien*, LVI, p. 164).

Volgens Wiedemann zouden alleen aan de voorpooten de knieën «rostbraun» zijn; ik vind aan al de pooten niet alleen de knieën, maar ook de schenen, met uitzondering van het wortelgedeelte, van die kleur. Ook de palpen (waarvan Wiedemann zwijgt) zijn roodbruin, althans aan de spits, en zelfs de sprieten (door hem «bräunlichschwarz» genoemd) neigen sterk tot het roode, even als de sprietborstel. Verder spreekt hij uitdrukkelijk van twee witte banden op het achterlijf; bij een der mannetjes en een der wijfjes vind ik die banden duidelijk aanwezig, doch in de beide andere exemplaren ontbreken zij en is het achterlijf eenkleurig zwart; waarschijnlijk is de witte bestuiving, waaruit de banden ontstaan, daar afgewischt.

Wiedemann vermeldt bij zijne beschrijving de sexe niet, maar dat hij alleen het ♂ voor zich had, blijkt daaruit, dat door Brauer en von Bergenstamm, die in de gelegenheid waren om de typische exemplaren in het Weener museum te vergelijken, enkel

van het ♂ spreken en er bijvoegen, dat het ♀ nog onbekend is.

De beide wijfjes, die ik thans voor mij heb, komen in alle opzichten, o. a. in kleur en teekening der vleugels, zoo geheel met de mannetjes overeen, dat niemand haar voor eene andere soort zal aanzien. Het voorhoofd is alleen iets breeder, en behalve de gewone voorhoofdsborstels, heeft het, even als het ♂, ter wederzijde, een enkelen orbitaal-borstel. De voethaken en voetballen zijn kort. Bovendien is de spitscel, die bij de mannetjes smal geopend is, in de beide wijfjes gesloten en kort gesteeld. Het blijft de vraag, of dit laatste een sexueel kenmerk is dan wel of de individuen in dit opzicht variceren.

V. Eenige Calobatinen.

Onder de door den heer Kannegieter van Java overgezonden Diptera zijn mij nog een drietal merkwaardige Calobatinen bijzonder in 't oog gevallen.

1. *Nerius lineolatus* Wied. (*Auss. Zweijl.* II. 552. 71).

Vier exemplaren (3 mannetjes en 1 wijfje) van Buitenzorg op Java. Wiedemann's beschrijving, ofschoon enkel op het ♀ gegrond, is op deze voorwerpen wel toepasselijk. Alleen zou ik den thorax niet «tief braun» willen noemen, met lichten langsband over den rug; maar eer roodgeel met vier bruine langsstrepen; wellicht zijn in het exemplaar, dat hij voor zich had, die strepen twee aan twee eenigszins ineengesmolten geweest. Het exemplaar was uit het Leidsch Museum en is aldaar nog aanwezig, maar niet meer in een' toestand om met vrucht te worden vergeleken. — Aan de thans voor mij staande versche exemplaren bemerk ik nog, dat het voorhoofd, van terzijde gezien, kegelvormig vooruitsteekt; in 't midden is het ingedrukt en van voren hoekig en met eene dwarsgroef; op de beide hoeken zijn de sprieten, op eenigen afstand van elkander, ingeplant; het derde sprietlid is het langst en van boven zoowel als aan de spits donkerbruin; ook het eerste lid is van boven verdonkerd.

Nerius striatus Doleschall (*Nat. Tijdschr. Ned.-Indië*, X. p. 414, n°. 34, pl. 2, f. 3) beschouw ik als dezelfde soort.

2. *Telostylus maccus* Ost. Sacken (*Berl. Entom. Zeitschr.* XXVI, p. 207).

Deze soort werd door Osten Sacken beschreven naar een enkel vrouwelijk exemplaar van de Philippijnsche eilanden. Onder de Diptera, door Kannegieter te Buitenzorg op Java verzameld, bevindt zich een mannelijk voorwerp, in zoovele opzichten met de beschrijving van *T. maccus* overeenstemmende, dat ik daarin de andere sexe van die soort kan herkennen. Vooral de beide zwarte vlekken op den thorax achter den dwarsnaad en de zwarte zoom in de zijden en aan den achterrand van het scutellum brengen mij tot deze determinatie. Deze toch worden door den auteur aangegeven als kenmerken ter onderscheiding van de overigens dicht verwante *T. binotatus* Big. (= *Coenurgia remipes* Walk.). Ook het zwarte einde van het derde spriettlid kan als zoodanig gelden. Het achterlijf, dat in het ♀ een breeden donkeren rugband heeft, is bij het ♂ van boven geheel donkerbruin met lichtere insnijdingen; de mannelijke genitaliën (fig. 17) zijn vrij lang, naar den buik omgeslagen, aan het eind met een paar tijn behaarde tepeltjes. Aan de midden- en achterdijen is niet alleen de spits zwartachtig, maar bovendien eene aanduiding van een donkeren ring voorbij het midden; aan het voorste paar pooten zijn de schenen naar het einde iets verbreed en het eerste lid der tarsen over de geheele lengte verdikt.

3. *Nothybus biguttatus* n. sp. ♂ ♀. (Pl. 2 fig. 18, 19).

Thorace rufo, nigro-lineato, abdomine nigro; pedibus nigris, coxis femoribusque fulvis; tarsorum anticorum articulo primo flavo-annulato; alis flavescentibus, apice fusco, guttis duabus hyalinis ornata.

Long. 40 mm.

Kop bijna kogelrond, roodgeel, glanzig; op het voorhoofd ter wederzijde achter de implanting der sprieten eene driehoekige zwarte vlek, die zich streepvormig langs de binnenste oogkanten verlengt; op den schedel eene groote zwarte vlek; het aangezicht iets lichter geel, in 't midden met eene bruine vlek op eene wratachtige verhevenheid; het achterhoofd in 't midden ingedrukt. Sprieten (fig. 20)

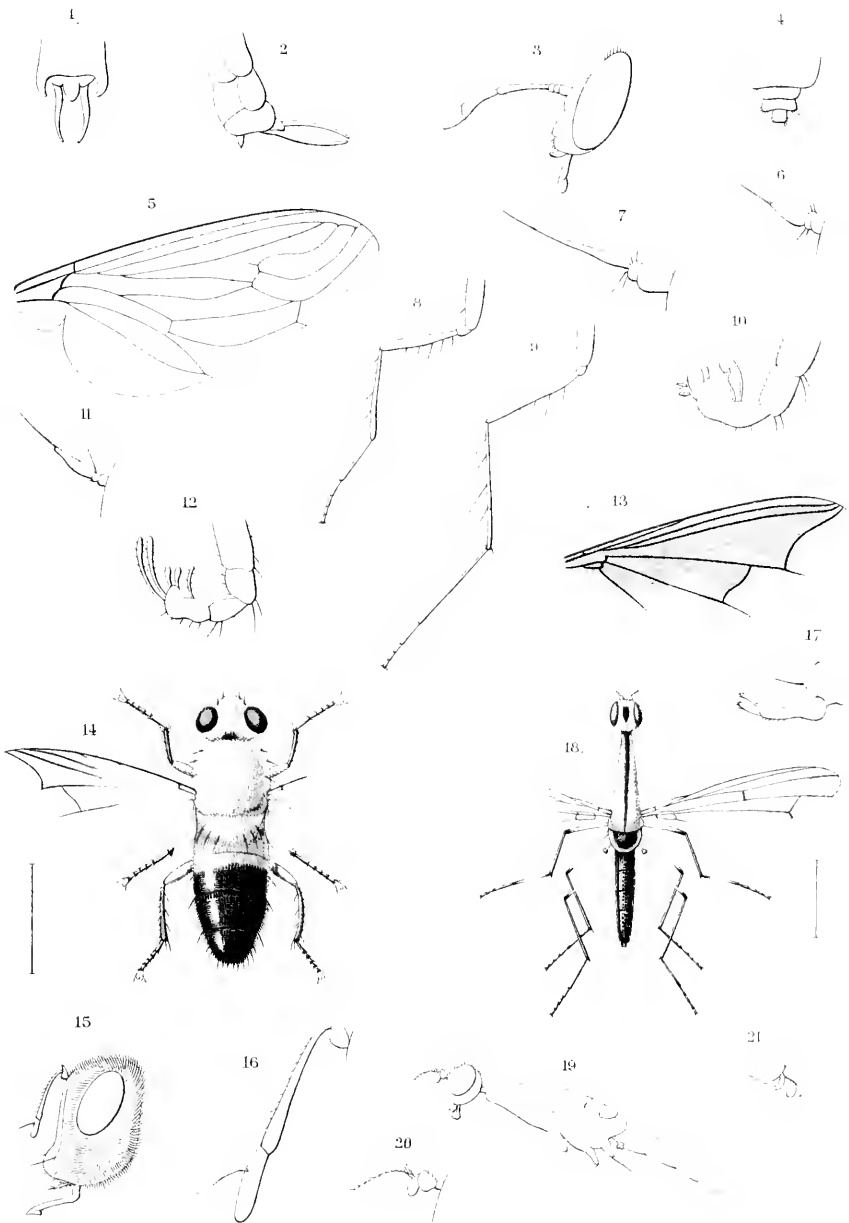
kort; de beide wortelleden roodgeel, het derde lid zwart; het tweede van boven iets uitpuilend, met eenige fijne haartjes; het derde eirond, niet langer dan het voorgaande; spriethorstel aan den wortel verdikt, van boven over de geheele lengte gevederd, van onderen alleen tegen het eind met eenige haren. Zuiger roodgeel; palpen klein, zwart. De naar voren lang uitgerekte thorax roodbruin, met zwarte langstrepen, een over den rug, een aan elke zijde, en een paar aan de onderzijde; schildje donkerbruin; de achterrug achter het schildje sterk opgehoogd. Achterlijf iets minder lang dan de thorax, van terzijde samengedrukt, eenkleurig zwart; de mannelijke genitaliën (fig. 21), zooveel aan het gedroogde exemplaar te zien is, bestaan uit een paar naar onderen omgebogen haken met kolfachtigen donkeren knop, en meer binnenwaarts nog een paar donkere draadvornige aanhangsels. Pooten dun en vrij lang; heupen en dijën roodgeel, de dijën aan de spits zwart; schenen en tarsen zwart; aan de voortarsen het eerste lid met gelen ring. Kolfjes bruinrood. Vleugels met geelachtige tint, vooral tegen den voorrand, aan de spits bruin met een paar ronde doorschijnende vlekjes, het eene onder het eind der radiaal-ader (2de langsader), het andere iets meer binnenwaarts, tusschen de cubitaal- en discoidaal-ader (3de en 4de langsader): het einde der langsaderen, alsmede de beide dwarsaderen donker gezoomd.

Een mannetje en twee wijfjes van Tji Bodas, Goenoeng Gede (4000 voet), Java (Kannegieter).

Deze ongemeen sierlijke soort is de tweede van het door zijn lang uitgerekten prothorax scherp afgebakende genus *Nothybus* Rond. — Van *N. longithorax* Rond., die op Borneo voorkomt, verschilt zij door het eenkleurig zwarte achterlijf en door de witte drupvlekken in de bruine vleugelspits.

VERKLARING DER AFBEELDINGEN.

-
- Pl. 2. fig. 1. *Tipula pedata* Wied., mannelijke genitaliën (van boven gezien).
- " 2. " " idem (in profiel).
- " 3. *Mydas Fruhstorferi* n. sp., kop.
- " 4. " " uiteinde van het achterlijf ♀.
- " 5. " " vleugel.
- " 6. *Psilopus albopilosus* v. d. W., spriet (de lange sprietborstel slechts aan zijn begin).
- " 7. " *aetereus* Big. id. id.
- " 8. " *spinifer* n. sp., voorpoot.
- " 9. " " middenpoot.
- " 10. " " mannelijke genitaliën.
- " 11. " *anthracoides* n. sp., spriet (de lange sprietborstel slechts aan zijn begin).
- " 12. " " mannelijke genitaliën.
- " 13. " " vleugel.
- " 14. *Paratachina vulpccula* n. sp.
- " 15. " " kop.
- " 16. " " spriet.
- " 17. *Telostylus maccus* Ost. Sack., mannelijke genitaliën.
- " 18. *Nothybus biguttatus* n. sp. ♀.
- " 19. " " (in profiel).
- " 20. " " spriet.
- " 21. " " mannelijke genitaliën.
-

Large figure number - 11

11

3

ce

BOLETINA SILACEA nov. sp.

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

De soorten van het genus *Boletina* zijn niet zeer talrijk, — ruim een twintigtal, allen uit Europa, — en de bestaande beschrijvingen zijn van dien aard, dat men de soorten vrij gemakkelijk daaruit leert kennen. Ik durf het daarom wagen hier eene nieuwe en naar het mij toeschijnt, zeer kennelijke soort te beschrijven en af te beelden.

Boletina silacea nov. sp.

Rufo-flava, abdomine tribus striis transversis et apice (ovipositore excepto) nigro-fuscis, alarum apice infuscato. — ♀ long. 4 mm. — Pl. 11 fig. 1.

Roodgeel, eenigszins glanzig. Voorhoofd bruinachtig grauw. Sprieten niet langer dan de thorax, de wortelleden en het begin der schaft geel, verder allengs bruingrauw wordende. Palpen geel. Op den thorax eene flauwe aanduiding van drie bruinroode langsbanden. Achterrand van den tweeden, derden, vierden en vijfden lijfsring bruinzwart; de laatste ringen geheel van die kleur; de korte eierbuis met de beide lamellen geel. De borstels van den thorax en de korte, platliggende beharing van het achterlijf geelachtig. Pooten geel; de spits der achterheupen en der achterdijen, alsmede de tarsen zwartachtig; de eindsporen der schenen geelachtig, ofschoon iets verdonkerd; aan de voorpooten de dijën en schenen ongeveer van gelijke lengte, de tarsen anderhalfmaal zoo lang als de schenen; achterste schenen met fijne korte borsteltjes. Kolfjes geel. Vleugels eenigszins spits toeloopend, glasachtig, aan den voorrand met gele, overigens met iets grijze tint; aan het eind van den voorrand eene

wegsmeltende zwartbrune vlek; randader slechts weinig voorbij de uitmonding der cubitaal-ader voortgezet; hulpader ongeveer op de halve vleugellengte en ver voorbij den oorsprong der cubitaal-ader in den voorrand uitmondende, met een dwarsadertje aan de subcostaal-ader verbonden; oorsprong der cubitaal-ader dicht bij den vleugelwortel dan in andere soorten, op ruim een derde der vleugellengte; steel der bovenste vorkcel verlengd, ruim half zoo lang als de bovenarm; basis der onderste vorkcel veel meer naar den vleugelwortel teruggetrokken dan die der bovenste.

Een ♀, door den heer Snellen den 25 Juli 1886 te Rijen gevangen.

Volgens het aderbeloop behoort deze soort stellig tot het genus *Boletina* Staeg. Ik vind echter geene soort van dat geslacht beschreven, die, zooals deze, eene roodgele kleur heeft en eene donkere vlek aan de vleugelspits vertoont.

Bij hare determinatie zou kunnen gedacht worden aan *Leia dimidiata* Meig. (*Klass.* I. 91. 3 en *Syst. Beschr.* I. 254. 4), waarvan het, bij gemis van eene afbeelding en van de beschrijving van het aderbeloop, niet is uit te maken, tot welk der nieuwere genera zij behoort. De beschrijving (ook alleen op het ♀ gegrond) wijkt echter af door de zwarte thorax-strepen, door zes (niet vier) zwarte dwarsbanden op het achterlijf en door de vleugels, waarvan niet enkel de spits, maar het geheele buitenste derdedeel bruin is.

NOG IETS OVER LANGWERPIGE DEXINEN.

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

I. Genus URAMYIA Rob. D. (= *Oxydextia* Big.)

Toen ik vroeger in dit Tijdschrift (dl. XXVIII blz. 189) eenige langwerpige Dexinen besprak, maakte ik met een enkel woord melding van het geslacht *Oxydextia* Big. (*Bull. Soc. Ent. de France* 1885 p. xxxiii), doch liet dit verder buiten aanmerking, omdat de heer Bigot mij had medegedeeld, dat hij genoodzaakt was dat geslacht weder in te trekken.

Het genus was gegrond op een enkel voorwerp van Brazilië, met een zeer verlengd achterlijf («abdomine angusto, conico, acuminato»), en dat aanvankelijk door Bigot voor een ♂ gehouden werd; de soort noemde hij *O. acuminata*.

Onder de Mexicaansche vliegen van de heeren Ducane Godman en Salvin vond ik er een, die mij toescheen als *O. acuminata* te kunnen worden bestemd, ofschoon sommige punten van twijfel overbleven. Zoo b. v. had mijn exemplaar duidelijk behaarde oogen, terwijl Bigot's beschrijving zegt: «oculis nudis» en op eene andere plaats «oculis fere nudis».

Daar ik er veel belang in stelde, om ten aanzien van de identiteit mijner soort zekerheid te verkrijgen, vroeg ik den heer Bigot, onder toezending van eene schetsteekening, nadere inlichtingen, o. a. ook op het punt der oogen. Blijkens zijn antwoord, had ik, althans in de bepaling van het genus, niet misgetast, en wat de beharing der oogen betreft, ook deze werd bij nader onderzoek door Bigot aan zijn exemplaar waargenomen.

Inmiddels had de heer Bigot onder een groot aantal nog onge-

determineerde vliegen in zijn bezit, een paar Braziliaansche exemplaren gevonden, die, met uitzondering van het veel minder verlengde achterlijf, volmaakt op zijne *O. acuminata* geleken, en die hij daarom voor de andere sexe van dezelfde soort hield. Hij kwam tevens tot het besluit, dat hij het beschreven exemplaar ten onrechte voor een ♂ had gehouden, want de verlengde laatste lijfsring meende hij nu voor de eierbuis te moeten aanzien.

Voorts bemerkte hij, dat in zijne collectie zich een exemplaar uit Zuid-Amerika bevond met het etiket: *Uramyia producta* Rob. D., en bij nauwkeurige vergelijking bleek het, dat *Oxydesia acuminata* generiek daarvan niet verschilde, en slechts eene andere soort was van het geslacht *Uramyia* Rob. D. — Het bedoelde Zuid-Amerikaansche voorwerp had ook het achterlijf zeer verlengd en werd daarom door hem mede voor een ♀ gehouden.

Het geslacht *Uramyia* wordt door Robineau Desvoidy (*Myodaires* p. 215) gekenmerkt als volgt:

«Caractères des *Thélaires*: chète tomenteux. Front étroit sur «les deux sexes; le dernier segment abdominal des femelles prolongé «en une longue tarière; corps cylindrique.» Hij voegt er bij: «on ne confondra jamais ce genre avec aucun de ses voisins, «surtout lorsqu'on possédera les femelles».

Robineau Desvoidy beschrijft vervolgens de eenige hem bekende soort van dit geslacht, uit Brazilië herkomstig, onder den naam van *U. producta*. Gelijk uit het vorenstaande blijkt, kende hij de beide sexen en verkeerde hij ook in de meening, dat het verlengde achterlijf bij de eene sexe niet anders dan de eierbuis van het ♀ kon aanduiden.

De heer Bigot is zoo goed geweest, mij het exemplaar van *U. producta*, alsmede een ♂ en ♀ van *U. acuminata* ten onderzoek te zenden. Uit de vergelijking dezer voorwerpen is het mij duidelijk geworden, dat het Mexicaansche exemplaar, onder mijne berusting, niet behoort tot *Uramyia* (*Oxydesia*) *acuminata* Big., maar tot *U. producta* Rob. D.

Op twee punten ben ik het met mijn geachten Franschen collega niet eens. In de eerste plaats houd ik de voorwerpen met het

verlengde achterlijf niet voor het ♀, maar integendeel voor het ♂, en zulks vooral naar analogie met het geslacht *Trichodura* Macq., alwaar juist bij het ♂ het achterlijf in een langen staart eindigt (zie mijne aantekening daaromtrent in het *Tijdschr. voor Ent.*, dl. XXVIII bl. 194). Daar blijkt dit duidelijk, omdat de wijfjes een breeder voorhoofd en kortere klauwen en pulvillen aan de tarsen hebben, waaraan over 't algemeen, bij de Muscidae calypterae, de vrouwelijke voorwerpen bij den eersten oogopslag te herkennen zijn. Deze sexueele kenmerken kunnen nu wel voor het geslacht *Uramyia* niet gelden, want, gelijk Robineau Desvoidy reeds heeft aangegeven, is daar het voorhoofd ook bij de wijfjes smal, terwijl evenmin de tarsen het gewone verschil aanduiden; maar de voorwerpen met verlengd achterlijf hebben van onderen aan den laatsten lijfsring, niet geheel aan het einde, de genitaal-spleet, op de wijze van de mannetjes van *Trichodura* en andere min of meer verwante genera, zooals ik dit l. c. op pl. 6 fig. 4, 8, 11 en 14 heb afgebeeld.

In de tweede plaats kan ik met den heer Bigot niet medegaan, ten opzichte van de plaats, die hij aan het geslacht *Uramyia* in het systeem aanwijst. Hij wil dit namelijk opnemen onder de Sarcophaginen, die zich over 't algemeen onderscheiden door den aan 't begin gevederden en aan 't eind naakten sprietborstel, in tegenstelling o. a. van de Dexinen, bij welke de sprietborstel tot het einde gevederd is. Nu heeft inderdaad het genus *Uramyia* den sprietborstel kort gevederd en aan het einde naakt; maar de heer Bigot hecht m. i. te veel waarde aan dit ééne kenmerk en ziet daardoor alle anderen voorbij. De zeer langwerpige lichaamsvorm toch en de sterk verlengde pooten geven aan deze dieren een' habitus, dien men wel onder de Dexinen maar nimmer bij de Sarcophaginen aantreft. Trouwens de wijze van beharing van den sprietborstel levert zoowel in de eene als in de andere groep zooveel afwijkingen en overgangen op, dat men bij de rangschikking der genera stellig niet uitsluitend op het daaraan ontleende kenmerk kan afgaan.

Aan de genericke kenmerken van het geslacht *Uramyia*, zooals zij kortelijk door Robineau Desvoidy en meer uitvoerig door Bigot voor het daarmede synonieme genus *Orylexia* zijn aangegeven,

behoeft niet anders te worden toegevoegd, dan dat de oogen in beide sexen duidelijk behaard zijn; dat het aangezicht tusschen de sprietgroeven niet kielvormig is opgehoogd; dat in ♂ de laatste lijfsring dunner en merkelijk langer is dan de voorafgaande, waardoor tevens het geheele achterlijf langer dan de vleugels is; dat de achterdijen, althans van het ♂, zeer verlengd en de achterschenen eenigszins gedraaid zijn; eindelijk dat de vleugelschubben, vooral de onderste, zeer groot zijn.

Wat nu betreft de beide soorten, *U. producta* Rob. D. en *acuminata* Big., deze zijn nauw aan elkander verwant en leveren in coloriet en teekening weinig verschil op. De thorax is lichtgrijs, op den rug met twee dunne zwarte langslijnen en daarnevens, ter wederzijde, een zwarten, aan den dwarsnaad afgebroken langsband; het schildje is grijs, aan den wortel min of meer verdonkerd; het achterlijf zwart, met grijzen, in 't midden ingekeepten of zelfs afgebroken voorrand; in sommige richtingen doet zich de grijze kleur op de beide middelste ringen als een paar zijvlekken voor. De pooten zijn zwart, de schenen meer pekbruin. Voorhoofd en aangezicht zijn witachtig; de sprieten zwart, doch gedeeltelijk met roodbruine tint; de palpen en het uiteinde van den zuignuit roodgeel. De vleugels zijn bruinachtig, aan den voorrand en langs de aderen donkerder.

Het onderscheid tusschen de beide soorten kan ik alleen voor de mannelijke sexe aangeven, omdat mij van *U. producta* Rob. D. het ♀ niet bekend is. Het bestaat hoofdzakelijk daarin, dat bij de genoemde soort de laatste ring van het mannelijk achterlijf meer dan dubbel zoo lang is als de voorlaatste en dicht bij den wortel naar onderen eenigszins verbreed; de aldaar zich bevindende genitaal-opening verlengt zich naar achteren in eene lange spleet, die tot aan het einde doorloopt. Bij *U. acuminata* Big. daarentegen is de laatste lijfsring van het ♂ nauwelijks dubbel zoo lang als de voorlaatste; de verbreding naar onderen en de genitaal-opening bevinden zich verder van de basis en de spleet schijnt niet geheel tot het einde door te loopen; ook zijn de vleugels aan den voorrand sterker gebruid; dit laatste is vooral ook bij het ♂ het geval.

Ten overvloede geef ik hier schetsteekeningen van

<i>U. producta</i> ,	einde van het achterlijf ♂ van terzijde.	Pl. 11, fig. 2.
»	» idem van onderen	» 3.
» <i>acuminata</i> ,	einde van het achterlijf ♂ van terzijde.	» 4.
»	» idem van onderen	» 5.
»	» achterlijf ♀ van boven	» 6.
»	» idem van terzijde	» 7.

II. Genus DOLESCHALLA Walk.

In mijn vorig opstel over langwerpige Dexinen heb ik verzuimd van dit genus melding te maken. Het werd door Walker (*Proceed. Linn. Soc.*, V, 1861, p. 242) opgericht voor eene soort van Nieuw Guinea, terwijl later (*Proc.* VII, p. 225 en 226) door hem nog twee soorten van het eiland Waigoe daaraan werden toegevoegd.

Naar Walker's beschrijving te oordeelen, schijnt het geheel met mijn geslacht *Rhaphis* overeen te komen; althans al de generieke kenmerken, door hem aangegeven, passen ook op mijne *Rhaphis elongata*. Deze verschilt echter specifiek van de drie door Walker bekend gemaakte soorten, gelijk uit de beschrijvingen duidelijk blijkt.

De generieke naam *Doleschalla*, als de oudste, zou dus den voorrang hebben. Men zou wellicht kunnen tegenwerpen, dat er reeds een geslacht *Doleschallia* Feld. onder de Lepidoptera bestond, dat van 1859, dus van twee jaren vroeger, dagteekent; maar er zijn voorbeelden genoeg, dat dezelfde generieke naam in verschillende insecten-orden wordt gebezigd, zonder dat daaruit eenige ongelegenheid ontstaat. Men denke slechts aan *Degeeria*, die onder de Neuroptera, de Thysanura en de Diptera voorkomt, aan *Fabricia*, *Boisduvalia* en zoo vele anderen.

SARCOPHAGULA,

een nieuw geslacht der SARCOPHAGINAE,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Eenige exotische *Sarcophaga*-soorten geven mij aanleiding tot generieke afscheiding, waartoe te meer reden is, omdat het geslacht *Sarcophaga*, over alle deelen der wereld verspreid, in tallooze specifieke vormen optreedt, die niettemin onderling de meeste overeenstemming vertoonen.

De hier bedoelde soorten, waaraan ik den naam van *Sarcophagula* wensch te geven, zijn allen van kleine gestalte; de grootste is niet meer dan 6 mm. lang. Zij komen overigens in habitus met de meeste Sarcophagen overeen en hebben, even als deze, een gevederden sprietborstel, doch waarvan het eind naakt is. Het verschil bestaat voornamelijk daarin, dat de teekening op den thorax (de drie zwarte langsstrepen) en de weerschijnvlekken op het achterlijf veel minder duidelijk zijn, en bovendien in het aderbeloop der vleugels. Dit laatste zal duidelijk worden bij vergelijking van Pl. 11 fig. 8, waar de vleugel eener gewone *Sarcophaga* is voorgesteld, en fig. 9, welke die eener *Sarcophagula* vertoont. De schijfdwarsader namelijk, bij de echte *Sarcophaga*-soorten gebogen, is hier recht en in plaats van op twee derden of bijna drie vierden, op of nauwelijks iets voorbij de helft van de spitscel ingewricht. De radiaal-ader loopt nagenoeg recht, de ombuiging der discoidaal-ader vormt een rechten hoek en de spitsdwarsader is slechts zeer weinig gebogen, zoodat de spitscel aan haren ondersten hoek ook bijna niet uitpuilt. De mediastinaal-cel

is klein en bij gevolg het derde segment der voorrandsader merkelijk korter dan het volgende. Aan het eind der hulpader bevindt zich gewoonlijk een duidelijk randdoortje.

Bij de mij bekende soorten zijn de macrocheten van den thorax goed ontwikkeld en ook in 't oog vallende dorsocentraalborstels aanwezig; macrocheten bevinden zich op den rug van het achterlijf aan den achterrandsrand van den tweeden en derden ring; de anale ringen van het ♂ zijn niet zoo sterk ontwikkeld als bij de echte Sarcophagen, maar hebben toch ook den bolronde vorm, waardoor deze zich onderscheiden.

Tot het geslacht *Sarcophagula* behooren *Sarcophaga occidua* F., voorts *S. canescens*, *brevispina*, *genalis*, *pallierus* en *despecta* Thoms. (*Dipt. Eugen. Resa*), en waarschijnlijk ook *S. calida*, *surinamensis*, *terminalis*, *amata*, *sugens*, *obsoleta* en *parvula* Wied. Allen zijn uit Zuid-Amerika, met uitzondering van *S. pallierus* Thoms., die in Australie voorkomt.

AANTEEKENINGEN
BETREFFENDE JAVAANSCH E DIPTERA,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

De heer Mr. M. C. Piepers te Batavia blijft steeds voortgaan, met bij de bezendingen Lepidoptera, die hij aan onzen geachten vriend Snellen doet toekomen, — en die allengs tot eene zeer uitgebreide verzameling aangroeien, — ook enkele Diptera voor mij te voegen. Ik ben hem daarvoor zeer erkentelijk en wensch dit te doen blijken, door van zijne merkwaardigste vangsten op dit gebied van tijd tot tijd melding te maken in dit Tijdschrift.

De laatstelijk van hem ontvangen voorwerpen geven mij weder aanleiding tot een paar opmerkingen, alsmede tot de beschrijving van eene nieuwe *Sciara*-soort en van een nieuw genus uit de groep der Geomyzina.

1. **Ocyptera umbripennis** v. d. Wulp.

Dipt. Sum. Exp., 35, 1.

Van deze soort ontving ik een gaaf mannelijk exemplaar. Zij komt dus ook op Java voor. Aan mijne vroegere beschrijving kan ik nu nog toevoegen, dat ook de glanzig zwarte vierde en vijfde lijfsringen een wit bestoven voorzoom hebben en dat de onderzijde der dijen en de voorzijde der voorste schenen bij opvallend licht zich witachtig grijs vertoonen. Wat het aderbeloop der vleugels betreft, daaromtrent valt het volgende op te merken: de middel-dwarsader is even vóór de uitmonding der subcostaal-ader en ongeveer op het midden der schijffel geplaatst; de discoidaal-ader is aan hare ombuiging afgerond en als spitsdwarsader, kort vóór

hare verbinding met de cubitaal-ader eveneens rondachtig teruggebogen; het steeltje der spitscel is schuin omhoog gericht; de schijfdwarsader is recht en op drie vijfden der spitscel ingewricht.

De soort is van de verwante *O. fuscipennis* Wied., behalve door minder grootte, onderscheiden door minder stomp geëindigde vleugels en door het aderbeloop: bij *fuscipennis* namelijk vormt de ombuiging der discoïdaal-ader een spitsen hoek en de schijfdwarsader is flauw gebogen; welk een en ander kan blijken uit de hierbij gevoegde vleugelafbeeldingen (Pl. 11, fig. 10 *fuscipennis*, en fig. 11 *umbripennis*).

2. *Adrama determinata* Walk.

Dacus determinatus, Walk., *Proc. Linn. Soc.*, I, 133, 154.

Adrama determinata, O. Sack., *Ann. mus. Gen.*, XVI, 479.

Dacus cylindricus, v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Ent.*, XXIII, 181, 43, pl. 11, f. 5.

Acanthipeza maculifrons, Rond., *Ann. mus. Gen.*, VII, 438.

Van deze soort ontving ik voor eenige jaren van den heer Albarda een Javaansch ♂, door mij als *Dacus cylindricus* beschreven ¹⁾, en nu onlangs een ♀, mede op Java door Mr. Piepers gevangen. De heer Osten Sacken beschouwt mijne soort als synoniem met *Dacus determinatus* Walk., die tot het genus *Adrama* moet worden gerekend. Werkelijk beantwoorden mijne beide exemplaren volkomen aan de kenmerken van dit genus, zooals die kortelijk door Walker (*Proc. Linn. Soc.*, III, p. 117) en door Osten Sacken (*Ann. mus. Gen.*, XVI, p. 479) meer uitvoerig zijn aangegeven.

Walker's beschrijving der soort intusschen geeft wel eenige aanleiding tot twijfel. Hij begint met het dier «nigro-aeneus» te noemen, en hieraan vooral is het toe te schrijven, dat ik het vroeger niet herkend heb, want bij mijne exemplaren heeft de thorax eene zwarte grondkleur en zonder merkbaren metaalglod; alleen de achterrug is zeer glanzig, maar ook zonder metallieken

1) In mijne diagnose, *Tijdschr. v. Ent.*, XXIII, p. 182, gaf ik het voorwerp ten onrechte als een ♀ aan.

schijn; die glanzig zwarte kleur strekt zich ook over een deel der achterheupen uit.

Op den thorax is een gele middenband, die wel over den mede geel gezoomden dwarsnaad reikt, maar niet tot het schildje doorloopt; de schouderknubbels zijn bleekgeel en grenzen van achteren aan eene groote, glanzig witte, haakvormige vlek boven de middenheupen; eene dergelijke, meer elliptische vlek is ter wederzijde op den achterrug, onmiddellijk achter de inplanting der vleugels.

De mondrand is over een groot deel harer breedte zwart, iets waarvan Walker in zijne beschrijving geen melding maakt; ook op het achterhoofd vind ik eene zwarte vlek, die evenmin door Walker is genoemd. Bij het voorwerp van de Philippijnsche eilanden, waarvan Osten Sacken gewaagt (*Berl. ent. Zeitschr.*, XXVI, p. 240), is de zwarte kleur van den mondrand in twee vlekken verdeeld en ook de vlek op het achterhoofd aanwezig. Den zwarten driehoek op het schildje (door Osten Sacken vermeld) vind ik mede in mijne exemplaren; bij het ♂ is die echter minder duidelijk, waardoor in mijne beschrijving van *Dacus cylindricus* daarvan werd gezwegen.

De basis van het achterlijf is in mijne (Javaansche) exemplaren zwart, hetgeen met Walker's opgaven strookt, maar eene afwijking vormt van het Philippijnsche exemplaar, waarvan het geheele achterlijf, volgens Osten Sacken, rood zou zijn.

Aan de roodgele pooten zijn de voorschenen en voortarsen, de achterschenen (met uitzondering der spits) en de laatste leden der achtertarsen zwart of zwartbruin. Van eene verdonkering aan de spits der dijen (waarvan Walker's beschrijving spreekt) zie ik niets.

De kolfjes zijn geel. De vleugels stemmen volkomen met Walker's opgaven overeen.

Niettegenstaande de hierboven opgesomde verschilpunten, geloof ik mijne exemplaren, even als die van Osten Sacken, als *A. determinata* Walk. te moeten beschouwen en alleen aan lokale variëteiten van de soort te kunnen denken.

3. *Sciara sulcata* nov. sp.

Nigra, parum nitida; thorace bisulcato; forcipe anali maris robusta,

crassa, biarticulata; pedibus halteribusque piceis; alis nigro-fuscis: basi cellulae furcatae pone nervi subcostalis apicem sita. — ♂ long. 5,5 mm.

Uit de verwantschap van de Europeesche *Sc. Thomae* L. en door de gezwollen tangarmen op *Sc. analis* Egg. gelijkende; in grootte met eerstgenoemde overeenkomende. — Zwart met eenigen glans. Sprieten ter lengte van kop en thorax. Op den rug van den thorax een paar langsgroeven en achter de schouders eene ingedrukte plek. Achterlijf vrij breed, dicht behaard; genitalien (pl. 11, fig. 12) groot, de tangarmen elk uit twee bijna gelijk grootte, bolvormige, uitwendig behaarde leden bestaande. Pooten pekbruin, fijn behaard; de voortarsen langer, de achterste farsen korter dan de schenen; dijen aan de buitenzijde met duidelijke groef. Kolljes zwart, met zeer langwerpige knop. Vleugels zwartbruin, aan den voorrand het donkerst; subcostaal-ader lang, hare uitmonding een eind voorbij den wortel der vorkcel; hulpader tot boven den oorsprong der cubitaal-ader duidelijk, doch van daar zich in de vleugelvlakte verliezende; oorsprong der cubitaal-ader merkelyk vóór het midden der subcostaal-ader; uitmonding der cubitaal-ader dichter bij de vleugelspits dan de uitmonding van den onderarm der vorkcel.

Een ♂ van Java (Piepers).

4. **APSINOTA** gen. nov. ¹⁾.

ἄψις (hoog, gewelf) en ῥῶτος (rug).

Caput rotundatum; frons lata, nuda, vertice solum setoso; genae angustae; setae orales nullae vel vix visibiles. Antennae breves, articulo tertio elliptico; arista plumata. Thorax elevatus, convexus; scutellum margine postico quadrisetosus. Abdomen elongatum, pictum, macrochetis ad marginem segmenti secundi et tertii. Pedes graciles; tibiae intermediae bicalcaratae, anticae et posticae seta praecipicali parva munitae. Alae abdomine longiores;

1) In het Verslag van de vergadering der Entomologische Vereeniging van 17 Januari 1886, waar voor het eerst van dit nieuwe genus is melding gemaakt (zie *Tijdschr. v. Entom.*, XXIX, blz. CVIII), wordt het verkeerdelyk *Arsinota* genoemd.

costa subnuda; nervus subcostalis vix quartam partem costae attingens; nervus auxiliaris a subcostali paullo remotus, sed in apice illo conjunctus; nervus cubitalis in alarum apicem excurrens; nervi transversi valde distantes: nervus transversus medius ante nervi subcostalis apicem et versus alarum basin retractus; nervus transversus discoidalis rectus, prope alarum marginem posticum; cellula basalis media eum cellula discoidali confluens.

Dit geslacht is nauw verwant aan *Diplocentra* Löw (= *Curtonotum* Macq.), waarmede het in den gevederden spriethorstel, den hooggewelfden rug, het sierlijk geteekende achterlijf en de ver vancen geplaatste dwarsaderen overeenkomt. Het moet, even als dit, tot de groep der Geomyzinae worden gebracht. Het verschilt hoofdzakelijk door het ontbreken der doortjes aan den voerrand der vleugels, door het gemis van duidelijke mondborstels en doordien de middeldwarsader nog dicht bij den vleugelwortel is geplaatst.

Kop laag aan den thorax gehecht, van voren rond; voorhoofd naakt, gelijkbreed, breeder dan de dwarsdoorsnede der oogen; op den schedel eenige borstels; wangen en kinbakken zeer smal; een paar zeer kleine en zwakke mondborstels zijn alleen bij sterke vergrooting zichtbaar. Sprieten korter dan het aangezicht; derde lid elliptisch, ongeveer driemaal zoo lang als het tweede; spriethorstel lang gevederd. (Monddeelen ingetrokken, niet goed te zien). — Thorax hultig verheven, gewelfd, op den rug zonder macrocheten, maar met eene zeer korte, borstelige beharing; 4 praescutellair-borstels, de buitenste langer; schildje aan den achterrand met vier borstels. — Achterlijf langwerpig, gelijkbreed, naar beneden omgebogen; achterrand van den tweeden en derden ring met macrocheten. — Pooten lang en dun; middendijen met een paar apicaal-borstels; een prapicaal borsteltje aan de vooren achterschenen; middenschenen daarentegen met een paar eindsporen. — Vleugels (Pl. 41 fig. 45) langer dan het achterlijf; hulpader van de subcostaal-ader afgescheiden, doch dicht langs deze loopende en aan de uitmonding met haar samengesmolten; die uitmonding nog vóór het eerste vierde der vleugellengte en

aldaar met een klein randdoortje; de voorrand overigens zonder uitstekende borstels (met eene sterke loupe ontdekt men er eene zeer korte borstelige beharing); radiaal-, cubitaal- en discoidaal-aderen lang, recht, naar het eind een weinig uit elkander loopend, de cubitaal-ader in de vleugelspits uitmondende; de beide dwars-aderen zeer ver van elkander geplaatst; de middeldwarsader ligt nog vóór de uitmonding der subcostaal-ader en dus zeer dicht bij den vleugelwortel; de schijfdwarsader is recht, steil en dicht bij den achterrand der vleugels; de middenste wortelcel is niet van de schijfcel afgescheiden.

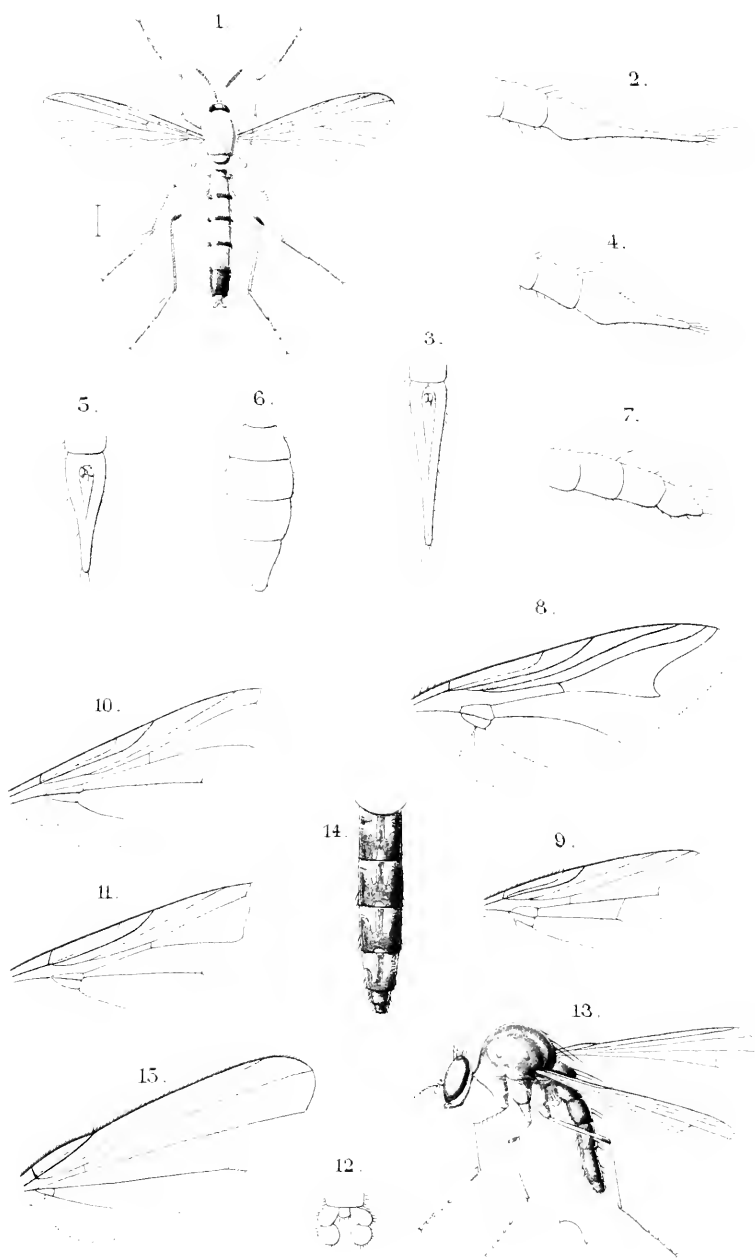
***Apsinota pictiventris* nov. sp.**

Parva, cinerea; antennis, pedibus halteribusque flavescens; thorace lineato; scutelli margine postico rufescente; abdomine nigropicto; alis hyalinis. — ♀ long. circa 5 mm. — Pl. 11, fig. 13.

Aangezicht roodachtig wit, in 't midden onder de sprieten verdonkerd; voorhoofd met breeden, grauwbrownen, in 't midden door eene fijne lichtgrijze lijn gespleten en van voren boven de sprieten roodachtigen langsband; de oogkanten met smallen witachtigen zoom. Sprieten roodgeel, de sprietborstel zwart, aan den wortel verdikt, van boven dichter dan van onderen gevederd. — Thorax van boven grauwbrown, met vier fijne lichtere langslijnen; borst-zijden en heupen lichtgrijs; schildje grauwbrown met roodgelen achterrand. — Achterlijf (fig. 14) grijs, van boven met fluweelzwarte teekening; deze bestaat uit een breeden achterzoom der ringen, die zich ter wederzijde nog naar voren uitbreidt en op de drie eerste ringen een klein vlekje tegen den achterrand vrijlaat; de overblijvende lichte plekken worden door eene rugstreep in tweeën gedeeld; aan het lichte gedeelte van den eersten ring bevinden zich nog een paar zwarte zijvlekjes; aan de buikzijde vertoonen zich eene langsstreep en de insnijdingen mede zwart. — Pooten roodgeel; de spits der achterste dijen, benevens al de tarsen bruinachtig. Kolfjes bleekgeel. Vleugels zuiver glasachtig.

Een ♀ van Batavia (Piepers).

N I E U W E

359-

ARGENTIJNSCHE DIPTERA

VAN WIELEN

Prof. H. WEYENBERGH Jr.,

BESCHREVEN DOOR

F. M. VAN DER WULP.

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1888.

N I E U W E
A R G E N T I J N S C H E D I P T E R A

VAN WILLEN

Prof. H. W E Y E N B E R G H J r . ,

BESCHREVEN DOOR

F. M. V A N D E R W U L P .

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1888.

3.

NIEUWE ARGENTIJSISCHE DIPTERA

VAN WIJLEN

Prof. H. WEYENBERGH Jr.,

BESCHREVEN DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Toen wijlen mijn hooggeachte en betreurde vriend, Prof. Weyenbergh, door eene ongeneeslijke kwaal aangetast, uit Argentina naar herwaarts terugkeerde, bracht hij o. a. eene collectie insecten mede, door hem gedurende zijn verblijf daar te lande verzameld. Het was zijn plan om, zoo hij hoopte, hier tot rust gekomen, dat materiaal wetenschappelijk te bewerken en dienstbaar te maken aan de bevordering van de kennis der entomologische fauna van dat door de natuur zoo mild bedeelde land. Zijn spoedig gevolgde dood heeft hem, helaas! verhinderd dat voornemen ten uitvoer te brengen.

De collectie bestaat hoofdzakelijk uit Coleoptera, Lepidoptera en Diptera. Mevrouw de Wed. Weyenbergh was zoo goed, mij de Diptera, die er zich bij bevonden, ten onderzoek toe te vertrouwen. Ofschoon de toestand der voorwerpen veel te wenschen overliet, — zij hadden door de reis geleden en waren, toen Weyenbergh te Bloemendaal een pas opgebouwd huis had betrokken, nog al sterk door schimmel aangetast, — is het mij toch mogen gelukken een aantal ervan te herkennen. Er waren vele oude kennissen bij, die ik vroeger reeds in mijne opstellen over «Amerikaansche Diptera» ¹⁾ had behandeld, maar ook verscheidene, die mij voor

---

1) *Tijdschr. v. Entom.* XXIV, p. 141, XXV, p. 77 en XXVI, p. 1.

't eerst onder de ooggen kwamen. Jammer, dat de vele kleinere soorten geheel onkenbaar waren, deels door schimmel, deels ook door de wijze van prepareren, daar zij bijna zonder uitzondering waren opgeplakt, eene methode, die althans voor kleine Diptera geheel ongeschikt is.

Dat er weder verscheidene nieuwe soorten bij waren, laat zich wel begrijpen, als men in aanmerking neemt, hoe weinig tot dusver aan eene opzettelijke studie der Argentijnsche Diptera gedaan is ¹⁾. Die nieuwe soorten zal ik trachten, in de volgende bladzijden eenigszins kenbaar te beschrijven.

Alvorens echter hiertoe over te gaan, wensch ik eenige opmerkingen mede te deelen, waartoe een viertal exemplaren van *Hermetia*, in de collectie aanwezig, mij aanleiding gaven. Van die exemplaren heeft er een, en wel het kleinste, een bruinrood achterlijf en komt volkomen overeen met een voorwerp in mijn bezit, door mij als *H. rufiventris* Fabr. gedetermineerd en waarvan ik melding maakte in dit Tijdschrift, deel XXIV, p. 154, n°. 2. Twee andere exemplaren met een bepaald zwart achterlijf moet ik daarentegen onvoorwaardelijk als *H. illucens* L. determineeren, en het vierde exemplaar houdt, wat de kleur des achterlijfs betreft, het midden tusschen die beide soorten. Buiten dit verschil in kleur, kan ik geen andere onderscheidingskenmerken ontdekken.

Bij het genus *Hermetia* zijn de beide sexen niet zoo gemakkelijk te onderscheiden als bij de meeste andere Stratiomyiden, omdat er het in 't oog loopend sexueel verschil in den vorm van het voorhoofd niet aanwezig is; men moet dus de toevlucht nemen tot de uitwendige genitalien, die trouwens ook niet bijzonder sterk ontwikkeld zijn. Macquart heeft dit reeds opgemerkt (*Dipt. ev.*, I, 4, p. 176).

Nu is het mij bij nader onderzoek gebleken, dat mijn exemplaar van *H. rufiventris* geen ♀ (gelijk ik l. c. opgaf) maar een ♂

---

1) Dit bepaalt zich bijna alleen tot de familien der Culiciden, Bibioniden, Anthraciden, Empiden en Asiliden, waarover de gebroeders Felix en Enrique Lynch Arribalzaga verscheidene opstellen hebben geleverd in *El Naturalista Argentino* en in de *Anales de la Sociedad científica Argentina*, opstellen die van zeer grondige studie getuigen.

is ¹⁾, even als het bovenbedoelde Argentijnsche exemplaar met bruinrood achterlijf. Daarentegen zijn mijne exemplaren van *H. illucens*, alsmede de drie andere voorwerpen, door Weyenbergh medegebracht, allen vrouwelijk. Ik kom hierdoor tot het besluit, dat de kleur van het achterlijf hier niet een specifiek, maar slechts een sexueel verschil oplevert, waaruit volgt, dat *H. rufiventris* F. eigenlijk niets anders zou zijn dan het ♂ van *H. illucens* L., en dat zelfs in de kleur van het achterlijf ook overgangen voorkomen, blijkens een van Weyenbergh's vrouwelijke exemplaren, waarvan het achterlijf niet zoo rood is als de mannelijke, maar ook niet zoo zwart als de overige vrouwelijke voorwerpen.

De opmerking omtrent het bijeenhooren van deze beide soorten is volstrekt niet nieuw, maar werd reeds vele jaren geleden door Rondani gemaakt in Truqui's *Studi entomol.*, I (1848), p. 101; doch zij werd weder tegengesproken door Bellardi, op grond dat deze een aantal exemplaren van *H. illucens* uit Mexico, van beide sexen, voor zich had, terwijl zijne voorwerpen van *H. rufiventris* daarentegen allen van Brazilië afkomstig waren (*Saggio di Ditterologia Messicana*, I, 1859, p. 26).

Bij de *Hermetia*-exemplaren van Weyenbergh bevinden zich drie aan spelden gestoken, pootlooze larven, die zeker wel daartoe zullen behooren. Zooveel ik kan nagaan, is van de eerste toestanden van *Hermetia* weinig of niets bekend. Alleen vind ik door Bellardi (l. c.) aangeteekend, dat de larve van *H. illucens* dikwijls in sekreeten voorkomt, en wordt door Brauer (*Die Zweiflügler des Kais. Museums zu Wien*, III, p. 58) melding gemaakt van eene larve van *H. albitarsis* F. uit Mexico, die in het museum te Weenen bewaard wordt; volgens hem gelijkt zij op die van *Sargus*, doch is van achteren afgerond; ongelukkig ontbreekt aan dat voorwerp de kop.

Al heb ik nu slechts gedroogde exemplaren ter beschikking, schijnt het mij niet ondienstig toe, hier van deze larven eenigszins

---

1) Of het in het Brusselsche museum aanwezige exemplaar van *H. rufiventris*, door mij ter aangehaalde plaats vermeld, ook ten onrechte als een ♀ is opgegeven, kan ik op dit oogenblik niet nagaan.

meer uitvoerig melding te maken. Zij zijn 12 mm. lang, hebben den algemeenen Stratiomyiden-vorm en vertoonen, behalve den kop, elf duidelijk afgescheiden ringen van ongeveer gelijke lengte, de eersten smaller, de middelsten het breedst (zie Pl. 9, fig. 1). De kop (fig. 2) loopt naar voren spits toe, is ter wederzijde sterk ingedrukt en in 't midden eenigszins verhoogd; nevens het ingedrukte gedeelte bevindt zich ter wederzijde een duidelijk uitpuilend, rond oog; zoowel daarvoor als daarachter staan een paar uitstaande borstelhaartjes. Het opgehoogde gedeelte loopt naar voren spits toe en geheel van voren vertoonen zich daaraan een viertal spits uitlopende tepelachtige uitsteeksels, waarvan de beide buitenste, grootere, de sprieten, en de beide binnenwaartsche, kleinere, de kaken schijnen te zijn. De voor- en achterkant der ringen is een weinig opgehoogd en vormt als 't ware kielvormige lijsten, welke dicht met korte haartjes bezet zijn. Overigens hebben de ringen eenige afstaande lange borstelharen, zoowel op den rug als in de zijden; in de zijden van den tienden ring wordt het zijwaartsche borstelhaar nog van een kleiner voorafgegaan; de elfde of laatste ring is langer dan de anderen en van achteren min of meer afgerond; op den rug ervan vertoonen zich een paar ingebogen langsgroeven en daartusschen nog een kleiner langsgroefje, allen naar achteren in een punt samenloopende; deze laatste ring heeft op den rug geen borstels, maar wel een paar in elke zijde; geheel aan het einde vertoonen zich een paar kleine stomp kegelvormige tepeltjes, elk met een paar lange borstelharen. Aan de buikzijde hebben de ringen bijna dezelfde werving als op de rugzijde, terwijl ook daar eenige borsteltjes te zien zijn, die evenwel korter zijn dan die op den rug en in de zijden.

De kleur, zooals deze zich aan de gedroogde exemplaren voordoet, is een iets bruinachtig okergeel; de ingedrukte plekken op den kop zijn donkerbruin, waartegen de lichte, iets glanzige oogen duidelijk afsteken; een lichte band loopt ter wederzijde langs al de ringen; de beharing en de borstels zijn allen geel.

Na deze uitweiding ga ik over tot de beschrijving der nieuwe soorten.

1. *Odontomyia altifrons* n. sp.

Flava; antennarum articulo ultimo, macula verticis, thoracis disco, maculis in abdominis segmentis 1 et 2 et fasciis latis in segmentis sequentibus, omnibus nigris; scutello mutico; nervo cubitali apice simplici. — ♀ long. 9,5 mm. — Pl. 9, fig. 3, 4.

Roodgeel, met zwarte teekening. Kop (fig. 4) naakt, zeer gewelfd; oogen naar evenredigheid klein; schedel merkelyk boven de oogen uitstekend; ocellenvlek zwart of althans bruinzwart; voorhoofd met nauwelijks merkbare langsgroef, van onderen plotseling vooruitspringend; de sprieten op het voorste gedeelte ingeplant; ook het aangezicht sterk uitstekend, aan den mondrand in 't midden met een zwart vlekje; het gedeelte van het achterhoofd, dat tegen den thorax grenst, zwart. Sprieten zwart; de beide eerste leden kastanjebruin; het eerste lid anderhalfmaal zoo lang als het tweede; het derde lid iets langer dan de beide voorgaanden te zamen. Zuignuit zwart. — Thorax op den rug in 't midden zwart, in den vorm van drie aaneengehechte langsbanden, waarvan de middelste vooruitgeschoven en de beide zijwaartsche van voren afgerond zijn; op het donkere gedeelte zie ik overblijfselen van eene korte, lichtgekleurde beharing. Schildje roodgeel zonder doornen; achterrug zwart; borst tusschen de voor- en middelpooten zwartachtig. — De beide eerste achterlijfsringen in 't midden zwart, op den eersten ring in den vorm van een paar ter wederzijde spits toeloopende dwarsstrepen, op den tweeden ring als eene halfronde vlek tegen den voorrand; derde en vierde ring tegen den voorrand met breeden zwarten zoom, die zich in 't midden naar achteren over de geheele lengte der ringen uitbreidt, zoodat slechts een paar afgerond driehoekige, gele zijvlekken overblijven; vijfde ring zwart met gelen achterzoom; buik eenkleurig bleekgeel. — Pooten roodgeel; aan de dijnen een spoor van donkere ringen; ook de spits der achterbenen verdonkerd; tarsen bijna zwart. — Vleugels met gele tint; de dikkere aderen geelbruin; cubitaal-ader ongevorkt; uit de discoidaal-cel ontspringen drie langsaderen.

Een ♀, Cordova.

Deze en de beide volgende soorten onderscheiden zich door een ongedoord schildje; zij beantwoorden dus niet aan het kenmerk, waaraan de naam van het genus is ontleend; doch daar zij overigens al de kenmerken en ook den habitus ervan bezitten, schijnt er geen reden te zijn, om ze generiek af te zonderen. Hetzelfde negatieve kenmerk komt ook bij eenige andere soorten voor, met name bij *O. nigrirostris* Löw uit Noord-Amerika (*Cent.* VI, n°. 19); *O. aterrima* Walk. van Brazilië (*Dipt. Saund.*, II, 78); *O. exul* Walk., waarvan het vaderland niet bekend is (l. c. 79); en *O. mutica* n. van Ternate (*Not. Leyd. Mus.*, VII, 62, 9).

2. *Odontomyia maculifrons* n. sp.

Flava; annennis, macula verticis, maculis duabus frontalibus, vittis tribus in thoracis dorso, maculis in abdominis segmentis 1 et 2 et fasciis latis in segmentis sequentibus, femorum tibiærumque apice et tarsis totis, omnibus nigris; scutello mutico; nervo cubitali apice simplici. — ♀ long. 9,5 mm.

Zeer verwant aan de vorige. Kop (Pl. 9, fig. 5) met sprieten en zuigsnuit eveneens gevormd en gekleurd; de ocellenvlek echter van grooter uitbreiding; het voorhoofd met duidelijke langsgroef en ter wederzijde met eene zwarte vlek, die binnenwaarts een staartje heeft; het zwarte vlekje aan den mondrand uit twee knobbeltjes samengesteld. De drie zwarte langsbanden op den thorax duidelijk afgescheiden; de middelste begint geheel van voren en de beide zijwaartsche zijn van voren geknot en iets afgerond; allen worden zij naar achteren iets smaller; beharing van den thorax lichtgrijs, zeer kort; schildje roodgeel, ongedoord. Teekening des achterlijfs ongeveer gelijk aan die van *O. altifrons*, op den derden en vierden ring komt de zwarte kleur niet geheel tot den achterrand. — Pooten roodgeel, de spitsheft der dijnen en schenen, benevens de tarsen zwart. — Vleugels grauwwachtig geel, met de dikkere aderen geelbruin; cubitaal-ader ongevorkt; uit de discoidaalcel ontspringen drie langsaderen.

Een ♀, Cordova.

3. *Odontomyia nitidiceps* n. sp.

Laete viridis; capite nitido; antennis, macula verticis, vittis tribus in thoracis dorso, fasciisque latis abdominalibus, nigris aut nigro-fuscis; scutello viridi, mutico; pedibus rufis, tarsis fuscis; nervo cubitali apice furcato. — ♀ long. 11 mm.

Van de beide vorigen door de lichtgroene kleur en den zeer glanzigen kop onderscheiden. De vorm van den kop is ongeveer dezelfde, doch het voorhoofd en de schedel zijn iets minder verheven; ocellenvlek groot, zwartbruin, niet scherp begrensd, maar in een roodachtigen zoom wegsmeltend; voorhoofd met eene in 't midden afgebroken langsgroef, ter wederzijde met eene roodbruine, vervloeiende vlek; aan den mondrand twee zwartbruine, aaneengehechte knubbeltjes; de mondrand en de kin met witachtige beharing. Sprietten zwart; het eerste lid kastanjebruin; lengteverhouding der leden als bij de twee vorige soorten. — Teekening en beharing van den thorax als bij *maculifrons*, de zwarte langsbanden min of meer roodbruin gezoomd; borstzijden eenigszins glanzig; tussehen de middel- en achterbeupen een roodgeel vlekje; schildje groen, ongedoornd. — Achterlijf met zwarte dwarsbanden, ongeveer gelijk aan die der beide voorgaande soorten, doch over 't geheel minder scherp begrensd. — Pooten roodgeel, de tarsen donkerbruin. — Kolfjes lichtgroen. Vleugels glasachtig, aan den voorrand geelachtig; de dikkere aderen geelbruin; cubitaal-ader gevorkt; uit de discoidaalcel ontspringen drie langsaderen.

Een ♀, Cordova.

4. *Pangonia lasiophthalma* n. sp.

Thorace scutelloque nigris, subnitidis; abdomine testaceo, maculis dorsalibus nigris; oculis hirsutis; antennis acuminatis, nigris, articulo secundo et articuli tertii basi ferrugineis; pedibus testaceis; alis subhyalinis, costa flavescente; nervis transversis subinfuscatis; cellula submarginali externa appendiculata, cellulis posterioribus omnibus late apertis. — ♂ long. 9 mm. — Pl. 9, fig. 6.

Kop iets breeder dan de thorax, bleek okergeel; aangezicht gewelfd, van boven voor twee derden met donkere beharing, in 't midden met eene diepe en breede langsgroef; wangen en kinbakken breed; oogen van boven samenstootend, met fijn netwerk en dichte rosachtige beharing; bijoogen duidelijk. Sprieten zoo lang als de kop, dun en naar het eind spits toeloopend; eerste lid zwart, met lange en dichte, borstelige beharing; tweede lid kort, roestkleurig; derde lid bijna dubbel zoo lang als de beide voorgaanden te zamen, aan den wortel roestkleurig, aan het einde zwart. Zuignuit zwart, dubbel zoo lang als de kop; palpen bleekgeel. — Thorax en schildje zwart, flauwglanzig; borstzijden en borst zwartachtig grijs; beharing geelachtig, met zwarte haren gemengd, in de zijden langer en dichter. — Achterlijf spits eivormig, bruingeel; de eerste ring, rugvlekken op den tweeden en volgende ringen alsmede de anus zwart; aan de middelste ringen vertoonen zich in de zijden kleine zwarte dwarsstreepjes; de achterrand der tweede en volgende ringen heeft in sommige richtingen een lichtgrijsen of witachtigen weerschijn; de beharing is op den rug grootendeels donker, in de zijden en op den buik geelachtig, aan de laatste ringen bijna wit; zwarte borstelige haren bevinden zich in de zijden van den eersten, derden en vierden ring. — Pooten slank, bruingeel, de tarsen iets donkerder; dijen en schenen dicht behaard, die beharing aan de achterste pooten langer. — Kolfjes geelachtig. — Vleugels glasachtig, aan den voorrand met gele tint; de dwarsaderen min of meer donker gezoomd; bovenarm der cubitaal-ader met een klein teruglopend adertje; al de achtercellen breed geopend.

Een ♂, Cordova.

5. *Comastes bicolor* n. sp.

Rufus; thoracis dorso, maculis tribus in abdominis segmento secundo, fasciisque in segmentis sequentibus, nigris; alis cinerascenscentibus, basi costaque flavidis. — ♀ long. 8,5 mm. — Pl. 9, fig. 7, 8.

Deze soort bezit in hoofdzaak de kenmerken van het g. *Comastes* O. Sack. (*Western Dipt.*, p. 256); de kop is namelijk even breed als de thorax en mist de dichte en alles bedekkende beharing, welke wij aan de *Bombylius*-soorten gewoon zijn; terwijl het geheele lichaam in de zijden nagenoeg evenwijdig is. Daar het eenige voorhanden exemplaar nog al afgevlogen is en o. a. de beharing van thorax en achterlijf mist, kan mijne beschrijving slechts onvolledig zijn.

De kop (Pl. 9, fig. 7) is okergeel, de beharing van het aangezicht evenzoo gekleurd, met eenige donkere haren er tusschen. Sprietten zoo lang als de kop; het eerste lid roodgeel, de volgende leden bruin of bruinzwart. Zuigsnuit lang, ongeveer drie vierden ter lengte van het lichaam; de korte palpen okergeel. Thorax op den rug zwart, in de zijden roodgeel en aldaar met gele beharing; schildje groot, gewelfd, roestkleurig. Achterlijf eivormig, naar het eind spits toeloopend, roestkleurig; eerste ring tegen het schildje zwart gezoomd; tweede ring evenzeer met een zwarten voorzoom, die een drietal tanden uitstoot en daardoor het aanzien van drie vlekken aanneemt; de drie volgende ringen met een zwarten voorzoom, welke echter den zijrand niet bereikt; die van den vierden ring is het smalst, die van den vijfden het breedst. — Pooten roodgeel, de laatste tarsenleden verdonkerd; dij en schenen met fijne zwarte borsteltjes, welke aan de achterpooten het duidelijkst zijn. — Kolfjes bleekgeel. — Vleugels (fig. 8) grauwwachtig, aan den wortel en den voorrand met bruingele tint; het aderbeloop verschilt in zoover van dat van *C. robustus* O. Sack, dat de oorsprong van den bovenarm der cubitaal-ader niet aan-, maar een weinig vóór het punt ligt, waar de eerste achtercel gesloten is.

Een ♀, Cordova.

6. *Exoprosopa extensa* n. sp.

Nigra, pilis pallide flavis vestita, pilis in abdomine maculatis dispositis; alis, praeter marginem latum posteriorem et apicem hyalinos, nigricantibus; termino coloris obscuri profunde sinuato, fere bidentato. — (♀?) long. 6 mm. — Pl. 10, fig. 1.

Behoort tot de verwantschap van *E. maldonadensis* Macq. (*Dipt. ec. supp.* 4. 107. 60. pl. 10, f. 6 en *Tijdschr. v. Ent.*, XXIV, pl. 15, f. 14). Zwart; voorhoofd met fijne zwarte beharing; die van den halskraag en van de zijden van den thorax bleekgeel; ter wederzijde vóór de inplanting der vleugels enkele zwarte borstels. Achterlijf met dichte, plat liggende bleekgele beharing, die op elken ring drie plekken vrijlaat, waardoor het achterlijf een gevlekt aanzien krijgt; in de zijden is de beharing van den eersten ring witachtig, die van de volgende ringen donker. — Pooten donkerbruin, aan de achterste pooten de dij en het begin der schenen geelbruin. Kolfjes bruin, de knop aan het einde bleekgeel. — Vleugels (Pl. 10, fig. 1) in aderbeloop en teekening met die van *E. maldonadensis* overeenkomende; het zwartbruine gedeelte heeft echter eene veel ongelijker begrenzing; uit de binnenste submarginaal-cel namelijk breidt het zich naar onderen uit tot in de spits der schijffel en treedt dan plotseling terug, om wederom vooruit te springen in de wortelhelft der vierde achtercel; op de dwarsaderen bevinden zich lichtere plekken.

Een ♀?, Cordova.

7. *Psilocephala costata* n. sp.

Cinerea; capite argenteo; thorace vittis tribus fuscis; abdomine argenteo-sericeo; pedibus halteribusque piceis; alarum costa infuscata. — ♂ ♀ long. 7,5 mm.

Te oordeelen naar Wiedemann's beschrijving verwant aan diens *Thereva (Psilocephala) senilis*, doch onderscheiden door den donkeren voorrand der vleugels.

♂. Voorhoofd en aangezicht zilverwit; achterhoofd lichtgrijs, van boven tegen de oogen met een kraans van zwarte borsteltjes; kinbaard wit; sprieten en monddeelen zwart of bruinzwart. Thorax aschgrauw, van boven met drie donkere langsbanden, in de zijden en aan den achterrand van het schildje met enkele zwarte borstels; borstzijden lichtgrijs. Achterlijf slank, naarmate het licht er op valt donkergrijs met witte insnijdingen of zilverwit met zwartachtige

insnijdingen; hypopygium donkerbruin, de bovenste aanhangsels roodachtig, de onderste zwart, allen met vrij lange zwarte borstelharen. Pooten en kolfjes pekbruin. Vleugels grijsachtig, aan den voorrand met donkerbruinen, niet scherp begrensden zoom; de bovenarm der cubitaal-ader vóór hare uitmonding sterk ingebogen en de vorkcel wijd geopend.

Een niet zeer gaaf en koploos ♀, dat, blijkens de vleugels, stellig tot dezelfde soort behoort, heeft lichtere, geelbruine pooten. Cordova.

8. *Psilocephala rubida* n. sp.

Tota rufescens; alarum nervis longitudinalibus flavis, transversis fuscis. — ♂ ♀ long. 8 mm.

Eenkleurig roodgeel, ook de sprieten, pooten en kolfjes, hoogstens de thorax van boven een weinig gebruid; borstels in de zijden en aan den achterrand van den thorax donkerbruin; achterlijf van het ♂ met uitstaande, roodgele, vrij dichte beharing; de genitalien weinig uitstekend. Vleugels met bruingele, langs den voorrand krachtiger tint, de langsaderen geel, de dwarsaderen donkerbruin; bovenarm der cubitaal-ader weinig gebogen.

Een paartje, Cordova.

9. *Psilopus cilitarsis* n. sp.

Nitido-viridis, chalybaeo micans; abdomine fasciis sat latis nigris; antennis nigris, seta subapicali elongata; pedibus nigris, tibiis flavis, femoribus subtus albo-pilosis, tibiis tarsisque intermediis extus nigro-ciliatis; tarsorum posteriorum articulis 3 et 4 subdilatis; alis fasciis duabus fuscis, antice connexis. — ♂ long. 6 mm.

Prachtig metaalachtig groen, ten deele met staalblauwen weerschijn. Aangezicht van boven verbreed, naakt, met witachtige bestuiving; voorhoofd en schedel staalblauw, mondrand met zwarte borstels; kinbaard wit. Sprieten zwart, het tweede lid van boven

en van onderen met een stevigen borstel; de subapicale sprietborstel ongeveer driemaal zoo lang als de kop. Aan den achterrand van den thorax en aan het schildje neemt de staalblauwe kleur de overhand; de borstzijden hebben eene zilverwitte bestuiving. Achterlijf met vrij breede zwarte insnijdingen, in de zijden met uitstaande zwarte borstels; hypopygium zwart, de buitenste aanhangsels geel. — Pooten zwart; de voorste knieën en al de schenen roodgeel; de heupen wit bestoven, de voorheupen met zwarte borstels; dijen van onderen met witte haren; voorschenen van achteren met vier zwarte borstels; aan de middelpooten de schenen en de drie eerste tarsenleden buitenwaarts zeer fijn en dicht, zwart bewimperd; aan de achterpooten de schenen rondom met korte, dichte, zwarte beharing, en de beide voorlaatste tarsenleden een weinig verbreed. — Kolfjes bleekgeel; vleugelschubben zwart behaard. — Vleugels glasachtig, voorbij het midden met twee donkerbruine banden, die aan den voorrand verbonden zijn, doch den achterrand niet volkomen bereiken; de eerste loopt over de achterdwarsader, de tweede over den sterk ingebogen bovenarm der discoidaal-ader; aan den voorrand is de bruine kleur tot aan de vleugelspits uitgebreid.

Een ♂, Cordova.

10. *Saucropus cinereicollis* n. sp.

Ex viridi cinereus; abdomine basin versus flavo; antennis rufescentibus; pedibus pallide flavis, tarsorum intermediorum valde tenuium articulis duobus ultimis nigris, dilatatis. — ♂ long. 3,5 mm.

Aangezicht lijnvormig; sprieten roodgeel, het derde lid bruinachtig. Thorax aschgrauw, van boven met nauwelijks iets groene tint; achterlijf slank, aan den wortel roodgeel, naar achteren grauwwachtig bruin; voorste aanhangsels van het hypopygium zwart en naakt, de achterste tepelvormig, bleekgeel, met zwartachtige haren. Pooten lang en dun, met de heupen bleekgeel; aan de voortarsen de twee of drie laatste leden bruin; middeltarsen zoo lang als de schenen en zeer dun, behalve de beide laatste leden, die verbreed en zwart zijn; aan de achterpooten de dijen zoo lang

als het achterlijf, iets gebogen en aan de spits helft een weinig dikker, de schenen langer dan de dij en met korte zwarte borsteltjes, de tarsen, die donkerbruin zijn, nauwelijks half zoo lang als de schenen. — Kolfjes bleekgeel. — Vleugels met grauwe tint; het laatste gedeelte der discoidaal-ader is zacht opwaarts gebogen en loopt verder evenwijdig met de cubitaal-ader.

Een ♂, Cordova.

11. *Eristalis congruus* n. sp.

Niger, nitidus, facie concolore; antennarum articulo tertio rufo, seta nuda; scutello rubro; abdominis segmento secundo maculis duabus lateralibus testaceis margineque postico luteo, segmentis tertio et quarto margine postico luteo, in medio dilatato; pedibus nigris, genubus, tibiis intermediis et tarsis omnibus rufis; pedum posteriorum femoribus tibiisque dilatatis, nigro-ciliatis; alis hyalinis, basi maculae costali infuscatis. — ♂ long. 15,5 mm.

Uit de verwantschap van *E. tenuis*. Glanzig zwart; aangezicht met nauwelijks eenige lichte bestuiving; voorhoofd zwart behaard; oogen met korte beharing; sprieten roodgeel, de beide wortelenden zwartbruin; sprietborstel naakt. Thorax van boven met korte en dichte okergele beharing; schildje bruinrood, de beharing als op den thorax, maar iets levendiger geel, die aan den achterrand zwartachtig. Achterlijf kegelvormig; tweede ring met driehoekige bruingele zijvlekken en, evenals de beide volgende ringen, met een heldergelen achterzoom; deze zoom aan den tweeden ring zeer smal, aan den derden in 't midden iets verbreed en aan den vierden nog sterker verbreed. Pooten zwart; de middelschenen, de voor- en achterknieën en al de tarsen roodgeel; de voorste dij en hebben van boven en van onderen eene korte zwarte beharing; dergelijke beharing ook aan de buitenzijde der voorste schenen, die aan de middelschenen echter niet zwart, maar geelachtig; aan de achterpooten de dij en de eenigszins gebogen schenen breed en plat, ter wederzijde dicht met zwarte haren gewimperd. Vleugels glasachtig, aan den wortel bruin en met eene niet scherp begrensde,

bruinachtige vlek in 't midden onder den voorrand en over de dwarsaderen.

Een ♂, prov. Tucuman, Argentina.

12. *Pterallastes nubeculosus* n. sp.

Fusco-niger; antennis cum seta, femorum apice, tibiis tarsisque rufescentibus; oculis valde pilosis; fronte, thorace, scutello et abdomine pilis densis ochraceis vestitis; alis hyalinis, basi et costa cinereo-nebulosis. — ♂ 7,5 mm.

Behoort naar de generieke kenmerken tot het geslacht *Pterallastes* Löw en schijnt zelfs tamelijk verwant aan de Noord-Amerikaansche *Pt. lituratus* Löw, doch niettemin in vele opzichten daarvan onderscheiden.

Grondkleur bruinzwart, glanzig, die van het schildje bruinrood. Aangezicht met bleekgele bestuiving, die de duidelijke gezichtsbult en den mondrand vrij laat, aan de kanten met evenzoo gekleurde beharing; schedeldriehoek zeer klein; oogen behaard; achterhoofd tegen de oogen met bleekgele bestuiving, de beharing van dezelfde kleur, van boven donkerder. Sprietten roodbruin, de sprietborstel lichter. Voorhoofd, thorax en schildje met vrij dichte, helder okergele beharing; gelijke beharing op het achterlijf, het meest in de zijden en aan den achterrands der ringen; anus naar den buik omgebogen. Pooten zwartbruin; de spits der dijnen, de schenen en de tarsen lichter, bijna roodgeel; achterdijen in het midden verdikt, achterschenen gebogen. — Kolfjes geel. Vleugels glasachtig, aan den wortel en den voorrand wolkig roodachtig grauw.

Een ♂, prov. Tucuman, Argentina.

13. *Spilomyia gratiosa* n. sp.

Antennis cum seta rufescentibus; capite luteo, fronte supra antennis strigis duabus nigro-fuscis; thorace rubro-flavo, nigro-variato; abdomine nigro, segmento primo basi excepta, maculis duabus triangularibus in segmento secundo, fascia integra in medio seg-

mentorum 3 et 4, lituraque postica segmentorum 2—4, omnibus flavis; pedibus flavis, anticorum tibiaram apice intus et tarsorum articulis tribus primis nigris; alis limbo antico ex rufo fusco. — ♀ long. 13,5 mm. — Pl. 10, fig. 6, 7.

Kop geel; aangezicht glanzig; voorhoofd naar achteren versmald; het uitstekende gedeelte, waarop de sprieten zijn ingeplant, met glanzig bruinen rand en twee langwerpige vierkante zwartbruine vlekjes; ocellenvlek zwart; de opgewipte mondrand van boven roodbruin. Sprieten roodbruin, met roodgelen rugborstel. — Thorax roodgeel, met drie zwarte langsbanden, de middenste geheel van voren beginnende, doch van achteren afgeknot; de beide zijbanden van voren afgekort, aan den dwarsnaad afgebroken en van achteren schuin afgesneden, waardoor eene driehoekige plek vóór het schildje wordt opengelaten, die in 't midden weder eene zwarte driehoekige vlek bevat; boven en onder den vleugelwortel is eene schuine, roodbruine langsstreep. Schildje geel, in 't midden zwart. Achterlijf niet breeder dan de thorax, zwart met de volgende teekening: eerste ring, met uitzondering van de basis, geheel geel; tweede ring ter wederzijde met eene groote, driehoekige gele vlek, waardoor in 't midden een groote zwarte driehoek overblijft, en met een smallen gelen achterzoom; aan den derden en vierden ring een dergelijke achterzoom en over het midden een doorlopende gele dwarsband; buik en anus bruingeel. — Pooten geel, aan de voorpooten de spitsheft der schenen tegen den binnenkant, alsmede de tarsen zwart of zwartbruin; aan de achterpooten (fig. 7) de dijen verdikt, duidelijk gebogen en van onderen bij het einde met een dubbel tandje, de schenen gebogen; de klauwtjes van al de tarsen fijn, geel met zwarte spits. — Kolfjes geel. Vleugels grauw, aan den wortel en den voorrand roodachtig bruin; deze kleur wordt van achteren aanvankelijk begrensd door de discoidaal-ader, vervolgens door de hier zeer duidelijke bastaard-ader en bij de vleugelspits door de cubitaal-ader; het laatste gedeelte der posticaal-ader, voorbij hare verbinding met de anaal-ader, is evenwijdig met den vleugelrand omgebogen.

Een ♀, prov. Tucuman, Argentina.

14. *Lepidomyia ortalina* n. sp.

Nigra, nitida; antennis rufescentibus; thoracis parte postica squamulis flavis aspersa; femorum basi tarsorumque articulis tribus primis rufis; alis flavescentibus, nubecula subcostali. — ♀ long. 5 mm. — Pl. 10, fig. 2, 3 (kop van ter zijde), 4 (kop van voren), 5 (vleugel).

Glanzig zwart; de thorax van boven fijn bestippeld en daardoor doffer, van achteren vóór het schildje met dichte, okergele, schubachtige, de grondkleur bedekkende beharing (wellicht is dergelijke beharing op den geheelen rug voorhanden geweest, maar afgewischt). Ocellenknubbel groot en hoog. Sprieten zoo lang als de kop, roodgeel, het derde lid eenigszins bruinachtig. Schildje gezwollen, kegelvormig schuin opgericht. Pooten zwart, de dijen aan den wortel, de voorste knieën en al de tarsen, met uitzondering der beide laatste leden, roodgeel; de dijen vrij dik, de achterdijen van onderen kortborstelig; achterschenen iets gebogen, naar het einde verbreed. Kolfjes geel. Vleugels (fig. 5) met geelbruine tint, aan de spits donkerder; mediastinaal-cel roodgeel; eene bruinachtige schaduw aan den voorrand ter plaatse waar de hulpader eindigt en zich uitbreidende over het punt waar de cubitaal-ader uit de radiaal-ader voortspruit.

Een ♀, Cordova.

In habitus is deze soort niet ongelijk aan sommige Ortalinen: van daar de naam.

De Noord-Amerikaansche *L. calopus* Löw (*Cent. V.* 38) heeft den thorax en het schildje met witachtige schubben bedekt en voorts de basis der schenen en de eerste tarsenleden wit. Bij de bovenbeschreven nieuwe soort is de bastaard-ader tusschen de cubitaal- en discoidaal-ader (het bijna altijd aanwezige kenmerk der Syrphiden) zoo goed als ontbrekend. Of dit bij *L. calopus* ook het geval is? In Löw's beschrijving wordt daarover het stilzwijgen bewaard. Dit negatieve kenmerk schijnt verwantschap aan te duiden met *Chrysogaster*, waar ook soms de bastaard-ader nauwelijks is aangeduid.

15. *Melanostoma punctulata* n. sp.

Nigro-viridis; facie in conum producta, viridi-grisea, crebre nigro-punctata; antennis fuscis, latere interno rufescentibus; abdomine nigro, segmentis 2°, 3° et 4° maculis duabus flavis; pedibus anterioribus rufis, tarsorum articulis ultimis fuscis; pedibus posticis fusco-nigris, genubus rufis; tibiis anticis in ♂ extus setulosis; alis hyalinis, cellula mediastina flavescente. — ♂ ♀ long. 8 mm.

Verwant aan *M. tigrina* O. Sack. (*West. Dipt.* 323), waarvan ik door de goedheid van Dr. Williston een ♂ bezit van Californie.

De nieuwe soort heeft het aanzicht van anderen sterker, meer kegelvormig vooruitstekend en onderscheidt zich verder door de niet olijfgroene, maar gele teekening des achterlijfs en door de grootendeels roodgele kleur der voorste dijen.

Aangezicht glanzig groenachtig grijs, dicht met ingedrukte stippen bezet, eene middenstreep en de matig verheven gezichtsknubbel glanzig zwart; voorhoofd grauwwart, bij het ♂ driehoekig met zwartachtige beharing, bij het ♀ breed, naar achteren iets versmald, naakt. Sprieten bruinzwart, aan den binnenkant roodachtig. Thorax en schildje donker metaalachtig groen, met korte, doch vrij dichte bleekgele beharing. Achterlijf lang gestrekt, fluweelzwart; de tweede, derde en vierde ring elk met twee roodgele, niet scherp begrensde vlekken, tegen den voorrand geplaatst, doch den zijrand niet bereikende; de achterzoom van den vierden ring en de vijfde ring geheel glanzig groenzwart. — Pooten roodgeel, de heupen, de wortel der dijen en de laatste tarsenleden zwartbruin; aan de achterpooten is die kleur zoodanig uitgebreid, dat bijna alleen de knieën roodgeel zijn; de voorschenen hebben bij het ♂ aan de buitenzijde eene rij stevige, eenigszins gebogen zwarte borstels (het ♂ van *M. tigrina* heeft aldaar slechts eenige langere fijne haren). — Vleugels glasachtig, de mediastinaalcel geelachtig.

Beide sexen, Cordova.

Reeds vroeger had ik van deze soort een paar exemplaren in mijn bezit, doch aarzelde haar als n. sp. te beschrijven omdat ik

steeds hoopte haar onder de reeds beschreven soorten te zullen aantreffen, en ik aanvankelijk niet op de zeer karakteristieke verschenen van het ♂ had gelet.

16. *Bacha tricincta* n. sp.

Capite flavo, fronte nigro-punctata; thorace opaco fusco; antennis, pleuris scutelloque testaceis; abdomine nigro, segmentis 1° et 2° triangulis lateralibus, 3°, 4° et 5° cingulis angustis flavis; pedibus anticis flavis, posterioribus fuscis; alis fuscis. — ♂ long. 11 mm. — Pl. 10, fig. 8.

Van steviger vorm dan de meeste andere soorten van het genus.

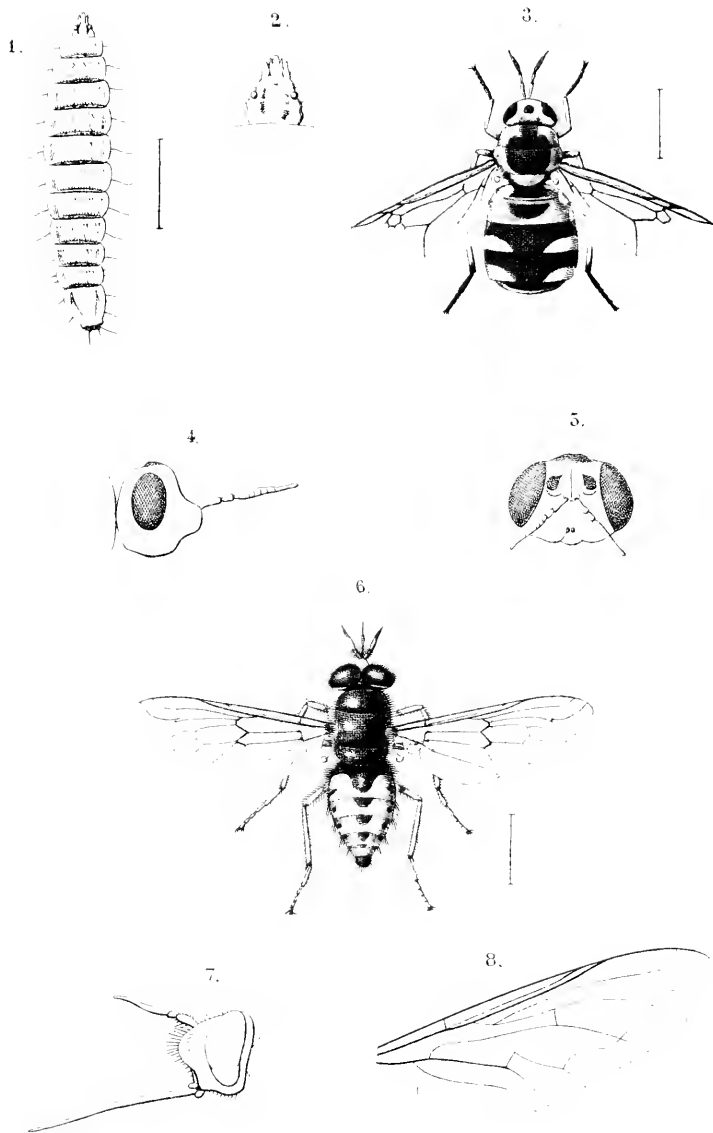
Aangezicht geel, gewelfd, doch de gezichtsbult weinig uitkomende; voorhoofd bruingeel, naar achteren verdonkerd, boven de sprieten met eene glanzig zwarte stip, de beharing zwart. Sprieten roodgeel, de beide wortelleden en de bovenzijde van het rondachtige derde lid zwartbruin. Zuignuit zwart, aan het uiteinde bruingeel. — Thorax dof zwartbruin, de schouderknubbels, de borstzijden, het schildje en eene vlek ter wederzijde er voor, vuilgeel. — Achterlijf aan de basis slechts weinig versmald, plat, zwart met roodgele teekening; deze bestaat in driehoekige zijvlekken op den eersten en den tweeden ring, en drie gelijk breede dwarsbanden, de eerste ongeveer in 't midden van den derden ring, de tweede iets voor het midden van den vierden ring en de laatste tegen den voorrand van den vijfden ring; ook op den buik is deze teekening, doch minder volkomen, aanwezig. — Voorpooten geel, met de twee of drie laatste tarsenleden donkerbruin; achterste pooten bruin, de middelschenen min of meer roodgeel. — Kolfjes geel. Vleugels zoo lang als het achterlijf, bruin en vooral aan den voorrand verdonkerd.

Twee mannetjes, provincie Tucuman, Argentina.

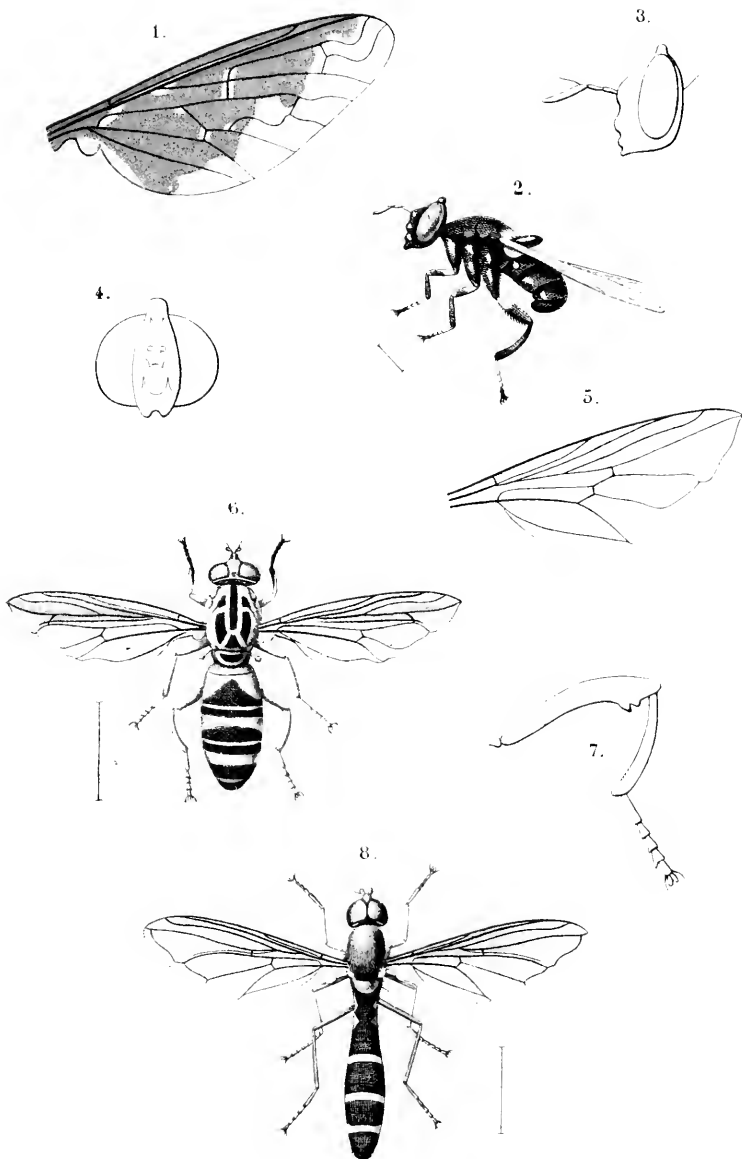

2000

ee

EENIGE UITLANDSCHE DIPTERA

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

(Pl. 12).

Gelijk ik in onze jongste Wintervergadering (zie blz. cxxiii) opmerkte, is in de insectenbezendingen, die uit verre gewesten tot ons komen, de zoo interessante orde der Diptera steeds zeer schaars vertegenwoordigd, en toch blijkt uit enkele voorwerpen, die soms in een verborgen hoekje tusschen groote collectien Lepidoptera of Coleoptera worden overgebracht, de ontzaglijke rijkdom der natuur, ook wat Diptera betreft, in tropische gewesten, als zelfs die weinige exemplaren telkens soorten aan het licht brengen, die tot dusver onbekend waren.

Mijne entomologische vrienden hebben de goedheid, wat zij aan Diptera ontvangen, al is het nog zoo weinig, steeds ter mijne beschikking te stellen, en ik tracht dan met de hulpmiddelen, die mij ten dienste staan, de voorwerpen te determineeren. Voor zoover ik die uit de bestaande litteratuur kan herkennen, teeken ik de vindplaatsen aan en waar ik eenige zekerheid meen te hebben, dat de soorten aan mijne voorgangers nog onbekend zijn gebleven, maak ik eene beschrijving en somtijds eene afbeelding.

Wat nu met deze aantekeningen, beschrijvingen en afbeeldingen te doen? — Als ik gevolg gaf aan de klachten, die vaak worden aangeheven, dat geïsoleerde publicatie van nieuwe geslachten en soorten niets dan verwarring sticht en het werk van den toekomstigen monographist verbazend bemoeielijkt, dan zou ik

alles eenvoudig in portefeuille moeten houden. Maar zoo doende zal mijn arbeid vergeefs zijn geweest. Immers hij, die later eenig onderdeel der Dipterologie monographisch wil bewerken, zal dan geheel onkundig blijven van de soorten, die mij bekend zijn geworden, tenzij nieuwe exemplaren ervan hem onder de oogen komen, wat zeker niet altijd het geval zal wezen. Wel zal, — en dit zou men mij hier kunnen tegenwerpen, — de voorbereiding van zulk een werk medebrengen, dat zooveel mogelijk de typische exemplaren in verschillende collectien worden onderzocht. Maar hiertoe zal men veeleer komen voor de soorten van welke beschrijvingen zijn gepubliceerd, daarentegen niet licht voor die, waarvan de naam alleen «in litteris» bestaat; en als men daarbij in aanmerking neemt, hoe vooral kleinere Diptera blootstaan aan vergankelijkheid, dan zullen misschien eerst na verloop van menige tientallen jaren sommige geslachten en soorten tot hun recht komen, die eigenlijk toch sinds lang bekend waren. Bovendien kunnen opgaven omtrent reeds beschreven soorten al aanstonds bijdragen leveren tot de kennis van hare geographische verspreiding of bestaande synoniemen aan het licht brengen.

Ik ben daarom tot het besluit gekomen, om, ongeacht de bezwaren die er uit kunnen voortvloeien, eenige in den laatsten tijd gemaakte aantekeningen en beschrijvingen niet langer onder mij te houden. Het zijn de uitkomsten deels van eene kleine verzameling Diptera, door Baron von Noleken in nieuw Grenada bijeengebracht en in het bezit van het Kon. Zool. genootschap *Natura Artis Magistra*, deels van eenige voorwerpen, door de heeren Piepers en Lucassen van Java overgezonden, en die zich in mijne collectie bevinden.

Nogmaals zij hier hulde gebracht aan de drie genoemde heeren, die bij het verzamelen van insecten ook aan de Diptera niet alle opmerkzaamheid hebben ontzegd.

Sciara americana Wied., *Dipt. exot.* I, p. 33, n°. 1;
Aussereur. Zweifl. I, p. 68, n°. 2.

Een ♀, Nieuw Grenada (von Noleken), in het Museum van
 Natura Artis Magistra te Amsterdam.

***Tipula ornaticornis*, n. sp. ♂.**

Rufa opaca; thorace substriato; abdomine linea dorsali lineis-
 que duabus lateralibus fuscis; antennis (articulis basalibus exceptis)
 palpisque nigris; alis fusco-nebulosis; ♂ antennis elongatis, arti-
 culis quatuor et sequentibus nodulis basalibus instructis.

Long. 12,5 mm.

Roodgeel; voorhoofd, rug van den thorax en achterrug eenigs-
 zins grauwwachtig; op den thorax vier langsstrepen, die echter
 slechts weinig donkerder zijn dan de grondkleur. Aangezichts-
 snuit langer dan de doorsnede der oogen; palpen zwart, de drie
 eerste leden van gelijke lengte, het laatste lid dunner en ander-
 half maal zoo lang als elk der vorigen. Spriet (Pl. 12, fig 1)
 dubbel zoo lang als de kop en thorax te zamen; de beide wortel-
 leden geel; het eerste vrij dik, het tweede kort, bekervormig;
 het derde cilindrisch, langer dan de volgenden en even als deze
 zwart; het vierde lid en al de verdere leden hebben aan de onder-
 zijde den wortel tot een knopje verdikt en van een lang borstel-
 haar voorzien; dergelijke borstelharen bevinden zich ook aan de
 bovenzijde. Achterlijf met eene bruine rugstreep en eene dergelijke
 aan den zijnaad; mannelijke geslachtsdeelen (fig. 2) matig dik;
 de onderste tangarmen groot, aan den wortel met een kort- en
 boven aan de buitenzijde met een langer, behaard tepeltje; de
 laatste lijfsring van onderen in eene doornachtige punt geëindigd.
 Pooten roodgeel, de dijnen aan de spits bruin. Kolfjes bruinachtig,
 met gelen steel. Vleugels grauwwbruin, wolkig, aan de spits het
 donkerst, aan den wortel en in de voorrandcel geel, de randvlek
 bruin; lichte plekken vertoonen zich inzonderheid voorbij de rand-
 vlek, aan de basis der eerste achtercel, in de onderste helft der
 vijfhoekige schijfcel en van daar streepvormig voortgezet in de vierde

achtercel; de armen der vorkcel aan de vleugelspits zijn ongeveer driemaal zoo lang als de steel.

Drie gelijke mannelijke exemplaren van Nieuw Grenada (von Nolcken) in het Museum van Natura Artis Magistra te Amsterdam.

***Pachyrhina immaculata*, n. sp., ♂¹⁾.**

Parva, flavo-rufa; thorace fere immaculato; abdomine stria dorsali lineisque duabus lateralibus nigris, segmentis duobus ultimis nigro-fuscis; alis obscure cinereis, stigmatibus fusco; cellula posteriori secunda sessili.

Long. 9,5 mm.

Sprieten zoo lang als kop en thorax te zamen, zwart, met de beide wortelleden geel; de middelste geesselleden aan wortel en uiteinde een weinig verdikt; palpen geelbruin. Kop en thorax helder geelrood; de gewone zwarte thorax-strepen nauwelijks door eene iets bruinachtiger tint aangeduid; borstzijden eenkleurig helder okergeel, de voorste achterlijfsringen van dezelfde kleur als de thorax; de verdere ringen worden langzamerhand meer bruinachtig, de beide laatste ringen zelfs zwartbruin; op de lichte gedeelten vertoont zich eene bruine rugstreep en ter wederzijde langs den zijnaad eene zwartbruine lijn; geslachtsdeelen weinig ontwikkeld, van boven met een paar gele schubben, wier uiteinde spits toeloopt en iets omgebogen is. Pooten bruinzwart, met de heupen en wortel der dijen geel. Kolfjes geel. Vleugels bruin-grauw, sterk iriseerend; de bruine randvlek vrij groot, eenigszins vierkant; de tweede achtercel aan haren wortel in aanraking met de schijffel.

Een enkel mannetje, Java (Piepers).

Libnotes poeciloptera Ost. Sack., *Ann. Musco civ. Genova*, XVI, p. 403.

Een ♂, Java (Piepers). Het door Baron Osten Sacken beschreven exemplaar, ook een ♂, was van Sumatra.

---

1) Bij het vertoonen van het voorwerp in de vergadering noemde ik de soort ten onrechte *P. insignata*.

Plecia concolor, n. sp., ♂ ♀.

Tota, cum antennis, palpis, pedibus halteribusque, nigra; alis nigricantibus, in regione costali obscurioribus.

Long. 6,5 mm.

Oogen naakt, in het ♂ van boven over bijna de geheele lengte aaneengesloten, zoodat slechts een zeer klein driehoekje boven de sprieten als voorhoofd overblijft; bij het ♀ de oogen door het breede voorhoofd gescheiden; ocellen-knobbel sterk verheven. Sprieten niet langer dan de kop, met vrij dichte beharing; de palpen mede behaard, de vier leden ongeveer gelijk lang. Achterlijf kort behaard, bij het ♂ slank, bij het ♀ breeder en platgedrukt. Pooten met dichte uitstaande beharing; aan de achterpooten de dijnen aan de wortelhelft dun, aan de spits helft dikker, ook de schenen naar het einde, alsmede het eerste tarsenlid verdikt. De bovenarm der cubitaal-ader is langer en meer horizontaal dan in *Plecia ruficollis* Fabr. van Zuid-Amerika, doch korter dan in de Oost-Indische *Pl. melanaspis* Wied.; de vork der discoïdaal-ader is kort gesteeld.

Een enkel paartje van Nieuw Grenada (von Nolcken) in het Museum van Natura Artis Magistra te Amsterdam.

Bij de bestemming dezer soort zou misschien *Penthera nigra* Phil. (*Verhandl. Zool. bot. Ges. Wien*, XV, 1865, p. 640, pl. 24, fig. 48) in aanmerking kunnen komen. De door Philippi aangegeven kenmerken van het geslacht *Penthera* en ook zijne korte diagnose van de soort zijn althans van toepassing. Wat mij evenwel weerhoudt, om beiden als identiek te beschouwen, is hetgeen Philippi zegt van de vleugeladeren, dat namelijk de eerste ader, die uit de mediastinaal-ader ontspruit (mijne cubitaal-ader) bijzonder dik is; ook in zijne afbeelding zijn de vleugeladeren als zeer verschillend in dikte aangeduid; terwijl in de exemplaren, die ik voor mij heb, al de vleugeladeren nagenoeg van gelijke stevigheid zijn. — Het generiek verschil tusschen *Penthera* en *Plecia* komt mij overigens al zeer onbeduidend voor.

Haematopota cingulata Wied. *Aussereur. Zwijsl.* 1, p. 216, n°. 5.

Een ♀, Kemanglen, Dec., Java (Lucassen).

Mochtherus striatus, n. sp., ♂.

Cinereus; thorace vitta media integra maculisque duabus fuscis; antennis nigris; mystace albo; pedibus fulvis, femoribus posterioribus at apicem et superne nigris, tibiis posticis fuscis, tarsis posticis nigris; alarum apice dilute fusco.

Long. 16,5 mm.

Voorhoofd en aangezicht zijdeachtig geelwit, nauwelijks half zoo breed als de dwarsdoorsnede der oogen; het aangezicht van onderen iets breeder en daar in geringe mate vooruitstekend; knevelborstels en kinbaard wit. Sprieten zwartbruin, het eerste lid het langst en even als het tweede borstelig; het derde lid slechts weinig korter dan het eerste, spits toeloozend, de eindborstel bijna zoo lang als de spriet. Zuiger glanzig zwart; ook de kleine palpen zwart, aan het eind met donkere borsteltjes. — Thorax aschgrauw, van boven lichter; de zwartbruine middenband scherp afgescheiden, naar achteren smaller en zich daar in eene meer algemeene donkerbruine grondkleur verliezende; ter wederzijde van den band vertoonen zich bruine vlekken vóór en achter den dwarsnaad, aan de schouders en vóór den vleugelwortel; al deze vlekken veranderen echter naarmate het licht er op valt; geheel van voren gezien, worden sommigen lichtbruin met zwartachtigen voorzoom. Schildje grauwbruin. Het voorste gedeelte van den thorax is zoo goed als naakt; de borstels achter den dwarsnaad en aan het schildje zwart. — Achterlijf bruingrauw, iets glanzig, van boven tegen den voorkant der ringen donkerder; genitalien (Pl. 12, fig. 3 en 4) lang en slank; de tangarmen glanzig zwart, zoo lang als de drie laatste lijfsringen te zamen; tusschen de tangarmen bevindt zich een naar boven gerichte tepel van zwartbruine kleur, en van onderen een dergelijk orgaan van langwerpigen vorm, ongeveer ter halve lengte van de tangarmen; al deze deelen hebben eene roestkleurige, zwart gemengde beharing; de voorlaatste lijfsring is van onderen eenigszins uitpuilend en daar met een bosje geelachtige haren voorzien; ook de overige beharing des achterlijfs is geelachtig en vooral van onderen en in de zijden der voorste ringen lang en borstelig. — Pooten

helder roodgeel, de heupen met grijsachtig waas; de middel- en achterdijen van boven met zwarte langstreep en ook aan de spits zwart; de laatste tarsenleden der voorste pooten gebruind; aan de achterpooten de schenen verdonkerd en de tarsen bruinzwart; de beharing der heupen, de lange en fijne borstels onder aan de voor- en achterdijen, alsmede de lange borstels aan de voor- en middelschenen zijn geel; onder aan de middeldijen eene rij van zwarte borstels; ook de borstels aan de tarsen grootendeels zwart; voethaken zwart; voetballen geel. — Kolfjes vuilgeel. Vleugels (fig. 5) glasachtig, aan de spits grauwbrown; deze donkere kleur is vrij scherp begrensd, laat den wortel der vorkcel en der drie eerste achtercellen vrij, en breidt zich van onderen als een zoom langs den achterrand uit tot aan de spits der onderste wortelcel; aderen zwart; voorbij de uitmonding der hulpader vereenigt zich de subcostaal-ader een eind wegs met de randader en vormt op die wijze eene zwarte streep; middeldwarsader rechtstandig, op het midden der schijfcel.

Een ♂, Java (Piepers).

Te oordeelen naar de afbeelding, door Macquart gegeven van de mannelijke geslachtsdeelen van *Asilus bengalensis* (*Dipt. exot.* I, 2, pl. 12, f. 2), komen deze vrij wel overeen met die van hovenstaande soort; ook Macquart's korte beschrijving zou ook wel eenigszins van toepassing zijn, indien daarin niet uitdrukkelijk de sprieten geel werden genoemd. Het komt mij voor, dat beide soorten althans zeer aan elkander verwant zijn, ook blijkens de aanmerking, aan de beschrijving van *A. bengalensis* toegevoegd, dat deze soort op *A. xanthopus* Wied. gelijkst, met uitzondering van den niet verbreeden voorrand der vleugels; hetzelfde kan toch evenzeer van *Mochtherus striatus* worden gezegd.

Thereva albina Wied., *Zool. Mag.* III, p. 3, n°. 2; id. *Dipt. ex.* I, p. 112, n°. 5; id. *Auss. Zweifl.* I, p. 233, n°. 9. — Java (Piepers).

Psilopus jucundus Löw, *Neue Beitr.* VIII, p. 87, n°. 5; id. *Monogr. of Diptera of North America*, II, p. 258, n°. 7.

Syn. *Ps. Siphon* Macq., *Dipt. exot.* II, 2. p. 119, n°. 11, pl. 21, f. 1 (nec Wiedemann).

Een ♂, Nieuw Grenada (von Nolcken) in het Museum van Natura Artis Magistra.

Deze aan *Ps. Siphon* Wied. verwante soort schijnt in Amerika zeer verspreid voor te komen. Löw beschreef haar naar voorwerpen van Cuba, doch vermeldt tevens, dat hij in de collectien van von Winthelm en Wiedemann ook Braziliaansche exemplaren heeft aangetroffen.

***Psilopus fenestratus*, n. sp., ♂.**

Viridi-chalybeus; antennis nigris, seta dorsali fere longitudine thoracis; pedibus nigris, tibiis flavescens; halteribus flavis; alarum dimidio costali limboque nervi transversa posterioris fuscis; macula hyalina in cellula apicali; nervo transversa apicali profunde incurvato, nervo transversa posteriori subrecto.

Long. 5,5 mm.

Metaalgroen, met staalblauwen weerschijn, vooral het voorhoofd zeer glanzig; aangezicht van boven bijna zoo breed als de doorsnede der oogen, naar onderen smaller wordende; het heeft een zilverschijnt weerschijn, die zich ook vooraan op het voorhoofd vertoont. Sprietten zwart; het derde lid eivormig met een fijnen rugborstel, die slechts weinig korter is dan de thorax. Zuiger geelachtig. Op den thorax vertoonen zich drie, niet zeer duidelijke purperen langstrepen, eene in 't midden en de anderen langs den zijnaad; de borstzijden hebben een witten weerschijn, die zich ook over de heupen uitstrekt. Achterlijf slank; aan de drie eerste ringen de insnijdingen zwart; de laatste ringen geheel van die kleur, even als het omgebogen hypopygium (fig. 6), dat iets langer is dan de laatste ring; de bovenste aanhangsels langwerpig, een weinig gebogen, zeer spits toeloozend, aan de onderzijde fijn behaard, in 't midden ingekeept en daardoor schijnbaar tweeledig, het laatste gedeelte van boven zeer fijn en dicht gewimperd. Beharing van het achterlijf ter zijde van de voorste ringen bleekgeel, overigens zwart. — Pooten zwart; de schenen, behalve aan het begin en het einde, geelachtig; aan de voorste pooten de tarsen

langer, aan de achterpooten iets korter dan de schenen; borstels der pooten weinig in 't oog vallend. Kolfjes geelachtig. Vleugels (fig. 7) aan de voorste helft donkerbruin; deze donkere kleur strekt zich van onderen uit tot de discoïdaal-ader en aan de vleugelspits tot voorbij de spitsdwarsader, terwijl zij voorts ook de achterdwarsader als eene breede schaduw begeleidt; in de spitscel, even voorbij de achterdwarsader, is een eenigszins vierkant, glasachtig vlekje; spitsdwarsader sterk ingebogen, hare inwrichting vormt een scherpen hoek dicht bij den vleugelrand, en de discoïdaal-ader zelve is tot dien rand voortgezet; de achterdwarsader is nagenoeg recht.

Drie mannelijke exemplaren, Java (Piepers).

***Psilopus bifilum*, n. sp., ♂.**

Præcedenti (*Ps. fenestrati*) similis, sed brevior et alarum macula subhyalina in cellula posteriori secunda extensa.

Long. 4,25 mm.

Deze soort is na verwant aan de voorgaande; zij is korter en meer ineengedrongen; de pooten zijn forscher gebouwd; de voortarsen nauwelijks iets langer dan de schenen, aan de middel- en achterpooten de tarsen merkelijk korter dan de schenen; de borstels op den rug van den thorax en aan het schildje zijn naar evenredigheid langer; de bovenste aanhangsels van het hypopygium (fig. 8) zijn van onderen niet ingekeept, aan de spits minder puntig uitgerekt en daar zonder de fijne en dichte bewimpering aan de binnenzijde; daarentegen bevindt zich aan de buitenzijde een lange, behaarde draad, waarvan bij *fenestratus* geen spoor aanwezig is. De vleugels (fig. 9) zijn in teekening en aderbeloop geheel gelijk aan die van genoemde soort, met dit onderscheid dat de glasachtige middenvlek hier iets langwerpiger is, zich ook nog naar omlaag over de discoïdaal-ader voortzet en daardoor meer den vorm van een bandje verkrijgt.

Een enkel ♂, Java (Piepers).

Verwant aan de beide hier beschreven soorten (*fenestratus* en *bifilum*) is, naar het mij voorkomt, *Ps. tenebrosus* Walk. (*Proc. Linn. Soc.* I, p. 46, n°. 53), waarvan echter alleen het ♀ be-

schreven is. Het aderbelloop schijnt geheel overeen te komen en de teekening der vleugels dezelfde te zijn als die van *bijlum*; de kleur van het lichaam is echter donkerder (purplish black), die der pooten daarentegen lichter, wijl de wortel der dijen geelachtig (tawny) wordt genoemd. Walker had zijne soort van Singapore en later ook van Borneo.

Psilopus setosus, n. sp., ♀.

Aeneo-viridis; abdomine purpureo, nigro-annulato; antennis nigris, seta apicali longitudine dimidia corporis; pedibus flavis, trochanteribus et pedorum posteriorum geniculis tarsisque nigris; alis immaculatis, nervo transverso apicali leniter arcuato, nervo transverso postico recto.

Long. 3,25 mm.

Helder metaalachtig groen; voorhoofd glanzig staalblauw, aangezicht zilverwit, beiden een weinig smaller dan de doorsnede der oogen. Sprietten zwart: het tweede lid met lange borstels; het derde spits-kegelvormig, met haarvormigen eindborstel, die half zoo lang is als het lichaam. Zuiger geelachtig. De schouders en de kanten van den thorax met purperkleurige vlekken; de borstzijden met een zilverwitten weerschijn, die zich ook over de zwartachtige heupen voortzet; de ringen des achterlijfs met een zwarten, purperachtig weerschijnenden zoom. Pooten heldergeel; de uiterste basis der dijen en aan de achterste pooten de knieën en de spits der schenen (aan de middelpooten echter minder duidelijk) zwart; tarsen donkerbruin, aan den wortel lichter; onder aan de voordijen eenige gele borstelharen, waarvan drie langer dan de anderen; eene korte uitstaande beharing en enkele verspreide borstels aan de schenen zijn zwart. Kolfjes bruingeel. Vleugels (fig. 10) glasachtig met eene flauwe grijsachtige tint; de bovenarm der discoïdaal-ader (spitsdwarsader) is zacht boogvormig, de achterdwarsader recht.

Een ♀, Java (Piepers).

Achalcus scutellaris, n. sp., ♀.

Testaceus, fronte nigra, scutello viridi-aeneo; abdomine nigro-

fasciato; antennis brevissimis, fuscis; pedibus flavis; alarum nervis cubitali et discoïdali subparallelis.

Long. 2,5 mm.

Kop iets breeder dan de thorax; aangezicht witachtig, uiterst smal, lijnvormig; voorhoofd glanzig zwart. Sprieten zwartbruin, zeer kort; het laatste lid spits toeloopend, kort voor het einde met een langen, microscopisch behaarden rugborstel; palpen klein, witachtig. Thorax geelbruin, op den rug donkerder en glanzig; schildje donker metaalachtig groen; achterlijf geelbruin, aan de basis zoo breed als de thorax, naar achteren smaller; de tweede en volgende ringen met een breeden zwartbruinen voorzoom, die aan de laatste ringen de lichte grondkleur bijna geheel verdringt. Pooten roodgeel, de tarsen naar het eind een weinig gebruind; aan de achtertarsen het eerste lid kort, het tweede driemaal zoo lang; de voorpooten nagenoeg geheel naakt, aan de middel- en achterschenen eenige borsteltjes. Kolfjes geel. Vleugels met bruin-grauwe tint; de cubitaal- en discoïdaal-ader evenwijdig loopende; achterdwarsader ongeveer op het midden der vleugellengte.

Een ♀, Java (Piepers).

***Volucella testacea*, n. sp., ♂ ♀.**

Ovata, testacea; facie recta; fronte supra antennis puncto nigro; alarum macula parva in medio costae limboque nervorum transversorum fuscis.

Long. 11—12,5 mm.

Van korte en breede gestalte. Kop groot, breeder dan de thorax, bruinachtig geel; voorhoofd niet vooruitstekend, boven de sprieten met een glanzig zwart stipje, in ♀ ongeveer half zoo breed als de dwarsdoorsnede der oogen, met iets donkerder en eenigszins glanzigen middenband; bij het ♂ zijn de oogen over eene groote lengte samenstootend, van boven met grover netwerk; zij hebben in beide sexen eene korte, dichte, lichtgrijze beharing. Aangezicht rechtstandig, aan de onderste helft iets gewelfd, doch zonder uitstekende bult; het voorhoofd en het middenste gedeelte van het aangezicht hebben eene korte, zwartachtige beharing. In

profiel stemt de kop volkomen overeen met dien van *Temnocera recta* (zie *Tijdschr. v. Entom.* XXV, pl. 10, f. 9). Sprieten roestkleurig, korter dan de halve gezichtslenge; het derde lid in 't midden nauwelijks iets ingeknepen; sprietborstel eenkleurig met de sprieten, weinig langer dan het derde sprietenlid, van boven langer gevederd dan van onderen. — Thorax bruingeel, op den rug met grauwege bestuiving; schildje bruingeel, eenigszins doorschijnend; de beharing op den rug van den thorax en op het schildje zwart, doch niet dicht genoeg om de grondkleur te veranderen; aan de achterhoeken van den thorax wordt zij iets langer en meer borstelig, even als aan den achterrand van het schildje, alwaar echter geen spoor van doornachtige verhevenheden te zien is; de borstzijden hebben eene dichte geelachtige beharing. — Achterlijf gewelfd, bruingeel, zoo goed als naakt, iets doorschijnend; eerste ring zeer kort; de tweede en volgende ringen hebben een min of meer duidelijken bruinachtigen zoom, die in de zijden donkerder is; in de meeste exemplaren is die zoom zoo flauw, dat slechts bruine zijvlekken overblijven, welke ook op de onderzijde overgaan; een dergelijk vlekje bevindt zich mede onder tegen den anus. — Pooten bruinachtig geel. — Vleugels glasachtig, aan den voorrand met eenige bruingele tint; aderen zwartbruin; aan de uitmonding der hulpader, een weinig voorbij de halve vleugellengte, is een klein donker vlekje; ook de dwarsaderen zijn donker beschaduwd.

Vier mannetjes en twee wijfjes van het eiland Curaçao, die ik aan de goedheid van mijn geachten vriend Snellen te danken heb; zij bevonden zich te midden der bezending van Lepidoptera, voor enkele jaren door Pater Jansen op genoemd eiland bijeengebracht.

Deze nieuwe soort is, naar 't schijnt, zeer verwant aan *Temnocera megacephala* Löw (*Dipt. Amer. sept.*, Centuria IV, n°. 57); zij mist echter de donkere langsstrepen op den thorax, de zwarte afgebroken band op den buik en den donkeren zoom aan het eind van den voorrand der vleugels. Beide soorten vormen een' overgang tusschen de geslachten *Volucella* en *Temnocera*, daar zij geen tandjes of doornen aan den achterrand van het schildje ver-

toonen; zulke overgangen maken het zeer begrijpelijk, dat Williston, die de familie der Syrphiden zoo uitnemend heeft bestudeerd, de twee genoemde genera weder heeft vereenigd.

Eristalis niger Wied., *Anal. entom.* p. 38, n°. 64; *Aussereur. Zweijl.* II, p. 183, n°. 45.

Java (Piepers).

E. obscurata Walk. (*Proc. Linn. Soc. Lond.* V, p. 239, n°. 40), ofschoon van Nieuw Guinea afkomstig, schijnt dezelfde soort te zijn.

Eristalis ruficeps Macq., *Dipt. exot.* II, 2, p. 51, n°. 32.

Een ♀ van Nieuw Grenada (von Noleken) in het Museum van Natura Artis Magistra.

Macquart had zijne exemplaren van Columbia (S. Fe de Bogota).

Pteroptila cincta Drury.

Musca cincta Drury, *Illustr.* I, p. 109, tab. XLV, f. 6.

Syrphus pinguis Fabr., *Syst. Ent.* p. 763, n°. 6; *Entom. Syst.* IV, p. 282, n°. 16.

Eristalis pinguis Fabr., *Syst. Antl.* p. 233, n°. 6; Wiedem., *Aussereur Zweijl.* II, p. 193, n°. 61.

Milesia Ania Walk., *List Dipt. Brit. Mus.* III, p. 564; Macq., *Dipt. exot. supp.* V, p. 94, n°. 9.

Pteroptila cincta, Osten Sacken, *Cat. Dipt. N. Amer.* p. 133.

Een ♀ van Nieuw Grenada (von Noleken) in het Museum van Natura Artis Magistra.

De synonymie van *Eristalis pinguis* met *Musca cincta* Drury is reeds door Wiedemann, die van *Milesia Ania* door Osten Sacken geconstateerd. Tot dusver was de soort alleen van Jamaica en van S. Domingo bekend, en zoover ik weet, nog niet op het vaste land aangetroffen.

Dejeania pallipes Macq., *Dipt. exot.* II, 3, p. 34, pl. 2, fig. 9; suppl. I, p. 143; Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, p. 337; v. d. Wulp, *Biol. Centr. Amer. Dipt.* II, p. 8.

Een viertal wijfjes van Nieuw Grenada (von Noleken) in het Museum van Natura Artis Magistra te Amsterdam.

Dejeania plumitarsis v. d. Wulp, *Tijdschr. v. Entom.* XXIX, p. xxxi; *Biol. Centr. Amer. Dipt.* II, p. 40 (= *Dejeania corpulenta* Macq., *Dipt. exot.* II. 3, p. 35 en suppl. I. p. 143, pl. 12, fig. 2; Schiner, *Dipt. Nov. Reise*, p. 337.

Een ♀, als voren.

Saundersia ochripes v. d. Wulp, *Biol. Centr. Amer. Dipt.* II, p. 19, pl. 1, fig. 14.

Vier wijfjes, als voren.

Saundersia testacea v. d. Wulp, *Biol. Centr. Amer. Dipt.* II, p. 24, pl. 2, fig. 1.

Eenige exemplaren, waarbij slechts één ♀, als voren.

Saundersia rubicunda, n. sp., ♂ ♀.

Fulva; antennarum articulo tertio nigricante; thorace obscure cinereo; abdomine nigro-spinoso; alis subfuscis.

Long. 10 mm.

Behoort tot de verwantschap van *S. rufopilosa* en *nigropilosa* v. d. Wulp (*Biol. Centr. Amer., Diptera*, II. p. 22 en 23) en zeer op deze beiden gelijkende. Het achterlijf mist echter de dichte beharing, waardoor die soorten zijn gekenmerkt, en alleen met de loupe bemerkt men, dat het niet geheel naakt is, maar eene betrekkelijk spaarzame en weeke beharing draagt. De zwarte rugvlekken ontbreken bij het ♀ geheel en zijn bij het ♂ beperkt tot een paar smalle, bijna streepvormige vlekjes op den tweeden en derden ring, die door een witachtig of lichtgeel waas omringd zijn; op die vlekken staan enkele zwarte borstels, die bij het ♀ ontbreken, zoodat daar de zwarte stekelachtige borstels zich tot den achterrand der ringen bepalen. Terwijl bij *S. rufopilosa* aan het einde des achterlijfs tusschen de zeer dichte roode beharing zich slechts enkele zwarte stekels vertoonen, zijn daarentegen bij *rubicunda* daar ter plaatse talrijke zoodanige stekels voorhanden,

die in beide sexen, vooral ter wederzijde van den anus, dicht opeengehoopt zijn.

Twee mannetjes en twee wijfjes uit Nieuw Grenada (von Nolcken) in het Museum van Natura Artis Magistra te Amsterdam.

Aporia quadrimaculata Macq., *Dipt. exot. suppl. I*, p. 169.

Twee exemplaren, die ik meen als wijfjes te moeten beschouwen, van Nieuw Grenada (von Nolcken) in het Museum van Natura Artis Magistra te Amsterdam.

De beharing van den sprietborstel, waarvan Macquart spreekt, is uiterst gering.

Verwant met *Aporia* is het genus *Lasiona*, door mij opgericht (*Biol. Centr. Amer. Dipt. II*, p. 127) voor eene Mexicaansche soort, doch in dit laatste zijn de macrocheten van het achterlijf veel talrijker en dichter opeen geplaatst.

Leptoda elegans, n. sp., ♂. (Pl. 12, fig. 11 en 12).

Grisea; thorace vittis tribus, abdomine maculis variantibus, scutello pedibusque nigris; antennis palpisque flavis; alarum costa dilute brunnea; nervo discoïdali arcuatim flexo.

Long. 5,5 mm.

Deze kleine, doch fraaie *Dexine* is, wegens het langwerpige, kegelvormige achterlijf en verdere kenmerken, het best te rangschikken in het genus *Leptoda*, door mij voor de Amerikaansche *Devia gracilis* Wied. gevormd. Zij verschilt evenwel van deze, behalve door de veel mindere grootte, door de niet hoekige, maar afgeronde ombuiging der discoïdaal-ader.

Grondkleur van thorax en achterlijf lichtgrijs, die van den kop wit; het voorhoofd is boogvormig gewelfd, naar achteren sterk versmald; voorhoofdsband zwart, aan het verbrede voorste gedeelte met rooden gloed; onmiddellijk boven de sprieten een wit weerschijnend dwarsbandje; het onderste gedeelte der wangen zoo lang als de halve lengte-doorsnede der oogen; ter wederzijde van den mondrand eene plek met roodachtigen weerschijn. Sprieten ongeveer half zoo lang als het aangezicht; de beide wortelenden

roodachtig, het derde lid okergeel, driemaal zoo lang als het tweede; sprietborstel zwart, weinig langer dan het derde sprietlid, dicht gevederd. Zuiger bruin, aan den wortel en de eindlippen roodgeel; palpen roodgeel, draadvormig. — Thorax met drie zwarte banden, van den voorrand uitgaande, de middenste band breeder en tot een eind voorbij den dwarsnaad voortgezet, de buitenwaartsche banden aan den naad afgebroken; ter wederzijde, onder de schouders, een zwarte band, die breed begint en, zich versmallende, tot den vleugelwortel doorloopt. Schildje zwart met eenigen glans. — Achterlijf, van boven gezien, kegelvormig, van ter zijde gezien, cilindrisch, aan het einde afgeknot; naarmate het licht daarop valt, vertoont zich eene meer of minder uitgebreide zwarte teekening, hetzij als een vrij breede achterzoom der ringen, of wel als afzonderlijke rug- en zijvlekken; de eerste ring blijft altijd schier geheel donker en de bolvormige anus is onveranderlijk glanzig zwart; de genitalien zijn roodachtig en steken van onderen een weinig uit; stevige macrocheten bevinden zich aan den achterrand der drie laatste ringen. — Pooten zwart, de heupen van dezelfde grijze kleur als de borstzijden; tarsen langer dan de schenen; aan de voorpooten de dij en schenen even lang, aan de achterste pooten de dij langer. — Vleugelschubben groot, geelachtig wit. Kolfjes geel. Vleugels iets grauwachtig, tegen het eind van den voorrand wegsmeltend lichtbruin; de spitscel reikt met hare nauwe opening tot even boven de vleugelspits; middel-dwarsader bijna onder het eind der subcostaal-ader en juist op het midden der discoïdaal-cel; ombuiging der discoïdaal-ader hoogvormig; achterdwarsader recht.

Een mannetje, Java (Piepers) en een tweede mannetje van Kemanglen, Java (Lucassen).

Coenosia submaculata, n. sp., ♀.

Cinereo-fusca; abdomine linea dorsali interrupta maculisque quatuor nigricantibus; antennis, palpis pedibusque nigris; seta antennarum subpubescente.

Long. 2,5 mm.

Voorhoofd slechts half zoo breed als de doorsnede der oogen, zwart, aan de oogkanten met een smallen witten zoom; voorhoofdsborstels zwak; aangezicht lichtgrijs met witten weerschijn; mondborstels stevig, van onderen nog door eenige kleinere borstels gevolgd; oogen groot; kinbakken zeer smal. Sprieten en palpen zwart; de sprieten tot over de helft van het aangezicht afdalende; sprietborstel microscopisch behaard; palpen klein, cilindrisch. — Thorax, schildje en achterlijf grauwsbruin; op den thorax eene flauwe aanduiding van donkere langsstrepen; schildje met vier borstels; achterlijf gewelfd, naar het einde spits toeloopend, met zwartachtige, afgebroken rugstreep en op den tweeden en derden ring een paar eveneens gekleurde, rondachtige zijvlekken. Pooten zwart; schenen met een paar eindsporen; achterschenen aan de achterzijde met twee of drie lange borstels. Vleugelschubben klein, doch de onderste duidelijk buiten de bovenste uitstekend; kolfjes vuilgeel. Vleugels met flauwe grijze tint; voorrand naakt en zonder randdoorn; uitmonding der subcostaal-ader op een derde van de vleugellengte; middeldwarsader voorbij die uitmonding en op het midden of nog even voorbij het midden der schijfcel; schijfdwarsader recht; laatste gedeelte der discoïdaal-ader bijna dubbel zoo lang als het voorlaatste; anaal-ader kort, den vleugelrand niet bereikende.

Een ♀, Java (Piepers).

Naar de kenmerken, door Rondani (*Dipt. Ital. Prodrromus*, Vol. VI) aangegeven, zou deze soort in zijn genus *Orchisia* moeten worden geplaatst. De eenige daartoe behoorende Europeesche soort (*Sapromyza costata* Meig. = *Coenosia pictipennis* Löw) onderscheidt zich echter door een donkerbruinen zoom aan den voorrand en een witten zoom aan den achterrand der vleugels, terwijl bij de hierboven beschreven soort de vleugels geheel eenkleurig zijn.

Coenosia ferruginea, n. sp., ♀.

Rufa; antennis, palpis pedibusque flavis; tarsis fuscis; seta antennarum pubescente; palporum apice dilatato.

Long. 3,5 mm.

Tijdschr. v. Entom. XXXIV (1891).

Roestkleurig. Voorhoofd breeder dan de doorsnede der oogen; voorhoofdsborstels zwak; aangezicht rechtstandig; mondrand niet vooruitstekend; mondborstels vrij kort, van onderen gevolgd door eenige nog kortere borstels; in de zijden van het voorhoofd en van het aangezicht, tegen de oogkanten, een smalle zoom van zilverwitten weerschijn. Sprieten roodgeel, tot bijna aan den mondrand reikende; het derde lid vrij breed, elliptisch; sprietborstel fijn behaard. Palpen roodgeel, aan den wortel dun, doch naar het einde verbreed. — Achterlijf langwerpig eirond, spits toeloopend en in eene lange eierbuis geëindigd; de insnijdingen bruinachtig. Pooten roodgeel, met verspreide, zwakke borstels, die aan de voordijen zoowel van achteren als van onderen regelmatig op rijen geplaatst zijn. Vleugelschubben rudimentair, de bovenste de onderste bedekkende. Vleugels glasachtig met iets grauwe tint; uitmonding der subcostaal-ader ongeveer tegen het midden van den voorrand; middeldwarsader even voorbij die uitmonding en merkelyk voorbij het midden der schijfcel; schijfdwarsader recht; laatste gedeelte der discoïdaal-ader $2\frac{1}{2}$ tot 3 maal zoo lang als het voorlaatste; anaal-ader tot aan den vleugelrand voortgezet.

Een ♀, Java (Piepers).

LAGAROSIA, nov. gen. Ortalarum. *λαγρός* (smal).

Gen. *Mischogastro* affinis. Statura gracilis; frons lata; ocelli approximati; antennarum articulus tertius subelongatus, arista plumata; palpi subincrassati; macrochaetae mesothoracis desunt; scutellum quadrisetosum; abdomen subcoarctatum; pedes graciles, nudi; femora mutica, intermedia versus apicem attenuata; tibiae sine seta apicali, intermediae calcaratae; alae latae, hyalinae, nigro-fasciatae; vena auxiliaris valde proxima venae subcostali, venae cubitalis et discoïdalis parallelae; angulus posterior cellulae basalis inferioris acutus.

Ik zie mij genoodzaakt, dit nieuwe geslacht te vormen voor een tweetal Javaansche Ortalinen. Door het slanke lichaam en het aan de basis verdunde achterlijf, de gedaante van kop, sprieten en pooten en de teekening der vleugels heeft het, op het eerste ge-

zicht, eene groote overeenkomst met het Zuid-Amerikaansche genus *Mischogaster* Macq. (= *Conopsila* Macq.). Het aderbeloop der vleugels vertoont echter afwijkingen, die eene generieke samenvoeging verbieden: de hulpader, die bij *Mischogaster* ¹⁾ in 't geheel niet te zien is, wijl zij met de subcostaal-ader is vergroeid, loopt bij *Lagarosia* wel zeer dicht langs de subcostaal-ader, maar is toch duidelijk te herkennen, vooral aan hare uitmonding; de schijfdwarsader loopt steiler en de discoïdaal-ader is ter plaatse van hare verbinding met die dwarsader niet hoekig naar boven gericht, maar loopt bijna recht door; en wat vooral opmerking verdient, de onderste wortelcel loopt van onderen spits toe, terwijl zij bij *Mischogaster* door eene buikige dwarsader als afgeknot is. Overigens zijn de vleugels wortelwaarts minder versmald; het achterlijf is aan de basis minder sterk verdund en mist de borstelige beharing, die in *Mischogaster* zijwaarts aan den achterrand der ringen aanwezig is.

Als verdere kenmerken van dit nieuwe geslacht kunnen de volgende dienen: Kop rond; voorhoofd met evenwijdige zijden; voorhoofdsborstels weinig in getal, maar tot dicht bij de sprieten voortgezet; het aangezicht in 't midden een weinig uitgehold, maar zonder sprietgroeven; sprieten korter dan het gezicht; sprietborstel matig lang gevederd. Thorax langwerpig; achterlijf 6-ringig. Vleugels aan 't eind stomp en afgerond; uitmonding der subcostaal-ader vóór de halve vleugellengte; middeldwarsader ver voorbij die uitmonding en even als de schijfdwarsader recht en steil.

***Lagarosia lacteata*, nov. sp. ♂.**

Nigra, subnitida; thorace griseo-pollinario, vittis duabus nigris; alis hyalinis, limbo costali fasciisque duabus inaequalibus nigro-fuscis, apice lacteo.

---

1) Ik heb hier meer bepaald het oog op eene nieuwe soort, stellig tot het genus *Mischogaster* behoorende, zeer nabijkomende aan *M. niger* Schin. (*Dipt. Nov. Reise*, p. 256) en die ik in de *Biologia Centrali Americana* denk te beschrijven. Of de andere soorten van *Mischogaster* in het aderbeloop ten volle daarmee overeenstemmen, is mij onbekend maar toch zeer waarschijnlijk.

Long. 8 mm.

Voorhoofd zoo breed als de dwarsdoorsnede der oogen en even als het aangezicht zwart, alleen van voren boven den sprietwortel met een smallen lichten zoom. Sprieten zwartbruin; het derde lid ruim dubbel zoo lang als het voorgaande, aan het einde eenigszins spits toeloopende; zuiger en palpen zwart. Thorax van boven met donkergrijze bestuiving, waarin de beide zwarte langsstrepen slechts weinig uitkomen; ter wederzijde zijn vier vrij stevige borstels; borst witachtig bestoven en behaard. De zwarte kleur van het achterlijf heeft iets blauwachtigs; de kleine zwarte behaarde tangarmen steken van onderen tepelachtig uit. Pooten zoo goed als naakt, zwart, de dijnen met blauwachtige tint; middelschenen met een lange en stevige eindspoor; eerste lid der achtertarsen aan de binnenzijde met vuilwitten haarglans. Kolfjes geelachtig wit. Vleugels (fig. 13) glasachtig, met zwarte aderen; de randader heeft een smallen donkerbruinen zoom; een smalle zwartbruine band gaat van de mediastinaal-cel uit en loopt schuin naar beneden, doch reikt niet verder dan tot in den bovenhoek der onderste wortelcel; een tweede, breedere band van dezelfde kleur begint aan den voorrand even vóór de uitmonding der radiaalader, neemt de beide dwarsaderen in zich op en eindigt in den achterrand, waar hij het breedste is; het einde der vleugels, buiten dezen laatsten dwarsband, is melkwit, hetgeen vooral uitkomt als men de vleugels tegen eene donkere oppervlakte houdt; de radiaal-ader loopt gebogen naar den voorrand; de cubitaal-ader en de discoïdaal-ader gaan ongeveer evenwijdig naar de vleugelspits; de beide dwarsaderen zijn steil en liggen dicht bij elkander, de middeldwarsader op drie vierden der schijffel, de schijfdwarsader op een vierde der eerste achtercel; de wortelcellen zijn vrij groot, de middelste door eene rechte dwarsader gesloten; de dwarsader daarentegen, welke de onderste wortelcel sluit, is sterk ingebogen, waardoor laatstgenoemde cel zoowel van boven als van onderen in een scherpen hoek eindigt.

Een enkel mannelijk exemplaar, Java (Piepers).

Lagarosia striatella, n. sp., ♀.

Nigra, subnitida; thorace griseo-pollinario, vittis duabus nigris; alis hyalinis, limbo costali fasciisque tribus nigro-fuscis, media lata, costam non attingente, ultima tenui prope alarum apicem.

Long. 8 mm.

Gelijkt op de voorgaande soort, doch verschilt in de teekening der vleugels (fig. 14): de breede tweede band sluit niet tegen den voorrand aan; daarentegen is er kort vóór de vleugelspits nog een derde, zeer smalle band aanwezig, die aan den voorrand, bij de uitmonding der radiaal-ader, begint, in schuine richting en eenigszins gebogen voortloopt en, iets verbreed, onder de uitmonding der discoïdaal-ader eindigt. Het laatste gedeelte der discoïdaal-ader is ongeveer dubbel zoo lang als het voorlaatste (in *lacteata* ten minste driemaal zoo lang). Overigens zijn de pooten niet zwart, maar pekkleurig, de achterste heupen zelfs iets roodachtig; de haarglans aan de binnenzijde der achtertarsen is lichtbruin.

Een ♀, Java (Piepers).

De vele punten van overeenkomst tusschen de beide soorten kunnen aanleiding geven tot de meening, dat wij hier zouden te doen hebben met de beide sexen van ééne soort; het in 't oog vallend verschil in de teekening der vleugels schijnt evenwel daartegen te pleiten.

HOMONEURA, n. gen. Sapromyzarum.

ὁμόω (zich vereenigen); ρεῦγορ (ader).

Corpus oblongo-ovatum, convexum. Caput latitudine thoracis; frons plana, lata; setae frontales utrinque duae; epistoma perpendiculare, nudum; oculi oblongi, nudi; genae malaeque angustae. Antennae breves, deflexae; articulus tertius ovatus; seta antennarum plumosa. Rostrum validum; palpi cylindrici. Scutellum quadrisetosum. Abdomen thorace brevius, 5-annulatum, utrinque setulis brevibus instructum. Tibiae omnes setula praecipuali. Alae abdomine longiores; vena auxiliaris venae subcostali proxima, ambae in triente primo costae excurrentes; cellulae basales duae inferiores parvae.

Het insect, waarvoor dit nieuwe geslacht wordt opgericht, gelijkt veel op onze *Sapromyza*-soorten met gevederden sprietborstel (gen. *Minettia* Rob. D.), doch onderscheidt zich door de tot aan het eind zeer dicht naast elkander loopende hulpader en subcostaal-ader, een kenmerk, dat eenige verwantschap aanduidt met het geslacht *Lonchaea*.

Homoneura picea, n. sp., ♂, ♀.

Nigro-fusca, subnitida; halteribus pedibusque nigris, tarsis fuscis.

Long. 3,5 mm.

Zwartbruin, flauwglanzig; het voorhoofd dicht vóór de sprieten met roodachtigen zoom; het aangezicht en het achterhoofd tegen den achtersten oogrand lichtgrijs. Sprieten bruin, kort; het tweede lid met een omhoog gericht borsteltje; het derde aan den wortel van onderen eenigszins roodachtig; sprietborstel zoowel aan de onder- als aan de bovenzijde lang gevederd (fig 15). — Thorax van boven door eene bruinachtige bestuiving mat schijnende, geheel van voren lichtgrijs; ook het achterlijf met eenige grauwe bestuiving, die echter de grondkleur weinig verandert. — Pooten zwart, doch aan de voorpooten de knieën en soms ook de basis der schenen eenigszins geelachtig; de tarsen bruingeel; de voorste dijnen hebben van onderen eene rij van kamachtig gestelde borstels, die der middeldijnen korter; daarentegen hebben de middeldijnen aan de voorzijde op de tweede helft ongeveer 6 korte maar stevige borstels; de middelschenen hebben stevige eindsporen. Kolfjes zwart. Vleugels (fig. 16) bruingrauw; tegen eene donkere oppervlakte gezien, krijgen zij eene geelachtige tint en worden de aderen bruingeel; middeldwarsader iets voorbij de uitmonding der subcostaal-ader en op het midden der schijfcel geplaatst; schijfdwarsader recht; de cubitaal- en discoïdaal-ader zijn recht en loopen naar het einde nauwelijks iets uit elkander; het laatste gedeelte der discoïdaal-ader is anderhalf maal zoo lang als het voorlaatste.

Een ♂ en een ♀, Java (Piepers).

Notiphila dorsopunctata Wied.

Ephydra dorsopunctata Wiedemann, *Analecta ent.* p. 58, n°. 134;
Aussereur. Zweifl. II. p. 591, n°. 5.

Een ♀, Java (Piepers).

Wiedemann's beschrijving past in alle opzichten op dit exemplaar; het is 4 mm. lang en heeft aan den voorrand der vleugels eenige borsteltjes, even als *Not. ciliata* v. d. Wulp (*Dipt. Sumatra-exped.* p. 55), die ook donkere borstelwratjes op den thorax vertoont; *dorsopunctata* onderscheidt zich echter van deze door de gele sprieten en het gevlekte achterlijf.

Paralimna javana, n. sp., ♂. (Pl. 12, fig. 17).

Cinerea; fronte, thoracis dorso scutelloque ex rubro fuscis; abdomine linea dorsali et segmentorum limbo antico fuscis; antennis pedibusque nigris, tarsis testaceis.

Long. 3,5 mm.

Aschgrauw. Kop (fig. 18) groot, breder dan de thorax; voorhoofd met eenige zwarte vlekjes en eene glanzig zwarte dwarsstreep dicht boven de sprieten; voorhoofdsborstels (een aan elke zijde) en de verticaal-borstels stevig, de ocellaar-borstels daarentegen zeer kort. Sprieten (fig. 19) zwart, kort; het tweede lid van boven met eene stip van witten weerschijn; het derde langwerpig, met korte uitstaande beharing, vooral van boven en aan de spits; spriethorstel van boven kamachtig behaard, gelijkmatig verdikt, behalve tegen het eind, waar hij dunner wordt. — Thorax gewelfd, op den rug roodachtig bruin, in de zijden met eenige stevige borstels; schildje roodachtig bruin, halfronde, vrij plat, met vier borstels. Achterlijf plat eivormig; de bruine rugstreep smal; de bruine voorzoom der ringen is op den derden en vierden ring het breedste en neemt ongeveer de halve lengte dezer ringen in; op den buik is alleen aan de kanten iets van de bruine zoomen zichtbaar. Pooten vrij kort, zwart; de dijnen, vooral de voordijnen, met grijzen weerschijn; de middelschenen met krachtige eindsporen en buitenwaarts met eenige stevige borstels; tarsen bruin-geel, de laatste leden donkerder; voethaken en voetballen klein,

de haken gebogen. Vleugels (fig. 20) bruingrauw, langer dan het achterlijf; voorrand aan den wortel borstelig; randader tot de uitmonding der discoïdaal-ader voortgezet; subcostaal-ader met de hulpader vergroeid, op een derde der vleugellengte in den voorrand uitmondende en aldaar een randdoortje uitstootende; radiaal-ader recht en tot drie vierden van den vleugel reikende; cubitaal- en discoïdaal-ader evenwijdig met elkander loopende; middeldwarsader iets vóór de uitmonding der subcostaal-ader en merkelyk vóór het midden der schijffel; schijfdwarsader recht, een weinig scheef en van onderen tot dicht bij den achterrand reikende; laatste gedeelte der discoïdaal-ader een vijfde korter dan het voorlaatste.

Een ♂, Java (Piepers).

Dat het Amerikaansche genus *Paralimna* ook in de oude wereld voorkomt, blijkt uit eene aanteekening van den Baron Osten Sacken in het *Berl. ent. Zeitschr.* XXVI, p. 238, waarbij deze in eene soort van de Philippijnen Schiner's *Notiphila sinensis* (*Dipt. Nov. Reise*, p. 241) meende te herkennen, daarbij opmerkende dat laatstgemelde eene *Paralimna* is.

***Drosophila nigropunctata*, n. sp., ♂.**

Obscure cinerea, nigro-multipunctata; abdomine nigro, incisuris pallidis; antennis dilute fuscis; palpis nigris; pedibus testaceis.

Long. 1,75 mm.

De grondkleur van kop, thorax en schildje is bruinachtig grauw, dat een donker aanzien verkrijgt door talloze zwarte stippen, waaruit de haren en borstels ontspruiten; die waarop de borstels staan, zijn duidelyk als wratjes verheven en geven op den rug van den thorax, waar de borstels in langsrijen zijn geplaatst, eenigszins den schijn van donkere strepen. De sprieten zijn iets lichter van kleur; de sprietborstel heeft van boven 5 of 6, van onderen 2 of 3 haren; de kleine palpen zijn zwart. Het achterlijf is kort en breed, zwart met lichtere insnijdingen. Ook de pooten zijn zwart; aan de middelschenen zie ik een uiterst kleinen praeapicalen borstel; aan de voor- en achterschenen kan ik er geen ontdekken. Kolfjes vuilgeel. Vleugels veel langer dan het achterlijf,

glasachtig met bruingrauwe tint; uitmonding der subcostaal-ader op ruim een vierde der vleugellengte; middeldwarsader merkelijk voorbij die uitmonding; de cubitaal-ader is voorbij deze dwarsader opwaarts gebogen, waardoor de eerste achtercel het breedst wordt boven de schijfdwarsader; de cubitaal- en discoïdaal-ader loopen vervolgens evenwijdig; het laatste gedeelte der discoïdaal-ader is ongeveer dubbel zoo lang als het voorlaatste.

Een ♂, Java (Piepers).

.

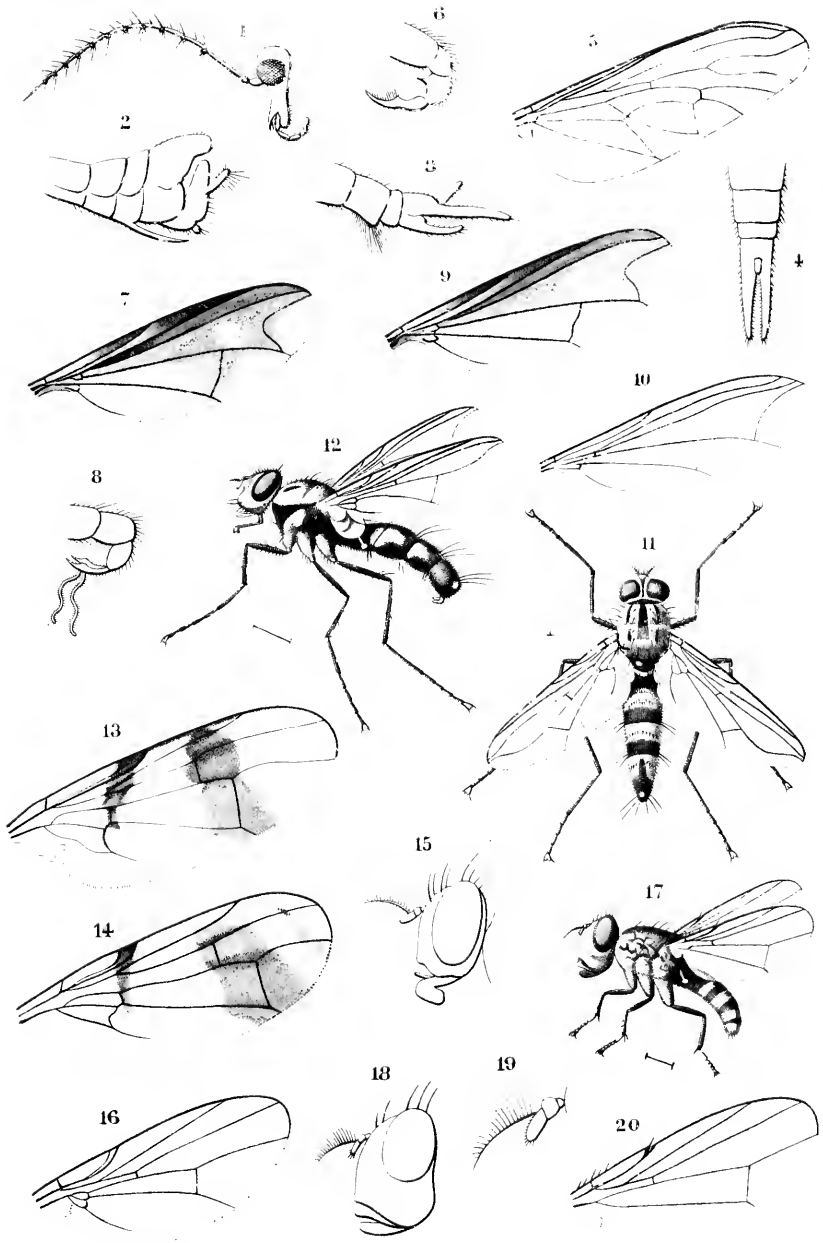
VERKLARING DER AFBEELDINGEN.

-
- Pl. 12, fig. 1. *Tipula ornaticornis* (kop).
 » 2. » » (eind van het achterlijf ♂).
 » 3. *Mochtherus striatus* (eind van het achterlijf ♂,
 van ter zijde gezien).
 » 4. » » (als voren, van boven gezien).
 » 5. » » (vleugel).
 » 6. *Psilopus fenestratus* (mannelijke genitalien).
 » 7. » » (vleugel).
 » 8. » *bijlum* (mannelijke genitalien).
 » 9. » » (vleugel).
 » 10. » *setosus* (vleugel).
 » 11. *Leptoda elegans* (van boven gezien).
 » 12. » » (van ter zijde gezien).
 » 13. *Iagarosia lacteata* (vleugel).
 » 14. » *striatella* (vleugel).
 » 15. *Homoneura picea* (kop).
 » 16. » » (vleugel).
 » 17. *Paralimna javana*.
 » 18. » » (kop).
 » 19. » » (spriet).
 » 20. * » » (vleugel).
-

XXXV.

Handwritten text, possibly a signature or name, appearing faintly on the page.

CC

DIAGNOSES
OF
NEW MEXICAN MUSCIDAE.

BY
F. M. VAN DER WULP.

A short time after the first parts of my work on the Central-American Muscidae (*Biologia Centrali Americana*, Diptera, vol. II) were published, I received from the Editors other Mexican collections containing many new species and even some new genera belonging to the groups already treated of. In due time these new collections will be fully described in a supplementary part of the above mentioned work, but in meanwhile the Editors have kindly allowed me to print short diagnoses of the new genera and species in the «Tijdschrift voor Entomologie».

PHASINAE.

Trichopoda nitidiventris n. sp. ♂. — Black; face silvery-white; transverse suture of the thorax and indistinct lines before it, whitish; abdomen shining, with the anus rufous; legs black, fringes of the hind tibiae black with yellow tips; tegulae dark brown; wings black, their hind border and tip broadly whitish. — Length 10 mm.

Trichopoda alipes n. sp. ♂. — Black; face with white reflections; humeral spots and two thoracic lines white; legs black, base of the middle and hind femora rufous; fringes of the hind tibiae black; wings black, with the tip and hind border broadly hyaline and the end of the costa yellowish — Length 7,5 mm

Ind

Ind

Trichopoda squamipes n. sp. ♂. — Face silvery-white; thorax black with yellow humeral spots and two yellow stripes; scutellum and abdomen yellowish-rufous; legs rufous, tibiae brown towards the tip; fringes of the hind tibiae black; wings black with the hind margin subhyaline. — Length 8 mm.

Trichopoda nigripes n. sp. ♂ ♀. — Black; face and lateral borders of the front greyish-white; thorax anteriorly with yellow tomentum and black stripes; abdomen rufous with black tip; legs black, sometimes the base of the hind tibiae rufous; tegulae yellowish; wings brown or black, with the hind border subhyaline. — Length 6 mm.

HOMOGENIA n. gen. — Characters of *Trichopoda*, but the apical cell of the wings open; the black fringe on the outer side of the hind tibiae short and less striking; the dark coloration of the wings not sharply separated from the hind border, or the wings broad and yellowish, with brown spots or shadows.

Homogenia rufipes n. sp. ♂. — Reddish-yellow; frontal band four stripes on the thorax, metanotum, a dorsal abdominal stripe, the anal segment, and the fringe of the hind tibiae, black; third antennal joint, apical part of the femora and tibiae, and the whole tarsi dark brown; wings on the costal half brown. — Length 8 mm.

Homogenia latipennis n. sp. ♂ ♀. — Yellowish-rufous; frontal band, four stripes on the thorax, third antennal joint, a dorsal stripe on the abdomen, the tips of femora and tibiae, the fringe of the hind tibiae, and finally the tarsi, black; wings broad, brownish with dark shadows along the veins; the base and costa yellow. — Length 11 mm.

Homogenia nigroscutellata n. sp. ♂. — Similar to the preceding species, but of a smaller size and with the scutellum

blackish; the black dorsal stripe of the abdomen sometimes very broad, the yellow colour being reduced to lateral borders. — Length 7—9 mm.

Hyalomyia munda n. sp. ♂. — The whole body thickly covered by a yellowish-grey tomentum; front broader than the eyes; frontal band, four stripes on the thorax, antennae, and legs, black; wings yellowish, the costa somewhat infuscated, the veins yellow. — Length 5,25 mm.

Hyalomyia villosa n. sp. ♂. — Cinereous; front broader than the eyes; antennae, four stripes on the thorax, and abdomen black; legs piceous; sides of the abdomen and underside of the hind femora densely with yellowish pilosity; wings yellowish, slightly infuscated towards the tip, veins yellow. — Length 7 mm.

Hyalomyia hebes n. sp. ♂. — Yellowish-grey; front broader than the eyes; frontal band, antennae, four stripes on the thorax, abdomen, and legs, black; sides and apex of the abdomen with short yellowish hairs; wings greyish, their base, costa and tip infuscated; the veins blackish. — Length 5 mm.

Hyalomyia ochriceps n. sp. ♂. — Black; front ochraceous, as broad as the eyes; abdomen with metallic reflections; wings hyaline, infuscated at the base. — Length 5 mm.

Hyalomyia argenticeps n. sp. ♂. — Head silvery-white; front as broad as the eyes; thorax grey with four black stripes; abdomen shining black with metallic reflections; legs black; wings greyish, slightly infuscated at the base and along the costa. — 6 mm.

Hyalomyia nigrens n. sp. ♀. — Front trigonal, posteriorly with the eyes nearly coalescent; face prominent towards the oral margin; thorax cinereous with black stripes; abdomen black, the last three segments cinereous with the hind margins and a dorsal stripe black; legs black; wings greyish. — Length 5 mm.

Hyalomyia piceipes n. sp. ♀ — Front black, trigonal, the eyes a little separated on the vertex; face white, not prominent; thorax obscure cinereous; antennae, thoracic stripes, and scutellum, black; abdomen shining bluish-black; legs brownish; wings hyaline. — Length 6,5 mm.

Hyalomyia moerens n. sp. ♀. — Front black, trigonal, separating the eyes on the vertex; antennae, thorax, scutellum, and legs, black; abdomen shining metallic violet; wings brown; small cross-vein on the middle of the discal cell. — Length 4 mm.

Hyalomyia umbrosa n. sp. ♀. — Black; front trigonal, scarcely separating the eyes on the vertex; abdomen shining violet; wings grey, the veins broadly bordered with brown; small cross-vein beyond the middle of the discal cell. — Length 6 mm.

Hyalomyia umbrifera n. sp. ♀. — Black; front trigonal, scarcely separating the eyes on the vertex; abdomen, except the first segment, cinereous, with a black dorsal stripe and the hind borders of the segments black; wings partly brownish; small cross-vein beyond the middle of the discal cell. — Length 5,5 mm.

G Y M N O S O M I N A E.

Cistogaster ruficornis n. sp. ♂. — Head pale yellow; frontal band testaceous; antennae and palpi rufous; thorax anteriorly testaceous with four brown stripes; abdomen rufous; thorax posteriorly, scutellum, dorsal spots on the abdomen, and legs, black. — Length 5,5 mm.

Cistogaster melanosoma n. sp. ♀. — Black, including the antennae, palpi and legs; head whitish; shoulders, pleurae, and last abdominal segment, grey. — Length 6 mm.

Cistogaster subpetiolata n. sp. ♀. — Grey; frontal band, stripes on the thorax, first and second abdominal segments and

spots on the following segments, antennae, and legs, black; apical cell closed nearly at the wings margin. — Length 3,5 mm.

Cistogaster propinqua n. sp. ♀. — Head whitish; frontal band black; antennae partly rufous; palpi rufous; thorax grey with black stripes; abdomen yellowish-rufous with brown markings; legs black; apical cell closed nearly at the wings margin. — Length 6 mm

Cistogaster griseonigra n. sp. ♀. — Grey; head whitish; frontal band, thoracic dorsum, some portions of the abdomen, antennae (except the rufous base of the third joint), and legs, black; palpi rufous. — Length 4,5-6 mm.

Cistogaster ferruginosa n. sp. ♂. — Head, thorax and scutellum ochraceous; abdomen rufous; frontal band, antennae (except the rufous base of the third joint), and legs, black; palpi rufous. — Length 5-6,5 mm.

Cistogaster hirticollis n. sp. ♂. — Head ochraceous; thorax and scutellum brownish, densely pilose; abdomen rufous with a black dorsal stripe; frontal band, antennae, and legs, black; palpi rufous. — Length 5,5 mm.

Cistogaster variegata n. sp. ♂. — Head ochraceous; thorax and scutellum yellowish-grey, thoracic dorsum with four brown stripes; abdomen rufous with black markings; frontal band, antennae, and legs, black; palpi rufous. — Length 4 mm.

OCYPTERINAE.

Ocyptera signatipennis n. sp. ♂. — Head whitish; thorax and scutellum blackish; abdomen rufous, with a black dorsal band and white incisions; antennae and legs black, the tibiae dark rufous; wings brownish on the costa and some of the veins bordered with brown. — Length 11 mm.

XANTHOMELANA n. gen. — Head broader than the thorax; front not prominent, in both sexes broadly separating the eyes (except one species, *anceps*, in which the front is triangular in ♂ and the eyes nearly contiguous on the vertex); frontal bristles weak; vibrissae at some distance above the oral margin, which is slightly prominent. Antennae shorter than the face; third joint oval or elliptical; arista bare. Abdomen cylindrical, showing five segments, with marginal macrochaetae. Legs with some bristles; foot-claws and pulvilli elongate in the ♂. Wings usually blackish along the costa; curvation of the fourth vein rounded; apical cell closed and shortly petiolated at the wings tip. — The flies of this genus are black with more or less extended yellow or rufous portions on the abdomen.

Xanthomelana articulata n. sp. ♂. — Black; head, shoulders and the transverse suture of the thorax yellow; abdomen rufous, black towards the end; femora rufous at the base; wings blackish, more obscure towards the costa; antennae elongate, the arista thick and distinctly jointed at the base. — Length 5 mm.

Xanthomelana rubicunda n. sp. (♂?). — Thorax black with yellow and whitish markings; head white; antennae short, arista not visibly jointed; abdomen and legs rufous; antennae, frontal band, scutellum, and the last two segments of the abdomen, black; wings blackish, darker at the base and along the costa. — Length 4,5 mm.

Xanthomelana dorsalis n. sp. ♂ ♀. — Thorax black with yellow markings; abdomen yellow, with a black dorsal band or black dorsal spots; head pale yellow; legs black, the coxae and base of the femora yellow; wings black on the costal half. — Length 7 mm.

Xanthomelana trigonalis n. sp. ♂. — Yellow; frontal band, antennae, three stripes on the thorax, trigonal dorsal spots on the

abdomen, and legs, black; wings blackish along the costa. — Length 7,5 mm.

Xanthomelana gracilentia n. sp. ♂ ♀. — Thorax black with yellow or whitish markings; head yellow (♂) or white (♀); frontal band, antennae, and legs, black; abdomen yellow, with a dorsal band and the last segment black; tegulae and halteres pale yellow; costal half of the wings blackish. — Length 4,5 mm.

Xanthomelana anceps n. sp. ♂. — Deep black, including the antennae, legs, tegulae and halteres, only the abdomen yellowish-red; wings blackish; front triangular, the eyes nearly contiguous on the vertex. — Length 5 mm.

PHANINAE.

CLINOASTER n. gen. — Front slightly prominent, as broad as the eyes; frontal bristles weak; no orbital bristles; two stronger bristles on the vertex; face somewhat inclined; occiput swollen; vibrissae rudimentary. Eyes bare. Antennae elongate, nearly as long as the face; first joint very short; the second much longer, the third twice as long as the second; arista bare. Thorax with macrochaetae; abdomen elongate, curved down; four visible segments, the anal segment short; some short marginal macrochaetae. Legs slender; foot-claws and pulvilli elongate in ♂. Wings shorter than the abdomen; apical cell closed and shortly petiolated; curvation of the fourth vein with acute angle.

Clinogaster notabilis n. sp. ♂. — Black; face and reflections on the thorax whitish; hind margins of the first two abdominal segments narrowly yellow; anal segment and base of the antennae rufous; wings with a brown shadow at the end of the costa; their base yellowish. — Length 12,5 mm.

PENTHOSIA n. gen. — Front slightly prominent, broad in both

sexes; frontal bristles weak; on the vertex two stronger bristles; face somewhat inclined, on each side with a row of hairs; eyes bare; vibrissae weak; inferior part of the cheeks more than half as long as the longitudinal diameter of the eyes. Antennae obliquely exerted; their basal joints very short, the third joint much longer; arista nearly bare. Thorax densely pilose; abdomen cylindrical, posteriorly curved downward, with short marginal macrochaetae. Legs hairy; foot-claws and pulvilli elongate in ♂. Wings longer than the abdomen; apical cell closed and petioled, its petiole bent upward; curvation of the fourth vein rectangular.

This genus is erected for *Scopolia satanica* Bigot (*Ann. soc. ent. de France* 1888, p. 254), which is not at all a *Scopolia* Rob. Desv.

TACHININAE.

Dejeania montana n. sp. ♂ ♀. — Thorax blackish, indistinctly striped; face and cheeks yellowish white; scutellum and abdomen rufous; anal segment black; antennae and legs piceous; palpi rufous. — Length 9—11,5 mm.

Hystricia testaceiventris n. sp. ♂. — Face and cheeks whitish; front and thorax blackish; scutellum and abdomen yellowish-testaceous; antennae, palpi and legs black; third joint of the antennae double as long as the second; wings infuscated. — Length 13,5 mm.

Hystricia albosignata n. sp. ♂. — Head yellowish; front cinereous; frontal band blackish; thorax cinereous with four black stripes; scutellum yellowish-rufous; abdomen brownish-red, with black dorsal spots and trigonal whitish markings; antennae black, with the basal joints rufous; palpi and legs yellow; wings brownish. — Length 13—15,5 mm.

Saundersia montivaga n. sp. ♂ ♀. — Head yellowish; front cinereous, the frontal band brown; basal joints of the antennae rufous, third joint black, as long as the second; thorax and scu-

tellum cinereous; abdomen black, the anal segment with some whitish reflections; legs ochraceous; wings brownish. — Length 14,5 mm.

Saundersia femorata n. sp. ♂ ♀. — Agrees in all respects with the preceding species, but differs by a little smaller size and by the femora, which are black with exception of the tip. — Length 11—12,5 mm.

Saundersia consanguinea n. sp. ♂ ♀. — Thorax blackish; scutellum and abdomen brownish-yellow; antennae and legs (including the foot-claws) black. — Length 14,5 mm.

Saundersia laeta n. sp. ♂ ♀. — Head yellowish-white, thorax cinereous; scutellum rufous; abdomen yellow, with the anal segment dark rufous; antennae black, sometimes with rufous portions; legs rufous with black tarsi; wings brownish. — Length 10,5 mm.

Jurinia nitidula n. sp. ♂ ♀. — Face and cheeks yellowish; front cinereous; antennae black, with the basal joints rufous, the third joint as long as the second; palpi rufous; thorax cinereous with blackish lines; scutellum and abdomen shining bluish-black; second and third abdominal segments only with marginal spines; legs black, the front tarsi slightly dilated in ♀; wings brownish-grey. — Length 11—12 mm.

Jurinia punctata n. sp. ♀. — Black; thorax anteriorly cinereous; head yellowish; basal joints of the antennae rufous, the third joint brown, a little shorter than the second; palpi rufous; spines of the third abdominal segment in a transversal row; front tarsi not dilated; tegulae blackish; wings somewhat brownish, with a dark spot on the small cross-vein. — Length 11 mm.

Jurinia nepticula n. sp. ♂ ♀. — Head yellowish; basal joints of the antennae rufous, the third joint black, a little shorter than

the second; palpi rufous; thorax cinereous; scutellum testaceous; abdomen shining black, laterally dark rufous; second and third segments only with marginal spines; legs black; front tarsi not dilated in ♀; tegulae whitish; wings brownish. — Length 10,5 mm.

Jurinia assimilis n. sp. ♂ ♀. — Black; head pale yellow; antennae black or brown, the third joint longer than the second; palpi fulvous; abdomen densely spinose; legs black; foot-claws yellow with a black tip; front tarsi not dilated in ♀; wings brownish-grey. — Length 11—16 mm.

Jurinia congruens n. sp. ♂ ♀. — Allied to the preceding and to *J. adusta* v. d W. (*Biol. c. Am. Dipt.* II p. 28). Black; head pale ochraceous; antennae and palpi rufous; third antennal joint as long as the second; frontal bristles descending irregularly beneath the root of the antennae; palpi fulvous; abdomen densely spinose; wings brownish-grey. — Length 11—16 mm

Jurinia spinigera n. sp. ♀. — Face and cheeks yellowish; front cinereous; antennae black, the basal joints rufous, the third joint as long as the second; palpi rufous; thorax and scutellum cinereous; abdomen bluish-black, its whole surface densely spinose; legs black, the front tarsi scarcely a little dilated in ♀; wings brownish-grey. — Length 11 mm.

Echinomyia generosa n. sp. ♂ ♀. — Head yellowish; frontal band rufous; cheeks on each side with two bristles; basal joints of the antennae rufous, the third joint black, broader and a little shorter than the second; palpi yellowish, filiform; thorax cinereous with black lines; scutellum testaceous; abdomen shining black, the anal segment laterally with white reflections; second and third segments only with marginal macrochaetae; legs black, front tarsi dilated in ♀; wings brownish-grey. — Length 9—13 mm.

Echinomyia compascua n. sp. ♂. — Agreeing with the

preceding species, but differing by the absence of the white reflections on the anal segment and by the macrochaetae of the abdomen, which are more numerous and also present on the disc of the third segment. — Length 11 mm.

Micropalpus angustifrons n. sp. ♂. — Head yellowish; front narrow, half as broad as the eyes; frontal band black; basal joints of the antennae black, the third joint dark rufous, double as long as the second; thorax and scutellum black, the thorax anteriorly whitish with four black stripes; abdomen piceous with white reflecting spots; legs black; wings nearly hyaline. — Length 7 mm.

Trichophora fucata n. sp. — Shining black; head whitish; basal joints of the antennae rufous; two (seldom three) bristles on the cheeks; abdomen ovate, the anal segment piceous, laterally with whitish reflections; second and third segments only with marginal macrochaetae; legs black; tegulae whitish; wings grey, brownish towards the costa. — Length 9 mm.

Trichophora convexinervis n. sp. ♂ ♀. — Shining black; head greyish; antennae wholly black; cheeks mostly with a single bristle; abdomen ovate, the anal segment dark rufous; second and third segments with marginal macrochaetae; legs black, tegulae and wings brownish; posterior cross-vein distinctly curved outwards. — Length 7 mm.

Gymnomma discors n. sp. ♂ ♀. — Head ochraceous; frontal band dark rufous; basal joints of the antennae rufous, third joint black, ovate, a little longer than the second; thorax cinereous; scutellum, abdomen and legs rufous, the abdomen convex, with some indication of blackish dorsal spots; third segment with discal and marginal macrochaetae; tegulae and base of the wings rufous. — Length 8 mm.

Nemochaeta frontalis n. sp. ♂. — Black, including the antennae and legs; head whitish; front laterally bluish-black, shining, the frontal band opaque, deep black; palpi fulvous; thorax anteriorly greyish; abdomen convex, black or piceous; foot-claws yellow with a black tip; tegulae and base of the wings brownish. — Length 11 mm.

Nemochaeta nitida n. sp. ♂ ♀. — Shining black; head whitish; frontal band brown; basal joints of the antennae, and palpi rufous; thorax anteriorly whitish; foot-claws black; tegulae and base of the wings fuscous, the dark colour covering the two inferior basal cells. — Length 10 mm.

Nemochaeta infuscata n. sp. ♀. — Black; head whitish; antennae rufous, the third joint brown at the tip; palpi ochraceous; thorax anteriorly whitish-grey; abdomen piceous; foot-claws black; tegulae and base of the wings fuscous, the dark colour covering not only the two inferior, but also the whole superior basal cell. — Length 10,5 mm.

Cnephalia ochriceps n. sp. ♀. — Cinereous; head and anal segment ochraceous; frontal band, four thoracic stripes, reflections on the abdomen, third antennal joint, and legs, black; palpi and basal joints of the antennae rufous; wings without any yellowish tint at the base. — Length 11,5 mm.

Gymnochaeta subviridis n. sp. ♀. — Thorax and scutellum metallic green, covered with grey tomentum; abdomen violet; head whitish; antennae and legs black; palpi rufous; curvation of the fourth vein rectangular. — Length 9 mm.

Meigenia albifacies n. sp. ♀. — Blackish; front borders of the second and third abdominal segments cinereous; head silvery-white; frontal band, antennae, and legs black; palpi rufous; bristles of the hind tibiae short and not fringe-like. — Length 6 mm.

Exorista leuconota n. sp. ♀. — Head and thoracic dorsum whitish; abdomen grey with black reflections and black hind borders of the segments; only marginal macrochaetae; antennae and legs black; proboscis and palpi yellowish-rufous. — Length 8 mm.

Miltogramma nana n. sp. ♀. — Head grey, front and upper portion of the cheeks somewhat rufous; frontal band black, linear; vibrissae present; antennae black; thorax cinereous with three black stripes; abdomen grey and black tessellate; legs black. — Length 3,5 mm.

Admontia ¹⁾ **occidentalis** n. sp. ♀. — Head and thorax whitish-grey; frontal band, antennae, and four black stripes on the thorax, black; basal joints of the antennae somewhat rufous; palpi rufous; abdomen black, with white front margins on the segments; legs black; front tarsi one and a half time as long as the tibiae, with the second and following joints dilated. — Length 6 mm.

---

1) Brauer and v. Bergenstamm, Denkschr. K. Acad. Wissensch. Wien. LVI, p. 104.

EENIGE JAVAANSCHÉ TACHININEN,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Entomologie,
deel XXXVI (1893).

cc

EENIGE JAVAANSCH E TACHININEN ,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Herhaalde malen mocht ik in den laatsten tijd van den heer Mr. M. C. Piepers te Batavia kleine bezendingen ontvangen van parasitische vliegen, welke door hem bij het kweeken van vlinders uit de rupsen en poppen of op andere wijze waren verkregen. Ik kan hem daarvoor niet genoeg erkentelijk zijn, te meer omdat dergelijke insecten in tropische landen gewoonlijk geheel worden veronachtzaand en daardoor zelden tot ons overkomen. De reden hiervan is niet ver te zoeken. Deze vliegen hebben over 't algemeen niets opvallends en gelijken zoo veel op onze meest gewone Europeesche soorten, dat eene collectie uit de tropen, uitsluitend uit deze groep bestaande, op het eerste gezicht bijna niet van eene dergelijke inlandsche te onderscheiden is. Geen wonder dus, dat onze kennis betreffende de fauna van Java, voor zooveel de afdeeling der Tachininen aangaat, zich nog op een lagen trap bevindt en dat het aantal beschreven soorten op verre na in geen verhouding staat tot de velen, die er ongetwijfeld zullen voorkomen. Volgens mijne aantekeningen zijn er uit geheel zuidelijk Azië, na aftrek der bekende synoniemen, nog geen 150 soorten van Tachininen beschreven, en daaronder niet meer dan 24, waarvan Java als vaderland wordt vermeld.

In dit opstel worden 16 soorten behandeld; drie er van zijn reeds vroeger beschreven, ofschoon het van twee van deze niet bekend was, dat zij ook op Java voorkomen; de overigen zijn novae species en een daarvan heeft mij zelfs aanleiding gegeven tot het oprichten van een nieuw geslacht. Door uitvoerige beschrij-

vingen en door van elke soort tevens afbeeldingen te geven, heb ik getracht ook anderen in de gelegenheid te stellen zich eene duidelijke voorstelling van de hier behandelde vormen te maken; wat in deze groep van insecten te meer noodig is, omdat de kenmerken, waardoor geslachten en soorten zich van elkander onderscheiden, in den regel zeer vaag zijn, waarvan reeds vele verwarringen en onzekerheden in de systematiek het gevolg zijn geweest.

1. *Nemoraea tropidobothra* Br. B.

Brauer en von Bergenstamm, *Denkschr. K. Akad. der Wissensch. in Wien*, LVIII, p. 361.

Reeds eenige jaren geleden werd mij door Mr. Piepers een mannelijk exemplaar gezonden van eene groote en ongemeen fraaie Javaansche Tachinine, zeer kenbaar door het roodgele achterlijf, waarover een breede, aan de kanten iets hoekige, zwarte rugband loopt, en door de vleugels, die aan de wortelhelft roodgeel, aan de spitsheft, vooral langs de aderen, donkerbruin zijn. Bij geen der schrijvers, die over uitlandsche Diptera handelen, kon ik eenig spoor van dit dier ontdekken, en het bleef dus ongedetermineerd in mijne collectie, totdat in 1891 het tweede gedeelte van het werk van Professor Brauer en von Bergenstamm verscheen en ik daarin al spoedig de soort onder bovengemelden naam duidelijk beschreven vond.

Ik acht het niet onnuttig van deze prachtige soort hier eene afbeelding, alsmede eene schetsteekening van den kop in profiel, te geven (pl. 4, fig. 1 en 1a).

Waarschijnlijk is het exemplaar door den heer Piepers gevangen, althans ik heb het gekregen zonder eenige aanduiding, dat het gekweekt zou zijn.

Het wijfje, dat door het geheel zwarte achterlijf zeer van het mannetje verschilt, maar in de kleur en tekening der vleugels daarmede overeenkomt, bevindt zich in het Leidsche Museum, onder den naam van *Nemoraea bicolor* Macq., in exemplaren, indertijd door Blume van Java overgezonden. Werkelijk laten de

beschrijving en de vleugelafbeelding, door Macquart gegeven, geen twijfel over, dat hij het ♀ van *N. tropidobothra* voor oogen heeft gehad. Hij geeft ook Java als vaderland aan ¹⁾ en ontving de soort van Bigot; zij zal derhalve waarschijnlijk in de collectie van dezen laatste voorkomen ²⁾. Evenmin valt het te betwijfelen, of Walker's beschrijving van *Tachina* (*Nemoraea*) *grandis* en de daarbij door Westwood gegeven afbeelding betreffen mede het ♀ van *tropidobothra*. Toch schijnt het mij verkieslijk den nieuwen naam, door Brauer en von Bergenstamm aan het dier gegeven, te behouden, omdat daaronder beide sexen zijn beschreven, terwijl zoowel Macquart als Walker alleen het ♀ kenden en bovendien de beide namen (*bicolor* en *grandis*) reeds voor een aantal andere Tachinen-soorten gebezigd zijn.

Als synoniemen voor *Nemoraea tropidobothra* Br. B. zijn dus bij te voegen:

Nemoraea bicolor Macq. *Dipt. exot.* supp. 4 p. 182, pl. 16, f. 6 (vleugel).

Tachina (*Nemoraea*) *grandis* Walk. *Ins. Saundersiana*, Dipt. p. 278, pl. 7, f. 1.

2. *Crossocosmia Sericariae* Rond.

Van deze soort ontving ik van Mr. Piepers meer dan eens exemplaren van Java, en daaronder een paar, die uit eene groote beerrups (de naam werd mij niet medegedeeld) werden gekweekt.

Ik twijfel er niet aan, of *Tachina cilipes* Macq. moet als dezelfde soort worden beschouwd. Macquart's beschrijving toch kan zonder eenigen dwang worden toegepast; wel noemt hij de palpen zwart, maar dit schijnt mij toe geen overwegend bezwaar op te leveren, als men in aanmerking neemt, dat bij sommige exemplaren de kleur der palpen zeer donker is. Zeker is het althans, dat *Masicera*

1) In zijnen index (*Dipt. ex.* supp. 4 p. 356) noemt Macquart ten onrechte als vaderland: Nouvelle Hollande.

2) Deze collectie is na Bigot's dood door aankoop het eigendom geworden van den heer G. H. Verrall, Sussex Lodge, Newmarket, in Engeland.

citipes, door mij in het werk der Sumatra-expeditie beschreven, met afbeelding van het ♀, niet anders is dan *Crossocosmia Sericariae*. Om soortgelijke redenen als hiervoren door mij voor *Nemoraea tropidobothra* zijn aangegeven, zou ik ook hier den naam, door Macquart gegeven, al is deze ouder, voor dien van *Sericariae* Rond. willen doen wijken.

Ten einde de soort des te meer kenbaar te maken, voeg ik hierbij nog eene afbeelding van het ♂ (pl. 4, fig. 2), alsmede schetsteekeningen van den kop in beide sexen (fig. 2 a—d).

Behalve in Japan, komt de soort dus voor op Java en Sumatra, alsmede in Britsch Indië. Dit laatste is mij gebleken uit een typisch exemplaar, parasitisch uit *Antheraea Mylitta* Drury verkregen en door wijlen Bigot ten onrechte als *Masicera grandis* Walk. gedetermineerd.

De synonymie der soort moet derhalve worden vastgesteld als volgt:

Ugimya Sericariae Rond., *Bull. Soc. ent. Ital.* II, p. 137
en p. 223.

Tachina citipes Macq. *Dipt. exot.* II, 3, p. 62, pl. 6, f. 6.
Masicera citipes v. d. Wulp, *Sumatra exped.* Dipt. p. 36,
pl. II, f. 5.

Masicera grandis Bigot, *India Museum Notes*, I, p. 211
(nec Walker).

Crossocosmia Sericariae Mik, *Wien. Ent. Zeitschr.* IX, p. 309,
Taf. III, f. 7 en 8.

3. *Crossocosmia curvipalpis* n. sp. (♂?).

Pl. 4, fig. 3.

Ovato-elliptica, cinerea; epistomate albo; thorace lineis quatuor nigris; abdomine segmento primo toto, segmentorum reliquorum margine apicali lineaque dorsali nigris; palpis rubro-fuscis, curvatis; antennis pedibusque nigris; antennarum articulo tertio secundo triplo longiore, tibiis posticis extrorsim breviter ciliatis; unguibus et pulvillis laud elongatis.

Long. 0.5 mm.

Voorloopig breng ik deze soort tot het genus *Crossocosmia*, waarmede zij in de meeste kenmerken overeenstemt, o. a. in het gemis van duidelijke macrochaeten op de beide eerste segmenten van het achterlijf en in de wimperachtige beborsteling der achter-schenen. Ik moet echter opmerken, dat zij in sommige opzichten daarvan afwijkt. Zoo dalen de oogen lager af dan bij *Cr. Sericariae* en zijn de haken en voetballen merklijk korter, ofschoon mijne voorwerpen mannetjes schijnen te zijn, daar zij geene orbitaalborstels hebben en het voorhoofd vrij smal is.

Voorhoofd niet vooruitstekend, geelachtig aschgrauw, op den schedel smaller dan de oogen; voorhoofdlsband zwart, smaller dan de zijden, voorhoofdlsborstels zwak, in eene gebogen rij afdalende tot aan het einde van het tweede sprietenlid; buitenwaarts van de voorhoofdlsborstels nog vele haren, weinig van die borstels verschillende; geen orbitaal-borstels; drie paren schedelborstels. Aangezicht, wangen en achterste oogranden wit; het aangezicht bijna rechtstandig; gezichtslijsten boven den mondrand slechts weinig tot elkander gebogen en aldaar met vele borstels bezet, die echter niet hooger reiken dan het eind der sprieten; te midden dezer borstels, een weinig boven den mondrand, steken de langere vibrissen uit. Oogen naakt, vrij laag afdalende, zoodat het onderste gedeelte niet meer dan een vierde van de lengte der oogen inneemt. Sprieten boven de middenlijn der oogen ingevricht en niet tot het onder-einde der oogen reikende; het derde lid ongeveer driemaal zoo lang als het tweede; sprietborstel onduidelijk geled, tot iets voorbij het midden verdikt; de sprieten zijn zwart, het uiteinde van het tweede en de wortel van het derde lid dragen nochtans sporen van eene lichtere, rosachtige kleur. Zuiger zwart; palpen uitstekend, naar boven gebogen, donker roodachtig, vooral naar het uiteinde. — Thorax van boven geelachtig aschgrauw, met vier smalle, aan den dwarsnaad afgebroken, zwarte strepen; borstzijden grijs; schildje geelachtig grijs, aan den wortel zwartbruin, aan het einde roodachtig en door de beharing okergeel. — Achterlijf eivormig, de eerste drie ringen zijn ongeveer van gelijke lengte, de anaal-ring korter; eerste ring zwart; de tweede en derde ringen grijs, met breeden

zwarten achterrand, in de zijden met bruinrooden gloed; anaal-ring glanzig zwart, van voren met grijzen zoom; over de middenste ringen loopt eene zwarte rugstreep, nevens welke zich de zwarte kleur, naarmate van het opvallend licht, naar voren uitbreidt; aan den achterrand van den tweeden ring zijn een paar zeer korte macrochaeten; die van den derden ring zijn langer en vormen eene reeks langs den achterrand; op den anaal-ring zijn zij over de geheele oppervlakte verspreid, doch vallen weinig in het oog tusschen de dichte beharing. — Pooten zwart; de voordijen van boven en van achteren met kamachtig geplaatste borstels; achterschenen aan de buitenzijde wimperachtig met borstels, die echter korter zijn dan bij *Sericariae*; tarsen slank, ongeveer zoo lang als de schenen; haken en voetballen weinig langer dan het laatste lid, de voetballen geelachtig. — Vleugelschubben geelachtig wit. Vleugels met nauwelijks iets grauwe tint, een weinig langer dan het achterlijf, zonder randdoorn; spitscel vrij kort vóór de vleugelspits geopend; ombuiging der discoidaal-ader (vierde langsader) met iets stompen hoek en zonder aanhangend adertje; middendwarsader op het midden der schijffel; spitsdwarsader zeer weinig gebogen, soms bijna recht; achterdwarsader iets meer gebogen.

Drie exemplaren van Java (Piepers), waarvan een gekweekt uit *Hyphaetra remosa* Hbn. Bij een der voorwerpen is de kleur van den thorax meer zuiver grijs en zijn de beide zwarte middenstrepen iets breeder; bovendien is het schildje meer zwartachtig met roodbruinen achterrand; daar het overigens met de beide anderen overeenkomt, kan ik er niet anders dan eene varieteit in zien.

4. *Crossocosmia discreta* n. sp. ♂ ♀.

Pl. 4, fig. 4.

Ovata, cinerea; epistomate albo; thorace lineis quatuor nigris; abdomine nigro, segmentis secundo et sequentibus margine anteriori cinereo; antennis pedibusque nigris; antennarum articulo tertio secundo triplo longiori; tibiis posticis extrorsim breviter ciliatis; ungibus et pulvillis elongatis in ♂; palpis rubro-fuscis.

Long. 8 mm.

Ook deze soort, ofschoon nog kleiner, vertoont over 't algemeen de kenmerken van het geslacht *Crossocosmia*, doch heeft, even als de voorgaande, de oogen lager afdalende dan bij *Cr. Sericariae*; bij het ♂ zijn de haken en voetballen verlengd.

Kop en oogen ongeveer als bij *curvipalpis* gevormd; voorhoofd licht geelachtig grauw, bij het ♂ smaller dan de oogen, bij het ♀ iets breeder, doch minder breed dan bij *Sericariae* ♀; voorhoofdsband zwart, zoo breed als de zijden; voorhoofdsborstels in eene gebogen rij tot het eind van het tweede sprietenlid afdalende, bij het ♂ zwak, bij het ♀ steviger; buitenwaarts van deze borstels bevindt zich op het voorhoofd eene zeer fijne beharing, welke alleen met eene sterke loupe zichtbaar wordt; bij het ♀ zijn ter wederzijde twee naar voren gerichte orbitaal-borstels, die bij het ♂ ontbreken; schedelborstels als bij *curvipalpis*. Aangezicht, wangen en achterste oogrand witachtig (♂) of zilverwit (♀). Sprieten zwart, boven de middenlijn der oogen ingeplant, het derde lid driemaal zoo lang als het tweede; sprietborstel tot iets voorbij het midden verdikt. Zuiger zwart; palpen donker roodbruin, cilindrisch, naar het uiteinde verdikt en iets opgebogen, doch niet zoo sterk als bij de voorgaande soort. — Thorax aschgrauw, met vier smalle, aan den dwarsnaad afgebroken, zwarte strepen; schildje geelachtig grauw, bijna okergeel, aan den wortel zwartbruin. — Achterlijf eivormig, de eerste drie ringen van gelijke lengte, de anaal-ring korter; eerste ring zwart; de volgende ringen zwart, eenigszins glanzig, aan den voorrand met een lichten zoom, die bij het ♂ breeder en geelgrauw, bij het ♀ smaller en witachtig is; in sommige richtingen vertoont zich ook eene zwarte rugstreep, en bij het ♂ hebben de zijden van het achterlijf iets roodachtigs; macrochaeten als bij *curvipalpis*. Ook de pooten zijn als bij die soort gevormd en beborsteld; de haken en voetballen zijn bij het ♂ echter een weinig meer verlengd en langer dan het laatste tarsenlid; de voortarsen van het ♀ zijn niet verbreed. — Vleugelschubben geelachtig (♂) of wit (♀). Vleugels met flauwe grijsachtige tint; spitscel dicht bij de vleugelspits geopend; ombuiging der discoidaal-ader rechthoekig, zonder aanhangend adertje; middeklwarsader op het midden der

schijffel; de beide buitenste dwarsaderen een weinig gebogen.

Een ♂ en een ♀ van Java (Piepers), het eerste gekweekt uit *Godara comalis* Guen., het wijfje uit een nog ongedetermineerd Microlepidopteron.

5. *Masicera linearifrons* n. sp. ♂ ♀.

Pl. 4, fig. 5.

Ovato-elliptica, cinerea; capite albescente; stria frontali, thoracis lineis quatuor, abdominis segmento primo toto et segmentorum reliquorum margine apicali lineaque dorsali, antennis pedibusque, nigris; palpis rufis; antennarum articulo ultimo secundo quintuplo longiori.

Long. 7 mm.

Voorhoofd niet vooruitstekend, ongeveer een derde ter breedte van den kop, lichtgrijs; voorhoofdsband duidelijk, zwart, iets smaller dan de zijden; voorhoofdsborstels kort, tot aan het eind van het tweede sprietenlid afdalende; drie paren iets langere schedelborstels; bij het ♀ bovendien ter wederzijde een paar stevige, naar voren gebogen orbitaal-borstels. Aangezicht bijna rechtstandig, wit; mondrand niet vooruitstekend; gezichtslijsten naar onderen divergeerend, doch boven de mondopening weder flauw ingebogen; vibrissen dicht boven den mondrand ingeplant en daarboven nog eenige zwakkere borstels. Oogen naakt, tot vrij dicht aan den onderkant van den kop afdalende. Sprieten zwart, boven de middenlijn der oogen ingewricht; de beide wortelleden kort; het derde lid vijfmaal zoo lang als het tweede, tot dicht aan den mondrand reikende; sprietborstel naakt, aan de wortelheft verdikt, doch langzaam dunner wordend en aan het einde haarfijn. Zuiger zwart; palpen bleek roestkleurig, cilindrisch. — Thorax en schildje aschgrauw; op den rug van den thorax vier zwartachtige langlijnen, de beide middenste achter den dwarsnaad onduidelijk; aan het eind van den thorax en aan den achterzoom van het schildje lange macrochaeten. — Achterlijf eivormig (bij het ♀ naar het einde spits toeloopend), grauw; de eerste ring en de achterrind der volgende

ringen zwart en min of meer glanzig; voorts eene zwarte rugstreep, die naarmate het licht er op valt, soms door een zwartachtigen weerschijn wordt begrensd; aan den achterrand van den tweeden en derden ring plattiggende en daardoor weinig in het oog vallende macrochaeten. — Pooten zwart; middenschenen met een paar lange, naar beneden gerichte borstels even onder het midden; achterschenen aan de buitenzijde met eene reeks kamachtig gestelde borstels; tarsen korter dan de schenen; haken en voetballen in beide sexen kort. — Vleugelschubben witachtig. Vleugels met flauwe grijsachtige tint; spitscel kort voor de vleugelspits geopend; middel-dwarsader op het midden der schijffel; ombuiging der discoidaal-ader rechthoekig; spitsdwarsader en achterdwarsader zacht gebogen.

Drie exemplaren (twee mannetjes en een wijfje), Java (Piepers); onbekend uit welke vlindersoort zij zijn voortgekomen.

Genus **PAREXORISTA** Br. en B.

Dit geslacht werd door Professor Brauer en von Bergenstamm' (*Denkschr. K. Akad. Wiss. Wien*, LVI, p. 87 en LVIII p. 318) van het genus *Exorista* Meig. afgescheiden, om er de talrijke soorten in op te nemen, welke smalle kinbakken hebben, en waarvan onze gewone *Exorista lucorum* Meig. als een der typen kan worden beschouwd. Een zevental nieuwe soorten van Java, die ik meen hiertoe te moeten brengen, wensch ik hieronder te beschrijven. Zij behooren allen tot die, bij welke aan het achterlijf alleen marginale macrochaeten aanwezig zijn, de sprietborstel geen aanduiding van geledingen vertoont en de palpen roodachtig of geel zijn. Overigens zijn die zeven soorten op de volgende wijze te onderscheiden:

1. Dijen en schenen roodgeel, alleen de tarsen zwart. *rubeola*.
Pooten zwart, somtijds de schenen geelachtig . . 2
2. Achterlijf roodgeel, met breedten, zwartachtigen rugband. . . . . *corvinoïdes*.
Achterlijf zwart, meestal met aschgrauwen voorrand der ringen 3

3. Schenen gebogen. . . . . *curvipes*.
 Schenen recht 4
4. Schildje geheel zwart (achterlijf glanzig zwart,
 met grijze plekken op den tweeden ring). . . . . *laeviventris*.
 Schildje roodgeel of grauwwachtig geel, althans aan
 den achterrand (achterlijf met grauwen voor-
 zoom aan de tweede en volgende ringen). 5
5. Voorhoofd van boven plat, aan de inwrichting
 der sprieten een weinig hoekig uitstekend; die
 inwrichting merkelyk boven de middenlijn der
 oogen . . . . . *gentilis*.
 Voorhoofd meer zuiver afgerond en niet uitstekend;
 inwrichting der sprieten op de middenlijn der
 oogen of nauwelijks iets daarboven 6
6. Schedel (in ♂) bijna zoo breed als de oogen;
 tweede lijfsring (in ♂) met een paar groote,
 steil opstaande macrochaeten . . . . . *iridipennis*.
 Schedel (in ♂) half zoo breed als de oogen; ma-
 crochaeten van den tweeden lijfsring (in ♂)
 kort en weinig tusschen de beharing uitkomende. *modicella*.
 De drie laatstgenoemde soorten behooren in de verwantschap
 van onze inlandsche *P. lucorum* Meig.

6. *Parexorista rubeola* n. sp. ♀.

Pl. 5, fig. 1.

Ovata, cinerea; capite albo; thorace lineis obsoletis fuscis; abdomine flavido-rufis, stria dorsali et segmento tertio margine apicali nigris; antennis nigris, articulis basalibus rufis, articulo tertio secundo quadruplo longiori; palpis pedibusque rufis, tarsis nigris.
 Long. 7.5 mm.

Kop half rond, wit; voorhoofd gebogen; schedel zoo breed als de oogen; voorhoofdsband zwart, smaller dan de zijden; voorhoofdsborstels weinig talrijk maar stevig, de onderste ter hoogte van het tweede sprietlid; drie paar schedelborstels achter elkander, als een

vervolg van de voorhoofdsborstels; een paar naar voren gerichte ocellaar-borstels, en ter wederzijde een paar, mede naar voren gerichte orbitaal-borstels. Oogen tot dicht aan den onderkant van den kop afdalende, met zeer korte, weinig zichtbare beharing. Aangezicht bijna rechtstandig; mondrand niet vooruitstekend; gezichtslijsten naar onderen iets nit elkander wijkende en daar nauwelijks weder ingebogen; vibrissen juist aan den mondrand, zonder korte borsteltjes er boven; wangen smal, naakt; kinbakken van onderen met eenige borstels; kinbaard wit. Sprietten op het midden der ooglenge ingewricht; de beide wortelleden kort, roestkleurig; het derde lid zwart, viermaal zoo lang als het tweede; sprietborstel aan de wortelhelft slechts weinig verdikt. Zuiger aan den wortel zwartachtig, de lippen bleek roodgeel, evenals de cilindrische palpen. — Thorax aschgrauw, met vier donkere, weinig in 't oog vallende langslijnen; schildje geelachtig aschgrauw, aan den wortel zwartachtig, in de zijden en aan den achterrands met eenige lange macrochaeten. — Achterlijf eivormig, de beide middenste ringen het langst; de grondkleur is roodgeel, doch wijzigt zich door een lichtgrijs of witachtigen, vlekigen weerschijn, die in de zijden tot het zilverwitte overgaat; op den eersten ring vertoont zich eene zwarte rugvlek, op den tweeden ring een zwarte rugband, die naar achteren breeder wordt, zich op den derden ring voortzet en daar in een glanzig zwarten achterzoom overgaat; de anaal-ring is aan de voorste helft grauwwachtig, aan het einde zwart; de buik is roodgeel met witten weerschijn en eene smalle zwarte middenstreep; aan den achterrands van den eersten ring zijn een paar korte macrochaeten, aan dien van den tweeden ring een paar, die langer en steviger zijn, aan den achterrands van den derden ring eene reeks van verscheidene lange en krachtige macrochaeten; de anaal-ring is, zoowel op het midden als aan het einde, met een aantal macrochaeten bezet. — Pooten roodgeel, met zwarte tarsen; middenschenen onder het midden met enkele stevige borstels en met krachtige eindsporen; achterschenen buitenwaarts met eene rij borstels, waarvan er een onder het midden langer is; voor- en achtertarsen zoo lang als de schenen, de middentarsen iets korter;

haken en voetballen kort. — Vleugelschubben geelachtig wit. Vleugels zonder randloorn, met grijze tint, aan den wortel geelachtig; spitseel dicht voor de vleugelspits geopend; middeldwarsader op het midden der schijfel; ombuiging der discoïaal-ader rechthoekig, zonder eenige aanduiding van een aanhangend adertje; spitsdwarsader ingebogen; achterdwarsader flauw geslingerd.

Een ♀ van Java (Piepers); uit de daaraan gehechte nummer-etiquette blijkt, dat het is gekweekt, doch de vlindersoort, waaruit het is voortgekomen, is mij niet opgegeven.

7. *Parexorista corvinoïdes* n. sp. ♂ ♀.

Pl. 5, fig. 2.

Ovata; capite albo; thorace cinereo; scutello ochraceo; abdomine flavido-rufo, stria dorsali lata nigricante; antennis pedibusque nigris; tibiis testaceis; palpis rufis.

Long. 5.5—7 mm.

Voorhoofd afgerond, niet vooruitstekend, grauw met witachtigen weerschijn; schedel in ♂ ter halve breedte der oogen, in ♀ een weinig smaller dan de oogen; voorhoofdsband zwart, smaller dan de zijden; voorhoofdsborstels tot het eind van het tweede sprietenlid afdalende; bij het ♀ zijn de voorhoofdsborstels minder talrijk, maar steviger; voorts heeft het drie paar naar achteren gerichte schedelborstels, benevens een paar naar voren gerichte ocellaarborstels en ter wederzijde twee stevige orbitaal-borstels, mede voorwaarts gebogen (bij het mannelijk exemplaar, dat voor mij staat, zijn de schedelborstels en de ocellaar-borstels afgebroken). Oogen tot dicht aan het onder eind van den kop afdalende, met korte, bleekgele beharing. Aangezicht en wangen wit; gezichtslijsten scherpkantig, van onderen een weinig ingebogen; vibrissen juist aan den mondrand, met enkele kortere borstels er boven; de zeer smalle kinbakken wit, even als de achterste oogrand; achterhoofd lichtgrijs; kinbaard wit. Sprieten zwart, boven het midden der oogen ingewricht; de beide wortel leden kort; het derde lid niet wel driemaal zoo lang als het tweede, naar onderen iets verbreed en afgerond; sprietborstel nauwelijks tot het midden verdikt, Zuiger

bruinzwart; palpen roodgeel, naar het einde dikker. — Thorax aschgrauw, van voren lichter, met vijf zwartachtige langslijnen, die bij het ♂ niet altijd duidelijk zijn, omdat daar de grondkleur donkerder is; berstzijden lichtgrijs; schildje bruinachtig geel, eenigszins okerkleurig, met eenige lange macrochaeten, waarvan twee aan den achterrand gekruist. — Achterlijf eivormig, roodgeel (♂) of roodbruin (♀); de eerste ring in 't midden zwart; de beide volgende met een breeden donkeren rugband; bij het ♂ is deze rugband donkerbruin en verdeelt zich soms, naarmate van het daarop vallend licht, in drie zwarte strepen, met witachtig weerschijnende tusschenruimten, terwijl zich aan den voorkant der ringen een smalle geelachtig witte zoom vertoont; bij het ♀ is de rugband zwart, met onregelmatige witachtige weerschijnvlekken; de anaal-ring is in beide sexen nagenoeg geheel zwart, terwijl de lichte kleur alleen in een klein hoekje ter wederzijde overblijft; aan den tweeden ring zijn een paar marginale macrochaeten, aan den derden ring eene reeks van dergelijke macrochaeten. — Pooten zwart, de schenen bruingeel; voor- en achtertarsen zoo lang als de schenen; de middentarsen korter; onder aan de voordijen eene rij kamachtig gestelde borstel-haren; aan de middenschenen omstreeks het midden een paar borstels en voorts krachtige eindsporen; achterschenen buitenwaarts wimperachtig met borstels, waarvan een paar onder het midden langer zijn; haken en voetballen bij het ♂ verlengd, het meest aan de voortarsen; de voetballen geelachtig. — Vleugelschubben geelachtig wit. Vleugels met grijsachtige tint, bij het ♂ langs den voorrand flauw bruingeel; spitscel kort vóór de vleugelspits geopend; middendwarsader op het midden der schijffel; ombuiging der discoidaal-ader rechthoekig zonder aauhangend adertje; spitsdwarsader een weinig ingebogen; schijfwdwarsader bij het ♂ flauw geslingerd, bij het ♀ bijna recht.

Een mannetje en een wijfje van Java (Piepers), beiden uit *Liparis corticea* Sn. gekweekt.

Bij oppervlakkige beschouwing gelijkt de soort op het ♂ van de gewone *Musca corvina* Fabr., doch laat zich daarvan gemakkelijk onderscheiden door de naakte sprieten enz.

8. *Parexorista curvipes* n. sp. ♂.

Pl. 5, fig. 3.

Ovata, nigra, epistomate albicante; thorace antice grisescente, lineis nigris obsolete; abdomine macrochaetis parvis marginalibus; antennis pedibusque nigris; antennarum articulo ultimo secundo quadruplo longiori; tibiis curvatis: palpis rufis.

Long. 6.5 mm.

Voorhoofd aschgrauw, plat, iets vooruitstekend; schedel smaller dan de oogen; voorhoofdsborstels ter wederzijde in eene gebogen rij tot beneden het tweede spriettlid afdalende; twee paren naar achteren gerichte schedelborstels en een paar naar voren wijzende ocellaarborstels; orbitaal-borstels ontbreken. Oogen tot dicht aan het onder-eind van den kop afdalende, met dichte geelachtige beharing. Aangezicht wit, bijna rechtstandig; mondrand niet vooruitstekend; gezichtslijsten scherpkantig, van onderen iets naar binnen omgebogen; vibrissen juist aan den mondrand, met eenige kortere borsteltjes er boven; onderkant van den kop met eene rij vrij stevige borstels; achterste oogrand wit. Sprieten zwart, iets boven de middenlijn der oogen ingewricht; het derde lid viermaal zoo lang als het tweede; sprietborstel aan de wortelhelft verdikt en verder langzamerhand dunner wordende. Zuiger zwartbruin; palpen roodgeel, cilindrisch, naar het eind verdikt. — Thorax en schildje zwart, min of meer met aschgrauwe bestuiving; op den rug van den thorax eene flauwe aanduiding van zwarte langlijnen; achterrand van het schildje roestkleurig. — Achterlijf breed eivormig, zwart met eenigen glans; macrochaeten klein en alleen aan den achterrand der ringen. — Pooten zwart; al de schenen sterk gebogen; achterschenen buitenwaarts wimperachtig met borstels, waarvan er een of twee, beneden het midden, langer en steviger zijn; vooren achtertarsen langer dan de schenen, de middentarsen korter; haken en voetballen verlengd, die van de beide voorste paren het meest, de voetballen geelachtig. — Vleugelschubben bleekgeel. vleugels zonder randdoorn, met grijze tint; spitscel dicht voor de

vleugelspits geopend; ombuiging der discoidaal-ader rechthoekig, zonder aanhangend adertje; middeldwarsader iets vóór het midden der schijfel; spitsdwarsader recht; schijfdwarsader flauw gebogen.

Een ♂, Java (Piepers), onzeker uit welke vlindersoort gekweekt.

9. *Parexorista laeviventris* n. sp. ♂.

Pl. 5, fig. 4.

Ovata, nigra; epistomate albo; thorace antice cinereo, nigro-striato; abdomine nitido, segmento secundo fascia late interrupta grisea, segmento tertio antice limbo angusto albescente; antennis elongatis pedibusque nigris; antennarum articulo ultimo secundo quintuplo longiori; palpis rubro-fuscis.

Long. 5—6 mm.

Schedel smaller dan de oogen; voorhoofd aschgrauw; voorhoofdsband zwart, ingedrukt, den schedel niet bereikende; voorhoofdsborstels tot beneden het tweede sprietlid afdalende; drie paren schedelborstels en een paar naar voren gerichte ocellaar-borstels; orbitaal-borstels niet aanwezig. Oogen tot bijna aan het onder eind van den kop reikende, met korte, dichte, geelachtige beharing. Aangezicht, wangen en achterste oogrand wit; gezichtslijsten naar onderen divergeerend, boven de mondopening nauwelijks iets ingebogen; vibrissen aan den mondrand geplaatst, met eenige kortere borsteltjes er boven; wangen smal, van onderen met eene rij borstels; kinbaard wit. Sprieten zwart, boven het midden der oogen ingewricht; de wortel leden kort; het derde lid ongeveer vijfmaal zoo lang als het tweede, van voren met witten weerschijn; sprietborstel aan de wortelhelft verdikt en van daar vrij plotseling haarförmig. Zuiger zwartachtig; palpen donker roodbruin, klein en dun. — Thorax met aschgrauwe bestuiving, die vóór den dwarsnaad het helderste is en aldaar het begin van zwarte langslijnen vertoont, waarvan er drie op den rug het duidelijkst zijn; borstzijden met lichtgrijze weerschijnvlekken; schildje zwartachtig, aan den achterrand met lange macrochaeten. — Achterlijf langwerpig eivörmig, glanzig zwart; de derde ring het langst, de anaal-ring

het kortst; tweede ring met een breedten, in 't midden afgebroken, lichtgrijzen voorzoom; derde ring met een dergelijken, doch veel smalleren zoom; het achterlijf is met eene korte en dichte beharing bezet; aan den achterrand van den tweeden ring zijn een paar stevige macrochaeten, aan dien van den derden ring eene rij van dergelijken; anaal-ring mede met verscheidene macrochaeten en lange haren. — Pooten zwart; voordijen van onderen met kamachtig gestelde borstels; middenschenen onder het midden met enkele stevige borstels en met krachtige eindsporen; achterschenen buitenwaarts met eene rij borstels, waarvan een beneden het midden langer is dan de overigen; voor- en achtertarsen zoo lang als de schenen, de middentarsen iets korter; haken en voetballen vermeld, de voetballen geelachtig. — Vleugelschubben bleekgeel. Vleugels met flauwe grijze tint; spitscel een eind voor de vleugelspits smal geopend; ombuiging der discoidaal-ader bijna rechthoekig, en schijnbaar met een kleinen aderaanhang, die echter niets meer is dan eene vleugelplooi; middeldwarsader voor het midden der schijfcel; spitsdwarsader bij hare oorsprong uit de discoidaal-ader ingebogen, doch verder recht; schijfdwarsader flauw gebogen.

Twee mannelijke exemplaren van Java (Piepers), uit rupsen of poppen gekweekt, doch zonder dat de naam der aangetaste vlindersoort mij is medegedeeld.

10. *Parexorista gentilis* n. sp. ♂ ♀.

Pl. 5, fig. 5.

Ovata, cinerea, fronte plana, subprominente; antennis nigris, elongatis, articulo tertio secundo quadruplo longiori; palpis pallide rufis; thorace lineis quatuor nigris; scutello apice ochraceo; abdomine nigro, segmentis secundo et tertio antice cinereis, macrochaetis marginalibus distinctis; pedibus nigris.

Long. 9 mm.

Voorhoofd aschgrauw, plat, aan de inwrichting der sprieten een weinig hoekig uitstekend; schedel in ♀ zoo breed als de oogen, in ♂ iets smaller; voorhoofdsband zwart, smaller dan de zijkantten;

voorhoofdsborstels tot iets beneden het tweede sprietenlid afdalende; drie paren naar achteren gerichte schedelborstels, alsmede een paar naar voren gerichte ocellaar-borstels; bovendien, bij het ♀, ter wederzijde een paar orbitaal-borstels. Aangezicht bij het ♂ zwartachtig met witten weerschijn, bij het ♀ meer zuiver wit; wangen smal; gezichtslijsten van onderen een weinig ingebogen; vibrissen aan den mondrand geplaatst en daarboven eenige kortere haren; aan de kinbakken, die wegens de zeer laag reikende oogen, slechts lineair zijn, bevinden zich langere borstels; de kinbaard is wit. Oogen met dichte grauwege beharing. Sprieten zwart, merkelyk boven de middenlijn der oogen ingewricht; de beide wortelleden kort; het derde lid ten minste viermaal zoo lang als het tweede; sprietborstel aan de wortelhelft een weinig verdikt. Zuiger zwartachtig, met vrij lange eindlippen; palpen bleek roodgeel, naar het uiteinde sterk verbreed. — Thorax van boven geelachtig aschgrauw, met vier zwarte fijne langsstrepen, de beide middensten aan den voorkant beginnende en tot even over den dwarsnaad doorgetrokken, de beide uitersten aan den dwarsnaad afgebroken en slechts uit langwerpige vlekjes bestaande; borstzijden grijs; schildje aan den wortel zwartachtig, naar achteren eenigszins okergeel, over de geheele oppervlakte met eene dichte en vrij lange, zwarte beharing bezet, aan den achterrand met 6 lange macrochaeten. — Achterlijf eirond, de eerste drie ringen ongeveer even lang, de anaal-ring korter; bij het ♂ is het achterlijf zwart met grauwe weerschijnvlekken, die het meest aan den voorkant van den tweeden en derden ring voorkomen, terwijl in de zijden zich eene roodgele vlek vertoont; bij het ♀ is de grauwe kleur meer uitgebreid, zoodat het achterlijf zich voordoet als aschgrauw met zwarten achterzoom der ringen; bij het ♂ is het achterlijf met eene dichte zwarte beharing bekleed, die ook bij het ♀ aanwezig, doch minder dicht is; in beide sexen zijn aan het eind van den eersten ring een paar korte macrochaeten, aan het eind van den tweeden ring een paar lange opstaande, en aan het eind van den derden ring eene geheele reeks van lange macrochaeten; anaal-ring met vele dergelyken (zie fig. 5c). — Pooten zwart; dijen met kamachtig gestelde

borstelharen; middenschenen in 't midden met een paar borstels aan de binnenzijde en een langere aan de buitenzijde, voorts met stevige eindsporen; achterschenen buitenwaarts winperachtig met borstels, waarvan er een langer is dan de overigen; haken en voetballen bij het ♂ verlengd, de voetballen grauwwachtig geel. — Vleugelschubben geelachtig. Vleugels zonder randdoorn, met nauwelijks iets grijsachtige tint; spitscel vrij dicht bij de vleugelspits geopend; middeldwarsader op of zelfs nog iets vóór het midden der schijfcel; ombuiging der discoidaal-ader met eenigszins stompen hoek; spitsdwarsader en schijfdwarsader zacht gebogen.

Twee mannetjes en twee wijfjes, Java (Piepers), drie dezer exemplaren verkregen uit *Macroglossa Belia* Gr., een der beide mannetjes uit *Beara singularis* L.

11. *Parexorista iridipennis* n. sp. ♂.

Pl. 6, fig. 1.

Ovata, cinerea; fronte arcuata; epistomate albo; antennis nigris, articulo ultimo secundo triplo longiori; thorace lineis quatuor nigris; scutelli apice ochraceo-rufo; abdominis segmento primo toto, reliquorum margine apicali nigris; macrochaetis marginalibus distinctis; pedibus nigris; palpis rufis.

Long. 10 mm.

Kop halfronnd; voorhoofd zuiver afgerond, niet vooruitstekend, aschgrauw; schedel smaller dan de oogen; voorhoofdsband zwart, smal; voorhoofdsborstels tot beneden het tweede sprietenlid afdalende, drie paar schedelborstels achter elkander en een paar naar voren gebogen ocellaar-borstels; geen orbitaal-borstels. Oogen tot bijna aan het onder eind van den kop reikende, met dichte geelachtige beharing. Aangezicht, wangen en achterste oogrand wit; mondrand niet vooruitstekend; gezichtslijsten naar onderen een weinig ingebogen; vibrissen aan den mondrand geplaatst, met eenige korte borsteltjes er boven; onderrand van den kop afgerond en met eene rij borstels bezet; kinbaard wit. Sprieten zwart, nauwelijks iets boven de middenlijn der oogen ingewricht; de beide wortel leden

kort, het derde lid ruim driemaal zoo lang als het tweede; sprietborstel aan de wortelhelft verdikt en verder langzamerhand dunner wordende. Zuiger zwartachtig; palpen roodgeel, naar het einde verdikt. — Thorax geelachtig aschgrauw, met vier zwarte langstreepjes, de beide middensten aan den voorrand beginnende, naar achteren divergeerende en een eind weegs over den dwarsnaad voortgezet; de beide uitersten aan den dwarsnaad afgebroken en voor noch achter tot het eind doorgetrokken; borstzijden lichtgrijs; schildje aan den wortel zwartachtig, aan den achterrand okergeel, de beharing en de borstels als bij de voorgaande soort. — Achterlijf eivormig, de eerste drie ringen ongeveer van gelijke lengte, de anaal-ring korter; eerste ring zwart, de volgenden aschgrauw met witachtigen weerschijn en een zwarten, eenigszins glanzigen achterrand, die nagenoeg een derde der lengte inneemt, voorts met eene zwarte rugstreep, nevens welke zich zwartbruine weerschijnvlekken vertoonen; bij een der exemplaren is in de zijden van den tweeden ring eene roodgele kleur te zien; aan het eind van den tweeden ring zijn een paar vrij lange en steile macrochaeten; aan het eind van den derden ring eene geheele reeks van dergelijke macrochaeten; anaal-ring als gewoonlijk met vele borstels. — Pooten zwart; achtersehenen buitenwaarts wimperachtig met borstels, waarvan er een beneden het midden langer is; haken en voetballen verlengd, de voetballen vuilgeel. — Vleugelschubben geelachtig wit. Vleugels grijsachtig, sterk iridiseerend ¹⁾, zonder randdoorn; spitscel dicht bij de vleugelspits geopend; middeldwarsader op het midden der schijfcel; ombuiging der discoïaal-ader met bijna rechten, iets afgeronden hoek; spitsdwarsader zacht ingebogen; schijfdwarsader flauw geslingerd.

Drie mannetjes, Java (Piepers), voortgekomen uit *Macroglossa Belia* Cr.

---

1) Ook bij *P. gentilis* en *modicella* zijn de vleugels iridiseerend, ofschoon minder in 't oog vallend dan bij *iridipennis*; trouwens men vindt dit in meerdere of mindere mate bij vele vliegen en andere insecten met naakte vliezige vleugels.

Parexorista modicella n. sp. ♂ ♀.

Pl. 6, fig. 2.

Ovata, cinerea; capite albescente; fronte arcuata; antennis nigris, articulo ultimo secundo triplo longiori; thorace lineis nigris; scutello toto vel in apice rufescente; abdominis segmento primo toto et segmentorum reliquorum margine apicali nigris, macrochaetis marginalibus (in ♂ parvis); pedibus nigris, tibiis subtestaceis; palpis pallide rufis.

Long. 6.5--9 mm.

Kop halfronnd, witachtig; voorhoofd gebogen, niet vooruitstekend; schedel bij het ♂ veel smaller (ongeveer $1/3$) dan de oogen, bij het ♀ bijna zoo breed als de oogen; voorhoofdsband zwart, smal; voorhoofdsborstels tot aan het eind van het tweede sprietlid reikende, bij het ♂ zwak; voorts drie paar schedelborstels achter elkander en een paar naar voren gerichte ocellaar-borstels; bij het ♀ hoven dien ter wederzijde een paar orbitaal-borstels. Oogen tot bijna aan het onder eind van den kop afdalende, dicht maar kort behaard. Aangezicht bijna rechtstandig, bij het ♂ zeer smal; gezichtslijsten van onderen dicht tot de oogen naderende en daar nauwelijks iets ingebogen; mondrand niet uitstekend; vibrissen bijna op den mondrand geplaatst, met enkele korte borsteltjes er boven; aan den onderrand van den kop eene rij borstels; kinbaard witachtig. Sprieten zwart, op of even boven de middenlijn der oogen ingewricht; het derde lid driemaal zoo lang als het tweede; sprietborstel aan de wortelhelft verdikt. Zuiger zwart, met breede, meestal geelbruine eindlippen; palpen bleek roestkleurig, soms aan den wortel zwartachtig. — Thorax grijsachtig aschgrauw, van boven met zwarte langsstreepjes als bij de voorgaande soort, doch dikwijls minder duidelijk; schildje grauwwachtig roodgeel, althans aan den achterrand, met beharing en beborsteling als bij de twee voorgaande soorten. — Achterlijf eivormig, de beide middenste ringen het langst; eerste ring zwart, de volgende ringen aschgrauw, met een zwarten achterzoom, somtijds ineenvloeiende met bruinzwarte weerschijnvlekken, die zich terzijde van eene zwarte ruglijn ver-

toonen; dit laatste is meer het geval bij het ♂, waar ook de zijden der drie voorste ringen veelal min of meer eene bruinroode tint hebben; aan den achterrind der beide eerste ringen zijn een paar macrochaeten, die bij het ♂ echter veel korter zijn dan bij de twee voorgaande soorten, en door hare richting, schuin naar achteren, weinig in 't oog vallen tusschen de dichte beharing, waarmede het achterlijf bedekt is (zie fig. 2*b*); bij het ♀ zijn deze macrochaeten langer en duidelijker; aan den achterrind van den derden ring is eene reeks van macrochaeten, en de anaal-ring is over de geheele oppervlakte borstelig. — Pooten zwart, de schenen bruingeel; achterschenen buitenwaarts dicht gewimperd, met een langeren borstel beneden het midden; tarsen en voetballen bij het ♂ verlengd, de voetballen geelachtig. — Vleugelschubben wit, met iets gele tint. Vleugels zonder randdoorn, een weinig grijsachtig; spitscel kort voor de vleugelspits geopend; middeldwarsader op of nog iets voor het midden der schijffel; ombuiging der discoidaalader met rechten, eenigszins afgeronden hoek; de beide buitenste dwarsadereu flauw gebogen.

Een aantal exemplaren van beide sexen, Java (Piepers), gekweekt uit *Macroglossa Belia* Cr., *Ophideres (Fullonica?)*, de meesten uit eene *Dasychira*-soort (*D. grossa* Snellen in litt.).

13. *Phorocera degeerioides* n. sp. ♂.

Pl. 6, fig. 3.

Oblongo-ovata, grisea; thorace strigis quatuor, abdominis segmentorum marginis posticis, antennis pedibusque nigris; antennis elongatis, articulo ultimo secundo quintuplo longiori; palpis rufis.

Long. 7.5 mm.

Schedel nauwelijks zoo breed als de oogen; voorhoofd aschgrauw met witten weerschijn; voorhoofdsband zwart, naar boven versmald; voorhoofdsborstels tot beneden het tweede sprietlid afdalende; drie paar schedelborstels achter elkander. Oogen met korte, geelachtige beharing. Aangezicht wit, van boven eenigszins hoekig van het voorhoofd omgebogen, aan de onderste helft bogig ingetrokken,

aan den mondrand niet vooruitstekend; gezichtslijsten naar onderen divergeerende en aan de mondopening flauw ingebogen; de sprietgroef breed, satijnachtig wit; vibrissen juist aan den mondrand geplaatst, en daarboven op de gezichtslijsten eene rij van 5 of 6 vrij stevige borstels, waarvan de hoogste ongeveer ter halve sprietenlengte staat; wangen naakt; kinbakken fijn behaard, ongeveer ter hoogte van een vierde van de lengte-doorsnede der oogen, van onderen met eene rij borstels. Sprieten zwart, merkelyk boven de middenlijn der oogen ingewricht; de beide wortelleden zeer kort; het derde lid vijfmaal zoo lang als het tweede, bijna tot den mondrand reikende; sprietborstel dicht aan de basis van het derde lid ingeplant, aan de wortelhelft verdikt. Zuiger roodbruin, met fijne, uitstaande, geelachtige borsteltjes; palpen roodgeel, naar het einde iets verbreed. — Thorax heldergrijs, met vier duidelyke zwarte langsstrepen, de beide middensten nog even achter den dwarsnaad voortgezet, de beide uitersten aan den dwarsnaad afgebroken; schildje als de thorax gekleurd, aan den wortel zwart, aan den achterrand met lange macrochaeten. — Achterlijf langwerpige eivormig; eerste ring zwart, de volgende ringen lichtgrijs met zwarten achterzoom en eene zwarte rugstreep; tweede ring met een paar kleine marginale macrochaeten, derde en vierde ringen met een paar kleine discalen en eene reeks van steviger marginale macrochaeten. — Pooten zwart; voordijen van boven en van onderen met kamachtig gestelde borstels; middenschenen onder het midden met enkele stevige borstels, voorts met krachtige eindsporen; achterschenen buitenwaarts met borstels van verschillende lengte; voor- en middentarsen zoo lang als de schenen, de achtertarsen korter; haken en voetballen verlengd, de voetballen geelachtig. — Vleugelschubben wit. Vleugels zonder randdoorn, met flauwe grijze tint; spitscel dicht bij de vleugelspits geopend; cubitaal-ader vóór het einde een weinig opgebogen; ombuiging der discoidaal-ader met stompen hoek en zonder aanhangend adertje; middeldwarsader op het midden der schijffel; spitsdwarsader zoo goed als recht; schijffdwarsader zeer flauw gebogen.

Een ♂, Buitenzorg, Java (Piepers), gekweekt uit eene rups of pop, doch zonder dat mij de naam des vlinders is medegedeeld.

14. *Argyrophylax Zetterstedtii* Br. B.

Brauer en von Bergenstamm, *Denkschr. K. Akad. der Wiss. Wien*, LVIII, p. 343.

Pl. 6, fig. 4.

Een ♂, Java; het is door den heer Piepers gekweekt, doch de naam van de vlindersoort, waaruit het is voortgekomen, is mij niet opgegeven.

Mijne determinatie is gegrond op de uitspraak van Professor Brauer, die zoo goed is geweest mijn exemplaar te vergelijken met de typische voorwerpen in het Weener Museum, en bevonden heeft, dat het tot dezelfde soort behoort, ofschoon de herkomst dier voorwerpen (nl. van Guinea) eene geheel andere is. Ik geloof geen onnut werk te doen, wanneer ik hier eene afbeelding van het insect geef. Aan de bovenaangehaalde beschrijving moge nog het volgende, naar mijn exemplaar, worden toegevoegd: het is 4.5 mm. lang; de grondkleur van het lichaam is een zeer glanzig zwart, op den thorax met iets metaalachtigen gloed, en overal bedekt met eene dichte, korte, zwarte beharing, waartusschen de vrij stevige macrochaeten nochtans duidelijk uitkomen; aan het achterlijf zijn de zijden van den tweeden en derden ring eenigszins geelrood; de derde ring is bijna geheel door eene zilverachtig witte bestuiving ingenomen, zoodat alleen de achterrand (in 't midden iets breeder) zwart blijft; op den vierden ring, waar dergelijke bestuiving ook zou moeten voorkomen, is zij bij mijn exemplaar niet aanwezig, maar het kan zijn, dat zij er is afgewischt, daar het achterlijf bij het prepareren schijnt geleden te hebben.

15. *Gymnostylia javana* n. sp. ♂.

Pl. 6, fig. 5.

Cinerea; capite albido; thorace striis quatuor nigris; abdomine coniformi, nigro, segmentorum 2, 3 et 4 marginis anticis late

cinereis, in latere albis; stria frontali, antennis pedibusque nigris; palpis rufis.

Long 6.5 mm.

Kop minstens zoo breed als de thorax; voorhoofd plat, iets vooruitstekend, aschgrauw, aan de kanten met witten weerschijn; schedel smaller dan de oogen; voorhoofdsband zwart, breeder dan de zijden; voorhoofdsborstels tot het einde van het tweede sprietenlid afdalende; drie paar schedelborstels; een paar naar voren gebogen ocellaar-borstels; geen orbitaal-borstels. Oogen naakt. Aangezicht en wangen zilverachtig wit; gezichtslijsten naar onderen zeer flauw ingebogen; wangen smal, naakt; mondopening breed; vibrissen lang en stevig, juist aan den mondrand ingeplant, en daarboven enkele fijne borstelhaartjes op de gezichtslijsten; kinbakken smal, nauwelijks een vijfde van de lengte-doorsnede der oogen; kinbaard wit; achterhoofd aschgrauw, de achterste oogranden witachtig. Sprieten zwart, lang, iets boven de middenlijn der oogen ingewricht en bijna tot den onderrand der oogen reikende; de beide wortelleden kort; het tweede lid met verscheidene kleine borsteltjes; het derde lid ruim viermaal zoo lang als het tweede; sprietborstel naakt, niet zichtbaar geleed, nauwelijks tot het midden verdikt. Zuiger zwart, de eindlippen bruin, met gele borsteltjes; palpen cilindrisch, vuil roodgeel. — Thorax van boven aschgrauw, met vier zwarte langsstrepen, die ook achter den dwarsnaad zichtbaar blijven; borstzijden witachtig; schildje donkergrauw, aan den achterrand met enkele lange macrochaeten. — Achterlijf kegelvormig, de ringen nagenoeg van gelijke lengte; eerste ring zwart, de overigen aan den voorkant voor ongeveer twee derden grijs, van achteren zwart; op den tweeden en derden ring treedt de zwarte kleur in 't midden naar voren en vormt daardoor eenigszins een rugband; in de zijden heeft de grijze kleur een zilverachtig witten weerschijn, die zich ook op den buik vertoont; lange macrochaeten zijn zoowel op het midden als aan den achterrand der ringen. — Pooten slank en lang; de voor- en middenheupen, alsmede de voordijen aan de buitenzijde en de middendijen hebben de witachtige kleur der borstzijden; overigens zijn de pooten zwart; voordijen

van boven en van onderen met eene rij lange borstels; midden-dijen met enkele lange borstels van onderen aan de wortelhelft; achterdijen met eene rij borstels aan de buitenzijde en eenige langere van onderen; middenschenen met een paar stevige borstels in 't midden; achterschenen buitenwaarts met eene reeks borstels, waarvan een langere onder het midden; al de schenen bovendien met krachtige eindsporen; tarsen langer dan de schenen; haken en voetballen verlengd, de voetballen geelachtig. — Vleugelschubben grauwegeel. Vleugels met flauwe grijze tint; spitscel even voor de vleugelspits geopend; discoïdaal-ader met afgeronde ombuiging, en daarna als spitsdwarsader recht; middeldwarsader op het midden der schijffel; schijffdwarsader duidelijk geslingerd.

Een ♂, Java (Piepers). Onbekend uit welke vlindersoort het is voortgekomen.

Deze Tachinine is door mij gebracht tot het geslacht *Gymnostylia*, zooals dit in de geschriften van Brauer en von Bergenstamm is opgevat. Oorspronkelijk werd het door Macquart opgericht (*Suit. à Buffon*, II, p. 216), ten einde daarin drie Zuid-Amerikaansche soorten op te nemen, door Robineau-Desvoidy onder even zoovele generieke namen beschreven, te weten: *Macromyia depressa*, *Harrisia scutellaris* en *Leschenaultia cilipes*. Kennelijk had Macquart het doel, om daardoor het groote aantal geslachten, door zijn landgenoot in 't leven geroepen, eenigszins te beperken. Later voegde Macquart aan zijn genus *Gymnostylia* nog vier andere soorten toe: *G. setosa* van de Kaap, *analis* uit Guyana, *fusciata* uit Brazilië en *quadrimaculata* van Triton-baai (*Dipt. exot.* II, 3, p. 88, id. supp. 3, p. 52 en supp. 4, p. 227).

Het mag betwijfeld worden, of al de genoemde soorten wel inderdaad generiek aan elkander verwant zijn, en evenzeer zelfs of zij, naar de zeer korte en vage beschrijvingen van Robineau Desvoidy en Macquart, wel ooit weder zullen worden herkend. Bij de instelling van het genus wordt het door Macquart slechts in een paar regels aldus gekarakteriseerd: «Corps large. Epistome saillant. Antennes un peu allongées, style nu ou tomenteux. Abdomen déprimé». Zeker geheel onvoldoende om zich eene

eenigszins juiste voorstelling te maken van hetgeen de auteur bedoelt. Dat er overigens zeer uiteenlopende vormen in zijn opgenomen, blijkt als men let op de woorden: «corps large» en deze vergelijkt met de eenige afbeelding, die van een der soorten, *G. fasciata* Macq., is gegeven (*Dipt. exot. suppl.* 3, pl. 6, fig. 3), alwaar eene zeer langwerpige vlieg met kegelvormig en spits toeloozend achterlijf wordt voorgesteld.

Waarschijnlijk is het deze afbeelding geweest, welke het geslacht *Gymnostylia* ¹⁾, — dat sinds 1835 door niemand is herkend, althans zooveel ik kan nagaan, door niemand werd besproken, — weder, ten minste wat den naam betreft, in eere heeft gebracht. Het wordt namelijk weder vermeld in den hoogst belangrijken arbeid van de heeren Brauer en von Bergenstamm over de Muscaria schizometopa (*Denkschr. K. Acad. Wiss. Wien*). In deel LVI, p. 128, dezer «Denkschriften» wordt het door genoemde schrijvers als *Gymnostylia* Macq. in hunne groep der Pseudodexidae gesteld en worden meer uitvoerig de kenmerken aangegeven, waardoor het zich van aanverwante genera onderscheidt, terwijl als type wordt vermeld *G. ornata* Schiner uit Zuid-Amerika ²⁾, eene toenmaals nog onbeschreven soort, maar die later in deel LVIII, p. 374 is beschreven. Ter laatstgemelde plaatse wordt het geslacht niet meer *Gymnostylia* Macq., maar *Gymnostylia* n. g. (non Macquart) genoemd. Dit wordt zeer begrijpelijk, als men in aanmerking neemt, dat aldaar (p. 405) de soorten worden opgegeven, die er toe behooren, maar dat daaronder geen enkele van de hierboven genoemde soorten van Macquart of van Robineau Desvoidy voorkomt, welke dan ook zeker wel allen aan de heeren Brauer en von Bergenstamm onbekend zijn gebleven ³⁾.

1) Wel te onderscheiden van *Gymnostylina* Macq., een even raadselachtig geslacht, dat tot de groep der eigenlijke Muscinen schijnt te behooren, maar waarvan de eenige beschreven soort (uit Europa) tot dusver niet weergevonden is.

2) In *Denkschr.* dl LVI wordt als vaderland dezer soort Columbië, in dl. LVIII Venezuela aangegeven.

3) Het heet immers daar een „Verzeichniss” alleen van de door de schrijvers zelve onderzochte en vergeleken soorten.

In hoever het nu onder deze omstandigheden geoorloofd was, den door Macquart gegeven naam te behouden, en of het niet beter ware geweest hier een geheel nieuwen naam in te voeren, — gelijk trouwens de schrijvers elders in hun voortreffelijk werk gedaan hebben, zoo vaak zij onzekere of heterogene bestanddeelen in vroegere geslachten bespeurden, — laat ik voor het oogenblik daar. Van nu af zal ten minste aan den generieken naam *Gymnostylia* eene meer vaststaande beteekenis kunnen worden gehecht, en op dien grond heb ik ook niet gearzeld, de door mij beschreven Javaansche soort in bedoeld geslacht eene plaats te geven.

Onder de kenmerken der Pseudodexidae, waartoe het geslacht *Gymnostylia* Br. B. behoort, wordt vermeld: «Vibrisse ganz am Mundrande neben den Ende des Clypeus»; terwijl onder de soorten van het geslacht onder meer ook wordt aangegeven *G. (Meigenia) cingulata* Schiner (*Dipt. Nov. Reise*, p. 327). Of dit laatste terecht is geschied, kan ik niet beoordeelen, doch het komt mij voor, dat Schiner, toen hij zijne voorwerpen als *Meigenia* beschreef, wel zal gelet hebben op de vibrissen, die bij dit laatste genus steeds duidelijk een eind boven den mondrand zijn ingeplant.

Nog moet ik opmerken, dat onder de *Gymnostylia*-soorten, door Brauer en von Bergenstamm opgegeven, ook wordt aangetroffen *G. (Tachina) famelica* Wied. (*Auss. Zweifl.* II, p. 331), welke soort nogmaals in hunne «Verzeichniss» op p. 406, als tot het genus *Stomatodexia* behorende, wordt genoemd.

LEIOSIA nov. gen.

λεῖος; (glad).

Vrij kleine Tachininen, sexueel in kleur verschillend. Kop in profiel langwerpig, zoo breed als de thorax; voorhoofd eenigszins vooruitstekend, in ♂ smaller dan de oogen, in ♀ ongeveer even breed als de oogen; voorhoofdsborstels stevig, tot iets beneden het tweede sprietlid afdalende; voorts drie paar schedelborstels achter elkander en een paar naar voren gerichte ocellaar-borstels; bij het ♀ bovendien ter wederzijde een paar naar voren gebogen orbitaal-

borstels, die bij het ♂ ontbreken. Oogen behaard. Aangezicht een weinig teruggetrokken, aan den mondrand niet vooruitstekend; wangen matig breed, naakt; gezichtslijsten naar onderen divergeerend en dan iets ingebogen naar de mondhoeken loopende; vibrissen aan den mondrand ingewricht; kinbakken smal, nauwelijks een vijfde van de lengte-doorsnede der oogen. Zuiger en palpen kort. Sprieten daarentegen lang; het derde lid lintvormig, vijf- of zesmaal zoo lang als het tweede; sprietborstel naakt, zonder zichtbare geleiding, tot bijna aan het midden duidelijk verdikt, verder haarfijn. Thorax ongeveer even lang als breed; schildje stompdriehoekig, bijna half rond; achterlijf eivormig; macrochaeten alleen aan den rand der ringen. Pooten matig lang; achterschenen buitenwaarts met verspreide borstels van ongelijke lengte; haken en voetballen in ♂ verlengd, in ♀ kort. Vleugelschubben groot. Vleugels zonder randdoorn; spitscel op kleinen afstand van de vleugelspits geopend; schijfdwarsader dichter bij de ombuiging der discoidaal-ader dan bij de middeldwarsader.

16. **Leiosia flavisquama** n. sp. ♂ ♀.

Pl. 6, fig. 6.

Tota nigra, abdomine nitido (♂); thorace scutelloque cinereis; abdomine nigro, annulo et maculis duabus lateralibus flavis (♀); tegulis flavis.

Long. 5 mm.

Voorhoofd geelachtig; aangezicht en wangen wit, eenigszins zilverachtig; sprieten, zuiger en palpen zwart. Thorax en schildje bij het ♂ zwart, aan den voorkant van den thorax nauwelijks iets grijsachtigs en met eene flauwe aanduiding van zwarte strepen; bij het ♀ de thorax en het schildje geelachtig aschgrauw; de teekening op den rug van den thorax iets duidelijker en bestaande uit een paar divergeerende dunne langsstrepen vóór den dwarsnaad en een paar, op den dwarsnaad afgebroken zijstrepen. Achterlijf bij het ♂ geheel zwart en zeer glanzig, met eene dichte borstelige beharing; bij het ♀ is het achterlijf mede glanzig zwart, doch

aan den voorrand van den derden ring is een okergele zoom, en op den vierden ring zijn een paar driehoekige vlekken van dezelfde kleur. Aan den achterrand van den thorax en aan dien van het schildje zijn lange macrochaeten; aan den achterrand van den tweeden lijfsring een paar-, en aan dien van den derden en vierden ring verscheidene macrochaeten. Pooten glanzig zwart, over 't geheel met verspreide borstels. Vleugelschubben in beide sexen levendig okergeel. Vleugels glasachtig, aan den wortel met geelachtige tint; middeldwarsader vóór het midden der schijfcel; omhuiging der discoidaal-ader rechthoekig; spitsdwarsader ingebogen; schijfdwarsader bijna recht.

Twee mannetjes en een wijfje, Java (Piepers), allen gekweekt, een der mannetjes uit de rups van *Lycaena Plinius* Fabr.

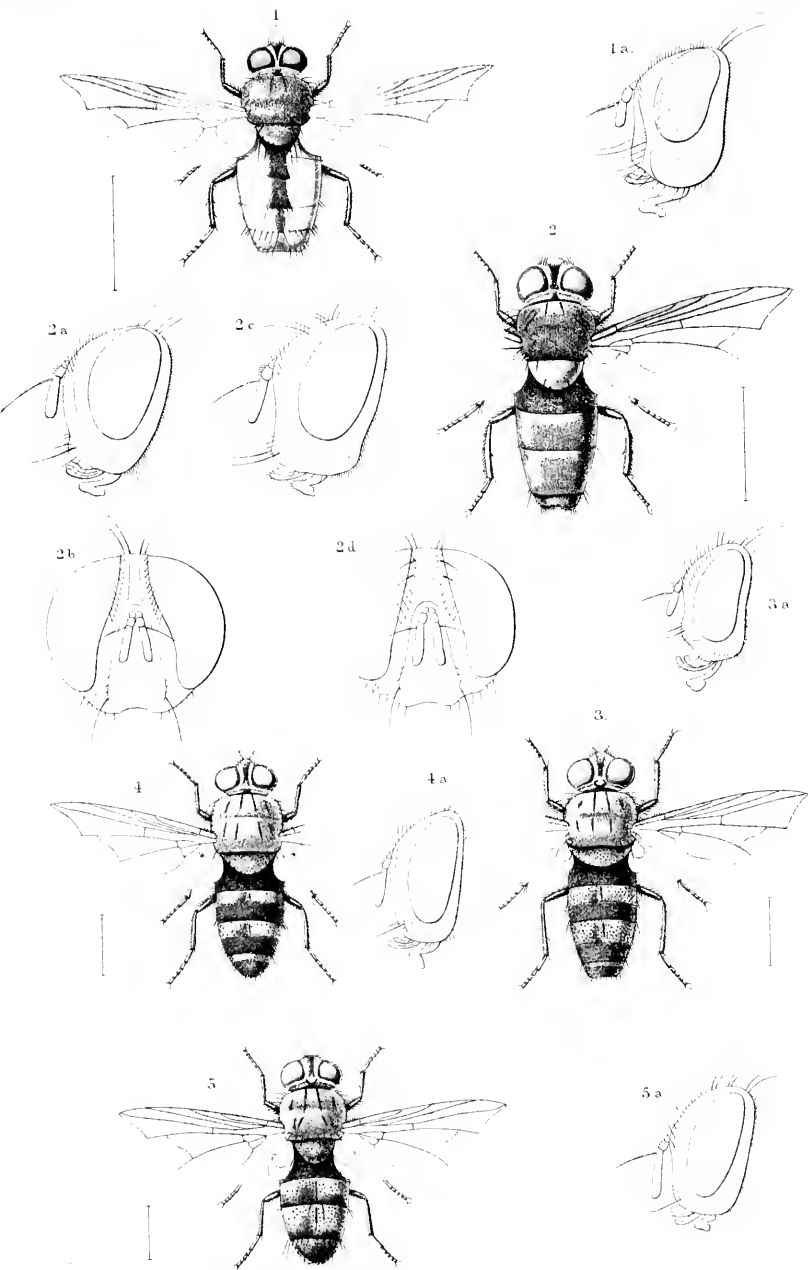

VERKLARING DER AFBEELDINGEN.

- Pl. 4, fig. 1. *Nemoraea tropidobothra* Br. B. ♂.
 » 1a. » » (kop in profiel).
 » 2. *Crossocosmia Sericariae* Rond. ♂.
 » 2a. » » (kop ♂ in profiel).
 » 2b. » » (kop ♂ van voren gezien).
 » 2c. » » (kop ♀ in profiel).
 » 2d. » » (kop ♀ van voren gezien).
 » 3. *Crossocosmia curvipalpis* n. sp. ♂.
 » 3a. » » (kop in profiel).
 » 4. *Crossocosmia discreta* n. sp. ♂.
 » 4a. » » (kop in profiel).
 » 5. *Masicera linearifrons* n. sp. ♂.
 » 5a. » » (kop in profiel).

- Pl. 5, fig. 1. *Parexorista rubeola* n. sp. ♀.
 » 1a. » » (kop in profiel).
 » 1b. » » (kop van voren gezien).
 » 2. *Parexorista corvinoides* n. sp. ♂.
 » 3. *Parexorista curvipes* n. sp. ♂.
 » 3a. » » (kop in profiel).
 » 4. *Parexorista laeiventris* n. sp. ♂.
 » 4a. » » (kop in profiel).
 » 5. *Parexorista gentilis* n. sp. ♂.
 » 5a. » » (kop in profiel).
 » 5b. » » (kop van voren gezien).
 » 5c. » » (achterlijf van terzijde).
- Pl. 6, fig. 1. *Parexorista iridipennis* n. sp. ♂.
 » 1a. » » (kop in profiel).
 » 2. *Parexorista modicella* n. sp. ♂.
 » 2a. » » (kop van voren).
 » 2b. » » (achterlijf van terzijde).
 » 3. *Phorocera degeerioides* n. sp. ♂.
 » 3a. » » (kop in profiel).
 » 4. *Argyrophylax Zetterstedtii* Br. B. ♂.
 » 4a. » » (kop in profiel).
 » 5. *Gymnostylia javana* n. sp. ♂.
 » 5a. » » (kop in profiel).
 » 6. *Leiosia flavisquama* n. sp. ♀.
 » 6a. » » (kop ♂ in profiel).
 » 6b. » » (kop ♀ in profiel).
 » 6c. » » (kop ♂ van voren gezien).
 » 6d. » » (kop ♀ van voren gezien).
-

v. v. del.

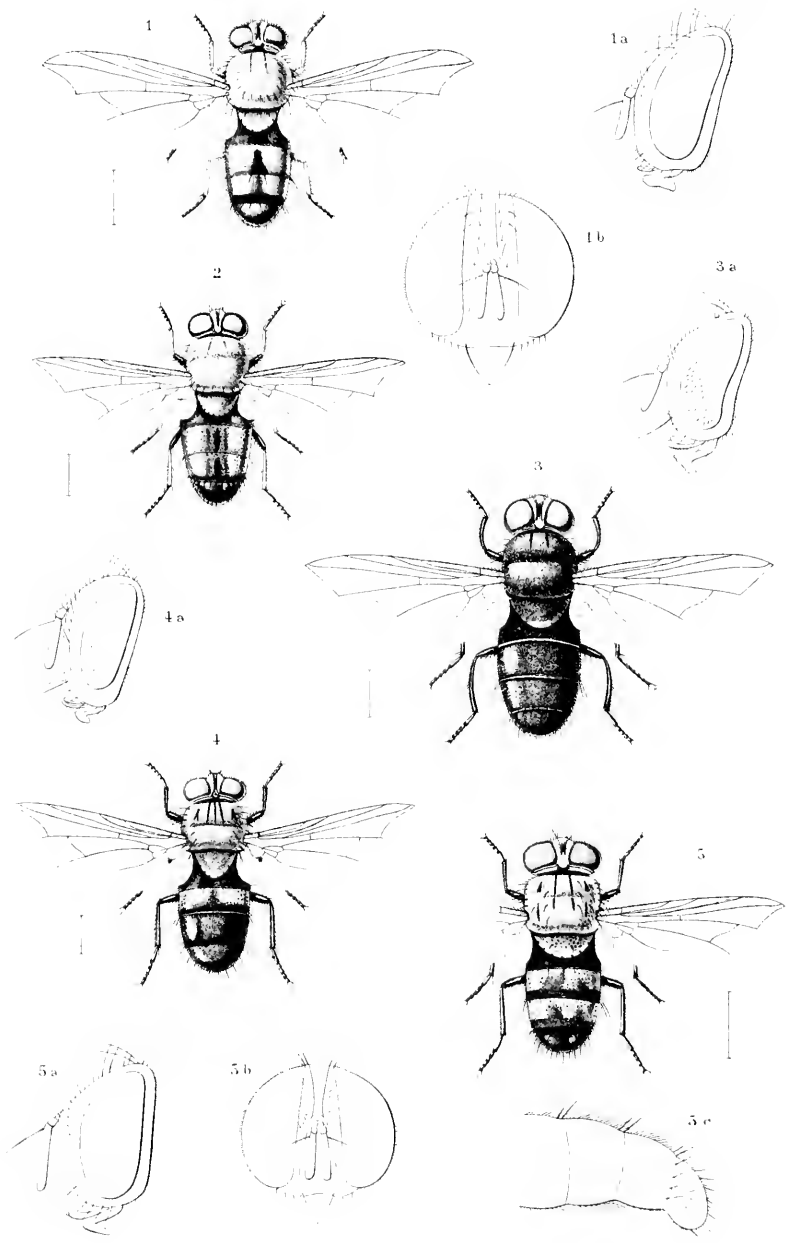
P. W. M. T. repr.

47. 391

Jayaansche Tachininen

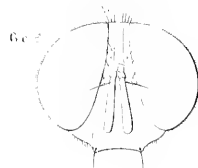
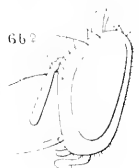
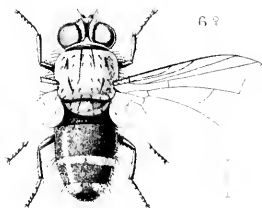
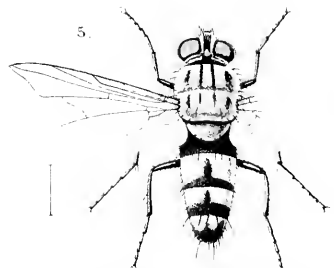
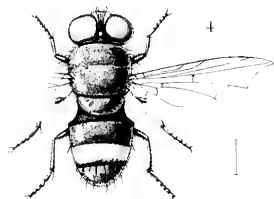
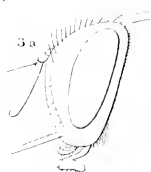
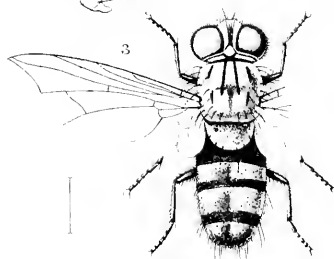
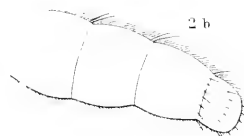
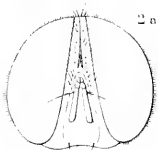
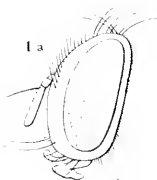
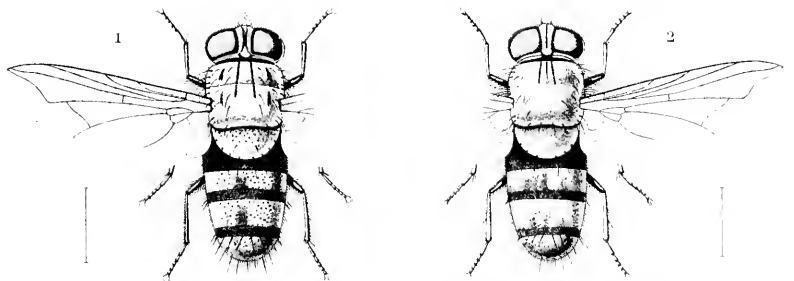
W. H. S.

1892

A. W. H.

Javanische Tachiniden

v.d.W. del.

P.W.M.T. in pr.

223119

Javaansche Tachininen.

Étude Javaoise Diptera

Van der Weep.

1895

ee

EENIGE JAVAANSCH E DIPTERA

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

(Pl. 2 en 3).

Bij zijn' terugkeer voor goed van Java naar het moederland, heeft de heer Mr. M. C. Piepers weder verscheidene Diptera medegebracht, welke hij zoo goed is geweest aan mij ter hand te stellen, en die ik met groote erkentelijkheid van hem heb overgenomen. De aard dezer voorwerpen bewijst, dat hij met een geoefend oog de zeldzame en meer bijzondere vormen, ook in deze insecten-orde, wist te onderscheiden, maar pleit tevens voor den grooten rijkdom van onze Oost-Indische bezittingen ook aan Tweevlengelige insecten, een rijkdom, die eerst duidelijk aan het licht zal komen, indien wellicht te eeniger tijd een Dipteroloog aldaar zich eens uitsluitend op het verzamelen van deze diertjes ging toeleggen.

Hoewel het aantal der medegebrachte exemplaren niet groot is, heb ik daaronder al aanstonds soorten aangetroffen, die mij nog nimmer onder de oogen waren gekomen en sommigen, die tot dusver geheel onbekend waren. Indien ik dergelijke voorwerpen maar eenvoudig bewaarde, tot dat later een of ander monographist zich daarover ontfermde, dan ware het te vreezen, dat velen er van zich niet meer in genoegzaam gaven staat zouden bevinden, om ook minutieuse kenmerken behoorlijk tot hun recht te laten komen, — er zijn toch vele kleinere vormen bij —; maar bovendien zou ik meenen te kort te doen aan de welwillendheid van den schenker, zoo ik niet reeds nu uit den geschonken voorraad enkele merkwaardigheden bekend maakte, die mijne aandacht bijzonder hebben getroffen.

Dicranoptycha signaticollis n. sp. ♂.

Pl. 2, fig. 4.

Pallide ochracea; rostro, palpis et in thorace vitta maculisque duabus nigris; abdomine vitta dorsali lata subfusca; alis hyalinis; cellula radiali cellulisque posterioribus prima et secunda elongatis et arcuatis.

Long. 7 mm.

Kop aschgrauw; sprieten geelachtig, dubbel zoo lang als de kop; zuiger en palpen zwart. Hals langgerekt, zwart. Thorax bleek okergeel, een weinig glanzig; op den rug eene zwarte langsstreep van den hals naar den dwarsnaad; achter den naad, naast de inwrichting der vleugels, een paar langwerpige zwarte vlekjes; achterrug met een donker langsstreepje. Achterlijf eenigszins platgedrukt, met een breeden, bruinachtigen, aan de insnijdingen afgebroken langsband; tangarmen bruin, kegelvormig. Pooten geelachtig, zoo goed als naakt; dijen aan de spits bruin; ook de tarsen iets verdonkerd. Kolfjes bleekgeel, de knop van boven een weinig bruinachtig. Vleugels (fig. 2) glasachtig, de voorrand met geelachtige tint; eene flauwe randvlek is aanwezig en ook de uiterste spits een weinig verduisterd; hulpader op twee derden der vleugellengte in den voorrand uitlopende, kort voor haar einde door een dwarsadertje met de subcostaal-ader verbonden; deze laatste op vier vijfden in den voorrand uitmondende; radiaal-ader ongevoekt, ongeveer ter halve vlegellengte uit de subcostaal-ader ontspruitende, sterk gebogen en kort voor het eind der subcostaal-ader door een dwarsadertje met deze verbonden; schijffel vijfhoekig, drie aderen naar den vleugelrand uitzendende; vijf achtercellen; de radiaal-cel en de bovenste achtercellen lang, sterk gebogen en aan de vlegelspits iets vernauwd; achterdwarsader onder het midden der schijffel; posticaal-ader voorbij de achterdwarsader schuin naar den achterrand gericht; axillaar-ader en anaal-ader van gewone lengte en aan het eind naar beneden omgebogen.

Een ♂, van Java (Piepers).

Ik geloof deze soort, zonder eenigen dwang, te mogen rang-

schikken in het genus *Dicranoptycha*, waarvan een paar Europeesche en een viertal Noord-Amerikaansche, maar tot dusver nog geene tropische soorten bekend zijn.

GONIODINEURA nov. gen.

(γονιώδης, hoekvormig; νεῖσος, ader).

Corpus elongatum. Caput rotundatum, parvum, postice in collare brevi productum; rostrum exsertum; palpi breves, quadriarticulati, articulis subaequalibus. Antennae porrectae, capite duplo longiores, 14-articulatae; articulis duobus primis crassis, cylindricis, nudis; articulo secundo exserto, reliquis parvis, ovatis, pilosulis. Thorax ovatus, ante medium sutura transversa; scutellum parvum; metathorax subconvexus. Abdomen cylindricum, octoannulatum. Pedes elongati, graciles, tibiis inermis, unguibus parvulis; pulvillis nullis. Alae lanceolatae, basi angustae, apice rotundatae; nervus radialis simplex, bis angulatum flexus; nervus cubitalis quasi prolongatio nervi radialis formans; cellula discoidalis subpentagona, nervi tres longitudinales versus alarum marginem emittens; cellula subcostalis magna; cellula cubitalis et cellula posteriora prima elongatae et apice curvatae; nervi transversi pone alarum medium linea transversa angulata formantes; nervi axillaris et analis longitudine ordinariis et subarcuati.

Kop (pl. 2, fig. 4) klein; aangezicht lang en smal; zuiger vooruitstekend, zoo lang als de kop; palpen naar het einde iets verdikt, het laatste lid niet langer dan de voorgaande leden. Sprieten veertienledig, bijna dubbel zoo lang als de kop; de beide wortel-leden groot, het tweede vooruitstekend; de geessel niet uit het eind, maar uit het bovengedeelte van het tweede lid voortkomende, zoodat dit naar buiten uitpuilt; de geesselleden ovaal, met vrij lange uitstaande borstelhaartjes. Hals cilindrisch. Thorax eivormig, met duidelijken dwarsnaad; schildje niet scherp afgescheiden; achterrug goed ontwikkeld. Achterlijf cilindrisch; de eierlegger (alleen het ♀ is bekend) spits toeloopend, aan het eind iets opgebogen. Pooten lang en dun, naakt; de schenen zonder eindsporen; voetkluwen

klein; voetballen niet aanwezig. Vleugels (fig. 5) matig lang; de uitmonding der hulpader in den voorrand is niet duidelijk te zien, maar schijnt een eind voorbij de halve vleugellengte en merkelyk voorbij den oorsprong der radiaal-ader te zijn; de subcostaal-ader loopt niet verder dan tot drie vierden der vleugellengte; door de aldaar voorkomende randvlek is hare uitmonding in den voorrand niet goed zichtbaar en evenmin de dwarsader, die haar met de radiaal-ader verbindt; de radiaal-ader is ongeforkt, zij ontspringt, vóór de halve vleugellengte, rechthoekig uit de subcostaal-ader, buigt zich kort daarna plotseling om en verheft zich vervolgens weder hoekig naar boven, ter plaatse waar de cubitaal-ader uit haar ontspruit; de cubitaal-ader doet zich op die wijze voor als ware zij het vervolg der radiaal-ader; de subcostaal-cel en de eerste achtercel zijn bijzonder lang, aan het eind naar beneden gebogen, waardoor zij juist in de vleugelspits eindigen; de vijfhoekige, langwerpige schijfcel zendt drie langsaderen naar den vleugelrand uit; de posticaal-ader is daar waar zij met de achterdwarsader verbonden is, schuin naar beneden gericht; de tweede hoekige ombuiging der radiaal-ader vormt met de middendwarsader, den binnenkant der schijfcel, de achterdwarsader en het eind der posticaal-ader, eene ziczac-achtige dwarslijn voorbij het midden der vleugels; de axillaar-ader en de anaal-ader zijn van gewone lengte en flauw gebogen.

Ofschoon dit nieuwe geslacht slechts op een enkel en nog wel een vrouwelyk exemplaar is gegrond, meen ik toch tot de oprichting ervan te mogen overgaan, wegens het bijzondere aderbeloop der vleugels en wegens den afwijkenden vorm van het tweede lid der sprieten. Wijl de radiaal-ader niet geforkt is, de sprieten niet meer dan veertien leden hebben en de schenen zonder eindsporen zijn, moet het worden gerangschikt in de groep der *Limnobiinen*, zooals deze door Osten Sacken begrens is.

***Goniodineura nigriceps* n. sp. ♀.**

Pl. 2, fig. 3.

Laete ochracea; capite (cum rostro, palpis et antennarum articulis duobus basalibus), collare vittaque thoracica nigris; pedibus fuscis;

alis hyalinis, maculis costalibus tribus, linea angulata transversa et apice fuscis.

Long. 7 mm.

In habitus op onze inlandsche soorten van *Dicranomyia* gelijkende. Kop zwart, ook de vooruitstekende zuiger, de korte palpen en de beide wortelleden der sprieten; die wortelleden (zie fig. 4) zijn groot en steken recht vooruit; de verdere sprietleden zijn geelachtig, alleen de laatste 4 of 5 eenigszins verdonkerd. De hals zwart, ongeveer half zoo lang als de kop. Thorax, schildje, achterrug en achterlijf zacht okergeel; vóór op den prothorax een zwart, naar achteren spits toeloopend langsstreepje; op het midden van den achterrug een niet scherp begrensd, bruinachtig vlekje; de insnijdingen van het achterlijf en de spitsen van den eierlegger bruinachtig. Pooten donkerbruin, de heupen en wortel der dijnen geel; de tarsen allen korter dan de schenen. Kolfjes bleekgeel, de knop aan het einde iets verdonkerd. Vleugels (fig. 5) glasachtig; een zwartachtig vlekje onder de worteldwarsader; een tweede, iets grooter en langwerpiger, aan het begin der radiaal-ader; en een derde (de gewone randvlek) aan het uiteinde der subcostaal-ader; het hoekig opgebogen gedeelte der radiaal-ader, de middeldwarsader, de binnenkant der schijfcel, de achterdwarsader en het omgebogen eind der posticaal-ader donker bezoomd, waardoor eene zwartachtige ziczac-streep ontstaat; ook de uiteinden der langsaderen aan de vleugelspits zijn donker gezoomd.

Een ♀ van Java (Piepers).

Eriocera verticalis Wied.

Wiedemann, *Aussereur. Zweifl.* I. 56, 3 (*Megistocera*). — ? Syn.

Megistocera atra Doleschall, *Natuurk. Tijdschr. voor*

Ned.-Indië, XVII. 80, 6.

Pl. 2, fig. 6.

Naar aanleiding van een mannelijk exemplaar, van den heer Piepers ontvangen, kan ik aan Wiedemann's beschrijving het volgende toevoegen:

Het lichaam is fensch gebouwd en eentoonig bruin gekleurd. Voorhoofd en schedel verheffen zich ver boven de betrekkelijk kleine oogen en ook het achterhoofd is vrij sterk ontwikkeld, hetgeen ook in verband met het bijzonder groote wortellid der sprieten, aan den kop, van terzijde gezien, een vreemd voorkomen geeft (zie fig. 7). Op het voorhoofd en den schedel is eene dichte, witachtige beharing. De sprieten zijn ruim driemaal zoo lang als het lichaam; het eerste lid is bruinachtig geel, zeer dik en groot, eenigszins cylindrisch, met witachtige beharing; het tweede lid van dezelfde kleur, veel kleiner en knopvormig; de verdere leden sterk verlengd en uiterst dun, als een fijn haar, naar het schijnt ten getale van vier, doch niet duidelijk te onderscheiden leden. Palpen zwart, zeer klein. De thorax merkelijk breeder dan kop en achterlijf, met dichte en lange, bleekgele beharing; het achterlijf is niet langer dan de thorax met inbegrip van den sterk ontwikkelde achterrug; het heeft in de zijden bleeke haren; de mannelijke genitaliën zijn klein en naar het gedroogde voorwerp niet nader te beschrijven. Pooten lang en dun; de dijnen bruingeel met donkere spits, de schenen en tarsen donkerbruin; de achterschenen hebben aan de spitsheft eene fijne, weinig in 't oogvallende beharing, die zich ook over het eerste tarsenlid uitstrekt. Kolfjes bruin, met gelen dunnen steel. Vleugels groot, veel langer dan het achterlijf, bruinachtig; de iets donkere, min of meer vierkante randvlek bevindt zich aan de binnenzijde van het dwarsadertje, dat de subcostaal-ader met de radiaal-ader verbindt; het aderbeloop zal, naar ik vertrouw, genoegzaam in de afbeelding worden voorgesteld.

Wiedemann had de soort uit het Leidsch Museum; zij is daar nog in vier oude exemplaren aanwezig, wier toestand echter veel te wenschen overlaat. Volgens Wiedemann zou de thorax vier bruine strepen op een lichter grond vertoonen en zou het achterlijf meer geelachtig zijn. Bij mijn exemplaar zijn thorax en achterlijf geheel eenkleurig en vrij donker; aan de gebrekkige voorwerpen in het Museum kan ik evenmin eenige teekening of kleurverschil zien. Er bestaat evenwel geen de minste twijfel omtrent de identiteit der soort. Dat Wiedemann haar in het genus *Megistocera*

plaatste, is alleen toe te schrijven aan de buitengewoon lange sprieten; het aderbeloop toch der vleugels is geheel verschillend van dat van *Megistocera fuscana* en kenmerkt de soort duidelijk als eene *Eriocera*, waarvan verscheidene soorten in ♂ zulke langgestrekte haarvormige sprieten hebben. Dit is echter geen generiek kenmerk, — gelijk trouwens reeds door Osten Sacken is aange- toond (*Berl. Ent. Zeitschr.* XXX. p. 159), — daar zoowel in het eene als in het andere geslacht ook soorten voorkomen, welke sprieten in beide sexen kort zijn.

Met eenigen twijfel reken ik *Megistocera atra* Dol. als synoniem tot deze soort. Doleschall's beschrijving is, als gewoonlijk, zeer oppervlakkig. Zijne diagnose luidt: «nigra, fronte antennarumque articulis duobus primis rufis; alis nigricantibus.» Eene oorspronkelijke afbeelding van zijne hand stelt eene *Eriocera* ♂ voor, met zeer lange sprieten, de kleur van het lichaam is echter donkerder en eenigszins glanzig; de thorax is smaller en het achterlijf langer; ook is zijn exemplaar kleiner; hij geeft 3 lijnen aan, Wiedemann $4\frac{1}{2}$; het mijne is 10 mm. lang.

Rhyphus maculipennis v. d. Wulp.

Notes from the Leyden Museum, VII, 14; *Tijdschr. v. Entomol.* XXVIII. 87, pl. 4, fig. 9.

Deze soort werd vroeger door mij beschreven naar een enkel en nog wel een gebrekkig mannelijk exemplaar in het Leidsche Museum. Van den heer Piepers ontving ik sedert een zeer gaaf voorwerp, mede een ♂. Ik ben daardoor in staat, het ontbrekende in mijne vroegere beschrijving aan te vullen. Beide voorwerpen zijn van Java.

Bij het nu verkregen exemplaar is het voorhoofd geel en het aangezicht beenwit (dat ik beiden vroeger aschgrauw noemde, is wellicht toe te schrijven aan stof, waarmede die deelen bedekt waren). De sprieten (die in het vorig exemplaar ten deele afgebroken waren) zijn bleekgeel, de eerste acht geesselde leden ieder met eene bruine, min of meer duidelijke vlek; daarna komen drie geheel witte leden, en de drie laatste, iets meer langwerpige leden

zijn geheel zwart; aan de spits bevindt zich een klein sneeuwwit stijltje (zie de afbeelding van den spriet pl. 2, fig. 8). De drie banden op den thorax zijn donkerbruin, met zwarte omzooming; de thorax heeft eene vrij dichte, opstaande, bleekgele beharing. Het achterlijf, ongeveer dubbel zoo lang als de thorax, is bruingeel; de eerste vier of vijf ringen hebben een zwartachtigen achterzoom, die zich in de zijden tot driehoekige vlekken uitbreidt; in het midden is bovendien een vlekkige, donkerbruine rugband; de laatste ringen zijn geheel verdonkerd en eenigszins glanzig; het achterlijf heeft eene bleekgele beharing, die op de voorste ringen opstaande en naar achteren meer platliggend is. Aan de tarsen is het eerste lid langer dan de vier overigen, het tweede zoo lang als de drie laatste leden te zamen; de achtertarsen zijn donker en alleen aan den wortel van het eerste en tweede lid geelachtig. De kolfjes zijn eenkleurig geel.

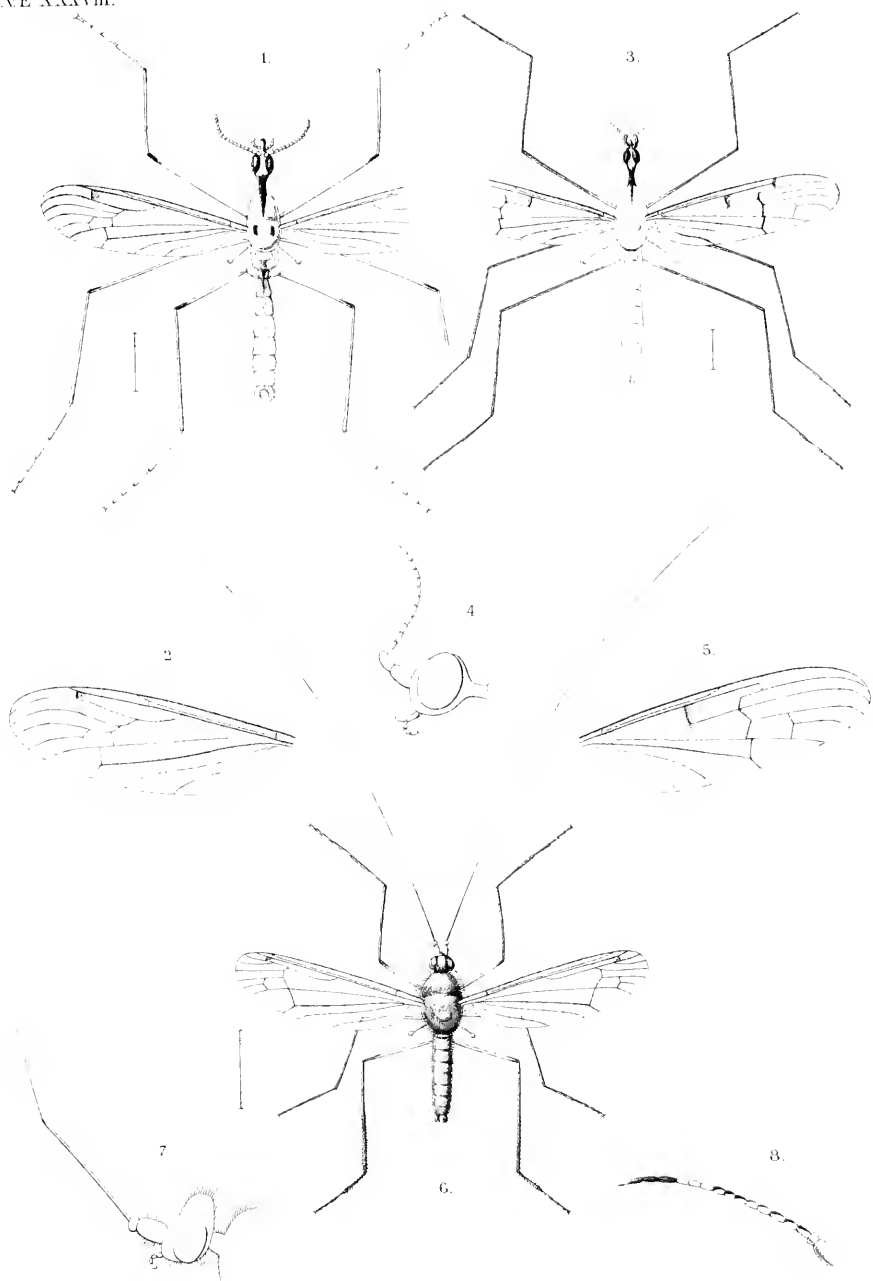
Psilopus nemocerus n. sp. ♂ ♀.

Pl. 3, fig. 1.

Cyaneo-viridis; antennis rufis; antennarum seta apicali nigra criniformi, in ♂ corporis longitudine, versus apicem quasi articulata et albo-annulata, in ♀ dimidio corporis longitudine, simplici; pedibus flavis, tarsis posticis nigris; alis griseo-hyalinis, immaculatis; nervo transverso apicali arcuato, postico subcurvato.

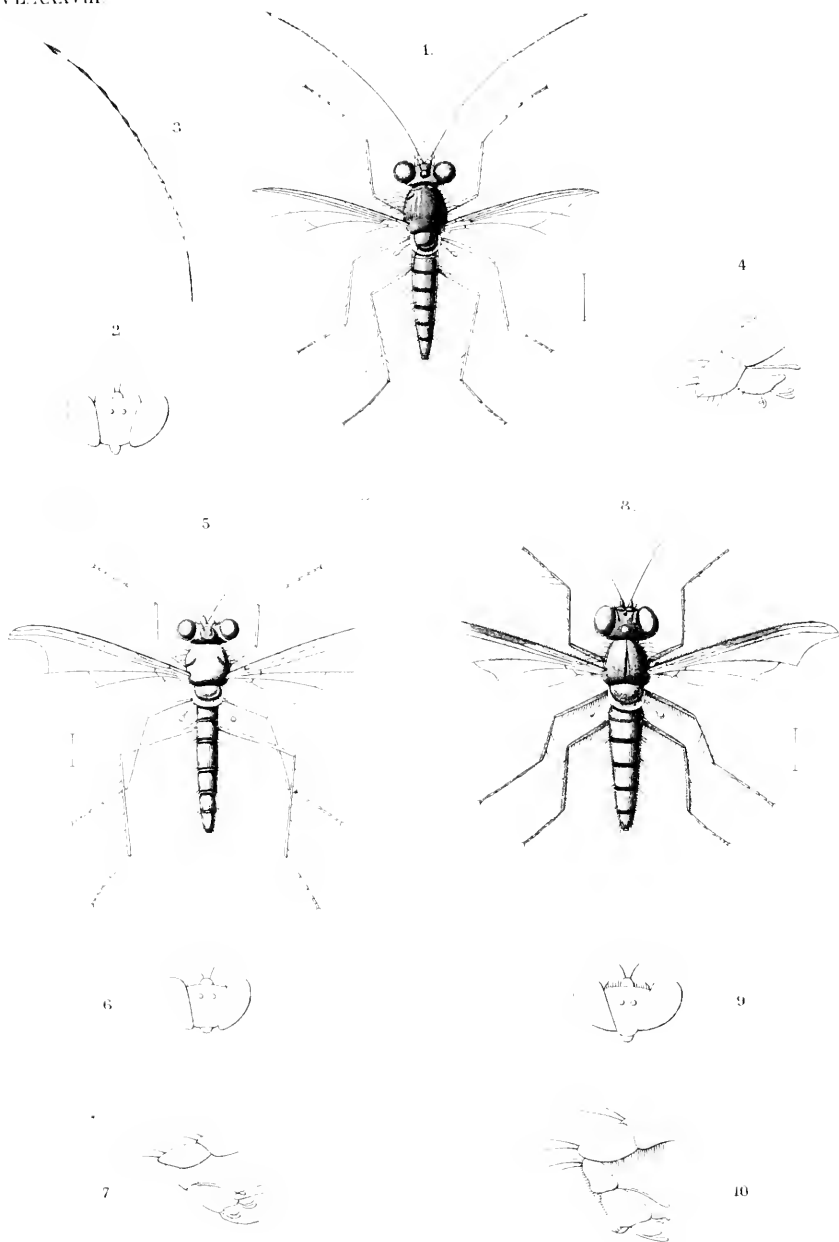
Long. 6 mm. (♂), 5 mm. (♀).

Voorhoofd en aangezicht zoo breed als de doorsnede der oogen; het voorhoofd blauwgroen, het aangezicht groen, van onderen met witte bestuiving; de schedel tussehen de oogen vrij sterk ingedrukt; op den ocellenknobbel een paar stevige, naar buiten gebogen borstels en ter wederzijde van het voorhoofd een inwaarts gebogen orbitaal-borstel (fig. 2). Zuiger en palpen geel; kinbaard wit. Sprieten roodgeel; het tweede lid van boven met een klein borsteltje; het derde korter dan de beide wortelleden te zamen, peervormig, met apicalen borstel, die ongeveer zoo lang is als het geheele lichaam; tot op twee derden van zijne lengte is deze zwart en haarvormig, aan het begin slechts weinig dikker; daarna krijgt

hij het aanzien, alsof hij uit een aantal kleine, ovale, gesteelde leedjes bestaat, waarvan er eerst twee geheel wit zijn, eenige volgenden wit met een zwart vlekje, vervolgens een vijftal geheel zwart, en ten laatste het eindlid, dat iets grooter is doch van denzelfden vorm, aan de wortelhelft wit, aan de spits helft zwart. Het laatste derde gedeelte van den sprietborstel doet zich op die wijze, door eene goede loupe bezien, als wit en zwart geringd voor (zie fig. 3).

De thorax en het schildje zijn prachtig metallisch blauwgroen; een paar plekken, geheel van voren op den thorax, alsmede de borstzijden en de borst, zijn zilverwit bestoven. Achterrug en achterlijf smaragdgroen, de eerste met witte bestuiving; het achterlijf slank, de ringen met zwarten voorzoom, die echter aan de laatste ringen minder duidelijk wordt. De thorax is met lange macrochaeten bezet; dergelijke bevinden zich ook vóór het einde van elken achterlijfsring, zoowel op den rug als in de zijden. Hypopygium (fig. 4) zwartachtig, vrij groot, in eene stompe, geelachtige spits geëindigd, aan den onderkant met twee paar korte, draadvormige, geelachtige lamellen, de achterste naar onderen-, de voorste naar boven omgebogen; het stylet-vormige midden-orgaan zwart, naar het einde iets verdikt.

Pooten geel; de midden- en achterheupen zwartachtig; de laatste leden der voor- en middentarsen verdonkerd; de achtertarsen geheel zwart; onder de voordijen eene rij van witte borsteltjes; de schenen met eenige verspreide, korte, zwarte borsteltjes; de voortarsen zijn zoo lang als de schenen; aan de vier achterste pooten zijn de tarsen korter dan de schenen. Kolfjes geel; de uiterst kleine vleugelschubjes met geelachtige beharing. Vleugels langs den voorrand met geelachtige, overigens met flauwe grijze tint, sterk iriseerend; de spitsdwarsader (boventak der discoidaal-ader) een weinig hoogvormig; de schijfdwarsader (achterdwarsader) is iets buikig uitgebogen.

Het wijfje komt met het ♂ overeen. Het voorhoofd en het aanzicht zijn iets smaller; de borstel van het tweede sprietlid is langer; het derde sprietlid naar evenredigheid grooter; de eind-

borstel slechts half zoo lang als het lichaam, eenvoudig haarvormig en geheel zwart. Aan de voordijen ontbreken de witte borsteltjes; de zwarte borstels aan de schenen zijn daarentegen iets krachtiger.

Een paartje, van Java (Piepers).

***Psilopus subpatellatus* n. sp. ♂.**

Pl. 3, fig. 5.

Virido-aeneus nitidus; antennis pedibusque flavis; antennarum seta apicali corporis longitudine, criniformi, nigra, apice patella minutissima albescente instructa; abdominis incisuris pallidis, nigro-imbatis; alis subhyalinis, immaculatis; nervo transverso apicali profunde incurvato, discoidali recto.

Long. 5 mm.

Voorhoofd en aangezicht merkelyk breeder dan de oogen, metallisch groen; schedel diep tusschen de oogen ingezonken; ocellenknop matig verheven; ocellaar-borstels zwak (fig. 6); het aangezicht plat, van onderen nog iets korter dan de oogen, grootendeels wit bestoven; zuiger en palpen geel. Sprieten helder roodgeel; het tweede lid van onderen met een zwakken borstel; het derde zoo lang als de beide wortelleden te zamen, peervormig, met een zwarten haarvormigen eindborstel, die aan het begin iets dikker, aan het einde ragfijn is en aan de spits in een zeer klein, witachtig knopje uitloopt. Thorax, schildje, achterrug en achterlijf helder glanzig metaalgroen; de achterrug, alsmede de borstzijden met eenige witte bestuiving; het schildje in sommige richtingen meer blauwgroen. Achterlijf zeer slank, met duidelyk afgezette ringen, de insnijdingen geelachtig en met zwarte bezooming. Macrochaeten van den thorax en het achterlijf vrij zwak. Hypopygium (fig. 7) uit twee leden bestaande, waarvan het eerste zwart en het tweede geelachtig is; dit laatste heeft van boven een paar witte borstels en eindigt van onderen in een paar lange, spitse, dicht bijeenstaande, gebogen zwarte uitsteeksels, waarboven zich twee paar korte, draadvormige, zwarte lamellen bevinden; het stylet-vormige midden-orgaan is mede zwart, aan het einde weinig verdikt. Pooten

roodgeel; aan de beide achterste paren is het eerste lid der heupen aan de buitenzijde groen met witte bestuiving; de midden- en achterdijen hebben van onderen, dicht aan den wortel, ieder een zwart stipje; de pooten zijn zoo goed als naakt, alleen de achter-schenen hebben enkele, nauwelijks merkbare borsteltjes; de voor-tarsen zijn langer-, de midden- en achtertarsen korter dan de schenen. Kolfjes bruingeel, met dunnen, lichten steel. Vleugels met flauwe, grauwwachtige tint, iriseerend; de radiaal- en de cubitaal-ader zijn kort vóór haar einde een weinig gebogen; de spitsdwarsader ontspringt met bijna scherpen hoek uit de discoidaal-ader en is sterk ingebogen; de schijfdwarsader recht.

Een ♂, van Java (Piepers).

De beide hierboven beschreven nieuwe soorten van *Psilopus* onderscheiden zich door een versierden sprietborstel in de mannelijke sexe. Zooals dit lichaamsdeel zich voordoet in *Ps. nemocerus*, is deze, naar 't schijnt, daarvan het eerste voorbeeld. Een aan het eind geknopte sprietborstel in ♂, gelijk bij *Ps. subpatellatus*, is daarentegen bij de Dolichopoden geen onbekende zaak. Het genus *Haltericerus* Rond. bij voorbeeld, met een drietal Zuid-Europeesche soorten, ontleent zelfs hieraan zijn naam; maar wijl het met *Psilopus* niets te maken heeft, behoeft het hier niet te worden besproken. Onder de *Psilopus* soorten echter zijn er eenige bekend, waarvan de mannetjes een geknopten sprietborstel hebben. Bigot heeft daaruit aanleiding genomen om deze generiek af te zonderen onder den naam van *Spathipsilopus* (*Ann. Soc. Ent. d. France*, 1890, p. 268). Een dergelijk sexueel kenmerk kan evenwel niet gelden voor eene generieke afscheiding, al is het ook zeer geschikt om de soort te bepalen.

Zoover ik heb kunnen nagaan, zijn er zes soorten van *Psilopus* beschreven, met een geknopten sprietborstel in ♂. Bij allen is de sprietborstel, even als bij mijn *Ps. subpatellatus*, apicaal, dat is aan het spitse eind van het derde sprietenlid ingewricht. Het zijn *Ps. globifer* Wied. (*Aussereur. Zweifl.* II, 221, 16) van China; *Ps. tuberculicornis* Macq. (*Dipt. exot. supp.* 4, 84, 31, pl. 4, f. 13) van de Markiezen-eilanden; *Ps. caelestis* Walk. (*List Dipt. Brit.*

Mus. III, 642) van Oost-Indië; *Ps. patellifer* Thoms. (*Dipt. Eugen. Resu.*, 507, 106) van het eiland Guam; *Ps. patellatus* v. d. Wulp (*Dipt. Sum. exped.* 27, 2) van Sumatra; en *Ps. papuasius* Big. (*Ann. Soc. Ent. d. France*, 1890, p. 283) van Nieuw Guinea. Geen dezer soorten intusschen kan met bovenstaande *Ps. sublamellatus* worden geïdentificeerd. Met uitzondering van *Ps. caelestis*, hebben allen zwarte sprieten en althans ten deele donkere pooten, maar ook *caelestis* kan niet in aanmerking komen wegens den donkeren voorrand en de lichte middenveeg der vleugels.

Van de Braziliaansche *Ps. bituberculatus* Macq. (*Dipt. exot.* II, 2, 120, pl. 20, fig. 2) kan hier geen sprake zijn, omdat bij die soort, — daargelaten nog de donkere teekening der vleugels, — de sprietborstel niet apicaal is en door Macquart bij dien van *Sybiostroma uodicornis* wordt vergeleken.

Psilopus albopilosus n. sp. ♂ ♀.

Pl. 3, fig. 8.

Syn.? *Ps. proliciens* Walk. *Proc. Linn. Soc.* I. 120, 85 (♀).

Cyaneo-viridis; antennis pedibusque nigris; antennarum seta apicali criniformi, dimidio corporis longitudine; abdomine nigro-annulato; in ♂ abdomine femoribusque albopilosis; in ♀ femoribus anticis subtus setulis pallidis; alis griseo-hyalinis, macula costali elongata obscura.

Long. 5,5 mm. (♂), 4,5 mm. (♀).

Voorhoofd en aangezicht breeder dan de oogen, de schedel diep tusschen de oogen ingedrukt (fig. 9); het voorhoofd staalblauw, met witachtige opstaande beharing; ocellen-knop verheven, met een paar stevige, naar buiten gebogen, zwarte borstels. Aangezicht een weinig gewelfd, nog iets onder de oogen verlengd, van onderen met eene dwarsgroef, metaalachtig blauwgroen, doch voor het grootste gedeelte met witte bestuiving bedekt. Zuiger en palpen zwart; kinbaard uit lange witte haren bestaande. Sprieten zwart; het tweede lid van boven met 4 en van onderen met 2 zwarte borstels, de laatsten bijzonder lang; het derde sprietenlid ongeveer

zoo lang als de beide wortel leden te zamen, zeer spits toeloo pend, met apicalen, haarvormigen sprietborstel, die ongeveer half zoo lang is als het lichaam, aan het eerste begin een weinig is verdikt en rafelijn eindigt. Thorax, schildje en achterlijf metaalachtig blauwgroen; op den thorax eene purperachtig zwarte langsstreep, die van voren spits toeloopt en den voorrand niet geheel bereikt; in de zijden tot dicht bij den vleugelwortel eene koperkleurige streep; macrochaeten van den thorax stevig en in rijen geplaatst; borstzijden lichtgroen, met witte bestuiving, die zich ook op den achter rug bevindt. Achterlijf slank, naar achteren verdund; de ringen niet zwarte bezooming; het achterlijf heeft zoowel van boven als van onderen eene dichte en lange beharing, die op de voorste ringen wit is, maar naar het einde donker wordt; verder lange zwarte macrochaeten, zoowel op den rug als in de zijden, kort voor den achterrand der ringen geplaatst. Mannelijke genitaliën (fig. 40) zwart; hypopygium lang, duidelijk uit twee leden samengesteld, aan het eind van onderen met een paar kleine driehoekige, naar achteren gerichte uitsteeksels; bovenste lamellen korter dan de onderste, allen zwart, draadvormig, naar het einde iets verdikt; midden-orgaan mede zwart, kolfachtig, zoo lang als het tweede lid van het hypopygium. — Pooten zwart, ook de heupen; voortarsen bijna zoo lang als de schenen; middentarsen langer-, achtertarsen korter dan de schenen; de voorheupen aan den voorkant en de onderzijde van al de dij en met witte, vrij lange en dichte beharing; de schenen allen met eenige verspreide, lange, zwarte borstels; de achtersch enen bovendien met dichte, korte, donkere beharing; het eerste lid der voortarsen aan de buitenzijde met een paar lange zwarte borstels. De kleine vleugelschubben met witte, uitstaande beharing. Vleugels grijsachtig; eene donkere, streepvormige, niet scherp begrensde vlek voorbij het midden tegen den voorrand; eene dergelijke, doch minder duidelijk, over de discoïdale ader, ter plaatse waar de schijfdwarsader aan haar is gehecht; de voorrand zeer kort maar dicht, franjeachtig, zwart gewimperd; de radiaal- en de cubitaal-ader even vóór hare uitmonding gebogen; de bovenarm der discoïdale ader (spitsdwarsader) rechthoekig ont-

spruitende en boogvormig; het laatste gedeelte der discoidaal-ader zelve flauw en althans niet den vleugelrand bereikende; dit laatste is ook het geval met het eind der posticaal-ader; de schijfdwarsader is vrij duidelijk geslingerd.

Bij het ♀ zijn het voorhoofd en aangezicht naar evenredigheid iets minder breed; de witte beharing op het voorhoofd ontbreekt; de sprietborstel is een weinig korter; de metaalkleur van thorax en achterlijf valt minder in het blauwe, maar is zuiverder groen; het achterlijf is breeder en korter; de beharing van het achterlijf is veel korter en valt daardoor weinig in het oog; alleen aan den buik is zij witachtig, doch overigens zwart; ook de macrochaeten zijn korter en zwakker. De witte beharing onder aan de dijnen is ook bij het wijfje aanwezig; aan de voordijen is zij echter meer in den vorm van eene rij stijve borsteltjes, waarvan die aan de basis bijzonder lang zijn; de beharing aan de midden- en achterdijen is korter; de zwarte borstels aan de schenen en de voortarsen komen met die van het mannetje overeen. De donkere teekening op de vleugels is flauwer en de bewimpering aan den voorrand ontbreekt.

Een paartje, van Java (Piepers).

Het wijfje schijnt veel overeenkomst te hebben met *Ps. prolicius* Walk., van Borneo; Walker's beschrijving is althans volkomen van toepassing.

Ps. albopilosus behoort tot de verwantschap van *Ps. pilosulus* v. d. Wulp (*Tijdschr. v. Entom.* XXVII, 226, 40), die echter van haar onderscheiden is door de zwarte, meer borstelige beharing van achterlijf en pooten en door geheel ongeteekende vleugels.

1924

Nov 20

1924

Overgedrukt uit deel XXXIX van het
Tijdschr. voor Entomologie.

Iets over de geographische verspreiding

VAN

het Genus SIPHONA Meig.,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Aan het slot mijner beschrijving der Javaansche *Siphona gedeana* (hiervoren blz. 110) beweerde ik ten onrechte, dat van het geslacht *Siphona* tot nog toe alleen Europeesche soorten bekend waren. Ik schreef zulks, nadat ik in het werk van Brauer en von Bergenstamm de systematische lijst had nagezien, waarin van dat geslacht geen exotische soorten worden vermeld (*Denkschr. K. Ak. Wiss. Wien*, LVIII, p. 410). Trouwens die lijst bevat alleen de door hen werkelijk onderzochte soorten. Ik dacht er op dat oogenblik volstrekt niet aan, dat ik zelf in de *Biol. Centr. Amer. Dipt.*, vol. II, p. 125 en 126, twee Mexicaansche soorten beschreven had (*S. futilis* en *diluta*). Evenmin kwam het mij destijds voor den geest dat Williston, in de *Transactions of the American Entom. Soc.*, vol. XIII (1886), p. 305, melding heeft gemaakt van eene Noord-Amerikaansche soort, vrij wel overeenkomende met onze inlandsche *S. cristata* Fabr.; en dat door Tyler Townsend in hetzelfde Tijdschrift, vol. XVIII, p. 368 (1891), eene *S. illinoiensis* werd beschreven.

Voorts is nog eene Braziliaansche soort, *Tachina singularis* Wied. (*Aussereur. Zweifl.* II, p. 335, n°. 100) als eene *Siphona*-soort herkend (zie Jaenicke, *Neue exot. Diptera*, p. 87).

Het blijkt dus, dat het genus *Siphona* niet alleen in Europa, maar ook in Noord- en Zuid-Amerika bekend was. Dat het nu ook op Java is ontdekt, hebben wij aan de ijverige nasporingen van den heer Fruhstorfer te danken.

Vander Weelf

Diopsinae

12

AANTEEKENINGEN

BETREFFENDE

Oost-Indische Diptera,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

VI. Diopsinae.

De Diopsinen schijnen op Java, zoo al niet in soorten, althans in individuen rijk vertegenwoordigd te zijn. Dit valt af te leiden uit geheele reeksen van exemplaren, welke aldaar zoowel door Fruhstorfer als door Kannegieter uit die groep zijn bijeengebracht, en deel uitmaken van de uitgebreide insectenverzameling van den heer Neervoort van de Poll. Deze was zoo goed, mij een aantal zijner Diptera ten onderzoek toe te vertrouwen, waardoor ik in de gelegenheid kwam, uit de genoemde groep een veel grooter materiaal te vergelijken dan mij vroeger ooit ten dienste stond. Dit was voor mij eene gereede aanleiding, om mijne aandacht op deze merkwaardige vliegengroep te vestigen, te meer daar ik ook van den heer Severin eenige Javaansche Diptera, waaronder zich Diopsinen bevonden, uit het Museum te Brussel ter naziening ontving. Dat ik toen tevens de Diopsinen, in het Leidsche Museum aanwezig, heb vergeleken, spreekt wel van zelf. De uitkomsten van mijn onderzoek wensch ik nu hier mede te deelen.

De Diopsinen onderscheiden zich van alle andere Musciden door den kop, die aan weerszijden tot een steel is verlengd, aan welks uiteinde de oogen en kort vóór de oogen de kleine sprieten zijn geplaatst; voorts door de aanwezigheid van doornen aan den thorax en aan den achterkant van het schildje. Het achterlijf is langwerpig, aan de basis cylindrisch, naar achteren verbreed en dikwijls knots-

vormig verdikt; de pooten zijn lang en slank, doch met verdikte voordijen. Het lichaam is meestal geheel naakt, doch bij enkele soorten met verspreide fijne haren bezet; eigenlijke borstels ontbreken geheel, behalve een enkele op de oogstelen; ook de gewone mondborstels zijn afwezig. De mondrand is breed, bij sommige soorten ter wederzijde met een uitstekend tandje, de bovenlip duidelijk afgescheiden. De vleugels zijn gewoonlijk met banden of vlekken geteekend; de hulpader is met de vrij korte eerste langsader aangeegroeid; de dwarsader, die elders de middelste basaal-cel van de discoïaal-cel scheidt, ontbreekt, zoodat die beide cellen zijn ineengesmolten.

Latreille (in Cuvier, *Règne animal*, V p. 531) rangschikte de Diopsinen in zijne 7de afdeeling der Musciden, te zamen met Sepsinen, Ortalinen en Trypetinen. Löw (*Monographs of the Diptera of N. Amer.* I p. 44) stelde de Diopsinen tusschen de Sepsinen en Piophilinen en liet onmiddellijk daarop de Ephydrinen volgen. In den algemeenen vorm hebben de Diopsinen inderdaad veel overeenkomst met de Sepsinen; de incensmelting van de hulpader met de eerste langsader wijst op eene verwantschap met de Piophilinen; terwijl het ontbreken eener scheidingsdwarsader tusschen de middelste basaal-cel en de discoïaal-cel, zoomede de groote mondopening en de sterk ontwikkelde bovenlip eene toenadering tot de Ephydrinen aanduiden. Bij geen dezer verwante groepen is intusschen eenig spoor van de lange oogstelen of van de doornen aan den thorax en het schildje.

Van deze doornen vallen die van het schildje vooral in 't oog; twee kleinere bevinden zich aan den achterrug tusschen de inplanting der vleugels en die der kolfjes, en bij sommige soorten is er nog een ter wederzijde van den mesothorax, dicht vóór de vleugels. Rondani heeft deze laatste soorten van het genus *Diopsis* afgescheiden en tot een afzonderlijk geslacht, onder den naam van *Teleopsis* gebracht (*Ann. Mus. civ. Gen.* VII. p. 442). Die doornen schijnen evenwel zeer breekbaar te zijn, daar onder vele exemplaren vaak slechts weinigen voorkomen, waarbij zij allen nog gaaf aanwezig zijn. Bij de bestemming der soorten dient hiermede rekening te worden gehouden.

De Diopsinen behooren hoofdzakelijk tot de fauna der tropische of subtropische gewesten van de oude wereld. Uit Afrika en Zuidelijk Azië zijn een aantal soorten bekend gemaakt.

De door mij behandelde exemplaren hebben mij zes soorten leeren kennen, waarvan er vijf naar reeds bestaande beschrijvingen konden worden bestemd en tevens eenige synoniemen aan het licht kwamen; terwijl ééne soort door mij als nieuw wordt beschreven.

Het volgende synoptisch overzicht moge hier voorafgaan:

1. Thorax (behalve de doornen aan het schildje) met een paar doortjes aan den achterrug tusschen de vleugelinwrichting en de kolfjes, doch zonder doornen aan den mesothorax vóór de vleugels (*Diopsis*) . . . 2
 Thorax (behalve de doornen aan het schildje) met een paar doortjes aan den achterrug en bovendien een paar aan den mesothorax vóór de inwrichting der vleugels (*Teloopsis*). 5
2. Roestkleurige soort met lange fijne haren bezet . . . . . *Dalmani* Wied.
 Geheel of grootendeels zwarte soorten, zonder beharing of deze nauwelijks merkbaar . 3
3. Kop roodgeel; mondrand met een paar uitstekende doornachtige tandjes; vleugels enkel met een donker vlekje aan de spits; *indica* Westw.
 Ook de kop zwart of althans zeer donker; mondrand zonder tandjes of deze zeer kort en niet doornachtig; vleugelteekening meer samengesteld. 4
4. Vleugels met vier bruine dwarsbanden, waarvan de derde het breedste is en de laatste een smallen zoom aan de vleugelspits vormt. *circularis* Macq.
 Vleugels bruin, de basis, twee afgebroken dwarsbanden in 't midden, alsmede de spits glasachtig . . . . . *subnotata* Westw.

5. Zwarte soort met geelroode pooten . . . *Sykesii* Westw.
 Roestkleurige of pekbruine, soms bijna zwarte
 soort, met den kop en de pooten geelrood. *rubicunda* n. sp.

1. *Diopsis Dalmanni* Wied.

(Pl. 8, fig. 1).

- Diopsis Dalmanni* Wied. Aussereur. Zweifl. II. p. 560, n°. 4,
 pl. 10a f. 4.
 » » Westw. Trans. Linn. Soc. XVII. p. 309, n°. 19,
 pl. 9 f. 17 en p. 547, pl. 28 f. 8.
 » » Macq. Dipt. exot. supp. 3, p. 65, pl. 7 f. 11.
 » *attenuata* Dolesch. Natuurk. Tijdschr. v. Ned. Indië, X.
 p. 413, n°. 39, pl. 8 f. 2.
 » » Ost. Sack. Ann. Mus. civ. Gen. XVI. p. 490.
 » *latimana* Rond. Ann. Mus. civ. Gen. VII. p. 445.
 » *lativola* Rond. l. c. p. 446.

Lengte 4—6,5 mm.

Roestkleurig, zeer glanzig, soms hier en daar verdonkerd, meestal aan het verdikte einde des achterlijfs en ook wel op den rug van den thorax bruinachtig. Kop klein, naar onderen versmald, tusschen de oogstelen met eene naar beneden gebogen groef; aangezicht gewelfd; mondrand zonder uitstekende tandjes; oogstelen in enkele exemplaren bijna zoo lang als het lichaam, gewoonlijk echter veel korter, kastanjebruin, in 't midden van voren met een knobbeltje, waaruit een borstelhaar ontspruit. Sprieten klein, bleekgeel, dicht bij den eindknop der oogstelen ingewricht, met langen sprietborstel. Zuigsnuit (en palpen?) dik, roodgeel. Thorax gewelfd, naar voren versmald, de prothorax in den vorm van een' hals duidelijk afgescheiden; schildje van achteren afgeknot, met twee lange, iets gebogen doornen, die meest eene bruine of zwartbruine kleur hebben, zelden als het geheele lichaam roodgeel zijn; onder aan den achterrug ter wederzijde een kleiner doornetje, gewoonlijk geel of bruingeel van kleur. Achterlijf aan den wortel dun, naar het einde sterk verdikt en daar zoo breed als de thorax. Pooten roodgeel,

de schenen bruin; aan de voorpooten de dijën sterk verdikt, in sommige exemplaren (waarschijnlijk ♂) kort voor de spits van onderen plotseling vernauwd en met een uitstekend tandje op de wijze der *Hydrotava*-mannelijks (zie fig. 1a); bij een veel grooter aantal (♀?) naar de spits geleidelijk dunner en zonder tandje; de schenen gebogen, korter dan de dijën; de tarsen bijna zoo lang als de schenen, witachtig, het eerste lid ruim dubbel zoo lang als de vier volgenden te zamen, aan de spitsheft verbreed en daar van boven zwartachtig; de laatste vier leden dicht opeengedrongen. Midden- en achterpooten slank, de middendijën aan de tweede helft een weinig verdikt; de tarsen bruinachtig. Het geheele lichaam, ook de kop en de oogstelen, de doornen van het schildje en de dijën met fijne opstaande haren bezet. Kolfjes geelachtig wit. Vleugels aan het wortelgedeelte tot dicht bij de middendwarsader glasachtig, verder lichtbruin, met twee glasachtige dwarsbanden; de binnenste dezer banden, iets voorbij het midden der vleugellengte, bestaat uit drie vlekken, een aan den voorrand; de tweede meer naar den vleugelwortel teruggetrokken, in de eerste achtercel, op ongeveer een derde van de lengte dier cel; en de derde aan den achterrand, buitenwaarts van de achterdwarsader; de tweede glasachtige band is dicht vóór de vleugelspits, breeder of smaller, soms mede, doch minder duidelijk uit drie vlekken samengesteld; bij vele exemplaren is van dien tweeden band nauwelijks eenig spoor, wijl de vleugelspits zelve bijna niet verdonkerd is; in het glasachtige wortelgedeelte der vleugels vertoont zich aan de dwarsader, die de onderste wortelcel sluit, meestal nog een bruinachtig vlekje, dat zich somtijds zelfs naar boven streepvormig uitbreidt. De tweede langsader loopt aan haar laatste gedeelte dicht langs den voorrand, tot zij eindelijk, kort voor de vleugelspits, zich met de randader vereenigt.

Deze beschrijving is gemaakt naar een groot aantal exemplaren, op Java, deels door Fruhstorfer te Sukabumi, deels door Kamme-gieter te Buitenzorg verzameld. De soort, die dus op Java gemeen schijnt te zijn, is, behalve aan de kleur, gemakkelijk te herkennen aan de teekening der vleugels en aan de beharing. Die beharing

is voor mij een voornaame reden, om haar als *Dalmanni* te bestemmen; in Westwood's beschrijving toch (l. c. p. 547) wordt uitdrukkelijk gezegd: «corpus et pedes magis pilosa quam in congeneribus»; ook Macquart wijst op die beharing, die dan ook inderdaad zeer in 't oog valt.

Wiedemann's afbeelding (*Aussereur. Zweifl.* II, pl. 40 a f. 4) stelt een exemplaar voor met geheel glasachtige vleugelspits; de tweede langsader is er te ver van de randader verwijderd, wat reeds door Macquart werd opgemerkt. Westwood's eerste afbeelding (*Trans. Linn. Soc.* XVII, pl. 9 f. 17) is eenvoudig eene copie van die van Wiedemann, doch ook in zijne latere afbeelding (l. c. pl. 28 f. 8) bestaat dezelfde fout ten opzichte van het aderbeloop. In de afbeelding van Macquart (*Dipt. exot. supp.* 3, pl. 7 f. 11) is de vleugel veel te donker gevlekt en ten onrechte aan de basis met een uitstekend vleugellapje geteekend, dat bij *Diopsis*-soorten nimmer voorkomt.

Toen Doleschall zijne *D. attenuata* leerde kennen en als n. sp. beschreef, ontbrak hem de gelegenheid om vroegere schrijvers te raadplegen ¹⁾; zijne zeer magere diagnose bevat echter niets wat er tegen zou pleiten om zijne soort met *Dalmanni* te identificeren; ook hij spreekt van de beharing («undique setulosa»), die trouwens in zijne afbeelding duidelijk is aangegeven.

Dat *D. latimana* en *lativola* van Rondani evenzeer als synoniemen van *Dalmanni* zijn te beschouwen, volgt uit de verzekering van Osten Sacken, die in het Weener Museum exemplaren van Rondani's soorten met den type van *D. attenuata* Dol. heeft vergeleken en daaruit de identiteit vaststelde; *latimana* Rond. schijnt mij toe het mannetje van eene donkere variëteit te zijn, met de voorpooten gevormd zooals ik die ook heb afgebeeld.

Wiedemann kende het vaderland niet van zijne *D. Dalmanni*; Westwood en Macquart geven Java als zoodanig aan. In het Leidsche Museum bevinden zich verscheidene exemplaren van Java (Blume), West Java (Pasteur) en Sumatra (Muller), allen als *D. Dalmanni*

1) Zie wat hij zelf hieromtrent zeide in *Nat. Tijdschr. v. Ned. Indië*, X, p. 405.

geëtiquetteerd. *D. latimana* Rond. en *lativola* Rond. waren beiden van Borneo; ik zelf bezit ook een exemplaar van Sambas op Borneo, door Dr. J. Bosscha van daar medegebracht en volkomen met de Javaansche voorwerpen overeenstemmende. De soort schijnt dus in den geheelen Oost-Indischen archipel voor te komen.

2. *Diopsis indica* Westw.

(Pl. 8, fig. 2).

Diopsis ichneumonca Donovan, Insects of India, in Rees Encyclop. XI, pl. 2 f. 43 (nec *ichneumonca* L.).

» *indica* Westw. Trans. Linn. Soc. XVIII, p. 299 n°. 7, pl. 9 f. 6 (de afbeelding eene copie naar die van Donovan).

» *Westwoodii* (de Haan) Westw. Cab. of oriental Entomol. p. 37, pl. 48 f. 4.

» *apicalis* Dolesch. Nat. Tijdschr. v. Ned. Ind. X, p. 413 n°. 40, pl. 9 f. 3.

» *graminicola* Dol. id. XIV, p. 417.

Lengte 6—8 mm.

Kop (fig. 2 a.) glanzig geelrood, van voren gezien, naar onderen iets versmald, ter wederzijde van den mondrand met een doornachtig tandje, van boven met eene gebogen, meestal zwartgezoomde groef, wier uiteinden tot aan de oogstelen reiken; aangezicht sterk gewelfd; de oogstelen korter dan bij de voorgaande soort, gewoonlijk nauwelijks zoo lang als kop en thorax te zamen, tot het kastanjebruin neigende en aan het verdikte einde bijna zwart; iets voorbij het midden met een knobbeltje, waaruit een borstelhaar ontspruit. Sprietten geel, dicht tegen den eindknop geplaatst, met fijnen langen sprietborstel. Monddeelen dik. Thorax en schildje als bij de voorgaande soort gevormd, glanzig zwart, de borstzijden met eenige grauwe bestruiving; de lange doornen aan het schildje en de kleinere aan den achterrug zwartachtig, soms naar het einde lichter, zelden even als het schildje zelf geheel roodbruin. Achterlijf aan den wortel

dun, naar achteren niet zoo plotseling verdikt als in *Dalmani*, maar eerst langzamerhand breeder wordende, bij een groot aantal exemplaren (♂?) aan de voorste ringen geelrood, naar het einde met meer of mindere uitbreiding zwart, bij andere exemplaren (♀?) geheel zwart, in allen zeer glanzig. Pooten geelrood; de achterste heupen grauwwachtig zwart; de schenen, vooral de voorschenen, meestal roodbruin, even als de voortarsen aan de bovenzijde; bij de exemplaren met geheel zwart achterlijf zijn de schenen gewoonlijk even rood als de dijën; bij geen der voorwerpen vertoonen de verdikte voordijën den bijzonderen vorm, zooals die somtijds bij *Dalmani* voorkomt; de voorschenen zijn sterk gebogen en korter dan de dijën; de voortarsen niet aan het eerste lid verbreed, maar toch over 't geheel iets platgedrukt. Lichaam en pooten zijn geheel onbehaard. Kolfjes bleekgeel. Vleugels aan den wortel voor ongeveer een derde gedeelte glasachtig, verder met bruinachtige tint, aan de spits met een donkerbruin vlekje, dat boven de derde langsader uitkomt maar de vierde niet overschrijdt; de midden-dwarsader is veelal eenigszins bruin omschaduwde; de tweede langsader loopt evenwijdig met de randader en eindigt daarin met eene korte ombuiging op eenigen afstand van de vleugelspits; de vierde langsader is aan haar laatste gedeelte opwaarts gebogen, waardoor het einde der eerste achtereel vernauwd wordt.

Eene geheele reeks exemplaren van Sukabumi op Java (Fruhstorfer).

Donovan, die exemplaren van Bengale voor zich had, bestemde deze als *D. ichneumonea* Linn. Hiertegen kwam Westwood terecht op en beschreef de soort nader onder den naam *indica*, deels ook naar een exemplaar van Java, dat hij van de Haan als *apicalis* Wied. had ontvangen, doch waarin hij Donovan's soort duidelijk herkende *D. ichneumonea* L. is eene Afrikaansche soort, die volgens de oorspronkelijke beschrijving en afbeelding van Linnaeus, niet aan- maar vóór de spits der vleugels eene donkere vlek heeft («*calae hyalinae, versus apicem anterium puncto nigro*»). *D. apicalis* Wied. is mede eene Afrikaansche soort.

Als men de beschrijving en afbeelding nagaat, door Doleschall gegeven van zijne *D. apicalis* (waarmede geenszins *apicalis* Wied. werd

bedoeld), dan valt het in het oog dat hij niets anders dan *D. indica* voor zich moet hebben gehad. Toen hij later bemerkte, dat er reeds vroeger een *D. apicalis* bestond, heeft hij den naam zijner soort gewijzigd in *graminicola* ¹⁾.

Indertijd ontving Westwood van den toenmaligen conservator aan het Leidsche Museum, de Haan, exemplaren van eene *Diopsis*-soort, door dezen als onbeschreven beschouwd en met den naam *Westwoodii* (alleen een collectie-naam) bestempeld. Westwood volgde de Haan's opvatting en gaf eene afbeelding van de soort in zijn *Cabinet of oriental Entomology*. In het Museum te Leiden zijn nog exemplaren voorhanden met het etiket « *Westwoodii* de Haan », doch hij eene latere herziening, ook der Diptera van het Museum, door Snellen van Vollenhoven, bleek het dezen, dat zij geheel overeenkwamen met andere voorwerpen, aldaar als: *D. indica* Westw. aanwezig, en dus die beide soorten synoniem zijn. De exemplaren aldaar zijn deels van Java (Blume), deels van Sumatra (Mulder).

3. *Diopsis circularis* Macq.

(Pl. 8, fig. 3).

Diopsis circularis Macq. Suit. à Buffon, Dipt. II, p. 486, pl. 20 f. 6, en Dipt. exot. II, 3, p. 239 n°. 2, pl. 32 f. 1.

» » Westw. Trans. Linn. Soc. XVII, p. 549 n°. 31 pl. 28 f. 13 (slechts eene reproductie van Macquart's eerste beschrijving en afbeelding).

Lengte 9 mm.

Kop (fig. 3a) van voren gezien slechts weinig hooger dan breed, zwart, eenigszins glanzig, de oogstelen kastanjebruin, nauwelijks zoo lang als de thorax; van een wratje of een borstelhaar is niets te

---

1) In mijnen Catalogus der Z. Aziatische Diptera heb ik ten onrechte opgegeven *Diopsis apicalis* Dol. met syn. *graminicola* Dol.; dit had moeten zijn: *D. graminicola* Dol. en daarbij als syn. *D. apicalis* Dol. (nec Dalman).

zien (ook niet in de afbeeldingen van Macquart). Aangezicht (fig. 3a) sterk gewelfd; aan den mondrand ter wederzijde een zeer kort tandje. Sprieten geel, dicht tegen het verdikte eind der oogstelen geplaatst. Thorax, schildje en achterlijf zwart met eenigen glans, minder glanzig evenwel dan bij de voorgaande soort; de doornen van het schildje dicht bij elkander ingewricht; ter wederzijde van den achterrug de gewone kleine doorntjes. Achterlijf aan den wortel dun en cilindrisch, aan de laatste ringen knotsvormig verdikt en daar nog iets breeder dan de thorax. Heupen zwart, ook de voorheupen, doch deze aan de spits roodachtig; dijen geelrood, de schenen en het eerste tarsenlid zwart, de overige tarsenleden geelachtig; aan de voorpooten de dijen matig verdikt, de schenen gekromd en merkelyk korter dan de dijen; de midden- en achterpooten zeer slank. Kolfjes geelachtig wit. Vleugels glasachtig met vier bruine dwarsbanden; de eerste loopt van de uitmonding der eerste langsader, over de dwarsader, die de onderste wortercel afsluit; de tweede is iets breeder en bedekt de middendwarsader; de derde is het breedst, begint aan het eind der tweede langsader, loopt midden door de eerste achtercel en eindigt op korten afstand voorbij de achterdwarsader; de vierde band is niet meer dan een smalle zoom aan de vleugelspits. De eerste langsader eindigt in den voorrand op nauwelijks een derde der vleugellengte; de tweede loopt evenwijdig met den voorrand en eindigt met eene korte omhuiging daarin op ongeveer drie vierden der vleugellengte; de derde en vierde langsaderen zijn aan haar laatste gedeelte tot elkander gebogen, waardoor de eerste achtercel aan haar einde is vernauwd.

Twee exemplaren (waarschijnlijk wijfjes) van Java (Fruhstorfer) in het Museum te Brussel; een geheel gelijk exemplaar van Java (Blume) in het Leidsche Museum.

Macquart's beide beschrijvingen en afbeeldingen schijnen mij toe op deze exemplaren te passen. Wel is er, vooral wat de figuren betreft, eenig verschil, maar dit kan op rekening worden gesteld van de weinige zorg, door dezen schrijver aan zijne teekeningen besteed, waardoor het vaak den schijn heeft, dat hij daarbij minder het voorwerp zelf, maar alleen zijne beschrijving voor oogen had.

In beide afbeeldingen is dan ook de breedste donkere hand op de vleugels voorgesteld als eene groote ronde vlek, ter wederzijde begrensd door eene lichte bezooming, die haar, behalve aan den voor- en achterrand, cirkelvormig omringt, geheel overeenkomstig de beschrijving, doch waarbij waarschijnlijk wel eenige phantasie in het spel is geweest. In zijne eerste afbeelding (in de *Suit. à Buffon*) vertoont de vleugel, behalve de donkere spits, slechts twee donkere banden, terwijl in zijne tweede afbeelding (in de *Dipt. exot.*) de vleugel geheel en ook aan de basis donker is, alleen met de beide, lichte, zoogenaamde cirkelhogen.

In mijne determinatie word ik overigens bevestigd, omdat het exemplaar van het Leidsche Museum indertijd ook als *D. circularis* Macq. is herkend door Snellen van Vollenhoven, die toen zeker, even als ik nu, de bestaande verschillen wel zal hebben opgemerkt, maar daarin geen reden heeft gezien, om daarop eene nieuwe soort te gronden.

Bij de bestemming der soort zou misschien *D. quinqueguttata* Walk. (*Proc. Linn. Soc.* I, p. 36, n°. 447, pl. 2 f. 4) van den berg Ophir, in aanmerking kunnen komen. In de vrij korte oogstelen, de zwarte kleur van het lichaam en zelfs in de teekening der vleugels is veel overeenkomst. Ik vind echter bezwaar om de Javaansche exemplaren met Walker's soort te identificeren, omdat Westwood in zijne aan de beschrijving toegevoegde afbeelding het diertje als behaard voorstelt, wat zeker niet zou geschied zijn, indien hij die haren niet duidelijk had gezien. Aan de voor mij staande exemplaren daarentegen kan ik geen het minste spoor van beharing ontdekken. Wel bewaart Walker's beschrijving hieromtrent het stilzwijgen, maar de afbeelding door een zoo nauwgezet entomoloog als Westwood moet hier den doorslag geven.

Ik merk nog op, dat volgens Macquart (*Dipt. exot.* supp 1, p. 214), *D. circularis* ook aan de Kaap zou voorkomen; dit vereischt evenwel nadere bevestiging, omdat hij wel eens meer onjuiste opgaven heeft gedaan omtrent de herkomst van door hem behandelde exemplaren.

4. *Diopsis subnotata* Westw.

(Pl. 8, fig. 4).

- Diopsis subnotata* Westw. Cab. of orient. Entomol. p. 37, pl. 18 f. 2.
 » » Walk. Proc. Linn. Soc. IV, p. 161 n°. 203;
 id. V, p. 263 n°. 18.
 » » Ost. Sack. Ann. Mus. civ. Gen. XVI, p. 490
 en XVIII, p. 20; id. Berl. Entom. Zeitschr.
 XXVI, p. 237.
 » *argenti-feru* Big. Ann. Soc. Entom. de France, 5 sér. IV,
 p. 112 n°. 3.

Lengte 9 mm.

Zwart, zonder eenigen glans. Kop van voren bruinachtig, in de zijden grijsachtig bestoven, de oogstelen kastanjebruin, iets korter dan kop en thorax te zamen; aangezicht (fig. 4 a) met de gewone gebogen groef en daaronder met eene ingedrukte langsstreep; het tandje ter wederzijde van den mondrand slechts weinig uitstekend; de bovenlip roestkleurig, evenzoo de zuiger en palpen; de sprieten bruinrood. De borstzijden met lichtgrijze bestuiving; het schildje klein en gewelfd; de doornen van het schildje en van den achterrug bruinrood. Achterlijf aan den wortel dun, naar achteren allengs breeder, aan het eind afgerond; het is dofzwart; de derde ring bijna fluweelzwart, ter wederzijde met een witachtigen of lichtgrijzen veeg; de vierde ring, met uitzondering van den voorrand, lichtgrijs. Pooten slank, zelfs de voordijen slechts weinig verdikt en van onderen zonder borstels; heupen zwart, met roodachtige dijringen; aan de voorpooten de heupen van voren wit bestoven, de dijnen geelrood, de schenen zwartbruin en flauw gebogen, het eerste tarsenlid donker, de volgende leden bleekgeel; de midden- en achterpooten geelbruin, de dijnen aan den wortel verbleekt en aan de spits verdonkerd; de achterdijen bovendien in 't midden met een donkeren ring. Kolfjes geelachtig. Vleugels met uitgebreide bruine teekening; alleen de basis en eenige vlekken zijn glasachtig; de eerste dezer vlekken bevindt zich aan den voorrand, onmiddellijk voorbij de uitmonding der eerste langsader, en breidt zich

benedenwaarts tot in de bovenste worteleel uit; met een lichten veeg, die van het eind der onderste wortercel in schuine richting naar den achterrand loopt, vormt zij eenigszins een afgebroken dwarsbandje; voorbij het midden der vleugellengte is eene schief vierkante glasachtige vlek tegen den voorrand, en daar tegenover aan den achterrand eene lichte vlek, die binnenwaarts door de achterdwarsader en het eind der vijfde langsader is begrensd; de vleugelspits is mede glasachtig, aan de binnenzijde met uitgebogen begrenzing, doch langs den vleugelrand weder iets verduisterd.

Een enkel exemplaar van Lahago, centraal Nias (Kannegieter) in de collectie van den heer Neervoort van de Poll.

De determinatie is vooral gegrond op Bigot's beschrijving van *D. argentifera*. De synonymie van *argentifera* Big. met *subnotata* Westw. is vastgesteld door Osten Sacken, die typische exemplaren van deze laatste in het Museum te Oxford heeft vergeleken. De door Westwood gegeven afbeelding is, inzonderheid wat de vleugels betreft, veel te donker, hetgeen mede reeds door Osten Sacken werd opgemerkt.

5. *Teleopsis Sykesii* Westw.

(Pl. 8, fig. 5).

Diopsis Sykesii Westw. Trans. Linn. Soc. XVII, p. 310 n°. 20, pl. 9 f. 18, 19.

? *Teleopsis motatrix* Ost. Sack. Berl. entom. Zeitschr. XXVI, p. 236 n°. 3.

Lengte 6 mm.

Kop zwartachtig, doch met eene neiging tot het roode (bij een der voorwerpen is de roode tint zeer in 't oog vallend); van voren gezien, is hij naar onderen versmald en daalt de gebogen groef wel tot halverwege het aangezicht af; de ocellenknop is duidelijk; aan den mondrand is ter wederzijde een kort tandje; de oogstelen zijn pekbruin, bij een paar exemplaren (♂?) ongeveer zoo lang als het lichaam, bij de anderen (♀?) niet langer dan kop en thorax te zamen; eene wratachtige verhooging, waaruit een doornachtige

borstel ontspruit, bevindt zich bij de lange oogstelen op ruim een derde hunner lengte, bij de kortere ongeveer op het midden. Sprieten bruinachtig. Thorax en schildje zwart; de thorax, behalve op enkele wratachtige verhevenheden, zonder glans; ter wederzijde, even vóór de inwrichting der vleugels, een doortje; een dergelijk doch kleiner doortje aan elke zijde van den achterrug tusschen de inwrichting der vleugels en die der kolfjes; de doornen aan den achterrand van het schildje zijn bij geen der voor mij staande exemplaren gaaf aanwezig, doch te oordeelen naar de overgebleven nog al stevige grondstukken, moeten zij langer en forscher zijn geweest dan die van den thorax ¹⁾; al deze doornen zijn zwart of ten minste bruinzwart. Het glanzig achterlijf is aan den wortel dun, naar het einde knotsvormig verdikt; ter wederzijde aan het begin van het verdikte gedeelte is een witachtig veegje. De voorheupen en al de dijnen zijn geelrood, de achterste heupen, de schenen en tarsen zwart; de voordijnen verdikt, de voorschenen gekromd en korter dan de dijnen. Van beharing op lichaam of pooten is zelfs bij vrij krachtige vergrooting niets te zien. Kolfjes bleekgeel. Vleugels glasachtig; op het laatste derde gedeelte een breede bruine dwarsband, die aan den voorrand bij het eind der tweede langsader begint en tot den achterrand, een weinig voorbij de achterdwarsader, doorloopt; buitenwaarts is deze band niet scherp begrensd en zelfs het geheele spitsgedeelte der vleugels eenigszins verdonkerd. In de exemplaren van Nias, overigens geheel gelijk aan de Javaansche, is die band in 't midden wortelwaarts iets verder uitgebreid tot boven de achterdwarsader (fig. 5*a*). Een tweede, veel smaller band gaat niet tot den voorrand door, maar bedekt de midden-dwarsader, loopt in schuine richting naar beneden, en bereikt, zich iets verbreedende, aan het eind der vijfde langsader den achterrand; een nog kleiner en flauwer bandje bevindt zich meer wortelwaarts aan de dwarsader, welke de onderste wortelcel sluit, verheft zich nog even in de discoïdaal-cel, ter plaatse waar men de wortel-

1) In mijne afbeelding heb ik de doornen in hun geheel voorgesteld.

waartsche afsluiting van deze zou zoeken, en gaat mede in schuine richting naar den achterrand. De eerste langsader eindigt op een derde der vleugellengte in den voorrand; de tweede bereikt den voorrand, zonder ombuiging, op eenigen afstand van de vleugelspits; de eerste achtercel is in 't midden breed, doch als gewoonlijk naar het einde vernauwd.

Twee exemplaren van Sukabumi op Java (Fruhstorfer) en drie van Hili Madjedja, Noord Nias (Kannegieter), allen in de collectie van den heer Neervoort van de Poll.

Westwood's beschrijving en afbeeldingen van *Diopsis Sykesii* kunnen zonder eenigen dwang op deze exemplaren worden toegepast. Wel is in beide zijne afbeeldingen de vleugelbasis donker, maar dit kan als eene misteekening op de plaat worden beschouwd, aangezien, hiermede in strijd, in de beschrijving uitdrukkelijk wordt gezegd: «Alae . . . basin versus fere ad nervum medium transversum hyalinae».

Of *Teleopsis motatrix* Ost. Sack. wel inderdaad als synoniem van *Sykesii* Westw. kan worden gerekend, blijft aan twijfel onderhevig. Eene vergelijking van beider beschrijving zou eer het tegendeel doen vermoeden; Westwood toch noemt den kop zwart en bij Osten Sacken heet deze «rufous, sometimes reddish-yellow»; ook de vleugelaafbeelding, door den laatsten van zijne *motatrix* gegeven, verschilt dermate van Westwood's figuren, dat men reeds daarom alleen aan twee onderscheidene soorten zou gaan denken. In de voor mij staande exemplaren is evenwel de vleugelteekening van *motatrix* bijna nog eer te herkennen dan die van *Sykesii*, en dit heeft bij mij het denkbeeld doen ontstaan, dat beiden wellicht dezelfde soort kunnen zijn. De verschillende kleur van den kop zou daarbij geen overwegend bezwaar uitmaken, wijl in de door mij onderzochte voorwerpen de kop eene duidelijke neiging vertoont om rood te worden; het zou wel zijn aan te nemen, dat de individuen in dit opzicht sterk variëeren. Een voornaam beletsel evenwel, om hier aan eene en dezelfde soort te denken, bestaat in de beharing, welke door Osten Sacken aan *motatrix* wordt toegeschreven, («the whole body, including the legs, clothed with very sparse

delicate hairs »), waarvan bij Westwood's *Sykesii* geen sprake is en waarvan ik in de mij ten dienste staande voorwerpen niets kan bespeuren. In ieder geval kan het zijn nut hebben, dat ik op de overeenkomst in menig opzicht van de beide soorten de aandacht vestig.

5. *Teleopsis rubicunda* n. sp.

(Pl. 8, fig. 6).

? *Diopsis quadriguttata* Walk. Proc. Linn. Soc. I, p. 37 n°. 118, pl. 2 f. 6.

Het geheele lichaam zeer glanzig, doch verschillend van kleur; er zijn roodgele exemplaren, met alleen de laatste achterlijfsringen verdonkerd; anderen met roodbruinen thorax en het gansche achterlijf pekbruin, doch ook aan dezen is de kop helder gekleurd; er zijn er zelfs, die geheel donker pekbruin of bijna zwart zijn en wier kop alleen aan de monddeelen roodachtig is. De kop is vrij kort, de gebogen groef diep en als omlijst, de mondrand zonder eenig spoor van zijtandjes. Bij sommige voorwerpen (de donkerste en waarschijnlijk ♂) zijn de oogstelen ongeveer zoo lang als het lichaam; bij anderen niet langer dan kop en thorax; tussehen de inwrichting en het verdikte einde, bij de kortere oogstelen in-, bij de langere vóór het midden, ontspruit een stevig borstelhaar uit een knobeltje. Sprietten geelachtig, met langen fijnen sprietborstel. Ter wederzijde van den thorax, even voor de inwrichting der vleugels, een doorntje, dat half zoo lang is als de doornen van het schildje; de zijdoorntjes aan den achterrug zijn nog korter; de doornen van het schildje zijn iets gebogen en loopen spits toe; bij een der voorwerpen dragen zij aan het eind een fijn borstelhaartje. Achterlijf aan de basis dun, naar achteren knotsvormig verdikt; bij de donkere exemplaren vertoont zich dáár waar de verdikking begint, ter wederzijde een witachtig vlekje. Pooten, met uitzondering van de verdikte voordijen, slank; hunne kleur roodgeel, doch bij de donkere exemplaren de schenen zwartachtig, waarmede de steeds bleeker getinte tarsen eene sterke tegenstelling vormen. Kolfjes bleekgeel. Vleugels aan de basis glasachtig; een

smal bruinachtig bandje loopt van den voorrand aan de uitmonding der eerste langsader, over het eind der onderste worterceel en breidt zich, eenigszins flauwer, tot aan den achterrand uit; een weinig vóór de halve vlegellengte, even vóór de middendwarsader, wordt de geheele oppervlakte bruin, met uitzondering van drie glasachtige vlekken, een aan den voorrand, een aan den achterrand buitenwaarts van de achterdwarsader, en de derde aan de vlegelspits; deze laatste vlek is aan de binnenzijde uitgebogen; de uiterste spits der vlegels is meestal een weinig beschaduwd.

Vijf exemplaren van Sukabumi, Java (Fruhstorfer) en twee van Hili Madjedja, Nias (Kannegieter) in de collectie van den heer Neervoort van de Poll.

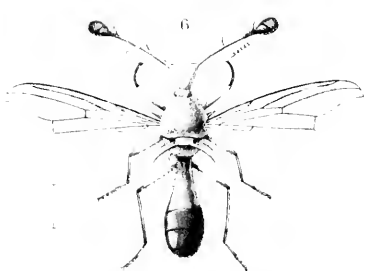
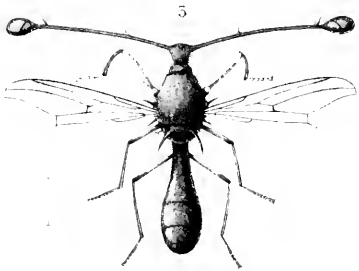
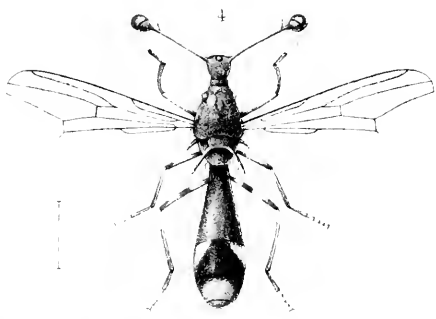
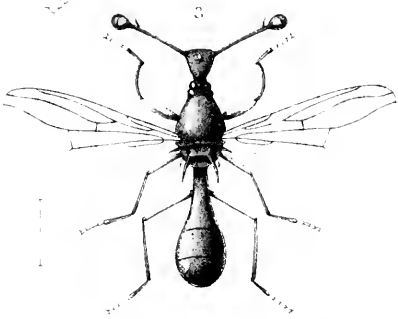
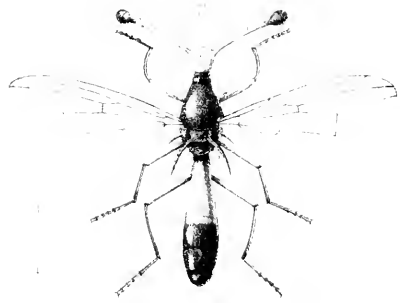
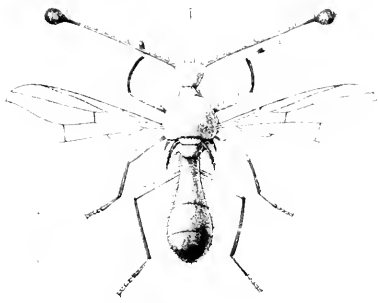
Bovenstaande beschrijving, ook wat de vlegelteekening betreft, is gemaakt naar de Javaansche exemplaren; die van Nias, overigens geheel aan de anderen gelijk, wijken in de teekening der vlegels eenigszins af; in de eerste achterceel bevindt zich nog eene glasachtige vlek, die onmiddelijk voorbij de middendwarsader geplaatst, meer wortelwaarts ligt dan de beide vlekken aan voor- en achterrands. Mijne afbeelding fig. 6 stelt een Javaansch exemplaar voor met korte oogstelen; fig. 6a een vlegel van een der voorwerpen van Nias; van de bijkomende lichte vlek is echter ook bij de Javanen eenige aanduiding te zien, wijl op diezelfde plek de kleur minder donker is; reden te meer om aan geen verschil in soort te denken.

De meer roestkleurige exemplaren gelijken op het eerste gezicht zeer op *Diopsis Dalmanni*, doch laten zich aanstonds onderscheiden aan het ontbreken der beharing, aan het voorhanden zijn van doornen vóór de vlegelbasis en aan de eigenaardige vlegelteekening.

In de vlegels, vooral die der Javanen, bestaat eene merkwaardige overeenkomst met de afbeelding, door Westwood gegeven van *Diopsis quadriguttata* Walk. (*Proc. Linn. Soc.* I, pl. 2 f. 6) van Malacca en Borneo, en ook overigens zou de beschrijving wel passen op donkere exemplaren van *Teleopsis rubicunda*. Bij *D. quadriguttata* zouden echter de doornen vóór de vlegelbasis ontbreken, zoodat

zij niet eens in het genus *Telvopsis* past; maar als men in aanmerking neemt, dat de doornen bij deze insecten zeer broos zijn, dan schijnt het vermoeden gewettigd, dat bij de exemplaren, die Walker ten dienste stonden, de voorste doornjes op den thorax afgebroken waren. Onder de voor mij staande exemplaren zijn er ook een paar, waaraan die doornjes ontbreken, en indien ik geen anderen had, aan welke de doornjes nog gaaf voorhanden zijn, dan zou ik zeer geneigd zijn om de soort als *Diopsis quadriguttata* te bestemmen.

Indische Dipteren

cc

X21, 115-157., 3 col, pl.

Aranteck, Wash, Ind. Sept.

AANTEEKENINGEN

BETREFFENDE

Oost-Indische Diptera,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

VII. Asilidae.

Door de welwillendheid van Dr. C. Kertész werd ik onlangs in de gelegenheid gesteld, om een goed deel van de Asiliden uit het Nationaal Museum te Budapest te onderzoeken. Daaronder bevonden zich een aantal soorten uit Oost-Indië; vele oude bekenden, maar ook sommigen, die mij nog nimmer waren voorgekomen. Ongeveer te gelijker tijd ontving ik van den Heer Severin een aantal Oost-Indische Diptera uit het Museum te Brussel ter determinatie, waarbij eenige Asiliden al aanstonds mijne aandacht trokken. Een en ander gaf mij aanleiding, om na te gaan wat uit deze familie aanwezig is in de collectie van den Heer Neervoort van de Poll, alsmede onder de insecten van Darjeeling, die ik aan den Heer R. Oberthür te danken heb ¹⁾. De uitkomsten van dit onderzoek deel ik hier mede.

DASYPOGINAE.

1. *Scylaticus vertebratus* Big. Ann. Soc. Ent. de France, 1878, p. 435, n°. 3. — Twee exemplaren, waarschijnlijk een ♂ en een ♀, van Sukabumi, West-Java, in de collectie van de Poll.

Bigot's beschrijving, door hem met twijfel als die van het ♀ aangeduid, laat zich zonder dwang op deze exemplaren toepassen;

---

1) Zie Tijdschr. v. Entom. XXXIX, p. 95.

maar ik geloof, dat zij eer het ♂ betreft. Althans de gele teekening van het achterlijf, zooals hij die aangeeft, vind ik geheel terug in het voorwerp, dat ik voor een ♂ houd; bij het andere exemplaar is het achterlijf van boven meer eenkleurig zwart en alleen in de zijden geel; in beiden is de buik geel. De pooten hebben eene dichte beharing en lange borstels, vooral in het exemplaar, dat volgens mij een ♂ zou zijn; de haren en borstels zijn allen geel.

2. **Microstylum Vica** Walk. List Dipt. Brit. Museum, II. 304 (*Dasygogon*); syn. *Microstylum spinitarse* Macq. Dipt. exot. supp. 4. 61. 15. pl. 6, f. 4.

Beide sexen uit Oost-Indië, in het Museum te Budapest.

De exemplaren hebben eene lengte van 31 mm. en beantwoorden volkomen aan Walker's beschrijving, behalve op een enkel punt; hij geeft namelijk de kleur van het voorhoofd aan als «reddish-brown», terwijl dit aan de voor mij staande exemplaren even zwart is als al het overige. Ik kan daarin echter geen voldoende specifiek onderscheid zien.

Niet minder dan Walker's beschrijving, past die, welke Macquart heeft gegeven van zijn *M. spinitarse*, en ik twijfel dan ook niet, dat beiden dezelfde soort betreffen. In zijne afbeelding schijnt wel eenige overdrijving te zijn ten aanzien der borstels van het achterlijf en de pooten, die over 't geheel te veel als stekels zijn voorgesteld; toch valt het niet te ontkennen, dat, vooral aan de middeltarsen, de borstels talrijk en zeer stevig zijn. Het achterlijf is op de voorste helft dofzwart en eerst naar achteren wordt het glanzig; ter wederzijde van de eerste twee ringen is eene fijne zwarte beharing; eene dergelijke beharing is aan den achterrand van het schildje. De pooten zou ik niet eigenlijk zwart, maar donker pekbruin noemen. De koltjes zijn geel met zwarten steel.

3. **Microstylum fulventre** n. sp. ♂.

Kop en thorax zwart; achterlijf en pooten roodgeel; vleugels donkerbruin met paarsen weersluis.

Lengte 21 mm. (doch waarschijnlijk iets langer, omdat aan het

eenige exemplaar het uiterste eind van het achterlijf schijnt te ontbreken.

Voorhoofd en aangezicht zwart, smaller dan de oogen en met evenwijdige zijden; het aangezicht vlak; de knevelborstels zwart; de kinbaard roodgeel. Sprieten zwart (het derde lid afgebroken). Zuignuit merkkelijk langer dan de kop, zwart, aan het zeer spits toeloopende eind roestkleurig; palpen zwart, met zwarte beharing. Thorax, schildje en achterrug zwart; de onderkant van den prothorax met roodgele-, de schouderknubbels met zwarte beharing; meer naar achteren ter wederzijde van den thorax eenige zwarte borstels; aan den achterrand van het schildje eene fijne zwarte beharing; ook de uitstaande haren vóór de kolfjes donker. Achterlijf roodgeel; alleen de zeer korte eerste ring donkerbruin; de beharing roodgeel, in de zijden en op den buik bijzonder dicht. Pooten roodgeel, met dichte beharing van dezelfde kleur; de heupen en de spits der dijnen zwart; de laatste tarsenleden bruin; aan de schenen tusschen de beharing enkele zwarte borstels; ook de tarsen met zwarte borstels, aan de middeltarsen in grooter aantal; voetballen geel. Kolfjes bruinachtig met zwarten steel. Vleugels donkerbruin met sterken paarsen weerschijn; aan de voorste helft is het bruin krachtiger; kenmerkend is een donker vlekje in het bovenste gedeelte der tweede achtercel; het aderbe-loop normaal.

Een enkel mannelijk exemplaar uit Oost-Indië, in het Museum te Budapest. Ofschoon het eenigszins gebrekkig is en derhalve de beschrijving niet geheel volledig kan zijn, zal de soort toch wel herkend kunnen worden.

Bij het raadplegen der literatuur heb ik slechts drie Oost-Indische soorten gevonden, die even als deze, een zwarten thorax en roodgeel achterlijf hebben. Dit is het geval bij *M. Rhypae* Walk. List Dipt. Brit. Mus. II. 305 (*Dasygogon*), *M. rufiventre* Macq. Dipt. exot. I. 2. 31 en *M. eximium* Big. Ann. Soc. Ent. de France, 1878, 404). Geen van deze komt evenwel volkomen met bovenbeschreven nieuwe soort overeen. Bij *Rhypae* is de kop donker roestkleurig en zijn de borstels aan dijnen en schenen rood; *rufiventre*

heeft zwarte pooten; en bij *eximium* zijn de knevelbaard en de beharing der voorpooten wit.

4. **Microstylum albolimbatum** n. sp. ♂ ♀ (Pl. 3, fig. 1; fig. 2. kop in profiel; fig. 3. ♂ genitaliën van boven gezien; fig. 4. id. in profiel).

Zwart; thorax met lichte zijbanden; achterlijf met witachtigen achterzoom der ringen; vleugels zwartachtig grauw.

Lengte 18 mm.

Aangezicht half zoo breed als de oogen, flauw gewelfd, met evenwijdige zijden, geelachtig grijs; voorhoofd van dezelfde kleur; de knevelbaard uit stevige zwarte borstels bestaande; de kinbaard wit; het achterhoofd lichtgrijs. Sprieten zwart; de beide wortel-leden van gelijke lengte, met eenige zwarte borsteltjes; het derde lid zoo lang als de beide eerste leden te zamen, in 't midden iets verbreed, de eindgriffel rudimentair. Zuiger glanzig zwart, zoo lang als de kop, aan het puntig uiteinde met korte roodgele haartjes. Thorax dofzwart; de schouders, een band van daar boven den vleugelwortel tot aan het schildje, het schildje zelf, de zijden van den achterrug en eenige plekken in de borstzijden, grijsachtig wit; op den rug van den thorax is eene korte zwarte beharing en in de zijden, dicht voor den vleugelwortel, staan enkele stevige zwarte borstels; onder aan den prothorax en op de lichte plekken in de borstzijden is de beharing langer en sneeuwwit; ook op de voorheupen is zulk eene witte en zeer dichte beharing; eene opeenhoping van zwarte borstels bevindt zich vóór de inwrichting der kolfjes en eene tweede ter wederzijde van den achterrug. Achterlijf naar het einde iets versmald, fluweelzwart, de ringen met witachtigen achterzoom, die aan de middelste ringen het breedst is; ter wederzijde van den eersten en tweeden ring is eene uitstaande, witachtige of bleekgele beharing; genitaliën glanzig roodgeel, van onderen omgeven door eene dichte beharing van dezelfde kleur, die reeds aan den voorafgaanden lijfsring begint. Pooten glanzig zwart; de schenen meer pekbruin; de voor- en middenheupen hebben eene witte beharing, de achterheupen zijn aan de achterzijde wit bestoven; overigens hebben de pooten eenige stevige

zwarte borstels, die vooral aan de tarsen sterk ontwikkeld zijn. Kolfjes roodgeel. Vleugels gelijkmatig zwartachtig griuw.

Deze beschrijving is ontleend aan een mannelijk exemplaar van Darjeeling in Britsch-Indië. Twee wijfjes van dezelfde herkomst reken ik, ofschoon met eenigen twijfel, ook tot deze soort, omdat zij in alle plastische kenmerken met het ♂ overeenstemmen. Zij zijn iets grooter (20 mm.); de witte zijbanden van den thorax zijn breeder en duidelijker, terwijl ook op den rug van den thorax een paar witachtige langsstrepen zichtbaar zijn; het achterlijf eindigt vrij stomp en is aan den tip omringd door eene rij dikke, zwartachtige borstels; de witte beharing aan de voorzijde der voor- en middenheupen ontbreekt en is door enkele geelachtige borstels vervangen; de vleugels zijn niet zoo eenkleurig, maar alleen aan de voorrandshelft donker en tegen den achterrand zeer licht bruinachtig, welke kleuren in de middelste cellen vrij duidelijk en vlekkelig zijn afgescheiden; bovendien hebben de vleugels een paarsen glans.

Bij een der beide wijfjes is het achterlijf op de eerste drie ringen dofzwart met een grijswitten achterzoom van elken ring; het verdere gedeelte van het achterlijf is glanzig zwart; ook de pooten zijn zwart, alleen de midden- en achterschenen meer pekbruin.

Het andere vrouwelijk exemplaar wijkt meer af: niet alleen dat hier het achterlijf, in plaats van zwart, glanzig bruinrood is, ofschoon aan de voorste ringen ook min of meer een zwarten voorkant en een lichtgrijzen achterzoom te zien is; maar ook de dijen en schenen zijn geelrood en alleen aan de spits zwart; daarbij komt nog, dat de knevelbaard, alsmede de borstels vóór en achter de kolfjes, niet zwart, maar roodgeel zijn.

Indien werkelijk de drie voorwerpen tot dezelfde soort behooren, dan zou deze in de kleur van achterlijf, pooten en beharing sterk variëeren; doch zelfs wanneer men verschillende soorten moest aannemen, dan zouden zij toch eene eigenaardige groep in het genus *Microstylum* uitmaken, die zich onderscheidt door den dofzwarten thorax met witachtige of althans bleeke langsbanden, en waartoe ook *Microstylum (Dasygogon) imbutum* Walk.

en *trimeles* Walk. (Diptera Saundersiana, p. 96 en 97) en wellicht ook *Microstylum* (*Dasygogon*) *Polygnotes* Walk. en *Sura* Walk. (List Dipt. Brit. Mus. II. p. 305 en 345), allen van Oost-Indië, schijnen te behooren. *M. Sura* zou, volgens de beschrijving, vrij nabij komen aan het tweede, hierboven aangeduide, vrouwelijk exemplaar van *albolimbatum*, doch bij Walker is geen sprake van eenige grijswitte teekening op het achterlijf en de lengte wordt op slechts 7 lijnen aangegeven.

De beschikking over een rijker materiaal dan mij ten dienste staat, en de vergelijking der Walker'sche typen, zullen eerst later hier de ware verhouding, tusschen werkelijk afzonderlijke soorten en de daarbij voorkomende variëteiten, tot klaarheid kunnen brengen.

CENOPOGON nov. gen.

(κενός, nietig; πώγων, baard).

Slanke, geelachtige, bijna naakte soorten van middelmatige grootte. Kop meer breed dan hoog; aangezicht een weinig gewelfd; knevelbaard slechts uit een tweetal stevige borstels aan den mondrand bestaande; schedel tusschen de oogen ingezonken; de bijoogen op een bultje geplaatst. Sprietten ongeveer zoo lang als de kop; de beide wortelleden van gelijke lengte; het eerste cilindrisch; het tweede napvormig; het derde lid zoo lang als de beide voorafgaanden te zamen; de eindgriffel ontbreekt of is althans zeer rudimentair. Zuignuit recht vooruitstekend; palpen zeer klein. Thorax van boven gewelfd; het schildje klein. Achterlijf cilindrisch, aan de voorste ringen iets versmald, aan het eind gewoonlijk naar onderen omgebogen. Pooten slank; de voorschenen binnenwaarts met een kleinen, tandvormigen einddoorn; tarsen met goed ontwikkelde voetballen. Vleugels breed, zoo lang als het achterlijf; de randcel open; derde langsader gevorkt, de bovenste arm in de vleugelspits, de onderste arm in den achterrands uitloopende; middendwarsader merkkelijk vóór het midden der discoidaal-cel geplaatst; uit de discoidaal-cel ontspruiten drie aderen; alle achter-

cellen aan den vleugelrand geopend; onderste wortelcel (anaal-cel) aan haar einde sterk vernauwd, soms zelfs gesloten, doch niet gesteeld.

In vele opzichten, o. a. in het aderbeloop der vleugels, komt dit genus eenigszins overeen met de Afrikaansche geslachten *Laparus* en *Saropogon* Löw, en met het Zuid-Amerikaansche geslacht *Lochites* Schin. Dit laatste heeft ook den Laphrinen-achtigen vorm der sprieten; doch de knevelbaard is daar sterk gevuld en reikt tot het midden van het aangezicht. Bij *Laparus* en *Saropogon* daarentegen is de knevelbaard tot den mondrand beperkt, maar bij laatstgemeld genus en ook bij de meeste soorten van *Laparus* bestaat hij uit eene geheele rij van borstels, terwijl ook het derde sprietlid langer en dunner is. — Verwant schijnt ook te zijn het Zuid-Amerikaansch geslacht *Deromyia* Phil., doch daar is het achterlijf nog langer en dunner, en aan de achterpooten zijn de dijen en schenen verdikt; bovendien bestaat de knevelbaard uit meer dan twee borstels.

5. **Cenopogon bifidus** n. sp. ♂ ♀ (Pl. 3, fig. 6; fig. 7 kop in profiel).

Roodgeel; de thorax grauwbrown; het achterlijf met zwarte vlekken en dwarsbanden; de vleugels bruinachtig.

Lengte 11—16 mm.

Aangezicht iets smaller dan de oogen, grauwwachtig geel, met bleekgelen of witachtigen zijdeglans; de beide mondborstels geel. Sprieten roodgeel; het derde lid gewoonlijk van boven donkerder. Zuignuit glanzig zwart; palpen zwart, met zwarte haren. Thorax van boven donker grauwbrown, in de zijden grauwwachtig geel; schildje roodgeel. Achterlijf roodgeel, de eerste ring zeer kort, van boven zwart en eenigszins opgeheven; de tweede en derde ring cilindrisch; de tweede aan de basis met eene zwarte rugvlek en soms nog met een zwarte stip voor het einde; de derde bij de basis met een in 't midden afgebroken, donker dwarsbandje en een dergelijk bandje voor het einde; de vierde en volgende ringen zijn iets breeder, de vierde met twee doorlopende zwarte dwarsbanden; de vijfde zwart met een paar roodgele vlekjes; de zesde geheel zwart; de zwarte teekening van het achterlijf is meer of minder

uitgebreid en niet altijd even duidelijk; de mannelijke genitaliën zijn grootendeels glanzig zwart. Pooten roodgeel; achterheupen zwartachtig; achterdijen met zwarte spits en veelal met een zwarten langsveeg van boven; ook de middeldijen soms van boven bruin; in sommige exemplaren de basis der achterschenen bleekgeel, wat te meer uitkomt omdat de schenen dan tevens verder donkerder zijn; het einddoortje aan de voorschenen zwart; de laatste drie tarsenleden gebruind; de pooten hebben eenige verspreide bleekgele borstels. Kolfjes bruingeel. Vleugels donkerder of lichter bruin, aan de wortelhelft van den voorrand meestal het donkerst; basis der cubitaal-cel voorbij het eind der discoidaal-cel; middeldwarsader merkelijk voor het midden der discoidaal-cel; vierde achtercel aan het einde iets vernauwd; onderste wortelcel (anaal-cel) aan den vleugelrand spits toeloopend en soms gesloten.

Een ♀ van Sukabumi, West-Java (Fruhstorfer) in de collectie van de Poll; twee mannelijke exemplaren van Himalaja in het Museum te Budapest; ik bezit zelf een ♀ van Java (Piepers) en enkele exemplaren van beide seksen van Darjeeling.

Tot het geslacht *Cenopogon* behooren ook *Dasyopogon volcatus* Walk. uit Oost-Indië, *Hypsaon* Walk. en *Cerco* Walk., beiden van China (Walk. List Dipt. Brit. Mus. II. p. 346, 348 en 349). Dit blijkt voldoende uit de generieke kenmerken, voor die soorten door Walker aangegeven (l. c. VI. p. 469) en de vrij uitvoerige beschrijvingen. Ik zou zelfs geneigd zijn, *D. volcatus* met mijn *Cenopogon bifidus* te identificeren, indien Walker niet uitdrukkelijk zeide: « legs with short black hairs », waarvan bij de door mij onderzochte voorwerpen niets te zien is, terwijl ook sommige andere bijzonderheden niet volkomen passen.

Het komt mij waarschijnlijk voor, dat ook sommige Zuid-Afrikaansche soorten van *Laparus*, door Löw beschreven (*L. pubchriventris*, *cuneatus*, *gracilipes* en *pedunculatus*), bij welke de knevelbaard slechts uit twee borstels bestaat, evenzeer tot het genus *Cenopogon* kunnen worden gebracht, alsmede *Laparus oralis*, van de kust van Guinea, door mij in de Comptes rendus de la Soc. Ent. de Belgique van 1884 beschreven.

L A P H R I N A E.

6. **Laphria gigas** Macq. Dipt. exot. I. 2. 65. 7. — Een ♂ van Java (Fruhstorfer) in het Brusselsche Museum; het is gelijk aan het ♂, zooals ik dit beschreven heb in het Tijdschrift v. Entomol. XV. p. 165; ook in grootte komt het vrij wel daarmede overeen, daar de lengte 28 mm. bedraagt. Dit is het eerste Javaansche exemplaar, dat mij is voorgekomen; Macquart geeft Oost-Indië als vaderland aan; de voorwerpen van het Leidsch Museum zijn van Borneo, even als *Laphria horrida* Walk., die hoogst waarschijnlijk synoniem is.

7. **Laphria egregia** n. sp. ♂ (Pl. 3, fig. 8).

Roodgeel; sprieten en strepen op den thorax zwart; achterlijf zwart, met gelen achterrand der ringen; beharing, ook die der palpen, geel; vleugels geelachtig.

Lengte 29 mm.

Kop weinig breeder dan de thorax, roodgeel; voorhoofd en aangezicht vrij breed, de onderste helft van het aangezicht bultig vooruitstekend; de geheele knevelbaard, de beharing onder de sprieten en die onder aan de basis van den zuignuit roodgeel; de kinbaard iets bleeker. Sprieten zwart; de beide wortelleden met gele beharing; het derde lid zeer slank, anderhalfmaal zoo lang als de wortelleden te zamen. Zuignuit glanzig zwart, langer dan de kop, aan het eind met bleekgele haartjes; palpen zwart, aan den tip met dichte, vrij lange, roodgele beharing. Thorax roodgeel, met drie bruinzwarte langsbanden, waarvan de middelste geheel doorloopt, maar de beide zijbanden aan den dwarsnaad onderbroken zijn; borstzijden zwart met eene gele vlek boven de middenheupen; schildje zwart, aan den achterrand met gelen zoom en eene reeks lange gele borstellharen. Achterlijf lang en slank, aan het eind spits toeloopend, zwart met gelen achterrand der ringen; de zwarte kleur door de dichte gele beharing, naar gelang van het daarop vallend licht, soms tot het bruinroode overgaande; de mannelijke genitaliën (fig. 9) bestaan uit een paar

glanzig kastanjebruine bovenkleppen, een zwartachtig, kegelvormig orgaan van onderen, een en ander met lange gele haren, en in het midden een zwart, driedradig aanhangsel. Pooten geelrood; de heupen zwart; dijnen van boven meer of min bruin; de achterdijen eenigszins gebogen en voorbij het midden verdikt; ook de achterschenen aan de basis flauw gebogen; al de dijnen en schenen met dichte, lange, gele of vosroode beharing; zelfs de tarsen met dergelijke haren; voethaken zwart; voetballen geel. Kolfjes geel. Vleugels bruingeel, aan de spits en langs den achterrandsrand grauwachting; de aderen roodgeel.

Een ♂ van Noord-Borneo (Brunei) in het Museum te Brussel.

De soort komt door hare grootte en in vele opzichten overeen met *Laphria gigas* Macq., doch is gemakkelijk te herkennen aan de gele dwarsbanden en de gele beharing van het achterlijf, de niet zwarte achterdijen, den gelen kinbaard, de gele (niet zwarte) beharing der palpen en de vosroode (niet zwarte) beharing aan de binnenzijde der achterschenen. Zij is als 't ware een middenvorm tusschen *L. gigas* en de veel kleinere *L. Reinwardtii* Wied. Van deze laatste onderscheidt zij zich, behalve door hare meerdere grootte, door het gemis van zwarte haren in den knevelbaard, door den gelijkmatig breedten middenband van den thorax (in *Reinwardtii* is de middenband van voren merklijk breeder en wordt naar achteren allengs smaller) en door den breederen en minder scherp afgescheiden gelen achterzoom der lijfsringen; ook zijn de genitaliën meer uitpuilend en gelijken veel op die van *gigas*.

8. *Laphria Reinwardtii* Wied. Auss. Zweifl. I. 508. 7; Macq. Dipt. exot. supp. I. 72. — Ik zag een exemplaar van Java (Fruhstorfer) uit het Brusselsche Museum en eenige, mede van Java, uit het Museum te Budapest; allen wijfjes. Bij al deze voorwerpen zijn de langere haren van den knevelbaard zwart, gelijk Macquart die ook beschrijft.

9. *Laphria gilvodes* n. sp. (Pl 4, fig. 1; fig. 2, kop in profiel).

Zwart; achterlijf rood; aangezicht goudgeel; vleugels aan de spitshelft bruin.

Lengte 23 mm.

Kop iets breeder dan het breedste gedeelte van den thorax; voorhoofd zwart, diep ingezonken; aangezicht met evenwijdige zijden, dicht bedekt met goudgele beharing, die onmiddellijk onder de sprieten langer is; knevelbaard geel, waartusschen een aantal langere zwarte borstelharen; kinbaard mede met enkele donkere haren er tusschen; beharing van het achterhoofd uitsluitend zwart. Sprieten slank, zwart; de beide wortel-leden met zwarte haren; het derde lid anderhalfmaal zoo lang als de wortel-leden te zamen. Zuignuit glanzig zwart, langer dan de kop; palpen zwart; aan de spits met zwarte haren. Thorax en schildje zwart; de rug van den thorax met korte, vale beharing, die echter de grondkleur weinig verandert; borstzijden grijsachtig; de achterrand van het schildje met eene rij lange donkere borstel-haren. Achterlijf helder rood; de korte eerste ring zwart; somtijds bij het ♂ bovendien zwarte zijvlekken op de drie volgende ringen; mannelijke genitaliën weinig uitstekend en zwart, even als de korte eierbuis van het ♀. Pooten zwart, stevig; dijen verdikt; de achterdijen en achterschenen iets gekromd; de pooten overal met eene lange en dichte, deels grijze, deels zwarte beharing en met zwarte bortels; bij het ♀ is de beharing der pooten over 't geheel lichter van kleur, waardoor de zwarte borstels meer uitkomen; aan de schenen zijn deze vooral bijzonder lang; bij een der beide mannetjes is de beharing onder aan de wortelhelft der voordijen roodachtig. Kolfjes roodgeel. Vleugels aan het wortelgedeelte bijna glasachtig, aan de spits helft bruin; de bruine tint bedekt de discoïdaal-cel, al de achtercellen en het eind der onderste wortel-cel; middeldwarsader op een vierde gedeelte van de lengte der discoïdaal-cel.

Drie exemplaren (2 ♂, 1 ♀) van Darjeeling.

Deze soort lijkt zeer op de Europeesche *L. gilva* L., doch is wat forscher gebouwd; de dijen zijn meer verdikt en de pooten over 't geheel sterker behaard; zij verschilt bovendien door het goudgele aangezicht en de krachtiger bruine kleur aan de spits helft der vleugels.

10. **Laphria ignobilis** v. d. Wulp, Tijdschrift v. Entom. XV. 173. 8 en Diptera Sumatra-exped. 22. 3. — Een vrouwelijk exemplaar van Java (Fruhstorfer) in het Museum te Brussel en een dergelijk van dezelfde herkomst in het Museum te Budapest; dit laatste is kleiner (lengte slechts 11 mm.).

11. **Laphria leucoprocta** Wied. Auss. Zweifl. I. 517. 30. — Wiedemann heeft deze fraaie soort beschreven naar exemplaren uit het Leidsche Museum, doch deze schijnen daar verloren te zijn gegaan. Fruhstorfer heeft nu de soort op Java weergevonden, zoodat zij thans vertegenwoordigd is in de Museums te Brussel en te Budapest, alsmede in de collectie van de Poll; in laatstgemelde collectie berust ook een voorwerp, door Kannegieter van het eiland Nias overgezonden.

Zeer verwant, misschien zelfs dezelfde soort, schijnt *L. ampla* Walk. (Proc. Linn. Soc. V. 147. 16) van Amboina, waarvan echter de derde lijfsring eene goudgele beharing zou hebben, die op de Javaansche voorwerpen ontbreekt. Ook *L. Bernsteinii* v. d. Wulp (Tijdschr. v. Entom. XV. 47. 11) komt zeer nabij *leucoprocta*, doch onderscheidt zich door de geheel gele tarsen en door de vleugels, die aan de basis niet helder zijn.

12. **Laphria aberrans** n. sp. ♀.

Zwart; de thorax met gele teekening; het achterlijf met gele zijvlekken; uitstaande beharing vóór de kolfjes geel; vleugels bruin, aan de basis glasachtig.

Lengte 13 mm.

Voorhoofd en aangezicht bruíngeel; de gezichtsbult weinig uitstekend; knevelbaard aan den mondrand geel, van boven met een aantal langere zwarte borstelbaren; kinbaard en de beharing van het achterhoofd geel. Spriet en slank. Zuignuit lang, glanzig zwart. Thorax zwart, met korte dichte grauwege beharing; de schouders, een in 't midden onderbroken band langs den dwarsnaad, alsmede een zijband achter den naad, met een daaraan verbonden smalleren achterzoom, goudgeel met gele beharing.

Schildje zwartachtig, aan den achterrand met gelen zoom en een aantal lange gele borstelharen; de lange uitstaande haren vóór de kolfjes mede geel. Achterlijf zoo breed als de thorax, met evenwijdige zijden, dofzwart; de tweede en de beide volgende ringen elk met eene driehoekige gele zijvlek en beharing van dezelfde kleur. Pooten zwart met eenigen glans; de heupen grauwegeel als de borstzijden; de dijen matig verdikt en even als de schenen met lange gele beharing en gele borstels; de achterschenen flauw gebogen. Kolfjes roodgeel. Vleugels bruin, aan den wortel bijna glasachtig; het lichte gedeelte reikt aan den voorrand tot de nitmondiging der hulpader en neemt de geheele bovenste wortelcel, benevens de basaal-helft der middenste wortelcel in; middendwarsader op een derde van de lengte der discoidaal-cel.

Twee vrouwelijke exemplaren van Sukabumi, West-Java (Fruhstorfer) in de collectie van de Poll; een derde, mede vrouwelijk exemplaar, van dezelfde herkomst, in het Museum te Budapest.

De soort komt het meest overeen met *L. Mulleri* v. d. Wulp (Tijdschr. v. Entom. XV. 174. 9), doch onderscheidt zich door merkelijk minder grootte, door geheel zwarte dijen en door de gele (in plaats van zwarte) kleur van de lange beharing voor de kolfjes.

13. *Laphria furva* n. sp. ♂.

Donkerbruin; achterlijf, sprieten en pooten zwart; aangezicht, alsmede de voor- en middenschenen met roodgele beharing; vleugels bruin.

Lengte 18—22 mm.

Voorhoofd zwart; aangezicht met dichte, roodgele, goudgeel weerschijnende beharing, aan de onderste helft een weinig vooruitstekend; de beharing onder de sprieten langer en met enkele zwarte haren gemengd; knevelbaard uit lange zwarte borstelharen bestaande, met enkele kortere roodgele haren er tusschen; kinbaard roodgeel; beharing van het achterhoofd donkerbruin. Sprieten zwart; de wortelleden met zwarte borstels; het derde lid slank, bijna anderhalfmaal zoo lang als de beide wortelleden te zamen. Zuig-

snuit langer dan de kop, glanzig zwart, aan de basis van onderen met zwarte borstels; palpen klein, zwart, aan de spits met gele beharing. Thorax zwart, doch door eene korte, dichte, vaalgele beharing donkerbruin schijnende; eene zijstreep is roodgeel, en ook in de borstzijden vertoonen zich min of meer duidelijke vlekken van die kleur; schildje zwartachtig, aan den achterrand met eene rij lange, fijne, zwarte borstelharen; de uitstaande haren vóór de kolfjes zwart. Achterlijf zwart, de eerste twee ringen in de zijden met roodgele beharing; mannelijke genitaliën glanzig zwart. Pooten glanzig zwart; dijen verdikt; achterschenen gekromd; de pooten hebben eene lange en dichte beharing; aan de voorschenen is die beharing roodgeel en zoo dicht, dat de grondkleur er geheel door bedekt is; aan de buitenzijde der middenschenen is de beharing mede roodgeel, doch aan den binnenkant, waar zij langer is, zwart, even als de overige beharing der pooten; klauwen zwart; voetballen roodgeel. Kolfjes roodgeel. Vleugels donkerbruin, aan het uiterste wortelgedeelte slechts een weinig lichter; de eerste achtercel aan het einde niet vernauwd.

Verscheidene exemplaren (allen mannetjes) van Darjeeling.

14. **Laphria flavifacies** Macq. Dipt. exot. supp. 4. 72. 56; v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 182. 17; id. Dipt. Sumatra-exped. 23. 6. — Een ♀ van Sukabumi, West Java (Fruhstorfer) in de collectie van de Poll; het komt volkomen overeen met de exemplaren van het Leidsch Museum.

15. **Laphria notabilis** Macq. Dipt. exot. I. 2. 71. 20; v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 187. 29. pl. 10 f. 5; Ost. Sack, Ann. Mus. Genova, XVI. 128. — Een ♂ van Waigoe en een paartje van Kinigunang, Nieuw Pommeren (C. Ribbe) in het Museum te Budapest. Bij de exemplaren van Nieuw Pommeren zijn de donkere vlekken der vleugels slechts flauw aangeduid; daarentegen zijn de zwartbruine zoomen aan den voorrand der achterlijfsringen, vooral bij het ♀, zeer donker en scherp begrensd, wellicht veroorzaakt door afwisseling der gele bestuiving.

16. *Laphria soror* v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 180. 25. — Een ♂ van Kinigunang, Nieuw Pommeren (C. Ribbe), een ♀ van Batjan en een tweede ♀ van Amboina, allen in het Museum te Budapest. — Het derde spriettlid is aan de basis roodgeel, even als de beide wortelleden, doch wordt naar het uiteinde zwart; er is alzoo ook in dit opzicht geen verschil met de Javaansche *L. alternans* Wied., waarmede trouwens alle plastische kenmerken overeenstemmen. Ik begin daarom te twijfelen, of *soror* wel inderdaad eene zelfstandige soort is, en of zij niet veeleer moet beschouwd worden als eene locale variëteit van *alternans*, waarbij zich eene zwarte teekening op de pooten heeft ontwikkeld.

17. *Laphria nigrocaerulea* v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 194. 29. — Een ♂ en ♀ van Kinigunang, Nieuw Pommeren (C. Ribbe) in het Museum te Budapest. Het ♂, dat mij vroeger onbekend was, onderscheidt zich, buiten de gewone sexueele verschillen, in niets van het ♀.

18. *Laphria erythropus* n. sp. ♂.

Zwart, met witte schouderplekken, geelroode pooten en bruine vleugels; de dwarsaderen, waarmede de discoidaal-cel en de vierde achtercel worden gesloten, maken te zamen ééne rechte lijn.

Lengte 16 mm.

Aangezicht grijs, smaller dan de oogen, met parallele zijden, sterk gewelfd; knevelbaard zwart, uit stevige borstels bestaande en het gewelfde gedeelte van het aangezicht geheel innemende; van boven zijn nog eenige dunnere haren. Sprieten, zuignuit en palpen zwart; de wortelleden der sprieten met zwarte borstels; het derde lid lang-elliptisch, langer dan de beide wortelleden te zamen. Zuignuit ongeveer zoo lang als de kop, aan de spits met witachtige haartjes; palpen zwart behaard. Thorax zwart; de schouders, daarachter nog een paar stippen, ook een paar zijlijntjes aan den dwarsnaad, alsmede eene vlek op de achterhoeken, wit; borst-zijden ongevekt; schildje zwart. Achterlijf glanzig zwart, met flauwen paarsen gloed; in de zijden van den tweeden, derden en

vierden ring een witachtig vlekje; genitaliën (Pl. 4, fig. 3 en 4) naar verhouding klein; de bovenkleppen aangesloten, te zamen stomp kegelvormig, met lange, penseelvormige, zwarte beharing; van onderen nog een paar haakvormige, mede zwart behaarde organen. Pooten geelrood; de heupen zwart; de laatste twee of drie tarsenleden bruinachtig; de dijën weinig of niet verdikt; de schenen met eenige verspreide zwarte borstels. Kolfjes roodgeel. Vleugels (fig. 5) donkerbruin, alleen in de wortelcellen en aan het begin van den achterrand lichter; de tweede langsader in eene bocht met de eerste vereenigd en daarna nog een eind voortgezet, eer zij in de randader uitloopt; middeldwarsader op ongeveer het eerste derde gedeelte van de lengte der discoidaal-cel; de dwarsader aan het einde der discoidaal-cel in gelijke richting en eene zelfde rechte lijn vormende met de dwarsader, waarmede de vierde achtercel gesloten is.

Een enkel mannelijk voorwerp van *Kinigungang* in Nieuw Pommeren (C. Ribbe) in het Museum te Budapest.

De soort gelijkt op het eerste gezicht zeer op *L. leucoprocta*, doch is gemakkelijk van deze te onderscheiden door het *Atomosia*-achtig aderverloop, hetwelk met dat van *L. scapularis* overeenkomt; van deze laatste verschilt zij door de roode pooten.

19. **Maira spectabilis** Guér. Voyage de la Coquille, Zool. II. 292 (*Laphria*); v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 199. — Verscheidene exemplaren van beide seksen, van *Kinigungang*, Nieuw Pommeren (C. Ribbe) in het Museum te Budapest.

20. **Maira aenea** Fabr. Syst. Antl. 163. 23 (*Laphria*); Wied. Auss. Zweifl. I. 515. 28 (*Laphria*); v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 202. 4. — Eenige exemplaren van Amboina (Doleschall), van Batjan en van *Kinigungang* (C. Ribbe) in het Museum te Budapest. Ofschoon al deze voorwerpen zeer verschillen in grootte (9—16 mm.), kan ik er geen kenmerken aan ontdekken, die aanleiding zouden geven er meer dan ééne soort in te zien.

21. *Maira tuberculata* v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 211. 11.— Ik zag een ♂ van Java, uit het Museum te Budapest; het steemt overeen met de beide vrouwelijke exemplaren, die zich in het Leidsche Museum bevinden, ook in de kegelvormige verhevenheid van het voorhoofd en in de lange dunne sprieten. Zooals gewoonlijk, is het achterlijf slanker dan dat der wijfjes en zijn de pooten veel ruiger behaard; de genitaliën vormen eene duidelijk afgescheiden knobbelachtige voortzetting van het achterlijf.

22. *Michotamia analis* Macq. Dipt. exot. I. 2. 72. Pl. 6 fig. 6. — Deze soort heb ik leeren kennen door een vrouwelijk exemplaar van Java (Fruhstorfer) uit het Museum te Brussel. Ofschoon Macquart's beschrijving enkel het ♂ betreft, vind ik toch genoegzame overeenkomst, om niet aan mijne determinatie te twijfelen. De vorm van het achterlijf (aan de voorste ringen smal en naar achteren verbreed) is zeer kenmerkend voor het genus. De midden-dijen hebben een zwarten veeg op de bovenzijde, de achterdijen een dergelijken zoowel van boven als van onderen; de laatste vier tarsenleden zijn zwart. Het steeltje aan de basis der vierde achtercel is aan het voor mij staande exemplaar slechts kort, veel korter althans dan in Macquart's afbeelding wordt voorgesteld.

A S I L I N A E.

23. *Promachus leoninus* Löw, Linn. Entom. III. 404. — Löw beschreef deze soort naar exemplaren, door hem op de Grieksche eilanden en in Klein Azië gevangen. Zij heeft echter eene veel grootere verbreiding, daar zij ook in de Himalaja-streek voorkomt en daar zeker geen zeldzaamheid moet zijn, getuige eene geheele reeks van exemplaren, van Darjeeling, in mijn bezit. Ook in het Museum te Budapest bevindt zich, behalve eenige voorwerpen uit Klein Azië en Syrië, een paartje van Himalaja.

Aan Löw's nauwkeurige beschrijving valt niets bij te voegen. *Pr. leoninus* is eene fraaie soort, zeer kenbaar aan hare ruige gele beharing, de gele banden van het achterlijf en de sneeuw witte

pluim, die de mannelijke genitaliën bedekt. Ik geef hierbij eene afbeelding van het ♂ op Pl. 4 fig. 6, alsmede eene schetsteekening van den kop in profiel fig. 7, en van de mannelijke genitaliën van boven gezien fig. 8.

24. **Promachus bifasciatus** Macq. Dipt. exot. I. 2. 98 14 (*Trupanea*); v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 223. 2. — Eenige exemplaren van beide seksen, van Toli Toli, Noord-Celebes (Fruhstorfer) in het Museum te Budapest.

In mijne beschrijving (l. c.), die enkel het ♂ betrof, noemde ik kortaf den kop zwart; in de vrouwelijke exemplaren, die ik nu kon onderzoeken, heeft het aangezicht eene aschgrauwe bestuiving, hetgeen ook aan sommige mannelijke voorwerpen in meer of minder mate voorkomt. Hierdoor wordt de reeds vrij wel vastgestelde synonymie van *Trupanea strenua* Walk. met deze soort ten volle bevestigd.

25. **Promachus leucopareus** v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 227. 5. — Mijne beschrijving van deze soort berustte op een enkel mannelijk exemplaar, in het Leidsch Museum voorhanden. Twee vrouwelijke exemplaren van Sukabumi, West Java (Fruhstorfer) bevinden zich in de collectie van den Heer Neervoort van de Poll, en worden door mij zonder bedenking tot deze soort gebracht, niettegenstaande eenige verschillen. Het aangezicht is meer grauwgeel. Bij het meest gave der beide exemplaren vertoont zich eene duidelijke teekening op den rug van den thorax, uit vier zwarte langsstrepen bestaande, waarvan de beide middelste geheel doorloopen en de beide zijdelingsche in drie vlekken zijn gedeeld. Het achterlijf is op de eerste vier ringen grijs met okergele bestuiving; de volgende ringen zijn glanzig zwart en veel smaller; schijnbaar nemen zij deel aan de vorming der evenzoo gekleurde eierbuis. De borstels der pooten, ook die aan den achterkant der voorschenen, welke bij het ♂ eene gele kleur hebben, zijn bij deze wijfjes allen zwart.

26. **Promachus albicauda** v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 228. 6. — Een ♂ en twee wijfjes van Toli Toli, Noord Celebes (Fruhstorfer) in het Museum te Budapest. — Een der beide wijfjes is merkelyk grooter (lengte 26 mm.); het vermoeden, dat de soort dezelfde zou zijn als *Trupanea varipes* Macq., krijgt hierdoor meer waarschijnlijkheid, omdat nu het bezwaar vervalt, dat Macquart eene merkelyk grootere soort zou hebben beschreven. Intusschen is Macquart's beschrijving zoo kort en oppervlakkig, dat alleen door vergelyking van typische exemplaren de synonymie met volle zekerheid kan worden vastgesteld.

Trupanea concolor Walk. (Proc. Linn. Soc. V. 259. 6), mede van Celebes, schijnt eene zeer verwante soort, doch bij deze bestaat de knevelbaard uit vele zwarte borstels, terwijl de knevelbaard bij *albicauda* geel is en alleen van boven met enkele zwarte borstels.

27. **Promachus contradicens** Walk. Proc. Linn. Soc. III. 87. 38 (*Trupanea*). — Een ♀ van Toli Toli, Noord Celebes (Fruhstorfer) in het Museum te Budapest — Walker's beschrijving past volkomen. Op elk der eerste vier achterlijfsringen is eene groote, vierkante, fluweelzwarte vlek, die tegen den voorkant van den ring aansluit en de grijze kleur van de zijden en den achterrand vrijlaat; de verdere ringen zijn glanzig zwart en sterk verdund; zij nemen, op de wijze van het genus *Itamus*, deel aan de vorming der eierhuis. Ditzelfde wordt ook bij verscheidene andere Indische *Promachus*-soorten aangetroffen en zal wellicht aanleiding tot generieke afscheiding kunnen geven. Als zoodanig noem ik *Promachus (Trupanea) interponens* Walk. (l. c. 280. 37), *addens* Walk. (l. c. 38), *gilolana* Walk. (l. c. VI. 7. 16), *transacta* Walk. (l. c. VII. 207. 25); voorts *Pr. inornatus* v. d. Wulp (Tijdschr. v. Entom. XV. 230. 7) en *vittula* v. d. Wulp (Tijdschr. v. Entom. XXIII. 167. 21). — *Trupanea gilolana* en *transacta* schijnen, naar de beschrijvingen te oordeelen, nauwelijks van *contradicens* te verschillen; ditzelfde is ook het geval met *Promachus vittula*. Omtrent de synonymie dezer laatste soort met *contradicens* had ik waarschijnlijk zekerheid kunnen verkrijgen door vergelyking der exemplaren,

waartoe ik thans niet meer in de gelegenheid ben, omdat ik het exemplaar reeds naar Budapest heb teruggezonden.

Ook van *Trupanea complens* Walk. (Proc. Linn. Soc. V. 236. 28) worden de laatste vier lijfsringen «styliform» genoemd. In strijd hiermede heet het nochtans aan het slot der beschrijving, dat de soort verwant zou zijn met *Tr. strenua*; deze laatste toch is hoogstwaarschijnlijk dezelfde als *Tr. bifasciata* Macq. en heeft in ♀ het achterlijf niet staartvormig verdund. In verband hiermede, acht ik het zeer opmerkelijk, dat Osten Sacken, die de typische exemplaren van *Tr. complens* in het Britsch Museum heeft nagezien, daar alleen het ♂ gevonden heeft (zie Ann. Mus. Genova, XVI. p. 424). Zou men wellicht hebben ingezien, dat de beide seksen eigenlijk niet bijeen hoorden?

28. **Philodicus javanus** Wied. Auss. Zweifl. I. 494. 403 (*Asilus*); v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 232. — Van deze op Java zoo gemeene soort bestaan wellicht nog meer synoniemen dan die, welke reeds vroeger door mij zijn aangewezen. Zoo is, volgens Schiner (Verh. Zool. bot. Ges. XVI. p. 689) *Asilus agnitus* Wied hoogstwaarschijnlijk = *Trupanea rubritarsata* en bij gevolg = *Philodicus javanus*. Ook *Trupanea fusca* Macq. schijnt, niettegenstaande hare meerdere grootte (12 lin.) daartoe te behooren.

In mijn «Catalogue of the Diptera from South Asia» heb ik de volgende soorten in het genus *Promachus* opgenomen, die door Schiner (l. c. p. 712) tot *Philodicus* gebracht worden; te weten *Trupanea Westermanni* Macq., *rufo-ungulata* Macq., *apicalis* Macq., *rujibarbis* Macq., *externetestacea* Macq., *innotabilis* Walk. en *confinis* Walk. Uit de meest nog al oppervlakkige beschrijvingen dezer soorten valt het moeielijk te beslissen, in hoever zij werkelijk als afzonderlijke species zijn te beschouwen en komen ook de onderlinge verschilpunten niet duidelijk aan het licht.

29. **Philodicus chinensis** Schin. Dipt. Novara Reise, 179. 58. — Twee ♂ en twee ♀ van Singapore (Xantus) in het Museum te Budapest. Schiner's beschrijving past op deze voorwerpen. De soort

onderscheidt zich van *Ph. javanus* vooral door de geheel zwarte pooten; de binnenzijde der voorschenen en de onderzijde van het eerste lid der voortarsen zijn echter door eene dichte, vosroode beharing bedekt; de borstels der pooten, evenals die in de zijden des achterlijfs, zijn allen zwart; de gele knevelbaard heeft van boven eenige zwarte haren. De mannelijke genitaliën hebben, als de bovenkleppen gesloten zijn, dezelfde eivormige gedaante als bij de Javaansche soort, met dit verschil, dat hier van boven uit de spleet nog een stomp orgaan in schuine richting uitsteekt, waarvan in *javanus* geen spoor te zien is. De eierbuis van het ♀ is aan het eind eenigszins stomp en daar met eenige korte, doornachtige borsteltjes bezet. De grauwe teekening der vleugels is flauw en loopt niet langs den achterrand door, maar eindigt in de tweede achtercel. In het aderbeloop zie ik een klein, doch standvastig verschil tusschen de beide soorten: bij *chinensis* is de ader, die de tweede achtercel van de derde afscheidt, vrij sterk gebogen, terwijl zij bij *javanus* nagenoeg recht is. ¹⁾)

30. **Pamponerus mendax** Walk. Trans. Ent. Soc. Lond. n. ser. IV. p. 130 (*Asilus*). (Pl. 4 fig. 9; 10, kop in profiel).

Verscheidene exemplaren, van Toli Toli, Noord Celebes (Fruhs-torfer) in het Museum te Budapèst. De beschrijving, door Walker van het ♂ gegeven, laat geen twijfel over omtrent de juistheid der determinatie. Eene meer uitvoerige beschrijving, beide seksen betreffende, moge de soort, — die de kenmerken van het genus *Pamponerus* bezit, — nader leeren kennen.

Lengte 24—26 mm. — Aangezicht roodgeel, van boven smal, naar onderen iets verbreed; de gezichtsbult tot dicht onder de sprieten reikende en geheel door den zwarten knevelbaard bezet; voorhoofd zwartachtig, met fijne zwarte haren; de kin- en bakkenbaard witachtig. Sprieten zwart; het eerste lid vrij lang, cilindrisch, van onderen behaard; het tweede half zoo lang als het eerste; het

1) Mijne afbeelding Tijdschr. v. Entom. XV. pl. 11. f. 15, die den vleugel van *Ph. javanus* voorstelt, is in dit opzicht niet geheel juist: het bedoelde adertje is daar te veel gebogen.

derde iets langer dan het tweede, doch korter en dunner dan het eerste lid, aan het eind spits toeloozend; de eindborstel zoo lang als de geheele spriet. Zuignuit glanzig zwart, niet langer dan de kop; palpen zwart, met zwarte beharing. Thorax op den rug aschgrauw, met bruinzwarte langsbanden, die zoo breed zijn, dat er slechts lijnvormige, soms vrij onduidelijke tusschenruimten overblijven; borstzijden grijs, ten deele met donkerder plekken; de thorax heeft eene korte, vrij dichte, zwarte beharing, die naar achteren langer en meer borstelachtig wordt; schildje zwartachtig grauw, aan den achterrand met een paar zwarte borstels. Achterlijf slank, ruim dubbel zoo lang als de thorax, zwart, veelal met min of meer duidelijke lichtere insnijdingen; bij het ♂ de voorste ringen in de zijden en van onderen met lange en dichte, zwarte beharing; mannelijke genitaliën breed, glanzig zwart, met zwarte beharing; het achterlijf van het ♀ veel minder ruig behaard, de eierbuis klein, kegelvormig. Pooten glanzig zwart; de heupen grauw; bij het ♂ de dij en schenen met lange, dichte beharing, die bij het ♀ ontbreekt en slechts door eenige zwakke borstels is vervangen; in beide seksen is aan het eerste en derde paar pooten de binnenzijde der schenen, alsmede de onderzijde van het eerste tarsenlid roestkleurig door eene korte en dichte beharing; de voetballen zijn bruinachtig. Vleugels van het ♂ aan de wortelhelft melkwit, aan de spitshelft bruinachtig en vooral naar het einde donker; bij het ♀ zijn zij meer over 't geheel bruinachtig, alleen naar den wortel iets lichter, doch niet wit; onderste arm der cubitaal-vork duidelijk gebogen; de bovenste der uit de discoidaalcel voortspruitende aderen aan haren oorsprong een weinig opgebogen, waardoor de eerste achtercel in 't midden iets wordt vernauwd; middendwarsader op het midden der discoidaalcel.

Het ♂ is zeer kenbaar door het melkwitte gedeelte der vleugels bij het overigens zwarte uitzicht. Onder de vrouwelijke exemplaren vind ik er een, dat afwijkt door de roode kleur der voorpooten; daar het overigens geheel met de anderen overeenstemt, geloof ik daarin slechts eene variëteit te moeten zien.

31. **Pamponerus nigritulus** v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 235. — Een paartje, uit de Molukken afkomstig, berust in het Museum te Budapest. — Mijn vermoeden (l. c. p. 236), dat deze soort dezelfde zou kunnen zijn als *Asilus atratulus* Walk., heeft zich niet bewaarheid. Ik heb deze laatste thans ook leeren kennen (zie hieronder). Beide soorten verschillen zeer van elkander; *atratulus* is veel kleiner; de genitaliën zijn geheel anders gevormd en de eierbuis van het ♀ is van terzijde platgedrukt, hetgeen aan de soort eene plaats aanwijst in het genus *Machimus*.

32. **Machimus atratulus** Walk. List Dipt. Brit. Mus. VII. 724. 208 (*Asilus*). — Een ♂ en ♀ van Sukabumi, West-Java (Fruhstorfer) in de collectie van de Poll. — Walker's beschrijving past volkomen. De soort is een der kleinste Asiliden, die in onze Oost-Indische bezittingen voorkomen; zij is, zelfs met inbegrip der eierbuis van het ♀, slechts $11\frac{1}{2}$ mm. lang. De gezichtsbult beslaat wel twee derden van het aangezicht en is geheel bezet door den dichten zwarten knevelbaard; ook de onderzijde van de wortelleden der sprieten hebben eene lange zwarte beharing; de kinbaard is wit. De grondkleur van den thorax is eigenlijk grijs, maar de zwarte langsbanden op den rug zijn zoo breed, dat er van de grondkleur alleen smalle tusschenruimten overblijven; de beide zijbanden zijn in drie vlekken opgelost, die mede slechts even van elkander gescheiden zijn; het lichtgrijze schildje heeft aan den achterrand eene rij van lange, opstaande, zwarte borstelharen; ook de achterste helft van den thorax is met dergelijke borstels bezet; aan het zwarte achterlijf zijn de insnijdingen der voorste ringen witachtig, wat in de zijden zich tot een vlekje verbreedt. Mannelijke genitaliën (Pl. 4, fig. 11) glanzig zwart en zwart behaard; tusschen de twee groote, omhoog gerichte bovenkleppen, komt een tepelvormig, aan het eind twee-tongig orgaan te voorschijn; en van onderen gaat van den laatsten lijfsring een verlengstuk uit, dat in een paar behaarde tepeltjes eindigt. De eierbuis van het ♀ is zoo sterk van terzijde samengedrukt, dat zij, van boven gezien, een naaldvormig aanzien heeft. Tegen de heupen en van onderen aan de voordijen

is eene witachtige beharing; de borstels der pooten zijn allen zwart, die aan de schenen, en vooral aan den buitenkant der voorschenen bijzonder lang. Vleugels (fig. 12) met uitgebreide grauwe teekening, die allcen de basis en de beide bovenste wortelcellen vrijlaat; middeldwarsader ongeveer op het midden der discoidaal-cel.

Afgaande op de beschrijving, door Macquart gegeven van zijnen *Asilus albibarbis* (Dipt. exot. supp. 4. 91. 68), die van Java heet te zijn, zou deze niet veel van *atratus* Walk. verschillen; de middeldwarsader zou echter iets verder (op twee derden der discoidaal-cel) zijn geplaatst. Walker evenwel vermeldt niets van het aderbeloop.

33. *Machimus coruscus* n. sp. ♂ ♀.

Thorax aschgrauw, met zwarte teekening; achterlijf zwart, met witachtige insnijdingen; sprieten en pooten zwart; vleugels met grauwe spits.

Lengte 14—15 mm.

Aangezicht grauwgeel, aan de onderste helft iets vooruitspringend; knevelbaard van boven uit zwarte, van onderen uit gele haren bestaande, deze laatsten echter met eenige zwarte haren er tusschen; kin- en bakkenbaard geel; achterhoofd van boven met zwarte borstels. Sprieten zwart, slank; de beide wortelleden met zwarte borstels; het derde lid zoo lang als de wortelleden te zamen, dun, priemvormig; de eindborstel korter dan het derde lid. Zuignuit glanzig zwart; palpen zwart met zwarte beharing. Thorax aschgrauw, op den rug met drie zwarte langsbanden, de middelste onduidelijk in tweeën gespleten, de beide zijdelingschen in drie vlekken gedeeld; borstzijden aschgrauw; schildje donkergrauw; achterrug grijs; de thorax heeft eene zwarte beharing, die van voren kort is, doch naar achteren langer en meer borstelachtig wordt; aan den achterrand van het schildje verscheidene lange zwarte borstels; de uitstaande beharing vóór de kolfjes geel. Achterlijf zwart; achterrand der ringen met smallen witten zoom, die echter bij het ♂ weinig duidelijk is; mannelijke genitaliën glanzig zwart, vrij wel met die van *M. atratus* overeenkomende; ook de eierbuis van het ♀ glanzig zwart en in vorm gelijk aan die der

genoemde soort. Pooten zwart; de midden- en achterheupen aschgrauw; aan den voorkant der voor- en middenheupen eene lange beharing, die bij het ♂ geel, bij het ♀ meer witachtig is; dergelijke gele beharing bevindt zich bij het ♂ ook aan de onderzijde der dijen en aan de buitenzijde der voorschenen, terwijl voorts de dijen en schenen met vele zwarte borstels bezet zijn; bij het ♀ ontbreekt de beharing of bestaat slechts in zeer beperkte mate; de zwarte borstels daarentegen zijn ook daar aanwezig; de voetballen zijn bruinachtig. Vleugels (Pl. 4, fig. 13) glasachtig, aan de spits grauw; de grauwe kleur neemt een derde der vleugellengte in en wordt langs den achterrand voortgezet door grauwe kernen in de cellen; middeldwarsader op het midden der discoidaal-cel.

Beide seksen, van Java, in het Museum te Budapest.

De soort is verwant aan *atratus*, doch behalve door meerdere grootte, onderscheiden door den gedeeltelijk gelen knevelbaard en de geringer uitbreiding der grauwe tekening op de vleugels; bij het ♂ bovendien door de gele beharing aan de pooten.

CINADUS nov. gen.

(κινάδος, sluwe vos).

Soorten van middelmatige grootte. Kop, van voren gezien, ongeveer even hoog als breed; voorhoofd en aangezicht zeer smal; het aangezicht naar onderen iets breeder, zonder bultige verhevenheid, alleen aan den mondrand iets vooruitstekend; het voorhoofd diep ingezonken; knevelbaard tot den mondrand beperkt. Sprieten kort; het eerste lid cilindrisch; het tweede bekervormig, half zoo lang als het eerste; het derde lid nauwelijks zoo lang als het eerste, priemvormig, met langen eindborstel. Thorax met zwakke borstels in de zijden en van achteren; schildje aan den achterrand met twee borstels. Achterlijf cilindrisch, bijna naakt en zonder borstels aan de insnijdingen; mannelijke genitaliën kolfachtig verdikt; de bovenarmen aan het eind met omgebogen haken; eierbuis van het ♀ kegelvormig. Pooten matig stevig. Vleugels zoo lang als het achterlijf; de onderarm der cubitaal-vork zeer sterk, bijna

hoekig opwaarts gebogen, waardoor de eerste achterceel aan haar einde plotseling wordt verbreed.

Vooraf de laatstgemelde bijzonderheid van het aderbeloop der vleugels is kenmerkend voor het genus; wel is bij vele andere Asilinen de onderarm der cubitaal-vork in meer of minder mate gebogen, maar nergens vertoont zich die buiging zoo sterk en plotseling. De plaats, die het genus onder de Asilinen-geslachten moet innemen, is in de nabijheid van *Pamponerus*, *Asilus* (sensu restricto) en *Rhaliurgus*, van welke de wijfjes evenzeer eene kegelvormige (niet van terzijde saamgedrukte) eierbuis hebben; *Cinadus* onderscheidt zich echter, behalve door het aderbeloop, ook door het naakte achterlijf en het ontbreken van eene bultige verhevenheid op het aangezicht.

Ik breng hiertoe twee soorten die, zooveel ik kan nagaan, nog onbeschreven zijn en ofschoon veel op elkander gelijkend, toch duidelijk specifieke verschillen aantonen.

34. **Cinadus spurius** n. sp. ♂ ♀ (Pl. 5, fig. 1—4).

Zwartachtig; aangezicht, sprieten, knevelbaard, borstzijden, een smalle zoom aan de achterlijfsringen, alsmede de pooten geel; achterdijen met zwarten ring.

Lengte 17 mm.

Kop (fig. 2); aangezicht bleekgeel; knevelbaard wit, van boven met enkele zwarte borstelharen; kin- en bakkenbaard wit; voorhoofd donker, van boven tegen den oogrand met zwarte borsteltjes. Sprieten roodgeel, het derde lid soms iets verdonkerd, zelden geheel zwartbruin; de lange sprietborstel zwart. Zuignuit glanzig zwart, lang en spits toeloopend; palpen zwart met zwarte borstels. Thorax op den rug aschgrauw, met breede zwartbruine banden of zelfs geheel zwartbruin; van achteren met eenige zwarte borstels; schildje donkergrauw. Achterlijf zwartachtig, met gelen achterzoom der ringen, in de zijden met gele beharing; mannelijke genitaliën (fig. 3 en 4) glanzig zwart; de bovenste tangarmen aan de basis zeer dik, in 't midden met een stompen tand, aan 't einde met een opwaarts gebogen, scherp-puntigen haak; de kegelvormige

eierbuis van het ♀ mede glanzig zwart. Pooten roodgeel; spits der midden- en achterdijen zwart; aan de achterdijen bovendien een zwarte ring, die van boven somtijds met de zwarte spits vereenigd is; aan de achterpooten de buitenzijde der schenen verdonkerd en de tarsen zwart, doch de binnenzijde der schenen en de onderkant der tarsen door eene korte, dichte, roestkleurige beharing bedekt; klauwen zwart; voetballen donker roodgeel. Kolfjes roodgeel. Vleugels met flauwe bruinachtige tint, aan de spits grauww; deze laatste kleur vrij scherp begrensd en als een smallere, vlekkelijke zoom langs den achterrand voortgezet.

Verscheidene exemplaren van beide seksen, van Toli Toli, Noord Celebes (Fruhstorfer) in het Museum te Budapest.

35. *Cinadus spretus* n. sp. ♂ ♀

Thorax aschgrauw, met zwarte banden en vlekken; sprieten donkerbruin; achterlijf zwartachtig, met grijzen achterzoom der ringen; spits der dijen en der tarsen zwart.

Lengte 11—14½ mm.

Verwant aan de voorgaande soort en zeer op haar gelijkend, doch van kleinere gestalte. De sprieten zijn donkerbruin, bijna zwart; het aangezicht, althans bij het ♀, meer wit; de zuignuit korter en stomper. De zwarte banden en vlekken op den thorax zijn duidelijker en meer van elkander afgezonderd; de borstzijden aschgrauw, de zoomen der lijfsringen witachtig grijs. Aan de mannelijke genitaliën (Pl. 5, fig. 5 en 6) zijn de bovenarmen aan de basis minder gezwollen en de eindhaken niet naar boven omgebogen, maar platliggend en met de punten gekruist. Aan de gele pooten hebben ook de voordijen eene zwarte spits; de achterdijen hebben geen afzonderlijken donkeren ring, maar deze is met het zwarte uiteinde ineengesmolten; de spitsheft der achterschenen is bruin; ook de voor- en middentarsen zijn, met uitzondering van het eerste lid, bruinzwart. Vleugels, vooral bij het ♀, meer zuiver glasachtig; de grauwe omzooming aan de spits en langs den achterrand van dezelfde uitbreiding als bij *C. spurius*.

Een ♂ van Sukabumi, West-Java (Fruhstorfer) in de collectie

van de Poll: een paar wijfjes (het eene echter zeer gebrekkig) van Sumatra, in het Leidsch Museum.

36. **Synolcus xanthopus** Wied. Auss. Zweifl. I. 186.—Van deze soort bevinden zich in het Brusselsche Museum exemplaren van beide seksen, van Java (Fruhstorfer), die zich door donkere kleur onderscheiden. De thorax heeft drie breede, grauwe of grauwbruine langsbanden, en ook het achterlijf is van die kleur, met lichter achterzoom der ringen. De okergele kleur is bijna geheel verdrongen en alleen nog op de borstzijden, het schildje en den achterrug overgebleven. Daar deze voorwerpen overigens geheel gelijk zijn aan de meer gele, normale exemplaren (zooals ik er een heb afgebeeld in het Tijdschr. v. Entom. XV. pl. 11. f. 19), geloof ik daarin geen afzonderlijke soort, maar slechts eene donkere variëteit van *xanthopus* te zien.

37. **Synolcus annulatus** Fabr. Syst. Antl. 171. 32 (*Dasygogon*); Wied. Auss. Zweifl. I. 434. 15 (*Asilus*); syn. *Asilus flavicornis* Macq. Dipt. exot. I. 2. 142. 17. — Onder mijne Diptera van Darjeeling bevinden zich een paar mannelijke exemplaren, die ik zonder bedenking tot deze soort reken. Zij gelijken op de donkere exemplaren van *S. xanthopus*, hierboven bedoeld, doch zijn forscher gebouwd. Het aangezicht is zijdeachtig wit; de borstzijden zijn niet geel, maar grijs; ook de achterkant van den thorax en het schildje zijn bruinachtig aschgrauw. De bruinachtige kleur aan de vleugelspits heeft dezelfde uitbreiding als bij *xanthopus*, behalve dat er aan 't eind der vierde achtercel nog een bruin vlekje is, dat bij al de exemplaren van *xanthopus* ontbreekt.

Dat *Asilus flavicornis* Macq. dezelfde soort is, schijnt niet aan twijfel onderhevig, daar de beschrijving volkomen past.

38. **Synolcus bengalensis** Macq. Dipt. exot. I. 2. 141. 16 (*Asilus*). — Ook deze soort, door Javaansche exemplaren in het Brusselsche Museum vertegenwoordigd, is naverwant aan *S. xanthopus*, doch onderscheiden door een betrekkelijk korter achterlijf en vooral bij het ♂ door het ontbreken der verbreding aan den

voorrand der vleugels. De bedoelde voorwerpen zijn in kleur vrij wel gelijk aan de licht getinte exemplaren van *xanthopus*, doch ik zag er ook, die merkelijk donkerder zijn, in de collectie van den Heer Neervoort van de Poll; deze laatsten waren van het eiland Nias afkomstig.

39. *Mochtherus rutilans* n. sp. ♂.

Aschgrauw; achterlijf in de zijden goudgeel; sprieten zwart; pooten roodgeel, de knieën en de laatste tarsenleden zwart.

Lengte 20 mm.

Aangezicht lichtgrijs, half zoo breed als de oogen, van boven nog smaller, aan de iets vooruitspringende onderste helft door den knevelbaard ingenomen; deze bestaat uit bleekgele borstelbaren, met enkele donkere haren van boven; de beharing van het achterhoofd, alsmede de kinbaard bleekgeel. Sprieten zwart; de beide wortelleden van onderen met zwarte borstels; het derde lid priemvormig, zoo lang als de wortelleden te zamen; de eindborstel niet langer dan het derde lid. Zuignuit glanzig zwart. Thorax op den rug geelachtig grauw, met drie donkergrauwe langsbanden, waarvan de beide zijwaartschen in twee vlekken zijn opgelost; borstzijden, schildje en achterrug aschgrauw; de uitstaande haren vóór de kolfjes geel. Achterlijf naar het einde iets versmald, donker aschgrauw, in de zijden goudgeel, wat zich vlekkelig op elken ring voordoet; in de zijden der voorste ringen eene uitstaande gele beharing; mannelijke genitaliën glanzig zwart, eene kleine, kolfachtige verdikking vormende; de beide tangarmen eindigen in eene omgebogen punt en omvatten een eenparig orgaan, dat uit de onderste aanhangsels naar boven oprijst. Pooten roodgeel, eenigszins glanzig; de heupen van dezelfde aschgrauwe kleur als de borstzijden; de basis en de spits der dijnen, alsmede de laatste tarsenleden zwart; aan de voorzijde der middendijnen een donkere veeg; dijnen en schenen met gele beharing; aan de onderzijde der achterdijnen is deze dichter, aan de binnenzijde der middenschenen bijzonder lang en tevens donkerder; bovendien hebben de pooten eenige verspreide zwarte borstels; het eerste lid der voortarsen is iets

verbreed en van onderen met doornachtige borsteltjes bezet. Kolfjes roodgeel. Vleugels korter dan het achterlijf, met geelachtige tint, aan de spits en langs den achterrand donkergrijs; de onderste arm der cubitaal-vork bochtig; de bovenste der uit de discoidaal-cel ontspringende aderen aan haar begin opwaarts gebogen, waardoor de eerste achtercel in 't midden vernauwd is.

Een enkel mannelijk exemplaar van Kinigunang, Nieuw Pommeren (C. Ribbe) in het Museum te Budapest.

De soort is zeer verwant aan *M. lautus* v. d. Wulp (Tijdschr. v. Entom. XV. 242), doch onderscheiden door meerdere grootte en minder levendig gele kleur van kop en thorax; de middenband op den thorax is niet duidelijk in tweeën gespleten; het achterlijf is naar het eind meer versmald; de tint der vleugels is bleeker en de donkere zoom aan de spits en langs den achterrand minder scherp begrensd.

40. **Itamus longistylus** Wied. Auss. Zweifl. I. 433. 13 (*Asilus*); v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 247. 2. — Wiedemann beschreef deze soort naar exemplaren van het Leidsche Museum. Zij schijnt in den O. Indischen archipel niet zeldzaam te zijn. Uit vele exemplaren, die ik zag, is mij gebleken, dat de zwarte teekening aan de pooten nog al aan verandering onderhevig is. Soms zijn alleen de knieën en de wortel der dijen zwart, terwijl de spits der schenen slechts een weinig bruiachtig is; maar er zijn ook individuen, waar de spits der schenen wel zwart kan worden genoemd. Niet zelden is voorts de zwarte kleur meer uitgebreid en vormt zij een breeden band op de binnenzijde der schenen. De tarsen zijn altijd zwart en tevensforsch gebouwd en dicht met zwarte stekelborsten bezet.

De beschrijving, door Schiner van zijn *It. dipygus* gegeven (Dipt. Novara Reise, p. 188), is geheel op *longistylus* van toepassing; alleen zou de meer beperkte zwarte teekening aan de pooten aanleiding kunnen geven, daarin eene andere soort te zien; doch na hetgeen hierboven gezegd is, heeft dit verschil zijne beteekenis verloren. Daarentegen komt Schiner's uitvoerige beschrijving der mannelijke

genitaliën zoo volkomen overeen met die van *It. longistylus* ¹⁾ dat mij geen twijfel overblijft omtrent de identiteit der beide soorten.

Dat *Asilus latro* Dol. (Natuurk. Tijdschr. v. Ned Indië, XIV. 394) ook een synoniem is, werd reeds lang geleden door mij als vaststaande aangenomen (Dipt. Sumatra-exped. p. 24).

Ik vermoed, dat *Asilus vertebratus* Macq. (Dipt. exot. I. 2 149. 37), waarvan alleen het ♀ en nog wel zonder aanduiding van vaderland beschreven is, almede hier als synoniem moet worden beschouwd; de oppervlakkige beschrijving althans bevat geen enkel woord, dat niet op het ♀ van *longistylus* toepasselijk is.

41. Itamus Philus Walk. List Dipt. Brit. Mus. II. 393 (*Asilus*). — Van deze soort heb ik drie exemplaren van Darjeeling (een ♂ en twee wijfjes) voor mij. Op de wijfjes is Walker's beschrijving volkomen toepasselijk. Deze soort is iets forscher en breeder dan *It. longistylus*, zoodat de dunne priemvormige eierbuis nog scherper afsteekt. Kenmerkend is de dichte beharing van het lichaam, die op het achterlijf zwart, daarentegen op den thorax en het schildje roodgeel is; ook de langere borstels van achteren op den thorax en aan den achterrand van het schildje zijn roodgeel. Het eerste lid der tarsen is, evenals bij *longistylus*, breeder dan de volgende leden. De eierbuis is glanzig zwart, onbehaard en uit vier leden saamgesteld.

Walker kende alleen het ♀; bij het ♂ zijn het aangezicht, de knevelborstels en de kinbaard niet rood, maar witachtig; het achterlijf heeft aan de vier voorste ringen, even als bij het ♀, eene dichte zwarte beharing; alleen in de zijden van den eersten ring is die beharing roestkleurig; de vierde en de vijfde ring zijn smaller en ten gevolge eener platliggende beharing meer grauw, aan de kanten zelfs licht grijs; de zevende ring en de genitaliën weder zwart, doch met eene lichte, borstelige beharing. De vleugels hebben in beide seksen eene geelbruine tint, die naar de spits in het grauwe overgaat.

---

¹⁾ Vergelijk ook mijne afbeelding van de mannelijke genitaliën van *It. longistylus* in het Tijdschr. v. Entom. XV, pl. 12. fig. 4 b.

42. *Itamus melanopygus* n. sp. ♂ ♀.

Zwart, borstzijden grijs; eerste en tweede achterlijfsring met witte beharing; voor- en middenschenen roodgeel; vleugels aan de spits en den achterrand bruin.

Lengte ♂ 20 mm., ♀ (met inbegrip der eierbuis) 25 mm.

Kop iets breeder dan de thorax; het diep ingezonken voorhoofd zwartachtig; aangezicht bleek goudgeel, naar onderen nauwelijks iets gewelfd; knevelborstels heldergeel, van boven met eenige fijne zwarte haren; kin- en bakkenbaard geelachtig. Sprieten zwart; de wortelenden met zwarte borstelharen; het derde lid zoo lang als het eerste; de eindborstel van dezelfde lengte. Zuignuit glanzig zwart, iets langer dan de kop; palpen zwart met beharing van dezelfde kleur. Thorax van boven zwart; de schouders en de borstzijden grijs; op den rug is eene korte, fijne, zwarte beharing; in de zijden en dicht vóór het schildje wordt die beharing langer en gaat vergezeld van eenige vrij stevige borstels; schildje zwartachtig, aan den achterrand met vele donkere haren; de uitstaande beharing vóór de kolfjes zwart. Achterlijf dofzwart, bij het ♂ slank en naar achteren versmald; in de zijden van den eersten en tweeden ring eene dichte, grove, geelachtige, bijna witte beharing, die zich ook eenigszins aan den achterrand dezer ringen voortzet; de vijfde en zesde ring door eene lichtgrijze beharing bedekt; de zevende ring glanzig zwart, even als de zeer samengestelde genitaliën (Pl. 5, fig. 7). Bij het ♀ is het achterlijf aan de vijf voorste ringen dofzwart en vrij breed, doch wordt dan verder plotseling versmald en gaat over in eene dunne, vierledige, glanzig zwarte eierbuis (zie fig. 8). Pooten glanzig zwart, aan het eerste en tweede paar de buitenkant der dijnen, behalve aan de spits, roodgeel; aan de achterschenen soms de basis pekbruin; tarsenorsch en breed, aan de onderzijde doornig beborsteld; voetballen roodgeel. Kofjes heldergeel. Vleugels bruinachtig, langs den voorrand, aan de spits en aan den achterrand donkerder.

Een ♂ en twee wijfjes, van Toli Toli, Noord-Celebes (Fruhstorfer) in het Museum te Budapest.

Deze soort heeft een veel donkerder uitzicht dan *It. longistylus*,

wijl de thorax van boven bijna geheel zwart is, aan het achterlijf de gele haarzoomen der ringen ontbreken en de zwarte kleur aan de pooten veel grooter uitbreiding heeft.

43. *Itamus spinicauda* n. sp. ♀.

Slank, zwart; schenen roodgeel; het laatste lid der eierbuis rondachtig, met doornige borsteltjes; vleugels aan de spits grauw.

Lengte (met inbegrip der eierbuis) $22\frac{1}{2}$ mm.

Gelijkt ten opzichte der donkere kleur op de voorgaande soort, doch is slanker en minder forsch gebouwd; het aangezicht is grauwgeel; de beharing onder aan den kop wit; die der palpen bleekgeel. Thorax nagenoeg geheel zwart, zelfs de borstzijden slechts weinig grijsachtig; de uitstaande beharing vóór de kolfjes wit. Achterlijf aan de laatste ringen niet zoo plotseling, doch meer geleidelijk tot eene eierbuis versmald; het voorlaatste lid van boven uitgeschulpt; het daaruit voortkomend laatste lid aan 't eind rondachtig en met verscheidene korte, doornachtige borsteltjes bezet (zie Pl. 5, fig. 9). Pooten zwart; de schenen en het begin van het eerste tarsenlid roodgeel, de schenen echter met zwarte spits; de pooten en vooral de tarsen zijn slanker dan bij de voorgaande soorten en slechts met weinige en zwakkere borstels bezet. Vleugels vrij helder, aan de spits met flauwe grijsachtige tint.

Drie vrouwelijke exemplaren van Toli Toli, Noord Celebes (Fruhstorfer) in het Museum te Budapest.

44. *Threnia microtelus* n. sp. ♀ (Pl. 5, fig. 10 en 11).

Thorax aschgrauw met zwartachtige banden; achterlijf zwart met geelgrijzen achterrand der ringen; pooten zwart, de dij en schenen gedeeltelijk roodgeel; vleugels aan de spits bruinachtig.

Lengte $17\frac{1}{2}$ mm.

Aangezicht smal, naar onderen iets breeder, witachtig grijs; de gezichtsbult kussenachtig vooruitstekend, van boven niet veel meer dan een vierde van het aangezicht vrijlatend; knevelbaard groot, van boven zwart, aan den mondrand met langere, deels ook gele haren; kinbaard wit; voorhoofd zwartachtig; boven op het achter-

hoofd eene rij zwarte, omgebogen borstels. Sprieten zwart; de beide wortelleden met zwarte borstels; het derde lid slank, iets korter dan het eerste, aan het eind spits toeloozend; de eindborstel zoo lang als de spriet. Zuignuit glanzig zwart; palpen zwart met zwarte haren. Thorax en schildje geelachtig aschgrauw, op den rug met onduidelijk begrensde, zwartachtige langsbanden, die aldaar slechts weinig van de grondkleur overlaten; op den bultachtig verheven prothorax staan lange zwarte borstelharen; de beharing op den thorax-rug is zwart, die op de schouders en in de borstzijden geelachtig; van achteren op den thorax zijn vele zwarte borstels; schildje met gele beharing en aan den achterrand met twee zwarte borstels. Achterlijf kegelvormig, eenigszins platgedrukt, zwart met flauwen glans; de ringen met een geelachtig grijzen achterzoom, die aan den tweeden ring het breedst is, aan de volgende ringen smaller wordt en aan den zesden en zevenden ring ontbreekt; de achste ring duidelijk zichtbaar, doch zeer kort; in de zijden langs het achterlijf eene geelachtige, aan de voorste ringen langere beharing, en aan het eind van elken ring een paar zwarte borstels; eierbuis (zie fig. 41) glanzig zwart, niet langer dan de achste ring, aan het eind afgeknot en met korte gele haartjes bezet. Heupen aschgrauw; aan de voor- en middenpooten de dijnen en schenen roodgeel, de dijnen van boven en de schenen aan de spits zwart; achterpooten zwart, de dijnen van onderen en de schenen aan de binnenzijde roodgeel; alle tarsen zwart; aan de voor- en middenheupen eene lange en dichte, geelachtige beharing; de pooten overigens met verspreide zwarte borstels; de binnenkant der voorschenen en de onderzijde van het eerste lid der voortarsen met korte, dichte, roodgele beharing; de voetballen rood. Vleugels met bruingele tint, aan de spits vlekachtig grauwbrown; onderste arm der cubitaal-vork gebogen; middeldwarsader voorbij het midden der discoïdaal cel; de bovenste der uit de discoïdaal-cel voortspruitende aderen aan hare basis iets opwaarts gebogen; vierde achtercel door eene buikige ader gesloten.

Een enkel wijfje van Java (Fruhstorfer) in het Brusselsche Museum.

45. *Threnia acanthura* n. sp. ♀ (Pl. 5, fig. 12 en 13).

Thorax aschgrauw met zwartachtige banden; achterlijf en pooten bruinachtig rood; de korte eierbuis met vier doorntjes; vleugels glasachtig.

Lengte 13 mm.

Aangezicht matig breed, aschgrauw, met een paar bruine weerschijnvlekken boven elkander, die zich, bij schuin opvallend licht, wel eens tot eene langsstreep vereenigen; de gezichtsbult kleiner en minder vooruitstekend dan bij de voorgaande soort, van boven bijna de helft van het aangezicht vrijlatende; knevelborstels zwart, aan den mondrand met eenige geelachtige haren vermengd; kinbaard witachtig; boven op het achterhoofd eene rij zwarte borstels. Sprieten als bij *T. microtelus*, doch de eindborstel wat dikker en korter. Zuiger en palpen zwart. Thorax aschgrauw, van boven met zwartachtige langsbanden, de middelband gespleten en van voren sterk verbreed, de zijbanden vlekachtig; de grondkleur slechts tot smalle tussenruimten beperkt; prothorax van boven met zwarte borstelharen; op de schouders en in de borstzijden eene bleekgele beharing; achter op den thorax verscheidene zwarte borstels; schildje roodachtig aschgrauw, aan den achterrand met twee zwarte borstels. Achterlijf eenkleurig bruinachtig rood, cilindrisch, naar achteren eenigszins spits toeloopend; de achtste ring glanzig roodgeel, van boven platgedrukt, bijna zoo lang als de voorgaande ring; de eierbuis zeer kort, eirond, glanzig bruin, aan het eind ter wederzijde met een paar gele doorntjes (zie fig. 13); in de zijden, tegen den achterrand der voorste ringen enkele zwarte borstels; aan den buik eene weinig in 't oog vallende, gele beharing. Heupen van dezelfde aschgrauwe kleur als de borstzijden; de pooten overigens, met inbegrip der tarsen, eenkleurig bruinrood; deze kleur, vooral op de schenen, eenigszins bedekt door eene korte, witachtige beharing; de achterschenen naar het einde iets verdikt en aan den binnenkant aldaar met korte, dichte, roodgele beharing; dijen en schenen met verspreide, vrij stevige borstels, waarvan de meesten zwart, doch ook enkele geel zijn. Kolfjes roodgeel. Vleugels glasachtig, aan de spits niet

verdonkerd; de aderen roodgeel; het aderbeloop als bij de voorgaande soort.

Een ♀ van Sukabumi, West-Java (Fruhstorfer) in de collectie van den Heer Neervoort van de Poll.

Het geslacht *Threnia* Schin., waarvan tot dusver alleen Zuid-Amerikaansche soorten bekend waren, onderscheidt zich van alle andere Asilinen vooral door de buitengewoon korte eierbuis van het ♂. In de beide hierboven beschreven Javaansche soorten doet zich dezelfde bijzonderheid voor, en daar ook de overige kenmerken, door Schiner aan het genus toegekend, wel toepasselijk zijn, aarzel ik niet ze daarin op te nemen, te meer omdat ik gelegenheid had ze te vergelijken met exemplaren van de Braziliaansche *T. carbonaria* Wied. uit het Museum te Budapest. Het verschil tusschen deze en de beide Javaansche soorten ligt minder in plastische kenmerken dan wel in de kleur; de genoemde Braziliaansche *Threnia* is namelijk geheel eenkleurig zwart.

46. **Allocotasia aurata** Fabr. Syst. Anth. 167. 12 (*Dusypogon*); Wied. Auss. Zweifl. I. 420. 4. (*Ommatius*); v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 249. 1. — Een ♂ van Toli Toli, Noord-Celebes (Fruhstorfer) in het Museum te Budapest. Het exemplaar is grooter (21 mm.) dan die van het Leidsche Museum.

47. **Allocotasia scitula** Walk. Proc. Linn. Soc. IV. 109. 54 en V. 266. 10; Schiner, Verh. Zool. Bot. Ges. XVI. 412. — Twee ♂ van Toli Toli, Noord-Celebes (Fruhstorfer) in het Museum te Budapest.

Deze soort is naverwant aan de voorgaande, doch kleiner (lengte 15 mm.); de knevelborstels en de beharing aan de onderzijde van den kop zijn witachtig; de pooten zijn minder stevig en de tarsen niet zoo dicht met borstels bezet. Op Pl. 5, fig. 14 is eene schetsteekening van de mannelijke genitaliën, waaraan, tusschen de beide tangarmen, het draadvormig orgaan uitsteekt, waarvan Schiner (l. c.) melding maakt.

Tot dezelfde verwantschap schijnt ook *A. vulpina* Big. (Ann. Soc. Entom. de France, 1874 p. 212) te behooren, die evenzeer

op Celebes voorkomt, maar bij welke de knieën breed zwart zijn, en die over 't geheel donkerder schijnt te zijn.

48. *Allocotasia praeacula* n. sp. ♂.

Donkergrauw; achterlijf zwart met gele insnijdingen; pooten zwart, de voorste dijen bruinrood, de voorschenen roodgeel; vleugels bruinachtig; derde sprietlid zeer lang en dun.

Lengte 21 mm.

Van slanken vorm en donker uitzicht. Kop (Pl. 5, fig. 15), van voren gezien, bijna even hoog als breed; voorhoofd grijs, van zeer geringen omvang; de schedel diep tusschen de oogen ingezonken, met metaalglanzige bijoogen; aangezicht van boven zeer smal, naar onderen iets verbreed, grijsachtig bestoven, ter wederzijde langs de oogen met eene iets opgehoogde, bruingele lijst; knevelbaard bleekgeel, vrij dicht en lang, van boven met enkele zwarte borstelharen; achterhoofd van boven met eene rij van korte, zwarte, omgebogen borstels; kinbaard wit. Sprieten donkerbruin; de beide wortelleden zeer kort; het tweede lid eenigszins roestkleurig; het derde buitengewoon verlengd, naaldvormig; de eindborstel kort, ongeveer ter lengte van een vierde van het derde sprietlid, van onderen en aan het uiteinde met eenige uitstaande haren. Zuignuit dik, glanzig zwart; palpen zwart met zwarte beharing. Thorax grauw, op den rug donkerder met flauwe aanduiding van langsbanden; borstzijden met lichtgrijzen weerschijn; schildje bruingrauw; achterrug donkergrauw met zilverwitte zijvlekken; de uitstaande borstelharen vóór de kolfjes zwart. Achterlijf cilindrisch, zwart, flauwglanzig; achterrand der ringen smal geel gezoomd; de voorste ringen met witachtige beharing; genitaliën glanzig zwart, van boven met witte beharing; zij zijn zeer samengesteld en van onderscheidene aanhangsels voorzien (fig. 16 bevat eene schetsteekening ervan, zoo-veel zij aan het gedroogde exemplaar te zien zijn). Pooten stevig; heupen van dezelfde grijze kleur als de borstzijden en met witachtige beharing, het meest aan het voorste paar; de voor- en middendijen bruinrood, met donkerder spits; de voorschenen roodgeel; de middenschenen, de geheele achterpooten en al de tarsen zwart; alleen de

wortel der achterschenen een weinig roodgeel; aan de achterpooten is de onderkant der schenen en tarsen door eene korte, dichte, roestkleurige beharing bedekt; aan de schenen zijn enkele verspreide zwarte borstels; voethallen roodgeel. Kolfjes roodgeel. Vleugels bruinachtig, donkerder langs den voorrand en aan de spits, het lichtst in de beide onderste wortelcellen en aan het begin van den achterrand; middel-dwarsader merkelijk voorbij het midden der discoïaal-cel; de cubitaal-vork bijna dubbel zoo lang als haar steel, het begin der vork een weinig voorbij het eind der discoïaal cel; de vierde achtercel en de onderste wortelcel beiden aan het eind spits toeloopend, gesloten en kort gesteeld.

Een enkel ♂, van Java (Fruhstorfer) in het Brusselsche Museum.

49. **Ommatius fulvidus** Wied. Auss. Zweifl. I. 420. 5; v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 259. 1. — Van deze in den geheelen O. Indischen archipel verbreide en, naar het schijnt, gemeene soort bevinden zich in het Museum te Budapest mede exemplaren van Japan (Xanten); ook in de Himalaja-streek komt zij voor. Sommige exemplaren zijn veel donkerder gekleurd dan gewoonlijk en hebben dan meestal donkerbruine of zelfs zwarte sprieten. Ik zou deze donkere voorwerpen eigenlijk als *O. continens* v. d. Wulp (Tijdschr. v. Entom. XV. 860. 2) moeten bestemmen, maar omdat zij overigens in alles met den lichtereren, meer gelen vorm overeenstemmen, meen ik deze laatste slechts als eene kleurvariëteit van *fulvidus* te moeten beschouwen.

50. **Ommatius hyalinipennis** n. sp. ♂.

Donkergrauw; pooten zwart met roodgele schenen; vleugels glasachtig, aan de spits met grijsachtige tint.

Lengte 8 mm.

Kop breeder dan de thorax; voorhoofd en aangezicht smal, grijsachtig geel; voorhoofd diep ingezonken; het aangezicht vlak, naar onderen iets verbreed; knevelborstels aan den mondrand geel, daarboven met verscheidene langere, zwarte borstelharen; kinbaard witachtig; achterhoofd grijs. Sprieten zwart, kort, de leden ongeveer allen van dezelfde lengte; het derde eirond doch spits toeloopend; de eindborstel dubbel zoo lang als de sprieten, van onderen lang ge-

vederd. Zuignuit zwart. Thorax, schildje en achterlijf aschgrauw, van boven donkerder; borstzijden en achterrug grijs; achterlijf eenigszins plat; de eerste ring iets verbreed, de volgende ringen met smallen lichten voorzoom; genitaliën weinig uitstekend. Heupen grijs als de borstzijden; dijen zwart, de achterdijen aan den wortel roodgeel; schenen roodgeel, de achterschenen aan de spits voor ongeveer een vierde zwartbruin; tarsen zwart, het eerste lid, met uitzondering van de spits, roodgeel; aan de voorpooten de dijen van onderen en de schenen aan de binnenzijde met fijne haren; middenschenen met enkele lange borstels; achterschenen met kortere borstels. Vleugels glasachtig, aan de spits voor minder dan een derde der lengte grijsachtig; de eerste langsader, van de uitmonding der hulpader af, zeer dicht langs de randader loopende en de smalle ruimte tusschen die beide aderen donker ingevuld; de cubitaal-vork ruim driemaal zoo lang als haar steel; de middel-dwarsader merkelyk voorbij het midden der discoidaal cel.

Een enkel ♂, van Kinigunang, Nieuw-Pommeren (C. Ribbe) in het Museum te Budapest.

De soort is verwant aan *O. fulvimanus* v. d. Wulp (Tijdschr. v. Entom. XV. 264. 5), doch onderscheiden door de roodgele achterschenen en de veel lichtere vleugels.

51. *Ommatius minor* Dol.

Deze *Ommatius*-soort is onlangs zeer ter sprake gekomen, in verband met eene biologische waarneming, in Nieuw-Guinea door L. Biró gemaakt, betrekking hebbende op zeer kleine vliegjes (*Agromyza* (*Desmometopa*) *minutissima* v. d. Wulp), die zich op den rug der Asiline nederzetten ¹⁾. Met betrekking tot de determinatie der Asiline als *Ommatius minor* Dol. zij hier nog het

¹⁾ Zie hieromtrent: L. Biró, een Hongaarsch opstel in Rovartani Lapok, 1897, p. 29; Dr. C. von Kertész, Hoogduitsche vertaling daarvan in Természeti Füzetek, XX, p. 611; en vooral Prof. J. Mik, in Wiener Entom. Zeitung, XVII, p. 146. Deze laatste heeft aangetoond, dat het bedoelde kleine vliegje, door mij *Agromyza minutissima* genoemd, tot het Agromyzinengenus *Desmometopa* Löw behoort. In de wintervergadering der Ned. Entom. Vereeniging van 23 Januari 1898 vond ik gelegenheid, de Nieuw-Guineesche voorwerpen der beide betrekkelijke soorten aan de aanwezenden te laten zien. (Verslag p. 19 in dezen jaargang van het Tijdschrift).

volgende opgemerkt. Daarbij kwamen drie dicht aan elkander verwante soorten in aanmerking: *O. minor* Dol., *noctifer* Walk. en *spinibarbis* v. d. Wulp. In vorm, kleur en teekening gelijken zij volkomen op elkander. Vroeger, bij de behandeling van een aantal Asiliden uit den O. Indischen archipel (Tijdschr. v. Entom. XV. p. 257 en volg.) meende ik daarbij twee soorten te kunnen onderscheiden naar een klein verschil in het aderbeloop, te weten *minor* Dol. (met welke ik toen *noctifer* Walk. als synoniem rekende), waar de middeldwarsader vóór het midden der discoïdaal-cel is geplaatst, en *spinibarbis*, waar die dwarsader voorbij het midden der discoïdaal-cel staat. Later heeft Osten Sacken, na vergelijking der typische exemplaren in het Britsche Museum, uitgemaakt (denkelijk op grond van het door mij aangegeven verschil in de vleugeladeren), dat *noctifer* Walk. niet een synoniem zou zijn van *minor* Dol., maar dezelfde soort als mijn *spinibarbis* (zie Ann. Mus. Genova, XVI. p. 425).

Thans evenwel, na het onderzoek der exemplaren, door Biró in Nieuw-Guinea verzameld, is bij mij twijfel ontstaan, of het onderscheidingskenmerk, destijds door mij aangegeven, wel inderdaad als zoodanig gelden kan. De bedoelde voorwerpen toch van Nieuw Guinea (2 ♂ en 2 ♀) zijn daar op dezelfde plaats en wellicht tenzelfden tijde gevangen, en behooren daarom stellig als de beide seksen van dezelfde soort bijeen. Nochtans wijken zij, wat de plaatsing der middeldwarsader betreft, van elkander af en zouden op dien grond de beide mannetjes tot *minor*, de wijfjes tot *spinibarbis* moeten gebracht worden. Waarschijnlijk is dus deze tweederlei vorm in het aderbeloop een sexueel- of misschien slechts een individueel verschil, maar kan daarin geen reden gevonden worden tot het aannemen van twee afzonderlijke soorten. Ik kom derhalve tot het besluit, dat de hier bedoelde groep van *Ommatius*-soorten tot eene enkele species moet worden teruggebracht, aan welke alsdan de naam *minor* Dol., als de oudste, zou toekomen, en waarvan de synonymie zou luiden:

Ommatius minor Dol. Natuurk. Tijdschr. v. Ned. Indië, XIV. 394, pl. 6 f. 4; v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 266.17.

Syn. *Ommatius noctifer* Walk. Proc. Linn. Soc. III. 88. 40;
Schin. Verh. zool. bot. Ges. XVII. 410. 120.

» *Ommatius spinibarbis* v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV.
265. 6; Ost. Sack. Ann. Mus. Genova, XVI. 425.

Vaderland: Borneo, Amboina, Gilolo, Batjan, Nieuw Guinea.

Ten slotte merk ik nog op, dat de beide Nieuw-Guineesche mannetjes in den voorrand der vleugels, daar waar de eerste langader met de randader vergroeid is, eene zeer flauwe neiging tot verbreding van den vleugel vertoonen.

52. ***Ommatius argyrochirus*** v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 270. 11. — Uit eenige exemplaren van Tji Bodas, Goenoeng Gede, Java (Kannegieter) in de collectie van den Heer Neervoort van de Poll, is het opnieuw gebleken, dat alleen het ♂ de zoo in 't oog vallende zilveren beharing aan de voorpooten heeft. De kleur der pooten kan somtijds zeer donker zijn, zoodat men ze pekbruin of zelfs zwart zou kunnen noemen; bij het ♂ zijn evenwel steeds de voorschenen en voortarsen, alsmede de wortel der achterdijen roodgeel.

53. ***Ommatius insularis*** v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XV. 272. 13. — Eenige exemplaren van Sukabumi, West Java (Fruhstorfer) in het bezit van den Heer Neervoort van de Poll. — Aan mijne beschrijving (l. c.) kan ik nog toevoegen, dat de sprieten niet altijd even lichtgeel zijn, maar soms eene neiging hebben om donkerder te worden, vooral aan het derde lid. De kleur van het derde sprietlid levert dus geen afdoend verschil tusschen *O. insularis* en *rubicundus*, zooals dit door mij (l. c. p. 276) werd aangegeven. De beide soorten laten zich beter onderscheiden door de knevelborstels, die bij de eerste tot dicht bij de sprieten opklimmen en bij *rubicundus* meer tot den mondrand zijn beperkt. Het ♂ van *insularis* heeft aan de voorpooten, onder aan de dijen en aan de buitenzijde der schenen, eene lange gele beharing; bij het ♀ zijn aldaar eenige zwarte borstels.

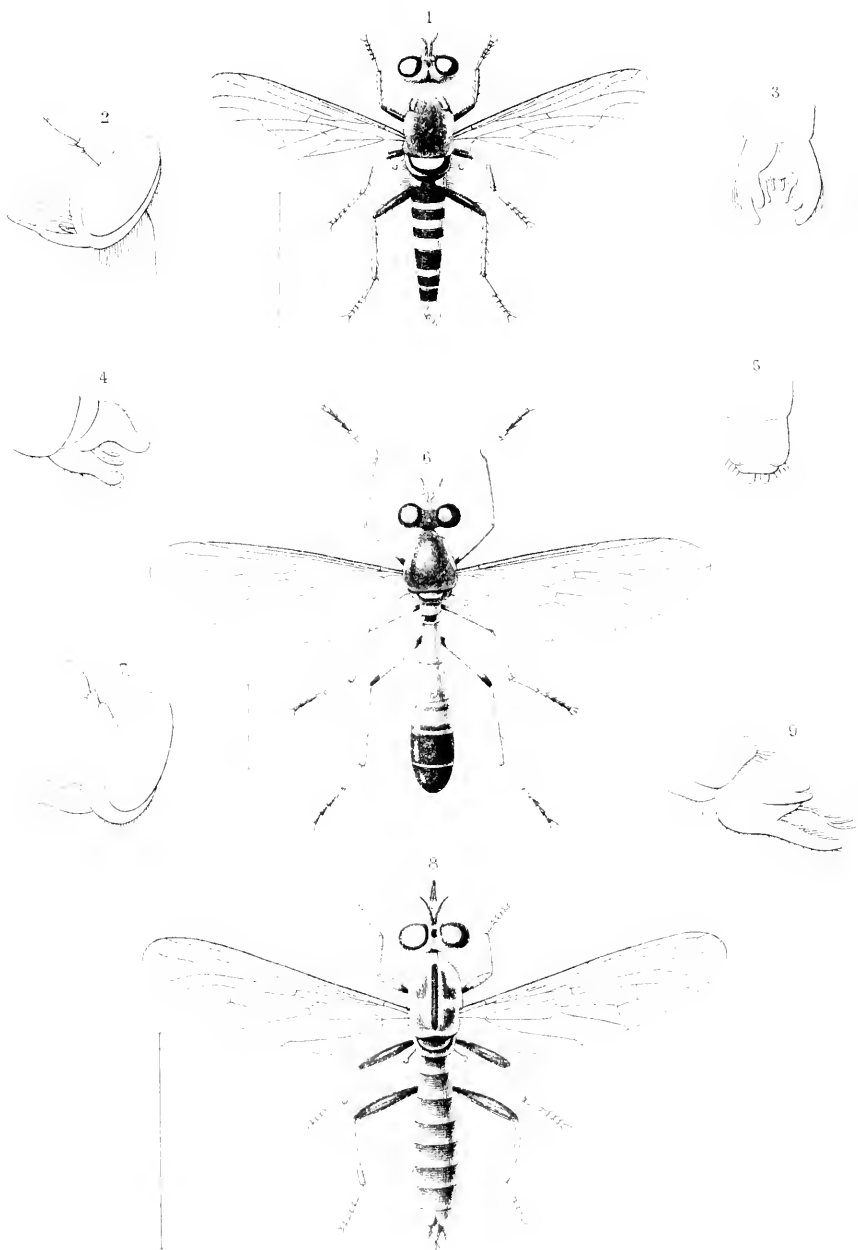
VERKLARING DER AFBEELDINGEN.

-
- Pl. 3. fig. 1. *Microstylum albolimbatum* n. sp. ♂.
 " 2. idem, kop in profiel.
 " 3. idem, mannelijke genitaliën, van boven gezien.
 " 4. idem, als voren in profiel.
 " 5. idem, eind van het achterlijf ♀.
 " 6. *Cenopogon bifidus* n. sp.
 " 7. idem, kop in profiel.
 " 8. *Laphria egregia* n. sp. ♂.
 " 9. idem, mannelijke genitaliën.
- Pl. 4. fig. 1. *Laphria gilvodes* n. sp. ♂.
 " 2. idem, kop in profiel.
 " 3. *Laphria erythropus* n. sp., mannelijke genitaliën, van
 boven gezien.
 " 4. idem, als voren in profiel.
 " 5. idem, vleugel.
 " 6. *Promachus leoninus* Löw ♂.
 " 7. idem, kop in profiel.
 " 8. idem, mannelijke genitaliën, van boven gezien.
 " 9. *Pamponerus mendax* Walk. ♂.
 " 10. idem, kop in profiel.
 " 11. *Machimus atratulus* Walk., mannelijke genitaliën.
 " 12. idem, vleugel.
 " 13. *Machimus coruscus* n. sp., vleugel.
- Pl. 5. fig. 1. *Cinadus spurius* n. sp. ♂.
 " 2. idem, kop in profiel.
 " 3. idem, mannelijke genitaliën, van boven gezien.
 " 4. idem, als voren in profiel.
 " 5. *Cinadus spretus* n. sp., mannelijke genitaliën, van
 boven gezien.
 " 6. idem, als voren in profiel.

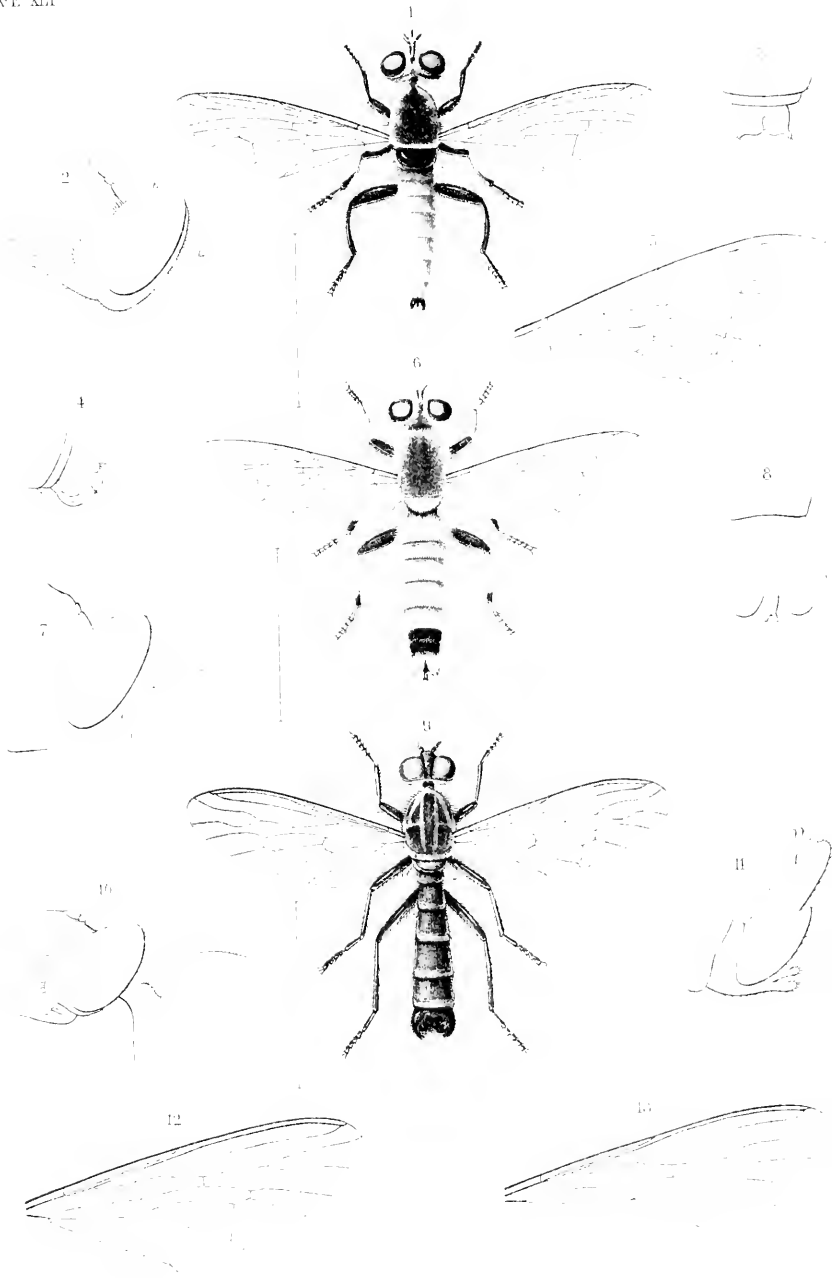
- Pl. 5. fig. 7. *Itamus melanopygus* n. sp., mannelijke genitaliën.
" 8. idem, eind van het achterlijf ♀.
" 9. *Itamus spinicauda* n. sp., eind van het achterlijf ♀.
" 10. *Threnia microtelus* n. sp. ♀.
" 11. idem, eind van het achterlijf.
" 12. *Threnia acanthura* n. sp. ♀.
" 13. idem, eind van het achterlijf.
" 14. *Allocotasia scitula* Walk., mannelijke genitaliën.
" 15. *Allocotasia praeacuta* n. sp., kop in profiel.
" 16. idem, mannelijke genitaliën.
-

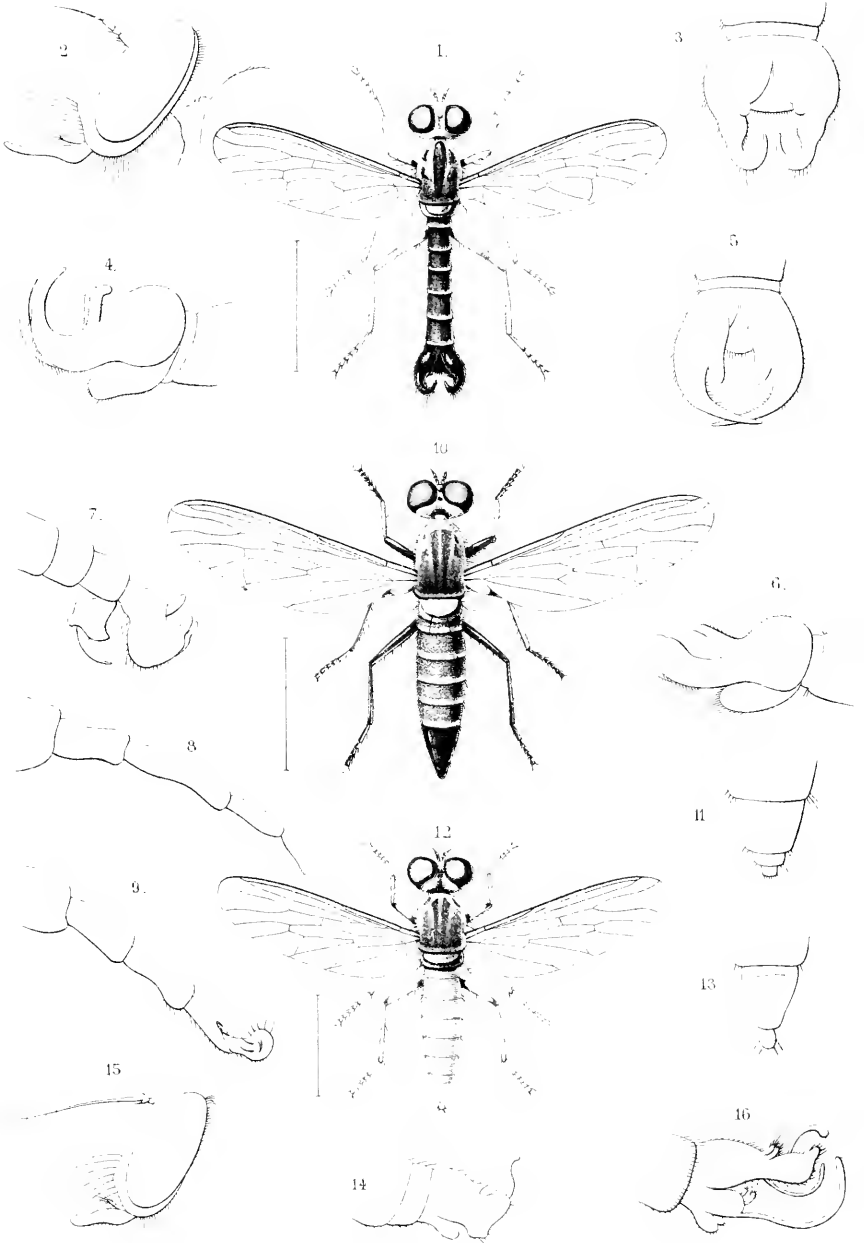

0 Ind. Avilden

J. W. del.

F. W. sculp.

J. W. del.

0 Ind Asiliden

Beobachtungen betreffende
Ost-Indische Diptera
VIII, Catantopidae

1853-1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861,

205-223, 1 col. pl.

No. 11, 12, 13, 14.

05

AANTEEKENINGEN

BETREFFENDE

Oost-Indische Diptera,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

VIII. Ortalinae.

Bezig zijnde met de bewerking der Mexicaansche Ortalinen en Trypetinen voor de *Biologia Centrali Americana*, vestigde ik mijne aandacht op eenige, deels voor mij nieuwe, Oost-Indische vormen uit deze groepen, waartoe vooral de collectie van den heer Neervoort van de Poll mij de gelegenheid opende.

Eenige daartoe betrekkelijke aanteekeningen mogen hier eene plaats vinden.

1. *Platystoma stellata* Walk.

Platystoma stellata Walk. Proc. Linn. Soc. I. 32. 109.

» *atomarium* Walk. l. c. IV. 148. 174.

» *punctiplena* Walk. l. c. V. 268. 21.

» » Ost. Sack. Ann. Mus. Genova, XVI. 471.

» *parvula* Schin. Dipt. Nov. Reise, 286. 164.

Deze soort werd op Java (Buitenzorg) door Kannegieter in een aantal exemplaren van beide seksen verzameld; ook in West Java (Sukabumi) is zij door Fruhstorfer aangetroffen. Walker had haar van Malacca en Celebes, Schiner mede van Java. De hier aangegeven synonymie werd reeds door Osten Sacken vastgesteld. Eene afbeelding van den vleugel (Pl. 10 fig. 1) moge de herkenning der soort gemakkelijk maken.

2. *Naupoda ypsilon* n. sp. ♀.

Glanzig zwart; kop, sprieten en schenen roodachtig; tarsen bleekgeel; vleugels met twee smalle bruine dwarsbanden, die zich in de discoïdaal-cel vereenigen.

Lengte 4 mm.

De geheele kop, zoomede de sprieten, roodachtig bruin; het voorhoofd zoo breed als de oogen, met korte bleekgele beharing; ter wederzijde van de bijoogen (even als in *N. platessa* Ost. Sack.) eene glanzige vlek, welker voorrand iets ingedrukt is; twee paar verticaal-borstels. Thorax, schildje en achterlijf glanzig zwart, met nauwelijks merkbaaren blauwen gloed; het achterlijf korter dan de thorax; de ringen vrij duidelijk afgescheiden. Pooten kort, zwart; de schenen roodachtig; de tarsen bleek roodgeel. Vleugels (Pl 10 fig. 2) naar verhouding groot en breed, glasachtig met iets bruinachtige tint; twee smalle bruine banden gaan van het midden van den voorrand uit, en vereenigen zich in de discoïdaal-cel, onder de middeldwarsader, die door den tweeden band omzoomd is. van daar zich voortzettende als een zoom aan den binnenkant der zeer scheef geplaatste achterdwarsader; eene teekening, die eenigszins op eene grieksche Y gelijk. Het aderbeloop wijkt in sommige opzichten af van dat van *N. platessa* Ost. Sack (Berl. Entom. Zeitschr. XXVI. p. 222. fig. 6); de mediastinaal-cel, ofschoon smal, is toch te herkennen; de middelste wortelcel strekt zich niet tot het midden der vleugellengte uit en is slechts weinig langer dan de onderste wortelcel; de discoïdaal-cel is niet vierkant, maar in eene spitse punt tot vrij dicht bij den achterrand uitgerekt.

Twee vronwelijke exemplaren van Tji Bodas, Goenong Gede, 4000 voet, op Java (Kannegieter) in de collectie van de Poff.

3. *Stenopterina geniculata* n. sp. ♀.

Zwart; wortelleden der sprieten en spits der dijnen rood; een zoom aan de vleugelspits en aan de achterdwarsader, alsmede de mediastinaal-cel, bruin.

Lengte 6 mm.

Voorhoofd en aangezicht zwart, zonder glans, aan de oogkanten

met een smallen witten zoom; voorhoofd van voren iets gewelfd; aangezicht onder de sprieten een weinig roodachtig; achterhoofd glanzig blauwzwart, van onderen tegen de oogen grijsachtig. Wortelleden der sprieten geelrood; het lange, smalle derde lid roodbruin; sprietborstel aan den wortel van dat lid ingewricht, met roodachtige basis. De dikke zuigsnuit bruin, de palpen roodgeel. Thorax, schildje en achterlijf glanzig blauwzwart; op den rug van den thorax eene weinig duidelijke, witachtige langsstreep; schildje met zes borstelharen; achterlijf spits toeloopend; de eierbuis aan het einde roodgeel. Pooten zwart; de heupen grijsachtig; spits der dijnen roodachtig; de voordijnen met blauwen weerschijn; het eerste lid der achtertarsen van onderen met roodbruine viltige beharing. Kolfjes geel. Vleugels (Pl. 10 fig. 3) aan den voorrand met geelachtige-, overigens met grauwe tint; de mediastinaal-cel bruin ingevuld; aan de spits eene breede, bruine omzooming, van het eind der tweede langsader tot iets voorbij het eind der vierde; ook de achterdwarsader bruin gezoomd; middeldwarsader voorbij het midden der discoidaal-cel; derde en vierde langsaderen niet convergeerend, maar eer nog iets uit elkander loopende.

Twee vrouwelijke exemplaren, het eene van Buitenzorg, het andere van Goenong Tji Salimar, West Preanger, 3000 voet, op Java (Kannegieter).

4. *Stenopterina rufifemorata* n. sp. ♂ ♀.

Zwart; sprieten, dijnen, voorheupen en eerste lid der achtertarsen geelrood; een zoom aan de vlegelspits en aan de dwarsaderen, alsmede de mediastinaal-cel, bruin.

Lengte 5,5—6 mm.

Zeer verwant aan de voorgaande en in de meeste opzichten daarmede overeenkomend, doch verschillend door de geelroode kleur der dijnen en voorheupen, en van het eerste lid der achtertarsen; de voorheupen hebben aan den voorkant eene witte bestruiving; het derde lid der sprieten is ook geelrood en alleen aan de spits verdonkerd; de witte langsstreep op den thorax is duidelijker; het achterlijf van het ♀ heeft witachtige insnijdingen; de eierbuis is

slanker en blijft tot het einde zwart. De teekening der vleugels is ongeveer gelijk aan die der voorgaande soort; alleen heeft de bruine omzooming der vleugelspits iets minder uitbreiding; daarentegen is ook de middeldwarsader, ofschoon niet altijd even duidelijk, bruin gezoomd.

Het Koloniaal Museum te Haarlem ontving vier exemplaren (2 ♂ en 2 ♀) van Malang op Java: een der beide paartjes is opgenomen in de collectie van de Poll.

St. geniculata en *rufifemorata* onderscheiden zich van de overige soorten van het genus, door de aanwezigheid van zes (in plaats van vier) borstels aan het schildje, en door de vierde langsader, welke aan haar einde niet opwaarts is gericht, waardoor de eerste achtercel aan het einde niet is vernauwd. Dit is ook het geval met *St. didyma* Ost. Sack. en zou, ook volgens Osten Sacken, wel aanleiding tot eene generieke afscheiding kunnen geven.

5. *Xiria violacea* Wied.

Trypeta violacea Wied. Auss. Zweifl. II. 476. 4.

Van deze soort zijn in het Leidsch Museum twee exemplaren voorhanden, beiden van Java; het eene een ♀ en hoogstwaarschijnlijk hetzelfde, waarnaar Wiedemann zijne beschrijving heeft gemaakt; het andere, een ♂, dat later daarbij is gevoegd en terecht als dezelfde soort is beschouwd.

Er valt niet veel aan Wiedemann's beschrijving toe te voegen. De thorax is zeer fijn bestippeld en evenals het achterlijf met eene korte en vrij dichte beharing bezet. Wat Wiedemann van de eierbuis heeft gezegd, dat deze nl. «breit umgeschlagen» zou zijn, is onduidelijk geworden, omdat achter het woord «breit» eene comma ontbreekt; inderdaad is aan het typische exemplaar de eierbuis naar evenredigheid breed en naar onderen omgebogen. Het aangezicht is van boven ingedrukt en aan de onderste helft plotseling sterk opgezwollen (zie Pl. 10 fig. 4).

De soort beantwoordt volkomen aan de generieke kenmerken van het geslacht *Xiria*, zooals die door Walker (Proc. Linn. Soc. I. 36) en Osten Sacken (Ann. Mus. Genova, XVI. 464) zijn aan-

gegeven. De vleugelteekening (waarvan hier op Pl. 10 fig. 5 eene afbeelding wordt gegeven) komt met Wiedemann's beschrijving overeen.

Het geslacht *Niria* is stellig tot de groep der Ortalinen te rekenen ¹⁾, wegens de zeer in de lengte getrokken mediastinaal-cel en het gemis van borstels vóór op het voorhoofd. Behalve de Javaansche *N. violacea* Wied. zijn nog twee andere soorten bekend: *N. antica* Walk., van den berg Ophir, en *N. obliqua* Ost. Sack., van Sumatra. Eene vierde, nog onbeschreven soort, mede van Java, wordt hierachter besproken. De soorten gelijken zeer op elkander; allen zijn zwart met meer of minder metaalglans; ook de kop is van die kleur; de pooten daarentegen zijn helder rood-geel, met de laatste leden der tarsen en veelal ook de schenen zwart. De vleugelteekening bestaat in eene groote donkerbruine plek, die de vleugelspits inneemt en zich soms aan den achterrand voortzet, benevens een even zoo gekleurde middenband, die aan den voorrand, dáár waar de eerste langsader eindigt, een aanvang neemt en de middeldwarsader insluit; ook de achterdwarsader heeft eene donkere omgeving. Aan de sprieten zijn gewoonlijk de wortel-leden zwart en het derde lid geel; de spriethorstel is duidelijk gevederd. Niettegenstaande de onderlinge gelijkenis, laten de soorten zich, vooral naar de vleugelteekening, vrij wel van elkander onderscheiden, als volgt:

1. De donkere middenband der vleugels eindigt aan de vierde langsader en is afgezonderd van de overige donkere teekening, die den achterrand niet bedekt 2
- De donkere middenband is van onderen verbonden met de donkere omgeving der vleugelspits, die zich ook over een groot deel van den achterrand uitstrekt. 3
2. De donkere plek der vleugelspits aan de inwendige zijde hoekig gebogen en afge-

1) In mijn „Catalogue of the Diptera from S. Asia” p. 191 is het ten onrechte onder de Trypetinae geplaatst.

scheiden van de donkere omgeving der achterdwarsader; de middenband eenigszins schuin (Pl. 10 fig. 5) . . . . . *violacea* Wied.

De donkere plek der vlegelspits aan de binnenzijde slechts zeer flauw gebogen en van onderen tot even over de achterdwarsader doorgetrokken; de middenband rechtstandig (fig. 6, naar Westwood) . . . *antica* Walk.

3. De verbinding van den middenband met de overige donkere teekening is zoo, dat eene zeer schuin geplaatste glasachtige tussenruimte overblijft, waarvan het onder einde voorbij de achterdwarsader op de vierde langsader rust. Het donkere gedeelte van den achterrand is smal en laat de vijfde langsader, behalve aan het uiteinde, geheel vrij (fig. 7, naar Osten Sacken). Voortarsen geheel zwart . . . . . *obliqua* Ost. Sack.

De bovenbedoelde glasachtige tussenruimte is eenigszins driehoekig en staat aan haar onder einde nog vóór de achterdwarsader. Het donkere gedeelte van den achterrand is breed en reikt tot aan de vijfde langsader (fig. 9). — Tarsen, ook de voortarsen, alleen aan het einde zwart. . . *Lavinia* n. sp.

6. *Xiria Lavinia* n. sp. ♀.

Zwart; sprieten en pooten roodgeel; vleugels met een breeden bruinen zoom aan de spits en langs den achterrand, alsmede een daaraan verbonden, schuin dwarsbandje over de middeldwarsader.

Lengte 7,5 mm.

Kop (Pl. 10 fig. 8) zwart, met eenigen glans; voorhoofd op de voorste helft met korte en dichte, zwarte beharing, op den schedel met langere borstels; de kanten van het voorhoofd met blauwen gloed; aangezicht onder de sprieten diep ingedrukt, aan de onderste

helt weder opgeheven, doch minder sterk dan bij *violacea* (fig. 4) en ter wederzijde knobbelig verdikt. Spriet en boven de middellijn der oogen ingewricht; het eerste lid zeer kort en zwart; het tweede van voren lichtgeel, met een duidelijk borstelbaar; het derde lid roodgeel, elliptisch dubbel zoo lang als het tweede; sprietborstel zwart, gevederd. Zuiger roodgeel; palpen zwart. Thorax en schildje zwart, met flauwe groenachtige tint, fijn bestippeld en met korte, dichte, geelachtige beharing. Achterlijf elliptisch, zwart met paarsachtigen metaalgloed; de breede, platgedrukte eierbuis glanzig zwart. Pooten, met inbegrip der voorheupen, roodgeel; de schenen iets donkerder, maar volstrekt niet zwart; middelschenen met eene stevige zwarte eindspoor; de tansen bleekgeel, het eerste lid langer dan de volgenden te zamen; de laatste drie leden kort en zwart; de dijnen van onderen met korte, zwarte beharing. Kolfjes roodgeel. Vleugels (fig. 9) langer dan het achterlijf; langs den achterrand is een breede donkerbruine band, die aan het eind der beide onderste wortelcellen begint, aan den vleugelrand eenigszins verbleekt, de achterdwarsader geheel bedekt en zich vervolgens als een breede zoom aan de vleugelspits ombuigt; tusschen de tweede en derde langsaderen vertoont zich daarin een iets lichter gekleurd vlekje; aan den voorrand, ter plaatse waar de eerste langsader uitmondt, begint een bruin bandje, dat in schuine richting over de middeldwarsader loopt en zich dan met het overige donkere gedeelte vereenigt, zoodat aan den voorrand eene groote, min of meer driehoekige, glasachtige vlek overblijft, waarvan de spits van onderen op de achterdwarsader rust. Aan den voorrand der vleugels is eene korte beharing; dergelijke beharing bevindt zich ook aan de eerste en tweede langsaderen en aan de ader tusschen de beide onderste wortelcellen. De hulpader is uiterst dun en loopt zoo dicht langs de eerste langsader, dat zij alleen te onderscheiden is, wanneer men den vleugel met de loupe tegen het licht beziet; de derde en vierde langsaderen zijn recht en evenwijdig; de middeldwarsader staat schuin en merkelyk voorbij het midden der discoïdale cel; de beide onderste wortelcellen zijn groot en bereiken ongeveer een derde der vleugellengte; de haar begrenzende aderen zijn dik en zwart;

de dwarsader, welke de onderste worteleel afsluit, is flauw gebogen.

Een enkel vrouwelijk exemplaar van Sukabumi, West-Java (Fruhstorfer).

Behalve door de vleugelteekening, verschilt *N. Lavinia* van de overige soorten van het genus door de roodgele kleur der schenen; bij de andere soorten zijn deze zwart; bij *obliqua* bovendien de voortarsen geheel zwart.

ICTEROPTERA nov. gen.

(ἰκτερός, geelzucht; πτερόν, vleugel).

Roodgele soorten, met gele, bruin geteekende vleugels. Voorhoofd ongeveer zoo breed als de oogen, met evenwijdige zijden; behalve de vier borstels op den schedel nog met enkele fijnere borstels meer naar voren; oogen ovaal; aangezicht rechtstandig, aan den mondrand niet vooruitstekend, in 't midden onder de sprieten iets uitgehold, met vrij duidelijke gezichtslijsten; achterhoofd in 't midden gezwollen. Sprieten korter dan het gezicht; het derde lid driemaal zoo lang als het tweede, aan het einde afgerond; sprietborstel van boven fijn gevederd, aan de onderzijde met enkele haartjes. Thorax van boven en in de zijden met borstels; schildje met vier borstels; geen borstels boven de heupen. Achterlijf gewelfd, elliptisch, spits toeloopend, vijfkringig; eierbuis platgedrukt, aan 't einde spits. Pooten naakt; middenschenen met eene stevige eindspoor. Vleugels lang en smal, langer dan het achterlijf; mediastinaal-cel langwerpig; derde en vierde langsaderen aan het einde divergeerend; onderste wortelcel niet langer dan de middelste, met puntig uiteinde.

Dit genus moet tot de Ortalinae worden gerekend, wegens de tot aan hare uitmonding duidelijke hulpader, den vorm der eierbuis en het gemis van stevige borstels op het voorhoofd (zie eene schets van den kop van *I. limbipennis*, Pl. 40 fig. 10). Het zou kunnen zijn, dat het samenvalt met het mij onbekende genus *Sophira* Walk., dat ook tot de Ortalinae behoort ¹⁾, doch waarvan geen

¹⁾ In mijn „Catalogue of the Diptera from S. Asia” is *Sophira* ten onrechte onder de Trypetinae gesteld.

der beschreven soorten met de beide soorten van *Icteroptera* kan worden geïdentificeerd.

Deze laatsten laten zich onderscheiden als volgt:

Thorax van voren met twee zwarte stippen; vleugels met een bruinen zoom aan voor- en achterrand . . . *limbipennis*.

Thorax en achterlijf met verscheidene zwarte stippen en strepen; vleugels met een bruin vlekje in 't midden. *maculata*.

7. *Icteroptera limbipennis* n. sp. ♀.

Lengte 6,5 mm.

Roodgeel, ook de sprieten, monddeelen, pooten en kolfjes; thorax en schildje eenigszins glanzig; thorax van voren met een paar zwarte vlekjes, op den rug met zeer korte, bleekgele beharing; achterlijf ongevekt; eierbuis roestkleurig, zoo lang als de beide laatste lijtsringen te zamen, langwerpig driehoekig; het eerste lid breed en plat, in 't midden iets ingedrukt; het tweede lid smal, met eene langsgroef; het derde eene kleine, donkere spits. Vleugels (Pl. 10 fig. 11) geel; aan den voorrand een bruine zoom, van de uitmonding der hulpader tot een weinig voorbij het eind der tweede langsader; aan den achterrand een dergelijke, bredere zoom, die de achterdwarsader insluit, doch de wortelcellen niet bedekt; tweede en derde langsaderen flauw gebogen naar den voorrand loopende; middeldwarsader duidelijk voorbij het midden der discoidaal-cel; achterdwarsader recht.

Een enkel vrouwelijk exemplaar van Sukabumi, West-Java, 2000 voet (Fruhstorfer).

8. *Icteroptera maculata* n. sp. ♂.

Gelijkt in grootte, gedaante en kleur geheel op de voorgaande. De beide zwarte vlekjes voor op den thorax zijn als een paar langsstrepen tot aan den dwarsnaad voortgezet en hangen daar samen met een zwarten dwarsband in de borstzijden die eerst een weinig naar voren buigt en dan, rechtstandig en zich versmallende, tot tusschen de voor- en middenheupen is doorgetrokken; een zoom langs den achterrand van den thorax, en het grootste gedeelte van

den achtterrug zijn mede zwart. De ringen van het achterlijf hebben een zwarten voorzoom, die den zijnaad niet bereikt en op de laatste ringen in 't midden breed is afgebroken, zoodat slechts een paar zijvlekken overblijven. Al deze zwarte teekening op thorax en achterlijf is zeer glanzig. Vleugels (Pl. 10 fig. 12) geel, vooral intensief op de voorste helft; de bruine randzoomen ontbreken, doch in 't midden, op de vierde langsader, tusschen de beide dwarsaderen, is een bruin, niet scherp begrensd vlekje; het aderbeloop verschilt niet van dat van *I. limbipennis*.

Een mannelijk exemplaar van Hili Madjedja, Nias (Kamnegieter).

IX. Trypetinae.

I. *Dacus umbrosus* Fabr.

Dacus umbrosus Fabr. Syst. Antl. 274. 7; Wied. Auss. Zweifl. II. 517. 7.

» *fascipennis* Wied. Zool. Mag. III. 28. 92; id. Auss. Zweifl. II. 519. 9; v. d. Wulp, Tijdschr. v. Entom. XXIII. 181. 92. pl. 11 f. 4.

Bactrocera fasciatipennis Dol. Nat. Tijdschr. Ned. Ind. X. 412. 36. pl. 8. f. 1.

Strumeta conformis Walk. Proc. Linn. Soc. I. 34. 111. pl. 2 f. 4.

Dacus conformis Ost. Sack. Ann. Mus. Gen. XVI. 460.

Het komt mij niet twijfelachtig voor, dat de Javaansche *Dacus*-soort, die ik tot dusver steeds als *D. fascipennis* Wied. heb geterminiseerd, geen andere is als die, welke door Walker onder den naam van *Strumeta conformis* is beschreven en als zoodanig ook door Westwood is afgebeeld. Bovendien geloof ik, dat zij zich zelfs laat terugbrengen tot *Dacus umbrosus* Fabr. Wel loopen de beschrijvingen nog al uiteen ten opzichte der kleur en teekening van den thorax en het achterlijf; maar wat betreft de vleugelteekening, — en die is hier van veel beteekenis, — heerscht de meeste eenstemmigheid.

Van vijf exemplaren (allen ♂), die ik op dit oogenblik gelegenheid heb te vergelijken, zijn drie van Java en twee van Waigoe.

De kleur en teekening van thorax en achterlijf leveren aanmerkelijke verschillen op. Bij een der exemplaren is de rug van den thorax nagenoeg eenkleurig zwart, met nauwelijks eenige aanduiding van eene roodachtige langstreep in 't midden; bij anderen vertoonen zich twee breede, zwartachtige langsbanden; en somtijds hebben deze banden een min of meer duidelijken, smallen donkeren zoom, zoodat vier zwarte langslijnen ontstaan, of ook wel drie zulke lijnen, indien de beide middelsten niet scherp afgescheiden zijn. Het achterlijf is geelrood, met eene min of meer uitgebreide zwarte teekening. Waar deze het meest ontwikkeld is, zijn de eerste en tweede ring nagenoeg geheel zwart; ter wederzijde van den derden ring is eene groote zwarte vlek, en over den rug eene zwarte langstreep. Somtijds is de zwarte kleur der beide wortelringen ingekrompen tot een paar zijvlekjes en is ook de rugstreep onvolkomen. Er zijn voorts exemplaren, waarbij slechts eenige aanduiding van de zwarte teekening te zien is. In alle plastische kenmerken daarentegen, en evenzeer in de teekening en het aderbeloop der vleugels bestaat volmaakte overeenkomst, zoodat het aannemen van meer dan ééne soort ten eenenmale is uitgesloten.

2. *Xarnuta leucotelus* Walk.

Xarnuta leucotelus Walk. Proc. Linn. Soc. I. 28. 95. Pl. 1 fig. 4.
Syn. *Oxyphora malaica* Schin. Dipt. Nov. Reise, 244. 125.

Twee exemplaren (beiden ♂) van Buitenzorg op Java (Kannegieter).
Eene afbeelding van den vleugel geef ik op Pl. 10 fig. 13.

Toen Walker (l. c.) het geslacht *Xarnuta* invoerde, meende hij daarin verwantschap met *Helomyza* te zien en bracht het daarom tot de groep der Helomyzinae, geheel ten onrechte evenwel; want het behoort tot de Trypetinae. Dit blijkt reeds uit de afbeelding, door Westwood aan Walker's beschrijving toegevoegd, en waarin de onderste basaal-cel duidelijk met eene uitgerekte spits wordt voorgesteld, iets wat vaak bij de Trypetinen, doch bij de Helomyzinen nimmer voorkomt. Ook het rechtstandige einde der hulpader, die in eene eeltachtige verdikking aan den voorrand uitloopt, is eene duidelijke aanwijzing, dat wij hier met eene Trypetine te doen hebben.

De beide voor mij staande Javaansche exemplaren komen geheel met Walker's beschrijving overeen, ook wat den sprietborstel betreft, die daarin als naakt wordt aangeduid, in strijd met Westwood's afbeelding, waar hij duidelijk als gevederd wordt voorgesteld. Ik vind toch den sprietborstel schijnbaar naakt, ofschoon daaraan, bij zeer sterke vergrooting, eene korte microscopische beharing kan worden waargenomen.

Nog in een ander opzicht bestaat een verschil met Westwood's afbeelding: de vleugels zijn namelijk daarin voorgesteld met eene glasachtige of witte vlek aan de middeldwarsader, welke vlek aan de voor mij staande exemplaren niet aanwezig is.

De heer E. E. Austen van het Britsch Museum is zoo vriendelijk geweest, mij omtrent beide die verschilpunten in te lichten, na onderzoek van de typische exemplaren in het Museum. Volgens hem is inderdaad de sprietborstel niet geheel naakt, maar is toch de beharing merkelyk korter dan zij in Westwood's figuur is voorgesteld. En wat de witte plek in 't midden der vleugels betreft, waarvan Walker in zijne beschrijving ook niet gewaagt, deze is in geen der typische exemplaren aanwezig, zoodat hier aan eene misteekening of eene fout van den graveur moet worden gedacht, waarvan de aanleiding te zoeken is in een uiterst smal streepje, iets lichter van kleur dan de omgeving, dat zich ter wederzijde van het dwarsadertje voordoet, en ook in de door mij onderzochte exemplaren is te vinden.

Na al het voorgaande, kan er geen twijfel bestaan, dat *Ocyphora malacca* Schiner dezelfde soort is. Schiner zelf vermoedde dit reeds, maar liet zich door de verschillen met Westwood's afbeelding en door Walker's onjuiste systematische rangschikking, terughouden om beide soorten te identificeren.

De soort schijnt zeer verspreid voor te komen: Walker had haar van Singapore, Schiner van Ceylon.

3. *Anomoea fossata* Fabr.

Tephritis fossata Fabr. Syst. Antl. 320. 20.

Trypeta fossata Wied. Auss. Zweifl. II. 503. 41.

Trypeta Elimia Walk. List Dipt. Brit. Mus. IV. 1033; Ost.

Sack. Berl. Entom. Zeitschr. XXVI. 227.

Ortalis regularis Dol. Nat. Tijdschr. Ned. Ind. XVII. 119. 75.

Twee exemplaren (♂ en ♀) van Buitenzorg, op Java (Kannegieter). Ik geef eene vliegelaafbeelding op Pl. 10 fig. 14.

Door Osten Sacken (l. c.) is reeds uitgemaakt, dat *Ortalis regularis* Dol. dezelfde soort is als *Trypeta Elimia* Walk. Er valt m. i. niet aan te twijfelen, dat beiden ook synoniem zijn met *Tephritis fossata* Fabr., waarvan de beschrijving volkomen kan worden toegepast. Fabricius had de soort van Tranquebar; Walker en Osten Sacken hadden haar van de Philippijnen, en nu is de soort ook op Java gevonden.

De eigenaardige teekening der vleugels herinnert aanstonds aan *Anomoea antica* Wied., die in Europa zeer verspreid is en ook eene enkele maal in ons land is aangetroffen. Zonder veel dwang laten zich ook de generieke kenmerken van het geslacht *Anomoea* Walk. op de Oost-Indische soort toepassen. Alleen zijn bij deze de sprieten iets korter; de tweede langsader strekt zich wat verder uit; de achterdwarsader is meer rechtstandig en heeft niet de scheeve richting als in *A. antica*. De derde langsader is ter plaatse, van waar een schuin dwarsstreepje naar het eind der vierde langsader loopt, een weinig opgeheven.

Eene andere, dicht aan *fossata* verwante soort ontving ik onlangs van Prof. J. Ritzema Bos, aan wien zij uit Sumatra was toegezonden met de mededeeling, dat zij in larvenstaat schade aan den koffieboom toebreacht. De minder gave toestand van het eenige exemplaar (een ♀) laat niet toe eene volledige beschrijving ervan te geven, maar is toch voldoende, om daarin eene nieuwe soort te zien.

4. *Anomoea alboscuteolata* n. sp. ♀.

Zij verschilt van *A. fossata* door het geelachtig witte schildje; al de dijen en ook de achterschenen zijn zwart. De vleugelteekening (zie fig. 15) is vrij wel dezelfde, behalve dat het schuine dwarsstreepje, bij *fossata* uit de derde langsader naar het eind der vierde

loopende, hier ontbreekt; ook is de derde langsader, ter plaatse waar dit streepje een aanvang zou nemen, niet opgebogen. De achterdwarsader staat iets meer scheef, ofschoon altijd veel minder dan bij de Europeesche *A. antica*

5. *Rioxa lanceolata* Walk.

Rioxa lanceolata Walk. Proc. Linn. Soc. I. 35. 114. pl. 2.
fig. 3; id. I. 132. 151.

Van deze soort heb ik voor mij staan een vrouwelijk exemplaar van Buitenzorg, op Java (Kannegieter) en verscheidene anderen, van beide seksen, mede door Kannegieter op het eiland Nias verzameld.

Walker's beschrijving, en vooral de door Westwood daarbij gevoegde afbeelding, laten omtrent de determinatie geen twijfel over. De langwerpige thorax en het schildje zijn ongemeen plat en liggen als 't ware onder ééne lijn; het eenigszins driehoekige schildje heeft zes borstels, twee aan elke zijde, waarvan de achtersten korter zijn, en twee aan den achterrand. De sprietborstel is alleen van boven gevederd, wat uit Westwood's figuren ook duidelijk blijkt. De postverticaal-borstels zijn geel, de overige borstels van het voorhoofd zwart. De heupen zijn allen zwart; ook de wortel der achterdijen is zwart, wat zich meestal in eene streep aan beide zijden voortzet. De teekening der vleugels schijnt wel aan eenige variatie onderhevig, maar komt in de hoofdzaak met de beschrijving en Westwood's afbeelding overeen (zie mijne afbeelding Pl. 10 fig. 16). De mediastinaal-cel is bijzonder lang, wijl de hulpader nauwelijks een derde der vleugellengte bereikt en daarentegen de eerste langsader dicht bij de tweede eindigt.

Nu ik deze typische soort van het genus *Rioxa* Walk. heb leeren kennen, dringt zich opnieuw de vraag bij mij op, in hoever mijn geslacht *Ptilona*, dat daaraan zoo nauw verwant is, recht van bestaan heeft en waarin eigenlijk de verschilpunten zijn gelegen. De beide genera laten zich vooral van elkander onderscheiden door den vorm der mediastinaal-cel, die bij *Rioxa* buitengewoon is verlengd, doordien het eind der eerste langsader veel

dichter bij het eind der tweede dan bij dat der hulpader ligt, terwijl bij *Ptilona* de mediastinaal-cel hare gewone gedaante heeft. Overigens is bij *Rioxa* de thorax zeer in de lengte getrokken en even als het schildje bijzonder plat. In verband tot het vorenstaande, zou *Ptilona sermaculata*, door mij op p. 51 der «Diptera Sumatra-expeditie» beschreven, mede tot *Rioxa* behooren, zooals trouwens reeds door Osten Sacken (Berl. Ent. Zeitschr. XXVI, p. 226) is opgemerkt ¹⁾.

Het aantal borstels op het schildje (6 bij *Rioxa*, 4 bij *Ptilona*) en evenmin de bevedering alleen boven op den spriethorstel, kan als een doorgaand onderscheidingskenmerk dienen, omdat mij eene *Ptilona*-soort bekend is, *Pt. modesta* Fabr. (zie hierna), welke ook zes borstels op het schildje heeft en den spriethorstel alleen van boven behaard, maar die wegens de niet verlengde mediastinaal-cel toch tot *Ptilona* te rekenen is.

In hoever de aanwezigheid of het ontbreken van een praesuturalen borstel in den omtrek der schouders nog een verschilpunt zou opleveren, zooals Osten Sacken meent, kan ik niet beoordeelen, omdat ik op dit oogenblik niet in de gelegenheid ben, dit aan alle mij bekende *Ptilona*-soorten te onderzoeken.

6. *Ptilona modesta* Fabr.

Dacus modestus Fabr. Syst. Antl. 278. 29.

Trypeta modesta Wied. Auss. Zweifl. II. 493. 26.

Een vrouwelijk exemplaar, van Java, in het Koloniaal Museum te Haarlem.

Wiedemann's opgaven kunnen in alle opzichten worden toegepast, zoodat ik aan de bestemming niet twijfel; doch tot meerder zekerheid geef ik hier nogmaals eene uitvoerige beschrijving.

Lengte 6 mm. Kop bleek roodgeel: voorhoofd ongeveer zoo breed als de oogen, met evenwijdige zijden en vrij stevige borstels: de bijoogen door een zwart stijpje aangeduid; aangezicht nog iets bleeker dan het voorhoofd, zacht geweld; op de wangen, onder

---

1) De door Osten Sacken aldaar vermelde *Rioxa* sp. van de Philippijnen is stellig dezelfde soort als mijne *Ptilona sermaculata*.

de ovale oogen, een zwart vlekje; aan het achterhoofd van onderen twee divergeerende zwarte vlekken. Sprieten roodgeel; de wortel-leden zeer kort; het tweede lid van boven met een borsteltje; het derde elliptisch, aan de spits een weinig versmald, tot ongeveer de halve lengte van het gezicht reikende; sprietborstel alleen van boven gevederd. Zuiger roodgeel; palpen bruinachtig. Thorax en schildje geelachtig wit, met twee gebogen zwarte dwarsbanden; de eerste geheel van voren, de schouders vrijlatend; de plek achter de bocht van den band roodgeel; de tweede band van voren door den dwarsnaad begrensd en in de zijden tot aan den vleugelwortel voortgezet; borst en achterrug zwart; de thorax en het schildje eenigszins gewelfd; in de zijden en van achteren op den thorax vrij stevige zwarte borstels; schildje met zes dergelijke borstels. Achterlijf eivormig, ruim zoo breed als de thorax, zwart; de ringen met een geelachtig witten, in 't midden iets versmalden voorzoom; eierbuis glanzig zwart, plat kegelvormig, aan het einde afgeknot. Vleugels (Pl. 10 fig. 17) donkerbruin, aan den wortel geelachtig, aan het begin van den achterrand grijs; in de bruine kleur verscheidene witte of glasachtige vlekken: drie aan den voorrand, de eerste zeer klein, aan de uitmonding der hulpader; de tweede min of meer driehoekig, aan de uitmonding der eerste langsader; de derde, rondachtig, aan het eind der tweede langsader; voorts twee aan den achterrand, de eerste van onregelmatigen vorm, van boven tot in de discoïdaal-cel reikende; de andere voorbij de achterdwarsader; eindelijk vier vlekken in het centrum, een vóór de middeldwarsader, een vóór de achterdwarsader, en twee ronde, schuin naast elkander, in de eerste achtercel; aan de vleugelspits is geen glasachtige vlek. Aan het eind der hulpader steekt een zeer klein randdoortje uit; de mediastinaal-cel is niet verlengd, wijl de eerste langsader ver van de tweede in den voorrand uitloopt; de middeldwarsader is iets voorbij het midden der discoïdaal-cel geplaatst.

Hier boven is reeds gezegd, dat deze soort, wegens de niet verlengde mediastinaal-cel en den meer gewelfden vorm van thorax en schildje, tot *Ptilona* gebracht moet worden, doch het valt in het oog, dat zij, door den alleen van boven gevederden sprietborstel

en de aanwezigheid van zes borstels aan het schildje, tot *Rioeca* nadert.

Trypeta incisa Wied. (Auss. Zweifl. II, 500. 37) is stellig eene zeer na verwante, zoo niet dezelfde soort. Van beiden wordt door hem Bengale als vaderland vermeld.

7. *Acanthoneura Polyxena* Ost. Sack.

Ost. Sack. Ann. Mus. Genova, XVI. 462.

Een mannelijk exemplaar van Tji Bodas, Goenong Gede, op Java (Kannegieter), waarvan ik op Pl. 10 fig. 18 eene vleugelafbeelding geef. Het voorwerp komt wel overeen met de beschrijving, door Osten Sacken gegeven, doch welke slechts het ♀ betreft. Aan het voor mij staande exemplaar is de thorax glanzig tabaksbruin; het achterlijf is van boven zwart en evenzeer glanzig; alleen de beide eerste ringen zijn meer bruingeel; de tweede met een onduidelijk, in 't midden afgebroken, zwart bandje; de derde ring heeft een smallen, bruingelen achterzoom en een driehoekig vlekje van dezelfde kleur; iets dergelijks, ofschoon minder duidelijk, vertoont ook de vierde ring; de buik is bruingeel. De genitalia puilen uit en schijnen te bestaan uit een kort, geelachtig wortellid, gevolgd door een grooter, eenigszins eivormig, glanzig donkerbruin orgaan, dat van onderen behaard is en aan 't eind twee dicht bijeenstaande, geelachtige tepeltjes draagt. In de zijden van den thorax zijn verscheidene vrij lange borstels, en vier dergelijke borstels bevinden zich aan het schildje.

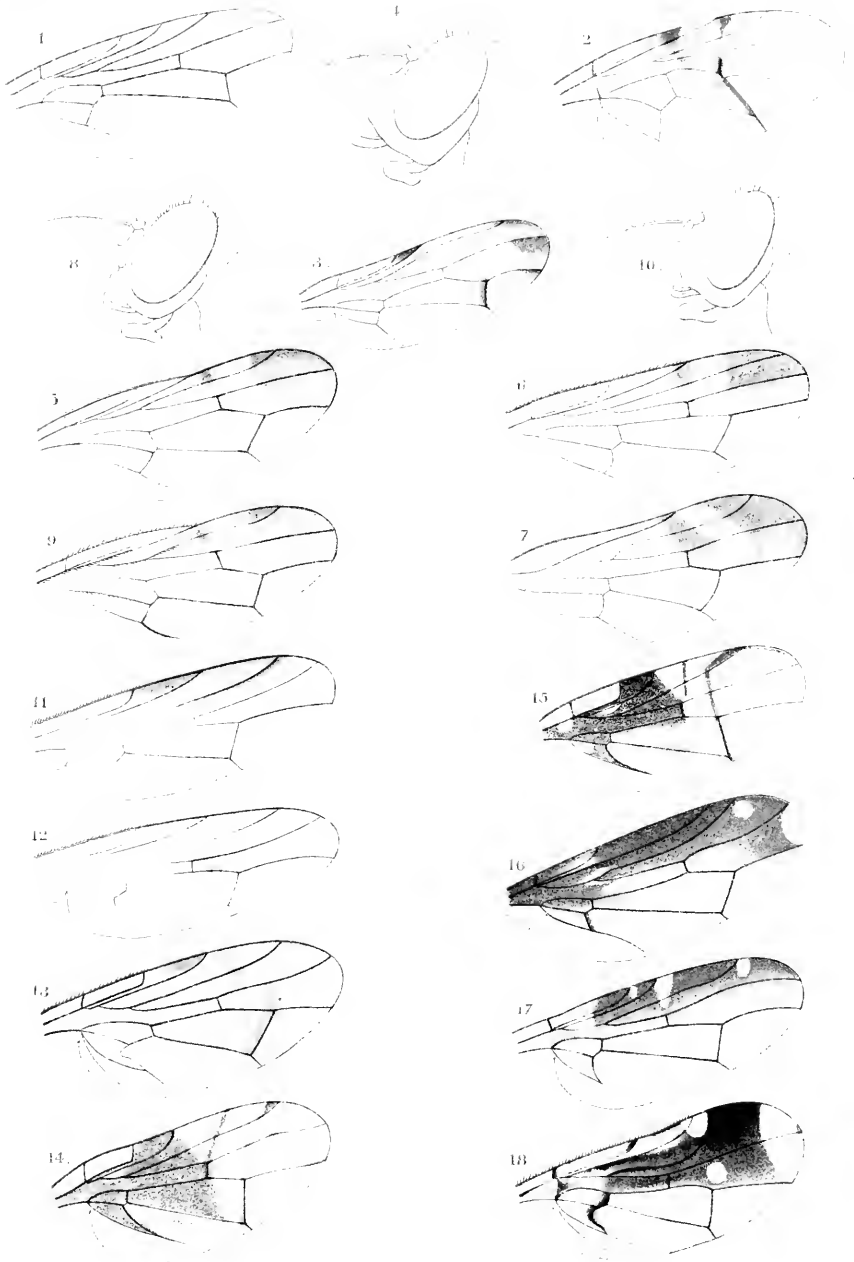
De vleugelteekening, door Osten Sacken beschreven en afgebeeld, vind ik in de hoofdzaak in het voor mij staande exemplaar terug, zooals bij vergelijking van mijne afbeelding kan blijken. Over de juistheid der determinatie bestaat dan ook bij mij geen twijfel.

Of nu evenwel de soort terecht in het geslacht *Acanthoneura* Macq. geplaatst is, schijnt mij toe nog niet boven alle bedenking te zijn. De eenige soort, *A. fuscipennis* Macq. (Dipt. exot. II. 3. 220. Pl. 30 f. 2), waarop Macquart dit genus heeft gegrond, zou aan den voorrand en aan eenige aderen der vleugels doornen

(« épines ») hebben en in dit opzicht o. a. aan sommige Helomyzinen herinneren. Van *A. Polyrena* kan dit echter niet gezegd worden; wel heeft deze aan den voorrand en de aderen eene beharing, maar die beharing is slechts zeer kort en alleen bij eene vrij krachtige vergrooting zichtbaar, even als dit bij verscheidene andere Trypetinen voorkomt. Overigens zijn de opgaven van Macquart omtrent de generieke kenmerken te kort en te oppervlakkig, om zich eene juiste voorstelling van het genus te kunnen maken, terwijl ook de door hem gegeven afbeelding te gebrekkig is, om hieraan tegemoet te komen.

VERKLARING DER AFBEELDINGEN.

-
- Pl. 10 fig. 1. *Platystoma stellata* Walk. (vleugel).
 2. *Naupoda ypsilon* n. sp. (id.).
 3. *Stenopterina geniculata* n. sp. (id.).
 4. *Xiria violacea* Wied. (kop in profiel).
 5. » » » (vleugel).
 6. » *antica* Walk. (id.).
 7. » *obliqua* Ost. Sack. (id.).
 8. » *Lavinia* n. sp. (kop in profiel).
 9. » » » (vleugel).
 10. *Ieteroptera limbipennis* n. sp. (kop in profiel).
 11. » » » (vleugel).
 12. » *maculata* n. sp. (id.).
 13. *Xarnuta leucotelus* Walk. (id.).
 14. *Anomoea fossata* Fabr. (id.).
 15. » *alboscuteolata* n. sp. (id.).
 16. *Rioxa lanceolata* Walk. (id.).
 17. *Ptilona modesta* Fabr. (id.).
 18. *Acanthoneura Polyxena* Ost Sack. (id.).
-

QL   Wulp, Frederick Maurits
531   van der, 1818-1899.
W96   Diptera.
Ent.

DATE	ISSUED TO
------	-----------

QL
531
W96
Ent.

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

3 9088 00357360 7

nhent QL531 W96
Diptera